

No. 258

ma con... de... de... de...

etiam... suis ampliacionibus

etiam... iure delecte per perspicacissimi
meum... juris doctore do. Bartholo

meum... do. Bene
digo... foro tempore. lampu

den... hilate: et correcte: nu

pe... meq: et denuo emen

te. atq: frequentib
quibus scaturie

ant... erroibus
expurgate:

Non indige ea

Permutationum Federi. de Bennis.
R. I. specialissimi. E. de iudi. specialissi
ma. pro iudicatorio processu.

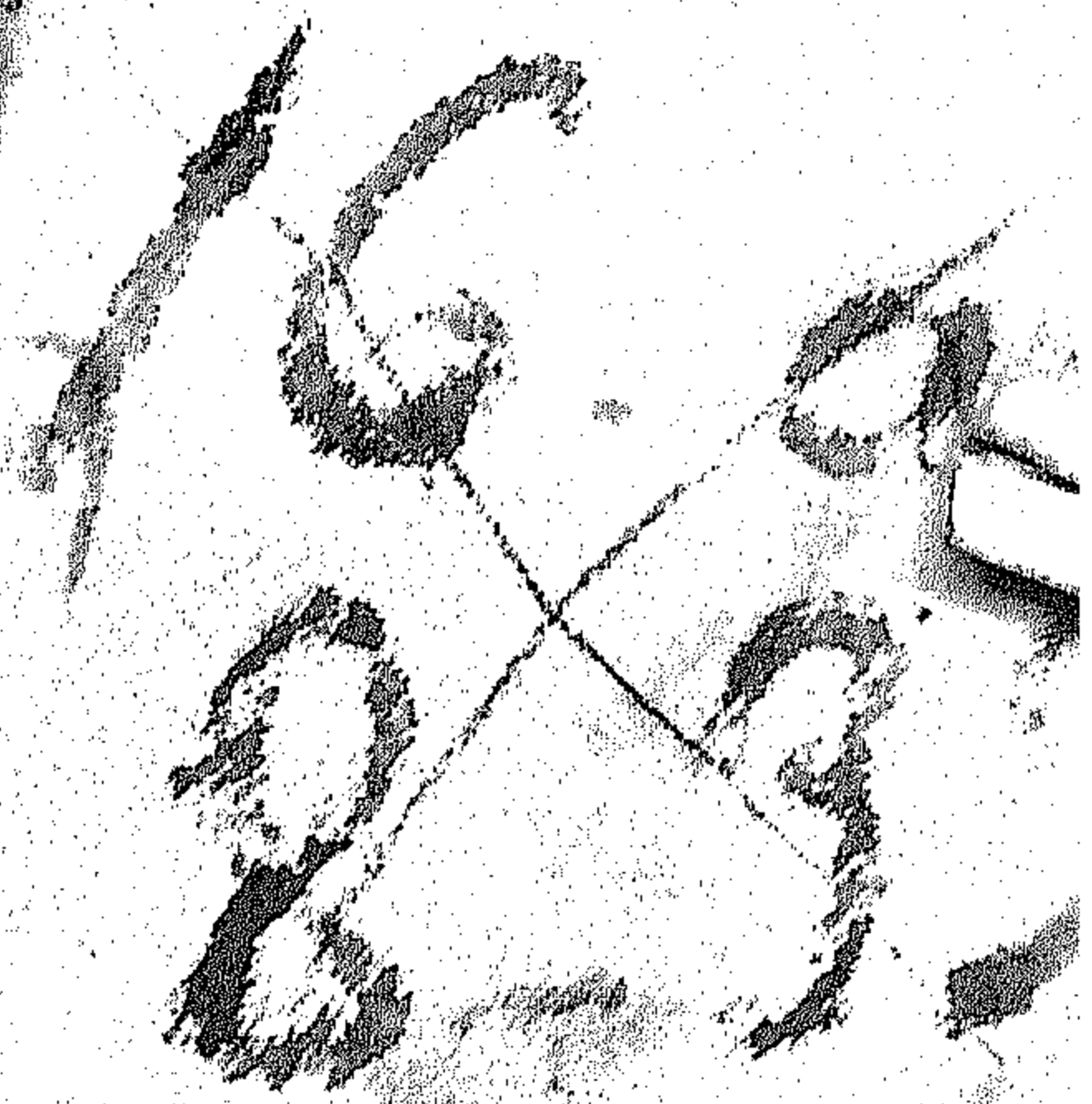

Vendatur Lugduni a Martino boillon.

12
13
14

No
158

De compo de gra de De
Regule eius suis ampliationibus

et fallentis et toto iure delecte per perspicacissi-
mum utriusque iuris doctorem do. Bartholo-
meum socinum senensem do. Bene-
dicto vado forosempio. iampu-
dem postillate et correcte nu-
perimeque et denuo emen-
date atque frequentib[us]
(quibus scaturie-
bant) erroribus
expurgate.

Permutationum Federi de Senis.
R. l. apertissimi. L. de iudi. specialissi-
ma. pro iudicatorio processu.

Venundatur Lugduni a Martino boillon.

304

Tabula huius perutilis cōpendij regularū iuris cū suis fallētis
 dñi Bartho. Soci. senēsis p do. Bñdiciū Gadū foro sempromiē. edita

Brasio in instrō in loco suspecto vitiat re. f. fo. f.
 Vide bal. in cōs. ccccij. in. v. pte. et do pet.
 phi. cor. in pñ. xxvij. incip. alias in lra. b. in prima parte.

Absens regulariter ad ea que sunt grauis pñdiciū ad
 domum citari non potest. regula. f. folio. j.

Vide do. de rota in si. de dolo. et pñ. deci. xlvij. xlix. et do.

Alex. de imo. in cōs. cxxxvij. in secunda parte. et qualiter sit citan-
 tandus: vide Bal. in cōs. cluij. in tertia parte.

Accipere aliquid vltra sortem quis regulariter non habet. regula
 la tertia. folio. ij.

Vide bald. in consilio. cxxv. in secunda parte et do. Maria. soci. eiusdē
 domi. Bartho. genitorem in cōs. ij. ver. circa tertiā. q. in. f. parte.

Acta facta in vno iudicio in alio fidem non faciūt. regula quarta.
 folio. iij.

Vide Rapha. ful. in cōs. clxxiij. in me. ij. col. et Bald. in consilio.
 ccccij. in quinta parte.

Acta coram arbitris facta scribenda sunt aliter non valent nec
 probant ad iudiciorum similitudinem. regula quinta. folio. v.

Vide Ange. in consilio. cxcvij.

Acta facta in vno iudicio in alio inter diuersas personas non pro-
 bant. regula. vi. folio. v.

Vide Bald. in consilio. ccccxxij. in quinta parte.

Acta facta in vna ex pluribus instantiis non valent: et inter easdē
 personas fidem non faciunt quando ad diuersum finem facta sunt.
 regula septima. folio. v.

Vide Rapha. fulgo. in cōs. clrv.

Acta ordinatoia iudiciū coram arbitro facta coram iudice fidem
 non faciunt. regula. viij. folio. vj

Vide do. Alex. de imo. in pñ. xij. in prima parte: et in cōs. xix. in
 quarta parte.

Actio ex pacto nudo non oritur. regula. ix. folio. vj.

Vide Ludo. roma. in cōs. xxx. et domi. Alexan. de imo. in consilio.
 xij. in tertia parte

Actor regulariter sequitur forum rei. regula. x. folio. vij.

Vide domi. Maria soci. in cōs. xvij. incipien. prosequendo ver. pñ-
 mum quā circa me. in prima parte.

Alienare prohibitus et ad longum tempus locare prohibitus esse
 videtur regula. ij. fo. iij.

Vide Ange. in consilio. cxliij.

Alienari prohibita in dotem dari possunt regula. xij. fo. iij.

Vide do. Alex. de imo. in cōs. lvj. inci. pñderatis verbis i. f. parte et
 dem do. Bart. soci. in cōs. lxxv. inci. circa pñtem. p totū in. f. parte.

Alienari in aliis phibita nec vsucapi nec prescribi pñt re. xij. fo. xij

Vide do. Alex. de imo. in cōs. f. in. vj. col. in quarta parte.
 Appellans a sententia diffinitua causam appellationis allegare
 non tenetur regula. xij. fo. xij

Vide rapha. cu. in consilio incip. viso compromisso Anto.

Appellans ad vnum vel ad alium iudicem quem ex his eligat in
 fra pñ. dies declarare debet regula. xv. fo. xij

Vide do. Alex. de imo. in cōs. clxxij. in. ij. parte et in cōs. c. eadē pte.

Appellans ab interlocutoria causam in specie exprimere habet
 regula. xvj. fo. xij

Vide do. pe. phi. cor. in consilio. lxx. incipien. licet in littera d in secū-
 da parte. et do. Alexan. de imo. in consilio. lxxx. xj. vij. et ix. col. in pñ-
 ma parte. et fran. are. in cōs. cvj.

Appellare a sententia arbitri nō licet regula. xvij. fo. xij

Vide rapha. fulgo. in consilio. clxxx. in. v. colum.

Appellare a sententia lata in causa momentanee possessionis nō
 permittitur regula. xvij. fo. xij

Vide Bal. in cōs. ccccxxvj. in. ij. parte. et in cōs. lxxxij. in prima parte
 et Rapha. fulg. in cōs. cxlvj. et do. pe. phi. cor. in cōs. cxc. incip. ad eua-
 dentiam in littera e in prima parte.

Appellatio ad hoc vt valeat in scriptis fieri debet re. xix. fo. xij

Vide do. pe. phi. cor. in consilio. xc. per totū in quarta parte et quid
 appellatione ab interlocutoria: vide per eum in consilio. cccxij. in lit-
 tera b; in tertia parte.

Appellare a statuto iniquo nō permittitur regula. xx. fo. xij.

Appellatione pñdente nihil innouari debet regula. xxj. fo. xij.

Vide ffe. de sentis in cōs. cccxij. vbi ponit qualiter intelligatur
 iste terminus nihil innouari.

Appellatio ab interlocutoria ex eisdem actis verificari debet re-
 gula. xxij. fo. xij

Vide domi. pe. phi. cor. in consilio. lxxxvj. in littera a et in littera e.
 in tertia parte.

Appellatio ad principem omisso medio regulariter non admittit-
 tur regula. xxij. fo. xij

Tabula.

- Vide Bal. in pñ. xcix. in. iij. parte. et Jo. calde. in cōfl. ccv. de appe.
¶ Appellatio in qualibet causa permiffa est regu. xxiiij. fo. xv.
Vide eundē do. Bart. soci. in cōfl. cxcv. inci. circa primū ver. s. pmissis
nō obftā. et in pñ. ecc. incip. in causa ver. sciendū est in. iij. parte.
¶ Appellationi renūciare videtur appellans si coram iudice a quo
aliquid agitaerit regu. xcy. fo. xvij
Vide do. Pe. ph. cor. in cōfl. clxxvij. in l. far et s. in. iij. pte vbi ponit nō
quid appellatiōi renūciari possit et do. de rota in deci. cclxxvij
¶ Appellare ab executione inie. quis nō pōt regu. xxvj. fo. xvij
Vide bal. in pñ. cxlij. in. i. pte et oino in cōfl. cccclxxvij. eadē. i. pte.
¶ Arbitris vt iudicia tractantur et ad instar iudiciorū redacta sunt
regula. xxvij. fo. xvij.
Vide eundem do. Bart. soci. in cōfl. cxcv. inci. circa primū. s. accedit
in. iij. pte et in pñ. cxvij. incip. pñs circa mediū. ij. col. in prima parte.
¶ Argumentum a contrario sensu tam in vltimis voluntatibus q̄
in statutis validum est in iure regu. xxvij. fo. xvij.
Vide eundē do. Bart. soci. in cōfl. clxv. incip. viso. ver. preterea cū. s.
seq. et in cōfl. cclxxvij. incip. in. q. ver. preterea in scda parte.
¶ Argumenta a simili regulariter data dissimilitudine. corruunt re-
gula. xxix. fo. xx.
Vide do. Pe. phi. cor. in cōfl. xx. inci. videtur in prin. et in pñ. xxix. inci.
in presenti in littera e ante si. in. iij. parte.
¶ Arma portare regulariter prohibitum est regu. xxvj. fo. xvij
Vide do. Pe. phi. cor. in cōfl. xx. incip. videtur in littera e circa me.
ver. in prima parte.
¶ Attentatio ponit licet aliquid sequutū nō sit regu. xxxj. fo. xxj
Vide oino do. Alex. de imo in cōfl. xv. inci. viso p̄cessu inquisitionis.
¶ Auctentica qui semel. C. quomodo et quando index. an et quando
locum habeat regu. xxxij. fo. xxj.
¶ Allegatur ista auc. q̄ iudex debet iudicare ex verissimilib⁹ vñ vide
plene Pe. de anch. in cōfl. cccvij. incip. in causa que vertitur.
¶ Auctentica malefidei. C. de prescrip. long. temp. an et qñ locum ha-
beat regu. xxxij. fo. xxj.
Vide que pulchre voluit Oldra. in consilio. xix.
¶ Auctoritate propria alicui sibi iudicanti rem suam vendicare nō
licet regu. xxxij. fo. xxj.
Vide Raph. fulg. in cōfl. cxlix. in prin. ij. co. et do. Alex. de imo. in cōfl.
cxxxv. in. i. et q. col. in prima parte.
¶ Auctorari sibi proprio et ad sui vtilitatem nemo potest. regula
xxxv. fo. xxij.

Tabula.

Vide eundem do. Bart. soci. in cōfl. lxxxvij. inci. in presenti per totum
in. i. parte et vide Bal. in cōfl. cxc. in. iij. parte.

B

- Bannitus** ex forma statuti in territorio banniēto statim
nihil acquirere pōt etiā per subiectam perso-
nam vt seruum vel filium regula. xxxvj. fo. xxij.
Vide eundē do. Bart. soci. in cōfl. lix. inci. visse ver. circa scbam du-
bi. cum ver. sequen. in prima parte.
¶ Barrataria et simonia cōmitti dicit cū premium iudici datur etiā si
iudex iustam et bonā sententiā ferat regu. xxxvj. fo. xxij.
Vide que habentur ad hoc per Pe. de ancha. in pñ. cclxxvij. incipit.
de titulus criminum.
¶ Bona restituta fideicommissi subiecta regulariter alienari non
possunt regula. xxxvij. fo. xxij.
Vide do. Alexan. de imo. in consilio. xxij. in prima parte et in consilio
ij. in tertia parte et in consilio. clxxx. in secunda parte et Pau. de cast.
in consilio. xv
¶ Bonus quilibet presumitur nisi contrarium probetur.
regula. xxxix. fo. xxvj.
Vide Pe. de ancha. in cōfl. cclij. inci. in questione presbyteri Karo-
li. et in cōfl. clxxx. incip. prima facie.

C

- Causa** quando de iure canonico agitur fm ius canonicum:
non autem fm ius civile iudicari det.
regula. xl. fo. xxvj.
Vide Abb. in cōfl. xix. in secunda parte et in cōfl. ij.
Causa conuentionis et reconuentionis eadem sententia terminanda
est regula. xli. fo. xxvj.
Vide do. Maria. soci. in cōfl. xxxvij. per totum in prima parte et in
cōfl. clxvij. ver. secunda conclusio. et vers. circa septimā et vlt. q. cum
quinq. ver. seq. in secunda parte.
¶ Cause due lucratiue regulariter in eadem persona et de eadem re
concurrere non possunt regula. lx. fo. xxvj.
¶ Cautio quando a lege civili mentio fit de nuda regulariter intelli-
gitur regula. xliij. fo. xxvj.
Vide do. Alex. de imo. cōfl. xxxv. in. vj. col. in quarta parte vbi quid
quando fit mentio de cautione sufficienti.
¶ Cautionē de pluribus si q̄s per doli exigit petat etiam plus petēdo
punit pena de qua in. l. s. C. de plus peti. et ad eā euitandā penitentie
locus non est etiam de iure canonico regu. clij.

Cauere de iudicio fisci tenetur ille qui immobilia non possidet regula. xlv. fo. xxviiij

Cedens bonis a debito liberatur regula. xlvj fo. xxviiij

Vide Bal. in consilio. cccj. in quinta parte. vbi an debitor volens cedere bonis sit relaxandus a carceribus

Item ad talē relaxationē sine vocādi creditores vel illi quoz interest

Cedens bonis nō tenet nisi in quantū facere pōt re. xlvij. fo. xxix

Cessio regulariter permessa est in regula. xlvij. fo. xxix

Vide q̄ per eundem do. Bartho. soci. in consilio. cxxxv. incipiē. supra scripti per totum in prima parte

Citans aliquem qui sit alterius iurisdictionis ille comparere non tenetur nec contra eum siue veniat siue non procedere potest regula. xlv. fo. xxix

Vide do. Pe. phil. cor. in consilio. cxij. incip. repetito per totum in tertia parte.

Citans aliquem de sua iurisdictione si ille non compareat exōmunicari potest et alium in possessionem mittere regula. l. fo. xxx

Citatio vnica regulariter pro tribus citationibus sufficit et vim peremptorijs habet regula. li. fo. xxx

Citatio amicorum contra absentem citandum tam de iure civili q̄ de de iure canonico non requiritur regula. liij. fo. xxx

Citandus personaliter ad domi citationem recipi non potest cum personaliter citari possit in regula. liij. fo. xxx

Vide do. Pe. phil. cor. in consil. liij. in littera d in. iij. parte.

Citatus vt reus vel ei⁹ procurator personaliter dicat per ciuitatē et provincias sibi reperiat perquirere sufficit re. liij. fo. xxxj

Clericus incorrigibilis regulariter degradandus et curie seculari tradendus et per eam compunendus est regula. lv. fo. xxxj

Vide do. Alexan. de imo. in consilio. lxxij. in prima parte et in consilio clxxij. in tertia parte

Clericus coram non suo iudice idest seculari conueniri nō potest etiā si sui episcopi consensus interueniat regula. lvj. fo. xxxj

Vide do. Maria. soci. in consil. xij. incl. qm̄. vers. circa quartam cū ver. sic. sequen. et ver. non solum in prima parte

Clericus absens ad hoc vt priuari possit primo moneri debet. regula. xlvij. fo. xxxj

Clericus per laicum vel patronum seu parrochianum ecclesie impediri vel denunciari non potest vt propter crimen commissum a beneficio remoueat regula. lvij. fo. xxxj

Clericus pro statu eccle. ecclesia vacante personaliter agere non

Potes regula. liij. fo. xxxij

Lodici rumpuntur rupto testamēto regula. lx. fo. xxxij

Vide do. Alex. de imo. in consil. clvij. in. iij. col. in secunda parte. et Signo de homode. i. cōs. clxxij. et Bal. in in p̄s. cccxxij. in sc̄ba pte.

Compensatio de liquido ad non liquidum regulariter non fit regula. lxj. fo. xxxij

Vide do. Maria. soci. i. p̄s. xxij. incip. visis. fo. accedit ad hec. i. j. parte.

Confessio facta coram iudice non suo regulariter coram suo fide nullā facit regula. lxij. fo. xxxij

Vide do. Alexā. de imo. in cōs. xij. in. vj. col. in prima parte. et in p̄s. xij. i. vj. col. in quarta pte. et cōs. xcvi. in. v. et vj. col. in p̄ma. parte.

Confessio pretextu erroris reuocari potest. reg. fo. xxxv.

Vide Ludo. roma. in consil. cccxlvj

Confessio absente parte facta nō preindicat: nec plene probat regula. lxij. fo. xxxij

Vide do. Maria. soci. in consil. xx. incip. visis. ver. est tñ aduertēda circa finē in prima parte. et Pau. de cast. in consil. lxxix. in prima parte et Rapha. fulg. in consil. cxcvij. in. ij. col. ver. super eo. in. si. ver.

Confessio pretextu erroris iuris reuocari nō pōt. regula. lxv. fo. xxxv.

Confessio coram iudice in loco non tribunali et sic non iudicij facta fidem non facit neq̄ valet. regula. lxvj. fo. xxxv.

Confessio facta sine cā ita semiplene probat q̄ iuramentū in probationis supplementum deferri potest. regula. lxvij. fo. xxxv.

Vide do. Alexā. de imo. in consil. iij. in. xij. col. in prima parte.

Confessio de credulitate sua preiudicat sicut confessio de veritate regula. lxvij. fo. xxxvj.

Vide do. Pe. phil. cor. in p̄silio. clxxvj. in principio. in tertia pte.

Confessio per errorem facta probando rem aliter se habere regulariter reuocari potest regula. lxix. fo. xxxvj.

Vide do. Pe. phil. cor. in cōs. clxxj. in littera. l. in quarta parte. i. et qualiter probetur error in confessione. vide do. Alex. de imo. i. consil. lxxix. in. vj. col. in tertia parte. et in con. cū. in. vl. col. in secunda pte.

Confessus crimen regulariter penam non petitur. secus autē si p̄ suam fuerit condemnatus regula. lxx. fo. xxxvj.

Contumetus facta conuicti scire presumitur sicut vicinus presumitur scire facta vicini. regula. lxxj. fo. xxxvj.

Vide eundem do. Bart. soci. in consil. clxxvj. incip. in controuersis. ver. secunda via est circa me. in secunda parte.

Conscientie et anime alicuius ea que committuntur per suam

Tabula

- S**implex assertio non est iuramento declarata regula. lxxij. fo. xxxvij.
Uide Bal. in concilio. cccx. in prima parte.
Consumptio verus regulariter non appellat et verus consumptio si legitime usque ad iudicium venire renuit regula. lxxij. fo. xxxvij.
Uide do. signo. de homode. in concilio. xli.
Consumptio factus regulariter audit appellas. regula. lxxij. fo. xxxvij.
Uide do. de rota in decisio. lxxj. et in conclusio. lxxj. ubi loquitur de citato per edictum et in decisione. cccxliij.
Creditor parte debiti recipere non cogitur. regu. xxv. fo. xxxvij.
Uide do. signo. de homode. in consil. xliij.

D

- D**onatus ad mortem de iure testari non potest regula. lxxvj. fo. xxxvij.
Uide Bal. in consil. cccliij. in. v. parte.
Debitor se a creditore liberare potest etiam ante tempus solvens do regula. lxxvij. fo. xxxvij.
Debitor fugitivus die feriata etiam in honorem dei capi potest regula. lxxvij. fo. xxxij.
Uide do. pe. phi. cor. in. p. l. cccxvj. incip. visis i littera. d. i. iij. p. ubi ponit quod requirit ad hoc ut debitor fugitivus capi possit.
Debitor si cessionarius ei notificet ne cedenti pecuniam solvat si aliter faciat non liberatur regula. lxxix. fo. xxxij.
Uide Ludo. roma. in consilio. clix. et in consilio. cccxix.
Debitor si creditor suo contra suum debitorem actionem cedat cessione in non obstante quod ipse agere et exigere poterit regula. lxxx. fo. xxxij.
Debitor non habens visum solvat rariतर i corpore luere debet regula. lxxxj. f. xxxij.
Debitum per diurnam solutionem probatur. regu. lxxxij. fo. xl.
Uide do. alex. de imo. in consil. cvij. in secunda parte.
Defensor aliene litis nemo idoneus sine satisfactione intelligitur regula. lxxxij. fo. xl.
Delegari non possunt ea que meri imperij sunt. reg. lxxxij. fo. xl.
Uide do. Alex. de imo. in consilio. cvj. in pe. col. in secunda parte.
Delegatus multam inferre non potest. regula. lxxxvj. fo. xl.
Uide per do. rota in decisio. cclxxxix.
Delicta paria mutua compensatione tolluntur. reg. lxxxvj. fo. xli.
Uide do. signo. de homode. in consilio. l. et in consilio. lxx.
Delicta extra territorij commissa per inferiori a papa vel imperatore puniri non possunt nec contra ipsos delinquentes procedere nisi domicilium habeat regu. lxxxvij. fo. xli.
Denunciatio super ea obligatione que per ius vel sententiam subla-

Tabula

- ta est fieri non potest regula. lxxxvij. fo. xli.
Denunciatio de iure non creditur etiam si de publico. electi sunt. regula. lxxxix. fo. xli. s.
Dies regulariter pro homine interpellat regu. xc. fo. xliij.
Uide eundem do. Barth. soci. in consil. cvij. inc. vt in. q. vers. sit. ergo conclusum in. si. in prima parte.
Dies termini non computantur in termino. regula. xcj. fo. xliij.
Uide do. pet. phi. cor. i. p. l. cclxxx. incip. i hac littera i quarta parte.
Die feriato ad aliquem actum iuridicum procedit non potest. regu. xcij. f. xliij.
Dilatione pendente nihil innovandum est reg. xcij. fo. xliij.
Uide Ange. in consil. cxxvj.
Dolus presumitur quotienscumque aliquid de genere prohibitorum committitur regula. cxliij. fo. xliij.
Uide do. pet. phi. cor. i. p. l. cclxxx. incip. i hac. i littera. x. i. si. da. pte. fo. xliij.
Dolus late culpe equiparatur regula. xcj. fo. xliij.
Dominum per pronota possessiva iuncta cum substantivo alterius generis ut argenti seu tritici significat regu. xcvi. fo. xlv.
Dominum quando in eius translatione error sit per traditionem a domino rei factam non transferatur. regu. xcviij. fo. xlv.
Dominum in solidum plures eiusdem rei vel iuris esse non possunt reg. xcix. fo. xlv.
Dominus semel amplius efficere non potest. regu. c. fo. xlvj.
Domus sua visum ad celum quilibet eleuare potest. regu. c. fo. xlvj.
Uide eundem do. Bart. soci. in concilio. cels. incip. considerata per totum et do. Maria. soci. eius genitorum in consil. xv. incip. prosequendo. ver. ca. pio. primam. q. in prima parte. fo. xlvj.
Donatio reuocandi privilegium regulariter habet existens in curia papae vel principis ex causa necessaria vel probabili regula. c. fo. xlvj.
Uide do. de rota in decisio. in tit. de foro compe. fo. xlvj.
Donatio facta a patre filio in potestate regulariter non valet. regula. c. fo. xlvj.
Uide eundem do. Bar. soci. in consilio. lxxvij. incip. frustra. ver. s. p. missis. circa me. in prima parte. fo. xlvj.
Donatio inter virum et uxorem prohibita est reg. c. fo. xlvj.
Uide eundem do. Bartho. soci. in consilio. cclxxx. incip. viso. per totum in secunda parte et in consilio. lxxvij. incip. circa primam. q. per totum et in consilio. lxxvij. incip. frustra. per totum et in consilio. cxxvj. incip. circa primam qui circa principium tertie col. in prima parte. fo. xlvj.
Donatio inter virum et uxorem regulariter morte mariti confirmatur regula. cv. fo. xlvj.

Tabula:

¶ Donatio preter nuptias. sequalis dotis & pacta de iherodotis vlt' do
 nationis ineq'lia nō valēt cū equalia esse debeāt reg. cvj. fo. xliij.
¶ Donatio facta pauperibus non valet nisi quis ibi presens sit qui
 pro eis. donationes recipiat regula. cvij. fo. xliij.
¶ Donatio omnium bonorum presentium & futurorum regulariter
 non valet. regula. cvij. fo. xliij.
 Vide eundem do. Bar. soci. in consilio. cccxxv. incip. visa ver. adduco
 etiam pau. de cast. in secunda parte.
¶ Donis causa inter plura privilegia que habet illud est quod alijs
 creditorib' preferatur licet contractus precedēs tēpore aliam tacitam
 hypothecā habeat: secus tamē si expressam. regula. cix. fo. xliij.

E

Ecclesie res absq' solēnitate alienari. nō pnt regu. cx. fo. li.
¶ Edificiū regulariter solo seu dño soli cedit. regula. cxj. fo. li.
 Vide eundem do. Bartho. soci. in concilio. cccxxix. incipien. subtili-
 ter. ver. preterea si ex pacto. ibi & hoc patet in prima parte.
¶ Edere actori instrumentum vel libellos reus regulariter non te-
 netur. regula. cxij. fo. liij.
¶ Edere instrumentum ante lit. cōte. tenetur actor si in libello de eo
 mentionem faciat regula. cxij. fo. liij.
 Vide domi. Alexā. de imo. in consilio. iij. in secunda parte.
¶ Emphiteota expelli non potest nisi triennio canonem non solue-
 rit. regula. cxiiij. fo. liij.
 Vide eundem domi. Bartho. soci. in consilio. clvj. incip. nō inutilis. ver.
 quibus iam declaratis in secunda parte.
¶ Emphiteota rem emphiteoticam vendens a iure suo regulariter
 cadit. regula. cxv. fo. liij.
 Vide Rapha. cum. in consilio. xli. & quid si alienat rem inutilem.
 Vide Fulgo. in consilio. cccix. post me. ij. col.
¶ Emptio et venditio vbi mentio precti sit ibi semper presumitur re-
 gula. cxvj. fo. liij.
 Vide omnino eundem do. Bartho. soci. in consilio. ccvij. incip. vi-
 sis. ver. si. secundo possunt deducere. cum ver. seq. vsq' ad ver. ex qui-
 bus concluditur. in secunda parte. & do. Alex. de imo. in consilio. iij. in. j.
 col. prima parte. & in consilio. pen. in. ij. col. in tertia parte. & in consilio. ciiij.
 per totum in tertia parte. & in consilio. xvij. in. ij. col. in prima parte. et
 in consilio. cxvij. per totum in secunda parte & in consilio. cvij. in. ij. col. in
 tertia parte.
¶ Emptor evictionis causam venditori etiam ante litem. sibi motā

Tabula:

denunciare tenetur regula. cxvij. fo. liij.
¶ Emptorum duorum ille potior est cui primo possessio tradita fuit
 regula. cxvij. fo. lv.
¶ Error in nomine proprio cognomine aut agnomine non vitiat si
 de corpore constet regula. cxix. fo. lv.
 Vide Oldra. in consilio. cclvj. & Ludo. roma in consilio. clxxx.
¶ Error in nomine appellatio generali vitiat etiā si de corpore cō-
 stet regula. cxix. fo. lv.
¶ Exceptio nullitatis contra tres sententia conformes latas oppo-
 ni non potest regula. cxxi. fo. lxxvj.
¶ Exceptio nullitatis regulariter sententie executionem non impe-
 dit regula. cxxiij. fo. lxxvj.
¶ Exceptio domini spoliato agenti interdicto recuperāde possessio-
 nis obijci non potest etiam si continenti se de dominio probare offe-
 rat regula. cxxiij. fo. lxxvj.
¶ Exceptio domini qñ agitur interdicto retinende vel adipiscende
 possessionis obijci potest regula. cxxiij. fo. lxxvj.
¶ Exceptio spoliationis in qualibet causa opponi potest.
 regula. cxxx. fo. lxxvj.
¶ Exceptio declinatoria seu dilatoria ante litē contest. vel ante actū
 qui post litem contesta. sequi solet si sit causa in qua lis contestanda
 est opponenda & probanda est regula. cxxxvj. fo. lxx.
 Vide do. Pe. phi. cor. in consilio. ccij. incipien. in hanc. in littera g in
 secunda parte.
¶ Exceptio peremptoria ante litem contest. ad impediendū nec pro-
 poni nec probari potest regula. cxxxvj. fo. lxx.
¶ Exceptio in actis regulariter redigenda est licet qui non necess' es-
 tur cum de iure cautum non reperiat'ur regula. cxxxvij. fo. lxx.
¶ Exceptio legitima si contra testem opponatur licet per iudicē sta-
 tim recipienda sit tñ eius probatio i tēpus disputatiōis id est post te-
 stium ad pbandū inductorū publicationē differēda ē. re. cxxxix. fo. lxx.
¶ Exceptiones si aliquę a statuto admittantur: aliqę expresse pro-
 hibentur alię etiam rationabiles prohibite videntur adeo quod op-
 poni non possunt cum verbis statuti licet duris inherendum sit re-
 gula. cxxxx. fo. lxx.
 Vide eundem do. Bartho. soci. in consilio. cclxxij. inci. prestatissime in ver.
 secundo quia in simul in secunda parte.
¶ Exceptiones personales fideiussoribus & mandatoribus etiā inui-
 to domino competunt. regu. cxxxi. fo. lxx.
¶ Eccl'icatus regulariter agere non potest. regu. cxxxij. fo. lxx.

Tabula.

- Uide que habentur ad materiam per Bal.in.consl.cccxx.in.ij.parte
et in psilio.cccxxviij.in quinta parte.
- ¶ Prescriptio longissimi temporis per litis contesta.interruptitur.
regula.cccij. fo.cxlviij.
- ¶ Prescriptio ptra ignorantē reglr currit.regu.cccv. fo.cxliij.
- Uide Bal.in psilio.cccxix.in prima parte et do Pe.phi.cor.in.conslilio
ccxcv.incipte circa.in littera.g.in tertia parte.
- ¶ Prescribi te consuetudine queri possunt ea que sunt iurisdictionis
ragula.cccvj. fo.cxlvi.
- Uide Bal.in conslilio.cccxxix.in tertia parte.
- ¶ Prescriptio ptra ius p mune titulu requirit.regu.cccvii. fo.cxlvi.
- Uide do. Pe. phi.cor.in psil.xxii.incipt. videtur in.ij.parte.
- ¶ Prescriptio per litis contesta.interruptitur et actio perpetuatur.
regula.cccviii. fo.cxlvi.
- Uide do. Pe. phi.cor.in psilio.l.in littera.T. et U.in.ij.parte.
- ¶ Priviligium de iure canonico per superueniens delictum nō tol-
litur.regu.cccix. fo.cxlvi.
- ¶ Priviligia pie cause que sint.regu.cccx. fo.cxlvi.
- ¶ Probationes facte in iudicio summario non faciunt fidem in ple-
nario.regula.cccxi. fo.clij.
- ¶ Probatio termino ad probandum elapso s̄m communem opinio.
amplius non admittitur.regu.cccxii. fo.clij.
- ¶ Probatio contra instrumētum cui ex dispositione iuris p mune vel
municipialis stari debet nec p trarium probari potest regulariter nō
admittitur.regula.cccxiii. fo.clij.
- ¶ Probatio in contrarium contra presumptionem iuris et de iure re-
gulariter non admittitur.regu.cccxiv. fo.clij.
- Uide do. Alex.de imo.in consl.lxxviij. l vlti.col.in secunda parte. et in cō-
silio.clv.in vlti.col.eadem parte.
- ¶ Processus iudicis a quo non vale postq̄ requisit⁹ appellationē de-
negavit et infra tps diligenter et dolose aplos nō dedit. re.cccxv. f.clij.
- ¶ Procurator siue ab initio littere exercuit siue lite pposita ad eam
transitum fecerit damnatus est.regu.cccxvi. fo.clij.
- ¶ Procurator si de eius mandato certum sit de rato cauere non te-
netur.regula.cccxvii. fo.clij.
- Uide Fran. areti.in conslilio.cxxv.
- ¶ Procurator de eius mandato dubitatur vt non habeat de rato ca-
uere tenetur.regu.cccxviii. fo.clij.
- Uide Signo de homode.in conslilio.clx.
- ¶ Procurator regulariter procuratorem substituere non potest. re-

Tabula.

- gula.cccxix. fo.clij.
- ¶ Procuratoris facti qd cadit i delicti vel doli vt si falsum testimo-
niū dicat dñm regulariter nō p iudicat regu.cccxx. fo.clij.
- Uide Signo de homode in psilio.cccxxi.
- ¶ Procuratoris psumacia dño reglr nō nocet regu.cccxxi. fo.clxv.
- Uide Rapha.cuma.in psilio.v.ad fidem.
- ¶ Procurator pro alio in cā capitali. iā ad agendū q̄ ad benefedūm
reglr non admittitur regu.cccxxii. fo.clxv.
- Uide do. Pe. phi.cor.in psil.cxxii.incipt. viso.in littera.a.d.e. et f.in q̄r-
ta pte. et bal.in psil.xxii.in.ij.parte.
- ¶ Produci et pbari in cā appellationis possunt nō deducta et pbata
in cā principali.regu.cccxxiii. fo.clxvi.
- Uide do. Pe. phi.cor.in psil.lxxiii.incipt. breuiter in littera.a.ij. pte.
- ¶ Prohibita alienari cū fideicō. restitutiōi subiacēt in cā tñ dotis alie-
nari poteri.regu.cccxxiiii. fo.clxvi.
- ¶ Promittens aliquem per viam securam ducere si per viam inuisi-
tatam duxit et derobatus sit ad damni emendationem tenetur re-
gu.cccxxv. fo.clxvi.
- ¶ Promittens facti alienū reglr nō tenet.reg.cccxxvi. fo.clxvi.
- Uide do. Pe. phi.cor.in psil.ij.incipt. circa in littera.b.in.ij. pte.
- ¶ Protestas sue ptestatiōi renūciare pot. reg. cccxxvii. fo.clxvi.
- ¶ Prouocare tertio in vna eademq̄ causa licitum non est regula.
cccxxviii. fo.clxvi.
- Uide do. Alex. de imo.in psil.lxxvii. per totum in.ij. parte.
- ¶ Pupillus ad diuisionem regulariter alium prouocare non potest
regula cccxxix. fo.clxvi.
- ¶ Pupillus suam hereditatem auctoritate tutoris adire debet regu-
la.cccxxx. fo.clxvi.
- Adde do. Bartho. soci.in psilio.clij.incipt. pulchra. ver. et secundo in. f.ij.
in secunda parte.

Quarta delegatis et fideicommissis detrahi potest re-
gu.cccxxxi. fo.clxvi.

Uide do. Pe. phi.cor.in psil.cxlvi.incipt. in hac.in littera.o.in.ij. pte.

Recōuentio actoris per rerum coram eo iudice quo cō-
uentus est et alias iudex competens non sit
etiam pro causa diuersa et separata a causa conuentionis locum hac
bet.regula.cccxxxii. fo.clxvi.

Uide domi. Maria soci.in conslilio.xxviii.incipt. pro decisioe. ver. vi.
bb iij

Tabula.

- principaliter moneor circa si. cū ver. sequen. z in p̄si. xli. incip. anteq̄
ver. q̄. casu cum ver. seq. in prima parte.
- ¶ Rector vt ultra bienniu daret quis eligi nō pōt nisi reconfirme re
gula. cccxxiij. fo. clxx.
- ¶ Relicta ab istituto repetita eē cēset substituto. re. cccxxiiij. f. clxxi.
- ¶ Remissio in delictis reglr locū hz regu. cccxxv. fo. clxxi.
- ¶ Remissio i causis ciuilib⁹ reglr locū hz. regula. cccxxviij. fo. clxxi.
- ¶ Remissio in cōtractib⁹ locū nō hz. regu. cccxxviiij. fo. clxxi.
- ¶ Renūciatio. simplex iure de futuro nō valet. reg. cccxxviii. f. clxxi.
- ¶ Renūciare iuri suo p se introducto q̄libet pot reg. cccxxix. fo. clxxi.
- ¶ Res si dolo ad aliquem peruenit ille secundario z in subsidiū cōue
niri pōt. regula. cccxl. fo. clxxii.
- ¶ Res litigiosa reglr vēdi. auc. alienari nō pōt. regu. cccxli. f. clxxii.
- ¶ Res aliena a principe vel a ficio vēdita ab emente vendicari non
pōt regula. cccxliij. fo. clxxii.
- ¶ Res empta p aliū ei⁹ nomine de pecunia mea emētis est z nō mea
regula. cccxliij. fo. clxxiiij.
- ¶ Res nobilis reglr triennio vsucap. t. reg. cccxliiij. fo. clxxiiij.
- Uide do. pe. phi. cor. in p̄si. cxxv. in littera. b. in tertia parte.
- ¶ Restitucione in integrū postulata nihil est innouandum. regula.
cccxlvi. fo. clxxv.
- Adde Raph. fulgo. in cōs. cl. in. vlti. col.
- ¶ Restitui a q̄li posse siōe arimonij petēti concedēda ē re. cccxlvij.
fo. clxxv.
- ¶ Rusticus vel miles aliud contra ius possitiuū cōmittēs excusand⁹
est regula. cccxlvij. fo. clxxv.
- ¶ Rusticus errantib⁹ in iure reglr parci. reg. cccxlix. fo. clxxvj.

Sacrilegi oēs sunt excōmunicandi non aut ipso iure excō
municati. regula. ccccl. fo. clxxvj.

¶ Scriptura publica publicatiōe nō eget cū de se sine adminiculo p
bet. regula. ccccl. fo. clxxvj.

¶ Snia ad hoc vt valeat citatio pemptoria req̄rit. re. cccclij. fo. clxxvj.

Uide do. alex. de imo. in cōs. cxxij. in. ij. col. in. ij. parte.

¶ Sentētia p̄tra sniam nō valet z nulla est cū scda sine nouo p̄cessu
z nona instantia lata reperiat. reg. cccclij. fo. clxxvij.

Uide Rapha. fulgo. in cōs. clxvj. in prima. iij. col.

¶ Sentētia q̄ ius exp̄sse lata ipso iure nō valet. reg. cccclij. fo. clxxvij.

Uide do. pe. phi. cor. in p̄si. liij. incio. p̄ decisione in littera. n. z in p̄si.
lxxj. incip. super in littera. e. in prima parte.

Tabula.

- ¶ Sententia ab vno ex pluribus delegatis lata nō valet z nulla est.
regula. cccly. fo. clxxix.
- ¶ Snia lata iudicē pecunia corruptū ipso iure nulla ē re. ccclvj. f. clxxix.
- ¶ Sententia ad hoc vt valeat libello conformis esse debet regula.
cccly. fo. clxxix.
- Uide do. pe. phi. cor. in cōs. cxxvij. incip. viro. in prin. in. iij. pte et
Rapha. in p̄si. ccij. in prin. vlti. col.
- ¶ Sententia lata p̄tra filiū in bonis aduenticijs. in p̄iudiciū patris
executiōi mādari nō pōt reg. ccclvij. fo. clxxix.
- ¶ Snia regulariter de nocte ferri nō dz. reg. ccclix. fo. lxxxj.
- Uide do. pe. phi. cor. in p̄si. liij. incip. videtur in littera. c. z. r. in secū
da parte.
- ¶ Snia requirit si lex per verbū futuri t̄pis loquat̄ secus autē si per
verbū p̄tis temporis. regu. ccclix. fo. clxxx.
- Uide Ange in p̄si. cccxli. incip. illustris. in vlti. col.
- ¶ Sententia propter instrumenta de nouo reperta nō tractatur re
gula. ccclix. fo. clxxxij.
- Uide Bal. in p̄si. xcij. in prima parte.
- ¶ Snia in dubio iuste presumit̄ lata. regu. ccclix. fo. clxxxij.
- Uide Bal. in p̄si. cccxliij. in tertia parte.
- ¶ Sententia in causa beneficiāli lata in rem iudicatam transi. regu.
la. ccclix. fo. clxxxij.
- ¶ Sententia per instrumēta vel falsos testes lata valet sed retractā
da est. regu. cccxliij. fo. clxxxij.
- Uide do. pe. phi. cor. in p̄si. xlvj. incip. in hac p̄ totū in quarta parte.
fo. clxxxij.
- ¶ Snia reglr ius facit inter partes. reg. cccxlv. fo. clxxxij.
- ¶ Snia lata cōtra prelatū particularē p̄ eccle. agentē eo casu in quo
pōt p̄iudicabit. eccle. vt de cetero alius vsq̄ exceptione rei iudica. nō
admittatur. regu. cccxvi. fo. clxxxij.
- ¶ Sentētia p̄textu falsoū testiū pecunia corruptorū lata mero iure
valet sed cōtra eā in integrū restitutio dat. regu. cccxviij. fo. clxxxij.
- ¶ Sententia super inepto libello lata ipso iure est nulla regula.
cccxviij. fo. clxxxvj.
- Uide do. Barho. soci. in p̄si. cxlvj. incip. viso circa. mediū. vj. col. in
prima parte.
- ¶ Snia sub cōditione ferri nō pōt reg. cccxlix. fo. clxxxvj.
- Uide Rapha. fulgo. in p̄si. ccxvij. post. p̄n. z in. p̄si. xij. in. iij. col.
- ¶ Sententia lata p̄ plures arbitros electos quorū vn⁹ p̄dēnauit in
xv. alius in. r. z alius in quinq̄ p̄ualet. cū mino rē summas continet
regu. cccxix. fo. clxxxvj.

Tabula.

- ¶ Sequestratio reglꝝ phibita est regu. cccclxxi. fo. clxxxv.
- Uide Rapha. cum. in 2li. clxxix. i. fi. Rap. fulgo. in 2li. clxxix. post pncipiũ
- ¶ Sequestratio fructuum an & quãdo appellatione pendente peti possit. regu. cccclxxii. fo. clxxxvi.
- ¶ Seruitus que cãm discontinuã hz ad hoc vt p̄scribat requirit̄ in ipsa cui⁹ in itũ memoria nõ existit. regu. cccclxxiii. fo. clxxxvii.
- Uide do. Pe. phi. cor. in 2li. cxxxvi. incip. hz p totũ in. ij. parte.
- ¶ Sigillis ignotis seu litteris sigillatis sigillis ignotis credendũ est si in his plura concurrant. regu. cccclxxiiii. fo. clxxxviii.
- Uide Bal. in 2li. cccclxxv. in prima parte.
- Solẽntas intrinseca reglꝝ p̄sumit̄. reg. cccclxxv. fo. clxxxviii.
- ¶ Solennitas extrinseca regulariter non presumitur nisi prebetur. regula. cccclxxvi. fo. clxxxviii.
- ¶ Solui vnũ pro alio reglꝝ nõ p̄t. reg. cccclxxvii. fo. clxxxviii.
- Uide Signo. de homode. in cõsilio. lxxviii.
- ¶ Spoliatio qh in renũciatiõẽ in itũ nõ habuit vel habuit in itũz nẽ. Sz post spoliatiõẽ tũc p̄ spoliatũ possessõio recuperãde agentẽ de renũciatiõẽ opponi nõ p̄t. reg. cccclxxviii. fo. clxxxviii.
- Spoliatus ante oia siue in t̄pãlibus siue in specialibus restituendus est. regu. cccclxxix. fo. clxxxviii.
- Uide Ange. in cõs. cccclxxv. incip. in. q. in. ij. col.
- ¶ Sãntũ mãdãs simplꝝ stari alicuius iuramẽto valet sed in t̄rium p̄batio admittit̄ prout cõiter cõcludit̄. regu. cccclxxx. fo. clxxxix.
- Stipulã in dubio p se stipulari intelligit̄. regu. cccclxxxi. fo. cxc.
- ¶ Stipulatio de qua in. l. vnica in. §. exactio. C. de reit actian z qh locum habet. regu. cccclxxxii. fo. cxc.
- Subrogatum sapit naturã eius in cuius loco subrogetur. regula. cccclxxxiii. fo. cxc.
- Uide Bal. in cõs. cxi. in prima parte. & do. Signo. de homode in 2li. clxxviii.
- ¶ Subscriptio testium sup factis scripturaqz seu actis in iudicio nõ requiritur. regu. cccclxxxiiii. fo. cxc.
- ¶ Uide Bal. in cõs. cccclxxvi. in quinta parte.
- ¶ Subscribens se instrumento vel alicui charte ea que in instrumẽto vel charta continentur approbare & se obligare videtur. regula. cccclxxxv. fo. cxc.
- Uide do. Maria. soci. in cõsilio. xv. incipien. visis. ver. ad quintuz in prima parte.
- ¶ Substitutio vulgaris si heres nõ erit qz nõ vult vel quis nõ p̄t intelligenda est regula. cccclxxxvi. fo. cxc.

Tabula.

- Uide do. Maria. soci. in cõs. xx. incip. visis. ver. nec obstat si diceretur in prima parte. & Rapha. fulgo. in cõs. xlix. in principio.
- ¶ Successor singularis colono stare nõ tenet. reg. cccclxxxvii. fo. cxc.
- Uide Bal. in cõs. cclv. in prima parte.
- ¶ Successor p̄ p̄decessoris p̄tractũ obligat̄ eo qz cũ ipsa ecclia q̄ nũc p̄ mouit̄ p̄trahere dicatur. regu. cccclxxxviii. fo. cxc.
- Uide do. Maria. soci. in. 2li. xxx. incip. ex his ver. s. qz successor. in prima parte & oino Rapha. fulgo. in cõs. x. in. fine.
- ¶ Succedens in iuribus defuncti prescribere non p̄t siue singularis successor sit siue vniuersalis si a defuncto incipere vellet. secus si a se. regu. cccclxxxix. fo. cxc.
- ¶ Suauitas p̄ substõnem vulgarẽ tollit̄. regu. cccxc. fo. cxc.
- T
- ¶ Taciturnitas quo ad alicui⁹ iuris diminiõnem seu actiõis sibi p̄petet̄ sublatiõem p̄ p̄sensu nõ h̄t. regu. cccxc. fo. cxc.
- Uide Rapha. fulgo. in cõs. lxxii.
- ¶ Taciturnitas quo ad alterius delinquentis excusationem pro cõsensu non habetur. regu. cccxcii. fo. cxc.
- ¶ Taciturnitas ad aliquem obligandum pro consensu nõ habetur. regu. cccxciii. fo. cxc.
- ¶ Tacens in obligatione personali pro consentiente non habetur. regula. cccxciiii. fo. cxc.
- ¶ Tacens contradicere videtur. regu. cccxcv. fo. cxc.
- Uide do. Bartho. soci. in cõsilio. clxxv. incip. non multis. ver. scdo probatur hoc in fine.
- ¶ Terminus quattuor mensium debitoribus ad soluendum regulariter dandus est. regu. cccxcvi. fo. cxc.
- ¶ Terminus decem dierum ad appellandum a die sententie datur & non ante. regu. cccxcvii. fo. cxc.
- ¶ Testamentum si non valet iure codicillorum non valebit nisi hoc testator expresserit ita vt ab intestato venientes grauati videantur. regula. cccxcviii. fo. cxc.
- ¶ Testator testm̄ in scriptis clausum sigillatũ & subscriptũ ita qz voluntas sua alijs nõ sit nisi post mortẽ suã facere p̄t. re. cccxcix. fo. cxc.
- Uide do. Bartho. soci. in 2li. clxxii. incip. Re. pater. ver. sed principaliter. post me. ibi nam si testator. in secunda parte.
- ¶ Testatus pro parte & pro parte intestatus regulariter quis decedere non potest. regu. cccc. fo. cxc.
- ¶ Testis dicti sui causam non reddens probat & eius dictum valet. regula. cccc. fo. cxc.

Tabula.

¶ Testis nō interrogat⁹ cāz dicei sui dicere nō tenet re. ccccij. f. cxxvj.
 ¶ Testes publicatis attestacionibus in causa principali in cā appellationis sup antiq̄s capitulis ampli⁹ p̄duci nō p̄t re. ccccij. fo. cixvij.
 Adde Rapha. cuma. in consi. lxx. in me. z Rapha. fulgo. in consilio cccvij. post me. ij. col.
 ¶ Testes lite nō cōtest. recipiēdi nō sunt vide. 3. in regu. ccccij.
 ¶ Testes parte presente z non citata regl̄r non recipiuntur lite non contest. regu. ccccij. fo. ce
 Vide do. de ro. in decisio. cclxxij.
 ¶ Testis corruptio si post sniam opposita non fuerit de es in cā appellationis opponi nō poterit regu. ccccij. fo. ccj
 ¶ Testis depositiones q̄n recipiunt pars citari dz reg. ccccij. fo. ccj
 Vide do. Bart. soci. in p̄s. cclij. ver. preterea ille testis. i. ij. parte z in cōs. cclxij. ver. preterea z quarto circa si. eadē parte.
 ¶ Testis de crudelitate deponens audiri non debet neq̄ probat regu. ccccij. fo. ccl.
 Vide tñ do. Bart. soci. in cōs. cclxij. ver. verū est q̄ sufficit in. ij. parte z do. pe. phi. cor. in p̄s. lxxvij. in littera. f. z in cōs. xcij. in littera. c. z h in tertia parte.
 ¶ Testis prelat⁹ siue alia p̄sona eccle. in cā eccle. z singuli de vniuersitate p̄ vniuersitate admittunt regu. ccccij. fo. ccj
 Vide do. Bartho. soci. in cōs. cclxij. ver. circa sc̄dam difficultatē cum ver. seq. in. ij. parte z Bal. in consi. cccxij. in prin. s. parte z in cōs. cccc lxxij. eadē parte z in cōs. clvij. in. ij. parte.
 ¶ Testes layci cōtra clericos non admittunt q̄n criminaliter ad ordinis dispositionē agitur. regu. ccccij. fo. ccij.
 ¶ Testis examinatio q̄n sunt in longinquis partibus absentes alteri committi potest regu. ccccij. fo. ccij
 Vide Bal. in consilio. cclxxij. in secunda parte.
 ¶ Testis interrogatus de his que detegūt eius turpitudinē respondere non tenet regu. ccccij. fo. ccij
 ¶ Testes ad instrumenti seu scripture veritatē q̄ noti sint nō requiruntur regu. ccccij. fo. ccij
 ¶ Testes examinari z ad eternā rei memoriā recipi quis petere nō potest. q̄n statim agere possit cū directā viam habeat ideo extra ordinaria denegatur regu. ccccij. fo. ccij
 Vide Rapha. fulgo. in cōs. cxxvij. post prin. z in p̄s. clxxvj. in si. z do. Bartho. soci. in cōs. cclxij. ver. si. respondetur z ver. iij. contra euz testē in. ij. pte z Bal. in cōs. xj. in. ij. pte z in p̄s. cclxxij. in. iij. pte.
 ¶ Testes post publicationem attestacionem ad partis instantiam

Tabula.

examinari possunt amplius tñ super eodem articulo repetendi non sunt regula. ccccij. fo. ccij.
 Testes infames infamis facti in cā criminali vel ciuili non admittuntur. regula. ccccij. fo. ccij
 ¶ Testis infamis infamia facti testimonio r̄ariter nō repellitur imo ei fides adhibetur. regula. ccccij. fo. ccj
 Vide do. pe. phi. cor. in cōs. lv. in littera. l. in quarta parte.
 ¶ Testari in criminalibus nemo priuilegiatus cogit etiā in foro canonico. regula. ccccij. fo. ccj.
 Testes in scriptura publica fm canonē requirunt q̄ saltē p̄ notariū describentur regu. ccccij. fo. ccj.
 ¶ Testes mulier in testamēto cyrographo z in cā criminali esse nō p̄t. regu. ccccij. fo. ccj.
 Vide Bal. in p̄s. vij. vbi ponit q̄d in codicillis zin p̄s. cccclv. in. iij. pte. vbi ponit n̄quid mag s credat trib⁹ viris q̄ quattuor mulierib⁹ z do. pe. phi. cor. in cōs. cxxv. in littera. s. in. ij. parte.
 ¶ Testes i testamēto regl̄r rogati eē debēt. reg. ccccij. fo. ccj.
 Vide do. pe. phi. cor. in p̄s. lxxvij. i littera. m. z p̄s. cclxxvij. in littera p. q. z seq. in prima parte z in cōs. clxxvj. in littera d. in. ij. parte. vbi ponit per quem debeant rogari.
 Testis si dicat se nūq̄ illud dixisse q̄d notari⁹ scripsit magis notario q̄ ipsi testi. creditur. regu. ccccij. fo. ccj.
 Vide do. Bartho. soci. in p̄s. clxxij. ver. cōfirmo. hoc circa med. in. ij. pte z Bal. in p̄s. cclxxij. in. iij. pte z oino i cō. cclxxvj. in. v. parte.
 ¶ Testis in cā sua nemo idoneus est. regu. ccccij. fo. ccj.
 Vide do. Bar. soci. in consi. clv. confirmatur in. ij. parte.
 ¶ Testi vni eēt in magna dignitate posito regulariter non credit regula. ccccij. fo. ccj.
 Testis nō iurat⁹ regl̄r fidē nō facit. reg. ccccij. fo. ccj.
 Vide Rapha. cuma. in cōs. cij. ad finem.
 Testis soci⁹ criminalis regl̄r nō admittit. reg. ccccij. fo. ccj.
 Vide Rap. fulgo. i p̄s. cxxvj. i. si. ij. col. z bal. i p̄s. cclxxij. in. ij. pte.
 Testi. vni affirmanti magis cedere debem⁹ q̄ mille negantibus. regula. ccccij. fo. ccj.
 Vide Rap. fulgo. i cō. clxij. post med. z Signo. d. homode i cō. cclxij.
 ¶ Testes parentes p̄ liberis z liberi p̄ parētib⁹ regl̄r esse non possunt. regu. ccccij. fo. ccj.
 ¶ Testis falsum testimoniū deponēs nō solū eius dictū nō valet: sed etiam coram eo iudice coram quo falsum testimoniū dixit puniri p̄t regula. ccccij. fo. ccj.

Tabula.

¶ Testis paup ad testimoniu regl'r admittit vide supra l' r'ka. cclxxix.
 ¶ Testis p' h'bu credo & nō credo deponēs nō pbat. re. cccxxix. f. cxx
 Vide bal. in consl. xix. in quinta parte.

¶ Titulū sue possessiōis regl'r q's dicere nō tenet. reg. cccxxx. f. cxx.
 ¶ Titulum habens a malefidei possessore longo tpe non p'scribit re-
 gula. cccxxxj. fo. cxxj.

¶ Trebellianica hodie per testatorem detrahi prohiberi potest re-
 gula. cccxxxij. fo. cxxj.

¶ Vide do. Maria. soci. in p'sl. xiij. ver. quare supest in p'ma pte & do.
 De. phi. cor. in. p'sl. xvij. in littera. r. & seq. in quarta pte.

¶ Trebellianica per heredē de relictis vniuersalibus regulariter re-
 tineri potest. regula. cccxxxij. fo. cxxj.

Vasallus seu emphyteota feudū seu emphyteosim alienare
 nō pōt. regu. cccxxiij. fo. cxxj.

¶ Adde Rapha. fulgo. in consl. vlti. in. vlti. col.

¶ Vendere rē suā nemo cōpellit. reg. cccxxv. fo. cxxij.

¶ Vide do. pe. phi. cor. in cōsl. clj. in prin. in tertia parte. et in p'sl. xxv. in
 prin. & in littera. h. in quarta pte.

¶ Venditio vltra dimidiam iusti precij regulariter non valet regu.
 cccxxvj. fo. cxxv.

¶ Vide do. Alexan. de imol. in consilio. cxxv. in. x. colum. in prima par-
 te & in consilio. cxxvj. in secunda parte et omnino in consilio. lxxxix.
 in. vj. colum.

¶ Venditor nolens de euictione teneri ad precij restitutionem tenet
 regula. cccxxvij. fo. cxxvj.

¶ Vide do. pe. phi. cor. in p'sl. lxxij. in littera. e. in. iij. parte.

¶ Venditor an et quibus casibus de euictione non teneat. regula.
 cccxxvij. fo. cxxvj.

¶ Vide do. pe. phi. cor. in p'sl. clxx. in littera. d. in. iij. pte & do. Alexā. de
 imo. in cōsl. iij. in. j. & ij. col. in tertia parte.

¶ Vendicans rem suā possessori precij qd' alij soluit auferre nō vide-
 tur. regu. cccxxix. fo. cxxvj.

¶ Verba aliquod opari debent. reg. cccxi. fo. cxxvj.
 Adde Rapha. cuma. in consl. cvij. in. fi. & domi. Signor. de homode.
 in consl. xxi.

¶ Verborū proprie significationi statur nec ab ea recedēdū est immo
 a iudice illa spectāda est reg. cccxi. fo. cxxvj.

¶ Adde Rapha. cuma. in consilio. vij. in princi. vj. colum. & in consilio.
 xij. circa medium. & in consilio. lxxxvj. in princi. ij. colum. et Signo

Repertorium permutacionum.

de homode. in consilio. lxxi.

¶ Violentia illata a iudice cui subditi sumus alicui sibi nec defendere
 nec resistere licet secus alicui illata a priuato. reg. cccxlj. fo. cxxvij.

¶ Tum vi repellere licet. regula. cccxlj. folio. cxxvij.

¶ Tum alieni facti alteri repellere. nō licet. regu. cccxlj. folio. cxxvij.

¶ Nouens & professionem faciens in monasterio semper manere de-
 bet nec exire potest. regula. cccxlv. folio. cxxix.

¶ Finis tabule. Laus D' O.

Repertoriū materialū que in tractatu permutacionū
 Federici senensis continent. cōpilata per
 diuū Lupum de castilione decretorum doctorem quadraginta que-
 stiones continens ad materias facilius inueniendas.

A permutatio facta p' ordinariū de beneficijs
 reseruatis valeat. Quomō p'ma.

¶ An permutatio facta per legatum de beneficijs refer-
 uatis per papam valeat cui papa concesserat q' aucto-
 ritate apostolica posset recipere assignationes beneficio-
 rum ex causa permutacionis et ea conferre. q. ij.

¶ An in casibus precedentibus in quibus non valet permutatio ad
 effectum saltem valeat renunciatio. q. iij.

¶ An permutatio facta per papam de beneficijs reseruatis non fa-
 cta mentione de reseruacione valeat. q. iij.

¶ Quid habeant facere permutare volentes si in casibus predictis
 non teneret alias ex causa permutacionis sed tenuit renunciatio. q. v.

¶ Quid si permutantes credentes permutacionem tenere cum non
 teneret administrarunt in beneficijs sic permutatis. q. vi.

¶ Quid si tales administrantes fuerunt in culpa & moriantur an va-
 cent beneficia per mortem vel alio modo. q. vij.

¶ Quid si permutatio non tenuit an possint ad sua beneficia redire
 permutantes si non fuerunt in culpa. q. vij.

¶ Et quid si permutatio completa est ex parte vna & ex alia non po-
 test compleri. q. ix.

¶ Quid si vnus ex permutantibus habeat ius a. ter non. q. x.

¶ Nunquid permutatio possit fieri cum interuallo temporis. q. xi.

¶ An habens duo beneficia possit permutare cum habente vnum
 et det duo pro vno vel duo permutet cum duobus. q. xij.

¶ An habens ius ad rem possit permutare cum habente beneficijs
 vel ius in re. q. xi.

¶ An beneficijs cū hospitali vel p'stimonio possit permutari. q. xij.

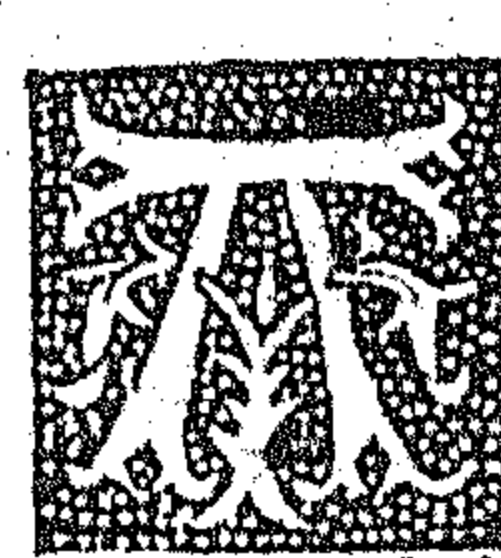
¶ An beneficiatus possit permutare cum commodatorio. q. xv.

- ¶ An habentes beneficia manualia possint permutare. q. xvi.
 ¶ Si habentes beneficia manualia permutauerint auctoritate apostolica an possint pro libito reuocari vt prius. q. xvij.
 ¶ An prelati possint permutare inuitis capitulis ad q̄ vel ad quos pertinet electio. q. xvij.
 ¶ An in permutacione debeat fieri mentio de alijs beneficijs que habent permutantes. q. xix.
 ¶ An sufficiat maior pars capituli ad consentiendum. q. xx.
 Quid beneficia permutantes habeant patronos laicos. q. xxi.
 ¶ An episcopus possit permutare inuito collatore. q. xxij.
 An inferior ab episcopo possit prescribere ius permutandi. q. xxij.
 ¶ Si permutatio est utilis ecclesijs et illi quorum interest nolunt consentire an episcopus eis inuitis possit permutari. q. xxiiij.
 ¶ An beneficiati possint inuiti cogi ad permutandum saltē vbi permutatio est ecclesijs utilis vel necessaria. q. xxv.
 ¶ An vicarij vel officiales epi possint permutacioni auctorizare. q. xxvi.
 ¶ An sit necesse q̄ in permutacione interueniat reuocatio. q. xxvij.
 An in prebendis permutatis habeat locum optio. q. xxvij.
 Infra quātū ipsa beneficia ex cā permutacionis resignata debeant p̄. q. xxix.
 ¶ An permutatio facta p̄ceptis his quibz interest sit nulla vel annullanda. q. xxx.
 ¶ Infra quātū tps̄ p̄cepti d̄ permutari possint agere d̄ cōceptu. q. xxxi.
 ¶ Si collatio beneficiorum pertineat ad inferiorē partem an reuocatio debeat fieri in manibz epi et collatio per eū an sola pertineat ad eū. q. xxxij.
 An rectores beneficiorum vntorum possint inuicē permutare. q. xxxij.
 ¶ Si numerus in ecclesia restrictus est puta de vigenario ad duodecimarium. q. xxxiiij.
 ¶ An de numero excessiuo possint fieri et per illos qui restrictionem fecerunt. q. xxxv.
 ¶ An capitula sede vacante possint recipere resignationes beneficiorum ex cā permutacionis ad solius epi collationē pertinētis. q. xxxvi.
 An duo per vnum solū procuratorē possint permutare. q. xxxvij.
 ¶ Quidam promiserunt fide data procurare q̄ superior sua beneficia permutat queritur an penitens promissit possit compelli inuitus ad instantiam alterius permutare. q. xxxvij.
 ¶ An alter ex permutantibus possit promittere alteri licite soluere debita ad que soluenda est ecclesia sua efficaciter obligata. q. xxxix.
 ¶ An sola inequalitas beneficiorum permutacionem nullam quasi per hoc sit probata fraus. q. xl.

Finis TABULÆ.

Quadringente et septuaginta sex
 regule iuris cū suis fallentibz per. J. U. monarchā do. Bar. soci. Soc-
 nēsem in vni collecte: et nuperrime per do. Bndictū vadū Foro sem-
 p̄nēsem reuise et summo ac diligenti studio emendate et in melius
 reformatē. cum impressoris vitio oēs alie hucusqz impressæ capi-
 te vsqz ad pedē depranate corrupte necnō inordinate male intellecte
 et cōfuse posite et impressæ sint. Has ergo p̄ prefatū dñm Bndictū ter-
 sas: cūctis mēdis et erroribz correctas per alphabetiqz reductas ha-
 bes: cū nonnullis alijs fallētibz suis in locis insertis et (vbi cadūt) suis
 notabilissimis ampliationibz: et nonnullis alijs eiusdē do. Bndicti vti-
 lissimis apostillis vna cū earū oim regularū tabula: in qua quālibet
 regulā decisionibus dñoz de rota: ac eiusdē do. Bar. et nonnullorum
 alioz excellentissimoz doc. consilijs breuiter corroboratā ornatāqz
 inuenies. Que oia non solū in alijs paulo ante impressis deficiūt: im-
 mo aureū tale (sicut dici pōt) in fetidissimū stercore (vt ita dicā) p̄di-
 ctū impressoris vitio et culpa reductū reperies: necnō ficta bulla torti
 in fine totius Socii operis per talē impressorē temerarie et false po-
 sita in preiudiciū alioz impunere volentiū et in deceptionem omnibz
 huius iuris sciētie professorū et sic publice utilitatis tot et tātos inu-
 merabiles errores sic impudēter ignoranterqz cōmissos excusat: sed
 minime in primendis committendos excusabit

¶ Regula prima.

Abasio in instrumēto litteris in suspecto et
 et substātiā loco vitiat glo. Inno. et do-
 ct. in cap. ex litteris de fide iustu. et per Barbo. si. l. l. si
 vnus. C. de testa. et in. l. si. C. de edic. di. adri. tol.

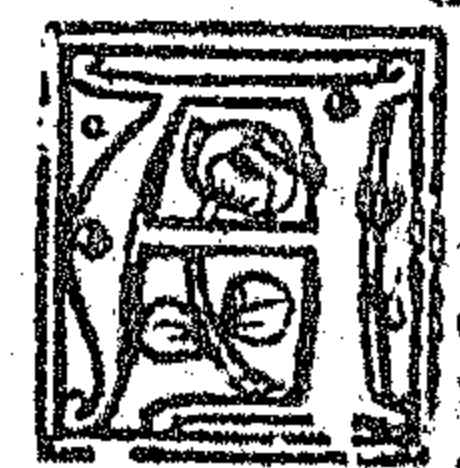
Amplia hoc verū esse etiam si notarius emen-
 dat in senio quod scripsit in iuuetute
 cū tunc rasura in continēti fuisse dicatur et instrumētū sit suspectum
 fm Bal. in di. ca. ex litteris argu. ca. preterea. de testa. quod tamē in-
 tellige nisi intellectus quem scriptura in loco abbasio sonat surgeret
 necessario ex premis: vbi non est vitium scōm ipsum.

Primo fallit qñ ipse littere vel instrumētū continerēt plura
 capitula. tunc ipsa rasura vitiat in illo capi. in quo est
 facta nō in alijs. vnde non vitiat ipsas litteras vel instrumētum
 in totū. vt voluit bald. in. l. finali. C. de edic. di. adri. tollen. pro quo
 etiā facit le. si ex falsis. C. de trasac. et habet. f. de heredi. c. fraternitatē
 et c. si cum ipe extra. de. rescrip. in. vi fm s. Nico. in. d. c. ex litteris.

Ex his tibi **F**allit qñ ex precedentib⁹ & sequē vide fel. in vlt. no^o colligi pōt q̄ ita debet stare put col. vbi vltia hic dicitur et ē id quod habet extra de reli. domi. iij. not. q̄ si ra: c. cum. venerabilis vbi est bona glo. fura fit i loco su secundum do. Anto. **F**allit qñ rasura apperet in lo: soto agat scrip tura absq̄ alia inq̄sitione vitat relict. le. educ. C. deedi diu. A dri. sol. si ho pe titono: & tñc scri ptura suspecta censet & ad vita tis inq̄sitionem pcedit fm bal. in. l. si vnus. C. de testa cui ipe addit pe. de an cha. in cōs. cccc xxi. inci. p̄mis: la vbi declarat hic pcedere so lūm possessio adipiscende. si nihil. alle. et nū quid illud qd ē rasum per vius vocē corrobora ri possit vn^o do nus testis suffi: ciat. vide ffely. in loco allega: to in. v. not. vbi dicit q̄ non sed per duos indu: biant qd tñ lo cū hō hz vbi sū:

Fallit qñ ex precedentib⁹ & sequē maria. cognitio sufficiat. qz tñc instrm sine ma: cula & abrosio: ne eēd3 necelesi bus iuuatur vi ibi p eum i vi: no. & qd dica: tur loc⁹ su pe. vide ibidē per eū in fi. in. x. et vlt. not. Bñ. va. **A**d domū addē bal. in cō: si. xvj. in. iij. p̄ te incip. citatio ad domū & i cō: si. ccccxiij. in. ij. p̄ te & lud. ro. in. consil. cccclij. vbi inq̄t q̄ ne: cesse ē vt iuesti gationē pcessis: se cōstet ad hoc vt citat. ad do: muz fieri possit & cū illa si solē: nitas extriseca non p̄sumit nisi p̄bit. l. sciēduz de ver. ob de q̄ etiā p abb. i cō: si. lxxij. et in cō: si. lxx. vbi po: nit qd si no: to: ric p̄stz aliquoz in loco sue hita tionis nō habi: tare an valeat citatio p q̄ ma:

Regula secunda.

Biens regula: riter ad que sunt grauis pre: iudicij ad domum cita: ri non potest. l. ignorare C. de resti. in integ. & ca. qm. s. sunt & aliq̄ vlt. nō p̄test. & c. cān & ibi p abb. de dolo. & cōtu. & in. c. si. de eo qui mit. in pos.

Primo fallit in causa libera: ti. ff. de fidei cō. l. libe: ro: um et. l. cum vero. s. subuentum & ff. de lib. cau. l. in famis.

Fallit quando expediret ipsi agē ti vt potius procedatur. quia devi: tum erat vsurariū. & tunc potest fie: ri. citatio b ad domum b vt. l. san

citatio p q̄ ma: citatio p q̄ ma:

Fallit qñ tale esset vitiū per qd transfertur tota pos. vel vera posses. ex scdo decre. qz tunc citatio ad domū fieri pōt. vt sentit Jnn. i. d. c. si. eē. de eo q̄ mit. i pos. vbi lat⁹ p ipm & doct. de q̄ tñ dic vt ibi per Bb ba. in ff. **R**egula tertia.

Aliquid vltā sorte. a qd reguli non debet & quib⁹ casibus liceat. i. patebit.

Primus

est per tex. no. in. c. j. eē. de vsu. i. licite pci: piunt fruct⁹ ex re pigno. nō cōputando eos in sorte: vt si des bñficiū alicui clerico i pign⁹ q̄ clericus ex eo pcipt fruct⁹ equialētes sorti pōt ēt rē retinere vt p̄p̄iū bñficiū & nō est vsura ex q̄ ipm vt p̄p̄iū retinet. ita vult gl. si. in prin. ibi. & do. anto. de bu. q̄ p̄cedit apta rōne: qz nō est pign⁹. l. vt pign. ff. de remis. & l. si rē aliquā. de acquirenda posses.

Casus est p. l. itq. s. ait p̄ior. ff. de re iud. p̄iucta. l. q̄ si nō solue. C. de pig. actio. & p̄bat quidā p dictuz 30. de imo. in. c. ad n̄am de iureiu. q̄ alia est forma iuramāti vtz qñ debitor possessiōes creditori pecu: niā nullā & grauamē inferre. & alia ē forma adq̄ciē di donec creditori fuerit sat. factū qz primo casu cre: ditor cogit fruct⁹ perceptos cōpuare i sorte: sed de bitor debet implere iuramētū soluēdo. Deinde post estimationē fructus fruct⁹ repetere vt ibi. secundo casu secus: qz si esset ipsi satisfactū de sorte in fructū bus nō debet cōpensari in sorte: lz glo. ibi i hōbo per solyat incaute p̄iūm dicat & male & nō limitat. l. q̄. C. de pig. actio. & extra de pigno. c. ad materiū i quo dicitur q̄ fructus cōputantur in sortem.

Casus est si aliquos nisi creditor fecisset sum: pt⁹ i colligi gēdis fructib⁹ lz hec nō sit p̄p̄ie fallen: qz fruct⁹ dicunt de ductis expēsis: ita dicit no. gl. i. c. p̄quest⁹. de vsu. & l. c. j. eē. de feu. & i. l. adust⁹. s. imp̄a dia. ff. so ma. & est tex. l. l. si fundū. ff. fami. hercis. tex. cū gl. i. c. j. eē. de vsu. **C**asus est nisi consuetū fuis: set inter debitorem & creditore q̄ non reddat pign⁹ nisi integre satisfactum sit de sorte et hoc quidam

teria vide etiā q̄ hñr per car. i cō si. criū. & pang. i cōs. cccv. & do. pe. phi. cor. i cō: si. l. i. d. in q̄ra pte vbi bt q̄ nō sufficit nisi pu⁹ dissentiat an pfo nat⁹ fieri possit Bene. va. **S**ortes. ad materiam vide bal. i cōs. cccv. in. j. pte & in p̄s. cccxi. eadē pte & in p̄s. cccxi. in quarta parte.

dicunt ut verba aliquid operetur. l. si qñ. de leg. j. sed tu dicas q hoc
 evidenter est falsum: qz cōtra tex. in. d. c. ad materiā z cōtra. c. j. de usu.
 z. l. ij. C. de pig. act. cū simi. qm nō valeret pactū exp̄ressuz de lucrādis
 fruct. tanq̄ vsurariū vt in iurib⁹ alleg. q̄ nec tacitū. preterea exp̄mo
 ei⁹ qd̄ tacite inest nihil operat. l. iij. z. l. non recte. C. de fideiuf. s. hoc
 tacite inest vt. l. q̄ diu. C. de distrac. pig. z. l. pign. ff. de pign. ergo zc.
 ¶ Casus est qñ vasall⁹ rē feudale in pign⁹ directo dñō: daretz ratio
 est qz interim vasallus nō tenet ad seruitiū z sic fruct⁹ cōfunduntur
 non aut̄ cū sorte: ita debet alleg. c. cōquestus. iuncta glo. de usu. z. c. j.
 extra de feu. z est glo. singu. in. c. j. de usu. z hoc habet locū iam in feu.
 ecclesiastico q̄ in seculari qñ eadē est ratio cū vna tñ sit causa quam
 no. posuit Jo. de imo. in. d. c. j. dico etiā idē eadē ratione in emphiteo
 ticario vsufructuario vel cōductore qñ dat in pignus ipsi dñō pp̄ie
 tario vel locatori z idē in simili qz fructus confundunt̄ cū eo ad qd̄ pi
 gnorans tenet: z ratio huius est qz res de facili reddit̄ ad suā naturā
 l. si vnus. s. si pact. ver. q̄ est in specie dotis. ff. de pact. z in. c. ab exor:
 dio. xxxv. di. z repio bidē tenere. Jo. de imo. i. d. c. j. de feu. q̄uis aliq̄ se
 tiant oppositum quod dictū. c. nō debeat extēdi ad aliā causam cōtra
 conclusionem istam: sed hoc nō obstat qz ab idēitate rationis sit ex
 tensio ad lucrū: vt per glo. z doc. in. d. c. j. de usu. de quo per host. in
 sum. s. annali. de usu. z ad hanc extensionez optime facit quod notat
 ipse Jo. in. l. si vero. s. si viro. ff. solu. matri.
 ¶ Casus est qñ creditor nō poterat cōmode aliter rē sibi in pign⁹ tra
 pita recuperare nisi pri⁹ recuperet possessionē faciet ne fruct⁹ impu
 tent̄ in sortē p id qd̄ dicit gl. in. d. c. j. de usu. qz sentit q̄ per hoc recupe
 rat possessionē suā: facit qd̄ no. doc. pro rōne. d. c. j. de feu. z ideo dñs
 Abb. in. d. c. j. de usu. dicit qz licite q̄s recipit aliquid ex mutuo cū illud
 erat suum vel aliter sibi debitū nec poterat illud aliter cōsequi sicut
 dicim⁹ in simili qz licitū est parare inimicia insidias: vbi quocūqz mō
 expugnetur. xliij. q. ij. c. dñs. vbi bonus tex. cū glo. q̄ ita dicit z est op
 timus tex. in. l. j. s. non fuit. ff. de dolo. ita dicit per no. in. d. c. de usu.
 z no. dum dicit. l. sibi debitis: qz est diuersus casus a predictis.:
 ¶ Casus est vt sentit ibi glo. in fi. v3 de licentia dñi ipsi⁹ pignoris fiat
 pactum inter debitorē z creditorem qz fructus non cōputentur in sor
 tem z eadem ratione dicitur qz validaret tale pactū si dñs ipsum ra
 tificaret z approbaret: vt in. c. ratificatione. de reg. iur.
 ¶ Casus est si fruct⁹ sunt cōsumpti: s. iste casus respicit materiā pp̄e
 sationis: qz de specie ad speciē nō fieret cōpensatio nisi essent cōsum
 pti. l. si cōuene. ff. de pig. act. z no. glo. in. l. diuor. s. ad dōtiones. ff. sol.
 matri. sed pōt procedere iste casus quousqz abiciatur cōpensatio.

¶ Casus est qñ pign⁹ est obligatū p tāta q̄titate qz
 nō sit spes luuiois qz videt̄ haberi p derelicto vt est
 tex. in. l. dabāt. ff. de leg. iij. nec etiā ad aliquē effectū
 dicere debitor possidere vt dicit l. i. j. ff. de acqui. pos.
 s. quod interpretor ad ipsius tex. limitationem.
 ¶ Casus est nisi pactū intercessisset qz creditor non
 possideret nisi naturaliter qz tūc ex sola civili qre
 mansit penes debitorē p̄cedit acquisitio fructū. ita
 no. in. l. ij. s. ex cōtrario. ff. de acqui. pos. nam etiam
 tractādo de cōpensatione sortis si teneretur fruct⁹
 restituere quasi nō suos de p̄pensatiōe faceret suos
 cū non sit in mala fides: qz hoc casu proprie
 effectualiter nihil percipit vltra sortem.
 ¶ Casus est qz nō tenetur cōputare in sortem oīa si
 res pignori data erit aliena: quia pignus nō tenuit
 l. rem. alie. ff. de pig. act. immo fruct⁹ vel eorū estim
 tionē restituere tenet iuxta not. in. l. fructus z in. l.
 fundo. ff. de rei ven. z in. l. j. C. de peti. here. z proces
 sit iste casus quousqz a dñō conueniatur: sed prima
 est limitatio ad. l. ij. C. de pign. actio. zc.
 ¶ Fallit qñ ratiōe mutui creditor subiit laborem: qz
 tunc in cōpensatione laborū pōt fructus non cōpu
 tari in sortē s̄m hosti. in. d. c. conquestus: z remittit
 ad summam suam: eodem titu. s. in aliquo.
 ¶ Casus est qñ debitor recusat cōpensare fruct⁹ p
 aliquid interesse: puta qz erat marit⁹ q̄ subiit onera
 matrimonij dote adhuc sibi a nō tradita a vt est
 tex. elegās in. c. salubriter. e3 de usu. z est materia. l.
 insulā. s. usu. ff. solu. matr. vbi vide z eadē rōne dico
 si creditor pp̄ morā debitoris p̄tenpere aliq̄ inter
 esse facit. l. rome in prin. z ibi no. p glo. in. l. si fili⁹. s.
 fundum. ff. de ver. obli. z. l. stipulatus. de usu.
 ¶ Casus est qñ fructus sunt inestimabiles vt fruct⁹
 p̄sen. vt est glo. in. c. bartoldus. de re iudi. quā alle
 gat ange. ij. il. ij. C. de pigno. distr.
 ¶ Casus est qz regula. d. l. j. C. de pig. act. cum simi.
 procedit si obiciatur cōpensatio ab ipso debitore
 alia secus nam ita est qñ cōpensatio fit qd̄ intelli
 gitur scz si ab hoste obiciatur. l. constant. z. l. eius. C. de
 cōpen. z de hoc est glo. in. d. l. j. de pig. vt eam multū
 a ij

¶ Non tradi
 ta. vide vo. bar.
 soci. in p̄si. clxxi.
 inci. p̄hs. v. l. cō
 cōfirmo cum. v.
 seq. in secunda
 pte. Bene. va.

poderat ibi Ang. idē voluit Inn. l. d. c. ad nram. de iure in. post alios doc. et ita ibi teneas: et licet ibi do. Ant. de but. dicit qd fructus cōpensantur tñ obiecta nō cōpensant: et etiā procedit glosa in. d. c. j. de usu.

¶ Casus est qñ fructus nō erāt liqdi nec ipsoz existimatio: nā demū de quido sit p̄fatio vt. l. si. C. de p̄f. et est tex. l. d. c. ad no. fm alii intel.

¶ Casus est qñ darētur pignori possessiones et redditus qz tunc fructus non cōputantur in sortē nec illos lucratur creditor: sed soluto debito debet eos restituere: de hoc est tex. fm alium intellectum in. d. c. ad nostram. vbi Joan. de imo. proponit hanc limitatur.

¶ Casus est pari rōne qñ puenitur vt fructus non p̄putent in sortē hoc adiecto vt teneant seu eozū estimatio teneat quousqz sit satisfactum debito: qz tñc nō videt agi qd creditoz lucratur fructus: secus si cōuenitur qd fructus cōputentur in sortē vt in. c. j. de usu. qd quidē capitulum sic limitatur: et etiā predictis alijs modis et casibus.

¶ Casus est qñ esset puentū qd alias res p pecunia solueretur iuxta l. si. si cer. pe. qz tñc fructus snt cōsumpti p̄putantur in sortē. i. in ipam alienā rem: qz de specie ad ipsam quantitātē et eōuerso sicut de specie ad spēm non admittit p̄fatio. l. si creditor. §. j. et ibi gl. de pec. l. j. C. si ma. sac. ra. habnerit et p glo. et doc. in. §. donat. ff. solu. mat.

¶ Casus est nisi sit cū. d. pac. qd fructus nō p̄putent in sortē donat p̄iectura qz idē esset sine. d. pacto vt nō cōputent in sortē: nā cēsent donati vt ecce creditor debitor donauerit et is p̄cesserit fructus nō p̄fari in sortē: qz subest alius remunerādi. l. si ho nō remu. §. inde papinianus qrit si patronus. ff. manda. l. si. leges. §. p̄sulu. et c. cū filius. de testi.

¶ Casus est quando debitor gratiā dimisit istos fructus apud creditorem sine spe a prin. lucrandi eos per. c. consuluit de usuris. xij. q. iij. vxorem. et c. libertus in fi. de simonia.

¶ Casus est quando percipiens fructus non fuit in dolo lata culpa vel mala fide fm do. Ant. de but. in. c. j. de usu. sed aduerte qz hoc casu nihil lucri manet apud creditores sed hoc potius procedit ad declarationem. d. l. j. et. ū. C. de pig. act. cū similibus p̄allegatis.

¶ Casus etiam est vt in. c. qz frustra. extra de usu.

¶ Casus est qñ vendo tibi fundū et trado et tu es in mora soluēdi p̄cium et hoc virtute mo: e. l. nullus. §. ex v̄dito. ff. eo. ti. qui tex. notabi. est et glo. in. c. conquestus. de usu. nam tunc venit ad interesse.

¶ Casus est si cōcessi tibi pecuniam ad pompam: qz possum aliquid a te recipere f. m. glo. ibi in. d. c. conquestus.

¶ Casus est qñ emptor restituit p̄cium ex pacto: qz lucratur fructus et rem q̄ retro illi datur v̄nest glo. in. d. c. conquestus. ¶ Casus est illud q̄hale in p̄tractib⁹ bone a fidei a virtute more vt p gl. l. d. c. conquestus.

¶ Casus est qñ peccatus a prin. nomine b pene b a ¶ Bonifidei. p̄pter pecuniā mihi non restituta dūmodo nō sit in Adde do. Bart. fraudem vsurariū appositū: vt glo. in. d. c. soci. in consli.

¶ Casus est qñ mutuo illicite vellē nocere qz hostis clxxiij. incipit. est fidei. xij. q. iij. c. ab illoz p hoc p̄z qd licitū est xp̄is p secto. h. s. ad no ab hostib⁹ fidei p̄cipere et hoc et voluit Abb. l. c. hoc r̄r in. ij. p̄ p̄sone miserabiles de usu. et hoc etiā dicunt iudei qz te. Bñ. va.

¶ Casus est qñ licitū est recipere vsuras a xp̄ianis p quib⁹ face b ¶ Pene. vide re videt de iure. xvij. c. nō feneraberis s̄ri tuo pecu. do. Barth. soci. niā vel aliā rez ad vsuras: sed q̄ eos est. c. xvij. fene in p̄i. clxxiij. h. raberis gentib⁹ multis et a nullo fen⁹ accipies et ad s. ad hoc r̄hde: uena fenerabitur tibi et tu nō feneraberis illi qd di. tur circa p̄n. in. ctū est. c. post. miserabilē. et c. pe. eo. ti. nō ob. d. c. ob. ij. pte. Bñ. va.

¶ Casus est qz debet intelligi negatiue sicut nocere nulli desideras si a nullo exigas vsuram vel dic licite qd p̄t exigi ab hoste qz bona hostiū exponunt: s. sic est in xp̄ianis et iudeis: qz sunt hostes et q̄ fauore et. l. q̄ fauor. ff. de le. ita An. de bu. in. d. c. post venerabilē.

¶ Casus est quando aliquid vltra sortē spōte oblatum recipitur sine pacto caueas tamen ab intentione concepta iuxta not. in. d. c. consuluit de usu. facit text. in. c. dilectus. quod ibi per doct. et in. c. tuatos eo. ti. et. j. q. ij. c. sicut.

¶ Casus est qñ venditor erat solitus mercari: vnde si habuissim p̄cium fuissem in mercantia tñ verifi: miter lucratus ideo illud lucrū debetur ab emptore. l. ij. §. ij. ff. si pro certo loco ita sentit glo. illū tex. alleg. in. d. c. conquestus. et ibi Abbas.

¶ Casus est eadem rōne in istis viduis mulieribus que solēt ponere pecunias suas in banchis et conse: qui aliq̄ lucrū ex honesto mercimonio p. c. inter nostras de dona. inter virū et vxor. et p Bald. l. j. C. pro socio. qd etiam vult Abb. in. c. conquestus.

¶ Casus est eadē rōne in mutuate: si debitor nō sol niuz. Vide Lu: uerit in termino pecuniā: nā tunc p̄t petere interesse do. ro. i. cōll. c. j. et lucri cessan. si erat p̄sona solita inuestire pecuniā in d. Alex. de imo. aliq̄ honestū c mercimoniū c qd iudi. arbi. relin: l. p̄i. c. cxx. et seq. quō: vt. d. l. ij. in. fi. et idē Inn. in. c. socio. de sen. excō. l. ij. pte. et Abb. et glo. in. d. l. curabit. et in. d. l. vilis. §. ex vendito et. §. i. p̄i. vij. et i. cōll. esse. de actio. emp. et sic etiā sit vepu. can. vbi p̄t peti l. in. ij. parte.

De regulis incipientibus:

Aliqd ultra sortē nedū rōne dāni emergētis. vt p' glo. i. d. c. p' q' s' sed etiā rōne lucri cessātis. q' etiā idē dicit abb. sicu.

Casus est in fideiussore qui soluit vsuras creditori: vt. d. c. puenit de fideiuf. z ibi no. z in. c. dānum. de reg. iur. m. vi.

Casus est q' subestratio dubij periculi vel euētus lictum est emere redditus: inuoi p'cio q' valeat rei vel v'edere maiori vel cariori q' valeant vt p' de pecunijs mutuatis in plurib' italie ciuitatib' vt etiā tex. in. in. c. si. de vsur. z. l. sic. C. de vsu. z. i. c. mutuātib' extra de vsur.

Casus est q' rōne admistratiōis tenebat q' collocare pecuniā in emptionē p' dicitur: vt iuror: q' si no faciet tenebit p' p' illa saluere vsuras rōne lucri cessantis q' d' loci etia' de iure casu. z ita voluit etia' ipse. Abb. in. d. c. p' quest' p. l. iuror: si post re. ff. de adm. tu. q' no. p' p' lator: q' ipe ecclesijs tenent acq'rere si pnt z si no acq'rit tenentur r' q. iij. in summa.

Casus est etiā ad limitationē. c. cōsuluit. in. ij. z. iij. casu. z ad limitationē. c. in ciuitatib'. q' resultat vsura. nisi creditor sit talis p'ona q' solita fuisset ex pecunia lucrari: z sic i' p' t' nēti i' illo scdo casu. z in. c. in ciuitatib'. habuisset certū p'ciu z fuisset ex eo lucratur' tātū dē pl' q' tū iusto p'cio v'edidit z idē in scdo casu q' tātū dē fuisset lucratur' tpe p' me delatiōis p' ea q' no. glo. in. d. c. p' quest' z p' hoc p' apte: q' hoc casu nō pōt dici v'editū tps. q' subest rō interesse saltē lucri cessantis vt etia' nō videat v'editū tps. eadē rōne i' multis alijs casib' de q' bus in. d. c. p' questus merito ergo cessat rō p'pter q' d' q' in illo. c. i. ciuitatibus hoc p'cedit q' v'edēs esset tūc v'editur' z vellet incōtinēti vti pecunia in emēdo merces q' incōtinēti volebat postea v'edere v'leri' maiori p'cio forte causa mercādī: z etiā ipa causa lucrandi vt p' tingeret v'ene t'is. q' merces z alia q' h' emunt' inuoi p'cio vt trāsmittant' ad alia loca cum maiori lucro: in mutuo autē secus est q' in contractu venditiōis q' debet esse gratuitū: vt per glo. in. d. c. p' questus. z ibi iuxta verbū diuini mutum dantes nihil inde sperātes possunt etiā aliqui casus colligi ex h'is q' habent' in. l. i. s' l'ā. §. vsuras. ff. solu. mari.

Regula quarta.

Acta facta in vno iudicio in alio fidem non faciunt. l. ij. C. de eoden. ibi. per Bar.

Primo fallit vbi tractatur de modico p' iudicio: vt pbat. n. c. testimoniu. de testi. Anno. in. c. p' inq' tionē de elecio.

Fallit q' licet ista acta facta in sumario iudicio non probent in plenario. vt. c. ij. de ord. cogni. th' confessio facta plenam fidē facit ita no. Anno. in. c. per inq' sitionē. de elec. z. d. c. ij. de ordi. cogni.

Fallētias non nullas alias videp' ffely. in. c. causam que: de teste.

p' totū p' mētū. z p' do. Jaso. may. l. l. is ap' quē. C. de a. B. v. vide Anth. de edē. i. pe. col. i. ver. p' m' cas' cū plurib' seq'ns. B. h. va. bu. i. p' l. xxxij. z Ale. i. p' l. lix. in. ij. parte. Et ab illā aut. nisi breuiores. adde no. dictuz Mathe. in suis no. i. z. ij. z. Bal. l. l. i. peris. ff. de iuri. oi. iudi. bene. va.

Regula quinta.

Acta corā arbitris facta scribentur: da sunt aliter non valēt nec pbāt ad iudicioz similitudinē. l. penul. C. de. arbi. z cano. i. c. qm. E. de pbat. fallit in causis breuib' a z modicis: i' i' p'is em nō req'rit scriptura nec respectu snie nec respectu p' cessus. C. de senten. auc. nisi breuiores. z ibi p' Bar. to. hoc exp' sse tenētē in aucv' iudi. sine quo quo: i' s' fra. §. necessitatē. z q' d' h' r' xj. q. iij. si quis cū clerico q' d' etiā s' r' locū h' in criminalib' leuib' vt. ff. de ac. cu. l. leuia z vt no. par. Bar. i. d. auc. nisi breuiores. vbi dicit que dicant' cause leues modice vel breues iudicis arbitrio. ad hoc quod no. ff. de iudi. l. i. §. z si suscepit. §. si. z extra de offi. deleg. c. de causis.

Primo fallit q' per partes daret' ipsi iudici vel arbitro potestas procedendi sine scripturis. cū tunc valeat sentētia nec sic necessaria scriptura z credat' b' sim plici assertioni b' iudicis v' arbitri: vt voluit. Bar. in. d. auc. nisi breuiores. ad hoc gl. in. c. si. de regu. iur. in. vj. sed circa que dic. vt no. in. d. c. de causis de offi. dele. z i. c. quitaualis. de iure. ur. vbi de his plene p' do. Anto. z doc. i. d. c. quonā p' tra de pba.

Regula sexta.

Acta facta in vno iudicio in alio inter diuersas p'onas nō pbāt vt. C. res inter alios: acta p' totum.

Primo fallit hec regula in causis de q' bus per cano in. c. tam litteris. c. extra de testi. z in c. causamq. c. Et primo fallit in heredibus seu successoribus in. l. simplr. §. si. ff. de exce. rei. iudi. i' p' s'is enim pro sunt z nocent vt etiam predecessoribus illorum.

Fallit in illis quibus noceret vel prodesset snia cū eisdē prosint vel noceant acta put voluit Anno. in. d. c. cām q. z Bar. in. l. ij. C. de fruc. z lit. expen. ad

a B. v. vide Anth. de bu. i. p' l. xxxij. z Ale. i. p' l. lix. in. ij. parte. Et ab illā aut. nisi breuiores. adde no. dictuz Mathe. in suis no. i. z. ij. z. Bal. l. l. i. peris. ff. de iuri. oi. iudi. bene. va.

Assertioni. Qd' p. no! alle. Lud. ro. in suo no. lxx. et tanq' mirabile eē mē ti tradēdū. sed nunqd' arbitris talis p' tās vari possit vide. bar i aut. offerant' i fi. C. de li. p' test. p' q' tū vide. Lu do. ro. in. l. scien dū. de ver. ob. Bene. va.

Causamq' vbi vide ffely. q' ponit nō nul: las alias fallē. ad hāc regulā: q' s' vide p' te ibi l. iij. col. i. p' r. in vers. ita regu. cū plu. seq. Be: ne. v.

De regulis incipientibus.

idem. l. erit. ff. de iureiur. quibus autem p[er]sone vel non habetur de iudi. c. quis. r. ff. eo. ti. l. sepe. r. ff. de inoffi. testa. l. qui repudiantem: r. ibi per Bar.

¶ Fallit q[ui] essent talia acta que si fuisset presens r. cōtradixisset nihil ominus facta cōtra eū facerēt fidē cū t[er]m[ina]t[ur] p[ro]p[ter] eū absentē: fidē in alia instātia agitata ad vtilitatē: vt. l. emptorē. ff. de acti. emp.

¶ Fallit quādo alia instantia agitatur ad vtilitatē publicā cū tunc possit index moueri ex confessione habita inter litigātes in alio iudicio: prout est si ille contra quē agitur ad beneficiū cōfessus est defectū iuris sui sponte. nam tunc h[ic] nō profit talis cōfessio ipsi agenti cum p[ro]bet de iure suo. t[er]m[ina]t[ur] p[ro]derit vt iudex ex officio inchoādo nouam instātiā cōtra resū procedere possint fm do. Anto. in. d. c. qm̄ q̄ allegat ad hoc quod no. Spe. de acti. r. pe. §. sup actio. ver. q̄ si reus r. qd no. Cōpo. r. Jo. an. in. c. mandamus extra de rest. spo. fm do. Nico. in. d. c. cum cām. pro quo etiā facit qd not. per Inno. extra de elec. c. per inq̄stionē. r. extra de accu. qualiter. el. §. r. per doc. in. c. st. si clerici. de iudi. r. per gl. que inci. sic v[er]o in. c. licet de prob. vbi v[er]o velle qd idē sit r. si partes certāt esse probatum circa qd dic vt plene per canonistas in dicto. c. causam.

Regula septima.

Acta facta in vno ex pluribus instātijs non valent: neq[ue] inter easdem personas fidem faciunt q[ui] ad diuersam fidem facta sunt. l. cum querit ff. de excep. rei. iudi. r. c. veniens. el. §. de testa.

Primo fallit hec regula in casibus de quib[us] per cano. in. c. cām extra de testi. Et primo fallit cū illud ad qd in alia cā igitur depēdet ex principali super quo est actū in prima instantia: vt est si attestatiōes sint recepte: vel alia acta h[uius]modi sunt facta super matrimonio cum etiam valeat ad probandū legitimatiōē filioꝝ vt extra de testi. c. aldericus r. vt voluit. Inno. in. c. cām extra q̄ filij sint legi. fm. Inno. in. d. c. oiz. extra de testi. pro quo etiā

facit quod habet in. l. fundus. ff. de excep.

¶ Fallit quādo est talis causa in qua sententia lata in vna instantia preiudicat ad hoc q[ui] secundario agitur in alia instantia cum tunc valeant ipsa acta r. si dem faciant in alia instantia: et hec est cum sententia lata in causa ciuili si sit absolutoria ex eo quia delictum nō sit cōmissum preiudicat in causa criminali. C. ad l. iul. de plag. l. preses. eodem modo preiudicabunt probationes r. fidem facient si per ipsas probetur delictum non fuisse commissum: vt voluit Bar. in. l. d. C. vi. bo. rap.

¶ Fallit quando iudicium primo intentatum fuisset plenarie cum tunc acta facta valeant r. fidem faciant in alia instantia se iudicio in quo iudicium intentatur summarium: r. non ita plenarium esto q[ui] ad aliam fidem agatur r. hoc vult Bar. in. d. l. §. vbi plene per ipsum.

¶ Fallit in confessione q[ui] r. si sit facta in summario tamen preiudicat etiam in plenario esto: quod ad aliū finē agatur: vt no. in. c. cum dilectus. de fide instru. fm do. Nico. in. d. c. causam extra de testi. quā hoc tenet r. post eū. Inno. ad hoc quot not. extra de proba. c. si. r. per. Bal. in. l. §. ap[ud] eum. C. de eden. r. qd habetur in. l. cum antea. C. de arbi.

¶ Fallit quando acta facta in vno iudicio respicerent inhabilitatem persone: r. ipsam personā afficerent: cum tunc faciant fidem in alio iudicio vt extra de testi. ca. ex parte. c. super eo.

Regula octava.

Acta ordinatoꝝ iudicij corā arbitrio facta: coram iudice si dem non faciunt tenent. Inno. Jo. an. et omnes in cap. presentata. de testi. no. Bal. in lege prima. C. de testibus.

Primo fallit q[ui] papa disponeret de plenitudine potestatis: vt dicunt Inno et Jo. an. et do. Anto. de but. in. d. c. a presentata. r. ad hoc quod no. in. c. i. extra de iudi. r. cum venissent extra de cōces. preben. c. preposuit.

¶ Presentata. Pro ista fallit vide ibidē Fely. in. §. col. post mediu[m] in ver. in. gl. i. ver. acta. cōplu. se q[ui]

¶ Fallit qñ interuenit z cōsensu vtriusq; partis: cū tūc valeat p no. in. c. cū cām. extra de test. z hoc videt velle Jo. an. in. d. c. p̄sentata post Pet. z Abb. ¶ Fallit in actis ex quib⁹ causat effectus vt si sit interrupta p̄scriptio ex aliquo actu facto coram arbitro: puta ex litis cōtestatiōe: cū quo ad effectum valeat coram iudice: vt. l. penul. C. de arbi. fm doc. in. d. c. p̄sentata. ¶ Regula nona.

¶ Actio. Vide aliquid p Dy. in. d. §. in perso nā. circa mediū iij. co. z ibidez p do. Ja. ma. i nu: me. v. z do alex. de mol. in consl. xvj. in ver. quid autē in. ij. parte Bene. va.

Actio ex pacto nudo

do non oritur. l. iurisdictionū. §. sed cum nulla z. §. qñ immo. z. §. marcell⁹. ff. de pac. z legē. C. eo. titu. z tex. not. cū glo. insti. de actio. §. in personam.

¶ Amplia primo istā regulā etiā si debitor suo iura mēto confiteret z affirmaret nudū pactū naz p hoc soluere non tenet: ita refert do. Ja. in. d. §. sed cum nulla dicere. Bal. in. l. si. l. ij. co. C. de fidei cō. referēdo Inn. ita tenere in. c. j. qd me. causa. Bene. va.

¶ Amplia scōdo etiā si princeps cām alicui cōmitteret de veritate z iusticia: qñ intelligeret de veritate cui via patrocinaat non autē qñ ex pacto nudo agat cū re vera ius ei nō patrocinaat: ita refert do. Ja. in. d. §. not. tenere Bal. in. l. nemo in vlt. no. p illum tex. in si. C. de senten. z interlo. om. iudi. Bene. va.

Primo fallit oib⁹ terris subis ecclie qñ tūc nō solū in foro cano. s; ēt in foro sc̄lari nudum pactū actionē pducit fm Imo. l. c. qñ i eccl. in. xij. co. de cōst. Bal. i auct. ad hoc l. iij. col. C. de vsu. vbi dicit istud nō solū pcedere i clericis s; ēt i laicis subis ecclie quo ad tpalē iurisdictionē ita ēt refert sequit̄ Ja. may. in. d. §. sed cum nulla. Bene. va.

¶ Fallit qñ vbi lex dicit qñ ex nudo pacto agi possit intelligitur conditione ex illa. l. que hoc inducit ita dicit Soff. beneuentanus in suis libellis iur. ciui. in cōstitutio. l. j. C. de suffra. ad si. j. col. qd nota pro casibus qui no. hinc: prim⁹ casus est in auc. vt spon. lar. in prin. licet ille rex necessario nō concludat.

¶ Fallit qñ ex intervallo apponit pactū nudū ad resolutionē p̄tract⁹ i totū vel in pte: re ita nō integra p̄o

inre in totū p̄ncipalis p̄tract⁹ resoluit: vt. l. si. z ibi. glo. z Ang. C. de resc. ven. imo ē i. l. ij. qñ nō lz ab empt. discedere. tu dic qñ p̄t rece dere ab emptiōe in totū vel p pte re itegra pacto nudo z dat. actori actio reo exceptio vt ē tex. no. valde i. l. iurisd. §. addeat. ff. de pac.

¶ Fallit in. l. j. C. de suffra. in salario aduocatorū z i. l. j. l. aduer. cum glo. z qñ ibi p doc. C. mā. a. z in. l. salariū cū glof. z i salario pcuratoris etiā nō p̄missio qñ p̄t iplozari officii iudicis qñ p̄struit mādati.

¶ Fallit in. l. inter socerū. §. conuenit. ff. de pac. do. que. tex. sol⁹ Bal. ad hoc p̄derauit in. c. si cautio in vl. col. de si. instru. nā ēt si aliqñ pa ctū nudū vpor fecisset cū marito: marit⁹ cogere valere eā: vt. l. p onez rib⁹. ff. de iu. dot. z. l. si cū dotē. §. aut in seuissimo. ff. so. ma. igit nō est mirū si ex pacto nudo mihi actio saltē. vtilis oriat̄: de alimētis. l. j.

¶ Fallit in. l. elegāter. §. seru⁹. ff. de dolo. vbi sortē spāle ppter imēs iam liberalitatē quā exercuit dñs i manumittēdo suo i auc. z gñali ter. C. de epif. z cle. p quo facit. l. si diuisiōe in si. C. fa. her. s; istd id cō tingit qñ p̄missio iudici sit z in iudicio. l. es. q. ff. de in ius vo. facit qd not. glo. in. l. j. ff. de acq. here. z ex necessitate auctoritate illi⁹ legiser go nō est mirū si orit̄ officii iudi. qñ tali casu p̄sit prima stipulo. arg. l. cum ostendimus. in si. de fidei ius. tu.

¶ Fallit i curis mercatorū: vt. l. qñt⁹ z qd ibi no. Bar. ff. man. vbi agit de p̄tate z eq̄tate: p̄uis p̄trariū z male teneat. Lud. ro. i. l. filius fa. in prin. de don. z idē forte dicēdū qñ causa eēt p̄missa arbitratori vt de beat cognoscere vt vir equ⁹ z sic s; eq̄tatē nō s; rigorē. l. si societates §. arbitroz. ff. pso. z. l. gñaliē. i. si. ff. de noxa. z qd no. Inghr. Ang. de peru. i. l. j. C. de p̄scri. xxx. āno. p qñ vide Lud. ro. i rub. §. arb. i. q. col.

¶ Fallit etiā miore qñ tenet ex pacto nudo cū ex eo oriat̄ obliō natura lis vt i. l. j. ff. de pac. z. l. i his. §. ipator. ff. selu. ma. q. p viā denunciatio nis euāgelice i curis ep̄ali p̄t in effectu istud p̄seq: vt in. c. nonit z ibi Inn. z oēs doc. extra de iudi. z no. Bar. in extrauag. ad repmē. i p̄bo denunciauit z ang. in. l. si certis ānis. C. de pac. z p̄dicta fm gl. Ja. but. z bal. z Saly. i. l. legē. C. de pac. Tu aut p modum doctrine dicas fm. Bar i. l. fidei iusoz. obligari. §. j. ff. de fidei ius. qñ lex fauet pacto ipi⁹ pacti gra vt in p̄cub⁹ bonefider: z hoc est i his q̄ p̄ficiunt p̄sensu tunc pactū d̄ vestitū solo p̄sensu z orit̄ actio ex eo z p p̄ns nō orit̄ actio ex nudo pacto vt insti. de obli. que ex p̄se. naf. p totū ita etiā i p̄tractu do tis de iure antiq̄ nā hodie est ibi tacita stipulo. p. l. j. §. j. C. de rei vro. acti. s; qñ lex fauet rōne p̄sone vt rōne rei in pacto deducte: z tūc pa ctū remanet nudū z nō orit̄ actio ex pacto: s; pacti occasiōe z ppter pactū: vt. d. l. si quis argētū. adde que dicit. Saly. in. d. l. legem.

¶ Fallit de iure canonico fm cōmunē conclu. text. est in. c. j. z. c. iij. de

pac. z Archi. l. c. q. c. q. suffragio. xij. q. ij. z gl. z archi. l. c. iuramēti. xij. q. v. z glo. ij. in. c. i. xij. q. i. z ita cōiter tenēt casū. in. d. c. i. z do. Anto. et Jmo. in. c. p. tuas de arbi. z Bald. in. l. legitima in. ij. col. de pac. z in. l. perēs. C. eo. z Ang. in. l. si certis ānis in. iij. col. C. eo. Ludo. ro. in. l. ij. §. ex hīs. i. v. l. col. ff. de verb. ob. z ita etiā p. p. dīcta z nō alia videt te- nere Jas. may. in. d. §. sed cū nulla. in. i. col. p. q. etiāz vide oīno Anto. de but. in. c. dilecti. i. ix. notabili. z in. l. eū q. in. xij. col. i. ver. itē iterdū stipulatio. C. de iur. z fac. igno. vide oīno Ange. in. l. stipulatio ista. §. alteri circa p. n. ff. de h. b. o. b. z vide do. Jas. de zochis. in. c. p. terea. e. i. §. z despō. vbi dī i. i. ex. q. pacū suū obtinet firmitatē. Tu adde z pōde- ra rex. vbi pax seruet z pacta custodiunt: z qz mortālī peccat q. rece- dit a pacto. xij. q. ij. c. p. dīcari. z qz de° nō facit differētā inter simpli- cē loq. iā z iuramētū. xij. q. ij. iuramētū. vt qz dicit psalmista q. p. cedūt de labiis meis nō faciā irrita: z hoc tenēt p. n. r. Ant. de but. z can. z alij h. Jmo. dixerit Jriū i. c. nouit. de indi. z b. est secut. Bar. in. l. si q. s. p. eo circa p. n. ff. de fideiussō. q. si oīno p. dixerint pacta seruari et custodiri: alī dicatur corūpi actio z exceptio: vt est casus in. l. statumus. ff. de acquir. re. do. vide reliqua q. sequitur p. do. Ange. de are. in. p. alle. §. in. p. sonam. in. sti. de actio. vbi multa alia p. eū dīcūtur valde notan- da in. xxvj. z. xxvij. col. z sequenti. que per temet vide.

¶ Amplia predictam cōem conclu. z sic. ix. fallen. vt procedat nō so- lum in. §. pacto nudo: sed etiam qd. in. fortius in. simplici pollicitatio- ne. ita tenet do. Anto. de but. in. c. ex. pte. in. v. l. col. de cens. refert z se- quitur Jas. may. in. d. §. sed cū nulla. in. fi. j. col. Bene. va.

¶ Fallit in. casu. l. si. §. h. ff. de act. z obli. z ita illum tex. solet allegare ad hoc quidam doctor solēnijs sensis: sed tu cogita. z ad hoc vide ple-

¶ Fallit qn. pactū nudū (ne Ro. in. l. i. in. pe. z v. l. col. ff. de verb. ob. eēt iuramēto firmatū: vt no. i. l. si q. s. p. eo. ff. e. fideiuss. §. Bal. t. q. nō in. l. i. C. de no. ope. nun. vide in. spe. de leg. h. nunc oñdit. z. h. xij. q. z h. b. q. z. i. vij. col. z nō Ray. i. sū. in. iur. z aut. si. z Ant. de but. i. c. cū cō-

¶ Fallit qn. id qd. nudo pacto p. missi iterū nudo (tingat. de iure iur. pacto p. mitto qz tūc ex. scōo pacto nudo out. actio p. toria p. b. videē casus. z h. voluit sing. Rapha. cu. irub. de ver. obli. z host. i. c. p. tuas extra de arbi. z Anto. de but. in. c. quinquauallis. extra de iniurijs.

¶ Fallit qn. ecclia p. misit aliquē renūciare ex pac. nudo z obligat: vt no. xij. q. ij. suffragio. z no. Albe. de ro. i. l. i. iudem. in. p. n. in. v. l. col. C.

¶ Fallit qn. pactū nudū apponit i. instrō guarētigie (de epis. z de. tūc pacto nudū lris vestit h. Bal. i. l. si cā mā. C. de exe. rei. iudi. z i. l. ex. placito. C. de rez. p. nu. sed Jriū dī i. l. si nō fontē. §. indebitū. ff. de cōdi. inde. z melius h. Lud. ro. in. l. i. in. p. n. ff. de ver. ob. in. xij. col.

¶ Fallit in. pacto nudo in. iudicio facto qz ex. iudicij calore out. actio

vt. l. cū oñdim. §. si. ff. de fideiuss. tuto z ita t. Bal. i. repe. l. tale pactū §. q. puocauit. ff. de pac. vbi dī se audiuisset Bar. vna voce b. firmate z seqt. Ro. i. p. n. l. i. l. iij. col. ff. de ver. obli. qd. no. An. ad. i. ex. rescript. p. n. cipis oriat actio vt qd. nō p. l. si q. s. sepulchri i. p. n. ff. de religi. do. vbi vī del. cas. §. i. Jriū vt. cas. i. l. terminato i. p. n. ibi nulla actio de fruc. z lit. ex. pen. a Jrio tēsu: qz ibi erat terminatū iudicij sic alias b. nō i. re. cogita.

¶ Fallētias p. dīctas z nō nullas alias vide p. Jas. ma. i. §. alleg. l. in. risgētū. §. h. cū nulla. z i. l. lecta. i. v. l. col. ff. cer. pe. i. ver. nūc vulo note re z p. fely. i. c. i. de pac. vbi h. ac totā materiā p. viā declarationū expe- dit z h. his remis. solūptēt. eē volo vt ne me i. trāscribēdo occupē b. h. va.

¶ Quid aut. pactū nudū ope. z nūqd. ex. mādato oriat actio de iure civili. vt cano. vide. Bar. i. ti. de pa. iur. fir. §. h. sacramēta. i. fi. i. col. vide Bart. i. l. si q. s. p. eo in. fi. v. l. col. ff. de fideiuss. vide Anto. de bu. i. t. p. terea in. fi. iij. col. ex. de spon. z vide etiā Ja. de zo. z An. de bu. l. c. innotuit. extra de iure iur. z ibi p. do. z q. r. Bal. in. d. l. legē.

¶ Adde et q. cū de pacto eēt scitū instrū z ex. forma statuti dispositū eēt q. nulla exceptio J. instrū opponi possit potit in. J. pactū de nulli- tate dici z excipi: vt elegant sentit. Bal. in. l. ex. placito de re. p. nu. C. i. v. l. q. qz statuti remoueret exceptionē arg. l. legitia. ff. de pac. z. l. si q. s. argētuz. ff. de dona. vbi excipet de causis: vt qz pactū nō eēt cā iustifi- catus. put. dī in. l. iij. §. cetera de do. excep. l. cū de indebito. i. fi. de i. p. ba. ff. qm. talis exceptio nō p. cernit instrū h. cāz: vt de iure do. stip. d. l. q. r. §. v. dī. vñ inferē p. cōo q. sicut pacto nudo ius civile potuit s. p. a lē actionē p. ferre: ita z particulariter loci statuti z p. suetudo. l. omnes ppli. ff. de iusti. z iur. z in. l. lecta. si. cer. pe. ad. intellectū eoruz qui sunt J. cūs vestiti z notati de q. bus oēs vñ h. b. p. Bal. in. ru. de re. p. nu. ex. p. fecta ista additio est de additionib. Ant. de prato. ve in. repe. l. le. gē. C. de pac. in. h. x. §. z v. l. p. t. ex. p. l. i. c. i. c. Et adde aliū casum in. l. i. de iure do. cū gl. ibi. forte verū cū dote hic nō qn. dotē p. miserūt p. pa- cū nudū: s. qn. p. miserūt de euicōe s. m. t. c. i. a. expositionē s. s. c. b. z p. maz loq. tur de. p. mittēte dotē quo casu tenet ad dotādū: vt. l. exceptionē. C. de do. p. mis. z etiā de euicōne s. m. Bar. ibi.

Regula decima.

Actoz regulariter sequitur forum rei. Liuris. C. de iuris. om. iudi.

Primo fallit ratione oppressionis q. facta eēt laycū vel occu- pationis rei ecclesiastici vel doli. aut fraudis cōmissi vel cōmissi in. p. ctu celebrato inter clericū z laycū que oīa dic: vt in. c. cuz sit g. hale. z in. c. licet ex. suscepto: de foro com. pe. in. q. bus etiā no. plu- res casus in. quibus actor trahit ad forū suū z vide etiā aliquos per. Spec. in. ti. de cōp. ten. iudi. adi.

Fallit qñ reus esset volutarius nō necessarius vt si paduan⁹ cōue-
niret paduanū rei vē. corā p̄tate paduana ⁊ vincentin⁹ q̄ vēdiderat
illā rē illi paduano cōuento voluit ipm defendere ne teneat de euic.
nā nō pōt petere q̄ cā remittat vincentiā vbi ipse sortit for. s. d. ve
nire corā p̄tate paduana vbi causa est inchoata vt. l. venditor. ff. de
iudi. qz ipse non est reus: sed volutarius cū necessarius ipse nō fue-
rit vocatus ad iudicium: sed venit sponte pro suo iudicio: nam debz
defenderem eo foro in quo est inchoatum.

Fallit in fisco vbi reus cōsequitur forū ad iudicem fisci actoris vt
probat in. l. f. C. de repu. here. ⁊ in. l. defendere. ff. de auct. tuto. ⁊ in
le. iij. C. de his qui vt indig.

Fallit in iudicio volutario vt in actib⁹ e iudicialib⁹ ita dicunt dñi
de rota i. q. clxxij. q̄ incipit. itē q̄ emācipatio. ⁊ est alias in ordine. lxxij.
⁊ ita tenet Do. de scō gemi. in. c. si anni. §. si vero. de iudi. in. vi.

Fallit qñ agī actiōe reali relatiōe rei q̄ est in alio fitorio q̄ sit re⁹
qz tūc est in electiōe actoris puenire reū in loco domicilij rei vt in lo-
co vbi res est vt ē cāus cū glo. ⁊ ibi doct. l. l. filiuffa. vbi in rē actio. C.
b. in fal. nō hz locū qñ re⁹ eēt cleric⁹ ⁊ actor eēt layc⁹ qz tūc actor de-
beret seq̄ for. clerici. p̄uēti: vt no. bal. i. auc. vt cleric⁹ i. f. col. C. d. ep. cle.

Fallit qñ iudex rei nō facit iusticiā actori: ⁊ sic creditor. ⁊ tūc cre-
ditor ⁊ actor p̄nt a iudice suo impetrare rēp̄salias q̄ ciuitatē ipsi⁹ rei
⁊ p̄tra ipm reū. vt not. Ang. i. auc. vt clerici. ap̄ p. epi. §. si non recti.

Fallit rōne mercātie: vt no. Pau. de ca. l. l. si. in. f. col. ff. de iuris. om.
iud. ⁊ vide aliq̄s limitatiōes in loc⁹ alleg. p. Ang. in auc. de exhi. reis
⁊ vide Pau. de ca. in. l. ordinarius. C. de rei vē. vbi ponit etiā aliā limi-
tationē de b. v. qñ i p̄paratorijs addit p̄mo ali⁹ iudex: vt vbi vide m̄
tos cāus spales in q̄b⁹ actor nō seq̄tur for. rei vt no. r. q. s. experiētie
in glo. ⁊ p. Arch. ⁊ albe. de rosa. i. auc. statum⁹. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ vide
Ang. in. l. si cui. §. idē imperator. ff. de accu. ⁊ vide oino. Tācre. in suo
ope ordiis iudiciarij in ti. de fo. cōpe. vbi ponit multos casus ⁊ fallē.
Fallit qz paup tanq̄ miserabilis persona pōt trahere reum etiam
laycum in rebus temporalibus corā iudice clerico sicut est in causa
do. vide Anto. de bu. in. c. per nostras. in prin. ⁊ in ca. de prudētia. de
do. inter virum ⁊ vxorem ⁊ idem dicas de vidua.

No. vnā cautelā valde singularē p̄ quā fit vt nūq̄ actor ferre seq̄
for. rei v. q̄ ille q̄ agit cōpareat ⁊ dicat iudici ego suz actur⁹ ad talē
rē ⁊c. vos faciatis fieri. p̄clamare vt oēs q̄ sua intesse putāt cōpareāt
nā hoc casu q̄ putauerit sua intesse ⁊ cōparuerit etiaz si fuerit cleri-
cus tenebit r̄ndere i foro actori nō obstat si diceret actor tu debes
seq̄ for. rei: qm̄ ille replicabit ego nō te facio reū s. si putas aliqd ius

interesse in hac mea lite defēde te corā meo iudice:
nā ex hoc te reū nō facio: ⁊ nō debeo nec potes me
cōpellere vt ego tuū teneam for. p̄seq̄ istā cautelas
ponūt doc. in. l. p̄sulta diualia. C. de test. ⁊ Ang. in. l.
ponūt doc. in. l. p̄sulta diualia. C. de test. ⁊ Ang. in. l.
i. §. b. stipulatio. ff. si cui plus q̄ p. l. falci. sua repeti.
quā no. p̄petuo in practica. **R**egula vndecima.

Alienare prohibitus ⁊ ad lon-
gū tēpus a locare
prohibitus esse censetur. no. in. l. co-
dicillis. §. instituto. de leg. ij.

Primo fallit qz si quis est pro-
hibitus alienare sub
pena nō phibetur locare ad longū tēpus. text. est in
t. nulli. in verbo alienatione. de reb. eccle. non alie-
nam. vide Pau. de cast. in consl. xxv. qui allegat Ja-
co. de bel. in auc. de nō alie. §. quia vero.

Fallit si esset facta locatio ad longū tēpus ⁊ eēt
dictū q̄ tot sint locatiōes quot sint anni ar. l. scire de-
bem⁹. ff. de ver. ob. ⁊ ita sub dubio dicit Bal. in. c. f. q̄
feu. da. pos. in. vj. col. ⁊ idē tenet Bal. in. §. vt libella
rio. j. alleg. sed hoc est cōtra no. p. Dy. in. d. §. institi
to. ⁊ cōtra p̄dicta vide Bal. qui tenet primā partez
in. l. voluntas est. C. de fideicommiss. vide Bar. in. l.
si finita. §. si vectigalibus. de dam. infec.

Fallit qñ volum⁹ intelligere de alienatione p̄ris
sima: ⁊ tūc venit trāslatio directi domini: ⁊ sic pote
rit fieri locatio ad longū tēpus: sed si de alienatiōe
propria intelligit de locatione ad longū tēpus siue
ro de improprissime intelligit de obligatiōe. ⁊ ita di-
cit Bal. in. c. f. §. vt libellario. quibus mo. feu. amit.
⁊ in auc. hoc ius porrectum. C. de sa. san. eccle. ⁊ sic
pōt concordari. d. glo. in. §. instituto.

Fallit qñ locatio pōt fieri ad longū tēpus si dicitur sit
q̄ nō trāseat aliqd ius in cōductores: tñ istud dicit
do. de scō gemi. in ca. abbatibus. xij. q. ij. ⁊ istud te-
nēt moder. ibidē Bal. in. l. si dem⁹. §. si. de leg. ij. Sed
cōtra hoc vide qd no. idē Bal. in. c. imperiali. iij. col.
de phi. feu. alte. p̄ fede. in ver. quero vassall⁹. et est
contra not. p. Dy. in. d. §. instituto. et. l. vbi ita. ff. de
dona. causa mor. ⁊ in. l. cum precario. de preca.

Tempus vi-
de q̄ not. in. l. f.
§. q̄ dicit. ff. de
suppl. q̄ ibi h̄t
p. do. Alexā. de
imo. post Bar.
⁊ Fely. in. c. que
in ecclesiarū. in
xxxij. col. in. v.
vbi autē. de con-
sti. ⁊ d. de phi.
cor. in cōsi. cclxxij
incip. l. in l. a. d.
in tertia pte. et
adde q̄ contra
glo. in. §. institi-
tū ⁊ Abb. in ca.
ad audientiam
de re. eccle. non
alie. ⁊ Ludo. ro.
in. l. si p̄tate. §.
quoties cū seq̄t
sol. ma. Bar. in
d. §. instituto cū
quo trāsit ang.
⁊ Jmo. in. l. si si-
lio. §. si. sol. ma.
Bene va.

De regulis incipientibus.

¶ Fallit, vide de his q̄ continetur in hac fal. An. barb. i. repe. rub. de rebus eccle. non alie. in. ix. fallen.

¶ Fallit a q̄ pot fieri locatio ad longū t̄ps colo. no p̄uario. et ita di. bal. i. d. §. vt libellario vt no. q̄ d̄ā Moder. in. l. si filio. §. si vir i q̄nquēnū. ff. so. matri. §. vt §. l. i. §. l. i. ff. p. so. vbi trāssert̄ d̄nū in talē par. tiariū q̄ est soci⁹. vt ē tex. et ibi b̄ 13. Saly. in. l. si mer. ces. §. vis maior. ff. locati vide bal. in. l. certi. iur. C. locati. vbi dicit q̄ nō est pp̄ue societas. et in. l. i. C. d. fruc. et lit. expen. et in p̄li. cccij. q̄ d̄ incipit vt p̄ma frō. te et c. vbi t̄z q̄ sit soci⁹. itē dicit q̄ si sūd⁹ v̄d̄at p̄ d̄nū fruct⁹ integri sūt emptor⁹ cū actio p̄sonalis fundūz seq̄tur et ibi ponit an successor singular⁹ teneat stare colono partuario. et t̄z q̄ sic. ¶ Fallit vbi rō legis ē in p̄riū vel lex caret rōne et m̄lto forti⁹ fallit q̄ lex municipalis est p̄ rōnē vt q̄ bona lay corū nō possint. v̄di ecclie. Itē fallit vbi lex p̄tinet ius singularē. l. si. C. d. p̄d. curis. lib. x. et his h̄bis v̄t bal. i. auc. ei q̄. C. de bo. auc. iudi. in an. pe. col. in p̄ici. i. ver. vlti⁹ quero. ¶ Fallit in p̄hibitionib⁹ odiosis puta si testator p̄hibuisset alienari in p̄sortes: nam hoc casu valebit locatio: secus in nō odiosis: ita not. Bal. in. l. si. C. de rebus alienis nō alienam.

¶ Fallit b si esset facta locatio ad modicū t̄ps cū clausula ad renūciā d̄nū: q̄ sic videret̄ esset valde locatio: vt no. Bal. in. l. volūt. s. C. de fideicōmif.

Regula duodecima.

Alienare prohibita in dotē dari p̄nt anc. res q̄ et l. si. §. auaricie. C. cōis deleg. t̄z bar. in. l. si tibi h̄o. §. diui. seue. ff. dele. i. per tex. in. l. si. ff. ad trebel. bar. i. l. volūt. C. de fideicō. ¶ Amplia p̄mo vt nedū locū habeat in dote de no p̄o cōstituta: s̄ ē in dote quā fili⁹ accepit viuo p̄re restituēda fm glo. magnā i. d. ant. res q̄. in q̄. parte. ¶ Amplia sc̄do q̄ nedū q̄n filia dotē pro seip̄a p̄sti. tuere vellet: s̄ ē p̄ liberis in casu in q̄ m̄ filia dotā. re tenet et sicut in ff. et clar⁹ in p̄re: vt p̄bat in. d. auc. in. l. q̄. vbi p̄ do. Jaso. ¶ Amplia tertio p̄cede. re nō solū q̄n pater vellet p̄stituere dotē p̄ filia inter viuos: sed etiā in vltima volūate vel testō: vt p̄ba. tur in. d. auc. et ibi per Jaso. in quarto nota. ¶ Amplia quarto nō solū p̄cedere pro dote matri

¶ Fallit, vid 3o. bap. de ro. sellis in. i. nota. vbi nonnulla ad materiam.

a littera

A

30. f.

monij temporalis: s̄ etiā pro dote matrimonij spiritualis sic ingret sus monasterij fm Bart. et alios in. d. auct.

¶ Amplia quinto p̄cedere etiā si filia iam esset maritata cum nul. la aut quasi nulla dote: vt per Jaso. may. cōtra in. d. auct.

¶ Amplia sexto q̄ nedum ex causa dotis vel dona. propter. nup. sed etiam alimentorum vel redemptione captiuorū: aut alia simili causa fm dictam glo. approbatam in. d. auct.

¶ Amplia septimo p̄cedere etiā q̄n mulier nō inueniret maritū cō dignū nisi oia bona subiecta restitutioni daret in dotem q̄ sic posset fm Bal. et Pau. de cast. in. d. auct.

¶ Amplia octauo nedū p̄cedere donec fili⁹ vel filia viuunt immo beneficiū huius auct. ad eorū here. des transmittit fm Bal. in. d. auct. vbi etiā per Pau. de cast.

¶ Amplia nono nedū si fideicōmissum sit vniuersale: sed etiā si esset particulare et purū p̄ rationem littere fm Bal. in. d. auct.

¶ Amplia decimo etiā si testator alienationē expresse prohibuisset vt per do. Jaso. in. d. auc. l. v. nota. ¶ Amplia xi. p̄cedere etiā si alienatio p̄statutū etiā iure iuramento firmatū p̄hibita esset: vt p̄ do. Jaso. in. d. auc.

¶ Amplia xii. nō solū p̄cedere in causa dotis vel dona. pp. nup. sed et in cā pia q̄ tunc alienari pot fm Ang. in. l. q̄ d̄ā testō. §. si. ff. ad treb.

¶ Amplia decimotertio etiā si talia bona subiecta restitutioni veni. rent restituēda ecclesie vel ad alias pias causas s̄z Bal. in. d. auct. in. l. col. et Ludo. roma. in consl. cccxvii. incipiente circa id.

¶ Amplia xiiii. p̄cedere etiā in muliere sterili fm Bal. in. d. auc.

¶ Amplia xv. p̄cedere nedū in muliere: sed etiā in ei⁹ cessionario cui mulier cessit iura dotalia s̄z istud b̄nificium personale videat̄ et diuer. sa sit inter ea rō: ita singl̄r t̄z Pau. de ca. in cōsl. cxxxj. incip. circa ea q̄ superius in vlt. dubio: quē refert et sequit̄ Jaso. in. d. auc. l. xiiii. ap̄liant.

¶ Amplia decimosexto p̄cedere etiā in dote in qua mulier habet fideiussorē obligatū vt tenet Pau. de ca. in cōsl. xiiij. incip. q̄ p̄ supra. scriptū: et plenius in cōsl. xiiij. incip. circa ea: quē etiā refert et sequitur Jaso. in. d. auct. in. xv. extensione.

¶ Amplia decimosextimo vt effect⁹. d. auct. perpetuo duret adeo q̄ bona detracta ex fideicōmissio causa donis vel dona. p̄pter nup. nūm. s̄ ad fideicōmissarium reuertantur fm Pau. de ca. in. d. auc. in. q̄. co. pro quo dicit esse casum singularē in. l. mulier. §. cum proponeretur inducū vt per per Jaso. in. d. auc. in. xvij. extensione.

¶ Amplia decimo octauo vt etiā procedat in re emphiteotica: quam pater pot dare filie in dotem vel filio in donationem propter nup. s̄ ne cōsensu d̄ni fm Spec. Jo. an. in tit. de loca. §. non aliqua. in vers. at. vt latius per Jaso. in. d. auct. in. xvij. extensione.

b ij

De regulis incipientibus

Primo fallit vt singlr dixerunt Jac. de are. Ly. r Sa. vbi cunq; extarent alia bona q in dotē dari possent alias secus p. d. auct. res q C. coia de le. bene facit fm eos. l. pater fil. ff. de le. iij. no. Sa. in. l. ff. C. de re. alie. nō alien. r pau. de cast. in cōs. xij. q inci. p supradic. eximii. r ibi subtiliter idē dicit Bar. in. d. s. diui seueri. Bal. th in. c. l. i. s. dona. in ti. qua ol. se. am. sol. tenet trium volēs q disposi. tio dic. auct. res q nō extendat ad res expresse phi. bitas alienari qz ille non poterunt alienari p causa dotis qm illa auct. est exorbitas s reg. iur. cōis in eo q dicit de cā dotis: q non dz extēdi se rñ. q immo debet extēdi ad siles casus cuz dispositio illi auct. cōtineat causam favorabilē: vt colligit ex not. in. l. si cōstā. in prin. ff. so. ma. r ibi no. Bar. in. ix. q. j. partis. quod no. per. glo. in. l. qui propter necessitatē. ff. de re. iur. Bar. r oēs doct. in. d. auct. res que. dum alle. no. per. l. obses. C. de pre. minor.

Limitatur illa regula pcedere in prohibitione impediēte translationē dominij: qz tūc nullo casu poterit alienari etiā pro dotibus cōstituendis vt gl. in gu. fm Dy. r Bal. ibi in. l. nullo. C. de iure do. idēz tenet Bal. in. d. c. s. donare. qualiter olim seu. amit.

Fallit r limitatur predicta regula habere locū in filia femina grauata qz illa non posset alienare pro cōstituenda dote liberis suis: vt est gl. no. in. l. a filia in prin. ff. ad treb. quā ad hoc valde notabiliter alle. Nico de nes. in. l. mulier. in. s. cū pponeret. ff. eo. ti.

r eam sequitur pro quo facit tex. in. l. mulier. s. cum pponeretur. ff. ad treb. ibi r presens voto r ratiōis alleg. glo. in. d. l. a filia. r de materia etiā vide per glo. r doc. in. s. quamobrez in auct. de rest. et ea que parit vbi habetur an dispositio. d. auct. habeat locū in extraneo an vero in filijs vel filio. testato. et magis communis opi. est q solum extendatur in descendētibz a r etiam probatur in dic. auct. res que. vers. sed si libe. legitima.

Fallentias nōnullas alias vide per Jaco. in. d. auct. in antepe. col. cū pe. r si vbi ponit ad istam regulam r r. not. limitationes r fallentias: Bene. va.

Descendētibz. Et ita tenz Ang. in. d. auct. res q r sequitur ff. de are. in con. ff. xxxv. incipi. sequēdo in scōo dubio vbi etiāz q nec in parēti b. nec i trāstuer. salib. locum hz. d. auct. Be. va.

Regula decimatertia.

Alienari in alium phibita nec vsucapi nec prescribi pnt tenet Bar. in. l. vbi lex. r ibi gl. ff. de vsuca. r tenent Ang. in. l. s. C. de prescri. long. tēp. r Jo. de imo. in. l. filius. in. s. di. seu. ff. de le. s. r Ja. de are. Cy r Bar. in. l. ff. C. in qui. tau. in integ. resti. non est neces. no. Bald. in. l. s. in fr. co. C. de ser. fugi. l. Bart. in. s. diuus seuerus contrarium tenuerit.

Primo fallit qñ res que phibita est alienari fuit alienata ab alio q a domino vel ab alio q ab herede. prohibito vtruta a nō dño bona fide: qz tunc talis res poterit vsucapi vel prescribi ita no. tenet. Ly. in. d. l. ff. C. in qui. cau. in. inte. grū resti. non est neces. idē tenet Pau. de cast. in. s. l. xij. vbi refert Cy. in loco presleg. r p ista opi. alle. tex. r gl. not. in. l. s. in glo. magna. C. de ser. fugi. Ditz glo. dicit q seruus ascriptitius minime potest p scribi vel vsucapi: th si fuisset venditus s non dño bona fide bene posset prescribi r vsucapi.

Fallit nisi interuenerit scientia illor cōtra quos prescribitur quia sic videntur tacite consentire: ita not. Cy. in. l. s. in. iij. oppo. C. de ser. r aqua. Bal. in. l. si post princ. C. in qui. cau. secus si ignor. nter: quā tali prescriptione debet videri adesse consensas illius contra quem prescribitur vt est glo. not. in. l. s. in col. s. s. pe. ver. actione. ff. de dolo not. Bal. in. l. s. C. de in. inte. resti. r in auct. ad hoc in. q. co. C. de vsu. r in. l. q. in vl. co. de iure emphi. de quo vide per Jo. de imo. in. d. l. vbi non lege. r vide omāno Bald. in. l. s. in. s. col. C. de ser. fugi. Ange. r Fulgo. in. l. s. C. de prescriptio. long. temp. r in. d. l. tibi homo in. s. diuus seuerus de lega. s.

Regula decimaquarta.

Appellans a sentētia diffinitua cau allegare non tenetur. l. ij. s. s. de appellatio. r nota. in. l. ante sententiam. C. quo appel. non reci.

Causam. Adde doctrinā Bar. in. l. a snia. ff. de appella. q quotienscūq; p phibita est p legē vel per statutūz sed permittitur appellatio i ali. quo casu specia. cam appellatio nis appinere dz als appella. no non dz. r ita r Lan. Abd. in c. romana. s. fin. antē. de ab. lib. vj. r vide ffely. in. c. qō ad pml. tationem de er. iudi. in me. l. xj. col. in. p. nihilo minus. Be. va.

b ij

Primo fallit vbi quis appellat a sententia diffinitiva contra se lata per confessionem suam: qz tunc tenetur reddere causam quare appellat: qz confessus est per errorem vt no. Jo. an. in. c. romana. §. cum autem de appella. lib. vj. z ibi glo. singu.

Fallit in appellatioe reductiois ad arbitrium boni viri in qua debet exprimi qualitas z certitas lesiois alias simplex appellatio non tenet vt no. Bal. in. l. vnica. C. de his que pene nomi. Bene. va.

Fallit vbi late sint tres sententie conformes: z non obstante hoc victus appellat z iudex pronunciat appellacioni non esse deferendum appellans a tali sententia debet exprimere causam sicut Jo. an. z Imo. in. c. cupientes. de elec. li. vj. z idem tenet Bal. in. l. vnica. C. ne lice. in vna eademqz causa tertio puo. Bene. va.

Fallit qm commissa est causa alicui delegato cum clausula appellacione remota: nam debet appellans exprimere causam alias non tenet appellatio. ita tenet singu. Imo. in. vt debitus de appel. Bene. va.

Regula. xv.

Appellamus ad vnuz vel ad aliu iudice que ex his eligat. j. decem dies declarare dz a no. Jo. an. in. c. is q de offi.

Primo fallit vbi (dele. lib. vj. ambo sine competentes qz quemlibet potest eligere: secus si vnus tantu erat competens alius non dicit not. Ang. in. l. cuz proponas. C. de bo. auc. iudi. pos.

Regula. xvj.

Appellans ab interlocutoria causaz in specie exprimere habz glo. z doc. in. c. j. de appel. in. vj. z l. iij. §. j. ff. eo. ii.

Primo fallit quando appellat in causis maioribus z pape reseruatis vt in. c. cu debitus e de appel. sicut Host. in. c. p. uis de elec. l. vj. **Fallit s** quando appellatur a tali interlocuto

Debet vide Alex. in cons. cccij. inci. viso processu. z l. p. cccv. inci. viso processu. cause. s. sentis inter an. drea. z amplia. z limita. dictam regulam vt ex dictis consilijs colligit ffely. in. c. inter cetera. de sp. in. fi. l. co. s. insup. z dic vt ibi per eum. Bene. va.

ria que hz vim diffinitive: vt tenet Jo. an. in. c. peruenit. et. ff. extra de appel. z Abb. in clem. appellanti de appel. z tenent do. de rota in decisione. xij. que incipit item si iudex.

Fallit qm appellatur in ca notoria. s; Lapu in. d. c. j. de ap. in. vj. qd tm non est verum. vt ibi per doc.

Fallit qm appellatur ab interlocutoria de cuius grauamine satis constat ex inspectione: qz ibi incerta est causa a iure reprobata vt vult per de ancha. in. d. c. de appella. in. vj.

Fallit b qm in ipa appellacione non exprimitur causa specialis sed per relationem ad aliud vt si diceret appello ab iniqua interlocutoria prout patet ex dictis cum tunc valeat appellatio etiam hodie si iniquitas colligeretur ex actis z allegationibus inris alq aliqua probatione facit z ita saluari poterit dictu. Imo. in. c. pe. de no. ope. nli. sicut Lap. in dicta clem. appellanti z refert do. de san. gemit. in. d. c. j. de appel. in. vj. hoc idem tenens.

Regula. xvij.

Appellare a sententia arbi. non licet. l. i. c. de arbi. cum ibi not. et l. diem proferre. §. stari. ff. eo. ii.

Primo fallit qz licet a sententia arbi. no appel. tm adiri pot superior sup nullitate arbi. ita Bal. in. l. j. v. co. C. de sen. sine peri. reci. per illu text. **Fallit qm** arbiter assumptus fit cu clausula vt possit de iure z de facto pcedere sed de iure tm pronunciare: tunc enim si tulit iniqua sniam qz de iure no pronunciauit z no seruauit formam promissi dicta snia est nulla ipso iure z no tenent pres ei stare ita Bar. simplr in. l. die pferre. ff. de arbi. §. stare. cum opinio ne sequunt moder. l. l. si societate. §. arbitrorum. ff. pro socio. Bal tm dicit q snia lata ab hoc arbitrio z s; ptes dn appellare possunt ab ea: qz iste no est proprie arbiter z snia lata iniusta ab eo tenebit: sed ab ea appellabit vt dixi plene in suo consilio qd incipit de iusticia. l. s. iusticia: s; iste opi. no placet qz arbit in pronunciendo z sententiando tenet formam seruare sicut iudex. l. j. de arbi. z ideo si iniuste pronunciat lites

Secundo fallit p q fallentia vt de ffely. in. c. qd ad consultatione de re in. in. fi. vj. col.

Quinto fallit. vide Bal. in cons. xliij. in tertia parte.

b iij.

suā facit. l. si quis in cōscribēdo. C. de pac. & cū de iure teneat pñciare merito dicēdū ē q̄ si hoc pares i cō promissō exp̄sse egerint q̄ de iure pñciet opetur q̄ snia sit nulla vel ab ea possit appellari: q̄ exp̄ssio eoz que tacite insunt nihil operatur. l. iij. de legat.

¶ Fallit in arbitro iur. qui eligitur loco iudicis recusati suspecti i. l. aptissimi: in l. cū speciali. C. de iudi. rō quare a snia istoz appellatur est q̄ surrogantur loco iudicis recusati vt in causa cognoscant. ideo sapiunt eandē naturā quā ipse iudex recusat: vt in l. eū q̄. s. q̄ iniuriarū. ff. si quis cau. & hoc de iure ciuili de iure canonico cognoscit solū de cā suspitionis: s̄ ab ipoz snia iō appellat: q̄ sunt arbitri iudiciales q̄ ex necessitate iur. eliguntur. & ita no. in. c. ab arbitrio de offi. deleg. in. vj.

¶ Quarto fallit p̄ q̄ fallē. vide ff. l. i. c. q̄ eccliaz in me. ff. xv. col. de con. sti. i. p̄. q̄. est cōsiderādū et aio do. Jas. may. in sti. de actio. s. oim nune. x. r. seq. & ff. rāc. are. ti. in. d. l. j. C. d. arbi. Bene. va.

¶ Fallit vbi statutū est in loco q̄ snia arbitratoris

mādare executioni sicut snie iudicum: tūc em̄ posset appellari q̄ ex forma statuti assimulant sententie arbitratorū sententijs iudicum: & ita videtur voluisse. Bal. in. l. C. de arbi.

¶ Fallit si infra. x. dies appellatā tunc appellans videtur approbare sniaz arbitri: t̄q̄ lata sed nō t̄q̄ sit lata: sicut in simili in. l. iij. s. fal. sus. ff. rē. ra. ha. fm̄ Barth. in. l. ij. ff. de arb. & in. l. nemo pōt. ff. d. lega. ij. & in. l. j. C. de arbi. & in. l. ab arbitro. ff. q̄ satis. cog. iūcta. l. penul. ff. eo. s̄. cōis. opi. est in hoc p̄tra Bar. vt tenent docto. moder. in. c. quinta: uallis. de iureiuran. maxime Joan. de imo. p̄ plures rationes.

¶ Fallit s̄. vbi. s̄. in. snia arbitri electi ad referēdū iudici sup̄ ali quo incidēt in iudicio a quo ptes nō recedūt ex toto vt si arbiter eligitur ad p̄bādū vel improbādū fideiussorē in iudicio datū p̄ alterā p̄tē vt est cas⁹ l. ab arbitro. ff. q̄ satis: cog. s̄ aliq̄ teneat q̄ tūc nō appellabit s̄ officii iudicis implorabit: vt. d. l. ab arbitro s̄ aliā lecturā.

¶ Fallit vbi cūq̄ nō subditi cōpromittūt in iudicē ordinariū. nā tunc licet nō iudicet vt iudex sed vt arbiter iuxta no. in. l. j. ff. de iudi. tñ rōne p̄existēt. iuris pōt a snia talis arbitri appellari ad hoc alleg. ca. sum. ij. q. vj. c. iudicibus quem sic alleg. licet doc. non dicant.

¶ Fallit vbi cūq̄ snia arbitri est nulla: vt q̄ p̄ eā layco spiritualia cōcedentur: vt in. c. ij. de re indi. cū simili. & in. l. j. s. itē p̄tra sacras. ff. senten. sine appella. rescin. nō pos. nā tunc nō appellat: s̄ d̄: nulla iuxta l. si. s. expressim. ff. de appella. fm̄ Joan. de imol. in. d. c. quinta uallis.

¶ Fallit q̄ dicta regula procedit de iure ciuili. secus aut de iure canonico: quia a tali sententia appellatur vt est glo. reputata singularis. iij. q. vj. c. iudi. & eā sequit̄ Bal. & Ang. in. l. si seruus plurimū. s. ff. de lega. j. & Bal. in. l. j. C. de arbi. & Ang. in. l. ab arbitro. ff. q̄ satis. cog. & Pet. de ancha in cle. sepe ad fi. de verbo. signi. & est alia glo. cōsimilis in. c. ij. de arbi. & in hoc sequuntur host. & Joan. an. & aliqui in. d. l. nemo pōt tenēt contrariū sub dubio forte: quia in dubio non dicitur induci discordia inter ius ciuile & ius canonicalium. s. & q̄. de noui. ope. nū. c. cū. ex parte. de elec. in. vj. & respondent ad. c. ij. de arbi. Sed vide Imo. & Imo. in. d. c. quinta uallis. quos sequitur Ro. in. d. l. ab arbitro. & hec est sustentabilis opi. Joan. de Imo. in puncto iuris. tamen communis opi. est in contrarium: quam opi. vltra predictos tenent. host. & Anto. de bu. in. c. cū dilectus de arbi. & Bal. in. l. cum q̄dam. la. grande. ff. de lega. ij. & Saly. in. l. j. C. de arbi. & Pau. de cast. in. l. & postea. s. si minor. ff. de iureiurando. & p̄ ista cōmuni opi. facit q̄d h̄. q̄. q. vj. c. omnis oppressus & c. ad romanā & c. omnimode. de appel.

¶ Fallit si sententia arbitri tenet vel continet tale pactum cui partes renunciare non possunt. verbigratia si sententia continet symo-

De regulis incipientibus.

nia, ita loquitur. c. q. de arbi. nā tunc per superiorem corrigitur: vt no. Joan. de imo. in. d. c. quintauallio in alijs autem casibus sententia arbitri quantūcumq; iniqua esset & magni erroris vel lesionis rescindi non potest. adde tamen q; lz prima rescindi non potest per appella. tamen iudex oram quo petitur executio sententie si videret ipsam iniquam & male latam poterit in executione ipsius inie ipsam tanq; male latā infringere: ita singu. tenet Bal. in. d. l. die pferre. s. stari. q. de arb. & lz Jo. an. in. c. j. vel. q. eo. ii. qd ppetuo tene menti.

Regula. xvij.

Appellare a sentētia lata in causa momentanea possessionis non permittit. l. j. c. si de mo. pos. fu. appel.

Primo fallit vbi notoria est iniusticia volens, appellare. glo. est in. c. exconquestioe. de resti. spol. Bar. et Bal. in. d. l. j. si de momen posses.

Fallit vbi nō possit reparari grauiamē a sententia lata in possessorio p iudicium petitoris: nam in. d. l. j. fuit constitutus q; non possit appellari in causa possessionis: quia est succursus in petitorio & sic vbi proprietatis esset prius expedita q; possessio tunc poterit appellari: ita vt Bal. in. d. l. j. in. s. c. ol.

Fallit etiā vbi est melior pditio possidet. vt in turpi causa vt per Bar. in. l. j. de appel. reci.

Fallit vbi est missio in possessionē ex scbodecreto q; remāet reparatio iō poterit appellare. vt vt Bar. l. d. l. j. & isti duo casus p̄tinent sub regla & fallētia. s. qn nō remanet remediū p iudiciū petitoriū.

Fallit vbi sua sit lata cā. possessionis cōtra condemnatum ad fructus siue interesse: q; tunc appellari poterit cā istud damniū reparabile nō sit in causa proprietatis & sic nō ē momentanea Bal. l. d. l. j. c. si de mo. pos. fu. app. i. p̄n. q. col. h. sed p̄oe.

Regula. xix.

Appellatio vt valeat i scriptis flexioy a n. l. j. s. libel. ff. d. appel.

Debet vti de oo. pe. phi. cor. in. p̄ll. xcy. incip. vilo p̄to: rum in. i. q. pte.

Primo fallit qn iudex p̄nūciat: & tunc recessit a bācho q; p̄t appellari sine scrip. vt in. d. l. j. s. libel. & ibi per Bar.

Fallit in iudicio interlocutoria: vt no. Bal. l. i. l. si eo. s. in. d. l. j. col. C. de appel. dic. tñ vt ibi p. Ang.

Fallit qn cause sunt breues: vt no. Bal. in. l. in. m. no. C. de appella.

Regula. xx.

Appellare a statuto siquo nō pmittit no. bar. l. i. ff. d. appel. reci.

Primo fallit quia sententia lata vigore istius statuti bene p̄t appellari vt no. Bal. in. c. cessante in. xij. extra de appel. & Bal. in. l. quisquis. C. quo appel. non reci.

Regula. xxi.

Appellatione pendēte a regulari ter nihil innouari debet vt in toto si. ff. nihil innouari appellari pendē. & in. l. j. in. si. ad turpil.

Primo fallit q; nihil est in nouādum p iudicē a quo sed per iudicem ad quē bñ p̄t innouari: ita dicit glo. in. l. eos. s. i. c. de appel. lat. qd etiā intelligit in p̄iudiciū tertii: vt. l. creditor: & ibi glo. singu. ff. mand. Fallit q; illud aut attētat qd poterat inētari p̄dēte p̄mo iudicio tex. ē in. l. j. Dy. l. l. post. s. i. p̄rato. ff. vt leg. no. caue.

Fallit si appellatio esset euidenter frustratoria vt in. c. cum appellationibus. de appella lib. vj.

Fallit si appellatur a sententia interlocutoria: q; iudex. potest innouare quod velit. vt in. c. non soluz de appel. in. vi.

Fallit si fiat innouatio ex permissione legis: vt. l. per hanc. C. de tempo. appella.

Fallit si innouat appellando: vt. l. in eos. s. super his. & l. minime. C. de appellationi. & istas fallētiās ponit Ange. in. d. l. per hanc.

Fallit quando partes consentiunt. quia tunc potest innouari ex consensu eorum: vt est glo. in. c. si significasti. de appellati.

Pendente Uide late Laf. in repec. c. qm de j. pba. in. h. tractabimus i h. qro p declaratioe cū quq; se. & vide bal. in. cōll. cccxvj. vbi p̄t nūq; executio fieri possit. Bene va.

Regula, xxij.

Appellatio ab interlocutoria ex eis de actis verificari debet clemen. appellandi. de appella.

Primo fallit vbi est lata ptra absentē vt noi Bar. in. l. cū ptoz. ff. de mino. §. q̄ m.

Fallit vbi iudex noluit admittere pbatōes in cā pncipa. vt dicit Bal. in. d. l. p hāc. C. de tēp. a ppe. per ea que notant in. c. interposita. de appel.

Fallit qñ interlocutoria cōtinet grauamē irreparabile ad diffinitiuā vt no. Bal. in. d. l. p hāc p nota ta in. l. ait ptoz. §. quid tñ. ff. de moribus.

Fallit qñ appellatio surgit ex facto aduerlarij. vt dicit Bal. in. d. l. p hāc. C. de tēp. appel.

Regula, xxij.

Appellatio ad principē obmisso me: dio a reglr non admittit tur. l. impera. ff. de appe. z. c. dilec. el. scdo. de appel. z. c. romana. de appel. in. vj. z. ij. q. vj. anteriorum.

Primo fallit quando appellatur ab interlocutoria: eo casu quo potest appellari ab interlocutoria. text. est in. l. reo vniuersali. ff. de mino. z. ibi per docto. z. in auct. de appel. inter q̄ tpa. §. i. in. l. maritus. ff. de qō. in auct. de manda. pnc. §. sit tibi. z. ibi vide rationes per doc.

Fallit quando esset appellatum ad principem et pars non opposuisset per text. in. l. imperatores. de appel. z. debet fieri remissio.

Fallit vt habet in. l. ad imperatorē. ff. de appel.

Fallit qñ iudex inferior delegaret causam appellatione remota: vt l. i. §. ff. quādo appel. non lice. z. in l. fi. C. de senten. z. intelo. om. iudi.

Fallit in scholare fm Nico. de nea. in auct. habita b. C. ne filius pro patre.

Fallit quando consuetudo super hoc disponert: vt patet per tex. z. glo. in. d. c. romana.

Fallit quando hoc compereret ex puiuilegio: vt ibidem per glos.

a Medio. pro infrascriptis fallē. vide ffely. §. c. sup. qōnū. §. poz ro i. §. co. §. ap pellari. §. offi. de le. §. h. ys.

b In auct. habita. Ubi vide Bal. in. xij. col. z. Abb. in dispu. sua que incipit Sandulph⁹ in xij. col. Be. ys.

Fallit qñ archieps cōueniret subditū suum coraz suffraganeo: vt extra de foro cōpe. c. cū sit generale z hoc vt iudex non sit in causa sua cum nullus possit sibi auctorari: vt l. cle. si vna: de reb⁹ eccle. nō alie.

Fallit qñ eps agit cōtra subditum suum: quo casu eligerentur arbitria quibus appellatur ad papā extra de officio deleg. in. vj. c. arbitria.

Fallit qñ pcurrit iurisditio mediata vltimediata vt si appellat a subdito archidiacono q̄ esset subdit⁹ epi nā omisso archidiacono appellari pōt Abb. in. c. dilecti el. §. de app. in si. glo. si. in simili in. c. cū ab eccle. de offi. ordi.

Fallit qñ medium sit inhabitabile puta heretic⁹ vel excoicat⁹ gl. est in. c. is cui. de offi. dele.

Fallit qñ esset suspect⁹ vel recusatus: vt in. c. is cui fm Jo. an. in. d. c. romana. §. j. q̄ hos casus enumerat de quibus p Archi. in. d. c. anteriorum.

Fallit qñ appellat ad legatū pape. c. §. d. offi. dele.

Fallit qñ appellat ad patriarchā: vt dicit Inno. in. c. archiepiscop⁹ de puiuile.

Regula, xxij.

Appellatio in qualibet cā pmissa est a. l. in maioub⁹. C. d. ap pella. z. pgl. z. ibi Ang. i. l. q̄ restituere. ff. d. reivēdi.

Primo fallit in sentētia interlocutoria aqua de iure ciuili: nō appellat tex. est in. l. ij. C. de epi. audi. z. l. l. an. C. quozū appel. nō reci. z. istd procedit de iure ciuili: de iure autē canonico potest a quocūqz grauamine appellari siue sit illatum in iudicio siue extra iudiciū vt in. c. sup. eo. de appel. di rit tñ Sui. de cum. notabiliter quez seqtur Bal. in. l. post sniam. C. de sentē. z. interlo. om. iudi. q̄ l. de iure ciuili nō possit appellari ab interlocutoria tñ pos sit appellari a grauamine illicito verbigratia iudex nō vult admittere alios testes. quos actor pducit recte possit appellari ab isto grauamine illicito dato q̄ ita nulla interueniat sententia diffinitiuā vel interlocutoria qd̄ est singulare.

Fallit in executiōe a qua non pōt appellari. vt. l. ab executiōe. C. qñ appel. nō reci. z. in. l. ab executio

a. Est vide Lafrā. l. rep. c. qñ cōtra. de p ba. l. h. hic tractabim⁹ in. xij. colū. post med. in vers. q̄ro in quibus cur. xx. seq. vbi latet et circa fall. z. als infra positas vide glo. i. l. §. z. ij. C. quozū appe. nō reci. z. glo. §. q. vj. in summa z. in Specu. de appel. §. q̄bus que iura allegant casū. in. c. romana. §. si. d. appel. in. vj.

ne. ff. de appel. poterit tñ appellari a sua lata de exequendo vel non exequendo: vt est singu. glo. in. d. l. ab executione. z hñc glo. Sequitur. Ang. in. d. l. ab executione. q̄ dicit ita in practica fuari subiciēs cāfide bere esse aduocati actōis petētis executionē vt instet cū iudice vt nō pronunciet aliquā sententiā esse exequendā vel nō: q̄ nō posset appellari a tali sententiā. Sed facit q̄ iudex is sententiā exequat mittēdo in possessionē zc. z tñc ab ista executione nō poterit appellari. S3 Oldra. z Bal. in. d. l. ab executione tenent q̄ etiam a sententiā de exequendo nō possit appellari: quia nūq̄ secundū hoc esset finis: q̄ lata sententiā incerta quis instaret cum iudice ipsum debere pronunciare esse exequendā sententiā z sic a tali sententiā domin⁹ appellabit. z sic ad exitum nūq̄ perducetur. Sed tu teneas opinionez glo. que est communis et etiā seruat nec obstat ratio Oldra. z bal. q̄ ad boni iudicis officium pertinet dirimere lites: vt in. l. quidam existimauerunt. ff. si cer. peta. neq̄ pronunciatū sententiā esse exequendam. immo ipso facto exequēt sniam: vt finis litibus imponatur.

¶ Fallit in snia lata sup debito fiscali: q̄ a tali snia sup tali debito nō pot appellari: vt in. l. abstinēdū. C. que appel. nō reci. Idē scdm Bal. in snia lata sup decimis q̄ nō poterit a tali sententiā lata sup decimis appellari. q̄ equiparatur iuri fiscali. ij. q. ij. si episcopi.

¶ Fallit vbi snia esset lata cōtra cōiuctū testibus. z ppria voce cōfessum: q̄ nec poterit talis appellare: vt i. l. ij. C. quoz appel. nō recipi.

¶ Fallit in snia lata sup aptura testamēti v̄ sup missiōe heredis in possessionē varioz hereditarioz vt i. l. q̄sq̄. C. quoz appel. nō recipi.

¶ Fallit in snia contra verum contumacem: q̄ non potest appellare: vt i. l. ex consensu. C. de appella. z in. l. post edictum in. s. si. ff. de iudicis. z in. l. properandum in. s. si autem reus. C. de iudi.

¶ Fallit in sententiā lata per principem vel lata per eū cui princeps contulit causam cognosci appellatiōe remota: quia ab illa sententiā nō poterit appellari. vt in. l. i. in. iij. a quib⁹ appel. nō lz.

¶ Fallit vbi interuenit pactū de nō appellādo a sententiā iudicis: nā tñc nō poterit appellari etiā si sententiā foret iniqua. vt in. l. si. s. ff. C. de tempo. ap. Idē si litigātes pmisissent stare snie certi iudicis quomodo cūq̄ foret lata talis sententiā. nam per talia verba tollitur beneficium appellandi. gl. est singularis in. l. tale pactum. s. qui pro uocauit. ff. de pactis: quam glo. sequuntur Bartho. z Ange.

¶ Fallit in sententiā a prefecto pretorio: vt in. l. a proconsulib⁹. C. de appel. et in. l. vnica. C. de senten. prefet. preto. z per consequens non poterit appellari a sententiā cardinalium cum sit similis perfe. p̄to. gl. est. singu. in. l. i. ff. de offi. prefec. pretorio. Idem dicas in senten-

tis eorum qui non recognoscunt superiorē arg. glo. in. c. qm. rj. dist. z Bal. in. l. hostes de capti.

¶ Fallit in snia lata p arbitriū qui est arbitrat⁹ de iure iñi z nō de facto: q̄ ab ei⁹ sententiā nō pot appellari: nec etiā reduci ad arbitriū boni viri: immo ei est stādū sine equa s̄e siue iniusta vel iniqua: vt in. l. diē pferre. in. s. stari. ff. de arbitris. z in. l. societate. in. s. arbitroz. ff. p socio. In arbitris autē q̄ eligūtur ex necessitate vt sunt arbitri qui eliguntur ex forma statuti inter consanguineos. secus est q̄ ab eoz sententiā potest appellari. glo. est singularis in. l. arbitro. ff. qui sanidare cogantur. quam glo. ibi sequitur Bar.

¶ Fallit in snia arbitratoris a q̄ nō pot appellari: s3 si interuenit deceptio vsq̄ ad sextā partē debet reduci ad arbitriū boni viri: vt in. l. si neq̄. ff. p socio. z ita tenet Bar. et est cōis opinio in. d. s. arbitrorum.

¶ Fallit in snia lata ab ep̄o ex ei⁹ progata iurisdic. q̄ nō potest appellari. vt in. l. si q̄ ex cōsensu. fm vnū intellectū. C. de ep̄o. audien.

¶ Fallit vbi aliqua causa fuit cōmissa in sua conscientia. nam tunc non poterit a tali sententiā appellari: vt est glo. in. c. statutū in. s. in super de rescrip. li. vj. z ita tenet Bal. in. l. ij. C. de hered.

¶ Fallit in sententiā existēte nulla a qua non potest appellari: vt in. l. si. confet. ff. de appel. z in. l. si expressum. ff. eo. titu. q̄ appellatio h̄z extinguere: pronunciatum: vt in. l. i. in. ff. ad turp.

¶ Fallit in snia reductionis ad arbitriū boni viri: de qua tñ fallētia est valde dubitādū: z maxime q̄ Inno. in. c. p̄nti. de rescrip. tenuit q̄ a snia lata a bo. vi. non appellat in cā reduc. ad arbitriū boni viri: nec sic a sententiā lata a bono vi. non appellat fm eū hanc eandē sententiā tenuit Bar. in. l. i. ff. deleg. ij. z idē tenet Bal. z post. disputādo: vt refert Jo. an. in addi. Specu. in situ. de appel. in. s. in q̄b⁹ in vers. qd si cōuenit. et eandē sententiā fuit amplexus. Saly. in. l. si societate. in. s. arbitroz. ff. pro socio. z ita etiā de facto: consuluit. Contrariā vero sententiā tenuit Bal. qui fuit sibi ipsi contrarius in le. anastasia. C. ne liceat in vna eadēq̄ cau. tertio pronoc. dicens q̄ a sententiā lata per bonū virū pro reductione cause potest appellari vt hic: q̄ nō reperitur iste casus exceptus a iure. ergo remanet sub regula premissa que est q̄ regulariter in omni causa pot appellari vt in. l. in nouationibus. C. de appella. hanc eandē sententiā tenuit. Pet. de ancha. in cōsilio suo qd incipit laycus quidā idem tenet Joan. de immol. in cōsilio suo qd incipit illud reuocatū in dubiū. Bal. ad hoc reuocat eam z tenet vnā opinionem videlicet q̄ potest appellari a sententiā reductiōis ad arbitriū boni viri. si in appellatiōe asserat qualitas et quantitas lesionis. z ita intelligitur opinio. Petri. de anchorano cum

sequenti. Si autem in ipsa appellatione non sit expressa quantitas vel qualitas lesionis non valet appellatio immo remanet sententia firma. ita tenuit ipse in l. unica. C. de his qui per nomina. et ista opinio in practica seruatur. fit ergo cautus ille quia sententia reductionis appellat ad arbitrium boni viri ut inseratur in ipsa appellatione quantitas et qualitas lesionis: alias succumbet: quia iudex appellationis pronuntiabit non de ferendum. nec debere deferri appellationi.

¶ Fallit ubi quis appellans dicit statutum esse iniquum cum statutum est generale secundum bal. qui ita non. in l. quisquis. C. quorum appella. non reci.

¶ Fallit ubi sunt late tres sententie super eodem articulo confirmatorie: quia ulterius non licet prouocare ut in rubro et nigro. C. ne lice. in vna eademque causa tertio prouoca. ubi ab ipsa sententia lata de consilio sapientis licet transierit in rem iudicatum poterit appellari non tantum a sententia: sed tantum ab iniquo consilio. iste est textus ad litteram. ij. q. vi. biduum. §. vidimus versum. et nos. et tenet Anto. de but.

¶ Fallit in sententia lata per iudicem qui habet iudicare officiale suum puta potestas iudicat vicarium suum. nam a sententia lata per potestatem super iudicatu non potest appellari ut in l. nulli. C. quo appel. non reci. secus esset in sententia lata per alium iudicem: quia tunc bene posset a tali sententia appellari secundum Ang. in d. l. nulli et.

¶ Fallit si statuto caueretur vel consuetudine legitima haberetur quod a certa sententia non possit appellari. nam sit per pactum et per consuetudinem: ut tenuit Lafranciscus in sua solenni repetitione. c. quoniam contra falsam et de pbatio. circa finem. ¶ Fallit in sententia lata super

possessorio a qua non potest appellari ut in l. unica in fl. C. si. de momen. pos. sue. ap. Quod si fallit ubi tale possessoriu saperet naturam proprietatis: quia a tali sententia super possessorio bene posset appellari secundum glo. in l. unica. C. si de mome possess. sue. ap. et per hoc a sententia lata super constitutione. l. si quis in tantum. C. vñ vi. non poterit appellari: quia talis constitutio sapit naturam proprietatis que competit soli domino. ita notat Ange. in l. incerti. C. de interdic. et tex. in l. ij. §. quedam. ff. de interdic.

¶ Fallit in sententia lata super alimentis per. l. si. de ap. reci. et ibi per Ange. l. si iudex. de his qui sunt sui vel alie. iur.

¶ Fallit quod in decimis non appellatur. c. tua nos. de deci. et glo. in cle. bi spendiosam de iudi. Spe. in titu. de ap. in §. in quibus et supra tactum fuit in tertia fal.

¶ Fallit ubi victus in expensis condemnatus non sit. nam propter hoc victor non appellat: ut in l. §. C. quoniam prouoc. non est neces. Anto. de but. et Jo. de imo. in c. significauerunt. de appellatio.

¶ Fallit in correctione: ut in c. ad nostram de appel.

¶ Fallit ubi excommunicatus iuravit de parado ma. excommunicatus: quia non poterit appellare: ut in c. questiōi. de ap.

¶ Fallit in eo quod sit a maiori parte capituli: quia tunc appellari non potest. ¶ Fallit quod non potest appellari a iura excommunicationis vel alterius interdictionis quod suspendat executionem. c. pastoralis. de sententia. excommu.

¶ Fallit quando quis appellat. ne fiat electio secundum ordinem iuris per usum ecclesie. c. cum a nobis. de elec. ¶ Fallit in casu false monete. l. §. C. de falsis.

¶ Fallit ubi quis appellauit nullo existente gravamine. c. protestate de appel. ¶ Fallit in causa. c. cum sit romana. §. §. de ap. in vi. vide Spe. in d. §. in quibus.

¶ Fallit quod a iura super declaratione non potest appellari: quia qui semel declaratus non potest amplius declarare: ut per glo. in l. quicquid. astringende de x. ob. et hoc dicit Ange. sed hoc intelligas ut quod iudex declaratio interpretatur est dictum suum ambiguum: secus si declarat factum alienum ita declarat Ange. in l. qui necem. de iudi. ¶ Regula. xv.

Appellationi renunciari videtur appellans si coram iudice a quo aliquid agi iurauerit. l. sed si. ff. de iudi. et l. iij. §. falsis. ff. rem ra. ha. et c. gratum. de offi. delega.

Primo fallit secundum canones in c. cum venissent. extra de eo qui mittitur in possessionem. quando eius comparatio per aduersarium non acceptat cum tunc non videatur appellationi renunciare: ut est casus in c. cum venisset secundum vnam lecturam per quo facit regula ex eo. in vi. et c. cum olim. et de testib. et c. mulier. de iure iur. et quod not.

per do. de rota in decisione. cccc. xvj. alias. cccc. xvij. quod incipit. Item si ab alio comparauisset coram iudice non conueniendo: sed veluti coram honesta persona compositionem querendo protestando quod per hoc non intendit appellationi renunciare et isto modo poterit intelligi tex. in c. cum venissent. ubi intelligitur Hosti. et Jo. post eum.

¶ Fallit quando ipse iudex a quo fuit additus non ut cognosceret de causa ut iudex sed ut ipsa instructa ad papam remitteret: et ita potest intelligi alio modo secundum quosdam ad hoc quod non. et de ap. c. constitutus ubi de hoc.

¶ Fallit quando iudex a quo non haberet ex privilegio potestatem cognoscendi de appellationibus interpositis ad papam ut habere consueuerunt communiter archiepiscopi. et ita intelligi poterit alio modo tex. in d. c. cum venissent secundum Joan. and. ibi.

¶ Fallit quando ipse appellans compareret coram iudice a quo pro renouatione gravaminis cum tunc non videatur renunciare appellationi eius si illud vellet probare coram iudice a quo ad hoc quod nota. per glo. in c. si a iudice de appel. in vi. et ita poterit alio modo intelligi tex. in c. cum venissent extra de eo qui mittitur in possessionem. per do. Nico. et plenus per Hosti. et doc.

¶ Fallit quando ipse appellans compareret coram iudice a quo pro renouatione gravaminis cum tunc non videatur renunciare appellationi eius si illud vellet probare coram iudice a quo ad hoc quod nota. per glo. in c. si a iudice de appel. in vi. et ita poterit alio modo intelligi tex. in c. cum venissent extra de eo qui mittitur in possessionem. per do. Nico. et plenus per Hosti. et doc.

¶ Fallit quando ipse appellans compareret coram iudice a quo pro renouatione gravaminis cum tunc non videatur renunciare appellationi eius si illud vellet probare coram iudice a quo ad hoc quod nota. per glo. in c. si a iudice de appel. in vi. et ita poterit alio modo intelligi tex. in c. cum venissent extra de eo qui mittitur in possessionem. per do. Nico. et plenus per Hosti. et doc.

Appellare ab executione sententie q̄s nō pot. l. ab executione. C. quoz appel. nō reci. q̄. q. vj. sunt eoz. z habetur in. c. no. de iudi. extra de appel.

Primo fallit in executione seu in sententia interlocutoria cuius gravamē non potest reparari per obiectum a d. definitiva istud probatur in. l. q. ff. de appel. reci. zc.

Fallit ab interlocutoria q̄ h̄z vi definitiue qz tūc ad ea poterit appellari: vt i. l. i. extra vtile. ff. de mino. z ibi hoc notat z d. h̄z vi definitiue qn̄ per eā tota cā determinat vt ibi d. in tex. ista glo. notabili de qua p. gl. in. le. si. in gl. q. de ap. z vide bar. in. l. si p̄tor in p̄n. ff. de iuro. z p. l. u. de ro. in. l. q. ff. de p̄b. ob. et p. bal. in rubri. C. ne liceat tertio prouocare.

Fallit q̄ncūqz nō se q̄tur nec sp̄atur al. q̄ definitiua: qz hoc casu ab interlocutoria tali potest appellari: vt probatur in. l. si p̄tor. n. s. p̄mit. ff. de mino.

Fallit qn̄ iudex pronunciat deferendum esse appellationi: qz z a tali interlocutoria poterit appellari ita tenet bal. in. l. rē. C. ne liceat in vna eadēqz causa tertio prouocare: z hanc opinionem tenuit. Jo. mona. in. c. cupientes. de elec. li. vj.

Fallit in p̄nunciatiōe ad exequendū: nā a tali p̄nunciatiōe poterit appellari a etiā vt no. glo. in. l. ab executione in p̄n. z ibi no. p. oēs doc. Et ideo ex his sumit cautela q̄ qn̄ s̄nta est lata p̄ parte z transit in rē iudicatā q̄ realiter ipsam exequi facias sine aliqua p̄nunciatiōe hoc mō vcz q̄ iudex dicat q̄ exequēdo. s̄ntam cōcedit victori familia z nūcios suos ad capiendū pignora vel admittendū cā releuandū in possessionē bonoz. Ita dicit An. de peru. se in finis vicib⁹ practicasse in. d. l. ab executione: qz tūc s̄m oēs nō poterit appellare: z idē etiā tenet; Ang. de are. in. d. l. ab executione in p̄n. quod not.

Arbitria vt iudicia tractat z ad istar iudicior b redacta sūt. l. j. ff. d. arbi.

Appellari. Vide doct. Pet. p̄ri. cor. in cōsi. lxxi. in l̄sa. u. in prima p̄te. Benedi. vad.

Judicioruz Et an. hic iudicium stincte sit veruz vide Lafran. in trac. de arbi. in iij. col. ver. arbitriū. z in. iij. col. vers. diffinitio.

Primo fallit ista regula quantum ad appellationem. qz a sententia iudicis appellatur. vt. l. j. ff. de appel. sed a sententia arbitri non appellatur: immo ei est standum: vt. l. i. C. de arbi. z in. l. diem proferre. §. stari. eo. ii.

Fallit qz in iudicio actor p̄stat cautionē de p̄sequendo litē z restitucien. z pena si in causa succubuerit vt in auc. ḡnalt. C. de epif. z de. et in corpore vñ sumit approbat p. Bal. in. d. auc. ḡnalt. gl. in. d. l. s. de arbi. videtur tenere contrariū: z ibi Sui. de cum. hoc tenet.

Fallit qz pupillus in iudicio nullo mō obligatur: vt in. l. j. C. q. leg. perso. z in. l. cū nos minores. C. si aduer. rem iudi. s̄z pupilli i arbitrio bene obligant naturalr z tali obligationi naturali pōt accedere s̄de iustor. l. si pupillus. ff. de arbi. Fallit qz ex sententia iudicis dicitur exceptio rei iudicate: vt. l. q. de arbi. vbi de hoc latius: s̄z ex s̄nta arbi. non.

Fallit qz in iudic. habet locū reconuentio: vt. l. cū papinianus z in auc. z consequēter. C. de senten. interlocu. om. iudi. sed in cōpromissis z in arbitris non habet locū reconuentio: vt in. l. si in p̄n. ff. de arbi. z in. c. cum dilectus extra eo. ritu.

Fallit qz iudex pōt purgare p̄tūmā cā litigatoz z cogere testes ad cōparendū: vt in. d. l. j. ff. si quis ius dē cen. nō obtē. z in. §. si vero ignoti. in auc. de testa. s̄z arbitrator nō pōt purgare p̄tūmā litigatis nec cogere testes. l. q̄esm. §. vlt. de arbi.

Fallit qz iudex pōt p̄nunciare altera parte p̄ntē altera p̄te absente vt. l. inter stipulantē. §. j. de ver. obli. s̄z arbiter nō pōt nisi vtrāqz p̄te p̄ntē si aliud nō conuenit. l. diē p̄ferre. ff. de arbi. §. si quis litigator.

Fallit qz iudex pōt citare partē ad quēcūqz locū voluerit s̄z arbiter nō pōt nisi in loco cōpromissi: vt. l. si cū dies. §. si arb. ff. de arbi.

Fallit qz iudex pōt delegare iurisdictionē: vt. l. j. ff. de offi. ei⁹ cui m̄s da. est iurisd. sed arbiter non pōt delegare iurisdictionē arbitriam vt. l. non distinguemus. §. quesitum. ff. de arbitris.

Fallit qz vbi est dies p̄fixus pōt purgari mora vt. l. z si post tres dies. ff. si quis cau. secus in arbi. vbi qn̄ dies est p̄fixus non pōt amplius mora purgari vt. l. cessat. ff. de arbi.

Fallit qz s̄nta iudi. pōt infirmari vt. l. iustus fustis. ff. de infami. s̄z s̄nta arbitri nō infirmat. l. furti. §. ex p̄missu. ff. de infami.

Fallit qz si pars in iudicio renūciat appellationi non pōt amplius appellari. l. si in fi. C. de tēpo. sed si partes renūciauerint appellationi nō cōpellunt arbitrio stare. l. penul. C. de arbitris.

Fallit qz iudiciū reddit in inuitū etiā a principio. l. inter stipulantē. §. j. de ver. obli. s̄z p̄promissum fit in̄ inter volētes vt. l. iij. ff. de arb.

Fallit qz in iudicio contrahitur hermodicium sed coram arbitro not. glo. in. l. diem. §. si quis. ff. de arbi. l. q. C. eo. ii.

Fallit qz iudex cognoscit de pena compromissionis vt. l. qui tamen
 §. si. ff. de arbi. sed arbiter non
Fallit qz olim z hodie ex snia iudicis oriebat z orit actio vt. l. mi-
 lex. §. iudicati. ff. de re iudi. z. l. acto. de iureiu. secus in arbit.
Fallit qz instatia iudicis in heredē trāsit vt. l. cū hoiem. z ibi late p.
 Bar. z Ang. ff. de so. sz instatia ar. nō vt. l. diē pferre. §. j. ff. de arbi.
Fallit qz si stat p iudicē quomin^o in cō cedat nō currit termin^o ipō-
 ture hz gl. i. l. sz si p ptoū. §. sz si. ff. ex qb^o cau. maio. sec^o si stat p arbi.
 l. si cū dies in pmi. ff. de arbi. **F**allit qz morte arbitri finitur instan-
 tia z cōpromissum. l. sed z si interpellat. §. vlti. z ibi no. ff. de arbi. secus
 autē si stat per iudicē. l. ij. C. de eden. l. mortuo. ff. de fideiuf.
Fallit qz cleric^o nō p̄t esse iudex regl^r in causis secul. vt. l. repetita.
 C. de epi. z cle. sz tñ cleri. p̄t esse arbiter vt. l. nō distinguem^o. §. sacerdo-
 tio. ff. eo. z. l. ep̄ali. z. l. si ex p̄sensu. C. de epi. audi. **F**allit qz iurisditio
 iudicis pōt etiā prorogari tacite. l. j. z. ij. ff. de iudi. sec^o sūt in arbitro
 vt est tex. cū glo. in. l. non distinguim^o. §. si quis. ff. de arbi.
Fallit qz iudex postq̄ est accusat^o p suspecto p̄cessus fact^o est nul-
 lus vt. l. j. C. si q̄s p̄di. sz i arbi. sec^o lz obstat zc. vt. l. nō distin. §. cū qui-
 das. ff. de arbi. z ut no. Bar. in. l. qz poterat. ff. ad treb. **F**allit qz iu-
 dex pōt parti multa iudicare applicandā sūt. l. j. ff. si q̄s ius dicēti nō
 obit. sz ar. nō. vt. l. ex oib^o z. l. arbiter in. ij. carta cū gl suis. ff. de arb.
Fallit qz maior. xvij. annis z minor. xx. de p̄sensu p̄tū pōt delega-
 ri iudex ēt ab inferiore a p̄ncipe: vt i. c. vt. de offi. dele. sz tñ non pōt
 esse arbi. z rōnem vide p doc. in. l. quidā consulebūt. ff. de re iudi.
Fallit qz furiosus habens dilucida internalla pōt eē iudex: vt. l. cū
 furiosus. ff. de re iudica. sed tñ non pōt esse arbi. vt ibi no. glo.
Fallit qz iudex per se suam exequitur sententiam sed arbi. non. l. a
 diuo pio. ff. de re iudi. **F**allit qz infamis potest esse arbi. l. pedi^o ff.
 de arbi. sed non iudex. l. ij. C. de legi. viij. lib. xij.
Fallit qz snia iudi. per pecuniā lata est nulla. l. venales. C. q̄h puo.
 nō est necesse: sed nō est sic in snia arbitri. vt est tex. cū glo. in. l. ita de-
 mū. ff. de arb. z tex. in. l. diuus. ff. de re iudi. cū glo. sua **F**allit qz iu-
 dex hz iurisdictionē sz arbi. hz notionē vt. l. ait p̄tor. §. j. ff. de re iudic.
Fallit qz snia z iurisdicio iudi. est fauorabilis z merito extēdendā
 vt in. l. pe. cū glo. ff. de offi. dele. z no. in. c. p̄terea. de rescrip. non sic in
 snia z notionē arbitri. vt in. l. iij. z. l. nō disting. ff. de arbi.
Fallit in re euicta nam p sniam arbi. nō datur euictio secus per iu-
 dicē vt. l. si dictū. §. cōiuncta. z. l. nō tñ. ff. de euic. quōd limita nisi fue-
 rit promissum de euictione quoq̄s euincebatur vt est glo. not. in. l.
 cum pena. ff. de arbi. **Regula. xxvij.**

Argumentū a cōtrario sensu a tam
 legib^o z vltimis volun-
 tatis q̄ in statutis validū est in iure. l. j. §. huius
 rei. ff. de offi. ei^o cui mā. est iuris. z. l. q̄s testō. §. mu-
 lier. ff. de tes. z in. l. ex eo. ff. de test. z in. l. ij. C. de p̄di.
 iusti. z in. c. cū aplica eē de his q̄ sūt a p̄lato sine cō-
 sensu ca. z no. gl. i. c. j. de eta. z quali. in. vj. z in. l. oēs
 ppli de iusti. z i. l. si pcuratorē. §. si ignorātes. ff. mā
 dati. z in. l. pecuniā. si cer. p̄ta. l. inter socer. §. tutor
 ff. de pac. dot. z. l. impera. de postu. z p doc. in. l. cōnē
 riculā. C. de epi. z cle. z in. l. ap̄ antiquos. C. de fur.
 z per Bal. in. l. tale pactū. §. qui. ff. de pac. z plene in
 l. mater. C. de insti. z substi. sub cōdi. fac. z idem dic
 in p̄uilegio vt in ca. penul. de p̄ui. in. vj.
Primo fallit hec regula q̄n resumendo tale
 argumentū a cōtrario sensu veniret
 ll. correctio: vt. l. cū pater. C. de cōditione infer.
Fallit q̄n resultaret intellect^o abson^o vt. l. cōuen-
 ticulā. C. de epi. z cle. vbi plene per Bal.
Fallit q̄n reperieunt casus cōtrarius vt. d. l. cū pa-
 trem. z p Bal. in. d. l. conuenticulam.
Fallit coheredis institutiōe vt ē cas^o sing. i. l. ex fa-
 cto. el. ij. ff. de here. inst. sz Bal. ibi q̄ inducit illū tex.
Fallit q̄n ita arguēdo i statuto statuētes iciderēt
 in aliq̄ penā vt p gl. i. c. ceterz z i. c. quāto eē de vsu.
 sz Ludo. dero. in sing. sno. cccclxvij. alleg. facit ad
 B. l. si pcurator. ff. p̄di. indeb. z gl. in cle. i. de vsu.
Fallit in statuto correctorio: vt ponit p doc. in. l.
 si ho. §. de viro. ff. solu. ma. nisi taliter arguēdo aliō
 nō operaret vt p Pau. de ca. in. l. qui testō. §. taliter
 ff. de testa. facit ad hoc oprime auctē. ex testō. C. de
 colla. quā Bartho. cepo. ad hoc allegat z eam se di-
 disse a quodā doctore p̄sino d̄t tñ p̄bat difficul-
 ter atq̄ subtiliter dicit eū circa hanc materiam q̄
 arg. a cōtrario sensu d̄t fieri ex cōiectura vt. l. apud
 antiquos. C. de fur. bene tñ dicit esse improprium
 tale argumentū: vt p̄bat tex. singul. in. l. j. si tab. tes.
 nul. exta. qd no pro statutis vbi verba proprie sunt
 intelligenda vt. l. ij. §. hec verba. ff. de nego. gest. z. l.
 q̄qd astringēde. ff. de ver. obli. vñ videt q̄ in statu

a **S**ensu. Vi-
 de fely. i. c. eccl.
 sc̄tē marie l. xxvj
 co. statiz p^o me.
 de cōst. in. c. nul
 l^o circa p̄n. d fo.
 ppe. z in. c. signi
 ficasti ad fi. iij.
 co. ver. de argu.
 eo. ti. z nūqd sit
 sumēdū ex tex.
 c. si vero de iure
 iur. vide p eum
 ibidem in. ij. co.
 post me. i ver. z
 pro hoc. z vide
 pau. de ca. i p̄si.
 cccxxvj. in p̄io
 impressis. z Jo.
 de in p̄si. lvij. et
 Lud. ro. in cōst.
 cccxcij. z in cōst.
 xj. z in cōst. xv.
 vbi qd in sentē-
 tijs zan sit ermē
 te legi vide frā.
 are. in p̄si. xliij.
 z qd in rescripti
 z p̄uentionib^o. vi
 de Ludo. ro. in
 cōst. cccxcij. de
 quo etiaz p do.
 Alex. de imo. in
 p̄si. xlvj. z nūqd
 in p̄uilegijs
 sumatur. vide
 eundē do. Bar.
 soci. in cōst. ce-
 xlvj. in c. elegā
 ter. ver. nec ob-

Stat. cu ver. seq. l. q. ptez an in sta
tut ad correctio
ne iuris sumi d3
q qd eet heres
ad ip s vide p eu
in p. l. xiiij. inci.
in ca in ver. pre
terea circa me.
ver. z i p. l. lxxxj.
inci. i p. h. t. circa
me. iij. co. z i p. l.
clxviij. inci. visa.
h. iij. qz no in. s.
pte z nuquid ex
arbitrameto vid
Bal. in p. l. c. lxxij.
in. ij. pte z vide
do. pe. p. h. cor. i
p. l. c. lxxij. inci. cir
ca. in litte. d. z. f.
z in c. o. l. c. c. vij.
inci. qd dicta in
littera b. in. iij.
parte z qualr ta
le arg. in c. o. tra
ctibus pcedat
rede p eu in p. l.
clxviij. inci. visa
in littera b. in. s.
parte z in consi.
xxxj. incip. vide
tur in littera b. z
in c. o. l. c. vij. inci.
viso in littera d
z nunqd valeat
a c. o. trario sensu
statuti vide per
eu in c. o. l. xx. in
cip. videt in lit

is no valeat tale arg. cuius contra
riu no est in pn. regule cogita solu
tionē d3 hoc etiaz reglr fieri vt no.
in. d. l. si pcuratorē. §. si ignorates.
ff. mada. qh qd etiā d3 fieri i propzi
sime: vt in. c. ap. lica eē de his q sunt
a prela. sine consen. cap. sed de natu
ra argumenti a contrario vide per
doc. in. l. s. §. domus. z in. §. hui. ff.
de offi. eius cui mada. est iuris. z in
l. obseruare. §. proficisci. ff. de offi.
procō. z Jo. an. in. d. c. s. d. eta. z qua
li. lib. vj. z per do. Anto. de but. in. c.
qd dicitur de ver. signi. z per Bald.
in. l. apud antiquos. C. de furis. et
per eundem in. l. oēs populi. ff. de
iusti. z iure z pau. de cast. in. l. qui
testamento. §. mulier. ff. de testa. et
per cano. in. d. c. apostolica. z vide
etiam Bal. in glo. in hac materia in
d. l. qui testameto. §. mulier qui me
lius loquitur qd aliquis ali. doctor
qui faciedo distinctionē dicit q ar
gu. a c. o. trario sensu aliqn sumitur
pbablz s3 no necessario z aliquādo
probabiliter z necessario: aliqn nec
necessario de quibus oibus late vi
de per ipsum.
Fallit quando ex cōtrio sensu re
sultaret tam correctio alterius sta
tuti qz iuris communis derogatiui
vt recte inuenit not. Bar. in. l. s. in
§. hoc interdum. ff. q vi aut clam. z
qz tale argumentum inducitur per
coniecturam z impropietatē: z per
tātas subauditiones z impropieta
tes nō d3 induci correctio legis vel
statuti sed be euitari: vt est glo. sin
gula. in. c. cupientes. §. si per. xx. in
verbo pete. de electi. lib. vj.

tera a. in. l. q. pte
z qd in cōtracti
bus vide p eu in
c. o. l. xiiij. in l. fa
s. z in c. o. l. ex. in
cip. in iudi. i l. fa
z qd i instrumē
tis vide p eu in
p. l. c. xij. inci. cir
ca primū in pn.
z quid ad corre
ctionē iuris vid
p eu in c. o. l. xliij
in secunda pte.
Bene. va.

Fallit qd rō statuti spugnaret argumeto mpto a trio sēnt vt ē gl.
sing. in. l. cū pto. §. index ff. de iudi. si sit et statutu pmissū i certo casu
a trio sēnt: vt ibi. z l. c. nōne. de p. l. p. th nō sumit trius sensus: qd ille
casus specificē pmissus vel p. h. i. b. i. u. s. fuit z specificatur rō in actu fre
quentato: vt est glo. not. secundum Jo. de imo. in de. u. de rescri.
Fallit qd ex ar. induceret correctio iuris cōis vt i. d. c. cle. q. z i. l. q.
C. de p. di. inser. z no. l. d. §. hui. rei. Et est rō qz tri. sēnt ponus venit
ex in. er. p. tatiōe qd ex h. t. is. l. pecuniā. ff. si cer. p. eta. no. p. Bal. i. d. l. ap. d.
antiq. s. Itē sit p quādā subauditionē: vt no. Bal. in. d. l. q. C. de cōdi
inser. p quā nō d3 fieri legū correctio: vt ē gl. sin. in. d. c. cupientes. §. si.
p viginij z est casus in. l. si. §. vbi sit. C. de vo. q lib. i. u. cia. l. pe. C. de te
sta. Itē sit p quā quādā cōiecturā q nō pcedit ex p. p. u. etate verborū
ter est singu. in. l. pe. si. tab. testa. nul. extra qd th itellige vbi statutus
alr opari nō posset nisi sumat argu. a trio sensu: qz tūc poterit sumi
enā a correctioe iuris cōis vt no. Jac. bur. in. l. oēs populi. ff. de iussi.
e iur. §. hui. rei z pau. de cast. in. d. §. mulier z i. d. §. hui. rei z Raph.
cuma. Ludou. de ro. in. l. si cum dotem. in prin. ff. sol. mat. per. d. glo.
prout etiam dictum fuit supra in. vj. fallen.
Fallit nisi statuto caueret q statuta nō recipiāt extraneū vel su
bauditū intellectū: qz si tri. sēntus sit intellecte subaudit nō posset
sumi: vt no. bal. in. l. q. C. de cōdi. inser. Qui tñ itellecte nisi sumeret tri.
sensus relinqret aliqd absurdū: nā statutu p. h. i. b. i. s. statuta recipe in
terpretationē vel subauditionē d3 intel. nisi p. p. hoc seqret absurdū
ex eo: qz talis intellecte psonat iuri naturalis q oē absurdū remouet
vt. l. ij. §. his legib. ff. de orig. iur. z iō statutu hāc interpretationē tolle
re nō p. t. qz nec ius ciuile hoc posset. l. ij. ff. de vsu ear. rex q s3 p ista
hba solū remota cauillōsa iter p. tatiō: vt est gl. sin. l. cle. exim de pad.
so in. §. qz hō de ver. signi. quā ad hoc alleg. Bar. i. anc. si qua mulier
C. de sac. san. ecclesi. z Lud. de roma. in. l. cesar. ff. de publica.
Fallit qd in statutis est dictio splicatiua marie vel s. i. s. i. s. arg. l. q se
p. fis. C. vñ li. s3 Ant. de but. in. c. cū ap. lica de his q sunt a pla. vbi sub
dit q hba enunciatua principis si sup illis nō fūda ē intētio ei. nō in
ducit argm a a trio sensu vt ibi plene p eu nā etiā tale argumētū d3
sumi ad de fectū cause finalis nō ipulsiue sed: bal. l. d. §. huius. rei.
Fallit dicta reglr videlicet q nō sumit dictū argumētū nec in con
tractib. nec in vltimis volūta. tibus: quādo eēt p. t. r. a. m. e. t. e. p. r. a. b. e. t. i. s.
vel contra mētē testatorū: vt in. l. inter socerū. §. non in. r. a. de pactis
dotalibus quē rex. reputat ad hoc singularē. Jo. an. de imo. z do. Ab
bas. in. d. c. cū apostolica. z est text. in. l. cum pater. C. de condi. inser.
Fallit vbi cūqz in legibus esset dictio presertim. vel
c. iij

maxie vel siles dictiones iplicatiue: qz ille iducit ma
iore rone i casu ecotrario io cessat argumetu a prio
sensu fm Jaco. de bu. i. d. l. couenticula. p illu tex. put
in littera h dicitio et: v r ipse ibi refert z no. gl. i. l. illd
in hbo existimam. ff. ad. l. acqul. bene facit qd not.
glo. in. l. cu pzetoz. in verbo index. ff. de iud.

¶ Fallit qn sumeret argumetu a prio sensu hboru
narratiuoz legis fm Anto. de but. i. c. publicato. de
electioe post Jo. an. ibi. z no. Jo. an. et. i. d. c. cu apli-
ca. in eccle. si sumo de sente. excō. bn facit qd no. fe-
deride se. i. cometo tertio i pucto tertio pdicto respe-
ctu vbi dicit qz hba narratiua. le. nō pstituit ius al-
legadi. c. sipa. de puilegiis. i. vi. zita edicit Saly. i. d.
l. q se pris. i. vi. col. C. vñ li. allegado i argumē. i. hba
C. de testa. z ita etiā dicit ipe i. l. accusationē. C. q ac-
cusare nō pnt p qb allegat gl. i. c. ij. in hbo nō tene-
ris de dolo. z ptuma. li. vi. z ibi et pōderat moderni.

¶ Fallit vbi cūqz hbu canonis ponit narratiue vel
modalit hz do. An. de but. p. Jo. an. i. d. c. publicato
tibi p Abb. z i. d. c. cu aplica allegatovt notabilr dē
Spe. in tit. de allega. z disputa. §. postluminio hñ. nō
obstat. l. i. d. c. cu aplica nihil allegat in Spe. in lo-
co pallegato hoc nō firmat de quo plene per Jo. de
imo. in. d. c. cu aplica. ¶ Fallit qz nō sumit argumē-
tu a prio sensu hboru cause ipulsive nec finalis: qz p
cedete cā ipulsiva nō cessat dispositio vt not. i. c. post
renūciationē. de renū. z est de mēte Ja. bu. pe. z bal.
in. d. l. puenticulā. z An. de but. in. d. c. cu aplica

¶ Fallit qz dicitu argumetu nō sumit a prio sensu hbo
ru vni cause finalis. qz cessate vna nō cessat iuriodi-
spostio vt. §. affinitat. l. su. d. nup. z. l. si ho. ff. de here-
di. institue. z no. i. l. libelloz. §. notant. ff. d. his q notā
itama. z in. l. si vtri. i. §. i bonis de puile. credito. z in
auc. de nup. i. §. si ho cū sibi. ¶ Regla. xxx.

Argumēta a sili corruuū dissimilitudine
a data glo. per. ma. i. c. sic.
vigeri pma. q. z ē bono tex. i. l. inter stipulatē. §. sacra
in hñ. i. de verb. ob. ibi sed hec dissimilia z gl. in. l. cre-
di. ff. de. no. op. nū. fal. l. si. de calū.

Primo fallit nisi esset similitudo in eo de quo q
rit: qz tūc pcedit argumētū dat o qm

¶ Dissimilitudi-
ne. vide oino.
¶ Fel. i. c. transla-
to circa pñ. vi.
col. de pñi. z ad
de do. Dari.
soci. in cōst. x. in
cip. psequēdo
circa pñ. x. col.
in pma pte vbi
dicit q similitudo ē
pua veritati. et
ois similitudo est
qddā sig. rei nō
ipa res. Be. va.

aljs nō sunt oino similia vt probat in. c. quē admo-
dū. in prin. de iure iurā: vj in similitudine inducta iter
matrimoniu pñti z cōtrahēdū nā in multis est dñs
inter sponsalia de futuro z matrimoniu de pñti vt
habetur in rub. de sponsa. p glo. accedit qd no. hie-
ronymo in epistola ad Laurētū papā. xi. co. dū tra-
ctat de gñatione filij. z ostendit qz est eiusdē substātie
z essentie cū pñe cū inducit aliq similia ad pbādū pñi
cit qista similitudo sufficit nulla res caduca possibñe
similitudinē cūdeo satis em est qz hēat similitudinē q ad
h vt videat in creatura esse quoddā sile quo ad tri-
nitatē pbādā h i alijs sit dissimilitudo z idē dē hie-
ro. i. exēplis ceteraz rez vbi sufficit qz sit similitudo il-
li pñti assūpte h i ceteris sit dissimilitudo. de q et vide si-
milē tex. ic. cū dilecti de pñi. vñ. vñ iuti. z vide et per
Jo. an. in. c. pōt de pñe. in. vñ. que oia bene no.

¶ Regula. xxx.

Arma portare regulariter phibituz est
tex. est in. c. de vita z hon. cle.
xiiij. q. i. c. conue. vt armo vsus zc. z in auc. de ar-
mis in rubro et in. §. pen.

Primo fallit in officialibus z eorū familia q
bus pmissum est arma portare vt est
tex. in. l. arma ad salu. §. si. ff. de offi. pñec. vñ. z ibi
tenet Bal. extendens illū tex. ad familiā epī qui cuz
habeat mercū z mixtū imperiū i sua diocesi ergo zc.
idē est in officialibus legati de latere.

¶ Fallit vbi cūqz velle t qz ire ad ei possessioes: qz
tūc pnt arma portare fm Nico. de neapo. i. l. si. p illū
tex. de pri. scri. lib. xij. z idē t3 And. de iser. in. c. i. §. si
quis de pace tenē. in vñ. feu. ¶ Fallit si quis porta-
ret arma ligata: qz tunc posset vt in. d. §. si quis.

¶ Fallit vbi cūqz qz portaret arma ad panē incidē-
dū vt ad optādū pñas: vt est gl. alle. si. f. §. phibe-
mur in hbo pmittim i auc. de armis p q ē tex. in. c.
latoz. de hde ho. z p eo bn facit not. p Bar. in. l. pe-
diculis ff. de au. z arg. leg. vbi dicit qz si statuto caueat
qz portās armas offēdibi. puniat z aliqz portet
defēdibilia. la puta tabulā z silia q pnt eē offēdibi-
lia an. puniat pena statuti z dicit in spiciēdā esse cō-

¶ Defendibi-
lia. Sz qd de lo-
rica vel alia ar-
ma defen. vide
Jaf. in l. i. d. act.
in h. ex malest-
cū. nu. lxxij.

in eundem ad quædam qd illavt. ita etiã dicit Bal. in l. ff. de vi. pub. bñ facit lex. l. d. s. ph. venur et gl. vbi si qd vteret gladio ad pcuriã s. p. sito q. talib. gladiis p. uet. sit vti cõter p. o. s. ad l. cid. d. s. panes et simi. et ad talẽ rẽ fuerit fabricat. et talis portã s. i. t. i. d. e. p. u. i. t. e. d. e. p. u. n. i. t. u. r. v. t. e. t. e. x. l. d. v. e. r. p. m. i. t. t. i. m. u. s. q. u. e. a. d. h. o. c. p. o. d. e. r. a. t. i. b. i. B. a. r. i. s. u. o. t. r. a. c. t. a. d. e. c. a. r. d. i. n. a. l. i. b. u. s. z. a. d. h. o. c. e. t. i. a. n. o. a. l. l. e. p. B. a. r. i. n. c. s. a. r. g. e. t. o.

¶ Fallit vbi qd portat arma ad occidẽdũ bñitũ s. s. e. s. t. a. t. u. t. o. q. b. a. n. n. i. t. u. s. p. o. s. s. i. t. i. m. p. u. n. e. o. f. f. e. n. d. i. i. t. a. d. e. B. a. l. i. n. d. c. s. s. i. q. u. i. s. r. u. s. t. i. c. u. s. d. e. p. a. c. e. t. e. n. e. t. s. e. t. s. a. n. e. r. c. c. s. t. e. s. o. f. f. i. d. e. l. e. t. e. l. i. u. s. f. f. d. e. i. u. r. i. s. o. m. i. u. s. z. i. t. a. e. t. i. a. t. e. n. u. i. t. B. a. r. b. i. n. l. o. c. o. p. a. l. l. e. g. z. a. d. h. o. c. a. l. l. e. g. a. t. t. e. x. i. u. c. t. a. g. l. o. i. n. c. a. n. g. l. a. d. i. u. m. x. x. i. j. q. v.

¶ Fallit in clericis q. trãseunt p. periculosa loca quibus etiã est licitũ arma portare ad terrorẽ non ad nocendũ alias efficerent irregulares s. m. Ant. de bur. in c. clerici. de vita z hone. cleri.

¶ Fallit dicta regula nisi ptas ex cã legitima pmitteret portare arma puta ppter guerrã v. p. t. i. a. l. i. t. a. z. q. t. e. t. i. c. h. p. u. s. c. o. e. v. l. s. t. a. t. u. t. u. s. s. i. t. p. h. i. b. i. t. u. s. z. p. t. a. s. p. u. a. r. e. s. t. a. t. u. t. a. i. u. r. a. u. i. t. i. t. e. x. cã p. o. t. e. s. t. d. i. s. p. e. s. a. r. e. s. i. l. l. b. s. t. a. t. u. t. u. h. o. c. s. u. i. t. s. i. n. g. u. d. i. c. t. u. s. B. a. l. i. n. c. o. m. e. t. o. r. u. b. i. C. q. a. d. m. i. t. t. i. z. i. d. e. t. e. n. e. t. e. t. i. n. l. o. b. s. e. r. u. a. r. e. l. s. p. h. i. c. i. s. v. e. r. s. q. r. o. f. f. d. e. o. f. f. i. p. r. o. c. o. n. A. d. d. e. i. t. q. i. l. l. i. q. d. p. m. i. s. s. u. s. e. s. t. p. o. t. a. r. e. a. r. m. a. n. o. p. o. s. s. u. n. t. p. o. t. a. r. e. a. i. l. l. a. c. o. r. a. i. u. d. i. c. e. a. n. e. q. i. n. p. r. e. g. r. e. g. a. t. i. o. e. n. e. c. i. n. c. e. t. u. s. c. o. l. a. r. i. u. n. e. q. i. n. p. a. l. a. t. i. o. p. r. i. c. i. p. i. s. v. e. l. c. e. t. u. c. o. i. s. p. s. i. l. l. i. s. s. m. B. a. n. g. i. n. l. a. r. m. a. t. o. s. f. f. d. e. v. i. p. u. b. f. a. c. i. t. t. e. x. i. n. d. s. s. i. q. s. r. u. s. t. i. c. u. s. z. B. a. l. i. b. i. e. x. p. r. e. s. s. e. f. i. r. m. a. t. ¶ R. e. g. u. l. a. x. x. i. j.

Attentatio ponit h. a. h. q. d. sequentibus b. n. o. s. i. t. l. s. i. s. c. a. t. e. l. o. f. f. a. d. l. c. o. r. d. e. s. i. c. c. a. z. l. q. u. i. s. q. u. i. s. C. a. d. l. i. u. l. m. a. i. e.

Primo fallit hec regula in casibus quos ponit canoniste in c. de eo q. mit. i. pos. z pmo qd stare p. ipm delinquentem quo min. p. f. i. c. i. a. t. l. q. s. t. u. f. f. d. e. f. a. l. s. m. J. n. r. o. i. n. d. c. s.

¶ Fallit qn esset tale delictũ in q. pena ipso iure imponeret. c. h. tunc locũ non habeat i. p. a. p. e. n. a. s. i. d. e. l. i. c. t. u. m. n. o. s. i. t. p. f. e. c. t. u. s. e. t. s. i. s. i. t. d. e. u. e. n. t. u. s. a. d. a. c. t. u. p. p. i. n. q. u. i. s. q. u. i. s.

a. C. Indice ad de Fal. may. in si. de acti in . s. ex maleficis nume. lxxxvij.

b. C. Sequenti. Vide Bal. i. p. s. c. lxxvi. z fran. areti. in p. s. xlix bene. va.

tunc ponitur arbi. iudi. vt habetur c. cum in c. c. de elec. v. c. perpetue eo. ti. in. vj. z voluit Jo. an. in regula in penis de reg. iur. in mercu. vbi plenius de hoc.

¶ Fallit in penis impositis p. statuta c. i. tales pene n. o. habeant locũ in delictis n. o. consumatis etiã si deuentũ sit ad actũ. propinquũ: verba em. statuti exigũt actũ p. f. e. c. t. u. m. v. t. v. o. l. u. i. t. n. o. d. o. c. t. i. n. l. s. d. i. u. u. s. f. f. d. e. s. i. c. c. a. z. d. l. i. s. q. c. u. t. e. l. o. f. f. e. o. p. q. u. o. e. t. i. a. f. a. c. i. t. q. z. s. t. a. t. u. t. a. d. e. b. e. t. i. t. e. l. l. i. g. i. t. i. n. c. a. s. u. v. e. r. o. z. n. o. f. i. c. t. o. l. i. i. j. s. h. e. c. s. b. a. d. e. n. e. g. o. g. e. l. q. c. q. u. i. d. a. s. t. r. i. n. g. e. d. e. d. e. v. e. r. b. o. b. l. i. g. s. m. d. o. n. i. c. o. i. n. d. c. s. e. x. t. r. a. d. e. e. o. q. u. i. m. i. t. t. i. t. i. n. p. o. s. t.

¶ Fallit vbi etiã si habuisset effectũ nemini nocuisset probatur ex eo qd no. glo. pe. in. c. quãto. de iureiur. ex qua colligit ibi doct. q. qn fallitas comittitur circa id qd de se non probat non nocet quod dicit ibi J. n. o. e. s. s. e. m. e. n. t. i. t. e. n. e. n. d. u. r. r. e. f. e. r. t. z. s. e. q. u. i. t. u. r. s. e. l. y. i. n. s. u. o. t. r. a. c. t. a. q. u. a. d. o. c. o. n. a. t. u. s. p. u. n. i. i. n. i. j. f. a. l. l. e. n. B. e. n. e. v. a.

¶ Fallit qn n. o. habuit actũ exteriorẽ: sed stetit in sola voluntate etiã c. i. p. s. e. n. s. u. r. o. n. i. s. q. z. i. l. l. a. c. o. g. i. t. a. t. i. o. n. o. p. u. n. i. t. l. c. o. g. i. t. a. f. f. d. e. p. e. n. i. s. n. o. A. l. b. d. e. r. o. l. a. i. i. j. p. t. u. s. t. a. t. u. q. c. l. x. v. i. j. i. n. c. i. C. y. q. u. e. r. i. t. z. S. a. l. y. i. n. d. l. i. s. q. u. i. c. u. t. e. l. o. z. e. l. e. g. a. n. t. e. r. L. a. r. d. i. p. o. s. t. M. a. t. h. e. s. i. i. n. c. l. e. s. i. n. p. u. n. i. i. n. i. j. q. d. e. v. s. u. d. i. c. e. s. q. d. e. r. r. a. t. i. n. c. o. r. d. e. i. c. a. s. u. i. l. l. i. c. l. e. n. o. i. n. p. r. e. d. i. t. a. d. e. x. t. e. r. i. o. r. a. q. u. o. a. d. e. c. c. l. i. a. z. n. o. e. s. t. e. x. c. o. i. c. a. t. u. s. s. z. q. u. o. a. d. d. e. u. s. i. c. z. a. l. l. e. g. a. t. m. u. l. t. a. q. r. e. f. e. r. t. s. e. q. u. i. t. u. r. s. e. l. y. i. n. d. i. c. t. o. s. u. o. t. r. a. c. t. a. i. n. i. j. f. a. l. l. e. n. B. e. n. e. v. a.

¶ Fallit in delictis non atrocioribus: qz in ipsis affectus p. effectu n. o. habetur s. m. b. a. l. i. n. l. s. i. q. s. n. o. d. i. c. a. i. n. i. j. c. o. d. e. e. p. i. s. z. c. l. e. i. n. s. o. l. u. q. u. a. m. d. a. t. a. d. l. i. f. f. q. u. o. d. q. u. i. s. q. i. n. r. e. f. e. r. t. l. a. t. i. u. s. z. s. e. q. u. i. t. s. e. l. y. l. o. c. o. s. a. l. l. e. g. i. n. v. f. a. l. l. e. n. B. e. n. e. v. a. ¶ Fallit i. executione z alio sensuris qz ad eas i. n. t. u. r. e. n. d. a. s. r. e. q. u. i. r. i. t. f. a. c. t. u. s. s. m. L. a. r. i. n. c. p. t. e. r. e. a. r. e. q. u. i. s. t. i. a. d. s. i. d. e. a. p. p. e. r. i. n. i. l. l. a. q. q. n. e. x. c. o. i. c. a. t. u. r. q. s. s. i. a. p. p. e. l. l. a. u. e. r. i. t. a. n. i. n. c. u. r. r. a. t. e. x. c. o. i. c. a. t. i. o. n. e. m. q. n. s. e. p. a. r. a. t. a. d. a. p. p. e. l. l. a. n. d. u. s. a. n. v. e. r. o. q. n. a. p. p. e. l. l. a. u. e. r. i. t. r. e. f. e. r. t. z. s. e. q. u. i. t. u. r. s. e. l. y. l. a. t. i. u. s. l. o. c. o. s. u. p. r. a. a. l. l. e. g. a. i. n. v. j. f. a. l. l. e. n. B. e. n. e. v. a.

¶ Fallit in factis ciuilibus qz tunc n. o. p. u. n. i. t. q. s. p. a. f. f. e. c. t. u. v. t. s. e. n. t. i. t. g. l. p. a. r. u. a. z. i. b. i. e. x. p. r. e. s. s. e. B. a. l. i. n. l. s. i. c. o. s. t. i. t. u. e. r. i. t. C. s. i. r. e. g. r. e. f. e. r. t. z. s. e. q. u. i. t. s. e. l. y. l. o. c. o. s. a. l. l. e. g. i. n. v. j. f. a. l. l. e. n. B. e. v. a. ¶ R. e. g. u. l. a. x. x. i. j.

Actentica qui semel. C. quo z quando in. an z quãdo locum habeat.

Primo fallit et lolum non habet dicta auct. in criminalibus glo. in. l. absentem. ff. de pe. licet J. mo. dubitet in dictis aucten. qui semel.

¶ Fallit si conuenite corã vno iudice postea volo desistere z couentire te corã alio: qz tũc est incoandus ordo a mero iure. t. e. x. n. o. i. n. l. i. j. i. n. s. i. C. d. e. c. a. d. t. o. l. z. h. o. c. v. n. i. t. L. y. i. n. l. n. u. l. l. i. i. n. s. i. C. d. e. i. u. d. i.

Fallit qz ille q dedit libellu q vnus no phibetur dare cōtra aliu qd
tra eius heredē: vt no. Bal. in. l. j. §. fi. ff. de preto. Impuls.

Fallit fm pau. de ca. in. d. auc. q semel. qñ reus nō fuit citat^o vt nō
p paruisset in termino: lz postea cōparēs reperiret libellu datu: tñ qz
nō fuit citat^o nō haberet bhficiu auc. q semel. z pōt pcedere mō quo
ibi dicitur z dicit q istud est speciale. d. auc. licet per doc. nō tñgetur.

Fallit qñ vellet opponere exceptiōes q ius: vt. l. mino. ex his. ff. de
reg. in. z hoc lz in. d. auc. Albe. h. §. nunqd ppones receptionem.

Fallit qñ pluries idē petiit corā eodē iudice z instatur: qz hoc pōt
fieri fm Albe. in. d. auc. z in. ij. co. ad fi. qz hoc nō inducit cōtrarietate
sed oē desideriu geminātis petitionē. arg. ff. de lib. leg. z. l. j. in prin. ff.
de vē. in spī. z. l. si cōuenerit. de pig. act. xxxi. q. j. lothari^o t no. p. doc. in
c. dilect^o. ad fi. de ap. lz ibi non sit cōtrarius papa tñ pōt conueniri ne
distrahāt p tot libellos seu petitiōes arg. l. implēs. ff. de exerci. Bar.
in. l. in cōmodato. §. fi. ff. cōmo. **F**allit in quantu. d. auc. necessitates
imponit q fiat persecutio p actorē sup libello porrecto qz pcedit qñ
actor est ptumax: vt patet in. l. si prius: z ibi hoc voluit Bar. de ope.
no. nun. in. vj. oppo. ij. partis. z clarus Inno. Bene. va.

Fallit per id qd habet in. c. pastoralis de cā pos. z pprie: z ibi p Jo.
an. z Inno. qz fallit in casu illi^o. c. qñ qd vult auctoritate iudicis suspē:
dere petitoriū primo inchoatū: z vult transire ad possessoriu quod li
mits fm Inno. in. d. l. prius. Bene. va. **Regula. xxxij.**

Acteri malefidei. C. de prescript. long. temp. an. z quā:
do locum habeat in. §. rursus. in auct. vt spon.
largi. plures limitationes ponuntur.

Primo hec regula locū habet tantummodo in prescriptioni
bus in quib^o loquitur nō sūt in vsucapione rerū mo
bilis: qz in vsucapione mobilis non loquitur ergo vt exorbitans nō est
extendenda Bar. in. l. pōponius. §. cū quis. ff. de acquirē. pos.

Dicta auc. locum hz qñ verus dñs bontra precibit est ignorans.
ergo cū sciens est locū non habebit nec longissimū tempus in prescri
bendo spectatur sed sufficit longum: vt in. l. j. C. eo. situ. z Bar. in. d. §.
cum quis. Bal. s. Saly. in. d. auc. malefidei.

Dicta auc. locū hz in primo emptore q emit a bonofidei. posses. nō
sūt loquitur de scbo emptore mediato z per pñs de auct. nostre prescri
ptione determinata nō tangit: ita etiā dicit Bar. in. d. §. cū quis: z etiā
dicit in. d. auct. malefidei. **F**lla auc. loquitur in prescri. vtiōe longi tem
poris non longissimi tps: qz fides mala longissimo tpe non nocet: vt
loēs z. l. sicut de prescri. xxx. anno. **F**lla auc. habet locum in alienatio
ne voluntaria: sed secus in necessaria vt. d. l. pomponius. §. iusti.

Dicit Bar. in. l. rē que nobis. ff. de acq. pos. in. h. §. volēdo sup ista
gl. z Inno. z Ly. q sicut ille q hz cām actualem a bonofidei possessore
pser ibi: ita etiā q hz publicanā: vt. d. §. cū qd. in prin. §. hoc est fal
sum. fm Ja. de are z Cy. in. d. auc. malefidei: vt ibi per eos vide.

Dicit q illa auc. dz intelligi. de habēte cāz ab eo q hēbat malā fidē
a principio sue traditiōis: sec^o si. postea habuisset malā fidē: vt p glo.
notabile in. l. iie. §. res. z ibi. Bar. ff. de alie iudi. mutan. cāfac. z est rō
qz de iure nostro mala fides supueniēs non nocet etiā ipsi possessori
malefidei: ergo z multomin^o nocere debet ipsi singulari successori.

Fallit pone q obligo oia bona mea tibi postea sciēter alieno fun
dum an emptor poterit prescribere cōtra obligationē creditoris: et
dicit Ang. q sic. q illa auc. habet locum in prescribente dominū: non
autē pignus: ergo ad illud non extēditur z maxime q sic pauci pretis
dici. vt. l. si. C. que res pigno. obli. pos.

Non hz locū qñ simplr de acquisitione fructus tractatur: quib^o
loquitur de acqui. domi. ita dicit doc. z flo in. l. vitia. C. de acqui. pos.

Non habet locum si in prescriptione sufficiat bona fides sine titu
lo vt inseruituribus. vt. l. si quis diuortio. ff. si serui. ven. ita dicit Jo.
an. in. c. j. de prescri. in. vj.

Non hz locū si prescriberent actiōes: qz tantūmodo hz locū in pre
scribente rē corporale: vt dicit Ja. de are. in. d. auc. malefidei.

Fallit qz illa auc. hz locum qñ agitur de malefidei psumpta sup. verita
te nihil innouat facit qd no. Ang. z Bal. in. d. §. publicana q oia tene
mēti singulariter ppetuo: z limita put intelligit do. Anto. in malefidei
de. z vide etiā Rapha. in. d. l. rē q nobis. z. d. §. rursus.

Fallit vbi successor vult inchoare pscriptionē ex psona sua nā ēt de
eqtate canonica nō nocet mala fides s; Dy. i rta possessio. z Bar. l. cū
mulier. ff. de diuer. z temp. pscrip. z hāc limitationē ponit Bal. l. nihil
C. p herede. Moder. tñ. z do. Anto. in. c. si diligēt. de pscrip. tñ. tea
nēt sed cōcorda opi. vt per. pau. de cast. in. l. ancilla. C. de fartis.

Fallit lz de iure canonico supueniens mala fides interrūpat pre
scriptionē. d. c. si. tamē sec^o est si qd ceperit dubitare an res possessa p
tineat ad eū an nō quo casu ēt auc. malefidei nō hz locū de iure cano
nico vt p Inno. in. d. c. z sequitur Bar. in. l. naturalē de vsuca.

Fallit vbi idē est qd supra si post pfectā pscriptionē bona fide cō
pletā interueniat sciētia rei in aliquo. de maio. z obe. in. c. cū dilect^o.

Do. Anto. limitat auc. malefidei. quādo vnus interrūpit aduer
sus alios. ita tenet glo. in. l. si fundum. §. si. ff. de acqui. pos. l. scut. C.
de prescrip. xxx. anno.

Regula. xliij.

Auctoritate ppria alicuius
ubi ius dicentis
sua vdicare a no lz. l. si qd in traas
C. vnde. vi.

PRIMO fallit cōtra debitorē
fugitiuum qz lz est cape
gitiuum qz lz est cape

ppria auctoritate: vt. l. ait pcor. s. debitorē. ff. de his
q in frau. credi. z limita ipsum. s. vt patet ibi in mar
gine tex. hoc tñ verū est fm Bal. i. d. l. ait pcor nisi de
bitor ille sit eēt fugitiuus ipe ptracto qz eunc sibi in
putetur quare secū ptractit fm Bal in. d. l. j. de his q
in frau. alij ho tenēt ptractū s; opinio. Bar. ē. cōis.
C fallit qz cōtra nocturnū depopulatorē licituz est
vdicare rē meā z eū occidere. l. j. C. qñ liceat.

C fallit vbi esset actū inter partes vt possint rem
suam propria auctoritate vendicare: quia tunc licitū
est eis vendicare. casus est in. l. ij. C. de pigno.

C fallit in legatario qui potest rem legatā vendi
care ante aditā hereditatē casus ē in. l. nō dubiū. C.
de legib. z not. in. d. l. j. C. qñ lice.

Auctorari sibi ppo z ad sui utilitatē
nemo pōt. l. j. d. auto. tuto.

PRIMO fallit qz quis potest prestare auctori
tatem in officio proprio ad suum cō
modū z dannum tex. est nota. in. l. si pactuz. s. si. de
manumil. vindic.

C fallit qñ quis potest prestare auctoritatē in offi
cio proprio et non ad executionē facti tex. est in. l. si
stulas. s. j. de cōtrahē. emp.

Bannitus ex forma stati. i territorio bā
nietis nihil acq̄rere pōt ēt p
subiectā psonā vt seruū vel filiū no. Ang. z moder. z
Ludo. de ro. in. l. antistius. s. si. ff. de acqui. here.

PRIMO fallit vbi ista acquisitio sit potio
sa qz fauorabilis quia tunc poterit
acquirere l. si quis solidum: et hoc ibi ponit Bal. ff.
de here. insti. z hoc tenet glo. in. l. ij. s. nemo de. c. di.
q̄ etiaz dē qz lz bannitus desinit esse ciuis vt. l. manu

a C vendica
adde. d. 3aso.
may. istu. de
actio in princi.
punc. xliij.

missione. s. q̄ deficiat. eo. ti. z. l. ff. de leg. ij. z ibi ple
ne non tamen desinit esse in eius odium.

C fallit nisi ipse bānito seu ei? suo sit aliqd relicti
cū hoc vt vēdat: qz tūc nō obstā. statuto v; ista acq̄
suo ponit bal. in. l. cū qd in ff. C. deleg. adde. glo. et
Jo. an. in. c. ff. in hbo dñz de relig. de. l. vj. dicentē qz
lz ordo mioz nō possit sibi aliqd acq̄rere tñ ei relin
q̄ p̄ cū hac p̄ditioe v; vēant vēdē z hāc fal. plat lu.

C Limita nisi acq̄sitiō fecit ab ipso bānito resultet in
fauorē rei publice aut ciuitatis: nam si resultet in fa
uorē talē acq̄rit nihilomin⁹ vt no. bar. in. l. si quis cō
tractus. ff. ad velleia. p illū tex. z in. l. i. cognitiōe. e. t.

C fallit i acq̄sitiōe dñz p̄sistēt i mero fctō qz illa rō
ne nō obstāte pōt acq̄ri b̄ elegāt dē disputasse bal.
i. l. ij. i ff. suoz rñ soz. ff. de iuris. om. iudi. alleg. tex. i
l. j. s. vroz. ff. de acq. pos. has fal. ponit Lud. in. d. l.
anulit. s. i liberis p̄alleg. i pn. reg. Regula. xxxvj.

Barrataria a seu simonia cōmittit dē
cū p̄misiū p̄ciū iudici dat
et si iudex iustā z bonā sententiam ferat. l. ij. in princi. z
in. s. j. ff. de cōd. ob cām. z. xj. q. ij. c. lz. cū simi.

PRIMO fallit nisi qd daret pecuniā iudici qz
sibi nollet facere iusticiā nisi p̄cipiat
pecunias fm debitorū salariū sui z det pecuniā illam
b iudici corā testib⁹ z corā notario palā z publice b

nō aut secrete qz tūc z isto casu nō dicentē corrupte
la nec poterit puniri de barrataria vt vult singula
rif. Archi. xj. q. ij. q̄ recte z bal. in. c. ff. de ap. z ita
als fuit iudicari i ciuitate Mediolanēsi i fauorē cu
iustā iudicis q̄ talr recepar pecunias pub. qd no. p
petuo z non vtaris ad malū. Et id cautela est. qz qñ
iudex nō vult tibi facere iusticiā nisi p̄cipiat pecu
nias qz ei des pecuniā palā z publice corā testibus
qz ei spugne pōtis dare pecuniā. C Regla. xxxvij.

Bona restitutiōi fidei cōmis subiecta rekarit
aliena. h pōt. l. ff. s. lz qz. C. cōia dele.

PRIMO fallit qz licet totū nō possint alienari. tñ
vsqz ad falsitiā bene possunt. z tūc in tre
bel p̄putat. vt i. c. marcel. s. res q̄ ab her. ff. ad treb.
C fallit vicinū alienat ex causa necessaria: vt qz

a C Barratria
Quid autem sit
barratria vide
bal. in cons. xxi.
in. v. parte.

b C Et publice
Et hoc quidem
tenz feli. i. c. tua
nos post p̄i. in
dñ. extra glo. in
su. ver. simo.

¶ Pro dotib⁹. res essent steriles aut que seruando seruari nō pnt
Uide supra i re- vt tenet glo. in. d. §. res.
guls. xij. ⁊ quod a ¶ Fallit pro dotibus a cōstituēdis quo casu per
ibidem dictum missa est alienatio. vt in auc. res q̄ cōta deleg.
fuit. Bene. va. ¶ Fallit in cā alimētoꝝ ipsi⁹ heredis ḡuati p̄t q̄

alienatio p̄mittit: vt firmat bar. ⁊ magis cōiter doc.
in. d. auc. res q̄ l3 glo. ibi ⁊ male p̄riū dicat.

¶ Limitat nisi ille cui res erāt obligate restitutioni
nō dedit licentiā heredi grauato vt debeat eas alie-
nare: vel p̄sentis alienatiōi fctē p̄ herede grauatoꝝ
q̄ tūc dicta alienatio de iure valebit: siue sciēter si-
ue ignorāter p̄senserit: ⁊ iō nō potit fideicomis. pete
re p̄ciū. d. rei alienate ita sig. decidit bar. l. l. q̄ rome
§. duo fr̄es. ff. de p̄. obli. in. d. q. q̄d est mēti tenēdū
⁊ rō istius limitationis est: q̄ ille q̄ cōsentit aliena-
tiōi d̄ alienare: vt in. l. j. C. si aduer. dona. ⁊ ibi nō.

¶ Limitat vbiq̄q; fili⁹ heredis defūcti eēt captiu⁹
ab hostib⁹: q̄ tūc heres grauato poterit ip̄m dedi-
ctis bonis redimere si nō h̄ret alia bona allegat. de
hoc glo. singu. xij. q. ij. sacroꝝ. ¶ Limitat q̄n heres
grauato p̄pter ei⁹ delictū fuisse capt⁹ ⁊ condēnat⁹
q̄ tūc ip̄e heres b̄ poterit ipsa bona alienare. b̄

ita t3 Rapha. fulgo. in. d. auc. res q̄. ⁊ est mot⁹ exp̄-
sumpta mēte parētū arg. l. isti q̄dē. ff. q̄ met. cā. ⁊. c.
vtilitatē. ⁊. l. cōfirm. do. ff. de p̄fir. iuto. ⁊. l. j. ff. de re
eoz p̄ q̄ vlti. nō. p̄ eū q̄ exccutores testamēti depu-
tati ad erogādū aliqd̄ ip̄os vsus p̄nt erogare p̄ re-
dēptiōe carceratoꝝ: vel captiuoꝝ p̄ delicto: vt not.
Bal. ⁊ Imo. in. l. q̄uis. p̄ illū tex. ff. sol. ma. ⁊ nō. bal.
in auc. illr. C. ad legē fal. §. i. b̄n̄ facit q̄d nō. gl. in. d.
c. sacroꝝ xij. q. ij. q̄ vult q̄ dispositio dicti. c. ⁊. l. san-
cim⁹. C. de sac. san. ec. p̄mittat alienari bona ecclie
p̄ redēptiōe captiuoꝝ ⁊ extēdat etiā ad eos q̄ sunt
p̄ debito capti. ⁊ illa glo. alleg. bona iura. ⁊ illā gl.
seq̄t bal. in p̄n. C. de sac. san. ecc. nec obstat q̄ culpa
sua nō d̄z eē. p̄ficiā. q̄ v̄z est: q̄n est ordinata ad il-
lud: q̄ tūc nō ē sibi p̄ficiā alias sec⁹ vt p̄t3 in. l. i. ij.
in p̄n ff. si q̄s cau. et nō. bal. in. l. ij. §. si hō nō audiet
ibi dū dicit vel forte. relegatis: s3 Ang. i. d. §. resq̄ ab
herede. quē sequitur Imo. ibi ⁊ Ludo. de ro. tenet

b ¶ Alienare
Uide Baldū in
auc. cōtra roga-
tus ad trebel. et
in cōsilio. clxxvj
in secūda parte
Bene. va.

contrariū p̄pter suū delictū. ⁊ nihil alleg. adde q̄ dē videt bal. vels
le in auc. q̄ legatos. C. ad trebel. in duob⁹ locis: v̄z inf̄ff. vlti. q̄ro eē
ibi nō. p̄ glo. si. ⁊ ibi eā approbat. Cy. dū; Bal. exponi v̄fo ⁊. id est cas
prinop: ⁊ p̄ hoc facit q̄ delinquēs p̄t p̄uilegiū a lege sibi cōcessū
l. s3 si ex pie. §. q̄p̄. ff. q̄ cū eo. ⁊. l. etiā. §. j. ff. so. ma. et. l. s3 ⁊ hoc ita. ff.
de rei. v̄di. ⁊. l. si. §. si. cū ubi; nota. ff. de his q̄ in frau. credi. ⁊. l. pe. ff. de
iure do. ⁊ illā partē. Saly. ibi tenet in. d. auc. res q̄ arg. l. siue heredi-
taria negocia. ff. de neg. gest. ibi dū text. dicit sine vitio. ⁊c. p̄ima tñ
opi. in p̄cto iuris videt v̄tor ⁊ dicit p̄ceptor me⁹ do. Alexan. in. d.
§. si resq̄ q̄ si q̄s vellet sustērare opi p̄trariā. posset dicere q̄ vbi agit
de p̄iudicio terij vt in casu n̄ro: vt q̄ agit de p̄iudicio fideicomis.
tūc p̄cedat opi. Ange. ⁊ sequaciū: sed vbi agit de p̄iudicio alicui⁹ sine
auferēdo tertio iū ius in iure. ⁊ tūc p̄cedūt not. in. d. c. sacroꝝ cū cōs
cor. supius alleg. Et retē a hac p̄cedēt opinio. p̄ vera posset limita-
ri: vt. §. dictū est: v̄z q̄ vbiq̄q; filius heredis grauati eēt ex debito
carcerat⁹ ⁊ ex statuto caueretur patrē teneri: ad solūcū cōdēnatio-
nē p̄ filio: nūc videt patrē posse alienare bona p̄ sua redēptiōe neces-
saria cū sit tūc eadē rō q̄ est in dote vel donatiōe p̄ nup. q̄m tūc alie-
natio d̄ necessaria ⁊ p̄missa. d. auc. resq̄. et in glo. d. §. p̄ herede. v̄b̄
aūc eēt. q̄s carcerat⁹ seu capt⁹ nō ex delicto: tūc determinat bar. ⁊ bal.
ibi in. d. §. res q̄ p̄missam eē alienationē. b̄n̄ facit. l. q̄uis. ff. sol. ma.

¶ Fallit dicta regula in casu valde sing. l. si. §. si. ff. deleg. ij. quando
habes iustam causam ignorātie fideicommissi. circa res restituēdas
et per fidei commissam res prohibite alienari alienate fuerint bone
fidei emptori: q̄ tunc valida est alienatio: v̄t ibi dicitur.

¶ Limitat vbiq̄q; res phibita alienari eēt tpe pitura: q̄ tūc nō obs-
tate phibitiōe testa. nihilomin⁹ poterit alienare: vt ē tex. singu. in. l.
p̄ herede. ff. de acq̄rē. here. vbi Bal. ⁊ Lud. de ro. ad hoc nō. illū tex.

¶ Fallit quotiescunq; res esset p̄ fideicommissum cōcordialiter relicta
et cōditio esset in potestate fideicommissarij negligētis eā adimplere:
ita t3 Joā. de imo. in. l. q̄ heredi. §. si pars illū tex. cū glo. ff. de cōdi. et
demō. q̄ reputat: notabi. ⁊ singu. ad limitationē singu. d. §. sin autē. C.
cōta deleg. cogita tñ an sit verū. Aduerte tamen pro intellectu illius
singu. tex. q̄ Jo. de imo. ibi. ⁊ in. l. quidam ita. §. si quis filiū. ff. ad vel-
leia. limitat illū tex. procedere in fideicommissio vniuersali: prout lo-
quitur. d. §. si. secus p̄m' eum si res specialiter per fideicommissuz esset
relicta: vt nota. per glo. j. l. fideicomis. de manu. testa. item q̄ decisio.
d. §. sed q̄. ergo nō d̄z extēdi ad alios in. l. si hō. §. de vno. ff. so. mari.

¶ Nota plures limitationes ad. l. si. §. si. ff. de lega. ij. vbi ēz quando

heres hys ignorantia q' certe res per fideicomis alienari phibeatur e alienavit q' valida est alienatio. na limita ea plurib' modis vt ibi de sed pau. de cast. in. d. s. sed q' multu facies mentione de Jmo. sentit contrariu quia tex. in. o. s. si loquitur in fideicomisso conditionali seu relicto in diem certum neq' videtur differentia an sit particula riter an vniuersaliter: quia clarum est omni casu non transire dome nium in fideicomissum ante conditionis euentum.

¶ Limitat illu tex. Jo. de imo. in. d. s. si q's filiu sub dubio forte prede re in fideico. p' ditionali scutu. puro p no. p glo. in. d. s. si q's filiu. duz glo. r'nder ad. l. si. C. cois de leg. 2 in hoc etiam tenuit Jrunu pau. de cast. in. d. s. sed q' qm est eade ratio: in vtroq' cu unuq' transi' vomi niu. in fideicomissariu nisi restitutione facta: vt. d. s. res que.

¶ Limitat illu tex. not. pau. de cast. in. d. l. si. 2 in consilio incipiente cla ru est 2c. nisi heres qui alienat non esset soluendo p restituendo p'cio fideicomissari: o re pore euenientis conditionis: q' preferatur fideico missarius emptori alleg. l. plane. la. ff. de leg. j.

¶ Limitat pau. de cast. ibidē. s. in. d. l. si. de leg. ij. vt nō habeat locus qn testator expresse phibuisse alienari: q' illa exp'ssa phibitio est for tior: vt no. p glo. in. l. cu pater. s. libertus. de leg. ij. relinq' hoc cogitan du: sed puro hoc veru qn est exp'sse phibita alienatio a testatore cum coiter phibita alienatio non valeat etiā a p'ncipi. l. filiusfam. s. diuis. de leg. i. sed in casu. d. l. si. valuit a p'ncipi. alienatio: q' erat facta aliena tio pēdente cōditiōne fideicomissaria quo casu interim valet cōtra ctus 2 alienatio: vt. d. l. si. s. in autem. C. cois de leg. 2 no. Bar. in. d. s. res q. vnde in casu. d. l. si. difficilius inualidat cōtractus. quia aliena tio fuit bona. l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui ve alie iur.

¶ Limitat illu tex. in. s. si. Rap. 2 ibi dicit hanc fuisse limitationem Bald. in. d. auc. res que in prin. scz q' illa tex. habeat locu qn ignorā tia p'cessit a facto testatoris qui iteru viuere herede phibuit 2 alie nari p codicillos 2 voluit interim interdici administrationē heredis: vt ibi in tex. secus si ignorantia aliā de q' opa et facto heredis p'ces sisset: sed tamē mens omi doc. in. d. s. si. 2 in. d. s. sed q' est in cōtrariu scz q' habeat locu ille tex. vbi dicit q' procedit ignorantia dūmodo sit pro babilis 2 si bene consideretur vba Bald. in. d. auc. res q. ipse non ita voluit sed intētiō eius est dicere q' in dicto casu. s. si. si fideicomissuz fuisse derelictu in testamento dz dicit q' heres illud ignorasset: q' in dubio presumitur habere scientiā iuxta contēta in testamēto. vt no. per glo. in. l. cu heres. de lib. leg. Et vtra predicta adde quod no. in l. iuris. ff. ad trebel. 2 predicta sunt menti tenenda: quia sepiissime de facto contingunt.

¶ Regula. xxxij.

BONIS quilibet presumitur nisi contra rium probetur. c. si. de presump. 2 c. j. de scruti.

¶ Amplis vt per Jnn. in. c. dudū el. ij. in. q' 7 pe. col. de elec. vbi dicit q' si pbat electu esse venatore inter pretat q' eā licite recreationis hec faciat 2 si probat irascibilis vel indignabilis nature interpretatur q' ex iusta causa hoc faciat vt ibi p eū 2 p Abb. ibidem in antepe. col. refert 2 sequitur Felx. in. c. si. in. ij. co. ver. in glo. in ver. idonens.

PRIMO fallit qn pbatur q' semel fuerit ma lus cu sic etiā in eadem spē a mali esse presumatur a vt in regula semel malis l. vi. ad hoc. l. si cui. s. idem. ff. de accu.

¶ Fallit qn p'ra est esset infamia vel alia p'sumptio cu tūc oporteat q' illa purge. q. q. vs. p totu 2 ex de purg. cano. p totu ad hoc qd no. i. l. q' iurasse. s. si ps ter. ff. de iureiur. ¶ Regula. xl.

Causa qn de iure canon. agitur fm ius ca nonicu nō aht fm ius civile iudicari debet tex. est g'. 2 doc. in. c. q' clericis. de foro cōpe.

PRIMO fallit qn ipsa cā tractat accidentalr in foro cano. vt rōne recouennōis vt p'rogatiōis: q' tūc attendit vt seruet. l. naturalis fo ri arg. l. q' habeant. ff. de iure fm do. Anto. in. d. c. q' clericis. ad hoc alle. Spec. i. ti. de cōsti. in. s. j. h. zno. cuius dictu corroboratu ē. sed ibi Spec. sentit Jnnuz 2 etiā hosti. expresse in ti. de testa. s. qualr. vt s'lr t3 Jnnu Archi. 2 ibi gl. in. xxvj. deniq' fm do. Nico. l. d. c. q' clericis q' in hac limitatione non videtur persi stere nec in ea cōiter p'sistant doc. fm Jmo. ibi.

¶ Fallit b qn ius laycoz iniecitet vinculu in cle ricu an clericatum tūc ius sine statutariu siue cōsue tudinariu afficit clericu vt s'z illd ius iudicet etiā in foro eccl'astico vt no. Jo. an. in rea. sine culpa l. vs. 2 Jo. cal. in dis. q' inci. statuto cauet 2c. p q' vt q' statu tu disponēs q' sup ex. an b' mascul' scie n succedat p iudicet feis effect' religioss post 2 nō aht. 2 ita dr in d. c. q' de. do. An se p'suluisse. 2 refert Jmo. ibi 2 isto

¶ Presumat vide do. Alex. de imo. in p'li. v. in. ij. col. i. j. pre 2 adde frā. are. in. l. j. substōne in. v. co. h. 13 con tra p'missa de vul. 2 pupil.

¶ Scdo fallit vide pau. d ca. in cōs. cccxxij. 2 in p'li. cccxxij. 2 pet. de anch. in consilio. p'li. Bene. va.

modo intelligi poterit. c. cū venissent. de eo qui mittit in pos. 7. c. con-
stitur ex de res. in integ. fm do. Nic. in. d. c. q. cler. q. dicit idē etiā si
ius agendi outū est ante clericatū: vt qz cū eo fuit ptractū: qz tunc fm
ius laycorum iudicatur in viroq; foro: ad hoc bonus tex. in. d. c. cōsti-
tutus. circa quod vide no. in. d. c. si de testi. in. vj.

Fallit quāq; statutū laycorū nō disponderet specificē ptra ecclia; vel
psonas ecclesiasticas vel p libertatē ecclia; vel cōtra cōcessa eis in
puiilegiū cū tunc bonū z equū seruandū sit in viroq; foro: vt voluit
Bar. i. l. j. de summa tri. cui⁹ dictū improbat Bal. in. d. c. q. clericis et
do. Anto. in. c. ecclia extra de cōst. per. d. c. q. clericis cui⁹ dictū proce-
dere possit: qn ipm statutū cōcerneret solēnitatē actus de quo agitur
vt est statutū vel cōsuetudo laycorū disponentiū q nō valeāt ptract⁹
nō seruata forma circa solēnitatē: nā tūc nō valebit cōtract⁹ celebrat⁹
inter clericū z laycū. Nec ex eo agi poterit in foro ecclia; cū etiā
subdit⁹ nō possit q̄tū ad hoc ad se etiā nō subdiū sine licētia superio-
ris trahere. c. ij. de maio. z obe. z etiā qz cū talis cōtract⁹ fiat intra iu-
risdictionē statuētis subdit⁹ statuto iuxta no. in. l. j. C. de emāci. libe. et
vide hoc tenere Jm. in. d. c. q. clericis z ita pcedere pōt. q. Joā. cal.
voluit in dispu. sua q̄ incipit statuto zc. dum dicit si agit rōne ptract⁹
ius contractus consideratur: vt. l. si fundus. ff. de eue.

Fallit qn ipm ius laycorū cōferret cōmodū simpliciter cum z tūc
extendat ad clericos vt eo vti possunt ad hoc. c. dilecti extra de foro
cōpe. z hoc tenuit Lap. in alleg. c. vbi plenius. de hoc z Bal. z Anto.
in. c. q. clericis qd nō transit sine dubitatione p ea q no. Jmo. sed tan-
tum obstat qz ibi loquitur qn statutū specificē facit mentionē de cle-
rico secundū Domi. qui etiam tenet ibi.

Fallit qn tale ius etiā disponderet circa modū decidēdi nō pfigēdo
legē iudici s; gñalr loquendo vt habes fides libris mercatorū cū tūc
allegari possit etiā in foro ecclia; cōtra laycū nō cōtra clericum
cū lex possit vbiq; ligari vel allegari s; do. Nico. in. d. c. q. clericis vbi
late vide per canonistas.

Regula. xij.

Causa conuentionis z reconuentionis eadē snia terminanda
est. c. j. z ibi per doct. extra de iudi.

Primo fallit qn aliqd iustū impedimentū intercederet vt si iō
ge plus litigat de pprietate q̄ de possessione cū tunc
punciet primo sup possessione de lata. q. pprietat; vt voluit Spec.
in. s. videndū in ti. de reconuē. z doc. in. c. cū dilect⁹. extra de ord. cog.

Fallit qn lata est snia sup cōuentione mox appellat⁹ vt excuset iu-
dex ne pcedat in aliā formā fm. c. ad hoc zc. pposuit. ex de appe. fm
do. Anto. q̄ ita tenet in. d. c. de mu. pe. z hoc etiā voluit in. d. c. dilect⁹

extra de ord. cog. Et no. bñ. q̄ index recusari pōt
qn supueniret facultas extra de off. dele. c. insinuā-
te fm ipz do. Nico. z Anto. in. d. c. q̄ et dicit q̄ eadē
p̄rogatiua v̄ in actu excusationis salua tñ dispo-
ne. c. dilect⁹ extra de cau. pos. z pprie: z hoc tñ exeq̄
p̄t vt exequat sniam latā in cā p̄uentiōis. z d. sniam
lata in cā reconuentionis si pōt alias exequat eā quā
pōt: iuxta no. ex de foro cōpe. c. postu.

Cause due lucratiue a reglr in eandē per-
sonā z de eadē re: cōcurrere nō p̄t
l. quotiēs. ff. de solu. z in. l. oēs cum seq. de ac. z ob. z
insti. de leg. s. si res aliena.

Primo fallit nisi illa nō solū habuit rē ex cā
lucratiua sed etiā habuit eā irreuo-
cabiles qz tūc poterit eā habere ex duplici causa lu-
cratiua vt est casus in. l. de vno qz i pan. ff. dele. s.

Fallit in re que potest oculum demonstrari in. l.
lutius. el. secunda deleg. s.

Fallit in alternatiuis: vt in. huiusmodi. s. si titio.
el. ij. de leg. s.

Fallit vbiq; due cause lucratiue haberēt origi-
nē i psonis diuersorū: puta serui z dñi q̄ postea redu-
cuntur ad vnā: casus ē no. i. l. seru⁹. s. s. e. ii. Quod
p̄cedit nisi alicui debeat ex p̄ctu ipi⁹ serui vt est tex.
in. l. qd seru⁹. ff. de solu. z in. l. eū q̄ ita. ff. de ver. obli.
C̄ 3te limita nisi rea sit versa i utilitatē dñi vt dicit
glo. in. d. l. si seru⁹. s. j. deleg. s.

Regula. xliij.

Cautio qn lege civili mētio fit de nuda b
reglr intelligit. l. sancim⁹ z ibi gl.
z Bar. C. de ver. sig. z no. glo. z ibi Dy. Bal. Ang. et
Jo. de imo. in. l. diuer. s. interdū. ff. so. ma. gl. in. l. h̄re
in. s. cām. ff. de ver. sig. z idem Bal. post glo. in. l. j. in
p̄inc. C. de procura. z no. Bald. in. l. vniuerse. C. de
pre. ipe. offe. z in. l. executorē. C. d. execu. rei iudi. i. v.
co. z Bar. i. l. s. prius. in. iij. co. ff. de no. ope. nun.

Primo fallit nisi persona esset suspecta q̄ ad
cautionē teneret: qz tūc intelligit cū
fideiussione: vt probat in. l. pe. ff. de pe. h̄re. quam
alleg. Bar. z Bal. in. d. l. sancimus. z snit snia Bar.
in. l. si. prius in. iij. q.

Lucratiue: que aut sint cāe
lucratiue vide
d. Jas. may. isti.
de acti. s. item si
qs nune. xvij

Nuda vide
fel. i. c. ad n̄az
in. s. co. in ver. in
gl. ij. cū plu. seq.
de iure iuran.

¶ Fallit nisi requireret sufficiens cautio: ut no. gl. in. c. qñ. in. §. in alio
ut lite nō cōtest. z in. c. si de pig. in. c. j. de sequi. pos. z iruc. z in. c. qua
fronte de appel. tenet glo. in. c. transmissa de resti. spo. z no. gl. in. c. pu
blico de conuers. coniuga. z in. c. nostrā. el. primo. de iur. iuran. z idēz
tenet glo. in. c. coradus. de solu.

¶ Fallit vbi cūq; requireretur plena cautio: ut tenet glo. in. l. si mā
dato in. §. si. ff. mandati.

¶ Fallit vbi cūq; requireret recte cauere: ut in. l. j. §. iubet cū glo. ff. de
col. bo. de materia vide ēt no. p. Ang. l. d. §. inter dū vbi dicit q. quis
teneat nude cauere in cogit sub pena pmittere alle. gl. sing. in. l. ij. in
§. si si dubitet. z in. §. quis. ff. si cui plus q. p. l. fal. z in. l. in. §. h. ff.
de alie. indi. mu. cā. fac. z hoc sequit. str. pau. de cast. in. d. §. inter dū
z Jo. de imo. in. d. l. si pu. in hoc cōter tenet J. nuz: ut firmat Bart.
z magis cōter alij z ibi ēt no. p. gl. in. si. ff. de pto. stip. z no. p. glo. i. l. ij.
§. si. ff. q. satis. cog. nisi in certis casib; no. p. Bar. l. d. l. si p. Bal. in. d. l.
sancim. z l. d. l. vniuersa. z l. d. l. executorē. z vltimo adde q. qñ a lege
vel statuto requirit q. aliq; cū fideiussore caueat in si euidēter appa
ret: idoneus sufficit nuda cautio ita sigli. voluit bar. in. l. q. d. q. C. de
de fur. in. pun. l. per. illi. ter.

¶ Regula. xliij.

Cautionē de pluribus si q. p. doli exigi petat plus petē
do punit pena de q. l. vnica. C. de pl. pe. ad eā
euitandā pnte loc. nō est ēt de iure cano. i. c. j. z ibi p. do. ēt d. pl. peti.

Primo fallit quando actor nō reus super illa pena transigit
set vt in dictis iuribus.

¶ Fallit qñ nō tm actor exegisset cautionē de pl. peten. s; z ipse reus
cōfessus esset se totū illum debere in iudicio vt. l. j. C. de plus peti. et
per. Soff. in prealleg. c. j. de his duobus casibus.

¶ Fallit vt voluit Jo. an. in. d. c. vnico. z gi. z Bar. in. d. l. j. C. de plus
peti. ante q. reus pueniret de maiori p. cio ipso actorē p. s. tēte cū tūc nō
punit vt punit toto debito cū nō fuerit conuict; i hoc vt ibi videt. re
qu. rere p. n. p. m. cōiuncta ad hoc. l. cū q. ff. de iureiur. z cōter tenetur.

¶ Fallit qñ ipse actor exegisset cautio de plurib; etiā si plus petisset
z de hoc nō p. s. tēte q. dolo fecerit nā tūc fm gl. in. d. l. vnica. pena illius
l. lo. si nō h; q. p. s. tēte. Bar. z cōter cōs tenent oppositū q. licet pos
sint p. bari de dolo: in p. hoc nō presumit dolo; vñ aut est cōuict; q. do
lo exegerit z tūc est locus dicte pene: vt habet in. d. l. vnica. aut nō est
p. uict; q. dolo exegerit z tūc nō est locus dicte pene p. quo facit q. in
dubio dolo non presumit. l. quotiens. §. qui dolo. ff. de dolo. z in du
b; s. mitior. est sienda est. interpretatio penis. ff. de penis. l. preses s. u
do. Nico. in. d. c. vnico.

¶ Regula. xlv.

Cauere de iudicio si isti teneat illi qui im
mobilia non possidet. l. sciendū. ff.
qui. satis. cog.

Primo fallit vbi q. s. ēt posse in carcerib; q. s.
nō tenet cauere vt no. Ang. l. d. l. sci
dū. z idē no. ipe Ang. i. l. s; si pcurator. ff. de pcur.

¶ Fallit in mercatore qui possideret multa mobilia
et esset intricatus nominib; debitor; cui de facili nō
est recessus possibilis prop. multitudinē mercatiaz
rū vt grauitatē ipsaz no. Ang. l. d. l. sciendū p. allege.

¶ Fallit in causis summortis vbi pōt pcedi sine li
tis contestatione z ad diffinitinā lite non cōtest. pu
niri p. q. tūc satisfacere nō tenetur ita no. etiā Ange.
l. l. iulius in si. vbi ponit rōnē. ff. q. satis. cog. z omnino
vide p. eū in. d. l. sciendū.

Regula. xlvj.

Cedens bonis a debito liberatur: vt in to
to tit. ff. z. C. qui bonis ced. pos.

¶ Amplia scdo non solū loci h. ē in masculino tñ
sed etiā in feminina vt est tex. in. d. l. pe. in ver. vtrius
q. sexus z ibi no. Saly. z in. l. j. C. eo. tit.

¶ Amplia tertio p. cedere etiā in ecclesia q. p. tēte
bonis: vt est tex. p. egrinus z sing. in. §. si quis autes
adiciet in auc. vt determi. sic nu. cle. col. l. p. quovī
de Ange. are. insti. de act. in ver. cum quoq; quē re
fert z sequitur Jas. may. ibidem in nu. r.

Primo fallit si quis est obligatus ad onus a
personale: q. tunc nō liberatur. l. euz
fructus. z ibi flo. de vsuf. r.

¶ Fallit a in emphiteota. vt nor. in spec. in. ti. de
locato. §. aut ver. xxxviij. z ibi Jo. an. in addi. vide
aliquid per Dy. in. l. es cum quo. ff. de aqua plu. ar.
cen. z Ludo. ro. in consili. suo. xlvij. bal. z flor. in. d.
l. cum fruc. de vsuf. r.

¶ Fallit in feudataria: vt per flor. in. d. l. cum fru
ctis z in. l. si autem. in pun. ff. eo. tit. bal. in. c. j. §. cali
dis de phibi. feu. alie. vbi gl. z Ja. de bel. in. c. j. de
vasal. qui contra consti. lot. ha. feu. alie. z in spec. de
fructibus ver. xxxviij.

¶ Scdo fal
lit p. ista scda
z ita fall. vide
bal. l. d. l. j. l. iij.
col. C. q. bon. ce.
pos. q. cedēbo
nis retinet em
phiteosi s; fen
dū. s; h. eozū cō
moditates. et
idē d. ē in bo
nis phib. alie
nari. Bñ. va.

Fallit i rustico q̄ nō vult soluere collectā z vult cedere dñ o. kopo
 eumā i. si. ff. mada. gl. est in. l. in chola. ff. a municipi z flor. l. d. l. cū fructib⁹
 mot. Bal. in. l. iij. p̄ illū tex. C. q̄ bo. ced. pos. **F**allit vbi debitor disti-
 passer bōa i frau. creditorū vt ē cas⁹ no. l. i. si. ff. dñis q̄ i frau. credi.
Fallit vbi q̄s tenet iñ ad factū: puta scribere libru: vt no. in. l. si
 pulatiōib⁹. §. si. ff. d. h. ob. z i. le. stip. §. sine aut. ff. de no. ope. nū.
Fallit si debitor eo ipe quo p̄xit sciebat se nō eē soluēdo. l. pe. i. ff.
 de iure do. z hos duos casus precedētes ponit Bar. in. l. alia. §. elegā
 ter in si. sol. mat. **F**allit in debitorē fisci qui nō p̄t cedere bonis: vt
 est casus in. l. q̄. C. de exac. tribu. lib. x. z l. sacrileg. §. si. in. ad. l. iul. pe-
 cu. Bar. in. l. i. qui. bon. cede. pos. nisi eo casu q̄ paupertas excusat scdm
 Bal. in. l. i. in. col. z ibi. Cy. in. iij. q̄. C. eo iitu.
Fallit vbi q̄s tenet. ex delicto vlt q̄si. qz tñc non admittit cessio
 bonoz s⁹ pena pecuniaria resoluit i cor: palē: qz q̄ nō p̄t i ere. soluere
 luat i corpe. l. ghalit. ff. d. pe. l. si ius vocā. **F**allit i here. dolo nō p̄ficiē
 tie inuētariū qz nō pōt cedere cū voluerit fraudare creditores: vt in
 auc. de here. z sal. §. sancim⁹ p̄ Bal. in. d. l. i. i. col. h. q̄ro an heres.
Fallit i eo q̄ plenarie h⁹ vñ. creditorū soluat: qz ille n̄ p̄t cedere bo-
 nis s⁹ Bal. in. d. l. i. in. iij. col. p̄ rōnē de q̄ ibi p̄ eū. in. iij. q̄. Cy. ibides
 l. iij. q̄. p̄ tex. in. l. illd. §. qd̄ tñ. ff. de tri. q̄ lmo eē diues p̄t cedere bonis
 z idē t⁹ Ray. de for. i. l. legis iulie. C. q̄ bo. cede. pos. s⁹ vide Nico. d̄ nea.
 in. iij. de act. ver. eū qz quē refert z seq̄t. Ja. may. ibidē in nūme. xxi.
Fallit vbi creditor fecisset pactū debitorū de nō i carcerādo eū: qz
 cessat rō hui⁹ bñficij cessiōis qd̄ est vt non i carcerent debitorē: ita
 Bal. in. d. l. i. q̄ bo. cede. pos. **F**allit i mīore q̄ i carcerari nō p̄t z cessat
 rō hui⁹ bñficij cessiōis: nā nō p̄t cedere bonis ita h̄ p̄ bal. in. d. l. i. i. pe.
 col. C. q̄ bo. cede. pos. t̄ple. p̄ Ang. in. l. nemo carcerē. C. de exac. tribu.
 li. x. z p̄ Ang. z Ludo. ro. in. l. nec i puberes. ff. de in ius vocan.
Fallit vbi debitor habuit dilationē q̄nquēnalē: qz tñc n̄ p̄t ampli⁹
 gaudere bñficio cessiōis vt no. gl. z An. i. d. l. si. C. q̄ bo. ce. pos.
Fallit vbi l⁹ bona debitoris fuerint cōfiscata iñ gratis principis
 fuerunt sibi restituta: vt est casus sui in. l. pe. z. ff. C. sen. pa.
Fallit qñ debitor a principio negasset debitū t̄postea fuisse p̄uic⁹
 z p̄denat⁹ qz tñc nō gauderet bñficio cessiō Ang. are. isti. de acti. h.
 eū qz z ibidē Jas. in. nu. xvj. z Bal. late. in. d. l. i. in. i. col. Bene. va.
Fallit generaliter s̄m Jo. fab. in. d. ver. eum quoz vt cessio nūq̄
 admitti debeat nisi creditores instent z petant qz hoc bñficiū est mī-
 serabile z subsidiarium: ergo nō d⁹ p̄cedi: vt etiā ibi per Jas. alle. bal.
 ita tenentem. in. d. l. in. iij. col. bene. va.
Fallit in eo qui sub spe cessiōis bonozum contraxit s̄m. Dy. in re

gn. peccatib⁹ de regu. iur. in. vj. z Jo. de pla. in. d. ver.
 eum quoz vbi etiam per Jas. bene. va.

Regula. xlvj.

Cedens bonis nō tenet nisi in quātū face
 reipōt iñtū. de actio. h̄ si. eū qz.

Primo fallit vbi cū cedens alienauit bōa
 sua in fraudē qz tñc tenet in solidum
 vt est casus no. l. si. §. si. s̄m vnam lecturā gl. ff. q̄ in
 frau. cre. z in. l. et. §. si. ff. sol. ma. z in. l. rep. amo. ff. de
 re iudi. p̄ tex. i. l. pe. ff. d̄ iu. do. z ē gl. i. §. qd̄ aut i. si. in
 auc. d̄ fide i gl. sup̄ h̄bo cederet. imo si nō h⁹ vñ sol
 uat d⁹ luere in corpe: vt est tex. in. l. q̄cunq̄. C. de fer.
 fa. qz cōuenit ad ipe.

Fallit si pueniret ex delicto ad restōnē vsuraz vt
 l. cū tu. de vsuris vñ cecēs bonis liberat z a natura
 li z civili obligatiōe s⁹ gl. l. l. heres ja d̄ bitore. §. q̄ si
 stipulat. ff. de fidei us. i. z r̄iū dicit gl. l. l. vbi. ff. eo.

Fallit respectu creditorū q̄s postea p̄us cessionez
 est sortit⁹: qz tales noui creditores bñ poterūt eū in
 solidū cōuenire s̄m Jo. fa. in. d. ver. eū qz quē refert
 z sequit̄ ibidē Jas. may. in nūme. iij. Be. va.

Fallit i schoare qui cessit bonis z postea emit li-
 bros vel cleric⁹ brenariū vlt miles arma: qz tales li.
 vel arma creditores auferre nō p̄nt Bal. hoc no. ad
 limitationē illi⁹ si cedēs puenit ad pinguiorē for-
 tunā possit denuo pueniri in rub. C. q̄ bo. ce. pos. al-
 te. ad hoc gl. sing. l. nepos pculo. in. ver. dignitatis
 ff. de ver. signi. Be. va. **Regula. xlvij.**

Cessio regulariter permitta est. l. ij. C. ne. li
 ce. poten.

Primo fallit qñ est facta in p̄tate rōne offi-
 cij vt. d. l. ij. C. ne liceat poten.

Fallit qñ est facta in p̄tate alio respectu: vt dicit
 glo. in. d. l. ij. de alie. iu. mut. cau. fac.

Fallit in re litigiosa vt dicit glo. in. d. l. ij.

Fallit qñ p̄ p̄ e actio v̄d̄t z p̄ pte donat qz tñc est
 suspecta z simulata: s̄ vt. l. p̄ diuersas z. l. ab anasta
 sio. C. mada.

Fallit qñ cedit q̄ p̄tō minuto non cōdigno ipsi
 actioni vt in. d. l. ab anastasio.

Simulata
 Qñ aut p̄suma
 tur simulata vñ
 de. d. Maria so
 ci. eundem do.
 Bar. soc. geni-
 torē i p̄si. xvij.
 psequēdo ver.
 soluz ḡ circa si.
 in. h̄. seq. i. j. p̄-
 te. bene. va.

De regulis incipientibus.

Fallit qñ cedit p p̄cio de qñ nō cōstat nisi p p̄fessione
de recepto f3 Bar. de q̄p gl. in. d. l. p̄ d̄iversas f3 Ja.
d̄ bel. in corpe de eq̄li. do. in. s. illd̄ et f3 bal. i. d. l. s. te
net f̄rium. **Fallit** qñ cēt̄ iūtu^o siue cā exp̄ssa i in-
strumēto: vt d̄t gl. in. l. d. q. q̄ est si ē factā cessio p cē
tū florens z nō sit appōsita cā nec sit dictū p p̄cio
q̄ tūc v̄t̄ f̄ctus innoiat^o z q̄ ip̄a cessio sit suspecta.
Fallit qñ pars cedēs esset inhabilis vt in. l. pupil
lo. ff. de aucto. tuto.

Fallit in casu tex. l. si mulier. s. ex affe. si. de iure
dōmū. **Regula. xlix.**

Citatus aliquē q̄ sit alteri^o iurisdictionis
ille p̄parere s nō tenet nec q̄ cū si
ne veniat siue n̄ p̄cedere pōt in. l. nō nocet. ff. de iu. z
p̄ doc. in. c. s. de dil.

Cōparere
Ad defaly. in. c.
veniens in. si. j.
col. h. j. ea. glo.
ibi nō est. de ac-
cusa.

Primo fallit qñ citat^o corā eo p̄paruisset: et
lis fuisset cōte. nec eēt erratū in iure
nec in facto. cū tūc ei^o iurisdictionis p̄ogēt i iū q̄ po-
terit q̄ est p̄ edi ad diffinitūā iūtiāz quā exeq̄t iū^o
iudex: eēt de fo. p̄. c. postulasti z si ille p̄cip̄ venit
recedit illicēt̄at^o poterit puniri ea contumacia f3 In.
l. d. c. s. de dilatio. p. q̄ facit qd̄ no. eēt v̄t̄ offi. d̄le. c. si. z
c. s. ex d̄ iud̄i. vbi de his de q̄b^o in. l. s. z. ff. de iude.
Fallit qñ ip̄e eēt territorii exiāt z fuisset citatus
ab eo exp̄ssa cā in citatiōe q̄ si cēt̄ha p̄peteret iurisdī
tio vt q̄ dixisset in ea qñ in suo territorio q̄rit vel
deliq̄t vel ibi sita ē res de quo agit cū tūc ip̄e citat^o
p̄parere teneat si habeat res i territorio citētis als
petat q̄ eēt p̄cedere ad missionē i possessionē illaz pre-
rū q̄ tūc talis citat^o arctat ab eo a quo ip̄a res de-
cernēda est vt est tex. exp̄ssus in. c. ro. s. cōtrahētes
extra de fo. compe. in. vi. secū d̄ do. Ant. p̄ hoc qd̄ te-
net in. c. s. de dila. quicq̄ d̄ dicat Inno.

Fallit qñ ip̄e citat^o inuēt^o fuisset in ip̄o territorio
citātis: cū tūc pere teneat si citet ex aliq̄ cā q̄ si esset
p̄s cōpeteret iurisdictionis: vt s. adeo q̄ si nō cōpareret
poterit excōicari z puniri p̄ ip̄am cōtumaciā immo
z p̄ ip̄m iudicē p̄cedi poterit sup̄ cā p̄ncipali si sita
is cā in q̄ p̄cedi poterit lite nō cōte. z si procedit vs
lebit processus. **Regula. l.**

Citās aliquē de sua iurisdictione si ille nō p̄pareat excōicare
eū pōt z alit̄ in possess. onē mittere. l. in possessione. ff.
ex qui. cau. in pol. ea z per doc. in. c. s. de dila.

Primo fallit qñ i citatiōib^o exprimit aliq̄b iniustū vel inhonestū
vel tale pp̄ q̄ certū est q̄ p̄tra eū q̄ agit cōpente exceptiō d̄t
latona vt si citet q̄v̄i r̄ndeat spoliator vel seruo vt excōicato vt alie
p̄one q̄ i iudicio stare nō possit vel die feriata cū tunc citat^o p̄parere
nō teneat ex q̄ citatio p̄tinet exp̄ssum ei rore: i p̄ de sent. excō. c. p̄ tuas.
fm Inno. an. d. c. s. de dila. qd̄ p̄cedit eēt si tal s iniuste possit habere ta-
le excusationē vt dubitationē vt est si citet d̄ho q̄ r̄ndeat seruo suo q̄
pōt de eo qñ q̄ conq̄ri vt i intelligibili iniuria vt insti. de his q̄ sunt sui
vel alie. in. s. si. sufficit. n. q̄ p̄tinet iniustū fm eōdem rōnez cursez nō
attēro casu. l. enētū z hoc nisi in citatiōe adficiat cām excusatiōis il-
lus iniuste f3 do. In. l. d. c. s. **Fallit** si sit notorū ip̄i iudici z aduer-
sario q̄ ip̄a citatio p̄tinet aliq̄b iniustū vt ē si citet q̄ ad locū noto-
rie nō iūtū: cū tūc p̄parere nō tenet vt. l. nō vid. ff. de iud. fm Inno. in
d. c. s. ad hoc. d. c. pasto. s. p̄isana. de re iud. f3 Jo. an. l. d. c. q̄ post In.
d̄i q̄ si tūc nō p̄pareat z q̄ eēt p̄cedit iūt^o erit exceptiōe doli q̄ aduer-
sariū q̄ obinuit eēt si i possessionē missus erit ar. l. si re^o. ff. de eo p̄ quē fa-
ctū erit h̄ p̄udēt̄er faciat si simulabit. v. q. i. si egrotans fm Inno. in
d. c. s. de dila. z Jo. an. pro quo facit extra de offi. iudi. c. l.

Fallit qñ ip̄e citatus fuisset iusto impedimento detentus cuz cita-
tio non arctet eū ad cōparendū si iudici hoc fuit notum. ff. de re iudi.
l. quesitū extra de procura. c. querelā. alias si arctabit in iū q̄ pote-
rit cōtrahēti p̄cedi tunc b̄nificio restitutiōis integrū ex clausula ge-
nerali si appareat eū iusto impedimēto detentū vt not. ff. ex qui. cau.
maio. l. sed z si pretorē. s. si. z. l. s. ff. si quis iudicē. non obten. z in. d. l.
quesitū. z. c. querelam. z in. c. cum bertoldus. de re iudi.

Fallit qñ ip̄e citat^o non cōparens tutus esset aliqua exceptione d̄i-
latona vel peremptoria: cū tunc non teneat cōparere dū modo non
cōpareat infra tēpus q̄ ip̄as exceptiones opponere possit z oppo-
nat admittitur eēt si postea p̄pareat z ip̄as exceptiōes opponat dūz
mō reperiat cām in eo statu quo admissus fuisset ad probandū idest
opponendū si fuisset p̄sēns cū ip̄is exceptiōis p̄claudat via p̄tra
ip̄m absentē p̄ illū actū per quē p̄cludere ē si fuisset p̄s vs extra de
postu. prela. c. j. fm Inno. z Jo. an. in. d. c. s. de dila. ad hoc qd̄ no. per
Inno. extra de appel. c. si d̄vobus. z de eo q̄ or. fur. susce. c. unnotum per
glo. in verbo abientia z. c. j. de elec. in. vj. per. l. rem alleg. in glo. supra
vbi hoc idem tenet Inno. extra de iudi. in spe. de appe. s. non banni-
tus ver. sed pone. z per Pau. in cle. sepe. de ver. signi.

De regulis incipientibus

Fallit qñ ipse citat^o nō pparmisset ppter stuma
ciā agens esset missus in possessionē nā ipse absena
posset excōicari vel mulctari non missionē in posses-
sionē pati cñ subueniat ipō post missionē. ff. de pe-
cul. l. si eo tpe. in pñ. fm Jnn. z ipsa missio nō accre-
scit ipso iure cū nō valeat missio in possessionē q̄ euz
tutū exceptione in iñm q̄ si missus repellatur nō ppe-
tet ei actio ex illo edicto ne vis fiat. l. i. §. hec verba
fm Jnn. in. d. c. ij. de dila. q̄ tñ deest ppter defectuz
iusticie agētis: z decretū si sit interpositū reddi ip-
so iure nullū. d. §. hec verba fm Jnn. in. d. c. ij. de di-
la. z. l. cū vero. §. subuentū. ff. de fideicō. lib. z. d. l. si
eo tpe. z voluit Jmo. in. d. c. ij. de dila. z. c. dilectus.
et de verbo. signi. z Bar. in. l. iuste possidet de acq̄.
pos. sed aliō in snia diffinitiva. ff. de acqui. here. l. si
is apud quē. z. ff. fami. heres. l. cū putarē. fm do. An-
to. z Jmo. in. c. ij. extra de dila. vbi late vide.

Regula. l. i.

Citatio vnica regulariter p tribus cita-
tionibus sufficit z vim perēpto-
riū habet. l. nonnumq̄. ff. de iudi.

Primo fallit qz requirit trina citatio vbi nō
sufficit vna p oibus gl. est sing. i. cle.
i. in h. requisierit de here. **F**allit in fendis qz opz
q̄ interneniat trina citatio vt p Bal. in. ca. i. de mili.
val. q̄ cō. est in glo. super verbo. veniūt in si. in vsib^o
fendorum. **Regula. l. ij.**

Citatio amicorū in absentiu citatione taz
de in. ci. §. canonico nō requiritur
l. cū proponas. z ibi p doct. C. de bo. an. ind. pos. per
glo. z doc. in. c. causamq̄ extra de do. z contu.

Primo fallit qñ procederetur cōtra minore
vt. l. hoc autē. ff. ex q̄ cau. in pos. est.
Fallit qñ pcederetur q̄ maiore q̄ iuari pōt iure
spāli puta bhicio vt restituat in integrū z si pceda-
tur q̄ absentē ex causa reipublice vt voluit Nic. post
do. An. in. c. cāmq̄ z lati^o. z clari^o Jo. de imo. in. c. si.
et de eo qui mit. in pos. **Regula. l. iij.**

Citandus personaliter ad domi. a ci-
tationē recipi non pōt cū per

Adomi. vide
Laf. in. c. qm̄ q̄
in prin. s. co. ver
lic. iij. quero de
probatio.

sonat^r citari possit. c. si. z ibi p do. ex. de eo q̄ mit. i. pōf. can. rei. ser.
Primo fallit qñ ipse citat^o exis in loco ciuitat^{is} vt dom^o non
puerit: cū tñc possit citari ad domū. et. vt lite si ptest. c. qm̄. §. porro z
mo p^o bi Jo. d. imo. i. c. romana. §. hētes b foro ppe. l. vi. q̄ hēstat q̄
citad^o maliciose se occultat ne cite^r pōat^r n̄ ē necessariū apli^o eū cita-
ri: vt no. ibi i hō occultat qd̄ z sans rōnabile vt: s3 tñ tuti^o vt cite^r
ad domū p ea q̄ habent i. d. §. porro s3 Jo. de imo. i. d. c. si. extra de eo
q̄ mir. i. pos. circa q̄ vide no. i. d. §. porro. **F**allit i cā bñderate celeri-
tate cū i ea possit qd̄ citari ad domū eo ipso qd̄ abest iudicio seu loco
iudicij. l. iij. §. ptoz ait de dā. i. fe. **F**allit qñ ipse citat^o ab initio iute
iudicio. cū tunc si postea se abfentet a loco iudicij poterit ad domū
citari. ff. de iudi. l. post edictū. C. quomō z quādo iudex. l. labeo.
Fallit qñ cōuetudo vel statutū aliō disponeret. cū tunc ipsa dispo-
sio sit antēdēda z seruāda. l. oēs ppli. ff. de iusti. et iur. videt aut aliud
disponere statutū qñ disponeret qd̄ possit pōat^r citari vel ad do-
mū: nā vt statutū aliqd̄ addat iuri cōi z sit vtile intelligit vt sit alter-
natis electiōis z non ordinis ar. c. si papa de pmi. in. vi. z qd̄ voluit
Bar. in. d. §. ptoz ait. z fm Jo. de imo. in. d. §. si. **Regla. l. iij.**

Citatus vt reus vel eius procurator psonaliter dicat^r p
ciuitatē z puincias si ibi reperit pquirere suffi-
cit. c. cāmq̄ z ibi z doc. et. de do. z cotu.

Primo fallit in causis requirētib^o celeritatē: cū tñc sufficiat q̄
nō repiat i loco iudicij. vt citari possit ad domū vt. l.
iij. §. ait pto. ff. d. dā. i. fe. l. labeōis i iura. l. i. ff. eovt volu. Bar. i. d. l. ait p̄
Fallit qñ citatus semel fuisse i iudicio: cū tñc dicat^r eē satis q̄ repe-
riat in iudicio: z in loco iudicij alias si ibi non reperiat possit citari
ad domū vt voluit Bar. in. d. l. ptoz ait. p q̄ facit i. l. z p^o edictū de iur-
di. z i auc. q̄ semel. C. quō z qñ iudex. z. l. alieno. C. de dolo. z p gl. i. l. i.
§. ex hoc edicto. ff. q̄ sē. sine appel. resc. z p Jo. an. in repe. c. psumit i
vi. z p do. de rota deci. cccxiiij. q̄ incipit i tē si actor: vbi videt hoc ap-
probare fm do. Nico. in. c. cāmq̄ vbi lat^o vide. **Regula. l. v.**

Clericus incorrigibilis regulariter degradādus z curie
seculari tradendus z per eū comprimendus est
tex. est a cōtrario sensu. in. c. cum nō ab homine. z quod ibi no. z in. c.
at si clerici extra de iudi.

Primo fallit in crimine heresis quia clericus est statim post
depositionē curie seculari relinquēd^o z eidē tradit^r z
sic degradat^r: vt. c. ad abolēdā in gl. z in. d. c. cū nō ab hoie qd̄ vep^o qñ
fuit relapl^o i heresim: nā tñc sine vlla audiētia tradit^r curie sc̄lari vt in

e. sup eo. 2. c. accusat^o de heret. in. vi. a^o nō traditur
 ip^o heretic^o si vult se corrigere s; detrudat i carcerē
 ad pniaz pagēdā. e. de heretici. c. pe. q^o nimo ista de
 na carceri p^o hodie i aliā pmutari: vt. c. vt pmissi. de
 hereti. i. vi. circa q^o vide no. p. gl. xxi. di. c. nūc a^olit.
 ¶ Fallit in falsificatiōe l^o az pape q^o incōueniēti tra
 dit curie sc^olari: vt in. d. c. ad abolē. e. p^o hereti. 2. vt i
 d. c. cū nō ab hoie. 2. ita cōiter tenet q^o sit spāle in b
 eric b. n. do. meū. l. d. c. at. si cleri. ¶ Fallit i illo q^o fuit
 deposit^o pp^o p^o meliā vt calūniā quā imit: 2. ep^o suo
 r. q. i. si q^o sacerdotū 2. iij. q. iij. si q^o cleric^o vt voluit
 gl. i. d. c. ad abolēdā. 2. i. c. si. 2. d. test. cogē s; gl. i. d. c.
 cū nō ab hoie vñr b^o aplica pcedere i i cor. zita sēnt
 gl. i. d. c. si q^o cleric^o 2. i. c. si q^o it duo. c. ij. q. viij. ista op.
 tāq^o vior cōit approbat^o vt i. d. c. cū nō ab hoiez i. d. c. si
 ¶ Fallit nā cū p^o simplici homicidi vt alio crimine
 atroci degradet 2. deferat in carcerē aut alia pena
 p^o digna si eccl^o, nō p^o ar^oltra q^o faciat degradā dus
 erit 2. curie sc^olari tradēd^o hoc ēt p^omittit p^o simplici
 homicidio pp^o p^o rēp^o canonice discipline vt in. d.
 c. cū nō ab homine e. de iudi. 2. p. ip^o 2. do. si. pleni^o
 in. d. c. at si el. circa si. ibi ad hoc faciat.
 ¶ Fallit in alio q^o p^o niscue p^omissit vnū crimē fuff
 si nū p^ota homicidiū nō simplex s; q^olificatū a p^ota
 p^oricidū: q^o fecit p^orez vt matrē vt sacerdotē p^ouatur
 cū spoliandē bonoz vt eccl^oā pbussisset vt vnū d^o de
 putatis ad diuinū offiū spoliasset 2. ordiasset patriā
 p^odere vt aliū crimē fuffimū p^omissit 2. in canonib^o
 certe p^ota si eē de oereriata s; p^o legea p^ota seuissima
 venisset i p^ondā nā cū in sacerdote alia delicta cō
 mittēre: nō sūt p^o digna p^ota d^opositiōis 2. carceris cū for
 te layci ei^o socij p^ourerent vt ad bestias darent. Et
 alia p^ota p^o digna sūt in eccl^oā nō rep^o erit vt cleric^o
 d^ogradā d^o 2. curie sc^olari dā d^o: q^o eccl^oā nō h^o vltra
 aliū q^o d^o faciat ad b^o auc. de s^o ep^o s. si ho crimē. Ex
 ita d^oputādo renuit. d. Pet. de ancha. p. q^o facit ter.
 in. c. i. de homi. in. vi. Ad hoc tex. in. in. c. nouim^o de
 p^o b. s. g. vt p^oz ibi alio. 2. c. q^o nō solū pp^o aliū crimē
 s; vt dānabile 2. dāno sum vt cleric^o degradetur et
 curie sc^olari tradat. facti etiā ad hoc tex. xxxij. q. v.
 sunt q^o d^o 2. p^o ij. q. v. si quis alienus. vbi p^oz q^o cleric^o

a Qualifica
 tū Adde. pe. d
 ancha. in cōn.
 clvj. Bene. va.

b Degrada
 tione. vide pe.
 de ancha. in cō
 si. p^oalle. clvj.
 Bene. s. g.

vt p^opter degradat^o p^opter p^ouratiōe p^odicta s; p^on. vt d^o n^oz b^o terre. q^o
 in tali loq^o i actuali degradatiōe b^o pp^o imanitate criminis. arg. l. q^o d^o.
 C. ad. l. iul. maiesta. et ad hoc tex. in. d. c. at si cleri. i. p^ol. vbi p^oz q^o nō
 q^olibet de p^ol^o d^oz tradi curie sc^olari id.fferēter s; q^olibet p^o n^oz. s; d^o
 co. vbi plenus de his tractatur. ¶ Regula. xlvj.

Clericus corā nō suo iudice. i. seculari cōueniri nō potest
 etiam si sui ep^o cōsensu interueniat. s; est cas
 glo. in. c. significasti de foro compe.

Primo fallit q^o talis causa fuisset p^omissa eidē a papay^o p^oz
 cum tunc conueniri possit vt patet in. d. c. significasti.
 ¶ Fallit in causa feudali in qua conueniri p^ot corā b^ono sc^olari. extra
 de foro competent^o. c. ex tenore. 2. not. extra de maio. 2. obe. c. solita.

¶ Fallit q^o ipse clericus esset bigamus: cum tunc non gaudeat bene
 ficio ecclesiastico. iij. di. c. quisquis et. c. vnic^o de bigamis

¶ Fallit in causa reconuentiōis in qua dicendum prout no. extra
 de iudi. c. at si cleri.

¶ Fallit quando esset coniungatus et non incederet in habitu cler^o
 cali 2. tonsura: extra de cle. coniuga. c. vnic^o. in. vj.

¶ Fallit quando dimississet habitum 2. tonsuram et tertio monitus
 illam non resumpsisset. extra de senten. ex com. c. in audientia. et. ca.
 contingat 2. o. ritu. et hoc etiam notat in. c. s. de apostatis.

¶ Fallit q^o clericus negocia secularia exerceret et tertio monit^o nō
 desisteret: cum tūc primo illa bona p^odat 2. p^ouilegiū clericale vñ sup
 eis poterit corā iudice sc^olari conueniri. ex de vita et hone. cleri. c. si.

¶ Fallit quando clericus in minoribus existens esset ad militiam se
 cularem promotus. extra de elec. cum inter.

¶ Fallit q^o per annuz artē ioculatoriam exercuisset et infra annum
 monitus non desisteret extra de vita et honest. cler. in. c. s. in. vj.

¶ Fallit q^o esset deposit^o 2. incorrigibilis e. de iudi. c. nō ab hoie.
 ¶ Fallit si esset etiam degradatus: actualiter: vt in. c. ij. de penis in. vi.

¶ Fallit q^o inuocāt brachiū sc^olare p^otra ip^om clericum prout inuoca
 ri p^ot in casib^o de quib^o in. c. princeps. xij. q. i. vt est casus q^o ab eccl^o
 ba requirit: cū tūc layc^o habeat p^oatē vt clericū puniat vt habere ex
 tra de sentē. ex cōi. c. p^o p^odimus. p. do. Car. et flor. in sua repeti. in. c. s.
 iudex. 2. c. si clericus de sen. excom. in. vi. ¶ Regula. lvij.

Clericus absens ad hoc vt privari possit primo moneri
 debet. in. c. quoniam. s. porro et ibi doc. vt lite
 non contest.

Primo fallit q^o cōstitutio sinodalis ip^os clericis p^ociperet vt
 redeat 2. ip^os nō residētes p^oinet cū tūc alia monitio
 nō sit necessaria: vt voluit Federi. i. p^oilio suo. c. s. do. Anto. i. s. porro.

Fallit qñ ipse clericus expse vel tacite fuisset monit^o in primo ter-
mino sibi assignato sap recessu ad reuertēdū sub pena puatiōis tñc
alia monitio vel requisitio nō sit necessaria z ita pcedere poterit opi-
nio. Inno. i. d. s. porro q hoc reuuit fm Jo. an. ibi qd no. extra de offi.
dele. c. cōsului fm Inno. in. d. s. porro vbi plenius vide per doc.

Clericus per laycū vel patronū seu parrochia-
nū ecclie ipediri vel denunciare nō pōt.
vt propter crimē cōmissum a bñficio remoueat glo. in. c.
ex pte. de testa. z qd no. glo. in. c. cū qliter. et. ij. de accu. z
Bof. et Spec. in. ti. de inqñitione. s. j. ver. sed nunqd extraneus.

Primo fallit qñ nō fuisset oppositū. z ita procedere poterit. c.
ex parte. z ibi per Jo. and. qui ita tenet.

Fallit qñ vellet eū ipedire vel denunciare de crimine dilapidatiōis
cū tñc in defectū clericorū admittat layc^o. ad hoc qd no. extra de reb^o
ecclie. non alie. s. siquis. fm do. Nico. in. d. c. ex parte.

Fallit qñ denunciare vellet nō canonica institutiōe s; denunciatio-
ne euāgelica que solū pcedit ad pñiam cū tñc admittat quilibet etiam
laicus iuxta not. extra de testi. in omni. et in. c. nouit.

Fallit qñ ageret de crimine pcedente monitione: naz ipsa facit vt
tunc admittatur quilibet de populo cū cuiuslibet interst. ne frater de-
cipiatur fm do. Anto. in. d. c. ex parte. et ibi per do. Nico.

Fallit qñ ipse clericus nō eēt iam pmo^o sed pmouēdus: cū tunc
admittatur ad excipiēdum. z eū non solū parrochian^o vel patronus
sed etiā ali^o layc^o dūmodo speciale interesse pcedere possit vt voluit
Inno. extra de accusa. c. sup his. vbi plenius.

Clericus statu ecclie. ecclia vacāte cām psonaliter age-
re nō pōt tex. in. c. s. ne sede vacan.

Primo fallit hec regula in casibus de quibus per canonistas
in. c. cū olim extra de testi. Et primo qñ esset talis que-
ritio que cōmode tractatur vacāte sede quā plene no. extra de cōsue.
ca. cū dilectus fm Inno. in. d. c. cum olim.

Fallit qñ eēt talis qñtio q si differat ecclia traheret i peiorē statū
vt est casus in. d. c. cū olim. z ibi plene p canonistas.

Codicilli rumpuntur rupto testamento. l. j. C. de
codi. cum simi.

Primo fallit si venientes ab intestato grauati essent restituere
re id qd relinqbatur in codicillis: z tñc codicilli vale-
rēt lz testm non habeat effectū: vt in. l. ex testō. et in. l. eam quā. C. de
fideicō. z in. l. ex ea scriptura. et ibi not. C. de testa.

Fallit vbiqñ tacite nō expse eēt rogati de re-
stitutiōe id qd in codicillis cōtinet: qz tñc valēt codi-
cilli lz testm variat: cas^o ē z ibi exēplū in. l. d. filio. s.
j. cū glo. si. ff. de here. insti. z ibi vide p Bar. q ab oi-
bus ibi a probat z vide ibi ad intellectū illius legis
Bal. z Jo. de imo. q idem volunt quod tene menti.

Fallit vbiqñ testm esset ab initio nullum: puta
qz in eo esset pterit^o fili^o iā nat^o: qz tunc facti codicil-
li valēt. ita t; Cy. i. l. dñs. la pma. Ce. z alle. l. iij. s. si.
cū ibi no. ff. de postu. z idē tenuerūt Dy. z Bar. i. l. le-
gata. inutiliter fm vnā lec. ff. deleg. s. C. Regula. lxx.

Compensatio a deliquido ad nō liqui-
dum regulariter non fit
l. si. C. de compen. cum si.

Primo fallit qz dicta regula debet intelligi
qñ illud est liqdū p testes v; alia pro-
bationes: sec^o si esset liquidū p cōfessionē partis: vt
est tex. cū glo. valde no. in. l. si. in verbo. cōiuncta. C.
de sponsa. z ibi hoc no. z tenet Cy. in. ix. q. z est alia
glo. similis i. l. nemo ex his. ff. de regu. iur. z ideo est
cautela sing. per quam de liquido ad non liquidū
poterit opponi compensatio z liquidum non pote-
rit iterum exigi: vt si vnus compensat. x. in quibus
est verus debitor z ipse tenetur etiam compensare
alia. x. vel maiorem vel minorē summā si potest pro-
bare aduersari^o q si debitor su^o cōfiteris incōtinē-
ti debitū z opponas compensationem pro ea qñtita-
te in qua aduersarius est debitor tuus: et lz aduer-
sari^o neget debitū: tñ talis oppositio cōpēsatiōis va-
lebit z interī nō poterit a te exigere s; debeat te ex-
pectare quō pbes nec obstabit dicta regula q de li-
quido ad nō liqdū nō fit pēsatio: qz dz intelligi qñ
illud est liqdū p testes vel alias probationes: secus
aut sup confessionē partis: vt dictū est su pra.

Fallit dicta regula: si nō liqdū eēt de primo liqui-
dū: vt in. d. l. si. C. de cōpēsatio. C. Regula. lxx.

Confessio facta corā iudice nō suo regu-
lariter corā suo fidē caullam
facit. c. ar si clerici. in principio. de iudi.

Compensatio
Adde ffel. in. c.
ad nostraz in. ij.
col. v. qre autez
de iureiuran. tu
vide bal. in pñ.
clv. in scba pte
z do bar. soci. in
cōs. xciij. incip.
circa primū s; ff.
pterea ille circa
prim. in pma pte
et do. pet. phi.
cor. in cōs. clxix
incip. lz in lra c.
in prima parte
ibi ponit q cō-
pensatio nō fit
de non liquido
cum debito in-
strumenti liqui-
do. Bene va.

Primo fallit vbi cū talis p̄fessio fieri corā tali iudice in cōpetenti: q̄ posset fieri iudex ex prolatione cōfiteus qz tūc p̄fessio talis faciet fidē etiā quā ad cōdēnationē. ita sing. no. In. in. c. sup de confes. z in. c. inquisitionem de electio.

¶ Debet intelligi dicta res nō quo ad totale iudiciū s; bñ valebit quo ad b̄ vt p̄ maiorē iudicē possit torq̄ri ad cōfirmādū z p̄stādū in illa cōfessioe quā veniat puniēdus p̄ sufficiētē iudicē: vt voluit Ang. in. l. vnica. C. de p̄f. z in. l. ff. eo. bald. in simili in. l. claz. C. de auc. p̄stan. in fi. z in. l. bonafidei. C. de re. credi. in. iij. col. Ang. in disputatiōe incipitēte astēss miles z idē t; Inno. in. d. c. inq̄sitionē. de elec. estrō qz lz iudex nō sit iudex cause est tñ honesta p̄sona z p̄fessio factā corā honestis p̄sonis facit iudiciū. l. q̄ro. §. si. ff. de edi. facit qd̄ no. in auc. de san. epis. §. si. no. crimē. z p̄dicta debēt intelligi nisi cōfiteus ipsam reuocet qd̄ p̄t: vt. d. c. at si clerici. z ita tenet bal. in. d. l. vnica. C. de confes. in fi. in verbo idem dicit.

¶ Fallētias nōnullas alias vide p̄ fely. in. d. c. at si clerici. in prin. vbi ponit. vij. limitatiōes ad dictaz regu z vide eū et in. v. col. post mediū. Regla. lxiij.

Confessio absente parte facta nō p̄uē dicat nec plene probat a. l. certū. §. si q̄s absen. ff. de p̄f. z glo. in. c. si. de cōf. ¶ Amplia p̄mo etiā si cōfessio cū causa fieret in iudicio absente parte cū nō noccat. d. §. si q̄s absente. z idē dicit ibi bar. q̄ facias semp̄ poni in actis p̄sente pte z hoc etiā no. glo. magna in. d. c. si. de cōfessis p̄ qua ampliatiōe. vide late ibi per do. Anto. z Abb. z bal. in. auc. ḡnalr. in. pen. col. C. de epi. z cleri. quā tñ ampliatiōe restringe q̄tuor modis de q̄bus p̄ e. ly. in. c. si. cautio. de fide instru. in. iij. col. ver. in glo. in ver. cām vbi etiā ponit hanc ampliatiōe.

¶ Amplia sc̄o etiā si ps̄ esset p̄ns in iudicio d̄mō ps̄ impugnet: qz tūc p̄fessio noceret p̄fitei alias seac̄us vt clare h̄ p̄. Inno. in. c. mulieri de iureiu. p̄ illū tex. vñ forti⁹ dicit. Saly. post Cy. in. l. vnica. l. xv. op. po. C. de p̄f. C. nō sufficit q̄fessio nō sit ipugnata per partē p̄ntē s; optz q̄ fiat pte istate z petēte vel

¶ Probat. vide fely. in. c. si cautio de fide instru. in. iij. collū. ver. in glo. in. h. cām. et do. Pet. phi. cor. cccx. in p̄si. inc. quanē in. l. a. b. z in cō. ff. cccli. incip. vi so in l. a. a. in. iij. parte. z oīno in p̄si. cxiij. incip. circa in l. a. r. in prima parte. et Bald. in consl. cccxxx. in. v. pte et in p̄si. clj. in. i. pte. vbi p̄t an faciat aliquid.

fallē acceptate qz als nō posset dici p̄fessio qz nō eēt simul factio: qz p̄prie p̄fiteri idē est q̄ siml' fateri: idē vult Saly. i. l. iudem⁹. in fi. C. de libe. cau. z express. in. l. ḡnalr. l. vj. q. C. de nō nume. pecu. quē refert se quit fe. i. d. c. si cautio. l. iij. co. i. ver. sc̄da declaratio. ¶ Amplia tertio. p̄cedere et i vltia volūta. si d̄s p̄fiteat qz talis p̄fessio si p̄bat id sup q̄ emanat h; An. z Inno. in. d. c. si cautio. z Bar. i. l. nō solū. §. si libera tiōis. ff. d. libe. leg. z i. l. luci⁹. §. q̄s q̄s. el. ij. p̄ illū tex. de leg. nisi in. v. casib⁹ relatis p̄ fely. in. d. c. si cautio in d. iij. co. in ver. tertia declaratio. cū sequen.

Primo fallit a q̄ est facta i libello vt ē tex. z gl. in. l. cū p̄cisi. C. de lib. cau. p̄cor. tex. i. l. cura. C. d. oī agro. deser. si. ij. z tex. in. l. ij. C. d. i. sti. z substi. sub cōdi. ibi ex his q̄ in libello. z vide ibi Bal. Ang. z moder. z ita no. Car. in. c. examinata in f. co. e. de iudi. q̄ dicit q̄ illa gl. in. l. cū p̄cisi non est alibi z hoc nō solū in libello actoris s; etiā in libello rei in q̄ ponunt exce b̄ p̄tōes: b̄ vt est casus in. l. f. C. de his q̄ p̄. no. z ibi Bmo. Bar. z doc. i. d. §. si quis absente. vide. Ang. de are. in. §. si min⁹ in sti. de acti. in. xxx. co. in fi. z Pau. de ca. i. d. l. ij. C. de insti. z substi. p̄dicta limita p̄cedere lite cōtest. nisi sit iusta cā erroris qz an litē cōte. cōfessio facta in libello p̄t reuocari z libellus corrigi z mutari vt ē gl. sing. in. f. q̄ familie. fm Ang. l. d. l. ij. z vide Bal. i. l. vnica. C. de cōf. in. ij. carta. h; h; q̄ nō iudex sed q̄ cōfessio

¶ Fallit absente pte p̄umace. q̄ h̄ p̄o p̄te in. l. p̄perandē. §. si liquidē. C. de indi. z hoc sentit Bar. in. l. f. in fi. C. de cōf. ¶ Fallit in p̄fessione geminata diuersis t̄pib⁹: vt p̄bat in. c. si. de succes. ab in. est. z no. Bar. in. l. admonēdi. in. xij. co. ver. his p̄missis. de iur. reu. z in. l. cū scimus. C. de agri. z cens. lib. xj.

¶ Fallit vbi cōfessio est per viam voluntarie iurisdionis vt sentit Ly. in. l. vnica. C. de confessis in. vj. qz hoc vult Bar. z Saly. in. l. generaliter. C. de nō nume. pec.

¶ Fallit fm id q̄ h̄ p̄ Jo. an. i. addi. spe. l. ti. de p̄f. §. sequit h; vñ. q̄. circa p̄paratoris p̄uē cat s; circa decisoria. nō z ita intelligit. d. l. certū. §. si q̄s absente

iudiciū. z vñ eū in p̄si. cccxv. in iij. pte. vbi an p̄bet liberationē z an facta p̄fite fideiussore z absente p̄ncipali dicant facta absente pte z vide in p̄si. cccxxxvj. in tertia parte. a. ¶ Primo fallit vide ludo. ro. in consl. xxxij. z do. Alex. de imo. in consl. lxxxj. in. ij. pte. Bene. va.

¶ Exceptiōes Adde lud. ro. in consl. lxx. si qd̄ de facta in possiōi b⁹ vide do. Ale. de imo. in consl. lxxj. i tertia parte q̄ idem.

modo quero. de vi. a voce. C. de. re. cre. Bene. va. **Confessio** preceptu erroris facta reuocari pot. l. nō fate tur. ibi per Barth. ff. de confessione.

Primo fallit qñ precessit terminus ad deliberandū: vt no. in c. olim de censib⁹ in. c. si. de iure iur. z Anto de but. in c. si. de cofes. in. xvij. co. v. xx. col. z idē tenet Hosti. z Jo. an. in. c. ex lit. teris de diuor. z Jo. mona. z Arch. in. d. c. si. z Bal. in. l. edita. l. ix. car. C. de eden. z By. z abba. in. c. preterea de testi. cogen. z recte intueti voluit Bar. in. l. quicquid astringende de ver. obli. dum alleg. l. cōtra ctu de si. instru. iungend. c. qñ contra. de proba. z etiam sing. voluit Bal. in. l. gal. §. quidā recte circa prin. §. co. ff. de libe. z posthū. vbi ponit practicam singularē ad prouidendū q̄ talis confessio non pos. sit reuocari incontinenti videlicet q̄ facta confessione seu responsio. ne altera pars faciat scribi per notariū ipsa presente z dictam confes sionem seu responsionem acceptante in quantum faciet pro ea z non aliter: qz tunc non poterit amplius reuocari.

Confessio fallit qñ talis confessio esset in actis z in scriptis redacta: qz tūc nō poterit euocari ppter errorē glo. sing. xxxij. q. j. spud quam sequitur do. Anto. de but. de confes. c. si.

Confessio fallit post preceptum factum: qz non admittitur talis reuocatio. ita dicit Bal. in. l. error. C. de iur. z fac. igno.

Confessio fallit qñ non potest reuocari confessio propter errorē post conclu sionē in causa Arch. z Jo. an. in. nonel. in. c. ij. de resti. in integ.

Confessio fallit qñ fuisse confessio geminata in intervallo. qz tunc non poterit reuoca: vt sentit Bal. in. probe. C. in. l. iij. ff. de pigno. actio. z in. l. j. C. de cofes. facit qd no. Bar. in. l. cū scimus. C. de agri. z sensi. z in. l. triti: cum de verb. obli. z in. l. j. ff. de cōsti. pe. z in. l. i. i. m. l. i. C. ad velleia. z per modernū in rubrica. de verb. obli. z maxime per Bar. ce. po. vero nensem. l. j. doctorem.

Confessio fallit qñ iurauit dicere plenā veritatē circa inquisita: qz tūc cofes sionē nō pot reuocari preceptu erroris vt per Ant. de but. in. c. si. l. xvij. col. extra de confes. z in. c. cum dilecti. de si. instru.

Confessio fallit quando producit instrumentum: qz videtur fateri contenta quo casu talis confessio non pot reuocari. ita Anto. in. d. c. si. in. xvij. col. alleg. Inno. in. c. cum olim de censibus.

Regula. lxx.

Confessio preceptu erroris iuris reuocari nō pot ita no. Bar. in. l. nō fate tur. ff. de confes.

Primo fallit qñ errasset in aliq̄ extrauaganti secus si in. l. in corpore iuris causa. vt no. l. cū probatis de re. iudica

Confessio fallit in aliquo tex. singulari vt in tex. super quo sunt opinionēs vt no. in. l. q̄ nerua. de positi secus in communi.

Confessio fallit in femina milite vel rustico vel monacho z sitibus de qbus regula. §. sed z si. ff. de iur. z fac. igno. z l. in bo. ff. de bo. pos.

Confessio fallit qñ confessio h̄z intolerabilē errorē exp̄ssu vt d̄z in mīore. xlv. annois posse excusari qz tñ nō valet cofessio vt d̄z gl. z Ant. d̄ bu. in c. si. in. iij. col. de p̄fes. vbi ponit dicta s̄ limitatiōes. **Regu. lxxj.**

Confessio corā iudice in loco nō tribunali z sic nō iudicātz cōtra fidē nō facit neq̄ valet vt no. l. l. j. C. d̄ p̄fes.

Primo fallit qñ confessio fieret p viam voluntarie iurisdictionis qz potest fieri in quolibet loco. l. j. ff. de offi. p̄consu.

Confessio fallit qñ fieret in summano iudicio etiā extra tribunal: qz fieret fides l. ij. ar. dies. ff. quis or. in bo. pos. serue.

Confessio fallit qñ confessio fieret ad p̄parationē iudicij. vt. l. voluit. §. quod sit. ff. de interro. act. Bal. in. d. l. C. de confes.

Confessio fallit rōne qualitate p̄sone qñ ad eum mittitur p iuramēto z cofessione: qz indistincte vtz alibi: in tribulali. l. ad egregias. ff. de iur. reur. vt patet. **Regula. lxxij.**

Confessio facta sine cā ita inducit semiplenā p̄bationem qz iuramētū in p̄batiōis sublemētū deferri p̄e ita no. Spe. in. ti. de p̄fes. §. nūc vidē d̄z p̄. s̄z q̄ est rō z idē tenet Jo. de imo. in. c. si cautio. de fide instru. **Primo** fallit d̄ i iure reali qz p̄fes. facta nulla exp̄ssa cā plene p̄bat h̄z Bar. i. l. cū factū de iur. z fac. igno. C. idē t̄z Ant. de bu. z Jo. de imo. in. c. si. de p̄fes. z in. d. c. si cautio.

Confessio fallit in sententia liberatoria q̄ vtz nocet cōfidenti z inducit d̄ia pōnē nulla exp̄ssa cā vt in. l. pacū in pn. ff. de pac.

Confessio fallit qñ p̄fes. ē trina in iudicio: qz tūc nocet sine exp̄ssione cāe p̄m Anto. de bu. z Jo. de imo. in. c. si. de p̄fes. z l. d. c. si cau. **Rla. lxxij.**

Confessio de crudelitate ita p̄iudicat sicut cofes. de veritate gl. ē in. c. ex lris i. v. veritate de iure z gl. in. l. qd iuris. om. iud. z spe. l. ii. de po. §. vi. h̄z nūqd̄ si. cy. i. l. ij. §. qd obf. C. de iur. cal. **Primo** fallit qñ q̄a non r̄ndet in facto p̄prio sed in factō alie no qz tūc sibi nō p̄iudicat: ita tenet do. Abb. in. d. c. ex lit. alleg. c. l̄z de p̄batio. z. c. cū tam de testi. S̄z aduerte qz dubitō an illa limitatio sit vera ex quo p̄ talia verba intelligitur cōfiteri d̄z ergo p̄iudicare ac si cofessio fuisse facta de facto p̄prio vñ doc. cōiter sequit̄ illa glo. Et qz cofessio continēs factū alienū p̄ verbū credo vel credit p̄iudicat al leg. glo. in. l. ij. in. §. quod obseruari. C. de iura. cal. z. c. ij. in h̄bo sciat de testi. in. cle. que dicunt qz quando quis dubitat debet premittere negationē vt videatur confiteri puta si dicatur z affirmet̄ tūtz esse e uq̄

mortui iudex interroget an sit mortuus & cogat me rñdere affirmatiue vt negatiue nō debeo rñdere negatiue pposita nō credo ipm esse mortuū qz tūc crederē eū viuere & licet illigeret me cōfiteri. & id ētz Spe. in ti. deposito. §. vj. ver. s3 nūqd vñ illa gl. & Spe. tenēt & volūt qz vbi qd rñdet p hū credit de facto alieno & q dubitat talis p̄fessio si bi p̄iudicat nisi p̄mittat negatiuā & cū b̄ ē trāsito do. Do. i. c. ij. §. testi. li. vj. sup gl. p̄alleg. & idē tenere Bar. i. d. l. p̄allegata in. §. qd ob̄uati ri vbi simp̄r recitat illā gl. nec ēt reprobata h̄dicat illō cōfessio nō eē ne cessariū: qz p̄t dicere secure ego dubito. vt in. l. si debitor. ff. §. peti. he re. & in. l. si qdē. C. de excep. §. zc. P̄t ēt petere ip̄s ad deliberādū: de q̄ ibi per Bar. in. d. §. qd obseruari: & per Whicū in. d. c. f. de cōcessis lib. vj. de quo p̄ bal. in. d. c. si. de iureiurando.

Confessio p̄ errorē facta p̄bando rē aliter se h̄re r̄ariter reuoca. p̄t tex. est cū gl. & ibi doc. l. l. §. etate. §. si. §. interrog. actio: h̄ in. l. error. C. de iur. & fac. igno. tibi p̄ doc. oēs & per Bal. in. l. non fatetur. ff. de confes. cum sim.

Primo fallit nisi post dictā cōfessionē aduersari⁹ faciat p̄fessio assignare breuē terminū ad dicēdū vt p̄dicēdū q̄re nō debeat fieri p̄ceptū de soluēdo & dictā cōfessionē exequi qz elapso dicto termino si facias fieri p̄ceptū de soluēdo erit irreuocabile occasione erroris: qz ibi est dat⁹ termin⁹ ad deliberādū iō nō p̄t postea au diri volēs allegare errorē Ita singl̄r̄tz Ang. de are. isti. de actio. i. §. si min⁹ allegat not. p̄ Bar. in. l. §. p̄fess. & l. d. l. error & p̄ ista decisioe vide glo. singularē. quā ip̄e nō allegat. i. c. ex litteris eē de dinor. que vult qz qñ qd dubitat o3 ei dari termin⁹ ad deliberādū & deliberate rñdēdū quo termino elapso. si rñderit nūq̄ aplius p̄uariare s3 bal. q̄ ita notabiliter alleg. illā glo. p̄ singulari in. l. si qdē. C. de excep. vidē no. Inno. in. c. cū. ol. de sens. & Archi. in. c. si. de iura. calū. li. vj. & flor. in. d. l. de etate. §. celsus ver. vnū rñ nota circa reuocationē. ff. de ierro. acti. Et iō cautela est si vis qz cōfessio talis nō possit reuocari qz post dictā cōfessionē facias assignari breuē terminū cōfiteri ad dicen dū vel ad cōtradicēdū quare nō debeat fieri p̄ceptū de soluēdo & dictā cōfessionē exequi: qz tūc elapso dicto termino si facias fieri p̄ceptū de soluēdo erit irreuocabile occasione erroris ex q̄ est dat⁹ terminus ad deliberādū & c. Et vt ista cautela sit p̄ficua adhibeas vnā aliā & ē practica singularis: v3 vt facta p̄fessioe seu rñsioe altera pars faciat scribi p̄ notariū ip̄a p̄te & dictā cōfessionē & rñsionē acceptate in quālibet facies p̄ ea & nō aliter nā ex post facto dicta confessio: seu rñsio amplius reuocari nō poterit vt in. l. sicut. C. de acti. & obli. fm Ba. in

Anglariē no. l. l. gall⁹ in. §. qdā circa p̄n. §. col. ff. §. li be. & posth. & qd⁹ sis cau⁹ si vis qz cōfessio vel rñsio aduersari⁹ nō possit reuocari allegato errore vt p̄cipue duo facias cōcurrere: primū qz assignet termin⁹ ad cōfiterēdū vel rñdēdū vel p̄dicēdū: fm qz acceptes dictā cōfessionē vel rñsionē de qua abun de Bal. in. d. l. error. Et per hoc datur scda limitatio ad regulam predictam.

Confessus crimē r̄ariter penā nō patitur. sec⁹ aut si p̄ finem fuerit cōdēnat⁹. l. si cōfessus. ff. de custo. reo.

Promo fallit in crimine raptoris vbi bene nit ad executionē absqz alia snia: vt no. Spe. in ti. de accusa. §. j. & Inno. in. c. ex parte de ver. signi.

¶ Fallit vt per glo. & per pau. de ca. in. l. ij. C. qui te testamēta facere possunt.

¶ Fallit qñ in pena accidentali aliqd dari vel fieri cōtinetur quo casu solū p̄ceptū iudicis sufficit vt faciat vel soluat: vt dicit do. Ant. de bu. in. ca. ff. x. col. de cōfess. & ita intelligit. fide de sens. in cōf. cū. alio cūij

Coniunctus facta cōiuncti scire p̄sumit sicut vicin⁹ p̄sumit scire facta vicini vt in. l. de tutela. C. de in interg. resti. & l. octau. vñ cogna. & l. in p̄nci. & obi. p̄ Bar. ff. loca & c. cum dilectus el. primo de purga. cano. & c. posth̄ de elec. & in. c. quāto de presump.

Primo fallit in testamēto cōdito a p̄fector: qz in eo cōiunct⁹ nō p̄sumit h̄re noticiā: vt ē tex. & ibi hoc no. Bal. in. l. qñ sororē. C. §. iure & li. & iō t3 bar. in. l. q̄ duos in p̄n. ff. §. reb. dnb. i. §. q̄ rō de & iō t3 bar. in. l. is p̄t in pe. co. ff. de acq̄ her

a **Litteris.** vbi oīno vide ffely. et do sle. de imo. in cōfil. xxxvi. in. §. col. in p̄ta pte. vbi loq̄t de vicino s3 de cōiuncto vi de p̄eum in p̄fil. lxx. in vlti. col. in p̄ quo facit qd no. Jo. de imo. in. c. a litteris a de p̄ s. pte. in p̄. cū. sump. vbi dicit qz qñ sum⁹ in materia p̄bādī q̄ p̄t plene cadere imediate i sensū corporeū apparēter pte Bene. v3.

actui de quo qrit q tunc testis dz deponere p rone seu sensum corpo- ris id necessario in feret zcludere: vt. vij. q. ix. testes z ibi glo. z. d. c. in pntia z per not. p. Inno. in. c. cum cam de testibus z testis depones q est san vel diuus no videt q reddat rone dicti sui dicedo se scire q cofanguine est qz deponit in materia q plene pot caderelin, sensum corporeu testis ni pot videri qliter sit san vn testis dz reddere rone qz vid. t. eja ambulat z facientem ea q sani facit z filiter dicere pot q scit eu ee diuite: qz domu eius vidit multis suppellectib magniva lous prefecta z de materia vide etiā per Bal. z Ang. z Jmo. in. l. lu eius. s. j. p illu tek. ff. de libe. z posthu. z per doc. in palle. l. de tutela. z in. c. luteris. de presam.

Regula. lxxij.

Conscientie z aie alicui ea que pmitit p sua simplice assertionē cū iuramēto declarat glo. no. in. l. de acti. s. sed iste glo. in. l. at quinquatura. s. me absente in glo. ma gna. ff. de neg. gest. z in. l. s. s. ff. de it. actus pua. z ibi Bart. z tex. in. c. pastoralis de rap. z not. doc. z glof. in. l. ij. in. ff. de serui.

Primo fallit ista rla qn no pcedit titul: qz tūc no stat simpli- ci assertio cū iuramēto sex si pcederet titul ita limi- tat Bar. p dicta gl. in. l. s. ij. ver. ad seqntē glo. ff. de it. actus pua.

Fallit qz predicta sunt vera in foro penitentiali z quod ad vincu- lum occulte contrahentem secus in foro iudiciali: quia pua index debet denunciare nisi per coniecturas viderit: ita no. glo. sin. in. cle. j. de penis in verbo commode poterit.

Fallit qn esset magna psumptio p assertentē: qz tunc nunq stare dicit ipsius etiā cū sacramēto z etiam in petētib ab ato bar. in. l. in- ter oēs in. s. recte. vlti. col. ff. de fur. z Jmo. z Paul. de eliza. in. c. co- gnoscēs de consti. argu. l. si vero conuict. C. de iniur. et de ista mate- ria habet p Bal. in. l. gerit in. ij. col. ff. de acq. here. z. d. l. pro herede. ff. eo titu. z per Bart. in. l. qui accusare in. ij. col. in. C. de eden. z per gl. in. l. q. s. idem criminibus. ff. qui accusa. per. glo. in. l. fulcinius. s. qd sit latitare. ff. ex qui cau. in. pos. estur. z in. c. si vero de sententia dco- muni. z per glo. in. l. q. di. pposuisti in verbo habetur.

Fallit nisi p aduersā pte pbeť Jriū vel etiā pbeť aliquid p qd pua mať cōtrariū Bar. in. l. ij. s. si a pupillo circa si. ff. de vnicap. proempto Bar. in. l. is. potest in. vij. col. ff. de acq. here. refert lati z sequitur Jas. may. in. d. s. iste nu. xciij. Bene. va.

Fallit quādo persona talis alias non esset fidedigna Ba. in. in. l. falsus. in. ij. col. z in. ij. oppo. C. de fur. z glo. in. c. significasti. el. pu- mo in ver. si est ita de homi. prout etiam latius refert z sequitur Ja. may. in. d. s. iste nu. xcvj. Bene va.

Regula. lxxij.

Contumax verus regulariter nō ap- pellat z verus cōtumax dī- citur qui legitime citatus ad iudicium venire recu- sat. l. ex consensu. s. cum qui. de appel.

Primo fallit vbi quis esset contumax appa- renter z nō existēter puta qn aliquis fuit citatus q dicit se molle venire z postea dicit pe- nitentia veniebat ad iudiciū z fuit impedit vn isto casu poterit appellare fm Bar. in. d. l. ex p sensu. s. eū q. ff. de appel. z in. ff. de in integ. rest. quod tñ in- tellige talē appellantē audiri corā iudice ad quem sed nō corā iudice a quo: vbi per Barth.

Fallit vbi verus cōtumax cōparuit corā iudice se- dente pro tribunali: qz tunc auditur appellans vt. l. diuus. ff. de in integ. resti.

Fallit vbi qd fuit cōtumax in nō obediendo iudi- ci puta q: noluit exhibere vel restituere vel iurare de calumnia mandato iudic. vt est casus in. l. credi- tor. s. iustus. ff. de appel.

Fallit vbi ex forma statuti verus cōtumax habe- ret beneficiū purgandi morā: qz tūc audit appellās vt vult singlr Bal. in. l. q. si pēdente appel. mors in- teruenerit.

Regula. lxxij.

Contumax s. fictus reglr auditur: ap- pellās. l. z pempto. s. si. ff. de iu. z in. l. labeo. C. quomodo z qn iudex.

Primo fallit qn est fictus cōtumax appare- ter z existenter tñ vere: qz tūc nō ap- pellat fm Bar. in. l. ex cōsensu. s. eū q. ff. de appel. q tñ intellige fm Bar. in. c. s. q nō audit appellās co- ram iudice a quo: sed bene audit appellans corā iu- dice ad quā: qz ei nō cōstat de vera ptumacia. alle. gl. in. cle. j. de dolo z cōtu.

Regula. lxxv.

Creditor partē debiti accipere nō cogit l. quidā existima. si cer. peta.

Primo fallit qn vna pers est liquida z alia nō liquida: qz partē liquidā cogit re- cipere. ita Bar. in. d. l. quidam exist amauerunt

Contumax Et quibus mo- cog. fictus cōtu- max. vide fely. in. c. q ad cōsul- tationē. de re iud. in. xiiij. colli. in. prin. s. pside- rat duos ad fi. s. cū sequē:

Fallit in creditore qui cogitur recipere partē de
biti a fideiusso. si ille vult solvere glo. est no. in l. in
his. §. si duo. de solu. z Ang. in l. qui. pignora. C. de
pignori.

Regula. lxxvi.

Dānatus ad mortē de iure testari nō
pōt a l. eius. §. i. ff. de testa.

Primo fallit qñ de cōsuetudine p̄trariū ser-
uaretur vt ibi dicunt doctores.

Fallit qñ ille qui dānatus potestātē habet vt mi-
les: vt. l. si quis filio exheredato. §. irritū de iniust.
ru. test. z per Bal. in l. i. de testa.

Fallit qñ appellauit quia potest facere testamē-
tum: vt. d. §. irritum cum. §. sequen.

Fallit qñ appellasset z sit intra tēpus appellatus
vt est glo. no. valde in l. ex iudicio. ff. de accusa. et
in l. i. ff. si pen. appella. mors interue.

Fallit qñ esset lata sentētia: sed ille nō vult exē qui
propter timorem.

Fallit qñ superior rescriberet hec omnia proban-
tur in d. §. irritum. z vide in d. l. eius qui.

Fallit qñ fuisse p̄denat⁹ per iudicē incōpetentē:
vt. d. l. si quis filio. §. quod si quis z ibi p̄ doc. z in d.
l. eius qui. ff. de testamen.

Fallit qñ esset condēnat⁹ ad vana voces popu-
li: qñ tūc testm̄ facere pōt: p̄ tex. in l. pe. i. si. ff. d. sicca.
z in l. decurionū. C. de penis z Ang. in d. l. eius qui.
intelligit etiā si esset damnatus a populo: vt p̄ Ang.
in d. l. eius qui.

Regula. lxxvii.

Debitor se a creditore liberare potest
etiā añ tēpus soluēdo. l. stipula-
tio ista. §. si qui dolum. ff. de verbo. obli.

Primo falli in eo q̄ in diē certā p̄misit rem q̄
spacio tēporis corrūp̄t. puta fruct⁹
quinuito creditore solui non poterit: ita signifi. te-
nuit Sui. de cu. in l. p̄ns. C. de fide instru. p̄ quo fa-
cit id qd̄ d̄r in d. §. si q̄s dolum. in ver. inter. in fi. z q̄
no. in l. qui rome. in prin. ff. de h̄bo. obli. z idē sentit
Bart. in l. in civilibus. C. de legi. z ibi Bal. q̄ contra-
dicit Bar. in l. p̄finitū. ff. qñ dies lega. ced. z Bal. in
l. si. C. que admitti.

Non potest
Adde Bal. in cō
si. cccclxxv. in. v.
parte. z quid de
clericodāna. ad
mortē vel ad p̄-
petuos carce-
res an possit te-
stari vide p̄ euz
in cōs. cccclxviij
in pte. Be. va.

Fallit vbi cūq̄ p̄teret iteresse creditoris q̄ debitū soluat añ tps n̄
si debitor totū vallet iteresse solvere: vt ē gl. no. l. d. l. q̄ rome in p̄n. est
de materia h̄ēt ēt p̄ Bal. i. l. est q̄. ff. de annu. leg. vbi ponit. an emphi-
teota possit solvere iuito dño canonē p̄ plurib⁹ ānis. z p̄ eundē in l.
nam liberos. §. Stich⁹. ff. de statu libe. z p̄ Sui. de cu. z bal. i. l. q̄ plus
res. ff. de fide instru. Bal. i. l. si q̄s argētū. i. si. iij. col. ff. d̄ dona. bal. post
Cy. i. l. i. C. de iure emphit. z in l. filiusfamilias. §. diu⁹. ff. delec. i. per
Specu. in titu. d̄ loca. §. sequē. h̄si aliq̄. Pet. de ancha. in. c. potuit. de
loca z ibi p̄ Inno. in antepe. colum.

Regula. lxxviii.

Debitor fugitiu⁹ die feriata ēt in honore dei capi pōt glo. est. sing.
fm̄ doc. i. l. si. C. de fer. z ēt p̄pua autoritate p̄ casuz sing. i. l. ait p̄tor. §.
si debitorē. ff. d̄ his q̄ i frau. cre. z est gl. no. isti. de act. i p̄n. i. h̄. p̄sequē
do. z gl. i. §. i. c. j. d̄ pace iur. fir. z v̄. cas⁹ l. l. gñali. C. de decur. lib. x.

Primo fallit vbi cūq̄ q̄s eēt debitor i pua quātitate seu pua
debito: qñ tūc nō poterit allegari suspect⁹. ita tenet gl.
no. in auc. sed iam necesse. C. de dona. ante nup. z ita etiā tenet Lud.
de ro. in suo sing. qd̄ habeo i nu. xcvij. icip. dic mihi tu heres. vbi ip̄e
ad hoc alleg. tex. z ibi Bal. no. in d. auc. sed iam necesse: sed est ēt ibi
glo. que hoc expresse tenet.

Fallit vbi cūq̄ causa suspitiōis nō emerit post debitū cōtractū s̄
antea qñ tunc sibi ip̄tata: qñ cū tali p̄xit. ita sing. z Ange. in l. ab arbi-
trio. ff. q̄ satis. cog. ex quo a p̄n. v̄ ip̄m approbasse. z ita tenet in l. ne
mo. carcerē. C. de exac. tribu. li. x. z idē tenuit in l. is a quofin. §. si. ff. vt
h̄pos. leg. z l. si. p̄ illū tex. no. C. de spō. z in d. l. ait p̄tor. in. §. si debitorē
ff. de his que in frau. cre. Ang. in l. i. C. qñ appel. nō rect. z in l. aptissi-
mi. C. de iudi. z ibi h̄ tenet Bal. idē Bal. in l. sciendū in p̄n. in. pe. col. ff.
q̄ satis. cog. z in l. creditor. la. sc̄ba. ff. si cer. pet. z in l. qd̄ euitādi de cō-
di. ob cām z idē tenuit in l. si q̄s curialis. C. de Epil. z cle. z in l. p̄senta
nelū. in pe. col. C. quomō z qñ iudex. z idē tenuit Ang. z Imo. l. i. in
p̄n. ff. si cui plus q̄ per. l. sal. z idē z Jo. de imo. in l. q̄ in prin. ff. solu.
ma. Bal. in rub. C. de reuo. his que si. in frau. credi. z idēz voluit do.
Abb. in. c. quemadmodū. de iureiur. z in. c. q̄. de seque. pos. z in l. que
sitū. ff. de pigno. z Ang. in d. l. si. C. de fer. vbi p̄ illā gl. dicit q̄ lz ex for-
ma statuti veniens ad nūdinas debet eē secur⁹ z liber z ei⁹ b̄da mo-
lestari nō p̄nt tñ ex cā suspitiōis capi poterit vt caueat de iudi. s̄si. qñ
statuta simpliciter debent regulari sc̄dm regulā iuris: vt est tex. no.
in l. serui cōmunis. C. de noxa. sed de iure cōmuni capi possunt ex
causa suspitiōis: vt dicit glo. predicta ergo zc.

Regula. lxxix.

Debitor si cessionarius ei notificet ne cedētī pecuniā sol-
uat si aliū faciat nō liberat̄ tex. ē i. l. iij. C. d̄ noua.

Primo fallit ubique notificavit s; nō expōit
 cām debitori quare nō deberet sol-
 vere ipsi cedenti: q; tunc libere t ei solvendo liberat
 facit ad hoc illd qd tenet bal. in. l. si. l. viij. oppo. C. d
 edic. diu adri. tol. z tenet bar. i. l. si q; inficiss. ff. de
 positi. z in. l. nō solū. §. morte. ff. de no. ope. nli. in. r.
 col. in materia ptestationis. z iō ibi glo. fm eū cau-
 tela est qñ denunciat debitor ne soluat q; credi-
 tor ei legat instrumentū debiti vel: copā penes euz
 dimittat. put. ex tex. in cle. causam eū glo. de elec. al-
 leg. per. Bar. in. d. §. morte vt per Carth. singulari-
 ter in. l. exasse. ff. ad trebel.

¶ Limitatur dicta regula non habere locum.

¶ Limitatur vt no. p bal. in. l. si pecuniam. ff. de leg. s.
 vbi p illū tex. dedit aliā notabilē limitationem ad. d.
 l. iij. z vide bal. in. l. qñ ibi. C. de here. z sciō. ven. z in
 l. pacto successorū. C. de pac. z in. l. qñ hominē in. §. s.
 ff. de solu. z p An. in. l. post cōstitutū. ff. de consti. pe-
 cu. vbi dat aliā singu. limitationē et p allegata. l.
 xij. C. de noua. in fi. ¶ Regula. lxxx

Debitor licet creditori suo cōtra suū de-
 bitorē actionē cedat cessione tñ
 nō obstante cōtra ipsum agere z exigere poterit. l.
 iij. C. de noua. in fi.

Primo fallit vbi cūq; in instrumento cesso-
 nis exprimitur q; sit cesso debitor: z
 q; omnia iura cedantur z q; cedens non solū trāsfe-
 rat oēs actionē quā habet cōtra debitorē suū: s; et
 cedat z trāsferat omnē spē et exercitiū actionis ita
 q; apud cedentē nullē remanent actionum reliquie
 cū eo casu cedens nullo casu possit agere contra de-
 bitorē contra quē est facta cesso quod alias pos-
 set vt illis tribus casib; us no. tenet frāde. cor. in
 suo opere iudiciali in vlti. parte. r. q.

¶ Fallit dicta regula qñ fieret delegatio z sic q; de-
 bitor promittat solvere illi cui iura cedant: q; tūc et
 delegas nullo mō poterit agere contra debitorē.
 vt est casus in. d. l. in pñ. C. de nouatio. s; istud nō p
 possz fieri primū. s; s; iō meli. ¶ Regula. lxxxj.

Debitor non habens vnde saluat regula-
 riter in corpus iuere debet a. l. si

a ¶ Debet de-
 clara hanc re-
 gula; vt p glos.
 l. in. si. in regu.
 peccatū de reg.
 in. in. vj. z gl. in
 p. habent in. c.
 sicut dignum.
 de homi. q; dñt
 q; si talis puni-
 tur in persona
 et veniat ad
 meliorem fortu-
 nam non vepa-
 ditur amplius
 in pena tex. est
 in. l. sed si min;
 §. si ante. ff. de
 iureiuran. al-
 leg. p sing. per
 ro. singula. suo
 xxx.

id quod. ff. de iuris. om. iud. z. l. municipia. C. de seruis fugi. facit tex.
 in. c. si. de dolo. z. cōtu. l. si. de in ius vocan. cum simi.

¶ Amplius procedere: etiā si talis solvēs in vno nummo deficeret fm
 Bal. in. l. ch' sit. C. de sepul. vio nisi forte p erroiē hoc factum esset fm
 Bal. in. l. quis in. si. ff. de condi. z demon. quē sequitur. Imo. in. l. s. ex
 ecutione de verbo. obli.

Primo fallit q; dicta regula pcedit in delictis sec^o aut in ptractib;
 vt est glo. no. xij. q. vi. in. c. si res z bal. l. d. l. d in ius vocan.

¶ Fallit nisi delictū esset leue puta: q; est rept^o de nocte nā si non
 posset solvere libras q; sūt. pena cūtis de nocte nō puniret corpale lz
 nō heat vñ soluat ita z bal. l. qñ cūq; C. de ser. fugi. in mēta iponitura

¶ Fallit nisi pena pecuniaria esset applicāda alicui: z ille non pete-
 ret penā corpous fm bal. in. l. et q; si minor. §. quod seruus. ff. de mi-
 nor. in. d. l. si. z Inn. in. c. odoardus. de solu. Bene va.

¶ Fallit in psona nō vili sed solū pcedere in psonis vilib;: q; in non
 vili ois minima corpals excederet pecuniaria. le. in. seruo. ff. de pe-
 nis z ita expōse voluit Bar. l. §. ff. eo. ti. z Saly. in. l. z si seuerior. in
 iij. colū. C. de infa. qd tñ limita nisi illa pena pecuniaria esset extra
 ordinaria. ita no. Bar. in. l. illicitas. §. si. ff. de offi. pñ. Bene. va.

¶ Regula. lxxxij.

Debitum per diuturnas solutionē probatur. l. cum de in-
 rem verso. ff. de vsu. z ibi plene per bar. et glo.
 in. l. seruitutes. ff. de serui. in titu. generali.

Primo fallit hec regula in nonnullis casibus in quib; casib;
 p doc. in. c. si extra de causa; posses. et proprie.

¶ Fallit in ecclesia vel in pillo. vt voluit Bal. in. d. c. si. l. cum indebi-
 to. ff. de probatio.

¶ Fallit quotiens cūq; q; debitu petat z ei^o cōe non resistat: q; tunc
 non sufficit allegare titulū nisi pbeatur: vt hñ in. c. s. de pscript. li. vj. se-
 cus aut si ius cōe nō resistat. p Abb. in. d. c. si. z plen^o in. c. puenit. ad
 si. de cēll. z vt per Bal. in. d. l. cū de in rē pso z Bar. et bal. in. l. si certis
 annis. C. de pac. vbi per Alexan. z doc. ¶ Regula. lxxxij.

Defensor alieni litis nemo idoneus sine satisfactione in-
 telligitur. l. qui proprio. §. z qui. ff. de procur.

Primo fallit qñ dñs liberasset meā satisfactiōe instrō mādātū
 vt no. Ang. in. l. filius familias. ff. qui satisfada coga.

¶ Fallit qñ venit ad defendendū vñi articulū cause vt not. Ange. in
 d. l. filius fami. qui allegat glo. singu. in. l. in eo. §. de reg. iur.

¶ Fallit in prelato ecclesie qui non cogitur satisfacere vt per Ang. in
 d. l. filius fami. ff. qui satisf. cog. Inno. c. veniens de accu.

Regula. lxxxiii.

Delegari

nō pnt es que meri seu mixti impj sunt. l. imperium. ff. de iuris. om. iudi. z ibi glo.

Primo

fallit quādo iudex pficiscit p aliq interesse publico. z si ex necessitate eum contingat

abesse: vt. l. i. §. j. ibi glo. ff. de offi. eius cui man. est iuris.

fallit in proconsule: vt. l. solent. de offi. procon.

fallit quando iudex prohibetur intrare prouinciam: vt. l. aliquan doff. de offi. pro con.

fallit ratione minoris: vt. l. sicut. C. vbi z apud quem.

fallit de iure canonico fm Joan. an. in cle. i. de offi. dele. in glo. ij. mouet per tex. in capi. in archiepiscopatu. eē de rap. licet. Imo. dicat contrariū in. c. super questionum. de offi. delega. z has fallen. ponit Benedict. de barf. in. d. l. imperium. ff. de iuris. om. iudi.

Regula. lxxxv.

Delegatus mul

ctam inferre non potest. l. ij. §. si. ff. de iudi.

Primo

fallit in delegato ad vniuersitatē causaz vt in. l. ij. C. de spouu. et not. glo. in. l. pom

ponius. alias est in. l. suum. ff. de re iudica.

fallit vbi esset quis delegatus ad causam specialem: qz tūc talis potest mulctare nuncium fm bald. qui ta limitat. d. l. secundam.

fallit in delegato principis qui etiam potest penas maximas imponere: vt tenet Anto. debet. in. c. pastoralis. in fine de officio deleg. et in capi. de causis eodē titu. Sed Johannes de imola reprehendit eum in. d. c. de causis. qz immo talis delegatus non possit maximas penas imponere.

fallit in delegato ab inferiori quia alias iurisdictionem suam tenere non possit nisi penam inferendo: ita tenet Imo. in. d. c. pastoralis et ang. in. l. j. ff. si quis iudic. nomen obtempe.

fallit in delegato cui specialiter mandata est potestas mulctandi: vt in. l. ij. ff. de iudic. sed hoc vltimum reprehendit canoniste in. c. j. z in. d. c. de causis. in glosa. et in ca. pastoralis. eo. titu. et Spec. in titu. de sententie prolatione in. §. species veri simile est. zc. z Innocētius in cap. dilectus de penis. et Bartho. in. l. si qua pena. ff. de verborum obligacione. et Hosti. in summa in titu. de sententia. §. hic noto quid sit multa versu. in ordinarijs et Antof. de but. z Joan. de imola. in. d. c. de causis. et Ang. in. d. l. si quis iudicem non optempe.

Regula. lxxxvi.

Delicta

paria mutua cōpensatione tolluntur viro atqz vxore. ff.

sola. ma. l. j. §. idē aduerte. ff. ne qd in lo: co publi. z. l. si duo. ff. de dolo. cum simi.

Primo

fallit vbi cūqz delicta cōmutarent z essent diuersa exm si tu tenes equū

meū z mihi petēti denegas et aufero tibi violēter. tū dabit tibi actio vi bonoz raptorū z me: qz i b nō d3 fieri cōpēsatio ex q delicta cōmittūtur z sūt diuer sa. Ita t3 no. in. c. sicut. z secūdo. de iureiurādo.

fallit qn agitur de pena applicāda fisco siue sit specialis siue tpalis siue pecuniaria: qz tūc nō pōt fieri cōpēsatio: sed nō sic quādo pena venit appli canda parti. Ita voluit Imo. in. d. c. sicut de iureiurādo. rāde.

Regula. lxxxvii.

Delicta

extra territorij cōmissa p inferi orē papa vel imperatore puniri

nō pnt nec cōtra ipsos delinquētes pcedere nisi ibi domici. iū hēat. ter. est. in. c. si de foro cōp.

Primo

fallit in heretico qz cōueniri pōt. vbi repitur z in eū iurisdic. cōcedit p vni

uersum orbē. lx. q. iij. cūcta p mūdū. xcvj. di. ca. sūm perator. vbi est psona heresim cōmittit. pueniri po test: de heretici. c. si in. vi. fm domi Anto.

fallit in alio crimine cū sūr cōmittitur in psonā vel in rem vt est fur cum vadit cū re furtina.

fallit in raptore virginis cum talis possit vbiqz conueniri. l. raptores. C. de epif. z cle.

fallit in officialibz q ab officio au fugiūt cū pos sūt vbiqz conueniri. l. nullus. C. de senten.

fallit in illis qui sup executionibus aliquos con cusserunt. l. ij. C. de decu. z. l. coharta. fm do. Nico. in. d. c. si extra. de foro compe.

fallit a in vagabūdo q pōt cōueniri vbi in uenit: vt voluit glo. i. l. heres absens. ff. de iudi. z in

lei. §. si. ff. ad muni. z Jo. calde. i. c. eē de rap. Et ita cōiter cēsent in vagabūdo q nō h3 certā. z firmā ha

bitationē vel domiciliū vt voluit glo. in. l. iij. §. pre tor. ff. de dā. infer. z p Dy. z Bar. ita t3 tenet z voluit Dy. in. l. j. vbi. de eri. sgi. opoz. de quo in. d. l. lei. §. si

Sexto fal lit. Uide Barto. ce po. in cōsi. li. vbi etiā an bar nitus dicat vagabundus.

p glo. 7 Buil. i Spec de cōpē. i addi. in. s. j. h. s. pone tibi p Jo. an. qd etiā locū h3; in expulsis z bānitis q sunt vagabūdi n̄ alibi non eligat domiciliū nec est spes q cito reuerſūtur cū tales tanq̄ vagabundū d. possint vbiq̄ cōueniri. ut fuit de mēte Buil. ut ibi dicit not. si vero aliquis eligat domiciliū: tūc poterit ibi conueniri fm̄ do. An. in. c. si. ex de fo. cōpē. z ibi p do. Nico. ¶ Regula. lxxviii.

Denunciatio supra obligatiōe q̄ prius vel p̄ suam sublata ē fieri p̄t. l. j. z. s. n̄r̄ postea. s. j. ff. de iur. iur. z. l. si q̄s totū. s. plene z. s. si quis ancillā. ff. de excep. rei iud. z per Bar. in extranagā. ad repi. in h. per denunciationem z per cano. in. c. nouit. extra de iudi.

Primo fallit qn̄ talis sn̄a non trāisset in rē indicatā cū tūc uerti possit ad denūciationē rōne p̄ci fm̄ do. Anto in d. c. nouit. s3; hoc forte nō est vez cū possit appellari: z sic iusticia nō deficit. put̄ requiritur ad hoc vel ad denūciationē recurri possit.

¶ Fallit qn̄ pars nō fuisse negligēs in appellādo: sed. ideo non appellasset: q̄ timeret tyrānidē supioris cū tunc nō possit recurrere ad supiorē ad quē est appellādū iuxta no. in. c. si. extra de appel.

¶ Fallit qn̄ ille q̄ succubuit facit qd̄ potuit ut qz appellauit et succubuit cū etiā tūc possit recurrere ad ecclesiā p̄ hāc viā fm̄ ipm̄ d. Ant. z ita pōt p̄cedere dictū hostiē. i. c. nouit de iudi. qui dicit qd̄ denūciari possit iniuste obtinēs. Et b̄ forte nō est vez qz post sn̄am nō est ad modū licitū dicere de iniusticia ut voluit Barto. in. d. h̄bo. p̄ denūciationē. z hoc nisi ipsa iniusticia eēt notoria vel de ea causaret̄ excōfessioe p̄ actū iuxta nota. p̄ Inno. ex de immuni. ecclia. qz pleriq̄ fm̄ Jo. an. de imo. in. d. c. nouit ad hoc qd̄ no. p̄ Bal. in auc. ad hoc. C. de vsu vbi dicit idē esse si posset p̄bari de dolo/an̄ aut̄ denūciari possit vide ad hoc qd̄ no. ex de positi. c. grauis. z ibi Bal. z no. in. d. c. qz pleriq̄.

¶ Fallit qn̄ iniusticia sn̄e z ei⁹ vicisi nō pōt p̄ partes remitti cū tunc possit denūciari: imo z tūc agi possit de iure ex quo nō trāsit in rē indicatam: ut patet in cā in r̄moniali. ex de rei iudi. c. latoz. et. c. consanguinee. ad hoc not Bar. in. l. qui exceptionē. de cōdi. indebi. z hoc voluit Bar. in. d. ver. per denūciationē. z do. Anto. in. d. c. nouit. de quo vide latissime per canonistas. ¶ Regula. lxxxix.

Denunciatio de iure nō creditur etiā si de publico electi sint fm̄ Barho. in. le. diuus. ff. de custo. reo. et. l. in. le. ea quidem. C. de accu. et per glo. et. Bart. in. l. j. s. quies. de offici. p̄fese. vide late per cano. in. c. p̄terea. de testibus cogen. facit. l. j. C. de curioso. lib. xij.

Primo fallit qn̄ ipsi denunciatores denūciarēt seu referret̄ eorum factū propriū ut qz citauerūt seu requisauerūt seu renūciauerūt cū tunc eis credat̄. l. magis p̄nto. s. ne r̄n. ff. de reb. eorum z hoc voluerūt doc. in. d. l. ea quidem. C. de accusa.

¶ Fallit quando deputati essent ad denūciandū factum: qz referret̄ ex auditu z fama: cū tunc licet non bene credatur tū creditur quo ad hoc ut veniatur ad inquisitionem z ita probat text. in. d. l. ita diuus: vbi Bar. hoc etiam tenet.

¶ Fallit qn̄ statutum vel consuetudo hoc disponderet ut eis credatur cum tunc credatur: ut voluit Bar. in. d. s. quies.

¶ Fallit qn̄ essent deputati ad denūciandū. illud qd̄ re ipsa inueniant: videlicet ipsos ludentes vel portātes arma vel qd̄ simile cū tūc si denūciēt talia crimina eis credat̄: ut. d. s. quies qd̄ est verū si sine leuia ut ibi. l. leuia. ff. de accu. secu⁹ aut̄ si aliud esset: ut. d. l. diu⁹. l. ea quidē. z tūc hoc verū qn̄ essent salte duo denūciātes: ad hoc gl. no. in. lictus fustis. ff. de infa. alias si vn⁹ tunc eidē v̄f credi de facto alteri⁹ maxime qd̄ ad denūciationē: ad hoc. c. l3; ex quadā extra de testi. fm̄ do. Nico. in. c. in p̄ria de p̄ba. sed illud. c. hoc non p̄bat cū loquatur in grauibz z in teste. ut ibi v̄f forte dicendum qd̄ in istis leuibz credendū erit vni etiā qn̄ ad hoc esset deputat⁹ ut crederet̄ alicui in spectantibus ad eius officiū: ut. l. magis p̄nto. s. cuius officiū. ff. de reb. cre. z. l. si quis decurio. ff. de falsis. ad hoc etiā qd̄ no. in. c. qm̄ contra extra de proba. per Inno. in. c. licet v̄ndicq̄. extra de testi.

¶ Regula. xc.

Dies regulariter pro homine interpellat. l. traiecticie. s. de illo. ff. de acti. z obli. l. magnam. C. de contrahen. z comitten. stipula.

Primo fallit in die apposta gratia multiplicande obligationis: qz tunc dies non interpellat pro homine nec constituit debitorē in mora: ut no. Bar. in. l. j. in si. ff. de penu. lega.

¶ Fallit qn̄ tps est appositū gratia finiende obligationis: puta dicit volo te teneri vsq̄ ad mēsem z vltra etiam volo teneri: tunc em̄ dies non interpellat pro hoie: casus est in. l. ex empto. s. deniq̄. ff. de actio emp. quē tex. ad hoc propositum gl. alleg. in vsibus feudo. in titu. de eo qui interficit fratrem dñi sui. s. si.

¶ Fallit qn̄ dilatio vel dies est nimis breuis tunc dies nō interpellat p̄ hoie ita colligit Bal. in. l. si mihi: z tibi. s. si q̄s seruos. ff. de leg. j.

¶ Fallit in die nō legali neq̄ tacita: qz tunc dies non interpellat pro hoie: secus in legali z tacita: ut. l. ij. C. de iure emphi. z in. c. potuit. de locato. rest glo. vulga. in. l. mora ff. solu. matri.

Regula. xcj.

In termino iude al. qd p fe. in c. j. de ptecri pri. in. j. col. h. z ca. iste tex. z vnu dcm in. c. q ad cōsultationē in pe. co. h. iij. con clusio de re iii.

Dies termini non cōputantur i termino a l. j. ff. si qd cau. z no. Spec. lai. de app. s. restat l. h. nūqd Bal. i. l. eos. s. snasit. C. de app.

Primo fallit in tpe signato p naturā cū vīa nature sp sequi habeam⁹ z nō artio qz tūc cōputat in termino fm Bal. i. l. gall⁹. i ultimo qsto. ff. de libe. z posthu. z in. l. q etate. ff. de testa.

Fallit qn̄ interest magis ei⁹ cui est assignat⁹ tera min⁹ verbi grā si interest sua: qz illa die pduxit in: ra sua: qz dies termini cōputatur in termino vt nor. glo. in cle. j. de appel.

Regula. xcij.

Die feriato ad aliquē actū iuridicum proce dere potest. l. j. c. si. de ferijs. z. c. si. z ibi per doc. eo. titu.

Primo fallit in appellatione que pōt inter poni tempore feriato. l. j. C. de ferijs

Fallit qn̄ res vel actio ipsa esset peritura vt p gl. antepñ. z ibi p gl. in. d. c. de ferijs. quo casu. dici pōt qz sublit necessitas: vt in. d. glo. prealleg.

Fallit qn̄ subesset necessitas vt ibi tex.

Pietas. vii de federi. de se nis in pñ. xi. Be ne va.

Fallit qn̄ subesset pietas: b vt plenus no. in d. c. per glo. Fallit in causis specialibus circa qz dicit vt no. in cle. sepe de ver. signi.

Fallit in executione sentētie circa quod dic vt ple nius. in. d. c. si. de ferijs.

Fallit i libello q tpe feriato offerri pōt vt no. l. l. mi les. s. sexaginta. b adul. z i. d. c. si. z. c. j. de libel. obla.

Fallit qn̄ interuenerit p̄sensus p taciturnitate: z tunc pcedi pōt die feriato ob reuerentiā dei z in fe rjs repentinis: vt collit in. d. c. de ferijs in tex. z ple nius ibidē in glo. ij.

Fallit in actionib⁹ voluntarie iurisdictionis in qb⁹ cessat strepit⁹ iudicioz: vt voluit Inn. z hosti. i. d. c. si. dicēs q iudex pōt interponere officii suū circa p̄positionē maxie vbi ē piculū alay qd etiā voluit glo. ibi qz oratio voluntarie iurisdicio nis exerceri pōt tpe feriato et i honore put est scri bere z cōficere instrumentū publicū vel emancipare z similia facere: vt voluit Sec. eo. ii. s. sequit ver. qz si clarus in ver. porro. z vide latius de his p doc.

in. d. c. si. de ferijs.

Fallit in sn̄a excōcations q fieri pōt tpe feriato in honore dei etiā si requirat cause cognitio cū valeat h̄sit iniusta. prout voluit Lapus in cōs. xij. z. xij. z habet. ij. q. j. in summa. z xi. q. iij. in summa. z. c. sac. de sen. excō. put etiā cōfirmat Lapus ibi in. d. cōs. xij. licet loquat in fe rjs messū nā rōnes sue cōcludit etiā in ferijs in honore dei z repēti nis: hoc nō videt verū q excōcatio talis fieri pōt in dieb⁹ feriat⁹ in honore dei z si fieret h̄ valebit nisi necessitas vt pietas aliō suadeat vt v̄ velle do. Anto. in. d. c. si. de ferijs p illū tex. z ibidē videt velle qz idem sit in ferijs repentinis q equiparant. l. omnes. C. de ferijs.

Fallit qn̄ citaret aliquis die iuridica ad diem feriatē: cum tunc va leat talis citatio siue fuerit expressa in tali cautione dies feriatā siue non adeo q ipse citatus tenebitur comparere in die sequenti non fe riatō cū videantur esse duo precepta videlicet vt cōpareat z ad diem cōpareat arg. extra de dolo z cōtu. c. csi dilecti. z si nō impletet fm im pleat primū v̄ vt cōpareat cum potest z sic die sequenti prout vide tur velle Inn. in. d. c. si de ferijs residēdo in hac opi. s̄ videt sequi gl. xv. q. iij. de quib⁹ vide latius p host. z doc. in. c. si. de ferijs.

Fallit qn̄ qd citaret die feriato ad diē nō feriatā cū tunc valeat ta lis citatio vt tenet Dy. in. d. c. si. mutando suam opinionē quā tenuit prius. vt. l. j. s. nunciato. ff. de no. ope. nū. cū effect⁹ citationis dirigat in tps̄ p̄cessum. ff. de dona. inter virū z vxo. in. c. si. cuius opi. de cōsue tudine nō seruat: vt p Jo. an. in. d. c. si. circa q̄ dicas vt recollegi ex pre dictis eius dictis z aliorum.

Regula. xciii.

Dilatione pendēte nihil innouanduz est. l. siue ps. C. de dilatio. cū simili z tex. gl. z doc. in. c. ij. z. c. pre. terea extra de dilatio. z in Abba. in. c. significante de appel.

Primo fallit si detur super aliquo articulo nō cōtēto in pri ma dilatioe nec sic illi preiudicat vt si data sit dilatio ad probandū per testes nam illa pendente pōt dari altera ad probā dum per instrumentū. l. generaliter. s. nullo. C. de rebus credi. sed si esset preiudicialis ad primam secus esset. vt. d. l. siue pars.

Fallit nisi prime dilatiōis cā sit finita vt si statuit iudex. x. dies ad veniendū z ille venit prima die: nā nō debet quiescere officii in oib⁹ illis dieb⁹. casus est no. in. l. si a filia. s. si. ff. ad trebel. p hoc. l. ij. s. sti chus annua. ff. de stat. lib. z has duas ponit Bart. in. l. ij. ff. de re iudi. e eodē modo si queratur an possint dari simul due dilaciones p vna ad duplicē actum q sic simul illi act⁹ examinari nō possunt argu. ad hoc in. l. qui. de inoffi. testa. z in. l. j. ff. ad exhiben. z idem tenet Jaco. de bu. in. d. l. siue. pars z oīno gl. Jo. an. in. c. p̄stitutiones de sen. excō.

De regulis incipientibus

lib. vj. in ver. vna pro omnibus vbi probat formaliter quomodo vna
citatio pro omnibus sit fienda.

¶ Fallit d. l. siue pars: et similes qñ index ipsam dilationē reuocaret
vt ibi p glo. et Jun. in. c. sed significāte extra d̄ appel. qđ facere posset
cum causa vel sine qñ incōtinenti reuocat item ex intervallo quādo
partium non interest fm Anto. de but. ibi et c.

¶ Fallit nisi ex causa suspensionis innouet: vt in. l. ait p̄tor. §. si debi
torē q̄ in frau. credi. et ita dicebat do. Dyoni. de peru. in. d. l. siue pars
pro hoc etiā rex. cū glo. in. l. questum. ff. de penu. lega.

¶ Fallit vbi innouet i fauore illi⁹ cui dilatio data est. ff. de here. inst.
l. si quis instituatur. et l. iij. §. deueniat. ff. ad carbo. et ibi tenet. Bal. in
l. qui fauore. C. de legi. p̄ tex. ibi. et Bal. in p̄inci.

¶ Fallit nisi per alterā partē innouet fm Juno. in. c. significante.

¶ Fallit nisi de consensu partium quia iudicis officium in terminis
non est extinctum sed dormit fm Anto. de but. in. c. significante et hoc
dicit Bal. in. l. cū antes. C. de arbi in fi. penul. col. vbi pendente dila
tione iudex habet iurisdictionem sed nō exercitiū iurisdictionis cōten
tiose: vt. d. l. siue pars.

¶ Fallit in procreatione dilationis fm Bal. in. l. si quis seruo. C. de
fur. alleg. in. d. l. siue pars conuincto. d. c. significante. facit q̄ iudex a
quo pōt pendente appellatione appellātem cogere prosequi ap
pellationem. vt in. c. consuluit de appella. no. in. c. cum appellationi
bus. et in. c. non solum eo. titu. et in. c. cum in antiquis. tex. est in. l. licet
§. imperator. ff. vt lega. no. caue.

¶ Fallit vbi p̄mittit vel mādatur q̄ interim aliqd̄ expediat: vt extra
de priuile. c. cū olim. et fm Anto. de but. in. c. significante.

¶ Fallit vbi cognito: tolerabilr̄ ignorat dilationē vt si erat commis
sa cognitio de qua nihil constat priuato: nam aduocatur sibi cog
nitio et alteri committitur vt procedat et attendat ad omnia que pera
cta sunt. quia qui aliquid postea facit ignorantia dilationis concessit
certe valet: sicut dicimus in iudice a quo. qui potest pendē re: appel
latione innouari quando ignorat appellationem vñ in. c. si duo. de
appel. et no. in clemen. §. eo titu.

¶ Fallit nisi innouetur ratione concessionis a parte facte pendēte
appellatione sicut potest iudex a quo pendente dilatione notorium
delinquentem punire: vt in. c. p̄posuit de appel. et in Spec. de appel.
ij. parte. §. penul. et hoc i cōfessione facta i iudicio q̄ trāsit ad notoriū
vt in. c. appellanti. et no. in. l. §. C. de confes. cum simili.

¶ Fallit nisi dilatio sit nulla: quia concessa est sine cause cognitione
l. §. C. de dilatio. l. oratione. C. de ferijs. l. cum hie. §. p̄tor. ff. trans.

a littera D

fo. xliij.

glo. et Bar. in. l. cū p̄ §. curator deleg. §. sicut videm⁹ quando appel
lare potuit: vt in. c. nō solū et per glo. in p̄bo casibus de appella. in. vi.
p̄ Juno. in. c. pastoralis. de offi. dele. vbi vñ q̄ iudex a quo pōt facere
dicto casu executionem nō obstante appellationis pendētis.

¶ Fallit nisi constet dilationē fuisse manifeste petita calūniose p̄ id
qđ no. glo. in. d. l. si. ff. de ferijs et in. l. q̄ quō. §. si p̄ de bonis libe. ff.
cū sibi et facit qđ no. Juno. in hac. l. et in. c. ch̄ ex litteris de i. inte. resti.
vbi et q̄ impedit executionē nisi si nō sit malitio se petita als secus.
¶ Fallit si alia dilatio detur quia pendente dilatio alia dari po
test vt incipiat illa finita. l. quandiu et ibi per Bar. ff. de acq. heredi. et
vide Lapum allegatione. lxxij.

¶ Fallit qñ finita esse causa dilationis: vt si data esset dilatio ad pro
ducendū instrumēta x. dies et prima die sunt producti: nā tunc non
debet iud. officiū cōquiescere: vt probatur in. l. ticia. §. vsuras. ff. de
leg. ij. et in. l. si quis ita heres stipulatus fuerit. ff. de acq. heredi. et
in. l. iij. §. Stichus autem. ff. de sta. libe. el. et in. l. filia. §. alumno. ff. ad
trebel. et propterea Paul. de cast. in. d. l. si quis heres et in. l. si. C. qui
admit. dicit se consuluisse q̄ si statutum dies habeat terminū. lx. die
rū ad p̄sequēdum q̄ si appellatio fuerit interposita primo die tūc nō
expectatur x. dies a die appellationis. nā incipiunt currere. xl. dies
ad prosequendū qđ an sit verum dubito propter dictionē post que
denotat quandam temporū extremitatem quasi sentiat q̄ functis x.
diebus incipiant lx. dies prout dicimus de dictione tantum que ex
tremitatem significat temporis. vt in. l. si heres legatus. §. ff. de cō
di. et demon. que si apponatur in dilatio non facit cessare causam
dilationis: vñ est casus in. l. usufructum. ff. de usufru. leg. et in. d. l. si
heres legat⁹. §. §. per que iura limitat secundo loco dicta regula.

¶ Fallit nisi iudex velit procedere ad penit⁹ diuersa vt si est data di
latio ad examinandū testes poterunt p̄duci instrumēta: q̄ hoc nō
p̄iudicat testis examinatioi vt probatur in. l. generaliter. §. his de
p̄sentibus. C. de reb. credi. et ibi hoc no. Bar. et in. d. l. siue pars. et in. l.
ij. ff. de re iudica. vt etiam supra in prima fallen. dictum fuit.

¶ Limitatur nisi dilatio esset inutilis. vt in. l. cum pater. §. curatoruz
ff. de leg. ij. quia frustra expectatur illud cuius euentus nihil operat
l. continuis. §. cum ita in fi. de verb. obli. et has limitationes ponit.
Ant. de but. in. c. significante. de appel. et Ludo de ro. in. d. §. alino. et
in. l. quandiu. ff. de acq. here.

¶ Fallit p̄dicta regula nisi iudex velit ex causa ipsam dilationē bre
uiare. q̄ quo ad illā breuiationē non cōquiescit eius officiū nā ex cā
pōt illa interio cōtorta moderari. vt in. l. quod iudic. ff. de re iudica.

Limitat nisi pēdēte dilatiōe iste cui cōcessa ē effi-
ceret suspect^o de fuga: r has duas limitatiōes po-
nit Bal. in. d. l. sine ps. Nā rōne supuētōis suspitō
nis fuge nō seruabit dilatio sicut ēt nō seruant^r fe-
rie. vj. no. gl. dies festos. C. d. ferijs i gl. ij. q̄ ē singu.
Fallit etiam hec regula in plibus casibus no. in.
d. c. ij. r p bal. r d. Anto. in. c. significante vt lite pen-
den.

Regula. xcviij.

Committit
Adde do. pe.
phi. cor. in cōsi.
pctij. incip. vij.
i litfa. r. r in p̄si-
eclx. incip. vifai
littera b. in fza
pre q̄ dol^o p̄su-
mitur in et l q̄z
actu illic. be. v.

Dolus p̄sumit quotiēscūq; aliqd de genere
phibitorū cōmittit: a rex. est no. in
l. si. conuiniij. C. de iureiurando cum similibus.

Primo fallit vbi cūq; verisimilitudo tolle-
ret istam p̄sumptionē nā si p̄. pcutit
filiū fratē r fratē vel soci^o sociū in dubio nō p̄sumit
fecisse p̄ dolū r aīo p̄mittēdi delictū: vt est glo. sing. i
l. j. de sic. p̄siderat^r th gen^o armorū cū q̄. pcutit vt. d. l.
r adde qd no. in. c. j. de p̄sump. r ibi per In. xxij. q. ij
c. quod ait.

Regula. xcviij.

Dolus late culpe equiparatur. l. quod nera
ua. ff. de p. cum si.

Primo fallit qd dicta r̄ta p̄cedit in civilib^o se
cus autē in criminalib^o: qz vbi agit
de pena r lex facit mētionē de dolo non venit lata
culpa: vt est glo. no. in. l. in actionibus in glo. super
verbo leuen. ff. de iureiu. l. j. §. si quis iuncto prin. ff.
ne. vis fiat ei. r in. l. ij. §. hac actiōe hys demuz. ff. vj.
bo. rap. r no. in. l. magna negligētia. ff. de ver. sig.

Fallit vbi cūq; lex exp̄sse req̄reret dolū: qz tūc r in
cā pecuniaria siue sit criminalis accusatiuo siue ci-
uilib^o lata culpa nō eq̄parat^r dolo ita no. voluit bar.
in. l. j. §. nō aūt. ff. si q̄s i test. li. esse ius. sue. de hac ma-
teris h̄r plene p bar. l. repe. l. qd nerua. ff. de po. bal.
in. l. in actionib^o. ff. de iure. r per Saly. in. l. j. ff. de po.
si. aliquis in. l. ij. de proba. r in. l. ij. C. de noxa. r ple-
ne p anto. de but. r Jo. de imo. in. c. c̄j. de p̄fel. r no.
in. l. si mora. §. si culpa. ff. solu. mat. r bal. in. l. sui v̄e.
C. de noxa vbi dicit qz in homicidio requirit^r dolus
et non lata culpa r per eundē bal. in. l. pignus. C. de
pig. actio: vbi sing. d̄t qz in homici. appellatiōe cul-
pe venit lata

Regula. xcviij.

Dominium per puoia possessus cūcta cū substantiuo al-
teri^o ḡnis vt argenti seu tritici significat. l.
quint^o. §. argēto. ff. de auro r argento. lega. r. l. q̄ habebat de lega. ij.
fallit ex natura ei^o cū quo loquit^r vt. si dico lego seruus

Primo pecuniā meā nō intelligitur de dominio suo qz ipro-
prietatē habere. l. iij. ff. de manu testa. r ḡnaline idē est dicēdū in mo-
nachis r secularibus facit. l. plenum. §. equitū. ff. de. v̄su. r habi.

Fallit ratione proloquentis primi vt si colonus dicit meū cāpū vel
ragocus meum equum: nam intelligitur quantum ad curam r sollē-
tudinē: vt no. g. in. l. ij. in prin. ff. de reg. iur. facit. l. si cuz pupilli. §.
item queritur. ff. de nego. gest.

Fallit ratione rei de qua quis loquitur: vt si legat aliqui oēs fa-
mulos certe non intelligit^r vt eos habeat in dominū vt. l. si cū exhibuit
sent. §. i. de publica.

Fallit rōne amicitie r familiaritatis. qz sepe vulgariter d̄r amic^o
tu^o suz r ille r me tuū eē recognoscas: nā ista p̄ba nō intelligunt^r rō-
ne dominū: s̄ quo ad fruitū glo. est no. in. l. fruct^o ip̄ act^o. C. in q̄b^o
causis. l. i. r. facit ad hoc. c. venissent. eē de insti r has limitatiōes po-
nit Cepo. in. l. nominis r rei de verb. signi.

Regula. xcviij.

Dominium directū ex p̄scriptiōe nō trāsserit vtile rō sic
l. traditionibus r ibi glo. Bar. no. C. de pac.

Primo fallit in p̄scriptione mere fauorabili: vt est casus in.
d. l. in traditionibus. C. de pec.

Fallit in p̄scriptione c^o mēoria nō extat. ita bal. in. l. i traditionib^o
Fallit qñ statutū dicit qz ex p̄ceptione q̄rat dñiū: qz si hoc erat in-
ductū de iure cōmuni ad hoc aliquid operet^r acquireretur directum
dominium ita Bar. in. l. j. ff. de vsucap.

Fallit propter auctoritatē sc̄di decreti qz p̄scriptiōe acq̄rit^r dñiū
directū ita Bal. in. l. in possessionē. C. de bo. auc. iud. pos. q̄ hoc exami-
nata leg. l. si finita. ff. de dā. infec. in. §. si qua sunt r in. §. si de vecti-
galibus. r Ludo. ro. in. l. pretoris. in prin. eo. ti.

Regula. xcviij.

Dominium qñ in eius translatiōe error sit per tradi-
tionem a domino rei factam nō trāsserit tex
est no. in. l. iij. §. subtilius. ff. de condi. ob causam.

Primo fallit nisi fiat traditio auctoritate iudicis quia tūc lice-
retur vt est tex. in. l. pōponius. §. si iussu. ff. de acq. pos. r idē dicēdū
est qñ auctoritate arbitri iuris iuxta. l. cum specialis. C. de iudi.

Fallit. d. §. subtilius et regula eius. qz locum nō habet in translatione que sit a lege vt est tex. in. l. is cui deleg. ij.

Fallit vt nō pcedat qñ tractat de favore liberatiōis qz tñc dicitur error nō ipedit trāslatiōē dñi. l. si q̄ in pn. ff. si cer. pe. vbi ē tex. not.

Fallit vbi error est. in recipiente non in tradente tex. est in. l. regu. la. §. qui ignorauit de iur. et fac igno. et facit tex. cum ibi no. in. l. eius. qui prouinciam. ff. si cer. pet. et ultra applicatur dispositio. d. §. subtilius ad translationē vsu capiēdi conditionis iuxta. l. clauib⁹. ff. de cō. trahen. emp. vnde ampliatur hoc magis: qz illud qd dicit in. §. subtilius v3 quando est error in translatione. quis traditur vt res recipiē. tis cum eius nō sit vt ibi idē est quando est error in persona illi⁹ cui traditur: qz est alia persona. Nam similiter impeditur trāslatio do. minij. vt est tex. in lege falsus. in pn. ff. de fur. Et si habes optimas declarationē in isto passu qz sicut error in ista trāslatiōē dñi impedit trāslatiōē dominij. vt. d. §. subtilius idē est in errore psonē vt in to. to ti. ff. de cō. di. inde. et in toto ti. de condi. sine cā. **Regu. xcix.**

Dominij in solidum plures eiusdē rei vel iuris esse nō pos. sunt. l. si vtero. §. si duobus vehiculū. ff. comino. et. l. ij. §. ex contrario. ff. de acqui. pos. cum simi.

Primo fallit rōne cōmuniōis sed non denominatione partiū sicut in lege ea que. c. sam. l. hercis. in rebus. C. de iure dotij. de qua in. l. ij. §. i. et le. per. rotam. ff. solu. matri: qz cōmunis est in. d. l. in rebus. arg. l. precipimus. in. sine. C. de appel.

Fallit in. l. in suis. ff. de liber. et posthu. qz pater dominus est vere filius autem fide et sine administratione viuente patre l3 hoc in filio operetur plures effectus inter quos est qz in filijs non datur titulus pro herede. l. nihil. §. pro herede. facit. l. i. §. si impuberi. de collat. bo. no. et qz per Dy. et Barto. in. l. si. ff. de li. agno. et per do. et Bal. in repeti. tione in. d. l. in suis.

Fallit quando diuersis respectib⁹ possunt. l. i. ff. si ager vectiga. et in. d. l. in reb⁹ scdm vnū intellectū per litterā ibi cū eodē res ab initio vxoris fuerit et naturaliter in eius permanserit dominioz q̄ius p. le. gum subtilitatē earū transitus in mariti matrimonij videtur fieri et per hoc. l. quis. ff. de iure dot. et. l. dote ancillam. ff. de rei ven.

Fallit quia vnus potest esse dominus actu alter habitu: vt in le. gatariorū qui etiam adita hereditate est dominus habitu rei legatē. et potest intentare rei ven. cui videtur renunciare eligendo actionem personalem vel hypothecariam. l. i. C. communia dele. l. cum filius. §. varijs. ff. de leg. ij.

Fallit in casu. l. adeo. §. cū in suo. ff. de ac. rez. do. vbi duo sunt dñi eiusdem sed hoc cōtingit aliter: et aliter qz dñs soli est dominus totū edificij in concreto sed dominus materie remanet simpliciter domi. nus ipsius non habito respectu ad formas edificij sicut in simili in. l. eorum iuncta. l. labeo. et. l. eum qui edes. ff. de vsucapi.

Fallit quādo vnus pōt esse dñs commutabiliter l. in libello. §. si quis seruus. ff. de capi. dimi.

Fallit in. l. xij. vt ibi no. per glo. ff. de vsufruc. et pprie sicut in simili sunt dñs et emphiteota vel feudatari⁹ et superficialarius. l. q̄ habet pre. cariam. et. d. l. i. ff. si ager vecti. et. l. i. de iure emphi. et in ti. ff. de superfi. et in titu. de feu. et in titu. extra de precario.

Fallit qz legatari⁹ et dñs rei legatē tenētur fide a morte testato. ris. sed heres vere tenetur ab auditione et in seruitutibus iuxta. l. p. pter cum sua materia. ff. de serui. et. l. ij. §. ex his. et. l. stipulationes non diuidūtur. ff. de verbo. obliga.

Regula. c.

Dominus semel amplius effici nō potest. l. sequitur. §. lana. ff. de vsucapio.

Primo fallit in eo qui est dñs irreuocabiliter: qz tunc prescri. bit contra illam actionē p quā illud dñium potest re. uocari vt est tex. in. l. in libello. §. si quis seruū. ff. de capti. et postli. re. uer. per quē tex. dicit gl. sing. in. l. sequitur. §. fructus de vsuca. qz licet bonafidei possessor faciat fruct⁹ suos: tñ teneat restituere eos existen. tes et quaten⁹ est locupletior vt. l. fruct⁹. de rei ven. et. l. bonafidei. ff. de acqui. re. do. et istud est verū nisi bonafidei possessor tale fructus per biennij possederit: qz iuncillos nō restituet: et ita etiā ibi expresse te. net Bar. et in. l. ij. ff. qz me. cau. et ibi hoc multū cōmendat: et ita etiā te. net Cy. in. l. ancille. C. de fur. et Oldra. in suo p. si. xv. qz est notandū ad limitationem. d. l. fructus. de rei ven.

Fallit quando essent plures cause eodem tempore concurrentes: secus qñ essent plures cause successiue: qz si quis ex vna plenū domi. nium consecutus sit amplius ex alia dominij consequi nō potest. ita Jo. fab. et Ang. are. et Nico. de neap. insti. ne acti. §. sic itaqz quos re. fert et sequitur Jas. ibidem numero. xvj. Bene. va.

Fallit in habente vtile dominij vel ficti: secus autē si haberet dñ. rectum. glo. est in. l. i. C. de dona. que sub modo in glo. j. de quo tñ vi. de Cy. post. pe. in. l. es. in si. C. de condi. ob causam. et ibi Bal. in. l. q. et Dy. in. l. q̄ mortis. ff. de dona. causa mortis. Bene. va.

Fallit in quasi dominio et consequēter in publiciana: qz quasi dñs bene potest fieri magis dñs vt per Jaso. in. §. sic itaqz. nu. xvij. et no. xix. vbi de tali limitatiōe dubitat put ibi latius per eū vide Bñ. va.

De regulis incipientibus.

Fallit in habere ex privilegio. speciali p. tex. in. d. l. i. bello. §. si quis servus. 2. p. l. in reb. C. de iure dotis. licet multi contrarii teneant ut refert 3. in. d. §. numero. xx. B. h. va.

Domum suam vsq. ad celum eleuare quilibet potest. l. altius. C. de serui. 2. aqua. Regula. c. f.

Primo fallit in pd. s. rusticis fauore agriculture: sec. in vrb. anis vt i. l. §. ff. de serui. rust. pd. s. 2. no. i. l. ff. C. de serui. 2. aqua.

Fallit qn ex speciali privilegio vel alicui ghaliter. concedat a p. nci pe 2. possit in loco publico edificare: obscurauit lumina vicini: vt est tex. no. in. l. §. merito. 2. §. dano. ff. ne quid in loco pub. vt vult glos. in. l. ff. de d. a. infec. secus si edificaret in area vel domo propria: vt in l. luminibus. ff. de serui. vrb. prodio.

Fallit qn aliquis vellet eleuare parietem cōem: quem i. vult esse pro priu ipsi q. non potest eleuare: secus si vellet q. esset cōs ille paries 2. tūc nō tenet ex edificatio: vt. l. q. dictum. §. si ex tribus. ff. de serui. vrb. predi. 2. ibi etiam ponit Bar. qd. no. q. quotidie est in facto.

Fallit in casu. l. ppria. ad fl. ff. de serui. vrb. predio. in quo q. nō pōt tñ eleuare domum ne obscuret in totum lumina vicini.

Domū renocandi privilegium regl. r. habet existens in curia pape vel principis ex causa necessaria vel probabi: li. l. §. sed agant. 2. §. legatis. ff. de iur. 2. glo. in. c. de foro compe.

Amplia pmo ne dū tale ius reuo. domū cōpetere reperit i curia roma sed in quolq. alio loco: vt p. do. Maria. soci. in. d. c. si. alleg. host. in. ti. 2. excep. §. qd. si. effec. ad finē. p. d. l. §. §. lega. ibi rome v. alio loco.

Amplia scdo hos ius cōpetere et si durante cā rome superueniret iusta cā renocandi domū ita Abb. do. Anto. 2. Jmo. in. c. si. de dila.

Primo fallit qn ibi ageret: quia tunc 2. ibi cōuenire posset: vt d. l. §. §. sed si agant vbi plene de hoc.

Fallit qn ibi deliquisset vel cōtraxisset: cum tunc pro his conueniri possit vt. l. nō alijs. §. i. 2. l. sequen. ff. de iudi.

Fallit qn esset cā q. celeritatē desiderat vel tpe peritura: vt est qn tractat cā electionis p. latoz ar. de appel. c. abbate. l. j. ff. de feris. se: ens aut si esset cā in q. nō versaret tñ picuiss vt si tractaret de electio ne canonicoz vt voluit Jo. an. in. d. c. si. q. est notandū.

Fallit qn conueniret finita cā necessaria: q. tūc cessat privilegium reuocandi domū vt si conueniret finita legatione. ff. ex qui. cau. malo. l. qui miteunt. §. si. 2. l. si cui. §. j. in Jmo. in. d. c. si.

Fallit qn recōueniret pro alijs q. pro his qui gesserunt in propria prouincia cum pro talibus non competat privilegium: vt. l. §. si. §. item

a littera D.

So. clv.

Extra prouinciam. ff. de iudi. qd. est verus tā in alijs quibus cōpetit hoc privilegium quā in legatis cū cōpetat hoc privilegium in omnibus preterq. in cōtra: ctibus iniurijs 2. delictis cōmissis ibi dum esset in le: gatione. vt. in. d. §. leg. quod etiam locum habet in peregrinis q. ipsis equiparantur. extra de priue. c. vnico secundū Jmo. 2. Jo. and. in. d. c. si.

Fallit dūmodo agat p. viā actionis: secus si intē: tant officij iudicis scdm aliquod post. gl. in. l. sed 2. si de iudi. §. Ang. ibi 2. tra cū sit eadē rō Bene. va.

Fallit in persona agente proprio nomine sec. si noie ei q. ipetrare pōt. ita tex. in. §. reuerēdissimi i auct. de sanctis Episcopis. Be. va. Regula. c. f.

Donatio facta a patre filio in potestate regulariter non valet a. l. do: nare de dona. inter virū 2. vxor. 2. §. C. de offi. dona. vbi nota. p. docto.

Primo fallit b. in filio emancipato: vt. l. libe ris. C. de colk.

Fallit si donat filio naturali. vt. l. omnes. §. luci ff. de his que in frau. credi.

Fallit nisi donat filio studioz cā vt dicit Bal. in l. ff. solu. ma. 2. in. l. qua potest. ff. fami. hercis.

Fallit in filio milite q. ea que veniunt includunt peculium castrense veluti arma 2. equos. vt. l. si fili C. famil. hercisun.

Fallit c. qn donat filio benemerito: vt in auc. vnde si parens. C. de inoffi. test. limita tñ hec singu lariter vt pcedat qn merita sunt equalētia donatio ni: §. si donatio excedat merita in eo q. excedit non valet donatio: q. hoc pacto p. facili merito posset pater vni filio donare oia bona sua 2. aliū penit. pri uare successioe qd. nō est dicēdū. ita voluit Bal. in. l. donatio. et in auc. ex restamēto. C. de collatio.

Fallit fauore dotis quia tunc tenet donatio si pa ter donec filie nomine dotis: vt in. l. pomponius. si ladelphus. ff. in reg.

Fallit quando statim ad aliū transferri debet et apud filium non remanet vt voluit Bart. in. l. si. cuz filius §. §. ff. de dona. et est tex. quez ipse allegat in

Non valet vide bal. in com si. cccxxx. in. §. p te sed qd de fa: cta inter matrē 2 filios vide do. pe. phi. cor. in cōs. clv. i. §. pte b. Primo fal lit. vide. do. pe. phi. cor. in cōs. cccxv. in. §. in cōs. clxxxix. in cipi. viso testō. h. ij. q. spāle est in. §. pte. beh. v. c. Quinto fal lit. Adde eun: dem do. bar. so ci. in cōs. cccv incipi. visa l. h. confirmo et in §. pte. Be. va. c. Octauo fallit. Ad hanc fallē. vide. do. pe. phi. cor. in cōs. cclxxxix. in lra. 3. et. r. in

parte et in cōf. cxxxvij. incip. quāq; in litte- ra. s. et seq. in f. parte et in con- si. cclvij. incip. q̄ q̄ in lra e. in cōf. cccvj. in- ci p. oportunitz in lra e. in. iij. p- te. et in p̄f. ix. in lra b. i. ij. parte Bene. va. b. Undecimo fallit vide. do. p̄e. phi. cor. in cōf. ciiij. incip. ad eidentiam in p̄in. in. iij. pte et in cōf. lxxix. in- cip. sed p totuz et in cōf. cxliij. incip. l3 p totuz et in cōf. clxxxv. incip. in lra in lra d. in. ij. pte et est dez. d. bar. soci. in cōf. xxi. incip. viij. h. sed p a- cto; circa medi- um in .i. parte. Bene. va. e. Est vide b. p̄e. phi. cor. in cōf. ciiij. f. lra d. in. ij. pte. et in cōf. cccvij. in- cip. p̄mitto. in lra. in. iij. p- te Bene. va.

l. profecticia. s. si quis. ff. de iure dotū. a. Fallit a vbi pater filio donat in potestate et in rat de nō renocare secundum Bal. in. l. irritam. C. de vsu pro donato. et sequuntur nouissimi. Fallit vbi pater donat filio vt hēat peculiū et po- stea eū emācipat tex. ē in. l. donatiōes in cōcubinā .s. p̄f. ff. de dona. quē dicit Ludo. de roma esse singu- larē ē em mibi hoc mirabile: qz si p̄ donauit filio vt hēat in peculiū: et moriat p̄ nō confirmat donatio et non confirmatur per emācipationē. et tñ in vtro- qz casu filius efficitur sui iuris. Fallit si donatio filio vt filius emancipetur. vt in l. line emancipetur. C. de dona. b. Fallit b si p̄ donat cā mortis: vt. s. si donatiōne C. de colla. in p̄n. et i. l. pe. ff. eo. ti. s3 in hac donatiōe ē pl̄ qz p̄firmat morte et si nō interueniat traditio sc̄z bal. in. l. si mortis cā. C. ad. l. fal. et rō qz ista do- natio h3 vim et effectū vitie voluntatis. vt no. i. l. q. ff. de leg. s. et in. l. si. ff. dona. cā mor. s3 i vitia voluntate si requir̄ traditio d̄ necessitate nisi testator velit spōte soluere: in vita legatarū; tex. ē sing. i. l. luci. ff. d̄ leg. ij. sec̄ autē si simplici p̄missiōe facta sit talis donatio filio: qz ad hoc vt cōfirmet morte requiritur tradi- tio. vt. l. papinian. ff. de dona. inter virū et vxo. arg. de illa donatiōe de qua ibi ad istā et arg. est bonū et huiusmodi fallētie seu casus. in quibz vsq; donatio facta a p̄e filio. ponit do. Lafrā. de oriano de viti- piā in. l. si donatiōne. C. de colla vbi vide per eum. Regula. ciiij.

Donatio inter virum et vxorem prohibita est: c vt in toto tit. ff. et C. de dona inter vir. et vxo. et in .c. donatio. extra eo. ii. etiam si traditio interueniat: vt est tex. in. l. iij. in. s. sciendum. ff. eo. ti. **Primo** fallit vbi cūq; coniuges faciunt sibi inuicem donatiōem reciprocam: videlicet si cōtingat alteri premori alieri supstes habeat bona sua: et tunc ppter dubiuz enentū valebit donatio: vt probat in. l. pater puelle. C. de inoffi. te- sta. et ibi hoc singu. not. quod doctores ibi sequun-

tur pro hoc vide bonā glo. in. l. si l3. in s3bo inter pri- uatos in. si. C. de pac. et pbat in. l. qd̄ sūt .s. si vir. ff. de dona. int̄ vir. et vxo. et b̄ etiā t3 Lud. de ro. in sua sing. qd̄ incipit phibiti int̄ se donare vbi ponit reg. ḡnalē q̄ phibiti inter se donare nō intelligunt si fa- ciant donatiōne reciproca: et ista limitatio d3 p̄redi- qñ donatio vni sequitur donatiōne alterius incōtinē- ti: secus si ex intervallo: qz tñ etiā donatio recipro- ca eēt inualida: vt est tex. in sing. in. l. q̄ vir unpte. ff. de dona. inter vir. et vxo. fm Ludo. de ro. in. d. sing. vbi subdit per illū tex. qz si ego donassem vxori mee hodie mille et postea hinc ad anū ipsa donasset mi- hi fundū vtrāq; donatio esset inualida ita d3 intel- ligi dicta limitatio et adde qz talis donatio mutuo nō intelligit phibita si dicat qz si donatio iteruius et nō posset renocari fm tex. in. l. vbi ita donatur. de dōa. causa mortis. nā talis dona. erit valida et nō in- diget cōfirmatiōe. et p̄ se qns nō interueniēte tradi- tiōe etiā post mortē bona peti poterūt ita not. intel- ligit pau. de ca. declar. do. Cy. in. d. l. pat̄ puelle. in. si. sed aduerte qz b̄ vltimū nō videt̄ verū. nāz videt̄ qz immo nō valeat donatio etiā mutua nec eēt mor- te cōfirmat nisi ambobz simul decedētibz vel quā- do aliter p̄firmat illa q̄ est facta sup iuētū: vt est ca- sus de vtroq; in. l. cuz hic stat. .s. ambo. ff. de dona. inter vir. et vxo. ibi cū simul decesserint. et in s3. per inde vbi vtrāq; donatiōne valere et ibi simul deces- serūt. et ibi qz vtrāq; alteri a p̄rio sensu si aliter su- peruixisset dona. forsitan voluisset non valere. a. Fallit a qñ fuisse facta donatio cū iuramen- to: nā per tale iuramentum videtur validari dona- ta tenet Bar. in. d. l. si quis p̄ eo. ff. de fideius. in si. et in. l. scyus. et augerius. ff. ad le. fal. et ista fuit opi. originalis Sui. de cu. in. l. s3 si possessori in. s. itez si iuramēto. ff. de iureiu. et istā opi. tenet Joā. de imo. in. l. si quis in inq̄litos. ff. delega. s. q̄ dicit se ita cōsu- luisse. sed cōtrariū tenuit et vxo. i. l. cuz qd̄ decedens .s. filia. ff. deleg. iij. l3 Bar. in. d. s. ricia loq̄tur de iuramēto assertorio tñ satis tenet idē in iuramēto cō-

a. Sc̄bo fallit vide. d. Alex. de imo. in p̄f. vij. p totū i. q. pte et in cōf. ciiij. vt in. vj. colli. in. ij. pte. et d. pe. phi. cor. i. p̄f. ciiij. in lra. i. in. ij. pte. et in p̄f. xl. in. lra a. circa fin. h. in iij pte. et qd̄ p est et in cōf. cccij. incl. v̄f. p totū et in cōf. cccij. in lra b. et abb. i cō- si. xlvij. et Lud. ro in p̄f. cclxxx iij. et pau d̄ ca. p̄f. cccvij. b. v.

firmatio: nā dicitur cōiunx nō est capax donatiōis cū iuramento. sed
 Auto. de but. in. d. c. cū cōtingat. in penul. car. eē de iure in. t. q. iura-
 mētū nō firmat cōtracto sed solū claudit os iurātis. q. opi. cōiter tene-
 tur. Et q. iuramētū firmat ptractū qd. t. Archi. z Jo. an. l. c. ij. de pac.
 in. vj. ibi sup. bo firmatū. dicit em. q. iuramētū dat robur pacto z nō
 simplr claudit os iurantis. z idē sentit glo. i. d. c. ij. q. dicit q. pactū va-
 let. ppter iuramentū. z idē tenet ibi dñs Dñicus z Joan. de ligna. et
 Joā. calde. in prealleg. c. cū cōtingat: z hanc opi. que est in multis locis
 illius. c. dicit esse cōmunē opinionē: z dicit q. est attēdēda. in iu-
 dicādo. z pbatur in. c. ij. de par. vbi tex. dicit q. pacta debent oīno ser-
 uari. propter iuramētū. z hāc opi. tenet oīno. ff. de sensu in consi.
 rui. de materia. vide etiā p bal. in. l. j. C. de sac. san. eccle. z p oēs doc.
 in. c. donatio. de donatio. in. v. r. z v. r. z in. d. c. cū cōtingat de iure.
 iurā. z in. d. c. ij. de pac. lib. vj. sed limitari pōt dicta regu. vbi cūq. sa-
 ctā donatiōe moueat. is de dicta donatiōe z ille cui donatū est alie-
 net iusta cāq. sufficiat. ad donatiōē validā z donās nō apponet illi
 exceptionē in cōtrariū z sic pñcietur donatiōē valere z donatarij
 absoluatur: qz tūc si donās vellet postea cōuenire sic donatarij mo-
 ueri poterit. exceptiōe rei iudicate: vt est casus valde notabilis cum
 glo. in. l. spōsus. in. g. si vxor vel maritus. ff. de dona. inter virū z vxo.
 facit. l. j. §. itē qri pōt. ff. de reb. z qd. ibi no. sed pñciēt p iudicē sine
 aliqua iusta causa valere sententiā. esset ipso iure nulla. l. iij. §. scien-
 dum. eo. titu. no. sing. in. d. §. si vxor vel marit. sed aduertit: qz vide-
 tur q. ista limitatio non sit bona: quia licet sententia valet z obstat
 exceptio rei iudicate z videatur impedire petitionē soluti: vt. l. iulia.
 et. l. iudex. ff. de condi. z demon. tamē dico q. solutum potest conditio-
 ne indebiti repeti: qz. d. l. iulianus. et. d. l. iudex. non procedūt. in sen-
 tētiis pro eo q. vni ex legatoribus donare: prohibetur casus est in di.
 §. si vxor vel maritus secundum bald. in. l. cum allegas. C. de vsur. z
 Ludo. de roma. in suo singu. cccxi. quod incipit tu scis q. donatio. itē
 si posset probari q. illa etiam fuisset facta in dicta sententia non va-
 leret: vt. le. cum hi. §. si cum lis z ibi no. ff. de transactio.

Regula. cv.

Donatio inter virum z vxo. regulari ter morte mariti cō-
 firmatur. le. sed interim. in principio. ff. de dona-
 tione inter virū et vxorē cum concordati.

Primo fallit vbiq. maritus non tradidisset ante mortem
 sed tantū reliquisset quia talis donatio morte mariti
 non confirmatur: vt est glo. not. reputata singu. in. l. papinianus. §.
 de dona. inter virum z vxorem. **Regula. cvj.**

Donatio ppter nuptias iequa-
 lis dotis z pacta de lu-
 cro dotis vel donationis inequalia nō
 valēt cū eqlia eē debeant vt hī in auc.
 de eqli. do. in pri. z. j. l. ex morte cū auc.
 ibi posita. C. si pa. cōuen. z insti. de dona. in. §. est et
 aliud. z in. c. donatio. extra. de do. inter virū et vxo.

Primo fallit qñ hmōi donatiōes fierent an-
 teq. cōtrahatur mrimoniū per ver-
 ba de pñti: qz tūc tales donationes etiā inequales
 bene valerēt z est ratio. Qz pacta inequalia pñbi-
 ta cōstāte mrimonio: qz sapiūt donatiōē que est p
 hibita ne nuptio amore se spoliēt. vt in. l. j. ff. de do-
 na. inter vir. z vxo. que rō cessat an matrimonij cō-
 tractū. Et ista est doctrina singularis. Inno. in. d. c.
 donatio quā seq. tur ibi Ant. de but. z Ang. facit ma-
 gnuz festum. in. d. c. l. ex morte quā bene no. qz nunc
 est de facto. **Regula. cvij.**

Donatio facta paupib. nō valet z
 nisi qd. tibi pñens sit qui
 pro eis donationes recipiat tenet glo. et
 bar. in. l. illud. C. de sacro san. eccle.

Primo fallit nisi esset interpositū iuramentū. qz
 tūc valebit donatio dato qd. nullus reci-
 piat p eis z iurās cōpelliēt ab obseruatiā iuramētū.
 ita tenēt Ant. d. bu. z d. Ab. l. c. sicut el. ij. de iureiu.
Fallit vbiq. esset expressa cā puta ppter mari-
 mā penuriā victualis q. foret dono paupib. centuz
 nāpūc tenet donatio lz null. sic q. recipiat p paupe-
 ribus et ita t. Jo. an. in spec. in ti. de instr. edic. §.
 nunciō aliqua. in. vij. carta. in pbo sed an pauper
 et videas que not. Inno. in. c. ex parte de censu.

Regula. cvij

Donatio omnū bonoz presentū a futu-
 roū a regulariter nō valet. a
Primo fallit vbiq. aliq. donasset oia sua
 bona mobilia z immobilia pñentia z
 futura: nā illa dictio imobilia q. iura z iactiōes non
 includūt. le. cū tutor. ff. de pe. propterea valebit
 quia poterit de illis testari. ita no. tenuit Bald. con
 g

Non valet
 Limita etiam
 hāc regulam vt
 per fely. in. c.
 in pñtia. in. iij.
 col. ver. in text.
 ibi vende vnū
 uer. de pba. at
 quare non va-
 leat. vide dom-
 pet. phi. cor. in
 consi. ix. incipi-
 quāq. in littera
 p. in. ij. parte.

fulendo in consil. quod incipit Naphydus.

¶ Fallit vbi quis quis donasset oia bona sua pntia et futura vbi quisq existētia: nā tunc ppter illa vba existētia nō veniēt iura et actiōes q nō dicuntur esse in loco ex quo sunt incorporalia: vt. l. gatus in vni. de leg. ij. et ita cōsulēdo tenuit Bal. in cōsi. qd incip. sup primo qd est val de notandū. idem si dixisset qdqd perusq habeo p dicta iura p. quo facit tex. in. l. si. C. de dona. et ita tenuit Bal. in. l. j. ff. de statu. homi.

¶ Fallit vbi quis donasset omnia sua bona pntia et futura reserua- to sibi vsufructu. vt not. Moder. in. l. si. C. de pac.

¶ Fallit vbi quis talis esset facta ecclie: vt tenuit Bal. in. l. si q mulier C. de sacro san. eccl. et in. vl. col. vbi dicit eē casum i. l. iubem^o in. pun. C. eo. ti. p quo facit tex. in auc. de nō alienā. in. s. min^o: et ita etiā tenuit do. Abb. c. cū dilect^o. de succes. ab intesta. l. Ang. teneat p trariū in di sputatiōe sua incipi. in refulgēt palatio et in. l. pactum. C. de pactis.

¶ Fallit qn donatio facta esset per maritū vxori vel per patrē filio in potestate et esset morte cōfirmata iuxta. l. donatio. C. de dona. et in. l. papinian^o. ff. eo. ti. nā tunc cū habeat vim relicti detrahēt falcidia: vt in. l. donatio. C. ad. l. falsi. et not. glo. iij. i auc. ex testamēto. C. de colla. neq repugnat aliqua ex rōnibus que suadet donationē de qua in p posito nō valere ita cōsulēdo tenuit Cy. in consilio quod incipit qd quid dicant et est de mente doct. in. d. l. ff. C. de pac.

¶ Fallit dicta regula vbi quis quis nō donasset expsse oia bona sua presentia et futura s; donasset maximā summā excedentē valorē pa trimoniū: puta mille millia ducatorū: nā l; nō sufficiāt pntia et futura ad hanc donationē implēdā tñ valet: q; tunc psumitur in futurū lu- erari. l. si. s. deficit arbi. tutele. et iō ppter ea toleratur dicta donatio vt tenuit Fulgo. in. d. l. si. C. de pac. pro quo facit qd singulariter te- nuit Azzo. in rubrica. eo. ti.

¶ Regula. cix.

DOTIS causa inter plura privilegia q̄ habet illud est q̄ alijs creditoribus pferatur: licet cōtractus pre- cedēs tēpote aliam tacitā hypothecā habeat: secus tamen si expssam. l. assiduis. qui po. in pig. habea.

Primo fallit si dos est tantū confessata: vt in glo. d. l. assiduis C. qui po. in pig. hab. in vbo data. et de dictis privile- gijs plene dixi. ff. solu. matrimo. l. j. sed sup hoc passu. d. glo. est aduer tendū q̄ sunt tria que possunt esse rationes. nā pōt considerari pri- ma ratio vcz presumpse simulationis que psumitur ex eo quia con- fessio est facta inter psonas phibitas. l. qui testuū. ff. de proba. l. si for- te. ff. de castrē. pecu. l. si dona. C. de colla. summi.

¶ Ratio. ij. est q; d. l. assiduis exorbitat a regula cōmuni ergo stricte

intelligitur in casu quo sequit dotem vere et re traditam

¶ Ratio. ij. est quā posuit Bal. in. l. cū alijs. C. de iure deli. q; pntile giū pntiōis dat actiōe ex stipula et nō est indultū pntiōi ex. l. p q̄ cō- ditio nē perit dos pfectata: q; rōnes ifert et sequit Car. et Pe de auc. in c. ex. l. is. et de pig. his s; rōnibus sic premissis et in mediū adduct; pnt cōfidensius inferri illationes: gl. in. d. l. assiduis. vbi vide.

¶ Limita hoc pntio nō pcedere si esset tali exceptiōi nullitatis seu nō date dotis renunciati vel essent transacta ipsa ad opponendū de quib^o in auc. q; locū. C. de doc. cau. s; caue. q; in h; locū. d. l. assiduis nō aut. d. glo. et hoc voluit Bar. et alij doc. in. d. l. et Ang. in. d. gl. et in. l. si q; C. de do. pferi. ideo creditores p suo interesse pnt opponere q; dos nō fuit soluta ipsi marito. Idē voluit Jo de imo. in. d. c. ex. l. is. et regula damnū de reg. iu. in. vj. et q; in reb^o dubijs fauet doti. l. in am- biguis de reg. iu. et no. in. c. si. extra de re iudi. l. Jo. de imo. dicat nūc procedere qn aliter creditor pcederet solam confessionem et aliter hic non: et bene dicit licet prima facie videatur contra id quod est di- ctum de non nu. pec. p. l. dolo. s. diuersum. ff. de noua. cū simi. tñ pce- dit etiā fauore dotis p illā. l. in ambig. et hoc casu si recte cōsiderat nō h; locū aliqua ex dictis rōnib^o: q; cessat psumpta simulatio et cessat rō ex ordinatione. ut cessat rō Bal. in. d. l. cū alijs: q; censeat dos vere tradita. et ois effect^o pntilegiat^o q; subesse et hec est prima limitatio.

¶ Limitatio est ad glo. predictā. d. l. assiduis: q; si vir est longe igno- bilis l; confiteat dotem in h; privilegiū pntiōis s; Bal. in. l. si volun- tatis. C. de do. promis. et illuz text. habetis i. l. creditor. s. j. et no. in. l. si stipulatus fuero sibi. s. si tibi nupsero. ff. de ver. obli. dummodo non fiat simul pfectio vt vbi per eū q; dos habere p tradita: ne pōt oppo- ni exceptio ante numerationē dotis quod not. fm Bar. et Bal. in. l. j. C. de dona. ante nupt. et procedit hec scd a limitatio similiter q; nulla ex dictis rationibus impediētibus subest.

¶ Limitatio est q; illa glo. h; locuz qn cōfessio dotis fit a marito spe future numeratiōis: q; tūc verū est q; dos nō est re ipsa tradita: sed si confessio fuit facta aīo donandi q; presumitur qn fit inter partes: se- cus q; cōfertur in tps matrimonij pp causam dotis: q; tunc viro pmo- riēte cōfirmatur donatio q; videt tradita a muliere viro sub spōsali bus. l. l. s. j. de iure do. et l. singularia. ff. si cer. pe. cōiuncta. l. papinia- nus. de do. inter vir. et vxor. et isto casu nō h; locū. d. gl. in. d. l. assiduis immo mulier haberet ex cā dotis in hac donatiōe privilegiū pntiōis p illū tex. ad hoc facit. l. ab anastasio. ibi re ipsa tradiderit. C. manda et ibi tex. dicit q; qn est cessio facta causa donationis in totum habet et sortitur per vim effectū sicut pro precio vero interueniente.

Limitatio est nisi ex alijs cōiecturis appareat de vera muneratio-
ne dotis: vt qz vir exhibuit alimēta vxori tanq̄ debita s̄m Bal. i rub.
de priu. do. c. alle. l. cū in rem verso. ff. de viu. z. l. vlti. C. de nō nume.
pecu. qz cōiecture habent̄ pro aliquib⁹ probationib⁹: tene menti.

Limitatio est nisi statutū diceret q̄ instrū cōfessionis dotis habeat
vum rei iudic. nā ex hoc sequit̄ q̄ ab initio habet̄ p̄ veritate. l. i. ff. de
rei iud. z. l. res iudica. ff. de reg. iu. s̄m Bal. in. d. rubr. z b̄ ipse voluit in
l. si. C. de spon. z idē cōsuluit Azo. cōsi. q̄ incip. statu. ciuitatis nostre
Floren. cauet̄. z est in l. iij. cōsi. lxxij. in ordine meorum.

Limitatio est nisi arū creditores simili nō notant̄ ex p̄fessione qz tūc
ceteris parib⁹ mulier p̄ferit̄ respectu confessionis dotis p̄ l. assiduis.
p̄alleg. iūcta. l. in ambiguis de iure do. z. l. ambiguis de reg. iu. s̄ hoc
intelligo nisi al⁹ creditor v̄rat̄ cōfessione viri durante lapsu t̄pis dari
ad opponendū excep. nō nu. pec. vt. l. si cautionib⁹ eo. xi. p̄ot. n. esse q̄
incurratio in tali debito sicut in dote iuxta. d. auc. q̄ locū. z idē si v̄
sit in casu quo non posset opponi exceptio nō nu. pecu.

Limitatio ē in. d. gl. i. l. assiduis: z colligi p̄t ex verbis. d. Pau. d. ca.
in. l. i. ff. so. ma. v̄z q̄n alij creditores erāt priores t̄pe t̄m nō h̄ntes ex-
pressam ypothecā z marit⁹ p̄fessus fuit dotē an̄ p̄tractū matrimonij
qz tunc nō p̄sumit̄ facta in fraudē credi. cōfessio: vt t̄z Cy. in auc. s̄z laz
necesse de don. an̄ nup. in. iij. q. s̄m ip̄m: s̄ hoc v̄r dubiū: qz talis con-
fessio p̄ficit̄ effectū suū in t̄ps p̄hibitū v̄z matrimonij. l. q̄ sp̄o. eo. tit.
iō vident̄ subesse rōnes impediūne: de quib⁹. s̄ dixi. Limitatio est
q̄n fuit facta cōfessio p̄stante matri. t̄h̄ promissio dotis fuit facta pū:
nā tūc nō p̄sumit̄ facta in fraudē nec h̄z locū exceptio nō nu. dotis: vt
est casus in. l. vlt. s̄. j. C. de nō nu. pe. z no. gl. in. l. si. C. de do. cau. z ex-
presse Jo. an. in addi. spe. de do. inter vi. z vro in. s̄. j. q̄ etiā t̄z Pau. d.
ca. in. d. l. i. ff. so. ma. vbi ēt̄ d̄ridē q̄d. s̄. dictū est q̄n trāserūt̄ ipsa p̄cessa
p̄ illā auc. q̄d̄ locū q̄ p̄t̄ ēt̄ procedere in alio casu v̄z q̄n creditores cō-
traxissent cū marito post cōfessionē factā de dote recepta qz t̄q̄ sua
cōfessione affectus cōtraxit cū alijs p̄sonis no. in. l. p̄fes. C. de pig.
sed. aduerte qz s̄ hoc sit verūm q̄d̄ supra dictū est q̄d̄ tetigit Bar. l. d.
l. ff. solu. ma. p̄cedit. in alijs terminij videlicet q̄n alius creditor pū
contraxit ante cōfessionem mariti.

Limitatio. d. gl. in. l. assiduis: est qz p̄cedit q̄n p̄ores creditores cō-
currunt cū ipsa muliere: at̄s ipsa mulier pot̄retur p̄uilegio p̄latiō-
nis: q̄d̄ etiā voluit Lud. de ro. in. d. l. i. per tex. in. l. si. cui. C. de non nu.
pec. z in. l. si q̄s prim⁹. C. de bo. p̄scri. extra dictas limi. h̄z locū glo. p̄di.
in. d. l. assiduis. quē loquit̄ de dote confessata. z no. p̄dicta qz nullus
tradit̄ ita perfecte.

Regula. ex

Non p̄nt̄ in q̄b⁹ a s̄t reb⁹ solēnit̄as r̄q̄rat̄: vid̄ eūdē do. bart. so. in
p̄si. cccvij. inci. v̄l̄is s̄. i. defensio v̄l̄q̄ ad s̄. p̄terea z sc̄da l. ij. p̄te z q̄
solēnit̄ates r̄q̄rant̄ z exigant̄ ad talis alienatiōis v̄lidit̄ate. vide p̄
do. Mari. soci. eiusdē do. Bar. geniot̄rē i p̄si. xv. inci. v̄l̄is q̄si p̄ totū z

Ecclesie res absq̄ solēnit̄ate regl̄r aliena-
ris nō p̄nt̄ a auct. hoc ius por-
rectum. C. de sac. eccl. z in. c. s̄. extra de rebus eccl. nō
alie. z in clemen. s̄. en. tit. cum si.

Primo fallit q̄n alienant̄ res ecclē. ad t̄ps vt
h̄r p̄ gl. z doc. i. c. s̄. d̄ reb. ec. nō ali. li. s̄.
fallit q̄n alienat̄ res q̄ seruādo seruari nō p̄nt̄: qz
tunc sine aliq̄ solēnit̄ate alienari p̄nt̄ vt tenuit glo.
q̄. q̄. in sum. z in. c. s̄. de reb. ec. nō alie. li. v̄j.

fallit q̄n alienat̄ res ex necessitate b̄ vt i ecclē.
q̄ nō p̄nt̄ p̄p̄iū sibi retinere vt in eccl. p̄dicatōz here-
mitaz qz tūc sine cā z l̄nia superioris nō seruata so-
lēnit̄ate p̄nt̄ alienare vt vult Buil. d̄ cu. z Bal. i auc.
hoc ius porrectū. C. de sac. san. ec. de q̄ etiā h̄r i. c. de
statu. mo. fallit q̄n alienant̄ res q̄s eccl. min⁹ iu-
ste detinet: vt v̄r velle Bal. in auct. s̄ q̄ mulier. C. de
sac. san. ec. z h̄r p̄ Jo. an. l. c. nulli liceat de reb. ec. nō
alie. z no. in. c. eū q̄ s̄. de p̄ben. Limitat̄ q̄n alienā-
tur res pue z puī cōmodi qz tūc p̄ p̄relatū sine p̄gre-
gatione capl̄i poterūt̄ alienari vt ē tex. no. xij. q. ij. fe-
rula de q̄ late p̄ Jo. an. in regula q̄ h̄z i mercu. z no.
Ang. in. c. de alie. z emphi. in. s̄. nec etiā in si.

fallit q̄n alienant̄ res q̄ nondum cēsentur esse in
bonis ecclē sie vt sunt ille que p̄tribunt: vt not. in
c. si. de rescrip. vel ille q̄ nondum sunt incorporate vt
sunt res ecclē sie legate nondum tradite quas p̄rela-
tus sine licentia superioris repudiare potest etiam
si sint res immobiles: vt cōsuluit fede. de senis con-
si. xcvij. per. l. si sp̄sus. s̄. j. ff. de dona. inter virum
z vro. ad q̄d̄ facit q̄ not. Jo. an. in. c. cum a postlo-
lica. de his que s̄nt̄ a p̄rela. quod etiā videtur tene-
re Lopus in sua allegatione. xvj. circa finem: vbi
dixit q̄ p̄relatus p̄t̄ repudiare legatum seu heredi-
tatem sibi relicta z sine licentia superioris: licet con-
trariū tenuit p̄. de anch. in. d. c. s̄. de reb. ecclē. non

g ij

in cōsi. xxx. inci.
viso q̄dā instrō
s̄. p̄dicat̄is euz se
quē. z s̄. iij. p̄nci
p̄alr̄ in. s̄. p̄te et
do. Ale. de imo.
in p̄si. xij. l. ij. co.
in. iij. p̄te z q̄d
in alienatiōe re-
rū alioz p̄ioz
locoz vide p̄ eū
i p̄si. iij. l. iij. co.
in. s̄. p̄te z q̄d in
alienatiōe rerū
hospitaliū vide
p̄ eū in p̄si. iij. l.
iij. co. i. iij. p̄te et
do. p̄. p̄hi. cor.
in cōsi. cccliij. p̄
totū in. s̄. p̄te et
vid̄ ad materiā
q̄ h̄ntur p̄ Bal.
in p̄si. cccclxxv. i
s̄. p̄te. Bene. va.
b Ex necessi-
tate. Que a s̄tōi
caē alienatio ne-
cessaria z q̄ vo-
lūtaria vid̄ do.
Alex. de imo. in
cōsi. lv. in. iij. co.
Bene. va.

alie. per. l. magis puto. §. ff. de reb. eo. et p alias rōnes de qbus ibi
p est. et idē tenuit Jo. cal. in. c. cū cōtingit. de sen. excō. vbi plus tenuit
q̄ prelatus sine licentia sui capituli et sine alijs solēnitatib⁹ non pōt
repudiare legatū nec hereditatez sicut nec alienare de q̄ tñ materia
habet per Bal. in. l. si pupilloz. ff. de reb. eo. et in auc. si qua mulier.
C. de sacro san. eccle. et per Oldra. in suo. cōs. ix. et in. l. legatum. ff. de
leg. §. et in. d. c. magis puto. §. funduz. ff. de reb. e. et per cano. in. r. tua
nos. de re. eccle. non alie.

Regula. cxi.

Edificiū regulariter solo seu domino cedit. l. q. C. de rei
vendi. et §. ex diuerso. insti. de rez. diui. l. q̄ domū
ff. ad. l. aquil. l. ff. de supel. et l. obliga. §. placet. ff. de acti. et obl.

Primo fallit in eo q̄ edificat in mari vel l. litore maris: qz tñc
edificiū nō cedit solo: vt est tex. insti. de rerum diui. in
prin. in §. nemo et slls tex. et magis apert⁹ in. l. §. nūciatio. ff. de no.
ope. nun. arg. etiā Lu. de ro. q̄ pōt imponi huic edificati on⁹ pēsiōis
soluēde annuatim fisco et alle. l. §. si q̄ nomē. ff. ne qd in loco publ.

Fallit vbi cūqz edificat esset illicite cōstructū: nam tñc nō cedit so
lo cū veniat destruendū in. l. fideicom. §. si qui illicite p illum tex. ff.
de fideicom. per quem Bal. colligit istam fallen.

Fallit dicta regula in edificante de pecunia. ecclesie in solo dicto
qz tunc edificatum non cedit solo sed edificatū ecclesie glo est sing.
xij. q. ij. apostolica ad hoc reputat sing. Lu. de ro. in. d. l. §. tunc vi
dendum. ff. de noui ope. nun. et etiā simpliciter sequitur Bal. in addi.
antiquis. Adde spec. idem tenentē in tit. de emp. et ven. §. tertio loco
ver. qd si clericus et Bal. in. l. in m. ff. de rerū diui. Jo. an. tñ in regu
la qui prior in mercurialibus in. v. col. dicit q̄ glo. in. d. c. ap̄ ca non
videt iure appobata et similiter Jo. an. in addi. spec. in. d. §. qd si cle
ricus nō approbat glo. illā nec. d. spec. et similiter do. Lu. de ro. in auc.
similiter ad. l. falli. in. vj. et xxj. col. specialiter etiā in factis contra ius
ad pias causas transit cū opi. Jo. an.

Limitatur dicta regula nō habere locū vbi essent aliquę pecture
q̄ edificans nō habuisset aim donandi edificiū dño soli vt qñ ius ha
buisset edificandi in solo alieno: vt pbatur in. l. senatus. §. marcellus.
ff. de leg. §. fm̄ pe. de anch. ibi et etiā hoc ibi no. Jo. an. de imo. et tenet
Cy. et Bal. in. l. ij. C. de rei ven. p̄ illū tex. et probatur in. §. ex diuerso.

Limitatur non procedere vbi cūqz edificat et dñs soli essent pso
ne inter q̄s non posset cadere expressa dānatio vt est glo. in. l. si vxor
filio. in. gl. si. ff. de dona. inter vir. et vxor. et l. marcellus. ff. eo. ii.

Limitatur vbi edificium factum esset sine calce et sementato ali
quo: vt quia lapis super lapidem positus fuerat sine calce et cemen:

to et alia materia et mō hoc fuisset pfect⁹ mur⁹ sice⁹
qz hoc mō edificatū illū nō cedit dño soli: qz nō vt p:
prie edificatū nec vt p̄prie h̄ se faciē operis. l. stipu
latio. §. opus. ff. de ope. no. nō sed istud nō vt verū
immo. in cōtrariū est veritas vt est tex. valde nota.
in. l. §. ff. cōmunia p̄edio. et in. l. si p̄cario. ff. eo. tit. ibi
dū tex. innuit edificatū soli p̄ditū et dirutū inutilē facit
intentionē et. et ibi tex. loquitur de muro sicco et tñ
edificium solo sedit: et adhuc illud tex. pōderat bal.
et dicit etiam ibi Pau. de cast. se non recordari alibi
hoc legisse. et est vtile hoc scire qz si aliquis vendit
mihi fundū in quo est talis mur⁹ cōfect⁹ sicus sine
calce et cemenō nō poterit in eū tollere sicut murū cō
fectū cū calce: qd est notādū et mēti tenendum.

Limitatur predicta regula qñ edificans ignora
bat solū in quo edificat esse alienū: nā tñc edificium
nō cedit solo: vt in. d. §. insti. de rerū diui. qz hoc de
pendet ex quarta limitatione supra posita.

Regula. cxij.

De re actori instrumentū vel libellos
reus regulariter nō tenetur
tex. est in. c. §. a extra de probatio. et l.
qui accusare. C. de eden. et per doc. in. l.
§. §. et §. ff. eo. ti.

Ca. §. Ubi
nota et copiose
vide fely. circa
fi. ij. col. in ver.
ultimo. cū plu
ribus sequen.

Primo fallit quando ipse reus erat vsu fru
ctuarius: cum tunc teneatur edere.
leg. §. ff. de eden. ad hoc glo. in. d. c. §. extra de proba.
saltem quatenus est vsufructuarius ad hoc. c. con
tingit: extra de. ff. instra. et c. in personam. de p̄uik.
in. vj. fm̄ dñm Nico.

Fallit quando ipse actor peteret a reo instrumē
ta vel libros edi. ad fundandā vel probandā inten
tionem: sed coadiuandā vt si actor petat a reo ex cā
venditionis et pducatur instrumētū adeo q̄ nō sit du
bium de ipsa veditioe: sed de confinibus dicit reū
habere instrumentū cuz tunc ipse reus tenetur ede
re instrumentū etiam si sit instrūm p̄p̄iū ad hoc. l. cū
cōcubinā. §. qui ita et l. ex p̄ditis. §. pe. ff. de. leg. §. et
hoc tenuit Bar. in. d. §. edenda. et in. d. l. si. et cōmuni
ter tenetur p moder. in. c. §. de proba.

Fallit qñ ipse actor peteret instrumēta edi. ad pbādā suā replica-
 tionē: vt est si legatari⁹ petat suū legatū ab herede q̄ excipit q̄ heredi-
 tas soluēdo nō est q̄ quē actor replicat q̄ imo est soluēda. vt apparet
 in inuētario nā sicut actor tenet cedere reo ad exceptionē fundādā z
 pbādā: ita z reus ad replicationē suā fundādā actori cū replicatio
 sit qdā excep. l. ij. ff. de excep. rita cōit tenet i. d. l. ff. z p no. l. d. c. j. d. pb.
Fallit in fisco cū qualitercūq̄ agat tenet re⁹ edere ppa instrumē-
 ta ab ei⁹ intētionē pbādā seu fundādā. l. ne q̄cō. ff. de edē. z. l. in frau-
 dē. §. ex his bonis. z. l. sea. ff. de iure fil. qd̄ pcedit in cā civili in cā cri-
 minali aliō est qz nō cogit cū valde durū esset in cā criminali exigere
 pbationē de domo rei ad hoc tex. in. d. l. ij. §. diuus. ff. de iure fil. scdm
 lect. quā appro. bar. ibi bar. circa que vide in. d. l. in fraudē. §. neq̄.
Fallit in cā m̄imoniali in q̄ re⁹ cogit edere ipi actori instrū ppuū
 sicut z fisco: vt voluit Jo. an. in. d. c. j. d. pba. remittēs ad notata p eū
 i addi. spec. in tit. de instr. edic. §. vidēdū. v. expm. iss. si si. vbi d̄ d̄ fuit
 se disputādo d̄termiatū. nā si speciale ē in fisco form⁹ in cā m̄monia-
 li in q̄ sunt m̄ a specialia z maxie p̄p̄ piculū ale qd̄ est notādū. Ni-
 co. in. d. c. j. **F**allit in ecclesia cui instrū q̄tūcūq̄ actori cogit ip̄e re⁹
 edere etiā ppuū instrū sicut z fisco cū sit magis p̄uilegiata ecclesia q̄
 fisco ad hoc no. c̄ de iudi. c. venerabilis z. c. si. c. i. c̄ de resti. i. integ.
 fm do. Nico. q̄ post do. Anto. dicit idē eē in hospitiis z aliis fauo-
 rabilib⁹ sicut dotib⁹ alimētis legatis z lega. ad pias cās salie vbi nō
 z est copia pbationū. **F**allit qñ peteret a reo ad instrū ppuū ipi
 actoris apd̄ ipm̄ reū existēs: nā tūc sine dubio tenet edere z exhibere
 cū ab eo possit v̄dicari z q̄ eū agi ad exhibēdū. l. i. z. iij. §. si. ff. de edē
 do. z. l. i. §. si. C. ad exhiben. **F**allit qñ talia instrūa v̄ libri rōnū essent
 cōes ipsi⁹ actoris z rei rōne p̄petatis vt qz abo sūt heredes illi⁹ cui⁹
 erāt v̄ eis fuerit p̄ter bona. lega v̄ pecunia cōi ep̄is v̄ alio m̄o acq̄-
 sita cū ad p̄petatē sint cōes: tūc ip̄e re⁹ tenet edere. l. si q̄. ff. fami.
 her. z vt not. c̄ de fide instrū. c. p̄petuna z ita cōiter tenentur.
Fallit qñ talia instrumenta vel libri rōnū essent cōes z non respe-
 ctu proprietatis sed ex natura negocij vt qz processerit aliquis cōtra-
 ctus vel quasi cuius rōnes sunt conferentes: vt puta si sint cōfecia
 tutore curatore vel pcuratore cōstituto cum ip̄e tenent tales libros
 z instrumenta edere. l. quedam. ff. de eden.
Fallit qñ talia instrūa essent cōtraria p̄pter materiā in eis cōtentā
 vt instrūa emptionis v̄ venditionis nā si reperiat apud partē tenentur
 ea edere si sint originalia: vt. c. qñ extra de proba. z. d. c. perpetu⁹ se-
 cns si sint originalia sed extracta seu exēplata z prop̄ia pecunias re-
 dēpta. cum talia ip̄e regulariter nō tenent exhibere: vt supra patet.

Fallit in eo q̄ rōne publico officij instrūa seu libros cōfecisset vt ta-
 bellio v̄ argētari⁹ v̄ publico elect⁹ cū talis cogat edere cū lib⁹ p̄tēdē
 in vilitatē. l. p̄or. ar. ff. de edē. z. l. argentari⁹ fm Jo. in. d. c. j. de p-
 ba. qd̄ et ibidē voluit Jo. an. immo. z plus est qz si aliquis nō sit ele-
 ctus ex publico officio: sed exerceat publice aliquā artē z ex p̄uetu-
 die in publico libros p̄ficiat tenet exhibere ip̄os libros cū rōne cōsue-
 tudinis videat b̄ mādātū z hoc voluit. Jo. bu. in. l. j. z Bar. in. d. l. qdā
 ff. de eden. quorū dicta procede. possunt fm do. Nico. in. d. c. j. extra
 de proba. ad hoc. l. si quis ex argētarijs. §. pertinere. ff. de eden.
Fallit in vsurario petente edere libros suarū rōnū vt est tex. ex
 p̄ssus in cle. de vsur. vbi glo. z q̄ pcedat etiā si non publice exercuit
 vsuras. vt voluit flo. in. d. c. j. de proba. z cōiter tenetur ad hoc quod
 no. in. l. C. de eden. vbi de hoc Bar.
Fallit qñ ille a quo petiit editio deputat⁹ eēt ad custodiēdū instrūa
 publica cū talis teneat exhibere cūcūq̄ p̄tēdētū interesse eēt q̄ ip̄m
 custodē. c̄ de p̄scri. c. ad audiētiā. C. de fide instrū. auc. ad hec. secus
 aut si eēt deputat⁹ ad custodiēdū instrūa p̄uata. i. ei⁹ principis: vt ē ca-
 sus in. d. c. j. de pba. p̄uncta glo. j. fm. Jo. sed certe hoc nō pbatur
 ibi cum non peteret a custode sed a principe. nec ip̄e custos tenet
 instrumenta edere contra ipsum principē vel fiscū etiā si sint libri
 imperiales vel fiscales nisi in defectū pbationis vt voluit Jo. an.
 in. c. j. extra. de proba. post. Jo. in. l. ij. ff. de eden.
Fallit qñ fuisset magna causa fm Jo. in. d. c. put est. fm do. An-
 to. ibidē qñ debitor: facte verdidisset instrū suū z originale tabel-
 lionis esset deperditū casu vel incendio: cum tūc iudex ex officio suo
 cogere possit ad edendū instrū p̄ eū redactū ne veritas pereat ar. l.
 iij. C. de eden. z. xxx. q. v. dictantē fm Jo. in. d. c. j. qd̄ etiā est de mē-
 te. Jo. z Jo. an. z no. ad hoc dñi. de rota in desiccione. cxx. que inci-
 pit. itē l. pars vbi etiā videt velle qz sufficiat actorē pbare se non pos-
 se h̄re instrū. ar. l. l. z. thesaurus. ff. ad exhib. tuti⁹ tñ esset tenere d̄c̄m
 Jo. qz alias posset p̄cludi dispositio hui⁹. c. j. de pba. z similib⁹ p̄tra-
 c. p̄missum. §. porro. de elec. l. vj. fm. Jo. in. d. c. j. vbi lat⁹ vide p eū.
Regula. cxiij.

Edere instrū ante lit. contestata tenet actor si in libello de eo
 mētionem faciat. c. j. z ibi p̄ doc. extra de proba.
Primo fallit qñ nō tenet illud instrūmētū in p̄senti nec de faci-
 li h̄ri pōt cū tūc pōt ad v̄teriora p̄dē l. z nō exhibea-
 tur: vt voluit Jo. an. post Jo. in. d. c. j. z ita trātelit cōiter doctores
 ibi quod clarius voluit Lap. in allegatione. x. z do. de rota in decisio-
 xxxij. que incipit: item si in libello vbi plentus de hoc.

Fallit qñ de tali instrumento ipse reus verissimiliter esset informatus ut est si legatarius petat ab herede legatū prout cōtinet in tali instrumento p manus notarij pfecto cū tunc eidē heredi hō debeat edi. cum versū copia est apud ipsum heredē: vt. d. l. ij.

Fallit qñ ipse actor in ipso libello faceret mētionē de aliquo instrūto nō sñ limitatīe prout ēt si diceret q talis vēdidit sibi talē rē p tāto p̄cio. 7 q de hoc est rogat⁹ talis notari⁹ cū tūc nō teneat edere sñ lit. contesta vt. s. p Moder. vel. dicat q talis vēdidit sibi talē rē p tāto p̄cio. 7 q de hoc publicū instrūm manu talis notarij apparet: cū tūc nō teneatur edere ex quo ipse reus potest deliberare absq̄ eo quod videat instrūm r hoc voluit Bar. in. d. l. ij. p illū tex. 7 Imo. in. d. c. j. vbi la q verisimile sit ipsum reum de eo informatum non esset, vt quia dicitur fuisse confectum cū ei⁹ p̄decessore ad hoc. d. l. ij. 7 hoc fuit forte de mēte. Imo. in. d. c. j. de p̄ba. fm do. Nico.

Regula. cxij.

Emphteota expellit nō pōt nisi triēnio canonē non soluerit. l. ij. C. de iure emphi. 7 auc. si rē C. de sac. san. ec.

Primo fallit nisi fuerit pact⁹ q nō possit priuari ebcessiōe canonis vt ibi t3 glo. Bar. Bal. 7 doc.

Fallit qñ dñs incipiat esse debitor sui emphiteote p̄pensionē vni⁹ anni qz tūc ad dictā p̄ensionē evitandā sit cōpensatio ip̄io iure: vt. l. cū aliter. ff. de cōpen. 7 ibi hoc tenet Pau. p quo facit tex. in. l. eius. C. de solut. 7 p̄dicta p̄cedit in emphiteota priuari sed emphi. ecclesie si cōsuetat per biennium pōt a iure suo priuari vt in. s. scire. in auc. de alie. 7 emphi. col. ij. 7 in auc. qui rē. C. de epis. 7 cle. c. potuit de locato glo. in. l. itē quero. s. inter locatorē. ff. loca. 7 insti. eo. s. adeo qd tñ intelli. genitū ecclesia fecerit citare emphiteotā: elapso termino 7 petierit ab eo canonē qz tūc eo omnino nō recepto pōt ecclesia expectare solū p̄ sex mēses: quib⁹ elapsis pōt emphiteota priuari nō expectato biennio. hoc no. singu. Bar. in. l. locoz. C. de omni agro de ser. p illū tex. qd alit est dicēdū de emphiteota publico. dic. vt no. in. l. vetula. s. nō solū. ff. de publica. 7 h̄ in .c. littere de dila. Regula. cxv.

Emphteota rem emphiteoticam vendens a iure suo potuit de loca. cū si. regulariter cadit. l. si. C. de iure. emph. c.

Primo fallit vbi cūqz emphiteota venderet rem emphiteoticam ignorans rez esse emphiteoticam: quia tunc non cadit iure suo text. est. singu. 7 ibi not. Bal. in.

E. s. de controuersia inter do. emp. vasa. sicut etiā silt dicim⁹ de re subiecta restōni q non pōt alienari: vt in. l. si. s. sinasit auaritie. 7 in auc. rex q. C. cōia dele. nam intelligit nisi fuerit facta venditio ab eo q in- stā habuit causam ignorātie v̄emptoz. q ignorāter emit 7 vēdit ter. est in. l. si. s. si. 7 ibi p gl. 7 Bar. ff. deleg. ij. silt dicim⁹ in dño emphi. qz postq̄ emphi. incidere in cōmissum pp canonē nō solū vt si recipiat ignorās pp h̄ nō cēseat remisisse ius suū emphi. q sec⁹ esset si sciēter vt no. ex dictis Bar. 7 Bal. l. lauus. s. duob⁹. ff. deleg. ij. gl. 7 Bar. in. d. l. ij. C. de iu. emph. v̄ indistincte tenere q recipiendo pensionē videat remittere ius ipsuz expellēdi. **F**allit qñ esset adiectū pactū vt emphi. ipse possit vendere rē emphi. qz tūc poterit vēdere ēt sine ei⁹ cōsensu. ita t3 Lu. de ro. qda sing. suo q h̄eo inuūero. cccclxx. inci. emphiteota nō pōt rē. l. 3. Spec. teneat p̄trariū i ti. de loca. s. nūc. h̄. xciij. q dicit q hec facultas cōcessa sibi intelligit fm verā disponē. alle. l. si qñ. C. de inoffi. testa. sed ipse Lud. de ro. in. d. loco illud dictū Spec. reprobatur assignat rōnez: nā creditor pōt vēdere rē pignoz. l3 fuerit pactū in cōtrariū si tñ p̄cedat admonitio. l. si cōuenerit. ff. de pip. act. si aut nullū fuerit pactū tūc creditor pōt vēdere p̄cedēte tñ vnica ad monitōe casus est. l. si. de mutu. peti. 7 in si factū est pactū q creditor possit vēdere nulla requirit̄ admonitio vt est casus in. d. l. si cōuenerit. p̄io rñ. silt videm⁹ q l3 h̄ns seruitutē nō possit illā cedere in aliū simul cū fundo: vt in. l. viā cōstituti. s. si fundū ff. de ser. rust. p̄dio. tñ s̄struēs dedit sibi licētiā q possit in aliū trāfferre: sic poterit absq̄ fundo cedere vigore pacti. casus est sing. l. l. capitulū. s. j. ff. de ser. rusti. p̄di. nec ob. fm eū. l. si qñ: qz ibi priuilegiū poterat operari aliis vt est si habilitat quem ad testandū merito non operatur cōtrō eius contrarius qd secus est in casu nostro. 7 dicit ipse Lu. de ro. q ip̄e miratur de Jo. an. in addi. q non reprobauerit Spec.

Fallit qñ emphiteota vendit rē emphitoticā nō seruata solēnitāte q p formā p̄suetudinis v̄l statuti requirit̄ vt puta qz vēdidit mulier sine p̄ntia vel scia p̄pinqoz vel nō seruata alia iuris solēnitāte. ita no. t3 Bald. in. l. ij. in prin. in. l. col. C. de epis. audi. qz h̄bū alienatio absolute plati nō cōprehēdit. alienationē q est nulla ex defectu solēnitat⁹ alleg. tex. in arg. in. l. iij. s. cōdēnatū. ff. de re iudi. tex. in. l. alienū in prin. ff. de h̄b. sig. 7 idētiā tenuit Bar. 7 magis clare in. l. seruū. s. si qd bonoz in si. ff. de leg. prestā. vbi obicit q si extat statutū q si qd cesserit actionē alicui nobili cadat a iure suo 7 aliqz cessit ei cui cedere nō potuit v̄l cessio fuit inutil⁹ 7 in alida q tal⁹ cedēs nō cadit a iure suo: qd tene mēti. 7 all. tex. i. l. p̄tin⁹ in. s. ātepe ff. de h̄b. obli. 7 idē tenuit. d. Jac. alue. in vsibus feu. in tit. qd iuris sit. si post alie. feud.

vas. recip. facit tex. not. in. l. non rutani. in. §. non queritur. ff. de co-
tratabu. z ibi aperte tenuit etiā Bar. ibi infert alias similes q̄stiones
z primo similiter facit tex. z q̄d ibi not. in prealleg. l. iiii. §. hoc autem
vidēdū ff. de dam. infec. vbi statutū loquēs ex bannitus possit impu-
ne offendi. intelligitur de rite exbānito accedit in simili dictum Bar.
in. l. si quis legatum in fi. prin. fi. de fal. vbi dicit q̄ si testis deponit fal-
sum testimoniū z eius dictū non valeat z sit nullum ex defectu forme
q̄ tunc talis testis non debet puniri de falso: qz testimoniū istud non
est testimoniū: ergo debet cessare pena alleg. no. in. l. cōsultissima. §.
pe. C. de testa. z dicit etiā ibi Bar. istud tenuisse Ric. malū. in. quada-
sua dispu. z tene mēti qz hāc questionē habui de facto in causa fratris
heremitarū qui erant prohibiti alienare sub pena priuationis z alle-
nauerunt non seruata iuris solēnitate.

Regula. cxvi.

Emptio z venditio vbi mentioprecū fit ibi semper presu-
muntur glo. est in. l. si. C. de predi. decre. lib. p. z in
l. illicitas. ff. de off. prest. z l. apud celsum. §. si. ff. de do. excep. l. si inter
viru. §. ff. de iure. do. z in. l. si cum dotem. eo. ritu.

Primo fallit vbiq̄ hoc nō ageretur in cōtractu vt dñm
fransferatur qz tunc estimatio non facit emptionem
sed operatur vt periculum rei transeat in recipientem. de quo per
Suil. in. l. si vt certo loco. §. j. de pactis z elegantissime vltra alioa per
Bald. in. l. si paciscenda. C. de pact. z in. l. si cum dotem. z in. l. si inter.
ff. de iure dotium.

Regula. cxvij.

Emptor enictionis causa ventori etiam ante litē motā de
nunciare tenetur / tenet Bar. in. l. renuntiatio. ff.
de adult. z l. non solū. ff. sol. ma. z l. empti. C. de euc. z l. nō est. C. que
res pign. obli. po. z non solum. §. morte de ope. no. nun.

Primo fallit si emptor icuerit rem alienam z illam ven dide-
rit tex. est sing. in. l. quem seruus. §. sciens. ff. de acti.
emp. z vide Bal. in. l. j. C. de peri. z con. rei.

Fallit nisi emens esset minor vel creditor: qz cōmittitur mora irre-
gulariter: vt. l. in minor. C. in qui. cau. resti. in inte. non est necessa

Fallit nisi vēditor esse in dolo: qz sciens litem moueri cōtra empto-
rem non dedit ei instrumēta si habuisset. l. titius la. §. z. l. plus. §. vi-
deamus. ff. de actio. empt.

Fallit qñ notoriū esset qz causam ademisset siue denunciasset siue
nō facit glo. sing. in. d. l. emp. C. de euc. lz cū questio. ff. eo. ita Rapha.
ful. in. l. emptio. ff. de acti. emp.

Fallit si iuridiciandi esset renūciatum. casus
est in. l. heredibus. ff. de euc. Saly. in. l. j. C. de peri.
z cō. rei. v. tu. vide. Ang. sing. loquentē in. l. qui ab
sente. in. j. col. ff. de cura. z in cōsi. suo. c. iij.

Fallit a si iurasset vēditor defendere emptorē
in iurē: qz tūc si sciret litē motā teneretur vēditor ad
defendendū hic iure pcuratorio. tex. est in. c. breui.
z ibi p. Jo. an. de iure. Regula. cxviij.

Emptorū duorū ille potior est cui pri-
mo possessio tradita fuit l. q̄
nō. C. de rei. ven. z in. l. siue. §. si duobus z ibi glo.
magna. i. pñ. ff. d. pub. z l. si ea res. §. neq. ff. d. ac. ep.

Primo fallit nisi prim⁹ emptor esset priuile-
giat⁹ vt ecclesia in quā dñiam trāste
absqz traditōe. l. si. C. de sacrosan. ecclesi. glo. ponit
in. d. §. si duobus. z Innoc. in. c. confitebat de his
que sunt a prela.

Fallit nisi dñs constituisset se pcurario noie possidere
vice emptoris pami: vt. l. qdā mulier. ff. de rei ven.
z not. glo. in. l. ab ea emptore. ff. de pac. z no. Bal. in
rub. de emp. z ven. cxv. q. z Old. in cōsi. cxvi.

Fallit nisi dñs se instrō obligasset z oia bōa sua
cc. vrbē bal. irub. c. de reuo. his q̄ i frau. cre. alie sūt
ex q̄ seq̄ qz cū i alienatiōib⁹ hodie sūt hmōi obliga-
tiōes vt plurimū p vēditorē nō hēbit locū. d. l. q̄tiēs.

Fallit nisi ille cui primo fuit res vēdita z tradi-
ta. rem mala fide emisset: vt Bal. in. d. rub. C. de re-
uo. his que in frau. cre.

Fallit qñ prim⁹ emptorē emisset titulo lucrati-
uo: secus autē si titulo oneroso fm Bal. in. d. rub.

Fallit in bñficialib⁹ in quib⁹ attenditur interpre-
tatio de qua per bal. in. d. l. quociens.

Fallit qz si duob⁹ eēt facta traditio z dubitat cui
prio sit presumit qz pri⁹ fuerit prio emēti tradita ita
bal. in. l. sinatū. §. si duob⁹. ff. de publicia.

Fallit rñ vēditor eēt ecclesiastica z sōna cū i eccles-
sticis psonis siue i ecclesijs reprobata ita sūtceptio
vt i. d. c. ptinebat. z p bal. i repe. auc. s. ltr. C. ad fal.

Fallit in hypoteca: qz trāstert dñm lz non sub-
sequatur traditio. l. prior. §. j. qui. mo. pig. vel hypo.

Fallit. vbi
de Andre bars
ba. in. c. si. de
emp. et vendi.

sol. s; qd in donatiõib; qñ duob; res ee dẽ donate fuerũt; qñ sit p̄tor vide Bal. in rub. de p̄he. emp. in. xv. q. z Bar. in cõsi. suo qd incipit in eius. z vide in. l. quotiens. C. de rei vẽ. in. si. z qd in locatione eiusdem rei plurib; facta. vide magnã glo. in. l. operib;. ff. loca z p̄ dom. de ro ta in decisõe. cclxxviii. sed cut in dubio presumatur p̄mo tradita et quando. vide Bal. in. d. l. sine. s. si duobus. de publi. ¶ Regu. cxix.

Erroz in noie p̄prio cognomine aut agnomie nõ viciat si de corpore constet. l. si. in nomine. C. de testa. z ibi glo.

Primo fallimur error in noie p̄po disponẽtis. nã ex tali errore resultat fatuitas: vt. l. si. C. de here. insti. que p̄cedit et si constet de corpore vt ibi.

¶ Fallit pari rõni nisi error in noie filij cũ cõsẽt eadẽ p̄sona. C. d. ipu. z alijs substi. l. si. et gl. i. l. v. C. q̄ etate. li. xij. z gl. i. l. si m̄. s. si qñ hoies. ff. d. excep. rei iudi. z no. p̄ bal. i. l. s. serui. ff. ad ille. ¶ R̄ka. cxx.

Erroz in noie appellatiuo gñali viciat et si d̄ corpe p̄stet. l. si. qñ i fundi vocabulo. z ibi p̄ gl. i. ver. vocabu. de le. s.

¶ Rõ quare error in noie appellatiuo seu designatiuo p̄sone sine rei viciat dispositionẽ z i p̄prio noie cognomine vel agnomine scõ; b; eẽ qz in noie appellatiuo gñali error generat̄ supponit̄ z soppõitionẽ hois. iõ eius corruptio viciat formã substãtiã z qd est in intellectu nõ põt p̄cipi sensu vñ intolerabilis error viciat: qz p̄ceptũ m̄tis non exprimit s̄m Bal. in. d. l. si in noie: s; in p̄rio errore in noie p̄prio qd designat p̄p̄iã substãtiã cuiusq; p̄sone rei nõ deplorat substãtia s; demõstratio rei que põt plurib; modis haberi vt. l. q̄ habebat. ff. de reb. dub. z no. in. l. quotiens de here. insti.

Primo limita nisi res eẽ p̄sens z ad digitũ seu ad oculũ demõstra reẽ gl. est sing. in. l. qñ extrinsecus de ver. sed q̄ est rõ. q̄ hoc casu error non viciat: z tñ qñ p̄bareẽ de corpe viciat. z vt d̄t glo. no. l. d. l. si qñ dele. s. in. s. ibi. l. hoc p̄stet. zc. relata ad illũ tex. dico q̄ hoc vltimo casu a p̄ri. negat̄ z corrupit̄ substã z dispõ z p̄batio volũtat; non h; dispositiõẽ p̄existẽtẽ sup̄ q̄ fũdet̄. facit. l. duo sũt ticij. ff. d. te tu. z qd s̄ dixi d̄ rõne d̄rie s; sup̄iori casu; a p̄ri. p̄p̄t̄ p̄ncipalẽ demõstratiõẽ;

¶ Limitatio est vbi cõsuetudo loquendi excusaret. l. labes. s. tubero. ff. de sup. le. qz vniuersitas hominum que inducit appellationem quãdam naturali consideratione. vt supra illam potest mutare vt voluit glo. in. d. l. si quis in fundi vocabulo.

¶ Limitatio est nisi esset aliqua cõformitas: l; nõ omni moda similitudo. l. liberor. s. q̄ tñ cassiõ de leg. iij. z ibi no. vt est inter liberos z libertas qz tunc omniõ veritate caret. l. cum filius. s. lras de leg. ij. qd forte est verum quãdo disponens sic erat solitus dicere vt per tex.

in d. s. q̄ tamẽ cassius. z in. l. si quis ticium. ff. de vi no triti. et oleo lega.

¶ Limitatio est vbi cõstaret de m̄te p̄hẽtis per te stationẽ p̄mo annullatã glo. no. in. d. l. si quis in fundi. voca. in h̄bo vocabulo ibi in si. ibi hec actio est p̄babilis. ff. de here. insti. z d. l. q̄tiẽs. s. s. z. s. se- cus si nõ esset actũ: sed tñ cogitatũ p̄ testatorẽ. vt. d. l. si qñ in fundi. s. si qñ. z ibi in. d. glo. in h̄bo vocabu lo in prin. ibi z si ego legerẽ zc. ¶ Limitatio est qñ nomẽ appellatiuũ eẽt adiectiuũ vt nigrũ albu et si- milia: vt est glo. no. in. l. si qñ in fundi in s. hõlez l. ff.

¶ Limitatio est quando nomen appellatiuum de- notat artificium. vt. d. l.

¶ Limitatio est qñ denotat aliquã qualitatẽ demõ stratiuã nõ aut̄ substãtiã si error esset de cõfinibus z p̄staret de corpe. l. luci. s. sempronio. z. l. patrono. s. s. z. s. ff. de leg. iij. z no. in. l. formã. de cens. nunq̄ autẽ defectõ lre vel figure viciet duas qd not. vt est tex. in. c. ex pte. ex de fide instr. sic nec defectõ syl- la- be vel dictiõis si appareat de sensu. vt ibi per do. in tex. no. l. si habeant. ff. de ma. test. vide et Bald. in. l. pa. ff. de sta. ho. z in. l. si cũ añ. ff. de bo. pos. Abb. in c. inter dilectos. de si. instr. qd si errat in noie p̄prio quia imperator vel papa in scriptis dũ aliq̄d p̄cede reẽ vni incaute scripserit tali viuẽtis cõcedim; vide tex. in. l. his h̄bis. s. si. ff. de here. insti. text. i. c. si gñte de resc̄p. z Spe. i. ti. de res. l. s. rõe aut̄ cãe. s. qd si in dubitant p̄stet: itẽ in si qd si errat in regiois noie.

vide tex. i. c. sign. ficãte. z ibi doc. canonistas. Itẽ qd si notariõ cũ debuisset aliq̄d scribẽ distinctũ puta; pe naz dupli. abbreviauit z scripsit penam tripli. vide bal. in. l. h̄bũ volo. C. de fideius. nec defectus rasure vel aliq̄d in loco nõ suspecto viciat vt in. c. ex lris de fide instr. z in. c. si. de elec. Bal. s̄m Hosti. z Jo. an. in c. ad audiẽtiã z de resc̄ri. z tex. est in. l. si ex falso. C. de trãsa. bar. z alijs. in. l. si vnus. s. i. z. s. pe. C. de test. est. bonõ tex. z ibi no. in. l. i. C. de edic. diui adri. tol. Bar. in. d. l. i. s. si rose. ff. de bo. pos. s̄m tab. in. l. ele- gãter. ff. de h̄is q̄ in test. delẽ. Nunq̄d aut̄ viciũ in orthographia viciet a dicas s̄m pet. de ancha.

¶ Viciet. vide et̄ do. Bar. soci. in cõsi. clvj. inci. viso p̄cessu ver. p̄teres ex predi ctis in. i. pte vbi põit qd si errat in litera puta qz debuisset scribẽ sine. d. z scripsit cũ. d. an viciat̄ libello seu resc̄rã pto s̄h. ya.

post bal. l. d. c. ad audiētiā q̄ nō q̄ nō est scia s̄ p̄
icie. z vide bal. l. l. pa. ff. de sta. ho. z an libellus z d̄i-
era testiū sustēret nō obstāte mala larmitate, dicas
q̄ sic Ang. l. l. j. ff. de here. isti z idē dico i alijs atib⁹
iudicialib⁹. facit. l. plauti⁹. d. aur. z arg. leg. s̄ bñ vi-
ciet l̄as q̄ frustrant p̄ multas man⁹. vt puta i rescri-
p̄t̄ z p̄uile. p̄ncipū. qm̄ ē defect⁹ i vna l̄ra viciat. c.
ex p̄te. charissime. eē de fide instru. z ibi doc. gl. doc.
in. c. int̄ dilectos. eo. ti. z marie Ant. de bu. l. c. ex l̄ris
e. t. q̄ nō p̄sumit q̄ illō viciū p̄cessaz fuerit iussu. iō
p̄sumit falsum. v̄m. d. c. ad audiētiā. vide ibi qd̄ si
fuisse error. i noie ponēdo tpe baptismi ita vt cū dñt
imponere nomē masculinū iposuerit femininū. vel
vnomō p̄ alio dic. q̄ p̄pterea nullomō pōt ut ex ba-
ptizari: vt sing. vult Spe. l. li. naturali. diuoz li. vi.
z ita fuit iudicatū p̄ p̄m̄ p̄onētem sup̄ioribus dieb⁹
cū cas⁹ cōiugisset. s̄ post. in sūma in ti. de baptismo
teneat p̄riū. Itē error in cōditōe p̄sone q̄ appellat
eū doctore cū eēt licētiat⁹ nō viciaret. l. his p̄bis. s̄.
fi. ff. de here. insti. z. l. iij. C. eo. n. hoc v̄z fm̄ Raph.
ful. in. d. l. si in noie. C. de test. nisi illa cognitio desi-
gnaret finalē causam vt le. neg. cōfessio. eo. ti. z. l. si
pater. C. de here. insti. q̄ omnia tene menti. q̄ satis
abunde in medium deducta sunt: z sic sequitur alla
regula.

Regula. cxxj.

Exceptio nullitatis p̄ tres sentētias cō-
formes latis opponi non pōt
vt in cle. vt calūnijs. de sen. et re iudi.

Primo fallit qm̄ illa nullitas excusaret ex defectu
iurisdicōis: vt no. bal. in. l. j. C. q̄ p̄ sua in-
rudi. q̄ se fundat p̄ glo. in. cle. j. de seq̄st. post. z fruc.
Fallit si de illa nullitate cōstaret ex act. produc.
coram iudice: nam tunc haberet locum. d. cle. et ita
consuluit Old. in consi. suo. c. vj. et ad hoc facit glo.
fin. in. l. j. s̄. penul. de tabu. exhiben.

Fallit quando nullitas derivat ex dispositōe iu-
ris naturalis: vt consuluit Old. in consi. c. xij. et cōsi.
cl. vbi omnino vide.

Regula. cxxij.

Exceptio nullitatis a gulariter sn̄ta
executionē nō impedit. In. i. c.
cū in iure. de of. dele. quē sequi videtur Johān. an.

In spe. in. s̄. fl. in titu. de execu. sen. ver. xvj. Bar. distinguens in. l. iij.
s̄. condemnatum. de re iudi.

Primo fallit si incōtinēti p̄bati pōt: q̄ tūc talis exceptio nullitatē
executionē impedit: vt p̄ Bar. in. d. s̄. p̄dēnatū. z doctrina su-
li. Sui. de suz. i. l. j. C. de iur. z fac. igno. hoc etiā v̄ tenere Joā. an. in

addi. spec. in. ti. de execu. sent. s̄. fi. z spec. in. ti. de lit. p̄test. in. s̄. q̄h. v̄.
qd̄ de cā nullitatis. z de libel. cōcep. s̄. nūc vidēdū. ver. xij. idēz seq̄t
Bar. in. l. si feriat. ff. de fer. idē voluit in. l. j. C. ne lice. ter. puo. in vna
eadēq̄ cā. z adde notata in. c. de ordi. cog. z Raph. in. d. s̄. cōdēnatū.

Fallit si sn̄ta eēt ir retractabilis. q̄ tūc pōt oppōt exceptio nullitatis
vt d̄t Ang. in. d. s̄. p̄dēnatū. z bal. in. l. j. C. de in. iteg. resti. postu. z bal.
in. l. iij. s̄. si seru⁹ de acq. here. s̄ vide ad hoc Pau. de leā. z Pe. de an-
cha. in. cle. j. de re. iur. p̄ q̄ sacu. dicitū Inno. in. d. c. pastoralis s̄ re in.

Fallit si aliter iudex in. op̄erēs eēt: vt est glo. de seque. pos. i. cle. j.
et si. z bal. in. l. j. C. si nō cōpe. iudi. vbi dicit de incōpetētia iudicis q̄
q̄nq̄ modis cōsiderat: vt p̄ glo. in. cle. j. de re iudi. q̄ tūc sn̄ta de nulli-
tate redargui pōt: vt p̄ bal. loco allega. in. p̄h. col. in. ver. de inde no.

Fallit si arguit nullitas ex falsis p̄bationib⁹ adductis s̄ absentes
ex iusta z p̄babili cā. vt. l. si p̄tor. s̄. marcell⁹. de iudi. z seq̄t bal. in. l. j.
C. si ex fal. instru. de q̄ eēt in. l. diu⁹ de re iur. ff. z seq̄t Ex. in. l. j. C. de fal.
facit. i. si fraudē de iure. fil. z seq̄t Ang. in. d. s̄. marcell⁹. z in. d. s̄. p̄dē-

Fallit si sentētia est lata cōtra cōtumacē vere vel ficte fm̄ (natū.
intellectū Bal. in. d. l. si p̄tor. s̄. marcell⁹. de iudi. Fallit si sn̄ta ē nul-
la p̄pter omissam formā legis vel stati fm̄ Sui. de cu. z ad hac vide
Spec. in. ti. de execu. sen. s̄. fi. ver. xvj. z v̄ seq̄. q. xv. z vide Joā. an. in
addi. spec. in. ver. xvj. z bal. in. l. j. C. ne lice. in vna eadēq̄ causa zc.

Fallit propter defectū p̄sone vt q̄ d̄t q̄ procurator non habet vni-
uersale mandatū. l. licet. C. de procur. l. iij. s̄. fi. ff. rē ra. habe. z hoc se-
quitur. Bar. in. d. s̄. condemnatum. z in. l. iij. s̄. fi. eo. si. idē sequitur
Ange. in. d. s̄. condemnatum. limitando tamen hoc.

Fallit si instrumentū d̄ nullū ex defectu iuris. de quib⁹ iurib⁹ nō
est cogitatū Bal. in. l. perēptorias. C. que sen. rescin. non pos.

Fallit si talis exceptio esset euidentis z notoria. vt est casus fm̄ vnū
intellectū. z fm̄ bal. in. l. si. C. si ex fa. instru.

Fallit quando sententia est nulla ratione processus. l. acta. in. fl. z
l. pupilli. ff. de re iudi.

Fallit qm̄ esset sententia nulla propter inhabilitatem causatam a
iudice. l. quidam consulebant. ff. de re iudi.

Fallit si omissa eēt citatio vel litis p̄testatio: vt p̄ Bar. l. d. s̄. cōdē-
natū. p̄bat hoc in. l. p̄tor. s̄. marcell⁹ a p̄rio sensu. de iud. de hac mate-
h

Sententie
Uis Lanfrā. in
c. qm̄. p̄tra. de p̄-
bat. in. s̄. exce-
ptiōes in. q̄. col.
in. ver. s̄ est. ad-
uertendum.

ria. s. exceptionis nullatis. vide plene per. Bar. in. l. iij. §. condennat ff. de re iudi. potes p̄dictas fallē. pluribus monis limitare. de q̄bus. i. p̄rio q̄n cōcederet nullitas p̄ viā p̄ncipalis petitiōe: sec̄o si p̄ exce. p̄tionē: vi. nā nō impedit̄ executio s̄m Inno. i. c. cū iure peritus. de offi. dele. z in spec. de libe. obla. §. nūc dicēdū. h̄. pero. z p̄bat̄ i. l. fi. C. de ordi. cogni. z secundum do. de rota conclusiōe. clxxi. z Bal. in. auc. in supplicatione. C. de p̄eci. impe. offerent.

¶ Secundo vbi nullitas concedetur per viam exceptionis requirentis altiozem indaginem. de hoc per Bar. et Guil. de cu. in. l. suum. C. de iur. et fac. igno. et per Jo. an. loco allegato.

¶ Tertio quando sententia esset nulla in secundo iudicio confirmata per. c. i. et. ij. de conf r. vti. vel inuti et no. Ang. in. d. §.

¶ Quarto quando late essent tres sententie: vt in cle. de re iudi.

¶ Quinto quando apparet calūnia vel p̄sumitur. l. fi. C. de ordi. co. z de hoc vide per Inno. in. c. ij. de conf r. vti. vel inuti.

¶ Sexto q̄n nullitas deducit cā differēde solutio. vt. i. l. C. de falsis.

¶ Septimo q̄n esset nulla ex defectu iurisditiōis cōfirmate q̄ tūc nō poterit exceptio nullitatis apposta impedire executiōē s̄m Inno. de eo q̄ ordi. susce. c. innotuit. z i. c. si q̄s litigose. de cōfirma. vti. vel. inuti. h̄ videat̄ glo. cōtraria in cle. i. de seque. pos. et fruc. de quoz intellectu vide Ange. i. d. §. z do. de. ro. cōclū. cxxxiij. et. cclxvj. ¶ Regula. cxxij.

Exceptio dñi spoliato agēti interdicto recuperāde possessionis obijci nō pōt etiā si incōm̄enti se de domino probare offerat. l. si quis a se fundum. C. ad. l. iuli.

Primo fallit q̄n quis agit actione q̄ mer̄ cā ad recuperandā possessionē: q̄ potest sibi obijci exceptio dominici. vt dicit Ange. in. l. sed et peritus. §. iulia. ff. q̄ me. causa.

¶ Fallit q̄n ille q̄ agit nō est p̄p̄e spoliator: h̄z: puta q̄ tpe spoliatiōis possidebat civilē: vt no. i. l. cū q̄rebat. C. vñ. vi. z bar. i. l. si demū. d. iud.

¶ Fallit q̄n dñiū vltius nō pōt cadere in agēte: q̄ potest obijci exceptio dominij: vt dicit Inno. in. constitutus de filijs p̄sbyteroz. et Bal. in. l. i. C. de appel. in vlti. colum

¶ Fallit q̄n i violēto nō cadit ius dñij puta i violētia p̄lati: q̄ nō nocet ecclie: vt no. i. l. si q̄s i tātā. C. vñ. vi. nā si tūc ecclia h̄z p̄p̄tiorē probationem obstat exceptio ita dicit Bal. in. l. i. in vl. col. C. de appel.

¶ Fallit filio spoliato a possessione q̄ tñ p̄tinuat in ip̄m ip̄o iure p̄p̄is successiōe: vt. l. si quis. ff. de liberis et posthu. q̄ obstat exceptio dominij: vt dicit Bal. in. d. l. i. vlti. col. C. de appel. vide circa hanc materiam Bal. in. i. col. C. si de mo. pos. fuerit appellatus. et in. l. cum seruum in. i. colum. eo. titu.

¶ Regula. cxxiij.

Exceptio dominij quando agitur interdicto retinende vel adipiscende possessionis obijci potest no. in. l. natura. §. nihil commune. de acqui. pos. et in. l. si de vi. ff. de iudi.

Primo fallit q̄n possessores circa possessionem non sunt plures puta q̄ vnus probauit per. vj. testes alius p̄ tres sed vult opponere exceptionē dominij: q̄ in isto casu. non potest: vt dicit Bal. in. d. l. naturaliter. §. nihil commune.

¶ Regula. cxxv.

Exceptio spoliatiōis in qualibet causa opponi potest c. si. extra de ordi. cogni. z. c. frequens de rescripti. in. vj.

Primo fallit quando illud de quo agitur est notoriū: cū tunc opponi non possit de spoliatiōe vt voluit Jo. an. post Inno. in. c. proposuit: extra de appel. z. d. c. frequens de resti. spoli. in spec. in tit. de pact. §. ij. post prin. quod est not. s̄m do. Nico. in. c. cū dilectus. pro quo facit quod nota. C. de compēsa. l. si. et. extra de pos. si. c. bonafides.

¶ Fallit quādo agitur ad obseruantiam iuramenti cum in hac causa opinioni non possit: vt voluit Jo. an. post Inno. per id quod habetur extra de iure iuran. c. z. si p̄ps. q̄b̄ verum est: nisi spoliatio fuisse facta post iuran. em̄i p̄stūū: vt voluit Inno. in. d. c. cū dilectus: per id quod habet̄ extra de iure iur. quemadmodum z. ff. qui satisda. cog. l. si. z. habetur per do. Nico. in. p̄alle. c. cū dilectus. Sed alia tamen rōne euitat iste periurij ex quo impeditur per factum ipsius quom̄ nus soluat. arg. l. si. de stat. libe. pro quo facti quod not. per Bar. in. l. amplius. ff. rem ratam habe. turtus est tamen soluere nisi talis propter talem spoliatiōē efficiat oīno inops ad soluendū arg. c. signifi. cante. extra de pign. c. breui. extra de iure iuran.

¶ Fallit quando agitur de re non capiente dilationem propter periculum vt est si conqueritur aliquis de eo qui impedit eum ne faciat filium baptizari: mortuum sepeliri: vel parietem minantem ruinam refici in istis enim casibus cum periculum sit opponi non potest in iudicio exceptio spoliatiōis: argu. vj. dist. baptizari. vñ. q. iij. nonne c. ij. z. si. de noui. ope. nunci. l. de pupil. c. §. si quis. z. mos est q̄ aliud sit agatur de iniuria iam irrogata cum si. blit tunc periculum: vt dicit Nico. in. d. c. cum dilectus. de ordi. cogni. quem ibi cōmuniter doc. sequuntur q̄ locum habet in similibus casibus. arg. eorū que habentur in. l. si. ff. de p̄di. inde. s̄m do. Nico. in. d. c. cū dilectus. circa q̄ vide no. in. Spe. de pet. pos. §. j. ver. quod si debitor: z. ver. seq. vbi de h̄is

h̄ ij

¶ Fallit qñ ageret interdictio vti possidetis ne impediret qñ in ma possessioe ne offendant inqñini vel potatores vinear: cñ tñc opponi nõ possit exceptio spoliatiois qñ ad iudicē spectat futuras lites impedi- re z puidere ne qñ sua possessione pñet vel turbet esto qñ aliud si agat ad pensã pulã. j. annũ ad estimationē possessionis turbate. ff. vii possid. l. pe. z. l. i. §. si. cñ tunc opponi possit: sed 3mo. in. d. c. cñ dilectº de or. cog. z. c. si. eo. ti. z. c. veniēs. e. de rescri. 13. 3mº qñ exceptio spo- liatiois indistincte opponi 3 agentē interdictio vti possid. qñ verũ est qñ periculũ nõ esset in mora als pcederet dictũ fm 3nn. in. d. c. cñ di- lectus. vt voluit Jo. an. in addi. spec. in ti de peti. z. pos. §. i. §. sed nun- quid attentã do. Anto. Jo. de. imo. in. d. c. cñ dilectº. z hoc qñ spolia- tioz turbatio respiciũt diuersas res aliter si cadũt sup eadẽ re tñc in- distincte obstat ad hoc qñ habetur in. l. i. ff. vti. pos. z. extra de proba- c. licet causam fm 3nno. in. d. c. cum dilectus.

¶ Fallit qñ implorat officũ iudicis qñ nõ dirigit specialr 3 aliquam personã vt si petat electio cõfirmari. extra de cau. pos. c. cñ eccl. nã cñ opponēs exceptionē ipsam voluntarie veniat tñc opponi nõ pñt. e. de excep. c. cñ inter. fm 3nn. z Jo. an. in. d. c. cñ dilectº. qñ verũ nisi ta- lis opponēs veniat pñtito interesse eccl. cñ tñc opponere possit p id qñ hñ de excep. c. dilecti fm do. Anto. z do. Nico. in. d. c. dile. qñ videt etiã velle idẽ do. Nico. dicēs qñ implorato iudicis officio. si aliqñ stimula- turi z p suo interesse veniat poterit hñc exceptionē opponere cñ ne- cessitate ad b vt euitet pñudiciũ ad hoc qñ no. in. c. pia e. d. excep. l. vi.

¶ Fallit qñ opponeret aduersº excipientē ptra electionē cñ ptra eum opponi nõ possit de spoliatioe cñ ipse pprie nõ agat sz excipiat: hñlar go modo agere dici possit. l. i. ff. de excep. fm. 3nno. z Jo. an. in. d. c. cñ dilectº: sed hoc nõ vñ pcedere cñ opponēs electioni voluntarie ve- niat pro suo interesse z sic necessario nõ videt p eũ opponere posse p id qñ habet extra de elec. c. sup eo. saluo casu. c. frequēs. in fi. de resti. spo. in. vi. fm do. Nico. in. c. cñ dilectus. de ordi. cogni.

¶ Fallit in cã matrimoniali in qua talis exceptio non pñt opponi: z 3nn. in. d. c. cñ dilectus qñ intellige vt no. in spe. de cau. pos. z pprie §. i. §. qñ si ago. z p host. in sum. de resti. spo. §. qñ. §. sed qñ vt locum habeat nõ solũ si agat petitio sed etiã si agat possessio p ipsa cã dñ th opponat de spoliatioe ipsiº possessionis mñrimonialis qñ tñc ad mittetur exceptio rerum pñuatarũ extra de resti. spo. c. ex cõquestioe quod est not. vt. d. c. frequēs. de resti. spo. in. vi. ¶ Fallit quando op- poneret 3 agentē sup eccl. cñ tunc nõ opponat de spol. z non admit- tatur si opponat de exceptione rerum spo. vt habet in. d. c. frequēs. qñ pcedit etiã si agat possessio p re spũali: vt pñz no. in. d. c. frequēs

talis est causa dici pñt qñ spũalis vt no. extra de in. calũ. c. lras fm do. j. i. co. in. c. cñ dilectº. de or. cog. cir- ca qñ vide no. in. d. c. frequēs. z per Zap. alle. lxi. vbi tractatur de his. ¶ Regula cxxvi.

Exceptio declinatoria: seu dilatoria añ- litem contest. vel ante actũ q post lit. contest. sequi solet (si sit causa in qua lis con- testada sit) opponenda a z pbanda est. c. pasto. de excep. z. c. inter' monasteriũ de re iud. z. l. except. de proba. z. l. siquidem. C. de excep.

Primo fallit in duobus casibus de quibº per canonistas in. c. f. extra de ordi. cog. ¶ Fallit in exceptione excommunicationis de qua in. c. pia. de exceptione. in. vi.

¶ Fallit in exceptione que incipit ppetere post litẽ cõtest. extra de offi. deleg. c. insinuandũ que de nouo peruenit ad noticiã prout no. de excep. c. pastoralis vbi plenius de his. i. q. vi. exceptionem.

¶ Sunt z aliqñ quinqz casus quos enumerat glo. in §. appellat. insti. de excep. in quibº opponitur exce- ptio dilatoria etiam post litem contesta.

¶ Regula cxxvij.

Exceptio peremptoria ante litem con- testa. ad impediendã nec pro- poni nec probari potest. l. prescriptionem de excep. z. l. peremptorias. C. sem. que rescin. non possunt. c. i. de lite. contest. in. vi.

Primo fallit in exceptione lit. finite: vt not. in. d. c. de lit. cõte. vbi plenius de hoc. b ¶ Fallit si tal' exceptio sit notoria b qñ tñc oppo- ni pñt vt not. in. d. c. f. per Joan. and. z Archi. in. c. ij. extra de filijs presbyterorum.

c ¶ Fallit c quando excipiens se offerre incontine- ti probaturum: vt not. Joan. in addi. Spec. in titu. de dilatio. in. §. vbi dicto. versl. sed an reus. z extra de rescriptio. c. super litteris vbi plenius de his de quibus etiam vide omnino glo. in titu. de exceptio. §. appellatur.

¶ Fallit in casibus de quibus per do. in. c. f. extra de ordi. cog. ¶ Regula cxxvij.

¶ Opponenda vide fely. l. c. si- gnificãtibº l. ij. co. §. iij. Declara- tio de libe. obla. z an z qñ pº lit. cõte. vide p eũ i c. cñ iõnes b fi. instr. l. vi. co. §. hanc ampli. ibi exceptionē dila- toriã. z in. c. insi- nuante. l. ij. co. §. off. dele. e. l. c. ex- cep. in. iij. co. l. fi. in §. i. reg. de ex- cep. z in. c. past. in. v. co. pº me. eo. ti. in §. dñ b qñ excep. z Zap. in. c. qñ 3 b pb. in §. excep. in. §. co. in. §. pterea est notandũ. et cle. sepe circ. me- diũ. ix. co. §. iud. z vide Paul. de ca. in pñ. cclxxi. z lud. de ro. l. cõ- sili. clxxv. Bene. va. b ¶ Notoria. Adde ludo. ro. in consi. cclxxvi. Bene. va. c ¶ Tertio fallit Adde ffrã. are. in consilio. lxxij. Bene. va.

In c. quo-
nia contra. Ubi
vide oino Laf.
in fi. iij. co. i. ver.
sicut excep. z i. h.
excep. in. iij. col.
post medium in
ver. ytrum.

Exceptio in actis redigenda licet qd no
necessitatur fm host. in. c. qm
contra a de pba. z fm Jo. an. in. c. appellatio. de ap-
pel. in. vj. ad hoc. l. sane. §. scire. ff. de excusa. tuto.

Primo fallit in exceptione recusationis que
in scriptis redigenda est: vt. C. de in-
di. l. apertissimi. z in. c. quoniam contra. z ibi p doc.
de proba.

Fallit in exceptione no numerate pecunie i auct.
hanc querelam. C. de non nume. pecu.

Regula. cxxix.

Exceptio legitima si contra testē oppo-
natur licet per iudicē statim
recipiēda sit in ei⁹ pbatio in ipso disputatiōis. s. post
testium ad probandum inductorū publicationē dif-
ferenda est. c. ex parte. z ibi glo. de testibus z in auct.
si dicatur. C. de testibus.

Primo fallit hec regula in casib⁹ de quib⁹ p
canonitas i. d. c. ex pte. Et primo qm
si ipm testē opponeret alqd qd odiosuz ex ca crimi-
nali cū tūc statū ē pbāda vt i. d. auct. si dicat. C. de test.
Fallit qm esset presumptio cōtra ipsum opponen-
tem qd faceret ad differendū negociū cum tunc si ex-
aminanda z pbāda ipsam publicationem: vt extra
de proba. c. licet: z hoc etiā voluit glo. in. d. c. ex par-
te. hos duos casus excipiendo.

Fallit qm apponeret cōtra ipsum testē qd esset ser-
uus: z ipse diceret se liberū cum hoc similiter statim
sit examināndum z probāndum vt in. d. auct. si dicatur
z no. per glo. in. c. cum causam. extra de testibus: vbi
hos tres casus enumerat.

Fallit qm opponeret cōtra ipm testem qd esset ex-
communicatus cū hoc statim sit examināndus ppter
periculum vt in. c. decernimus de sent. excom. in. vj.
fm Jo. an. in. c. ex parte de quo etiā per specu. in
tit. de testa. §. j. ver. sed nunquid si dicatur cum duo-
bus sequentibus. vbi de his.

Fallit qm periculū esset i mora vt voluit Spec. in
d. ver. sed nunquid. si dicas in. §. j. de testi.

Fallit quando testis venit examināndus cū toi-

mento: cū tūc oēs exceptiōes cōtra eū apposite sūt
examināde: vt. ff. de testi. l. j. §. siqs z ibi per bar.

Fallit qm opponēs offerret se incōtinēti pbaturū
cū tūc statū admittēd⁹ sit vt voluit Imol. i. d. c. ex pte.

Fallit qm iudicis arbitrio exequitur: qm tunc sta-
tim illud examinari z probari possit vt voluit Joā.
an. in. d. c. ex parte. Regula. cxxix.

Exceptiones si aliquē a statuto ad-
mittant aliquas expres-
se phibent: alie ē rōnabiles phibite vident̄ adeo
q opponi nō pnt cū hōis statuti lz duris inherēdū
sit. l. p̄spexit qui z a quibus glo. z doc. in. c. item cū
quis de restitū. spoli.

Primo fallit a qm poterit opponi exceptio
cōcernēs inhabilitatē agentis vt est
exceptio excōicationis vel bāni cū illa nō opponat̄
cōtra instrumentū sed cōtra psonā arg. l. siue. ff. de
inoff. test. fm Bal. in. l. j. §. deniqz. ff. qd vi aut clā et
Imo. in. d. c. item cum quis.

Fallit quādo poterit opponi exceptio omīssa in
alia parte statuti vt voluit bar. in. l. j. §. deniqz. ff. qd
vi aut clā Bal. in. l. ita. C. de edul. qd p̄cedit et si ali-
qd statutū p se disponeret vt voluit Bal. i. l. j. C. de cō-
di. inde ar. l. nam z posteriores. ff. de leg.

Fallit qm poterit opponi exceptio simulationis
qm ipsa exceptio probatur presumptione iur. C. de
do. ante nup. auct. sed iam necesse z valuit Bal. in. l.
j. C. plus valere qd agitur dicēs idē esse si simulatio
sit probanda dū nō opponat̄ exceptio simulationis
vt quis dicatur qd rogatus fuit simulare et testes si-
mulate adhibiti fuerunt cū tunc opponi possit quā-
tuncqz veniat aliter probando cum tale instrumē-
tum non sit vere instrumentū vt quis deficiat solē-
nitas instrumentorū in auct. de tabel. §. nos autē. si
vero opponatur contractui opponi nō poterit si ve-
niat probandū aliter q̄ presumptione iuris z de iu-
re cū non faciat tunc desinere instrumentū: vt vo-
luit Bal. in. d. l. j. fm do. ff. co. qui hoc idē z in. c. itē
cū quis lz dicat Bar. in. d. §. deniqz eam opponi nō
posse cum eius dictum procedat vsupra.

Primo fal-
lit Adde idem
tenētē do. Ma-
ria socin. eiusd.
d. Bar. genito-
rē i p̄silio. r. s. in
cipi. auct. v. l. iij.
rhdetur in pte
bene. va.

¶ Fallit qz poterit opponi qd illud instrm nō est publicū vel gūarē dignatū nā tūc talis exceptio tollit qualitātē illā suā sup' qua statutū se fundat & nō venit q̄ statutū. & iō potit opponi: vt voluit bal. i. d. §. deniqz & bal. in. d. l. si. de fal. p. quo facit qd nō. in. d. l. diu. ff. de testa. mili. & clemē. vnica b cā pos. & ppe. fm. Joā. & do. Nic. i. d. c. itē cū qd.

¶ Fallit qz poterit opponi qd tale instrumentū est nullum cum exceprio nullitatis non videat exclusā vt voluit Jo. an. in addi. specu. in si. de sen. §. autem pro quo. facit quod habetur in. l. iij. §. condemnatū ff. de re iudi. immo. & si per statutum tollatur expresse exceptio nullitatis quia dicit de nullitate dici nō possit nihilominus poterit opponi de nullitate proueniēte ex defectu iurisdictionis vel potestatis. & hoc vbi aliud expresse disponatur. l. vt voluit glo. singu. in. d. cle. vnica fm. Inno. in. d. c. itē cū quis. ad hoc qd nō. Bal. in. l. j. C. si ex no. cau. agatur vide ibi in. d. cle. de re iudica.

¶ Fallit qn poterit opponi exceptio rationabilis qn ex rōne scripta in statuto opponeret p statu. si noli remouere nisi frivolas exceptio nes vt voluit Bar. in. l. j. C. si quis alteri vel sibi si hō ex rōne scripta hoc nō appareat & tūc h̄ exceptio rōnabilis teneat nihilominus oppo ni non poterit obstāte dicto statuto sed bñ poterit officium iudicis implorari. ar. l. plane. ff. de peti. here. vide latius p doc. in. d. c. itē cū quis extra de resti. spoli.

¶ Regula. cxxxi.

Exceptiones personales fideiussoribus et manda toribus etiam inuito domino compe tunt. l. & heredi. §. vlti. ff. de pactis. l. & si decesserit. ff. q̄ satisfda cogan.

Primo fallit vbi fideiussor intercessisset animo donādī: quia tunc exceptio non competit fideiussori quia non esset habiturus regressum contra principalē debitorem vt probatur in. l. j. ff. de pac. adde. l. si remunerandi. §. pac. ff. man.

¶ Fallit vbi ista competebant propter mutationē status ipsi° prin cipalis. l. de fensiones. C. de excep.

¶ Fallit vbi competeret ex rescripto principis: qz tunc nō cōpetit fideiussor. l. quotiens. C. de preci. impe. offeren. quod est verum de di recto: vt. l. in omnibus. ff. de reg. iur. & de exceptio. l. exceptiones: sed p indirectū poterit opponere: puta quia dicit cōueniāt primo prin cipalis: & principalis h̄z priuilegiū qd non cōueniatur vsqz ad decē an nos. & sic nec ipse fideiussor facit. l. cū filius. ff. de verbo. obliga.

¶ Fallit vbi cōcedit priuilegium de iure speciali: puta qz marit° non debet cōueniri vltra q̄ facere possit: qz tunc nō transit ad fideiussorē vt habetur in. l. fideiussor. ff. de re iudi. & in. l. verū. §. j. ff. pro socio. Si autem esset concessum inspecta equitate naturali vt in velleiano vel

odio creditoris tūc sec° esset: vt in. l. simplicif. §. al: e na. ff. ad velleia.

¶ Fallit vbi ex cōuentione partium est concessum priuilegium vni persone tantum vt. l. si. ff. de pac. & in. l. cum stipulat° essem. §. si. de fideiussoribus.

¶ Regula. cxxxij.

Excōmunicatus regulariter agere non pot. a intelleximus. a de iudicijs.

Primo fallit qn reus est contentus vt agat: qz tūc iudex non debet eum repellere nam si excommunicat° diffamaret me qd essem de bitor su° possum facere qd iudex pfigat sibi terminū vt agat cōtra me & probet me debitorem suū: vt per hosti. in. c. exceptionem. de excep.

¶ Fallit qn debitor excōmunicatus esset suspect°: qz tūc posset agere: vt no. Abb. in. c. cū inter de exceptio.

¶ Fallit qn excōmunicatus pot cedere actiones suas al teri non excōmunicato contra debitore suum: vt est glo. in. c. j. de iure patrona. lib. vj.

b ¶ Fallit b quia pot implorare officium iudicis fa cit qd nō. in. l. j. §. iij. ff. qd vi aut claz & in. l. j. C. de iu ris & fac. igno.

¶ Regula. cxxxij.

Excōmunicatus etiā maiori ex cōmunicatiōe regulariter festari pot c t̄z Barto. in. l. si. queram° in. si. ff. de testamen. & pet. de ancha. in. c. pia. de ex cep. in. vj. & Jaco. de bel. in. auc. de sanctis episcopis §. omnis. & Joan. imo. in. c. decernimus. de iudi. & fe deri. de senis in consi. lxxij. & in consi. liij. & Bal. in. d. l. si queramus & in. l. j. C. de sac. san. eccle. & Cardi. jaba. in. c. perpēdimus de senten. excom.

Primo fallit nisi qd fuisset excōmunicat° in crimi ne heresia et in ea excōmunicatiōe stetit p annū qz tūc talis excōmunicat° nullo mō poterit testari: vt est casus in auctē. credētes. C. de heredi. & tenet bar. in. l. is. cui. §. si quis ob carmen. ff. de testamen.

¶ Fallit nisi quis esset excōmunicatus propter vsu ras quia erat usurarius tunc talis excōmunicatus non

a ¶ Intelleximus vbi oio vi de Fel y. q̄ h̄ac regu. p. xiiij. de claratiōes no. expedit bñ. va.

b ¶ Fallit hūc fallē. ad defely. in. c. cū iter. l. si. i v. col. d̄ except. vbi ē in. ix. col. ponit an audia tur si actio sit tē

pore pitura & vi de eū i. c. si al's p° pnci. h̄. §. q̄ rit circa pñ. h̄. ibi itē i mā. d̄ fē.

excō. vbi ponit an habilitari vi deat: vt agere possit si papa det sibi iudicē.

c ¶ Pot vide fe ly. in. c. cū volū tate. l. ij. col. p° pñ. h̄. & fē. glo. t̄s git hic Imo de sen. excō. & in. c. ad pbandū de re iudi. in. j. cil. l

ver. de gestis. bene. va.

poterit testari et ad pias causas. ita qd talia relicta habeant privilegium quod datur in relictis ad pias causas de quibus in auc. si qua mulier. C. ad. l. fal. nisi prestita cautione de qua in. c. quāq; de vsur. in. vj. ita tenuit. Bart. in. l. j. in. x. col. C. de sac. san. eccle. quia constat ipsum in pctō mortali esse mortuū: et ideo relicta per eum ad pias cās non sunt recipien da nec ea relicta admittit ecclesia: vt in. c. in oibus de vsuris. vnde non potest pio loco relinquere cum relinquēs nō sit in vnitare ecclesie nec tale testamē tum valet nisi prestita cautione de qua per Bal. in l. executorē. in. ij. col. de execu. rei iudi. sed contrariū consulendo tenuit Anto. de but. in consilio incip. in nomine patris ad primum dubium et Inn. in. c. cō sideres de sen. excom. lib. vj. vbi tenet qd licet excoi catus prohibeatur testari pro anima tamen tale te stamentum valet quod etiā videtur tenere. Bal. q in hoc fuit sibi ppi contrarius in. d. c. consideres de sen. excō. r. d. l. j. C. de sac. sanc. eccle. vbi dicit qd va let tale relictum r gaudet privilegio relictorum ad pias causas cū tale privilegium detur non ratiōe re linquentis sed ratiōe eius cui relinquitur. r alle. ad hoc tex. in. l. si nō ex. ff. de herede. insti. de hac ma teria vltra predicta habetur per Abb. in rubri. de te sta. r per Inno. in. c. quia ingredientibus eo. tit. r p glo. in. de. in verbo manife. de sepultu. Bal. in. l. hac consul. C. de test. vbi dicit qd non videlicet statumz qd vsurarius possit libere testari. r habetur per Jo. an. in. de. peccatum in mercurialibus. et per fede. de senis in suo consilio r ultimo r habetur per fulg. in. l. cunctos populos. C. de summa trini. r fide ca tho. Bal. in. l. j. C. de consti. pec. per. Spec. in tit. de instru. edi. in. §. cōpendiose in ver. rj. p Bal. in repe ti. l. j. C. de sacrosan. eccle. p Inno. in. c. quia pleriq; d imuni. eccle. per glo. de. de ancha r p Pau. d. eleaz in. de. ij. de vsuris r alijs concordantibus.

Regula. exposit.

Excussio ateq; ad fideiussorē a vel possessorez deueniat

a Requirit. vi de Jas. may. in sti. d. acci. §. itez si qd nūe. lxxij. remissiones qd ego Be. va. ibi dē dedi in apo: sti. qbus adde. do. pe. phi. cor. i cōs. ex. l. cap. vi so. in pu. in lra a r b. in pma pte.

pius contra principalem debitorem fieri requiritur in auc. presente C. de fideiuf. r in auc. hoc si debitor. C. de pigno.

Primo fallit qn fideiussor interponeretur iuramentū de solue do pecuniam; creditor tunc em vt iuramentū aliquid operetur non pōt fideiussor opponere qd prius debeat fieri excussio in bonis principalis debitoris ita singulariter probat tex. in. c. ex re scripto. r ibi nota. de iureiuran.

Fallit si debitor pendente iudicio in creditore alienat rem hypothe catam: qz tunc hoc casu etiam absq; alia excussione et ordine poterit creditor agere hypothecaria contra emptorē ipsius rei possessorem vt in. l. distractis. r in anct. hec ita. C. de pigno. quod sic est intelligen dum; fm glo. r Bar. in. d. auc. hoc si debitor.

Fallit vbi cunq; debitor principalis esset absens: qz tunc aliquo pa cto non posset excussio fieri cōtra possessorem bonorum suorum vt vo lunt glo. notabilis in. d. auc. hoc si debitor.

Fallit qn debitor se cōstituit r obligauit precario no se creditoris sui possidere p tex. i. l. si. C. de acqui. pos. r ibi no. Ang. qd itelligit Bal. qn ageretur conditione ex alia lege: secus autē si ageretur hypothe cary vt ipe no. in. l. j. C. de reuocan. his que in fraudē credito.

Fallit quando esset certum r indubitatum principalem non esse soluendo vt est glos. notabilis in. l. filius familias. si certum peti. et in l. decem. ff. de verbo. obliga. quam notabiliter nota. sufficit enim qd ad sit tempore litis contesta. contentio possessi. vnde si postea pen dente iudicio principalis soluendo efficiatur non redditur iudicium nullum nec est amplius necessaria excussio. vt notat Pau. de castro. in dicta. l. si. post Ange. r Bald. in. l. peremptorias. C. senten. rescind. non pos. Et est ratio qz quando negatiua est vera tempore probatio nis nō potest postea probare cōtrarium: vt dicit Bal. in. l. qui hypo. C. si vendi. pig. agatur r facit tex. in. l. litis contestate. ff. de neg. ge. et est glo. in. l. illicitas. in. fi. ff. de offi. presi. r in. l. nisi hoc actū de pac. li cet Lud. de ro. in. l. stipulatio. ff. de noui. ope. num. teneat cōtrariū de quo vide ibi per eum nam abunde omnia discussit.

Fallit quando conuentus hypothecaria nō opponit de excussioe non facta: quia procedit iudiciū ex quo est conuentus vt no. glo. Bar. r Rapha. in. l. si in auicipis. ff. de euic. r Bar. r Pau. de ca in. d. l. si. r ē tenent Ja. de bu. in quodā suo tractatu quē fecit in materia excussio num r Ang. in auc. de fideiuf. in. §. l3 ne quid co. j. r Bal. in. l. cū testō. C. de manu. testa. in hoc casu ipse agēs nō poterit agere seu oppone renisi in dubio ille pbet principalem debitore nō esse soluendo r ita notant Bald. r Bartho. in. l. ij. C. de senten. r plene; Paul. de castr. in

d. l. decē. de ver. obl. in. d. l. si. 7 pbat glo. sing. in. d. l. nisi de pactis. Si aut fuit opposita exceptio executionis nō facte 7 ea nō obstante iudex processit ad vltiora iudicium erit nullū qz non est in iudicis potestate cū vigore legis permittum videt̄ vt in. l. i. §. pe. ff. de penis 7 si fuit admitta 7 replicauit agens qz non esse necessaria etiā si iudex nullo alio declarato pcessit in causa valeat, pcessus: qz videt̄ illā exceptionem excepisse ppter replicationē. ita no. Pau. de ca. d. c. si eo. tit.

¶ Fallit dicta regula qñ creditor agit cōtra cōmodatarium vel depositarium rei sibi hypothecate: vt est glo. 7 ibi hoc no. Ange. in. d. §. sed qz neqz 7 sequitur Bal. in. d. auc. hoc si. debitor.

¶ Fallit qñ bona debitoris sunt extra territorium ita qz de facili creditor illa cōsequi nō pōt. Secus aut si de facili habere posset. l. pñ. §. nunc aut. C. de his qui ad eccl. confu. 7 no. An. in. d. §. sed neqz.

¶ Fallit qñ debitor habet bona in aliquo fortalicio 7 ppter eius potestatem non possunt capi per glo. in. l. ij. ff. qui satis. cog. 7 no. Ang. l. d. §. sed neqz 7 in. d. l. ij. vbi etiā no. Pau. de ca. 7 Bar.

¶ Fallit qñ debitor est adeo rixosus qz difficulter pōt ipm conuenire qz idoneus dicitur 7 habetur non tm̄ ex facultatibus sed etiam ex fide: vt in. l. si quis stipulatus sit sticum aut pampbilū. ff. de ver. obl. in. §. si. quem tenet Ang. Rapha. 7 Jo. de imo. in. d. l. ij. p quo est tex. in. l. si conuenit. in. §. si. ff. pro so.

¶ Fallit qñ excussio fuit semel facta per vnū ex creditoribus qz si alter vellet agere non est opus noua excussione cum sententia faciat notorium non esse soluendo: vt l. emptorē. ff. de actio. emp. Ita tenet. Ja. de are. 7 Ang. in auct. hoc. si debitor. qd̄ idem dicit si debitor pendente iudicio cū creditore alienauit rem hypothecatā vt nō requiratur excussio pro quo facit. l. i. 7 ij. ibi posita. 7 l. si. de pign.

¶ Stylimo fallit qñ ex forma statuti pōt pcedit sit solēnitate omiffa: vt no. Bal. in. l. mancipiū. §. j. de euic. 7 p glo. ibi pro quo facit tex. in glo. in auct. de fideius. in. §. argentariorū. quā alleg. Ang. are. in. §. si quis in fraudē. insti. de actio. ¶ Regula. cxxxv.

Excussio sententię vel instrumenti ex forma statuti executionem habētis cōtra singularem successorē cōdemnati vel obligati perī non pōt: sed contra cōdemnatū vel obligatum 7 eius heredes si etiā si de his in eo mentio expressa facta nō sit qz titio nominato 7 eius heres nominatus esse videtur Bal. in. l. i. C. de condi. ob turpem causam. et per Ang. in. l. si debitori. C. si. aduer. credi.

Primo fallit nisi ipse condēnatus

vel obligat⁹ in instrumēto cōstituisset se creditoris noie possidere eo em̄ casu ē t̄ singularē successorē posset exequi nisi vel instrumētū ē nō excusso simplr vel pncipalr obligato vt no. Ang. in. l. si. C. de acq. pos. p auc. l. si debitor. C. de pigno. d. tñ creditor pri⁹ pbare illd̄ ius executoriū sibi cōpetere. 7 iō oportere pri⁹ singularē successorē citare 7 ē docere qz sit talis t̄ quē sibi cōpetat executio: vt no. Inno. in. c. qz extra de iudi. 7 Bal. in. l. per diuersas. C. māda. Idē si vult exeq̄ contra heredē obligati qz debet ipsum citari facere 7 discutere an sit heres ipsi⁹ vel ne aliter aut nō posset fieri executio vt dicit Bal. in. d. l. p diuersas. Et p hoc limitat̄ dictū. Bar. in. l. postulante. ff. de reb. d. d. cu qz statutū dictans qz ad petitionē creditoris debitor capi possit d. intelligi pri⁹ discussio an sit heres debitoris vel non alias captura sapere in iuriā: vt dicit Bal. in. d. l. per diuersas. Sec⁹ aut esset i pacto qz si per instrumentū debitor se obligat vt possit capi ad instantiā creditoris etiā p̄supposito qz tale pactum valeat non posset heres debitoris virtute ipsius pacti capi. ita no. Bart. in. l. si fideiussit. ff. qz satis. cog. 7 qz sit rō differentie qz stāte statuto debitor possit capi. etiā heres eius possit capi 7 stante pacto etiam valido non posset heres capi cogitabis. Et ad predicta vide quod not. Bartold. in. l. creditor C. de pig.

¶ Regula. cxxxvj.

Exemplum nō pbat. c. j. 7 ibi per glo. in. ff. 7 docto. extra de fide instrumē.

Primo fallit quando fuisset exēplatum auctoritate iudicis vt patet in. d. glo. circa quod dicit vt per cano. in. c. albericus extra de testi. 7 per eisdē de fi. instru. c. si. 7 C. de eden. aut. si quis in aliquo. C. de diuer. rescrip. l. iij.

¶ Fallit in aliquis alijs casibus de quibus per do. Anto. 7 Inno. in. d. c. j. 7 in. d. c. si. ¶ Regula. cxxxvij.

Expendens aliquid pro vno cōtra eiū expressam voluntatem etiam si in sui vtilitatem vertatur repeti nō potest. l. si. C. de nego. gest. 7 l. si propter. ff. māda. 7 bar. in. l. quāuis. ff. solu. matrimo.

Primo fallit quando quis mutuat aliquid filio alterius exi-stenti in studio 7 diligenter operam danti vt peritus efficiatur licet etiam contradicit: vt est glo. singu. in. l. vlt. in. §. quod dicit. ff. ad mace. et facit qd̄ dicit in. l. macedo. C. ad macedonianuz: quis publice interest studiosos in ciuitate haberi: vt in prohēmio insti. in. §. si. 7 Bar. in. l. j. ad finem. ff. soluto matri.

¶ Fallit qñ expēdit in funere defuncti 7 heres cōtradicat. casus est singulari. in. l. 7 si quis. §. item labeo. ff. de religio. vbi per Bal.

Fallit qñ soluit p alio liberado a pena personali
lz contradicat fm Jo. an. in. c. cu laycus. de foro ppe.
lib. vi. z p Bar. in. l. Stichus. de pecu. lega. zc.

Fallit si accedat medicus ad infirmu grauter in
firmatum lz contradicentem seu alias impensas in
medicinis faciat: qz vtraqz causa petitur merces et
repetunt ipense. casus est singularis in. lxxxiij. dist.
in prin. in. g. j. qui alias incipit prouidendum.

Fallit in. l. liqs mscipus. g. si ille. ff. de instito. fm
Ludo. de ro. in. d. l. quamuis. ff. solu. mat.

Fallit in casu. d. l. quis licet Rapha. cu. tradicat
Bar. dicens qz esset in libertate tradicentis vt ma
ritus possit soluere dotē vna ex illis causis de qbus
ibi limitado. d. l. C. de neg. gest. fm eum.

Regula. cxxxvij.

Expenſe termino transacto negocij peti
non possunt: nisi in fine de his
mentio expressa habita sit. l. terminato. C. de fruc.
z lit. expen.

Primo fallit vbi negociu sit extractum a ca
su qz non est quod imputetur ipsi pe
tenti si non petierit. l. vtiqz z ibi. glo. ff. de rei vendi
ca. Inno. in. c. fi. extra de iur. calu.

Fallit vbi debentur vt actionis non officio iudi
cis. l. iij. g. si rem. ff. de leg. iij.

Fallit vbi est a q victus victori condermetur
in expensis glo. est sing. in. d. g. si rem in verbo for
tassis. de lega. iij.

Fallit in snia interlocutoria qz nō expirat officiu
iudicis ideo vbi esset talis interlocutoria q finiret
negociu totaliter nō possent peti fm Bar.

Fallit vbi iudex supplere vellet sententie sz glo.
in. d. i. terminato. per. l. paulus de re iudi. quod li
mita qz tunc supplere pot si sit snia principalis: sec
si sententia appellationis quia ibi vertitur maius
preiudicium secundu Spe. in. tit. de expen. g. postre
mo ver. primo.

Fallit in casu spali. l. eu qui. g. inl. ff. de cost. pec.
vbi interest actoris soluere pri^o in vno loco qz i alio.

Regula. cxxxix.

Ubi est.
Qualiter autē
taliter statutuz
disponēs intel
ligat. vide do.
Zaf. may. insti.
de actio. in. g.
actionum nu.
liij. Bene. va.

Expensarū condēnatio cōtra in ciuili
bus causis succūbentē fiē
da est etiā si decalūnia iurauerit glo. z doc. in. c. finē
litibus extra de dolo z cotu. z in. l. eum quem teme
re. de iudi. cum simi.

Primo fallit qñ habuisset iustā cām litigādiz
vt qz interuenisset iussus pape: vt vo
luit Suil. in spec. de expē. g. aut z voluit Jo. an. in. d.
c. finē litib^o. vt subestz alia rōnabilis cā seu iusta ig
norantia pbata aliter qz p iuramētuz excusat a cō
demnatione expensarum: vt voluit glo. z host. in. d.
c. finem litibus. de quibus ibi latius per ipsum.

Fallit qñ ipse succūbēs probasset aliqd de intē
tione sua: nō tñ plene sed semi plene vt in. c. mulierī.
de iureiur. fm Jo. an. p quo facit qd hētur l. c. ij. ex
tra de iura. calu. z. l. acub^o. ff. de falsis. cuz ibi not. p
Bar. qd est vez qñ erat cā in ua poterat deferrī iu
ramētū alias imputandū videt ipsi mouēti litē: ex
quo videbas se nō pbare secundū Inno. qd etiā videt
velle Bal. in auc. gnaliter. C. de epis. z cler. vbi dici
tur idē esse si aliter pbasset: vt ibi plenius per euz.

Fallit a qñ persona succūbēs esset religiosa
z honesta: ita qz nō sit verisimile qz iniuste petat ex
tra de no. ope. nun. c. ij. i hoc em casu z similibus fit
absolutio ab expensis scdm Jo. an. in. d. c. finē litib^o
qui tñ dicit qz causa p quā sit absolutio ab expensis
est exprimenda alias non valet: vt in auc. de iudi. g.
oportet col. vi qd dic vt plentus in. c. examinata. ex
tra de iudi. z extra de re iudi. c. sicut z hoc idē vez qz
persona religiosa z honesta excusatur ab expensis
sequetur do. Anto. in. d. c. sinez litibus sed do. flor.
in hoc tenet opposituz: qz si nō apparet iusta causa
ex qua succūbit presumptio est contra eum: vt re
fert Jo. de imo. secundū quē tamen videtur satis e
qua opi. Jo. an. qz tunc debet psum qz fuit calūnia
tor: etiā si aliquis fuit vite honeste z magne con
diciois quod no. ad. d. c. ij. sed lz non presumitur qz
fuerit calūniator: tñ psumitur qz temere egerit b
ppter qd nō excusatur ab expēsis: vt d. l. eu quez te
merz. ff. de iudi. z ideo pnot vt opi. ipsius Floriani.

Tertio
fallit. vide frā.
de are. in pñlio
cxiiij. in vltimis
verbis. Bñ. va.

Egerit vi
de Abb. in cōll.
lxxxv. in fine.

Quito fallit... C. fallit qn fertur sententia p contumace absens...

Sine post... Sz qd si a iudice p detentione...

Actionis... cuius importatione et effectus...

Expense... C. fallit qn litis ptest. post b. officio...

Primo... fallit qn essent promisse in instrumeto...

Fallit qn statutum disponderet q victus victori...

Estimatio... in dubio facta videt: vt emptione...

Primo... fallit vbi agitur vt dnum transferat...

rei traseat in recipiende: de quo p Sull. z Bar. in. l. si vt certo loco...

Facere... quod nichil prodest sibi no nocet si contractus...

Primo... fallit fauore vltime voluntatis. l. qz poterat...

Fallit fauore religionis z sumptuz funer. hoc est arg. an. vasallus...

Hactum... a maiori parte regulariter ab omnibus factu esse...

Primo... fallit in datione coadiutoru qz in ipsa datione...

Fallit dicta regula in postulatione que concurret cu electione...

Fallit in confirmacione officialis que non potest fieri a maiori...

Fallit vbiunqz maior pars aliquod contrarium faceret...

Fallit vbiunqz maior pars vniuersita. vellet extrahere...

Fallit in pluribus creditoribus remittentibus parte debiti...

De regulis incipientibus.

iussorem vel mandatore: vt est casus. no. in. l. ff. i. ff. manda. Alie limitationes traduntur per glo. z doc. in. d. l. quod maior. et de ista materia quotidiana habetur per Bar. in. l. omnes populi. in. i. q. principali in. iij. queritur. ff. de iust. et iure. a et per glo. et doc. d. c. cum omnes a per Bal. in. auc. hoc ins. por. rectuz. in. iij. col. de sac. san. eccle. et per Bal. et Ang. in. l. no. ambigitur. ff. de leg. et per Bal. in. addi. spe. in. ti. de instru. edi. in. vlti. col. et per bal. in. l. ff. in. pu. C. communis de legat. z in. l. vidue. C. de nup. z in. lid. quod pauperibus. C. de epis. z cle. z per doc. in. c. fi. de maio. z obe. z per doc. in. c. que propter de eta. te z qualis. z per omnes canonistas in. c. coram. z. c. ingressi. de electio. z singulariter per Pau. z Bar. in. l. marcellus. ff. de fideius. z per glo. in. c. cum apo. stolica. lvi. dist. z in. c. i. de iudi. in. iij. q. z in. c. cano. ni. xvij. dist. z in. c. ij. de noui ope. nuncia.

a Cuz omnes Ubi vide oino ffely. in. coluz. q. ponit. xiiij. fall. len. ad pdictam reculaz. Bñ. va.

b Cprobat Uide limitatio: nes postas per ffely. in. d. c. ve. niens circa prin. si. colum. in. clu. no. ex de testi. z vide Lu. ro. in. consl. vij. et ffely. in. cum opoz. test. l. ix. col. de accu. et adde bal. in. hñ. cxxij. in. iij. pe. rteq. fa. ma dz esse effi. car non leuis et nuda. Bñ. va.

Fama clyno teste in b civili causam prota bat b sed sine teste probationem se. miplenā inducit glo. in. c. i. extra de appel. et. i. l. ij. §. eiusdem. ff. de testi. z glo. et doc. in. c. veniens et pi. mo extra de testibus.

Primo fallit hec regula in nonnullis cas. bus quos enumerant canoniste in. d. c. venien. vbi etiam ponunt plene quando fama probet z an in criminali causa pbet vbi cōcluditur q non per nonnullas iura de quibus ibi per docto. C Primo igitur fallit quando ipsa fama non tra. xisset originem ex aliqua presumptione verisimili: sed ex quadam vana voce populi cum tunc nō pro. bet plene nec semiplene eum sit potius vana vox populi que exaudienda non est. l. decurionum. C. de pe. licet illud ille quando illa fama traxisset ori. ginem ex iudicijs et coniecturis verisimilibus z ap. parentibus cum tunc semiplenam probationem in. ducat et in quibusdam alijs si iudici videbitur ita q iudex arbitratur an semiplenam probationem fa. ciat qd eius arbitrio relinquatur. vt voluit Bart. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de questionibus.

C Regula. cxliij.

C fallit quando testes deponentes super ipsa fa. ma non redere causam sui dicri: debent enim red. dere sufficientem causam ad hoc vt ipsa fama ita p. bata operetur z semiplenam probationem inducat vt voluit no. Inn. in. c. cum oporteat. de accu. z hoc voluit Bal. in. l. pprietatis. C. de pba. qd dic vt ple. ne per canno. in. c. cu causam. extra de testi.

C fallit qñ cum ipsa fama concurreret ita expressa vt scriptura tradita z coniecturata q ipse plene pro. bat: vt vult Jo. an. in. addi. spe. l. ti. de notorio crimi. §. fama. §. qd si agere z no. in. l. inditio. C. de rei vñ.

C fallit in casibus civilib⁹ leuibus seu modici pre. iudici cum in eis fama orta ex verisimili probatio. ne probat non solum semiplene sed etiam plene: vt puta in restitutione dotis marito vergente ad ino. piam ex fama: vt voluit glo. in. l. vbi adhuc. C. de iur. re do. z no. in. l. si constante. ff. solu. matri. z extra de proba. c. cum causam. de quo etiam per Bar. in. l. ij. §. si dubitatur. ff. quem ad. testa. ape.

C fallit quādo esset materia in qua ipsa fama seu opinio communis tribuat ex eius verbis certum in. tellectum cum tunc sufficiat q ipsa probatur vt. l. la. beo. ff. de suppl. lega. z. l. cum dilatoris. §. asnam ff. de fun. instru. §. in. do. Anto. in. d. c. veniens. in. quo autem differat fama a communi opinione not. per Jo. an. in. addi. spe. z per do. Anto. in. c. veniens ex. tra de colyabi. cleri. z mulie.

C fallit vbi aduersa ē fauor publicus preferēs opt. mionez veritati: vt in casu. l. barbarus. ff. de offi. pre. si. fm do. Nico. in. d. c. veniens.

C fallit quando ipsa fama emanat super factis an. tiquis excedentibus memoriā vt est si excedat metā centum annorum. cū tunc plene probat. vt. ff. de pro. ba. l. si arbitri. z no. in. l. in sum. §. si idem labeo. ff. de aqua plu. arcen. z per Inn. in. c. q p nouale. z. c. ve. niens. de ver. signi.

C Regula. cxlv.

Fama in factis antiquis a regulariter non plene probat a glo. in. lege. iij. §. eiusdem. ff. de testa. z quod habetur in. c. tam lit.

a C Nō pbat viddo. pe. phi. cor. i. cōsi. cccij. inci. ardnā p to. in. iij. pte z cōsi. xlvij. inci. p sup. ponit i lra f. z g. in. iij. pte z Lu. de ro. in. pñ. cir. z in cōsi. xxvj. z ffely. in. d. c. ve. niens in. iij. co.

De regulis incipientibus

teris extra eo. tit. Inno. et do. Nico. in c. veniens eo. tit. et per Jo. an. in c. liceat causa n. extra de proba. Bal. in l. emancipatus. C. de fi. inst. et in l. cum super. C. de rei vendi.

Primo fallit in casibus expressis in iure: ut voluit Inno. in c. q. per nouelle. de ver. signi.

¶ Fallit in actis notorijs antijs prout voluit auc. ut quos act. et ibi glo. not. C. de sac. san. eccl. ad hoc q. no. in c. pe. extra de in. calam.

¶ Fallit in antiquis iurisdictionibus de quoru principijs no est memoria. in vniuersalibus differentijs regu vel alterius: cum in eis fama probet ut voluit Bal. in l. proprietatis. C. de pba. et l. couenticula. C. de epi. et cle. et l. si arbit. ff. de pba. et l. hac snia. §. cu me absente. ff. de neg. gest. et in l. in sum. §. idē labeo. ff. de aqua plu. arcē. et in d. c. ita lris et de test. et in d. c. veniens. cu sribus. ¶ Regula. cxlvj.

Fideiussor in buriosam causam q. principalis regu se obligare no pot. l. grece. §. illis. ff. de fideiuss.

Primo fallit vbi iurasset q. iuramentu facit eu principalem ita dicit Bar. in l. si quis. §. eo. ff. de fideiussor.

¶ Fallit vbi est fideiussor desistendo q. potest promittere penam licet illa principalis non pmiserit: ita dicit not. Ang. in l. et si post tres dies. ff. si quis cau. glo. est in l. sicut reus. ff. de fideiussor. et Bar. in l. hi qui accessionis. eo. titu. ¶ Regula. cxlvij.

Fideiussor qui in fideiussione diu stetit se de ea liberari petere potest. l. lucius. ff. mandata. et l. si pro ea. §. ij. C. eo. titu.

Primo fallit q. obligauit se sub conditione cu dicta regula procedit q. se pure obligauit iste est tex. no. in l. face. re posse. in fi. ff. io. ma. fm Jac. de are. Bar. et Bal. et oēs alios. idē Bal. dicit vis est in forma practicandi et libellandi q. no procederet libellus in quo pcluderetur q. diu stetit in fideiussione: sed bene q. diu stetit in obligatione fideiussoris: q. primo casu potest esse fideiussor sub conditione ut. d. l. facere posse in fi.

¶ Casus patet in dictis iuribus pro regula. nam tex. in d. l. lucius dicit q. reus diu in obligatione cessauit: ergo presupponit q. erat obligatus: ut. l. si cui. §. cessatum. ff. ut inpos. lega et l. si stipulatus. de verbo. obli. et l. lecta. si cert. peta.

¶ Scias q. illa iura secundo loco allegata non habent locum in procuratore obligante mandato dñi quia tunc non est opus q. diu stetit in obligatione: sed statim potest petere ut liberetur. text. in l. si mandato meo in princi. ff. mandati.

Fallit in dicta regula in obligato de iudicio ssi. q. ipsa regula procedit in fideiussore contractus non iudicij propter executionem paratam Bal. in l. l. j. ff. iudi. sol.

¶ Fallit q. fideiussor esset absentand. ex necessaria vel vtili causa: ut causa studij q. iste talis fideiussor pot. statim se liberare fm Sui. in spec. in ti. de fideiuss. §. spec. tr. ver. si vero fideiussor. arg. l. filiuffa. et l. absentia longa. ff. de cura et l. si longius in princi. ff. de iudi.

¶ Fallit in promissis alio nouadi: q. tunc videt. liberasse res: et p. p. h. soluisse. l. si mandato meo. §. si in dubio. ff. manda. q. etiā voluit glo. in d. l. si pro ea. sed ista non est propria fallentia sed bona declaratio.

¶ Fallit si interuenerit inimicitia inter fideiussore et debitore culpa in debitore: ita eleganter dicit Jo. an. in d. §. specialia. in addi. q. incipit hoc not. q. vin. in esse. argu. l. licet de arbitris et insti. de actio. §. minime. secus si culpa ipsius fideiussoris. q. nemo potest suo delicto conditione suam reddere meliore. l. no fundantur. §. nemo. ff. de reg. iur. cum simi. et c. ij. extra de rescrip. cu concor. et q. nemo facto concedentis beneficiu fraudari debet. l. comodato. §. sicut. ff. como. et c. j. extra de pces. preben. et ecclie. non vacatis arg. l. si quis rem. ff. de arbi. et c. quanto. et de diuor. et facit. sibi tex. in l. j. §. cum q. ff. de qstio. vbi non potest quis iniuriosi testi contra se inducto et incidere eius testimonium de quo per Bal. in l. sed et si quis. §. illud. ff. si quis cau. et ad idē l. cum tabulis. §. j. de his q. ut indig. q. in repellendo tutore pp. inimiciā no sit distinctio cuius culpa interueniat. l. athleta. de excus. tuto.

¶ Fallit q. l. lucius. et similes habent locum q. quis fideiussit: q. statim potest petere se liberari per glo. in l. si videamus. ff. de neg. gest. qua notater alleg. Ang. in apostilla manu sua propria in l. lucius. vbi subdit idē esse si pmisit non ut fideiussor q. tm videtur sibi abesse q. tm soluere oportet p. tex. et glo. in l. ij. ff. de neg. gest. et text. in l. si quis mandato meo. eo. tit. et ista est optima consideratio in ista materia.

¶ Fallit na interpretanda sunt dicta iura videlz nisi ipse fideiussor sit obligatus p instrumentu qd habet paratā executionē ex forma statuti: ut voluit Bar. in l. fideiussor. ff. de fideiuss. et Bal. in l. certu. ff. fami. herci. vbi etiā idem dicit q. quis est obligatus per scripturā mercatorum que ex forma statuti habet executionē paratam idē voluit in d. l. si pro ea. sed in hoc Ang. in d. l. fideiuss. tenet contrariu: q. talis obligatio fideiussoris causa garantigiata expectat declarationē iudicis pronunciantis. extra eo. licet: nam lata sententia no restat ultra aliud querendu q. fideiussor condēnatus ante q. soluat posset agere ut liberet vel indēnis cōseruet: ut. d. l. lucius. et d. l. si pes. et l. fideiuss. sed si non esset condēnatus non posset ante q. soluat agere nisi dicitur

stetisset in obligatione: vt in dictis iuribus: quia videtur dedisse fides in de soluendo. l. indebitum. ff. de condi. inde. vnde anteq̄ soluat nō est functus officio suo nec impleuit ratio est: vt Ant. voluit et Paul. q̄ fideiussor q̄n fideiussit a principio sciuit posse incipi ab executione Item fidē dedit de soluendo z debitor deciperetur si statim a fideiussore nondū molestato a creditore posset conueniri q̄ secus est q̄s stetitisset in obliuione. z hoc intelligitur arbitrio iudicis: vt dicit glo. in d. l. lucius. z in d. l. si pro ea. z ibi Bal. pro hoc etiam facit q̄ licet garētia habeatur in sententia statutorū non est pprie sentētia q̄d patet vt dicit Pau. de ca. in d. l. fideiussor. §. si. ff. de fideiuss. sed foris patet q̄ frustra quereretur per Bar. in l. non fatetur. ff. de inoffi. testa. z in l. error. C. de iur. z fac. igno. z per Bal. in l. ab executione. C. quorum app. non reci. an. sententia que expectatur ferri an instrumenta garantigiata sit exequenda vt diffinitiuā an vero vt interlocutoria. Et pro Ange. z Pan. facit q̄ non possit petere se liberari per. l. si edicto. C. de edic. di. adri. tol. z in l. titio. cum mouetur. ff. de usufruct. z l. idem quotiens. de ver. obli. que nota. pro pulchra expeditione huius pasus zc.

Regula. cxlvij.

Fideiussor contra principalem debitorem vt eum liberet anteq̄ soluat agere non potest. l. si pro ea. C. mandati.

Primo fallit vbiq̄ post fideiussionem factam debitor inciperet male vti substantia sua vt in d. l. pro ea z dicit male vti q̄n de hoc esset fama in vicinia: vt ibi nota. in glo. z in l. vbi adhuc. C. de iure donū. q̄ intellige si male vtatur ita q̄ probatur fideiussorē posse timere alias non: nam si bona sua valuerunt mille et ipse debitor consumperit centū male: nō propterea fideiussor malaz causam habet timendi z p̄pterea nō poterit agere cōtra eū sicut nec ageret si primo anteq̄ fideiuberet incepisset male vti sua substantia vt l. creditores. ff. de puul. credi. nisi modice contumpisset z post fideiocommissionem cōtinuasset magis dilapidationē q̄ tunc ex nimia cōsuspectio fieret vt agere posset: vt no. Bal. in d. l. si pro ea.

Fallit q̄n fideiussor fuit condēnatus soluere: nā etiā anteq̄ soluat agere pōt cōtra principalē. Et isti res casus ponuntur in d. l. si pro ea z idem dicit Bal. si esset talis casus vbi non requireretur condēnatio puta q̄ ex forma statuti instrumentū habeat executionē paratā: nā tunc post modicum tps etiā creditore non petente poterit fideiussor agere cōtra principalē z idē tenuit Bal. in l. si fideiussor. ff. de fideiuss. z idem si nō esset condēnatus sed in cā conclusum, ita q̄ esset clarum ipm condēnari vt ibi no. Bal. in ver. vj. quero.

Fallit quando fideiussor diuulset in obligatione: vt in l. lucius. ff. manda. quod tempus intelligitur arbitrio iudicis: vt no. Bal. in d. l. si pro ea. in ver. x. quero.

Fallit q̄n fideiussor obtulit cōsignauit z deposuit pecuniā debitā creditori volenti illā accipere q̄ similis est soluētī z ideo poterit agere contra principalē: vt no. glo. in d. lucius alleg. tex. in l. mutua. §. fideiussor. ff. mandat. Regula. cxlix.

Hidem frangenti regulariter fides seruari nō debet. l. cum proponas. C. de pac. z l. si p̄uenerit. ff. p̄ socio. c. puenit. el. ij. de iureiurā. z xxvij. q. ij. infidelis. cum simi.

Primo fallit in conuentione magna q̄ nō possum frangere si de frangenti in eadē donec durat tēpus treuge fz Jo. an. z Anto. in d. c. puenit alleg. in arg. l. actioe. §. dixim. ff. p̄ soci. vbi si non videt iure p̄bari z fuit hoc origine dicit. Vincem. in c. j. in. si. de treu. z pac. in prin. z ita dicit Archi. in c. illi. xxx. q. j. z de hoc seruari in hispania z dicunt idem esse in frangente fidem pacis p. d. l. cū proponas. z similiter transeunt Ange. z Jmo. in l. si legati causa. ff. de verb. obli. Ang. Rapha. z Pan. de cast. in l. si seruū eo. ti. z dicit ibi Jmo. q̄ istud potius p̄cedit ex cōsuetudine q̄ de iure p̄ regulaz. d. l. cū proponas. z dicit q̄ allegatur in contra. sed non probat.

Fallit post executionē factam in contractibus innominatis vbi si vendidit tibi librum z eum tradidit: vt x. mihi dares nō potero post traditionem libri petere librum: vt in l. ancille. C. de rei vēdi. z ita dicit Bal. ibi limitari regulā. d. l. cum proponas.

Fallit vbi ille qui mihi fidem nō seruauit soluit mihi penā in quā per illud incurrit nam postea teneor: sibi seruare fidē: q̄ solutio pene habetur pro obseruentia contractus: cum pena succedat loco solutionis rei principalis debite. l. p̄dia. ff. de act. i. emp. l. ap̄d. §. labeo el. primo. ff. de doli excep. ita not. tenuit Cy. in l. petens in. ij. q. C. de pac. in. vij. col. z in l. penul. ff. de solu. z procedit regula. d. l. cum proponas etiam iuramentum interueniat. vt. d. c. puenit.

Fallit in voto castitatis facto per virum z vxorē que dicitur mutua obligatio que concernit deum. z ideo licet per alterū non seruetur tamen alter tenetur seruare: vt est tex. in d. c. adeo. xxxij. q. v. et glo. in preallegato. c. placent.

Fallit q̄n esset actum expresse vt alio non seruante fidem alter nihilominus seruet. ita tenet Jo. an. z doct. in d. c. puenit z no. istam limitationem contra quā facit q̄ pro hoc videtur dari materia delinquendi et dolus videtur remitti quod est prohibicū iure. l. quēritur de pac. dota. z l. si vnus. §. illud. ff. de pac. sed licet pars altera te-

neat ad obsequia pacti ipso non observate nihilominus potest agi si illa
 quod fuerit contra omni ad interesse vel ad penam si pena fuit apposta in actu.
 ¶ Fallit ubi unus nolo tibi servare fidem circa casum separatum vel
 diversum vel connexum: quia tunc tenetur tibi servare fidem etiam mihi
 non servanti: ita limitat Ly. Sali. et fulgo in l. cum proponas pro quo est
 glo. in l. si duo. ff. de dolo. et facit tex. in l. si. §. per. ff. de eo per quem fac.
 erit et idem et Card. zaba. in d. x. peruenit et dicunt connexa quod obliga-
 tiones sunt respective. et ita etiam voluit Anto. de but. et expressus do.
 Abb. in c. peruenit. ubi adhuc inducit. c. quod a deo. xxxij. q. v. et idem
 no. Ange. in l. si servum. ff. de verbo obli.

¶ Fallit quia prima actio fuerit ipso iure sublata: quia tunc ad eum redire non
 potest: ut in l. ut respō. C. de trans. et ibi no. in gl. magna. C. de pac. l. mora.
 gl. in l. cum proponas. le. sc̄ba. C. eo ti. ¶ Regula. cl.

Filia renuncians cum iuramento hereditati paterne amplius
 succedere non potest text. est in c. quamuis de pac.
 in. vi.

Primo fallit si factum pactum de non succedendo quia tunc
 penitus non valeret quia tollit libertatem arbitrii hoc
 dicit bar. in l. stipulatio hoc modo concepta de s̄bo. obli. et sequit̄ Bal.
 in l. si. C. de pac. vide Ludo. de roma qui adducit optimam rationem ad
 hoc in d. l. stipulatio hoc modo concepta.

¶ Fallit si ille persone quarum contemplatione pactum factum est de-
 cesserunt duo patre secus si virerent ut filij masculi. nam his mortuis
 non nocet pactum filie. ut in l. pactum. de col. C. et ibi hoc tenuit Ang. et in
 consi. suo. l. ij. et sequitur Domi. de sancto gemi. in d. c. quamuis de
 pac. et ad hoc facit. l. iubemus. C. ad velleia.

¶ Fallit si filius masculus qui supertaxabat tempore pacti facti cum
 filia fuit postea a patre exheredatus: quia filia poterit succedere non
 extante pacto. ita no. dicit Bald. in l. in ambigua. ff. de legi. et ad hoc
 adducas rationem quia verba exclusiva intelliguntur apposta re-
 bus sic sestantibus et non aliter: ut no. dicit. Ange. in l. quotiens. §. si
 duo. ff. de here. insti. per tex. no. in l. paulo calimaco. §. i. de lega. iij.
 ubi probatur quod illa clausula consueta in testamentis opponi debet
 eam esse contentam: et tacitam operetur solum quod superveniunt ille persone
 quibus testator voluit providere et vide Bar. in l. quod servus in fi-
 ne de conditio. ob causam. ff.

¶ Fallit si filio primo iuravit et post in contrarium interponit iuramen-
 tum: quia istud secundum iuramentum non operatur prout in simili est glo. in c. l3
 matres. de iureiuran. lib. vi. et vide ad hoc Spe. in tit. de emp. et ven.
 §. et si consilium et eum sequitur ibi Jo. an. addi.

¶ Fallit quia illa filia que renunciavit non percepit legitimam suam vel do-
 te: ut dicit Ricar. de saly. in d. l. sc̄z. C. de colla. §. ghaliter facit pactum
 de non petendo. Nam tunc Ricar. de saly. et Pet. de ancha. in d. c. quis p̄
 supponunt quod filia dicit se notē: et hoc fortificat quia non debet excludi a le-
 gitima nisi specialiter sit facta renunciatio per tex. no. in l. si. ff. de in-
 offi. testa. et non dicunt iramētum non operatur sed ista limitatio non pos-
 set forte procedere propter generalitatem et rationem. d. c. quamuis.

¶ Fallit secundum Pet. de ancha. in c. i. de consti. et in d. c. licet mu-
 lieres. quia resultaret gravissima lesio mulierum puta quia receptione
 dotis que valet centum renunciavit hereditari que valet quingis milia
 nam tunc dicitur quod videtur dolo subducta et iuramentum non debet
 esse iniquitatis vinculum. ut in c. quanto de iureiuran. sed tu ad hoc
 adducas auctoritatem Bal. in. in. de pa. iura. fir. c. i. §. itē sacramen-
 ta ubi dicit quod ex enormi lesione presumitur dolo ut ino. Bar. in l. si. de
 preto. stipu. adde glo. in c. veniens de iureiurando.

¶ Fallit quia presumit metus vel dolo vel reverentia patris arg. tex. in auctē.
 sacramenta puberum. C. si aduer. vendi. et ita dicit Bal. in l. pactum quod do-
 ta. C. de colla. quod intellige §. no. p. bar. i. l. i. §. quod honorāde. ff. quod rex ac-
 tio. n. da. xij. in. in. d. c. cāz. ff. de le. et vide fede. d. senis i. p. cc. xij.

¶ Fallit quia paciscetur iudeo cum filia sua: quia tunc iuramentum non atten-
 ditur sicut Bal. in d. auctē. sacramenta puberum. et istam limitationem
 ponit etiam Ludo. de roma in l. i. §. qui superstitis de acquir. here. §. i.
 forte non est verum quia inter iudeos servatur iuramentum per Moy-
 sen sicut inter christianos per christum ut habetur in glo. in l. non erit
 de iureiuran. et c.

¶ Fallit quando filia esset impubes et iuraret super hoc pacto de pe-
 dēda hereditate. nam tunc tale iuramentum non habilitat mulierem ad iura-
 dum cum sit impubes. Jaco. bu. et bal. in l. si quis minor. C. de transac.
 dicunt quod impubere debet esse duplex iuramentum: unum de non veni-
 re contra rationem minoris etatis alterum de observando pactum.

¶ Fallit si filia recusavit cum iuramento hereditati paterne vivente pa-
 tre et promississet de illis bonis paternis nisi aliquid petere et frater eius
 ad quem devenit successio mortis potest fratri illi succedere una cum alijs
 fratribus. ita dicit Paul. de cast. in l. paulus. §. idē r̄ndit. ff. de acq. here.
 Adde Oldra ad hoc quod ita consuluit vide tex. in l. i. c. testamētū. ff. de
 his q. ut indi. et l. iij. §. plane. ff. ad carb. et l. si in prin. de leg. iij.

¶ Fallit nam si renunciatio cum iuramento interueniat de non suc-
 cedendo intelligitur duntaxat de successione ab intestato nec tollit
 quod non possit succedere ex testamento eius cuius bonis renunciaverit
 l. patronus non aliud de bonis libe. et l. si. ff. qui et a quibus. hanc li.

mitationem posuit Saly. in l. pacis. C. de pac. et Bal. in leg. pactu. C. de condicil. vide. c. per irrefragabilem exira de renuncia. et Bal. in c. ad nostram el. primo. in. iij. col. de iureiurando.

¶ Fallit quoniam renunciauit hereditati paterne in manibus fratris cum iuramento nam talis renunciatio non valet: ita refert se consuluisse Rapha. per tex. in. d. c. quamuis qui loquitur de renunciatioe facta fratri sed recte illa fuit contingens facti ne fundat se ista decreta: his super iuramento quod potest seruari: etiam contra Rapha. et consili. federi. de semis. c. lxxij. et idem firmat Bal. in auc. sacramenta puberu.

¶ Fallit si renunciatio fiat in manibus fratris per sororem etiam cum iuramento viuentis patre et non presente renunciatio: nam non valet talis renunciatio cum dicatur pactio de hereditate viuētis: quod est improbum per. l. si. C. de pac. et ita determinauit Pet. de ancha. que seculi sunt Jo. de imo. et Domini. in. d. c. quamuis.

¶ Fallit si filia renunciauit falsis persuasionibus quod rescindetur renunciatio. ita consuluit federi. de imo. cor. si. c. lxxij.

¶ Fallit in muliere renunciatioe hereditati paterne si decedat ante patrem eius filij vel filie sue non excludantur ab hereditate: ita dicit Bal. in. l. si. C. de pactis et in. l. pactum. C. de colla. quem sequitur Pau. de cast. vi. de Ludo. de roma. et ibi Barth. in. l. qui superstitis.

¶ Fallit si in renunciatioe dicatur quod pars renunciat omni iuri quod habeat et habere sperat non intelligitur de iure quod sperat de nouo et ex noua causa: sed intelligitur de iure futuro pueniens ex iure patri seu preterito secundum Bal. in. d. l. pactum. et Bal. in. l. quam seruus. s. de condi. ob. causam.

¶ Fallit si mulier recusat omne ius quod sibi debet nisi non intelligitur renunciare rei venditioni secundum Bal. in. d. l. pactum.

¶ Fallit ubi mulier renunciat generaliter de non succedendo nulla expressa causa: renunciare intelligitur respectu bonorum presentium vsi: si pater acquirat postea bona mulier possit succedere: ut. l. stipulatur de ver. ob.

¶ Fallit ut potest sumi per tex. in. l. tres fratres. ff. de pac.

¶ Fallit ut per Bal. in. d. l. pactum quando filias renunciat pro impio: non facris in studio.

¶ Fallit ut per Ang. in. l. filie. C. de eden. ubi loquitur de statu.

¶ Fallit nisi ex aliquibus coniecturis: filia succederet ab in testatoy per Saly. in. d. l. pactum.

¶ Fallit quando inter aliquas personas non super sunt aliquae persone in quibus est maior ratio succedendi vel maior ratio affectio: nis quam in filia ut quia non extarent nepotes vel quia non videretur voluisse in pacto iurato ex quo aliter non disposuit: idem tenet Jo. de pisa in. l. pactum. C. de colla. et allega. pro eo. not. leg. ij. si. et

per Bar. l. i. ff. de vulg. et pup. et Bal. l. i. quod se patris. vñ liberis ibi Ang. de vbal. in repe. sua et recollectis Bzo. et Bal. in. l. non per. C. ad o. fi.

¶ Fallit quod si filia renunciat hereditati materne nec propterea pater excludit si non consenserit vel si consenserit supersunt alij filij quod non renunciat: ita dicit Bal. in. l. non solum in prin. C. de vo. que libe.

¶ Fallit quod non valeret pactum si coniuges paciscerent ut filij nascituri: ex eis non succederent. fallit nisi esset talis consuetudo.

¶ Fallit si renunciat sorori et iurat se contentam quod non videtur renunciat se generaliter de omnibus relictis in testamento vel legitime nisi specialiter dicatur: vide Bal. in. l. de his. C. de transac.

¶ Fallit quod non valeret renunciatio cum iuramento: si filia esset in egestate ita quod non possit se aliter alere: ita Bal. in. c. cum contingat. in. xj. col. extra de iureiuran.

¶ Fallit si esset statutum quod minor non possit contrahere renunciare aut facere quietationem sine arcta solennitate quod si iurauerit mulier renunciatio hereditati paterne tamen etiam si sit dotata poterit conuenire et petere absolutionem a iuramento non seruata solennitate: ita dicit Pet. de anc. in. c. cano. statuta. extra de consi. in. xvj. col.

¶ Fallit si filia renunciauit fratri hereditati paterne demum alij fratres nati sunt et alij heredes instituti renunciatio non tenet quo ad illos extraneos: et ideo fratres habebunt omnia bona et faciunt sibi cedere per sororem suam iura: ita dicit Ang. in. l. auus in vlt. col. C. de pac.

¶ Fallit si filia non percepit totam legitimam et renunciasset: nihilominus poterit petere supplementum de continuo. ita dicit Ang. in. l. de his in si. ff. de transac. et ibi ponit cauzelam ad hoc.

¶ Fallit si quis pro metu renunciat iuri quod habet in re non intelligitur renunciare possessioni rei. ita dicit Ang. in. l. metu. in prin. ff. quod me. cau.

¶ Fallit si esset statutum quod mulier minor non possit contrahere sine consensu propinquorum vel alia solennitate. nam si fuerit maritata indotata et iurauerit de non contrahendo: pur sit: tamen si non interuenerit dicta solennitas poterit contrahere petendo se absolui prius: ut dicit Pet. de anch. in. d. c. canonum statuta. de consi.

¶ Fallit quoniam dicta filia non esset dotata et repudiasset: quod tunc censetur extra formam. c. prealle. quamvis id loquatur in muliere dotata. nam habemus. c. illud quod est. l. si. ff. de leg. j. continuus et. l. j. ff. ad municip. sed hoc reprobat do. Jo. an. in. l. quod superstitis. ff. de acqui. here. et ista limitatio posuit Lud. de ro. in. d. l. qui superstitis.

¶ Fallit si pater eam legitime cum hac conditione ne sibi succedat pacto et reservatione: nam tunc valet pactum et reservatio secundum An. de bur. in. c. per venerabile. qui filij sint legi. et ad hoc adducit glo.

in. e. cū inhibitiō. de clande. despō. 7 ad b̄ vide pau. de ca. i. l. i. c. de iure anul. aureo. 7 Bar. in. l. si tibi. ff. de adop.

¶ Fallit vt per Lud. de ro. l. stipulatio. hoc modo: cōcepta. ff. de ver. obli. 7 do. de rota fm̄ modernū ordinem in decisio. cclxxv.

¶ Fallit fz̄ pe. de anch. in repe. c. i. de renū. si talis renūtiatio cōtine ret evidentē iusticiā vt q̄ pro modico renūciasset hereditati magne quia victualiter debet continere tria vt ibi per eum. licet 3mo. teneat contrarium. ¶ Regula. clj.

Filiusfamili in iudicio sine cōsensu patris esse nō pōt in. l. si. s. necessitate. C. de bonisq̄ libe.

Primo fallit in causa criminali per. l. inter liberas. s. filiussa. ff. de adulte. quod Bal. consulendo tenuit etiam verum in crimine pu. secus autem in priuato vt ipse dicit in quodam cōsilio. quod incipit filiussfamili. armata manu 7c.

¶ Fallit in causa spiritali: vt in. c. si. de iudi. lib. vj.

¶ Fallit in his q̄ sunt voluntarie iurisdictionis de quo per Bal. in. l. i. s. necessitate. C. de bonisq̄ libe.

¶ Fallit qñ p̄ nō eēt legitim⁹ administrator Bar. in. d. s. necessitate.

¶ Fallit qz̄ pōt p̄parere 7 litigare corā arbitratorē: ita dicit Jo. an. in tit. de iuris. om. iudi. s. ex petito. in addi. specu.

¶ Fallit in beneficialib⁹ in quib⁹ agit filiussa. vt integer hō gl. simo. in. c. i. de iureiu. 7 in. l. ait pretor. i prin. de mili. testa. ff. qz̄ beneficialia equiparant castrensib⁹ no. glo. magnā in. c. ex pte de resti. spo.

¶ Fallit qñ filiussa. implorat officiu iudicis gl. in. l. i. c. qui amitt.

¶ Fallit in causa recōventionis quo casu nō requirit cōsensus patris glo. in. l. sed 7 he. in pun. ff. de procur.

¶ Fallit in casu appellatiōis. arg. l. ita de nū. C. de procura. fm̄ Bal. in. d. s. necessitate.

¶ Fallit si impetret rescriptū ita volunt Do. de rota in decisio. clxxxij 7 ista no. do. And. sicu. in. c. si. extra de iudi.

¶ Fallit in oibus casibus in quibus minor pōt esse i iudicio sine auctoritate tutoris vt ibi Bal. in addi. spec. in ti. de acto. s. i. s. fz̄ nūqd. 7 in ver. sed nūqd. 7 no. Lud. de ro. in suis singularibus.

¶ Fallit qñ filiussa. noie alieno cōparet: vt est casus in. c. gñaliter i responso de pcur. in. vj. 7 no. glo. pulchra in. c. si. de iudi.

¶ Fallit qñ filius comparet in iudicio sine cōsensu patris 7 confite tur debitum 7 iudex facit preceptum q̄ soluat/ nam valet istud preceptum tanq̄ extra ordinē non in figura iudicis: ita dicit Bal. in. c. iij. in ij. col. de iuris. contest. alleg. glo. singu. ad hoc in. l. si. s. necessitate. C. de bonisq̄ libe. ¶ Regula. clj.

Filius legitimā iure institutionis habere debz̄ alias testas mentū conquerelare potest. 7 ita cōmuniter tenetur Bar. in auc. nouissima. C. de inoffi. testa. 7 in auc. vi. cū de appel. cōgno. in. s. alius quoq̄.

Primo fallit in pte testate inter liberos min⁹ solāniter qz̄ tūc suff. cit. si relinquat quo quo relicto titulo vt est. glo. sing. in. d. auc. nouissima. C. de inoffi. testa. 7 est in hōs instituit 7 eā se q̄ur Jaco. but. ibi arg. l. hac cōsultissima. s. ex ipfecto. C. de test. vidē 3mo. tenuit. in. c. raynunt⁹ eo. tit. vbi th̄ dicit q̄ tale testamētū nō vale bit vt testamētū 7 inter liberos. fz̄ bñ valebit vt vltima volūtas inter ipsos liberos tantum: sed non quo ad extraneos quam vltimā volūtatē iudex seruare faciet vt. l. i. ff. fami. herci. sed Jaco. de are. 7 Cy. in predicta auc. nouissima. vidētur dictā glo. reprehendere tenentes q̄ d̄ auc. corrigat p. d. s. aliud quoq̄ primaz̄ th̄ opi. secutus etiā fuit Ma the. de matha. in suis notabilibus nume. xliij.

¶ Fallit dicta regula in institutione pia fm̄ Bar. in. l. i. in. ij. q. prin. C. de sacrosan. eccle. per rōnem de qua ibi p̄ eum in. xxvj. col. 7 idē tenet pe. de ancha. in. c. cū. essent. de testa.

¶ Fallit in codicillis: vt not. Bar. in. l. filij. ff. fami. herci.

¶ Fallit vbi cūq̄ statutu diceret q̄ pater teneat relinq̄re filio q̄ntā pte p̄legitū. qz̄ tūc sufficeret relinq̄ quoq̄ relicti titulo ita sing. tenuit Bal. p̄ aliq̄s ratiōes in. l. maximū vicū. C. d̄ lib. p̄teri. in. vj. col. fz̄ Lud. do. in. l. si q̄s prior. ff. de testa. dicit q̄ lz̄ ipse nō reperiat aliquē tenētes contra Bal. th̄ dicit q̄ florentie consuluit contrarium 7 plus non disp̄ hanc partem secutus fuit etiā preceptor me⁹ do. Alex. de imo. in linter. cetera. ff. de liber. 7 posthu. motus ista rōne qz̄ statutu debz̄ interpretari vt quātominus fieri potest corrigat ius naturale: vt p̄bat ur in. l. ij. C. de noxa. 7 c. cū dilectus de cōsue. 7 mo. Bar. in. l. oēs. ppli in. vj. q. prin. ff. de insti. 7 iure. ¶ Regula. clj.

Filiusfamilias regulariter testari nō pōt ex pte permittēte. l. q̄ in p̄tate. ff. de testa. 7 in situ. q̄ permis. est face. testa. in principio.

Primo fallit in testamētis ad pias cās ita tenet Bar. 7 doc. in repeti. l. i. C. de sac. san. eccle. p̄ tex. in. c. lz̄ eē de sepul. li. vj. 7 idē fz̄ Ang. in. d. l. q̄ in p̄tate Bal. 7 Salu. in. d. lisenis. C. q̄ testa. fas. pos. licz̄. Jo. an. in. c. si pater. eē de testa. in nouel. tenuit cōtrariū e ffe de senis in consi. cclx. 7 consi. xxvij. Jo. an. de imo. in. d. l. qui in potestate 7 fulg. in. d. l. senis dicētes q̄ text. in preallegato. c. lz̄ de sepul. debet intelligi de done icausa mortis: prima th̄ opinio est magis communis licet vtrāq̄ sit sustentabilis.

Limitatus non procedere in bonis ab imperiale magestate donatis filio vel filie: quoniam in illis bonis testari poterit cum in his bonis inclusum sit tale privilegium testamentum ut est tex. no. bal. q. no. tat. illu. rex. in. l. cum nulla. C. de bonis lib. 2. ibi est tex. sing. qui dicit q. filiusfam. pot. testari de illis bonis tamquam illa bona sint castrensi vel quasi. **F**allit in filiis gallozum seu francigenarum quoniam tales filii non sunt in potestate patris: ut est glo. sing. inst. de pat. pot. in. glo. in. h. bo. cinum roma. qua. glo. sequitur. Bal. in. c. si. au. maritus succedat uxori in benef. Bal. in. l. si. C. qui testa. face. pos. 2. hanc limitationem posuit Ludon. de roma. in. auc. si. mulier. ff. ad. l. falci. 2. idem tenuit Bal. in. ti. de duobus fratribus a. capi. in. uesti.

Fallit in lucris dotalibus obuentis marito ab uxore predicente sic enim maritus transiens ad scba. vota illud quod lucratur transfert in filios 2. illi filii postea testari de illis poterunt ita not. tenuit Ang. in. §. qm. autem. infirmus in. auc. de nup.

Fallit in filiis presbyterorum ut in. auc. presbyteros. C. de epis. et cleri. 2. in. l. sacrosancte. C. eo. tit. 2. glo. iuris canonici reputa. singu. in. esp. qui ingredientibus. ix. q. j. predicta loca habent non solum in presbyteris sed etiam in clericis habentibus tantum primam tonsuram istud videtur probari per tex. in. c. q. nos extra de testa. na. ibi pmit. tit. clericis testari 2. non distinguit vtrius fuerint in patria potestate si cut ille qui habet primam tonsuram ut est glo. ordi. in. c. cum volu. ptatem. de sent. excom. 2. hoc ibi voluit host. 2. Anto. de but. dicit il. lum. tex. habere locum in omnibus 2. quibuslibet ordinibus et sic non tantum in presbyteris sed etiam in clericis habentibus tantum primam tonsuram quia isti etiam appellantur clerici 2. hoc etiam tenet pe. de ancha. 2. Jo. de imo. in. d. c. quia nos sed fact. bu. 2. Bar. in. d. l. sa. crofancte. C. de epis. 2. cleri. videtur dicere q. istud solum pcedit in ad. stis rone officij 2. dignitatis ecclesiastice sed in adventicis acquisitis aliunde videtur tenere q. testari non possunt: sed contra eos videt. etiam tex. expressus in. d. auc. presbyteros ibi quomodo libet ad rem. dinam venientes 2c. 2. in. d. l. sacrosancte ibi quomodo bona 2c. p. ista. opinio facit glo. in. d. c. quia ingredientibus. ix. q. j. que dicit q. clerico. cus in potestate constitutus potest testari 2. loquitur indistincte 2. allegat. d. auc. presbyteros.

Limitatur dicte regula non habere locum quando filius vellet testari pro eius anima nam eius pater potest modo consentire ut est casus in. c. licet. §. quamvis. fm. doc. 2. vide in. spz. in. tit. de instrum. edi. in. §. porro. in. fi. 2. §. compendiose. ver. vii.

Limitatur non habere locum in peculio castrensi vel quasi: quia in

potest libere. ut voluit glo. in. l. si. C. qui testa. face. pos. 2. est glo. in. l. si. C. de in. offi. testa. unde clericus qui miles esse censetur ut voluit glo. in. l. i. circa pu. ff. de mili. testa. testari poterit de adventicis tanquam castrensiibus ut supra dictum fuit. 2. quod supra dictum est q. filiusfam. non potest testari etiam patre permittente h3 locum non solum in bonis adventicis in quibus patri acquiritur vsu fru. sed etiam in his casibus in quibus non acquiritur patri vsu fructus: ut tenuit glo. valde no. in. l. i. §. fuit questum. ff. ad. trebel. quam glo. contrariam sequuntur doc. per. in. l. penul. C. qui testa. fa. pos. 2. insti. quibus permittitur est facere. test. in. §. oportet. 2. per. in. §. q. in. sti. de testa. mili.

Regula. clu. §.

Filius hereditatem vsu capere vel prescribere non potest. l. §. filium. ff. pro herede. 2. l. nichil. C. eo. ti.

Primo fallit vbi cum filius veniat ex capite agnato et ita possit deat. ut tenet Bal. in. rub. extra de prescri. et dicitur ibi hoc non esse tacitum ab alio. facit quod sing. no. Bal. m. l. licet in. iij. q. in. §. C. de iure delib. quod tenet menti.

Filius si hereditatem adire nolit legitimus priuatur. tenet Bar. post Ja. de are. in. l. marcellus. in. §. q. poterat. ff. ad. trebel. et idem tenent Cy. Ray. Saly. Bal. et Fulgo. in. l. heres instituta. C. de impu. 2. alia substi. et Bart. in. l. p. herede. et i. l. gerit. in. §. col. de acqui. here. et in. l. i. in. iij. q. de vul. et pup. et Bal. in. l. i. l. h. quo ad primam. q. C. quando non petet. per Ang. in. consi. lxxxi. incipi. subtiliter. Bal. in. c. ray. ad. fi. de testa. et hec est communis opi. licet Ludon. ro. tenuerit contrarium in dicta. le. i. C. quando non pepar.

Primo fallit nisi filio fuerit datus substitutus vulgaris et filius grauatus est in legitima rerum suarum: quia tunc potest legitimam accipere et residuum ad substitutum transmittere ut est casus repusatus singu. in. l. si libertus patrono. ver. quid ergo. ff. de bonis liber. not. Bar. et doc. in locis preallegatis. et ita intelligitur quod not. Bart. in. l. quando. la. prima. ff. de. acqui. here. et in. l. sancimus. in. principi. in. vi. q. C. de in. offi. testa. et in. d. leg. si heres. dicunt tamen docto. in locis preallegatis. quod hec limitatio non procedit vbi filio esset datus substitutus sed non esset grauatus legato bene facere. l. si solus. de acquiren. heredi. sed solum procedit vbi esset grauatus legato tamen Angel. in. di. le. si pater. C. de instu. et substi. sub condi. et Bal. in. di. l. i. C. quando non ipotent. non videtur curare q. sit grauatus legato. sed satis est si habeat substitutum per. di. l. libertus patrono. et idem tenet

De regulis incipientibus

Saly. in. d. l. qm in priorib. in. vl. col. vbi vñ tenere indistincte q filio abstines ab hereditate priuet legitima per. d. l. libertus patrono. z. l. sub condicione. s. exister. de bonis liber. z. p. l. i. uo quoq. z. l. sed si filio. de here. insti. vbi filio pot institui sub condicione potestativa qua si no impleat substituitur abintit. z. rñdet ad. d. l. libertus patro. z. idē tenet pe. de anch. in. pñ. cccij. incipiente in xpi noie ex sola substitutione vulgari. z. ita etiam tenet pau. de castr. in. consi. cclv. incip. vñ sis cantus. ¶ Fallit dicta regula nisi filio post recusationē hereditatis mutauerit ppositū. z. voluerit adire qz tūc nec legitimā nec aliqd pdet vt. l. si. C. de res. her. ita tenuit Bar. in. d. s. qz poterat. z. hoc est verū in filio l. pñe: sec. i. emancipato. fm. Ang. l. d. s. qz poterat. qui eo nō hz locū di spō. d. l. si vt ibi Bar. Bal. z. conuioēs z. l. i. ij. z. iij. C. de iuris. fac. ign. z. not. Bar. in. l. si qd su. de iure delibe. hoc tñ dictū Jo. de imo. in. d. s. qz poterat. sing. limitauit nisi filio emancipat. esset institut. in legitimā tñ quā repudiavit qz postea etiā sen. p. poterat mutare ppositū per lex. quē ipse ad hoc reputat singula. in. l. ita tñ in. d. s. si patronus. ff. ad trebelis. quod est perperuo notandū ad imitationem. d. l. si. ¶ Fallit dicta cōclusio forte in filio succedente ab intestato / qm tunc cōcederet rō qd hēat locū iure substōnis z. iure hereditario. qm tunc illā hz tanq. quotā donoz nō tāq. ad hereditatē vt. l. papinian. in. s. qm aut quarta. ff. de inoffi. testa. Bar. z. doc. in. l. ex facto. la granda. ff. de here. insti. z. in. l. quonēs. eo. tit. z. p. cōsequēs dz posse capere legi timā z. residuū repudiare: qz cessant rationes p̄dicte ita tener domi. Abb. in. a. raynutius. de testa. vbi allegat. le. sed si ex fundo. ff. de here. insti. vnde tu cogita. ¶ Regula. clvj.

Filius qui ab hereditate patrisse abstinnit prelegata regula: riter petere potest. l. apud iulianus. s. si quis. ff. de doll. excep. z. in. l. filio pater de lega. i. z. in. l. cum responso. C. de leg.

Primo fallit quando pater diuisisset omnia bona vel maiore partem inter filios: quia tunc si se abstinnerit ab hereditate patris nō poterit petere prelegata: vt est casus multum notabilis in. l. quid ergo. la. ij. ff. de leg. i. quem no. ¶ Regula. clvj.

Filius fami. licet ex aliquo contractu obligetur z. si non soluat conueniri z. in carcerari possit vt habetur in. l. i. s. sed verum. ff. de mino. tamen si a patre emancipetur non tenetur nisi in quantum facere potest: licet prius secus vt est tex. no. in. l. ij. ff. quod euz eo. et in. l. sed ex alio. eo. titu. et ibi no. Bal. ei idem not. Jo. de pla. insti. de actio. in. s. sunt preterea in fi.

Primo fallit nisi filio fuisset obligatus ex delicto: vt. l. sed si ex parte. s. quando. ff. quod me. cā z. no. glo. in. d. l. ij.

De regu. incipi. a littera. § Fo. lxxij

¶ Fallit quando per multos casu filius familias contraxisset multa debita et postea incontinenti petisset se emancipari. et sic contraxit dicta debita in fraudem. nam tunc emancipatio sequēs ipsum nō inuaret. z. pro hoc allegato tex. in. l. j. z. quod ibi singulariter notat Bar. ff. si quis. testa. lib. esse ius. fire. vbi dicit q de cōsuetudine est q quando imperator recipit coronā rome q liberat prefectū vrbis ab oibus debitis suis. Et si prefectus sciens de aduētū imperatoris cōtraxit multa debita q imperator non tenetur eum liberare ab illis. Item ad hoc allegato. tex. in. l. oia in. s. cum ita legatur. alias incipit. l. cum ita legata. ff. de lega. ij. et in. l. contra legem et quod ibi no. per doc. ff. de legi. ¶ Regula. clvij.

Illiusa vt a patre se emancipari pattatur cogi nō potest et in glo. in. l. si ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. et no. in. l. nec non alius. C. de eman. libe.

Primo fallit vbi cūq. subesset aliqua causa qz tūc poterit emancipari filius etiā inuitus: vt renet notabilis. r Bar. in. l. quidam cum filiū. ff. de verbo. obli.

¶ Fallit vbi cūq. filius esset rixosus z. pater solueret cōdēnationem pro eo quod facere tenetur ex forma statuti qz tunc etiam eo inuito pater ipm emanciparet: ita tenet not. in. l. virū. ff. de verb. obli. ¶ Regula. clvj.

Forū viatorē cōtrahētē nō sortit nisi vbi cōtraxit tex. est in. l. heres absens. ff. de iudi. glo. z. tex. in. c. si. de fo. cōpe.

Primo fallit quādo effectus ipsius qui cōtraxit nō esset destinatus seu adimplendus in ipso loco in quo cōtraxit: sed in alio: puta si existens in perusia promisit certas quātitates florentie. tunc nō inspiciuntur locus vbi fuit initus quo ad sortiendū forū euz quo ad hoc censeatur ibi cōtraxisse vt voluit glo. in. c. romana. s. nec etiam. de foro cōpe. in. vj. vbi canon aliū locum dat nec inspiciuntur locus in quo confectū est instrumētū: vt not. in. l. exigere. ff. de iudi. sed inspiciuntur locus vbi adimplendus est seu destinatus est effectus ipsius materie seu contractus extra de foro cōpe. c. dilecti z. ff. de scio et obli. l. contrax. se vbi videtur contractus inuitus quo ad hoc fite tantum prout habetur in. d. l. contraxisse.

¶ Fallit quando contrahēs in loco contractus non sit ibi permansurus: sed vt viator cū tunc sortitur forum: vt voluit glo. in. d. c. romana. s. ij. z. etiam tex. est. in. d. l. heres absens. s. j.

¶ Fallit in. vj. casibus in quib. ipse viator cōueniri possit in loco contractus. Et primo qn cōtrahēs euz ignorasset esse viatorē cum talis

De regulis incipientibus.

ignorantia ei non noceat. ut voluit bar. in. d. l. heres absens. que ignorantia in dubio presumitur si ut tanquam viator incederet et hic videtur inducere tex. in. d. l. si heres absens.

¶ Fallit quando ibi facit tale contractum quem verissimiliter debuit adimplere ut si quis emit equum a viatore et eisdem precium soluit cum tunc verissimiliter videtur actum ut tradere debeat equum. unde potest ibi conveniri: ut voluit Bar. in. d. l. ad hoc. et. l. ij. ff. de pig. acti.

¶ Fallit in eo qui accessit ad locum ut ibi contraheret: cum tunc solum forum ibi scilicet quando accesserit ut viator: ut voluit. Pe. in. l. ij. de in ius vo. et Do in. d. c. si. de foro compe.

¶ Fallit quando convenitur ibi ex causa ex qua leue esset ibi respondere ut quia vendidisset morbosum equum ut probatur in. l. heres absens. ver. sic firmissimum a contrario sensu secundum Bald. in. c. q. clerici. extra de foro compe.

¶ Fallit quando contrahendo intenderet decipere contrahentem suum ut si recederet cum equo vendito recepto precio. ff. de iudi. l. cum sicut. et l. non alium secundum Bal. in. d. c. q. clerici.

¶ Fallit quando talis viator contrahens contraxisset in loco in quo alias poterat conveniri si privilegium non esset cum tunc quodcumque privilegium ut ibi conveniri non possit poterit tamen conveniri cum ita contrahendo tali privilegio renunciare videatur: ut in. c. dilecti. extra de foro compe. et ut hinc in. l. ij. ff. sed si agat. et. ff. de iudi. secundum Do. Anto. in. d. c. si. qui ex hoc dicitur: quod si expressus transitorie contrahit in loco non exceptio potest ibi conveniri per quod ampliat. c. i. de privileg. in. vi. sed hoc dicitur in exemplo non placet: quia procedat in eo qui est omnino subditus enim conveniri potest in loco si habeat ius revocandi domum prout loquitur d. l. si non procedit in exemplo in quo non cessatur subditus. ut habetur in ca. si proxima. de privileg. in. vi. et dicitur esse quod est in non subdito de quo loquitur. l. si heres ad quod d. d. c. romana. ff. sed neque secundum Nico. in. d. c. si.

¶ Regula. clxx.

Hominis in loco contractus quod regulariter forum. l. heres absens. ff. de iudi. et in. l. ij. C. de iuris. om. iudi.

Primo fallit dicitur regula ubi dicitur non agitur ad observationem contractus aut ad eius dissolutionem et rescissionem: quia tunc ea casu in loco contractus quis non foretetur for. ita et Bal. in. l. ij. C. ubi et apud quem resti. in integ. peti. sit. et idem tenet Do. Pau. de cast. in. d. l. ij. dicitur se ita de facto respondisse: cum esset interrogatus a quodam doctore primo anno quo venit padue dicens tamen quod tunc non erat memor istius dicitur Bal. pro quo bene facit quod non. Bar. et Sui. de cu. in. d. qui certo loco. ff. de condi. indebi.

a littera S

fo. lxxv.

¶ Regula. clxxj.

Fructus quando quis rem sibi restitui petit non ponunt cano. in. c. gravis de restit. spoli. sciendum ff. de edil. edic.

Primo fallit quando tales fructus percepti sint post litem contestatam. quia tunc venirent non petiti ut in. ff. item sciendum. l. videamus. ff. de usu.

¶ Fallit quando agit interdicto unde vi. quia tunc veniunt fructus etiam si non fuerint expresse petiti in libello ut. ff. de vi et vi arma. l. ff. certissimum.

¶ Fallit quando agitur de ditione. l. si quis i tantam. C. unde vi cum tunc etiam si veniat non petiti ut not. ibi.

¶ Fallit quando agitur de actione quod metus causa cum tunc idem sit. ff. quod metus causa. l. sed et partus.

¶ Fallit a quando ageretur petitione hereditatis. l. item veniunt. ff. si secundum Inno. et Jo. an. in. d. c. gravis extra de resti. spoli.

¶ Fallit. adde Jas. may. inst. b. act. l. ff. actionis nume. c. xxviii. ubi dicitur de perceptis et percipiendis. et quod de his qui percipi poterant.

¶ Regula. clxxij.

Fuga post accusationem suspicionem non facit tenet Bal. in. l. ij. ff. de rebus eorum.

Primo fallit nisi quis coram iudice fuisset minatus de accusando sed adhuc non accusatus de accusando si adhuc non accusatus fuerit: quia tunc unde fuga secuta faciat suspicionem propter quod ex hoc resultant in multis casibus idem effectus qui resultarent ex libello accusatorio: ut est tex. qui non est alibi in. l. miles in. ff. socrer de adul.

¶ Fallit nisi alias iusta suspitio laboraret contra fugientem post accusationem tunc enim maximam inducit suspicionem. arg. eius quod dicitur in. l. si quibus mo. tate. et c.

¶ Fallit nisi post accusationem accusatus aufugiat de carceribus quia tunc contra eum procedit tanquam contra confessum de crimine. ut est tex. in. l. eos in. ff. de custo. reo. et ibi est glo. no. recte intellecta quod ad hoc semper allegatur quando ergo accusatus est captus et aufugit non habet locum dicitur Bar. cum statim possit condemnari tanquam confessus quod intellige si aufugerit de carcere clauso: secus si de aperto ut de sala palatii ubi iudex precepit eum

h ij

De regulis incipientibus

stare quo casu si incarceratus fugiat hostio dimisso aperto p negligentiam custodum: tunc aufugiens nō habet pro cōfesso. ita singu. tenet Bal. l. l. succurritur. ff. ex qui. cau. ma. quod est sing. & fuit dictum originale Buil. de cu. de quo facit magnū festum Lud. de ro. in. l. ad. monendi. ff. de iurei. item intellige nisi carcer fuisset fractus per tertiam personā nō data opera incarcerationis qz tunc eadē est ratio que est in hostio dimisso aperto: ita tenet do. Lafrā. de oria. in. l. fugiuit. C. de ter. fugi. q. bene no. & adde glo. no. in. §. si ho qdā. in. si. in. auc. de exhib. reis. q. vult qz familiaris de familia sua fugiens vř surripuisse res de domo si nō reperiantz & pbant primo fuisse. ¶ Regula. clxiiij.

Fuga sola suspicionē facit: vt t3 Bal. l. l. admonē. de iureru. l3 ibi gl. dicere videatqz semiplenā pbationē faciat.

Primo fallit nisi qz timorē familie rectoris aufugiat & postea citatus a iudice cōpareat: tunc etiā purgatur oīstis spatio vt est tex. in. l. quid si fugitiuus. §. j. ff. de edi. edic. & c.

¶ Fallit nisi aliqua cā excuset fugientē: puta tenere partialitatē iudicis utate vel quid aliud. d. l. qd si fugitiuus. §. apud labeonem.

¶ Limita dictū Bar. qz fuga iudiciū fecit. vt dicit. d. l. admonēdi & clarus in. l. cornels. ff. ad fille. v3 qn aufugit añ accusationē de se faciā secus si post qz tunc licuit sibi sanguinē redimere p. d. l. j. in. si. de bo. ec. vbi Bar. tenet per illū. tex. qd intelligo qn delictū erat capitale ex quo aut debebat occidi aut mēbris mutilari. secus si esset imponēda pecuniaria &c. quod dic vt no. in. d. l. admonēdi. Adde tñ qz in casu speciali fuga plene probat vt. l. consiliarios. C. de assesso.

¶ Regula. clxiiij.

Gabellas fraudare non licet s̄m communem conclusionem.

Primo fallit qn imponens gabellā nō habet iurisdictionē imponēdi. & hāc regulā ponit Bar. l. l. vectigalia. ff. de pu.

¶ Fallit si gabella esset nimis excessiua & sentiret rephēsiōnē debitā v3 Bal. l. l. j. C. de iur. iur. qn. que alle. Inno. i. c. qz pleriqz dicitur. ecc.

¶ Fallit quando rex vel alius imponit noua vectigalia sine causa qz cum possentur propter defensionem patrie s̄m Inno. in. c. innotuit de cens. & ibi Hosti.

¶ Fallit qn illud vectigal vel gabella imposta esset ob causam. s. vt itinerantes sint securi p rebus & p personis & princeps vel cōtas cu Rodirēt itinera secura: qz tūc nō est licitū fraudare gabellas s3 si princeps hoc nō faceret teneret ad restōnem dāni s̄m Host. in. sum. decēabus. §. in quibus. in penul. col. ver. quod si res.

¶ Regula. clxv.

Gesta per falsū procuratorē vel p nō habentē mādātū vel habentē mādātū nō sufficiens regl̄ per dñm ratificari possunt ita quod valeant. l. licet de iudi.

Primo fallit vbicumqz aduersari⁹ a principio protestat qz nō intendit cū ipso ligare etiā si & inquantū habeat legitimum & sufficiens mādātū: nam hoc casu si nō habest mādātū sufficiens si dñs ratifi. auerit gesta per eum. nihilominus talis ratificatio ea non approbabit: vt est casus singularis s̄m vñū intellectū in. l. eos quos. §. alieno. ff. de dem. insec. s3 Lud. de ro. in. quodā suo sing. qz incip. Quero nunqd gesta p falsum procuratorē &c. & ita ēt no. Ang. in. d. §. alieno. & Bal. in. apostil. & ita alias a me obtentū fuit.

¶ Fallit qn ego reuocassem procuratorē meū & ille postea gesserit negotia mea me ignorante: qz tūc nō possum ratificare ea que gessit: qz qui semel displicuit amplius placere nō potest. l. pomponius scribit. ff. de neg. gest. & ita tenet Ang. in. d. l. licet.

¶ Fallit qn agitatū fuisset iudiciā corā iudice principia: qz pp obreptionē non pot dñs ratificare: ita tenet Bal. in. l. falsus. C. de falsis.

¶ Fallit qn vna partū fuisset absens s̄m Ang. in. d. l. licet. ff. de iud. quid dicit se audiuisse ab oldrado.

¶ Fallit qn essent due phibitiones falsi procuratoris legis vel statuti: vt in. §. sancin. us. de aliena. & empbi. ita tenet bal. in. d. l. si sis vxorē de pdi infer. Et qd dictū supra est qz gesta p falsum procuratorē pot dñs ratificare illud h3 locū in illis casib⁹ in quibus requirit speciale mādātū ita no. tenet Archi. in. c. si gñale extra de procur. l. vj. & l. illud. in. §. si. cū. l. seq. ff. de procur. quod dictū bene not. qz multotiens de facto contingit. ¶ Regula. clxvj.

Gesta ab occulto excōicatorē tolerato seu ab eo qd cōi. opi. pro non excōicatorē abetur tenet & valē t. l. barbarus. ff. de offi. preto. & pre cano. in. c. veritatis. de do. & cōtu. in. si.

Primo fallit qn actus gestus per excōmunicatū concernit factū uozem illius qd sciuit eum esse excōmunicatū: cuius tñ causa eius debeat retractari: vt no. Jo. cal. in. d. c. nihil. extra de electi. & c. tātā. extra de exce. pla. & indispu. sua. qz incipit excōmunicatus qui.

¶ Fallit qz excōmunicatio q̄tun curqz lata sit ab excōicatorē tolerato non v3 cū excōicatorē extra eccliam exās nō possit aliū excōmunicatū extra ecclē s̄ā ponere vt tenuit glo. xxiiij. q. j. in sum. in. c. audiui⁹. & Host. & Jo. cal. in. c. pia. de excep. li. vj. ad probandū de re iudi. arg. dist. j. verum Inno. in. c. si vere. de sen. excō. sentit cōtrarium. videlicet qz valeat talis excōmunicatio qz tuti⁹ & verius videt quo ad ecclesia militante: qz tuti⁹ est qz teneat saltē añ factū ad qd. c. iuuenis de sponsa. s̄m domi.

Nico. de quo plenius in. d. c. tanta de exces. prela.
Fallit in spūalibus in quib⁹ impunit⁹ character vltra expectat⁹ exe-
cutio actus collati: prout est in collatione ordinū & sacroz: qz tunc in
his in quib⁹ nō impunit⁹ executio nō pōt fieri sine dispēspatiōe etiaz
si cōferatur ab excōicato tolerato: qz ipe excōicatus sic ab ecclia pre-
cisus executionem ipsam alteri dare nō potest: vt voluerūt quidā in
c. si. extra de ordi. ab epis. & vide latius per doc. in. d. c. veritatis. ex-
tra de do. & conitu.

Regula. clixv.

Gratuatus de restituendo post mortem suaz: intelligit si
sine liberis decesserit. l. causa acussimi. C. d. si
deicom. insti. & generaliter in. s. cū autē. C. de insti. & substi.

Primo fallit vbiqz heres extraneus esset rogatus de re-
stituendo hereditatem post eius mortem: qz tunc non
subintelligit dicta p̄ditio si sine liberis decesserit vt est glo. notabi. in
l. ex facto. in. s. si quis rogatus. ff. ad trebel.

Fallit si decedens pene rogatus irrogetur vt tenet glos. predicta
in. s. si quis rogatus.

Regula. clixviij.

Hereditas non adita ex iuitatis beneficio trāsmittitur
l. apud hostes. de suis. & legi.

Primo fallit nisi hereditas esset p̄ filiū repudiata: qz h̄z sp̄i cō-
peteret primo bñficio. l. i. C. de re. heritū. ad subsequen-
tem hoc beneficium non transmittit & sic nec hereditatē non aditam et
hoc per. l. vnicā. C. de his qui ante sper. tabu. istud dicit Ang. in. l. v̄
tre. ff. de acqui. here. & fuit dictū Bal. in. l. minor.

Limita nisi filia excludat masculis extantib⁹ qz tūc non videt̄ sua
p̄ phs nō h̄z bñficiū iuitatis vt sing. voluit Bar. in. l. i. s. sciendū. ff. de
suis & legi. p̄ illuz rex. & ideo illo tūc casu si hereditas ex fraternitatis
benignitate sibi foret cōcessa si talis hereditas nō adeat p̄ eam tran-
smissa non dicit̄ & hanc limitationē ponit Roma. in. l. v̄tre. in. l. iij. col.
ff. de acqui. here. sed in predicto casu frater decederet sorore viuente
& nō addita hereditate nihilominus trāsmitteret p̄tē quā h̄z sibi atti-
nentē p̄pter sororē exclusam ad successionē: ita dicit Lud. de ro. i. d.
l. v̄tre. ie. iij. col. alleg. Bal. ad hoc dixisse in quodā consi. qd̄ incipit
in xpi note amen factū ponitur in hac forma quidam nomine.

Limita s̄n. s̄m Bar. in. l. militari. s. si. de test. mili. nisi a suo petentz
esset ius deliberandi: qz tunc eo infra annū decedente idē videt̄ qd̄ ad
transmissionē qd̄ de extraneo d̄. l. cum antiquiorib⁹. C. de iure deli. &
istud dicit̄ Bar. in. d. l. cū antiquiorib⁹ ponit etiā Lud. de ro. in. l. v̄
tre in. v̄ij. col. ff. de acqui. here.

Regula. clixix.

Hereditas per fidei cōmissum solū et
nō in codicill. directe dari
& adm. p̄. l. i. C. de condicil. l. hereditas. C. de his q̄
vltindig. cum. vulga.

Primo fallit qz dicta regula nō habz locum
inter liberos seu proximos venien-
tes ab intestato vt in. l. mili. in codicillis in p̄n. & ibi
Bar. ff. de testa. mili. vbi expresse hoc habetur.

Fallit ad pias causas: vt in. l. i. C. de sacrosan. ecc-
le. & ibi Bal. in penul. col.

Fallit in testōne factaz de re certa: vt t̄z bal. in. l.
nec codicillū. C. de test. qd̄ intellige v̄tz qd̄ instituit
heres extraneus in codicillis: secus in filio qz bal. in
l. oim in p̄n. in. iij. q. C. de inoffi. testa & in auc. ex cā i
v̄j. q. C. de lib. p̄te. d̄t qd̄ secus est in filio & declarat &
reputat esse verum & bonum nō.

Fallit qd̄ p̄ via declaratiōis testator faceret testa-
mentū: vt. l. a seruis & ibi p̄ 30. de imo. de here. insti.
qd̄ sane intellige qd̄ m̄tō facta fuerit de herede in-
quē vt de isto herede sec⁹ si aliter esset s̄m bal. in. d.
l. nec codicillū. C. de testa. & ibi Sal. vñ testaments
nō assumit vires a codicil. s̄z econtra sic & iō bal. in
l. quotiens. C. de here. insti. d̄t qd̄ pater in testamēto
dicit iure instōnis put̄ req̄ret in. s. aliud q̄q̄ caplm
iuncta glo. in. auc. vt cū de appel. cogno. s̄z in codi-
cillis nō p̄t p̄fem declarari qd̄ relinquat iure insti-
tūis cū h̄b̄t reliq̄ si p̄ferat ad vniuersalia facit insti-
tutionē ad p̄ticularia: vt no. i. l. cogi. s. si. ff. ad trebel.
vt ibi p̄ bar. & alios latissime disputat. C. R̄s. clix.

Heres inuētariū nō cōficiēs vltra heredi-
tatis vires tenet & aks penas patit̄
de quibus in auc. de here. & fisci in. s. qz vero. et no.
in. l. si. C. de iure delibe.

Primo fallit a qz in foro p̄cie qd̄ nō tenet vltro
vires h̄ditatis: s̄z si p̄fecerit inuētariū h̄z te-
neatur de iure ciuili: & ista est cōis opi. vt t̄z Lud. de
ro. in rub. ff. de acq. habetur & ibi vide per bart. & vi.
de etiam per bar. in. l. i. C. de sacro. san. eccle. & bart
in. leg. s̄n. in p̄n. in. v̄j. questione. C. de iure. deli. et
k iij

Primo fal-
lit p̄ hac prima
vide do. Pe.
phi. cor. in cōt.
xxxix. incip. a
deo in s̄a. f. in.
iij p̄te et And.
bar. in rub. ff.
de acqui. here.
vbi p̄ multa ar-
gumenta. t̄z
bar. & vide. feli.
in. c. cū. in. ferra
l. xx. col. i. & h̄c
p̄clu. de cōsti.

pe b scha. in. c. ij de reg. iur. in. vj. z Bur. l. c. d. b im
 mn. eccle. z Bar. tenuit 3mo. in. l. gerit b. acq. here.
 ¶ Fallit i hfdē vlturarij i a tenuit federi b. sentis in
 pfi. xxxj. z Lu. de ro. i. d. rubu. de acq. here. idē tenuit
 i. l. j. s. a hpenul si cui plusq. p. l. fal. ¶ Fallit i hfdē
 executor? q nllū pmodū ex hfditate reportat rēcht
 lū i cōmodū ex hfditatez reportare ita voluit Je. d.
 i. c. j. d. istru. edi. s. o hso. h. nūc z Ang. i. l. j. s. a hpe. ff
 si cui plu. q. p. l. fal. z Lu. in. d. rub. z. de acq. here.
 ¶ Fallit in monasterio succedēte ingresso iure reli
 giōis z in pfe succedēte filio iure peculij ita d. bal.
 in. l. i. nōcim. z in. l. i. ubem. C. ad trebe. z i auc. cā q fit
 cū monacho. C. de sac. sac. eccl. circa fi. Jac. bu. in. l.
 ij. C. vnde. vj. ¶ Fallit in eo q succedit illi q h tenebit
 ultra q. facere possit vt voluit Ang. in. d. s. a hpe. p
 rlam. l. q. in alteri. ff. de reg. iur. ¶ Fallit si creditio
 res seu legatarij hfdita. pfitēt spōte h sufficere bōa
 hfditaria p solūēdis debuit ita voluit no. bal. in. l. si
 hfditaria p solūēdis debuit ita voluit no. bal. in. l. si
 re q hodie non hū quē hntē. C. fami. herci. z Lu. d. ro. i. d. rubi facit
 hēbit locū cum gl. in. l. hrib. C. de nō. nu. pec. z Pau. de. ca. in. l. ro
 de iure stoz de me. s. q vulgo. in. fi. ff. ad. l. fal. a ¶ Fallit a si testōr
 inuētario pui- a hq. decesserit bonis cesserit: qz tūc heres succedēs
 sum non erat. z iuētariū nō pfiētēs h teneat vltra vires: qz talis ces
 sio trāstū hfdē vlturarij legatē bal. i. l. fi. C. q. bo. ce.
 pos. z Lu. in. d. ru. z vide ad h bal. in. l. filiū. C. fa. her.
 ¶ Fallit si legatur alimēta seu aliqd ad arbitriū
 Bal. voluit in. l. volūtas. C. de fideicō. z Lud. de
 ro. in. d. rubu. ¶ Fallit in ecclā q h teneat pficere inē
 tariū. vt iz bal. i. l. fi. C. d. iure deli. z vide Ang. ibidez
 idē bal. i. l. cū a mfe. C. d. rei vē. idē abb. l. c. j. d. test. z
 ibi dē hāc opi. eē. tenēdā qz fauet ecclie vide Lud. i
 auc. s. cū testōr. C. ad. l. fal. q. sc. q. bar. z vide bal. i. l.
 p. d. i. nō. C. d. fur. z i. l. filiū. C. fami. her. z bal. i. l. j.
 C. d. sac. sac. ec. z bal. i. l. fi. C. q. bo. ce. pos. z i auc. sicut
 alienatio. C. de sac. sac. ec. Trisū z Lud. in. d. s. a hpe.
 p. tex. i. auc. d. here. z sal. in. fi. z ita voluit sol. i. d. l. fi. d.
 dolo. e. ita Lud. i. d. rub. alleg. gi. q. b. d. i. c. j. d. et et
 vide p bal. q. t. z p mā opi. i. l. cū a mfe. C. d. rei vē. z q. h
 teneat ec. pficere iuētariū tenuit Car. i. c. j. d. sol. z ibi
 Abb. hoc t. z p. tex. i. l. j. s. cui bōa. ff. de iure. fil. s. bur. i
 c. j. d. test. z q. de iure. cui. teneat pficere iuētariū

possit restitui idē t. z 3o. an. z 3mo. ibi. s. bal. dubita
 uit de hac. q. in auc. sed cū testōr. C. ad. l. fal.
 ¶ Fallit in fisco vt voluit bar. i. d. l. j. s. an bōa. ff. de
 iure fil. vide p bal. i. l. j. C. de sac. sac. ec. q. t. z q. hndē pe.
 b. ach. i. suo elegati p. c. c. c. c. q. d. icip. i. xpi. note omē
 pma facie vide i. d. l. j. s. col. p. cor. 3n. in. l. fi. C. d. iure
 b. lib. vide Car. i. c. j. de sen. excō. 3o. de como. z 3mo.
 i. c. j. de test. vide bal. i. l. fi. C. d. here. vlt. act. vē. z vide
 Bar. i. l. si vocā ita. C. d. bo. va. z bal. i. l. fi. C. ad trebel
 h. Trinz. tenuit bar. i. auc. s. cū testōr. ad. l. fal. s. 3o. d.
 imo. z Lu. d. ro. in. d. rub. p. cordat q. aut accepit ea
 rāq. bōa vocātia z h teneat: s. sic si vi hēs: z ist d. et t. z
 Bndi. de plū. in. l. diuo marco. ff. de ma. test. z in. l. s.
 heres institui. ff. de fideicō. l. faciat in Trisū. l. h. puto. ff.
 de iure fil. z gl. in. d. s. cui bona zc. ¶ Fallit si testōr
 dica q. volebat oia solui de bonis suis qm tūc h te
 neat vltra vires si inuētariū nō pfecerit rōne dictoz
 p. hōz vt voluit no. bal. in. l. j. C. de his q. pe. no. i. lec.
 atiq. z Lu. in. d. rub. p. dictas fallā. z b. facit bal. i. d.
 l. j. C. de iure delib. vbi nō pōr cōfectio inuētariū a
 remitti a facit. l. ij. ff. ad sille. que est figu.
 ¶ Fallit in filio arrogato q h teneat facere inuētariū
 de bonis in eū trāstatis. vt p 3nn. in. c. in p. sentia eē
 de pba. ¶ Fallit in eo q successit illi q h tenebat vlt
 tra vires si nō fecerit inuētariū z ita p. sulēdo tenuit
 pe. de anch. in. p. c. c. c. c. q. d. incip. in. xpi. note omē
 pma frōte vī z voluit Ang. i. d. s. a hpe. z hoc vī tex.
 in. l. maritum cū. l. seq. solu. mat. ¶ Fallit qn hēs eēt
 hō mire scitatis: qm nō pfiētēs inuētariū nō teneat
 vltra vires hfditatis qz cessat q. cū suspitio ar. no. p
 host. in. c. filiem litib. de dolo z p. tu. faciūt no in. c. ij.
 de ope. no. nū. facit glo. in. c. expedi. xij. q. j.
 b ¶ Fallit b si filius institut. sepat legitimā ab hfd
 itate paterna. qz tūc h teneat pficere inuētariū z per
 pns h teneat vltra vires ita dicit bal. i. l. j. C. qn h pe. p
 ¶ Fallit qz ecclesia legataria non pōt cogere heredē
 sibi soluere legatum vltra vires heredi. qz d. z viue
 re de bona conscientia. z ita t. z bart. in. l. j. C. de sac.
 san. ec. z Lud. de ro. in. d. rub.
 ¶ Fallit in eo cui libertatis causa bona adijciuntur

a ¶ Remitti. et
 hoc reprobat
 And. bar. in. s.
 pra alleg. rub.
 de acqui. h. re.

b ¶ Decimo qn
 to fallit Adde
 idem tenentem
 Bar. in. supra al
 le. rubrica.

De regulis incipientibus

no tenet conficere inventarium: vt. l. s. antepe. ff. de iur. iud. l. s. per. l. fal. z Ang. h.

¶ Fallit et in rustico z marie qh no potuit piores psule p no. in. l. vbi. ff. de ede. z p no. l. l. venia. C. de ius vo. bal. in. l. si. in. ij. col. C. de iure deli. q tenuit gl. xxxvii. di. c. ignorantia z. q. iij. c. ignorantia.

¶ Fallit a in amico. vel cōsanguineo q succedit amore deivel respectu ale istu etis: qz no pcedo inuētariū nō tenet vltavires hēdi. ita dicit bar. in. l. s. C. de sac. san. ec. b ¶ Fallit b si testōr dicat q le gat cētū b bonis suis z in hēditate nō reperit nisi qnquaginta. qz p b si poterit puentri nisi i qnquagin to dato q n fecerit inuētariū qz nō pificat verū bbo nis suis nisi inquātū repiunt i hēditate vt bē bal. in rub. de his q. pe. no. l. z hoc faciet tex. l. auc. b here. z fal. s. scim^o vbi ē p. l. p. t. p. t. hēdē q. s. b. r. a. z. i. t. a. r. e. p. h. e. d. i. t. o. b. n. d. i. de barys. in. l. sancim^o in prin. C. b iure delibe. ¶ Fallit in alio casu. vide no. vj. qh in pfectiōe inuētariū fuisse necesse expēdere plus q est in hereditate vt possit cōtingere in hereditatibus artificū. ita voluit bar. in. l. momentanee. C. de amf. z Ang. lib. x. cui^o s. n. i. a. s. e. r. u. a. t. in p. r. a. c. t. i. c. a. z. p. e. r. i. t. i. o. n. i. b. doctoribus. ¶ Regula. clxxi.

Heres rē legatā a testōre regit luere tenet l. si res obligata. ff. de leg. s. e. l. p. r. e. d. i. s. C. de fideicō.

Primo fallit vbi res esset obligata facto lega tario: nā tunc onus luēdi si spectat ad heredem ita no. voluit bal. in. d. p. r. e. d. i. a. p. e. r. l. p. l. a. c. e. t. in. s. i. ff. de dote p. r. e. l. e. g. a. z. h. o. c. e. t. i. a. v. o. l. u. i. t. J. o. s. a. s. u. b. d. u. b. i. o. f. o. r. t. e. in. s. s. e. d. si rem. insti. de lega.

¶ Fallit qh qd vtr esset legatū qz tunc onus luēdi non spectat ad heredē: s; ad legatariū fm bal. in. d. l. si p. r. e. d. i. a. p. e. r. d. l. p. l. a. c. e. t. q. u. e. l. o. q. u. i. t. u. r. in dote q est quid vlt. l. quod dicitur. la. grāda. ff. de. l. p. e. n. in. r. e. d. o. f. a. c. z. n. o. Bar. i. r. u. b. ff. s. o. m. a. z. n. a. t. u. r. a. l. e. g. a. t. i. o. n. i. u. e. r. s. a. l. i. s. e. s. t. q. t. r. a. n. s. e. a. t. c. u. m. o. n. e. r. e. l. c. s. i. p. a. t. e. r. in. s. c. o. n. i. u. n. c. t. u. n. ff. de leg. ij.

¶ Fallit qh res esset obligata p debito alteri^o q te statoris vel heredis ei^o qz tūc absq distinctione aliq

a ¶ Dectio no. fallit adde. And. barb. i. d. rub. vbi idēz te nere videt non audiēdo tamē recedere: a di cto Bal. b ¶ Vigesimo fallit. adde An dre. Barb. in. d. rub. de acq. hē.

heres nō tenebit luere rē legatā: qz ad legatariū p. t. i. n. e. r. e. nō pōt p. h. y. p. o. t. e. c. a. r. i. a. a. c. t. i. o. n. e. n. i. s. i. p. r. i. u. s. d. e. b. i. t. o. r. e. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. e. x. i. s. t. e. r. e. in mora: vt i. l. d. e. b. i. t. o. r. e. s. d. e. p. i. g. i. t. a. t. e. n. u. i. t. b. a. r. in. d. l. p. r. e. d. i. a. r. e. i. b. i. d. i. c. i. t. h. o. c. a. n. e. m. i. n. e. f. u. i. s. s. e. t. a. n. t. i. i. z. i. d. e. e. r. i. a. m. t. e. n. u. i. t. in. d. l. si res obligata. z hec dicit te nere glo. in. l. q. solidū in. s. si. ff. de leg. ij. z i. p. m. e. t. s. e. q. u. i. t. p. e. d. e. a. n. c. g. in. c. s. i. l. i. o. e. x. t. r. a. d. e. t. e. s. t. a. A. d. d. o. B. a. l. J. n. n. o. z. A. n. g. z. P. a. u. d. e. c. a. in. d. l. si res obligata. z B. a. l. T. a. n. c. r. e. z. S. a. l. y. in. d. l. p. r. e. d. i. a. s. e. d. J. o. d. e. i. m. o. in. d. l. q. s. o. l. i. d. u. m. z. in. d. c. f. i. l. i. u. s. t. z. c. o. t. r. a. r. i. u. p. d. l. si res obligata. i. n. d. i. s. t. i. n. c. t. e. l. o. q. u. e. n. t. e. S. e. c. u. s. a. s. i. t. si talis res esset obligata p debito: testa toris vel hēdis: qz tūc legatarius tenebit ad talē rē legatā vt est de mente. Bar. in dictis locis. ¶ Regula. clxxii.

Heres de restituēda hereditate grauat^o regulariter fru ctus quos ante morā in restituēdo pcepit restituere non tenetur. l. mulier. s. si heres z in. l. fideicō. ff. ad trebel.

Primo fallit nisi hereditas sit diminuta casu fortuito puta ex terremotu: qz tunc talem diminutionē tenetur heres supplere ex fructibus hereditariis eatenus quatenus est p rata di minuta tex. est sing. fm Ludo. de ro. in. l. scribit celsus. ff. ad trebel. de quo barth. ibi facit magnum festum.

¶ Fallit nisi illi fruct^o querant heredi. ex pmissione testatoris: qz tūc illos fruct^o tenet sibi restituere vt ē tex. sing. in. l. postulāte in. s. hui^o ff. ad trebel. vbi ergo testator hz in bonis mille q dat mercatori ad de cē p cētenario z grauet vt illa mille hēdis restituat: tūc talis heres tenebit restituere et illa decē q sunt q̄sita testatoris pmissione qd ē no. ¶ Fallit nisi testōr fuerit de restituēdo vltra q̄ sit in hēditate: qz tunc illud vltra hēdis tenet restituere vel supplere ex fructibus^o tex. est in. l. ita si in. s. heres ex asse. ff. ad treb. que adde ē ad. l. iubem^o. C. ad treb. vbi vide de hac materia. z no. ¶ Regula. clxxij.

Heres suus hereditatem non aditam ad quoscunq heredes extraneos trāsmittit. l. apud hostes. C. de snise legi. z ibi hoc t; Saly. z glo. in l. his in si. C. ad orf. z idē t; Jac. de bel. disputando in au. de trien. z semil. circa pinci. z bart. in. l. ventre. de acqui. here. z Bal. in. l. iij. C. de iure delibe.

Primo fallit si fili^o decedēs heredi. nō adita relinqt heredē extraneū z si perexistat nepos pimi defuncti: cui tūc nepos q est de descēdentibus^o virtute. l. vnice. C. de his q an apertas ta bula. habebit hereditatē non aditā: non aut eā habebit heres extra traneus. s. l. i. j. ex trāsmissione virtute suitatis. ita t; Bal. l. l. qui se pa tris. C. vñ libe. z ita intelligit Bal. illā notabilē. l. z eū sequit Saly. in lec. paduana nihilomin^o idē Saly. in lec. bouou mutauit. ppositum

e opi. & reprehendit Bal. vna cū Lud. de ro. & alios mod. & h̄ ipse nō alleget certe ipse ibidē Ba. i. l. ff. C. ad orf. se corrept. & h̄ est verius q̄ d. l. vnica. C. de his q̄ aī aper. tab. requir. q̄ descendēs in quē fiat trāmissio sit heres trāsmittentis: ergo nō pōt h̄re locū in casu nostro.

¶ Limitat Ang. i. l. v̄ter. ff. de acq. her. nisi hereditas p̄na fuisse p̄ filiū repudiata. tūc em̄ h̄ ipse filio p̄tereret facultas interi ad eū d̄ ex b̄nificio. l. si. ff. repu. h̄. in mouēs tale b̄nificiū nō trāsmitteret virtute sanitas; ad heredē mouēt p. d. l. vnica. C. de his q̄ aī aper. tab. & cū b̄ trāsit Lu. de ro. in. d. l. v̄ter dicēs q̄ h̄ Ang. nō alleg. hoc fuit primo dictū. Bal. i. d. l. vni. p̄ illū tex. volētē q̄ filiū q̄ repudiāuit nihil trāsmittat. Tu adde q̄ ille tex. fuit p̄rio ad hoc pōderat p̄ Bar. in. l. ex militari. §. si. ff. de test. vt vlti. verbis sed h̄ op̄i. cōis inter antiquos q̄ filius nō trāsmittat b̄nificio. d. l. si. de repu. here. nihilomin⁹ Rapha. ful. & Lud. de ro. in. d. l. qui se patris & tenebant oppositum.

¶ Limitat Ang. in. d. l. q̄ se p̄ris hoc imō nūc su⁹ decedit. §. ip̄a d̄ libera di traditū i. l. cū antiquorū. Nā isto casu h̄ eū nō trāsmittit hereditate p̄tute sūtatis: s̄ trāsmittit solū in delibēdū sicut q̄ extrane⁹ heres: ex q̄ se quī q̄ ille in quē fiat trāmissio isto casu nō possit p̄petuo adire hereditatē trāsmittat; s̄ solū infra residuū anni: & est mirabilis effectus. p̄bat hoc q̄ tex. in. d. l. cū antiquorū p̄cedēdo filiū ius de liberandi. v̄ cōcedere ei simplr de iure civili b̄nificiū abstinendi. & sic eo tpe deliberatione durante cessationis sūtatis effectus q̄ dicit esse nō dignum & p̄chū in cathedra: licet tamē periculosum s̄m eum au pondera: vt per bar. in. d. l. cū antiquorū. in versū oppono. & v̄ q̄ terminus ad eundē & c. vbi exp̄sse tenet p̄rariū dū in herede suo nō distinguit an decedat infra annū vel postea. sed simplr dicit q̄ si decedat trāsmittit hereditatē ad quoscunq̄ heredes p̄petuo ad eundē. vt ibi; Lud. de ro. in. d. l. qui se patris. reprobat Ang. vt ibi per eū: sed forti⁹ v̄get cōtra Ang. q̄ d. l. cū antiquorū intendit solum: imō b̄nificiū concessum olim filiū extendere ad extraneos non autē intendit iure sūtatis p̄petuo ad eundē hereditatē per iura superius alleg. hic simplr dicentia ergo. d. l. cū antiquorū nō intendit ius di minuē. & ex his sine dubio puto opi. Ang. non procedere.

¶ Hoc limitat Bart. sing. l. ex. militari in si. ff. de testa. mili. nisi filius exp̄sse petisset a iudice terminum ad declarādum nam si interim decedat idē ius ad heredē trāsmittit q̄ trāsmitteret extraneus heres: nō autē trāsmitteret hereditatē p̄petuo ad eundē & ideo dicit q̄ heres in quē fit trāmissio nō poterit isto casu adire hereditatē trāsmittat nisi infra residuū tps p̄bat p̄ tex. in. d. l. cū antiquorū. i. §. & ibi hoc sequit Bal. dicēs hoc p̄cedere q̄ se astringit ad ius deliberandi.

Lu. de ro. in. d. l. v̄ter hoc reprobat. q̄ h̄ditas trāsmittit cū h̄s q̄lita tib⁹ cū q̄b⁹ erat ap̄d eū q̄ trāsmittit vt. l. si q̄s filiū. §. j. ff. de acq. here. h̄ certū est q̄ suus vltra terminū petiti ad deliberādū potuisset p̄petuo tpe adire: vt no. in. d. l. cū antiquorū & in. l. suū iūtra. l. h̄ eo ti. §. eodēz nō heres ei⁹ tu seq̄re opi. bar. vna rōne: nā aut fuit datū tps ad delibēdū s̄m instānā instituti vel substituti. & tūc si veniret ip̄e fili⁹ elapso tpe statim haberet p̄ repudiāte: & nō possit vlti⁹ adire. vt. l. q̄ dū. & ibi bar. & oēs doc. ff. de acq. here. & in. l. si q̄s su⁹. ff. eo. tit. §. eodē mō & ille in quē trāsmittitur: q̄ aut tps fuit datū ad petitionē, creditōrū & tūc si infra tps filius nō repudiasset h̄ p̄ adēte §. eodē mō heres ei⁹ in quē fit trāmissio: & hoc p. d. r̄kam. d. l. si q̄s filiū. §. j. vbi h̄ q̄ h̄ditas nō adita trāsmittit cū q̄lita tib⁹ ad eundē & repudiādi cū q̄b⁹ erat ap̄d heredē.

¶ Limita nisi ex forma statuti filia sit exclusa a successione extātib⁹ masculis nā tūc de iure cōi h̄ filia appellatur heres su⁹: vt. l. si. de acq. here. in p̄tute talis statuti censet̄ redacta ad instar eīnei & p. d. iura sūtatis. & iō si q̄ h̄ditas ex f̄ris benignitate vel ex p̄ris testō forte ēt sibi delata mouēs h̄ditate nō agnita nō trāsmittet illā iāq̄ suā p̄tute sūtatis. ita no. ling. in. l. j. §. sciēdū de suis & legi. & oēs doc. sequunt̄ credere tū q̄ trāsmitteret eā ad oēs successores & descendēs p̄tute. l. vnice. C. de his q̄ aī aper. tab. q̄ illa. l. nō requirē sūtate supernaturalē & c.

¶ Limita nisi stāte dicto statuto fili⁹ masculus decedat nō adita portio delata sibi ex forma statuti q̄ de iure nō ad feminas p̄tineret. nā illā portio nō p̄tute sūtatis fili⁹ aliq̄ pacto nō trāsmittit: q̄m ipsum p̄uilegiū. & p̄rogatiua trāsmittēdi est datū & p̄cessum tūmō ip̄i filio in cā h̄ditatis p̄ne ad quā ip̄e fili⁹ venit: & cui de iure cōi spectat & quasi h̄ tūc creditor nō aut in pte & portioe sibi cōtingēte & debita ac delata ex aliq̄ lucro. & ex formali tenore & forma propriū statuti in qua cū ip̄e fili⁹ minime valebit & poterit appellari. suus iō nō est dicendū q̄ trāsmittat: ita audacter tenuit Saly. in. l. j. in vltimis v̄bis. C. de adul. l. Lud. de ro. in. l. v̄ter. Saly nō alle. dubitādo sup hoc refert̄ se inuenisse p̄s. Bal. incip. in ip̄i note amē factū pponit sub hac forma q̄dā noie. & c. in q̄ bal. de hoc dubitauit et apte inclināuit in p̄riā pte q̄ absurdū v̄ ip̄i ad pte h̄ditatis ēt. & nō ip̄i ad aliā pte. & no. in. arg. l. eū q̄ edes. ff. de vsu. Itē mouēt. Bal. q̄ dicā portio filio p̄ statutū delata v̄ esse portio accrescens & sic ex p̄mis. regulis d̄r̄determinari iuxta not. in. l. si extoto. ff. de. l. j. in. l. cē C. de iure do. cū si. ad quod possit dici q̄ ista nō pōt dici portio accrescēs. q̄ p̄ iura deficiūt regule iuris accrescēdi que tradunt̄ in. l. vnica C. q̄ non pe. par. v̄ tu vide opi. Saly. & Lud. in. d. l. v̄ter dubitādo sup illas opi. Bal. in. d. cōi. in rōnib⁹ de q̄b⁹ ibi. par. eū: quē si v̄-

diffet Saly. magis audaciter tenuisset contra Bal.
Limitat hoc Pau. de ca. in. d. l. si fratres. C. de iure deli. nisi statu...

Regula. clxxij.

Homo liber in obsidendi non potest et potissime clericus
layco. l. q. C. de pac. q. si. di. Azo. in summa de test. rest...

Primo fallit quando daretur pro publica ca: puta pro pace
vel simili cu tunc dari possit: vt per glo. in. d. l. de reper...

Fallit qn dantur improprie no q sint obsides: sed ne recedat decepto
loco donec fuerit obseruatum qd inter partes conuenit ita q ali...

Fallentias nonnullas alias vide positas p Sely. in. d. c. ex rescrip
pto. de iureiu. in. si. f. col. Bene. va. Regula. clxxv.

Ignorantia in facto proprio non presumitur nec excu
sat. l. si. ff. pro soc.

Primo fallit vbi tractatur de damno euitando: na tunc
etiam in facto proprio presumitur ignoran...

Fallit vbiqz esset scim mltis antiquu na sic in
eo excusat ignorantia: vt no. Dy. i reg. psumit naz ex
ligitudine ipis psumit obliuio. l. pe. gre. ff. de acq.
pos. et no. bar. i. l. si qd delegauerit. ff. de noua. et in. d.
si res obligata. et ide t3 bar. in. l. si no fatef. ff. de co
cel. et l. q. s. q obfuari. ff. de iura. calu. facit glo. et ibi
no. bali. c. j. de feu. guar. Limitat no pcedere in
facto antiquo obligatorio vigore pmissiois illi q
allegauit erroze ppuu facti antiq. et ita no. limitat
bal. l. i. in. iij. col. C. de ptes. qd. pcedit nisi tractaret
de lucro captado: vt sing. de bar. in. d. l. q fundu s.
q seru. ff. p emp. vel nisi factu sit gze vel notabile
q: tunc psumit obliuio. tex. est sing. in. c. cu illoz. de
sen. exco. et ita t3 do. An. de bu. in. d. c. ab excoica. de
rescri. Fallit vbiqz scim eet multu intricatu: na
pp ei difficultate psumit obliuio: et tolleret. l. eme
pro. q. lucr. ff. de pac. et de. l. no fateret. et ibi bar. et
no. in. d. l. si res obliga. et d. l. si qd obliga. et in. l. ma
gnu. C. de qhe. et pmit. stipu. et in. l. cu falsa. ff. de acq.
here. vbi et. pau. de ca. nec miru: q: et difficultas iu
ris excusat ab ignorantia: vt insti. de obli. q ex qsi de
lic. et not. bal. l. i. C. si qd rem et. Fallit quoriscu
q tale factu no fuisse explicatu p se sed p puu vel si
lu vel etiā a pcuratore: a q tuc talis ignorantia
tolerat: vt est gl. q semp allegat. l. d. l. si res obliga
ta. de. l. i. Fallit vbiqz qd eet implicite multu ne
goz: q tuc etiā in facto suo psumit ignorantia
ita t3 bar. i. l. q. s. qd obseruari. in. iij. col. C. de iur.
cal. et de matia ita vide gl. de iura. cal. i. c. ab excoi
cato. de rescri. in gl. h. de factu. et de Jun. in. c. oli de re
iudi. q si iudex facit vna sniaz inflocuto. p ea vna
fria no: fca i meioe de pma psumit pma ignare cuz
mktu iudex sit iplicite. ita no. l. i. qd iussit. de re iudi.
Fallit vbi aliqs in mortis articulo obligasset ali
quid qd postea legauit alteri: qz tuc fideico. vel le
deby id luere et no heres. l. si res obligata. de leg. i. et
ro hui fallente qre psumit tuc ignorantia est: qz non
obligauit erat in mortis articulo: et tuc hoies igno
rari pnt p. l. hac cotulissima. C. q testa. fac pol.
Fallit vbi tractatur de valore rei de futuro et no

Procurato
re. Adde eudez
do. bar. so. in co
si. cclxij. incipi.
circa pumū hū.
scba ipina. cir
ca me. in. q. pte.
Bene. va.

de pñi. p. l. q̄ in fraudē credi. C. q̄ r̄a quib⁹. §. i. fran. de insti. q̄ manu. nū pos. ibi separari. Reka. clxxvi.

Ignorantia circa factū a alienū a regn. lariter p̄sumit. l. ver⁹ de em.

Alienū Ad de vo. per. p. u. cor. in cōs. cxxix incip. ex duplici in fra m. in. §. p. te q̄ tal' ignorātia restōnēi in. tegrū inducit et adde d. bar. §. so. ci. in cōs. cxxiij. incipi. l. cā. §. in hac difficultate § in cōs. clxxvij. incip. in primis §. l. §. hanc in §. pte. Bñ. vs.

Primo fallit nisi esset tale factū qd̄ q̄a scire teneret q̄ tūc h̄t pro sciēte vt. l. qd̄ te ff. si cer. pe. et eo casu p̄sumitur simulata. l. i. ff. si q̄a omiffa i cā testa. vbi bal. etiaz hoc tener. ¶ Fallit q̄n qd̄ eēt publice factū q̄ i eo qd̄ publice aḡ nō p̄sumitur ignorantia: vt no. glo. in c. i. de postu. pla. r̄ in. l. si tutor. de pe. r̄ cōmo. rei v̄ē. r̄ ibi bar. nisi l. absente r̄ in infirmo: vt. l. is p̄or. ff. de acq. here. et in forēse ēt. ff. de decre. ab or. faci. l. §. r̄ no. bar. in. q. p̄ eū disputa ta de adunātia ḡnali.

¶ Fallit vbiq̄q̄ esset denunciātū ad eius domuz: vt no. glo. in. d. l. si tutor. nā p̄sumitur puenisse ab eius nōciā vt no. bal. in. l. scire oz. §. illd. ff. de exu. tuto.

¶ Fallit vbiq̄q̄ fuisse notātuz illud quod fuisse factū: vt no. glo. in. l. §. ff. de excep. r̄ est glo. singu. in l. si tutor. C. de excu. in. r̄ no. in. l. quicunq̄. C. de ser. fugi. bal. in. l. in prin. C. de cadn. tol.

¶ Fallit quādo tali facto quis fuisse presens vt dicit glo. in. d. l. si tutor. sed intelligo nisi fuissent facta interualla: vt dicitū est in presenti regula.

¶ Fallit in eo quem cōstat inuestigasse factuz: vt si vnus n̄i habuit nōciā r̄ censeatur habuisse nōciā totius ar. l. non. est farendus. ff. de transac.

¶ Fallit in eo apd̄ quē sit scriptura testiu: vt p̄sumat h̄re noti. dicto. suo. vt est tex. i. licta gl. r̄ ibi p̄ Inn. in c. p̄stuit⁹. de testi. r̄ p̄bal. in. auc. q̄ semel. C. de p̄ba.

¶ Fallit in herede ex̄neo vt p̄sumat h̄re nōciā tenoris totius testi. vt. l. ei⁹ qui. in p̄uncia. ff. l. ce. pe. r̄ in. l. cū herede de li. leg. bal. in. d. l. tutor. §. pau. de ca. in. d. l. nō est ferēdus dicit q̄ hoc non v̄t sibi iuri cōsonū. cū ipse heres possit adire hereditatē etiam clausis tabulis. vt in. d. §. nouissimo. C. de cal. tol.

¶ Fallit in factis nobilium p̄sonaz. Inam in his de facili non admittitur allegatio ignorantie: sed p̄sumitur in alijs. vt no. in. c. illoz. de sen. excō. r̄ not. Abba. sicu. in. c. tuam. de ordi. cog.

¶ Fallit vbiq̄q̄ aliquid factū eēt sepi⁹ tractatū vt. l. p̄cula. ff. de p̄bat. r̄ i. l. patron⁹. ff. de p̄n. tu. r̄ no. bal. i. l. alienā. C. de le. ¶ Regla. clxxvij.

Ignorantia in dubio p̄sumitur. l. verus. de app. et ibi no.

Primo fallit vbi r̄ inquantū fama laborat. nā fama facit opi⁹ monē. l. cū quidē. §. que d̄t. ff. de acqui. here. r̄ ratiū fallit inuenitur: q̄ vniuersi dicuntur ciues.

¶ Fallit in tacto p̄prio. q̄ non p̄sumitur ignorantia. l. si. ff. pro soc.

¶ Fallit in loc. vicinor. l. dom⁹. ff. loca. r̄ in factis consanguineoz. l. de tutela. C. de integ. rest. et etiam in factis domesticoruz. l. consensu. §. super seruis. de repu. r̄ has limitatiōes ponit bal. in. l. quicunq̄ in. §. col. C. de ser. fugi. ¶ Regula. clxxvij.

Incendiū regulariter habitantū culpa venisse p̄sumit. l. vedito. ff. de pericu. r̄ cōmo. rei v̄ē. r̄ in. l. si modo. r̄ in. l. si mō. ff. de leg. §. r̄ in. l. iij. §. §. ff. de offi. procu. r̄ legat.

Primo fallit vbiq̄q̄ ex parte habitātis probet q̄ incendium aliunde p̄cessit r̄ absq̄ culpa sua suoz p̄ quib⁹ teneat in. l. insulā. §. si. ff. loca: r̄ ita videt sentire Bar. in. l. si quis ex argenta. r̄ §. pe. ff. de edē. qd̄ ē mēti tenēdū fm̄ Jo. de imo. in. l. si mō culpa § in p̄riū facit q̄ p̄ductor non tenet nisi de lata r̄ leui culpa: vt. l. con tractu. ff. de reg. iur. l. si. vt certo. §. nunc videmus. ff. cōmo. nisi in casu. l. si met⁹. r̄ ibi no. ff. loca. §. culpa q̄ p̄sumit in incēdio est lenissima vt est glo. sing. in. §. p̄ter eoz insti. qui. mo. re. cōtrahi. obli. r̄ c.

¶ Fallit quotiescūq̄ ille q̄ h̄tat in domo p̄suevit esse vigil. r̄ diligēs r̄ alia iudicia q̄ eū nō apparerēt: nā tūc in dubio nō tenet de incēdio ita not. do. Bal. in quodā suo p̄silio qd̄ incipit qd̄ā testator decernere alleg. in arg. l. nō ois. §. barbari⁹. ff. de re. mili. r̄ l. argētū. ff. cōmo. qd̄ est notandū r̄ de hac materia h̄t per Saly. in. l. q̄ fortuitis in vlt. col. C. de pig. acvbi dicit quod no. ¶ Regula. clxxix.

Infamis regulariter efficitur qui actiōe famosa cōuenitur r̄ condēnatur. l. athletas. §. calūniator. cū seq. ff. qui no. infa. r̄ l. infames. ff. de pub. iij.

Primo fallit vbiq̄q̄ quis litigaret non p̄ se sed p̄ pcuratores nā tunc l̄ ipso cōueniretur r̄ eius pcuratio nole iura. l. §. de sentē. r̄ interlo. om. iudi. Tūc hoc casu dñs n̄t procurator efficitur infamis: vt probatur per tex. r̄ glo. in. l. furti. in. §. qui alieno ff. de his qui no. infa.

¶ Fallit q̄n reus soluit añq̄ lis p̄stetur: vt no. bar. in. l. ictus furti. ff. de his qui no. infa. p. l. si reus parat⁹. ff. de p̄cu. r̄ ibi hoc not. Bar.

que dicit qd sufficit soluere ante condēnationem.
Fallit qn terris successor mādato ipsi rei solve
ret: vt 13 Ang. notabilr i. l. nō pōt. ff. de fur. 2 h̄t est
naſale: qd aliqn ex b̄ solo crimie ſeq̄tur ilamia: qd 2
pfeſſo vel puict: vt 2 caſo i. c. teſtioniū eſt de teſti. 23
aliqn nō efficit infamis ex ſolo crimie ſ3 demū ſecu-
ta ſnta: vt eſt caſo. in. d. g. calūniator. 2 iō vbi ex ſolo
crimie non inferit infamia niſi p dēnationē ſufficit
qre ſoluat añ litē pteſtatā vñ añ ſntas. 2 ita ſeruat
cōſi: iſtis q dñt dēnari i argēto. Qd ſi ſoluſit añ cō-
dēnationē 2 nō legi ſnta in argēto: tūc tal nō efficit
infamis. S3 ſi ex ſolo crimie 2 qñ de eo 2 pfeſſo vel
puict ſeq̄ret iſtā ſnta: vt. d. c. teſtioniū nō eēt bōa cau-
tela q ipſe re ſoluere añ litē pteſtatā vñ añ ſntam.
Qd p ſolutionē vñ crimē pſiteri: vt in. l. ad ſolutionē
C. de re iudi. 2 l. qm. ff. de hiſ q no. infa. 2 iō hoc ca-
ſu eſt neceſſarium qd alius ſoluat p eo ſine eius mād-
dato.

Regula. clxxx

Ingreſſi monaſterij bona 2 iura oīa in
monaſterij trāſeūt. a c. in pre-
ſentia a 2 ibi doc. 5 pb. 2 i auc. ingreſſi de ſa. ſā. ec.
fallit ſi ipſe h̄ret deſcēdētes qb̄ de-
bet legitima cū tūc bōa trāſeūt i mo-
naſterij ſalua ipſa legitima. p. q. ſi. c. j. ſm 30. and. et
3no. i. c. in pñtia. 2 b̄ h̄t in auc. ſi q̄ mlier. C. de ſa.
ſan. ecc. 2 ſacit ad b̄ qd not. de reg. c. cū ſcimus. 2 eſt
q̄ ſi ſi ſnt legi. c. j. immo 2 ſi ſup ſnt nō obſtātib̄ de-
ſcēdētib̄ eoz legitima erit ſalua: vt voluit 3n. 2 30.
an. l. d. c. i pñtia. p id qd h̄t. ff. de inof. teſta. l. nā et ſi
parētib̄. 2 b̄ h̄t in auc. pb̄ros. C. de epi. 2 cleri. ſed ſi
ipſis deſcēdētib̄ deſ legitima 2 ſeruet tñ eā petere n̄
pñtia añ mortē naturalē ipſi ingredientis: ſ3 poſtea
vt voluit Bar. in. d. auc. ſi q̄ mulier p illā tex. p q̄ ſa-
cit qd not. eſt de teſt. c. raynuci. interi. tñ ipſi deſcēdē-
tes h̄bāt alimēta ab ipſo monaſterio: vt voluit Cy.
in. d. auc. ſi q̄ mulier. cū q̄ trāſit. d. Nico. in. c. i pñtia
cū forte nō pcedat reſpectu legitimoꝝ filioꝝ ſeu de-
ſcēdētib̄ 2 dici poſſit fortatte p text. no. in. d. c. cū ſci-
mus. vbi tex. ad l. ſaz vñ pb̄ros q̄ ſi legitima pe-
tere in vita pñtis 2 b̄ ſentit. ſo. an. 2 pe. de anch. 2 d.

In pñtia. vbi omnino vide
fely. et do. 3af.
may. in. d. auc.
ingreſſi.

Ho. 2 Bal. in auc. ingreſſi. de ſac. ſan. ecc. ſm do. Ni-
co. qd hoc tenet plenius in. d. c. in preſentia
Fallit i eo qd ingreſſi ordinē ſiue monaſterij medi-
cātiū vt fratru minorū p̄dicatoꝝ medicātiū circa qd
ſ3 fuerint opinioēs qb̄ eoz bona depuent de qui-
b̄ p. 3no. in. c. in pñtia 2 alios moder. tñ dici 2 p̄clu-
di poteri qd ſi ingreſſi monaſterij fratru mino. qd
tūc bona eiꝝ veniāt ad ſuccedētes ab teſtato cū ipſi
ſſes nō pñt capere niſi qd h̄t in cle. exiui. de ver. ſig.
put voluit ſede. de ſen. i pñ. xvj. 2 bar. in tracta. mi-
noricay ad hoc. ſi in metallū. ff. de hiſ q p nō ſcri. ff.
de teſt. mili. l. neq̄ ſſes. C. de here. inſt. l. j. ſm do. Ho-
to. in. d. c. in pñtia. vbi latius per cano.
Fallit qñ tales ingreſſi monaſterij decederēt
intra annū pfeſſionis. cū tūc eoz bona nō perueni-
ant ad monaſterij vt tenuit Cy. in. d. auc. ſi qua mu-
lier 2 do. Anto. in. d. c. in pñtia: ſed ad illos qb̄ reliq̄-
rint ſi fuerint teſtati cū teſtari poſſint in annū pfeſ-
ſiois: vt voluit 3o. an. i. c. bñficiū: de re. in. in. vj. ſi ve-
ro nō fuerint teſtati 2 tūc aduenientes ab inſteſtato
deuoluunt. ex quo expreſſe vel tacite nō fuerint col-
lata in monaſterij arg. l. ſi qd cū nullū 2 l. p̄ficiū de
iure codi. ſm 3o. de ino. l. d. c. in pñtia 2 hoc etiā di-
ſputādo tenuit Pe. de anch. put ipſe refert i. d. c. bñ-
ficiū de reg. iur. qd etiā locū h̄z in alijs caſib̄ in quib̄
plene p cano. in. d. c. in pñtia: Fallit qñ ipſi ingre-
diētes p̄tio diſpoſuiſſent de eoz bonis: nā tūc diſpo-
nere pñt put eis placuerit: vt h̄t. xvij. q. ij. qd ingre-
diētib̄. 2 in auc. de manumif. g. illud cū eoz bona
nō deuoluant effectualr. 2 irreuocablr ad monaſte-
riū illō qd diſpoſuerūt exequēd vt p cano. in. d. c. in
pñtia. Fallit vbi cūq̄ p̄uaſiōe alicuiꝝ abbatis vñ
prelati qd ingreſſi monaſterij qñ hoc caſu bona
ingreſſi non applicabunt monaſterio: ſed debe-
bunt reſtitui eis qd foret ſui heredes tex. eſt ſing. xx.
q. ij. conſtituti quē tex. alleg. gl. in. c. pe. de offi. dele.
de limitatione. d. auc. vide p 3no. in. l. cū mulier. in
p. col. ff. de ſolu.
Regula. clxxxj.

Inſtātia pteſtata lite a cū d̄ſucto i ſucceſſo-
re a trāſit. l. tñ ex p̄tib̄. ff. d. iudi.

In ſucceſſo-
re. adde fely. in
c. qd gu. circa p̄m
j. col. de iudi.

Primo fallit in fisco. si constante in fi. ff. sola + matrimo.

Fallit quia instantis non transit in singularem successorem: vt no. Ang. in. d. l. tam ex contractibus.

Fallit qz siua agatur reali siue personali actioe nunqz trāsit instātia in successore post conclusionem in causa: vt no. Ang. in. l. nam et actor. ff. de rei vendi.

Regula. clxxxij.

Instantia cause pūcipalis tm̄ biennio durat. l. fi. C. vt infracer. tem. cri. q. termi.

Primo fallit fm̄ Jo. in. c. venerabilis ex de iud. qñ uerteretur inter clericos cū tunc infra duos menses debeat terminari: vt in auc. apud proxi. epōs. §. si tantum in. vj. col.

Fallit in. l. vnica. §. j. C. vtoēs tā ciui. qz crimi. vt est in officiali qñ findicaretur: vt ibi de quo per Bart. in. l. q. ff. ad. l. iul. repe. et in. d. c. venerabilis. per do. Anto. et do. Nico.

Fallit in casu. l. de submersis. C. de naufra. li. x.

Fallit in casu. l. si. C. de dolo. sed dic aut loquimur de instantia cause ciuili. et hec regl̄ durat triennio: vt. l. pperandū. de indi. et hoc de iure ciuili in istis casib⁹ de quib⁹ p glo. in. d. l. pperandū. et p Jo. an. d. c. venerabilis. et b̄ et uoluit Jo. an. in addi. spec. in ti. de le. §. restat. ver. qd̄ si statutū et Bar. in. d. l. pperā. vbi pleni⁹ de hoc. et ita tenet h̄ Jo. in. d. c. venera. nec etiā iuramentū. progari pōt: vt uoluit gl. in d. l. pperā. qd̄ est verū. de iure ciuili. l. nō dubiū. C. de legi. sec⁹ de iure cano. vt in. c. cū cōtingat. ex de iure iu. fm̄ Jmo. et cano. in. d. c. venerabilis. vbi late uide per eos.

Regula. clxxxij.

Instrumentū si penes debitore reperitū fuerit credito. ipz̄ liberasse p̄sumit vt p bal. l. iij. ff. d. pa.

Primo fallit qñ appeteret de alia causa traditiōis ipsi⁹ instrumenti: vt est si creditor tradat instrū venditiōis in q̄ erat debiti⁹ vt defenderet emprā rem vel si creditor tradidit instrumē

um fideiussori ad hoc vt agat cōtra debitore cū tūc eo nō uideat liberasi ex causa traditū cū illa cā iusta iudicet ar. c. cū uolūate ex de en. excō. et l. l. q̄ iniurie. ff. de fur. et q̄ no. in. l. cū quidā. ff. si cer. pe. fm̄ do. Nico. in. c. cū eccle. ex vt lit. pē. et hoc uoluit Bar. l. d. l. iij. ff. d. pac.

Fallit si instrū debui apparent duo obligati: cū tunc vterqz non uideat liberat⁹ s̄ p̄sumēdū est vt illi cui apparet traditio facta eē remissum debiti⁹ cessat actio et nō ē aliū ar. l. j. ff. de do. et l. is qd̄. ff. d. lib. cā. et hoc uoluit Bar. post Sui. in. d. l. iij. ff. de pac. qz pcedere poterit qñ apparet tale instrū traditū ex aliq̄ tūc. lucratiuo vt legati vel dona.

Nonis alias in dubio uideat potius pstituisse vni pcuratores q̄ aliū actionē cessisse fm̄ do. Anto. in. d. c. eccle. ad hoc q̄ not. ibi.

Fallit qñ ex cōiecturis apparet alius nō remittēdi sed potius ob aliquā causam in si fm̄ fore traditū cū ad ipsas cōiecturas sit recurrē dum vt uoluit do. Nico. in. d. c. etiā adducēs no. in. c. q̄. de renū. in. vi.

Fallit qñ apparet in si fm̄ debui primo traditū per creditozē ipsi debitori et postea p eum restitutum ipsi reditori cū tunc per istam fm̄ traditionem uideatur factū pactū de petendo p quo dicitur liberatio ff. de pac. l. si vn⁹. §. pactū. vt uoluit Bar. et Sui. in. d. l. iij. quozū dictū procedere posset qñ apparet ipm̄ in si fm̄ traditum ex aliquo titulo vt se informet qz vt uideatur debiti⁹ remissum: qñ apparet postea restituti re integra maxima b̄ apparet infra breue tps̄ restitutum arg. c. in his extra de ver. signi. et de pe. dist. j. in dubio em̄ p̄sumitur titulus donatiōis fm̄ do. Nico. in. d. c. ecclesia.

Fallit qñ reddat instrū tale in quo nō cōtinetur ius re sed ad rem prius q̄ in re: et sic quodāmo ius est relatū ab ipso instrū: vt est si res signentur littere cōcesse sup re instrūta ferenda post institutionez factam cū tunc nō uideat resignatū ipm̄ ius ex ipsa institutione quāsi: cūqz sit quodāmodo separatū ab ipsis litteris: vt colligit in. d. c. ecclesia. et glo. et ibi per doc.

Regula. clxxxij.

Instrumenta post cōclusionē in cā p̄duci nō possunt de fide instrū. et no. in. l. in demus. C. de iudi.

Amplia primo vt locū habeat etiā corā arbitro vel arbitratore fm̄ Ro in. l. j. in. iij. col. ff. de arbi.

Amplia sc̄do etiā si pducant nō pbandū s̄ ad declarandū p̄ores pbatiōes fm̄ Ro. in. l. admonēdi in. vj. ce. ff. de iure iu. et rariū in uide tenentē ff. in. d. c. cū dilec. in hac eadē sc̄ba apliatiōe p cū ibi relata.

Amplia tertio etiā si statim post sniam qd̄ uellet pducere fm̄ Bal. in. d. c. cū dilec. p cui⁹ ampliationis intellectu uide ibi ff. et referētē

Amplia quarto si sit talis pbatio facti q̄ pōt opponi post sniā qz nō sequit qz possit opponi post cōclusionē in cā: vt sing. p Car. in. c. l. cām in prin. in pe q. de proba. vbi dicit se uidisse obtinere in facto qz post p̄lu. in cā nō pōt opponi exceptio falsitatis per tex. in. d. c. cū dilectus p qua amplia. uide ibi status fely. et dic. p. vt ibi per eum.

Primo fallit qñ instrumenta fuissent de nouo reperta post ipsam cōclusionē vt est casus in. l. admonēdi. ff. de iure iuran. fm̄ vnā litteram quā sequitur ibi Bar. etiā plenius in. c. pacto ralis. extra de causa pos. et propae.

Fallit in causa in quo iudex procedit ex officio: cum possit instrumenta procedere si hoc videatur expedire cum eidem non sit preclusa via: argu. d. c. pastoralis. et hoc voluerunt Domini de rota decisio. v. que incipit item si possunt. et sequitur ad hoc etiam quod not. extra de testi. c. cum clamor.

Fallit in causis criminalibus cum etiam in eis reus probare possit etiam post conclusionem in causa arg. l. diui fratres. ff. de penis hoc expressse tenetur in. l. j. ff. de questio. ad hoc etiam quod not. in. l. ij. de vulg. et pupil. adde Bar. in. l. ij. vi. bono. raptio.

Fallit ut in. d. c. pastoralis. de causa pos. et proprie de quo ibi.

Fallit quando ipsa instrumenta producta fuerit post ipsam conclusionem parte altera parte non contradicente: adeo quod si admittatur poterit appellari arg. c. cum dilectus extra de fide instru. et d. c. pastoralis. in. l. ij. et si produceretur eo non contradicente et admittantur tenebit admissio cum ex hoc videatur renunciatum ipsi conclusioni: ut no. per do. de ro. in decis. supra allega. arg. c. petitiones. extra de causa pos. et proprie. et quod not. in cle. sepe. extra de ver. signi. in ver. interrogant.

Fallit quando conclusio esset facta in causa principali et in causa appellacione producantur instrumenta in qua non esset conclusum cum non solum instrumenta sed etiam testes quos produci possunt nam disponit in ipsa conclusione per 3m in. d. c. cum dilectus de fide instru. et c. j. extra de excep.

Fallit in causa publica pupilli vel ecclesie: ut no. in. d. l. admonendi et in locis prius de no. in. c. inter monasterium. de re iudi. iste enim omnes post conclusionem etiam in causa possunt producere instrumenta de nouo reperta: quod fortiter ante sententiam et post publicatum processum.

Fallit in causis summaris in quibus ad instantiam unius partis post conclusionem in causa iudex poterit aliam partem interrogare et petere ab ea quod etiam producat instrumenta ut est glo. sing. in cle. sepe. de ver. signi.

Fallit ubique iudex ex aliqua iusta causa peteret aperte: ut producerentur instrumenta: ut tenet Spec. in tit. de alleg. et conclus. §. j. et no. Bal. in. l. j. C. sen. rescin. non. pos.

Fallit nisi quis producat instrumenta post conclusionem in causa ad declarationem instrumentorum productorum ante conclusionem in causa tenetur. in. c. auditio de testi. in integr. et predictae limitationes procedunt versus quod instrumenta nouiter reperta possunt produci post conclusionem in causa in casibus supra dictis limita hoc esse verum quando terminus ad probandum fuerat assignatus ab homine: secus autem si lege vel statuto: quod tunc post conclusionem in causa non potest amplius produci etiam cum iuramento ignorantie: ita singul. voluit Bal. in. l. exceptionem. C. de proba. per tex. not. in. l. qui per procuratores et ut confestim agat. ff. de procu. iuncta glo. ibi. quod dicit scies vel igno-

rans. et dicit ibi Bal. quod pluries vidit obtineri quod lapsa tpe ad probandum ordinato non admittit quis ad producendum instrumenta nouiter reperta cum iuramento ignorantie. Aduerte quod hoc dictum non est verum primo quod mitius agit collegit quod cum instrum. legis seu cum hodie vi. l. celsus. ff. de arbi. ite quod tex. in d. l. qui per procuratorem dat non est quod pnia §. p3 quod ibi ante lite contest. omisit scies quod in ignorantie non cadit pnia cum illa sit mutatio voluntatis in iuris nec ob. ibi dum est scies vel ignoras: quod intelligit per ignorantiam iuris secus si per ignorantiam facti sicut Sal. ita intelligentem in. l. ita demum. de proba. et in. l. error. de iur. et fac. igno. per quem reprobat Bal. et hanc opi. tenuit Jo. de prato in quadam sua solenni repe. l. admonedi. ff. de iure. in. ij. car. et ita est se plures de facto obtinuisse. quod est bene no. et meti tenendum.

Regula. clxxxv.

Instrumenti cuiuscumque publicationis partis citationem reus absens: ut per cano. i. c. si. §. si. instru. alle. no. i. c. pe. eo. tit. et i. c. cum dilecta de confi. vii. vel. iuti. et de pui. in. c. ex pte. et l. si. C. de. fi. instr. et l. de vno quod ff. de re. iudica. et c. inter quattuor. de maio. et obe.

Primo fallit quando talis exemplificatio fieret per illum notarium qui fecit primum instrumentum cum talis possit exemplificare et publicare absque citatione alicuius: ut no. in. c. cum p. tabellio de fide instru. et C. de eden. l. si quis in aliquo. et ibi per. bar.

Fallit quando pars contra quam fuit exemplificatio vel publicatio facta fuerit vocata ad dandum exemplificationem ipse non dedit sed forte illud instrumentum per se facit produci cum sic illi noceat: ut no. do. de rota in deci. cclxviii.

Fallit quando imminet periculum in expectando parte: quod tunc possint talia instrumenta statim transcribi vel publice exemplari et non precedente citatione sicut in. d. c. si. de fide instru. quod tunc procedit salvo iure absentium cum ipsi obicere possint contra hanc secundam scripturam sicut et poterat contra primam sicut habetur in. c. quod extra ut lite non contest. et de confir. vii. vel iuti. c. dilecta. §. ne igitur sicut in. Jo. an. d. c. si.

Fallit quando ageretur de innouandis privilegiis vel indultis in curia romana cum transcurrunt per multas manus: quod tunc non exigatur talis citatio per. c. cum dilecta extra de confi. vii. vel iuti. et Spec. de instru. edic. §. ostenso. vel porro secus autem si extra curiam: ut per do. Anto. et do. Abb. in. d. c. cum dilecta.

Fallit quando statutum vel consuetudo eodem modo disponeret sicut quod no. in. d. c. cum dilectus. de fide instru. et per Bal. in. auc. si quis in aliquo.

Fallit nisi exemplatio instrumenti fiat de mandato pape et auctoritate ordinarij: quod non requiritur citatio sed hosti. in. c. peruenit. de fide instr. que sequitur ibi 3mo. in. vlti. col. Bene. va.

¶ Fallit nisi aduersarius sit p̄s & sciēs. fm̄ Jo. an. in simili in. c. si. de elec. in. vj. & Bar. in. l. i. ff. de in ins vo. secus. si esset sciēs licet non p̄s: qz tūc rēq̄rēt citatio fm̄ hosti. do. Anto. & 3mo l. d. c. si. Bene. va. ¶ Regula. clxxxvj.

Instrumentū si p̄ aliquē p̄ducatur regulariter in totū & non in pte ei stare cogit: vt p̄ Cy. in. l. i. C. de cōfes. & in. l. ij. C. de dona. ante nup. cum simi.

Primo fallit vbi cūq; in eadē scriptura p̄t inē rētur plura capitula separata qz tūc p̄ pte approbare p̄t pro parte non vt probat in l. publica. ff. de deposi. in. si.

¶ Fallit nisi ille qui produxit instrumentū h̄is t̄m̄ vni capitulū seu plura p̄nexa h̄eat p̄sumptio nē inuris q̄ se: qz mō in b̄ casu q̄a potit p̄ pte approbare & p̄ pte nō approbare: vñ si cōfitearis te occidere hominē p̄ tua defensionē possum stare p̄cessioni inquā tū dicis te occidisse. S; nō cogar stare in quantum dicis ad tuā defensionem: qz ius p̄sumitur contra te: vt. l. ij. C. de scca. & in. l. si non c̄ dūicij. C. de iniur. ita singulariter tenet bar. in. l. laurelius. in. §. idem quesuit. ff. de lib. lega. quod est singulariter notandum. ¶ Regula. clxxxvij.

¶ Cum petitorio vide late per Lāfrā. in re peti. rub. de cā pos. & proprie.

Interdictū retinēde possessionis cū petitorio a fm̄ p̄munē p̄clusionē nē intētari nō p̄t ne sibi t̄riū videat cū interdictū tale intētās i illa p̄turbare dicat & intētās petitorū & rei v̄dicationē aliū possidere p̄supponat & a c̄o p̄trarij simul intētari nō p̄t: vt. l. incerti. C. de interdic. & in. l. si. ff. de iudi. & in. l. ordinaria. C. de rei vendi.

Primo fallit quia potest simul intentari qñ agitur super re in corporali sec̄o si ageretur super re corporali casus est in. c. pastoralis de causa posses. & proprie.

¶ Fallit qñ potest intentari simul diuer. respectib; s. diuersarū possessionum: putat qz intētat petitorū p̄pter possessionē naturalē quā possidet ali⁹ & p̄e h; civilē & postea intentat interdictum retinēde: qz ille molestas eū in suo civili ita dicit bar. in. l. naturalē. §.

nichil cōe. ff. de acqui. pos. Regula. clxxxvij. **Interdictū** recuperāde vel adipiscēde possessionis simul cū petitorio fm̄ cōem opi. intentari p̄t vt in. l. fundi. C. de viz vi arma. & gl. 2do. in. l. incerti. C. de interdi. & in. l. si § vi. & l. ordinaria. C. de rei v̄di. & in. l. cū fundū. & l. ns talibus. §. nihil cōmune & ibi bar. de acqui. pos.

Primo fallit vbi petitum esset iudiciū petitorū & conclusum in eo: vult intentare possessorium ad hoc vt impediatur sententiā super petitorū: nā non p̄t vt est casus in. c. pastoralis. de cā posses. & proprie.

¶ Fallit vbi nollet intentare possessoriū & petitorū ad hoc vt transfundat onus p̄bādi in aduersariū puta: qz intentaret interdictū recuperāde possessionis & vellet postea intētare petitorū ad b̄ vt aduersarius probaret illū non esse d̄m̄ ita dicit bar. in. l. naturaliter. §. nihil cōmune. ff. de acqui. pos.

¶ Regula. clxxxix.

Interdicto uti possidetis seu retinēde agēs se possidē et in sua possessione turbari dicit ideo vt cōtrarius audiendus nō est vt in. c. sollicitudinē de appe.

Primo fallit in corporalibus in quibus p̄t possessoriū retinēde & petitorū ad eadē pte p̄poni rōne iuris incorporealis: puta rōne seruitutis p̄ qua cōpetit interdictū retinēdi vt no. c̄ de cā pos. & p̄p̄e. c. eccliar. ff. si fui. v̄. l. ij. §. aristo

¶ Fallit in corporalibus qñ petitorū & possessoriū p̄poneretur ad eadē parte respectu diuersarū specierum possessionum quia tunc proponi potest vt extra. de cā pos. & p̄p̄e. c. pastoralis de qb; duab; fallē. p̄t intelligi tex. in. c. cū dilecti. c̄. eo. ti. §. imo. & do. Nico. ibidē. & lat⁹ per eos. ¶ Regla. cxc.

¶ Per iuramentū. Vide ad materiā fely. in c. veniens el. ij. p̄ medi. in. iij. col. v. v. conclusa

Interesse per solū iuramentū a probat si aliter p̄bāri non p̄t: vt in. l. si qñ. C. vnde vi. & glo. optima in. c. qualiter. de accus. q̄ dicit qz quando prelatus aliter ratione reddere non potest suo iuramento statur: vt not. glo. in. l. i. ff. de test.

¶ vi aut clam. 2 not. in. c. j. q metus causa.

Primo fallit quando ageretur contra aliquem qui tenet de dolo alicuius alterius 2 non contra illū qui commisit bo-
lū: vt in auc. 2 hospite: quoniam tunc debet probari per veras proba-
tiones ita no. dicitur in l. j. ff. de fur. aduer. nau. 2 in. l. si quando. C.
vnde. vj. l. j. in. §. sic ista. ff. de positi dicit tamen Bar. in locis pallega-
ris q licet hospes teneatur probare per veras probationes: in qua-
do difficile esse sit probatio per coniecturas verisimiles. s. quas ve-
stes solebat portare venetijs 2 considerata conditione sua vna cum
iuramento fiet probatio.

¶ Fallit vbi quis fuisse commissus dolus: qm tunc non probatur per
iuramentū: sed solū qm nō fuisse commissus dolus vt in. d. l. si qm. C.
vnde vt. itē qm dolus constat in faciēdo. secus autē qm dolus resul-
tat in non faciēdo vel cōmittēdo: qm tunc testes pbant: vt est ca-
sus in. l. argentarius. §. cum autē. ff. de eden. quē ad hoc reputat sin.
Ludo. de ro. in quodā suo sing. in. nume. ccccj. incip. interesse 2c. pro
quo etiam facit tex. in. l. non oīs. §. a barbaris. ff. de re mili. 2 text. in
c. imprimis. ij. q. j. 2 pro hoc etiam facit tex. in. l. penul. C. de dona. q
dicit q in donationibus quas magistri milituz conferunt in militia
2 in illis que donantur in reparatione domus cōbuste q in casibus
predictis si sit pecunia impensa probatur iuramento p quo facit et
quod no. tenet Bal. in. l. si. C. de eden. vbi de notario qd tenetur ad
interesse.

¶ Regula. cxcj.

Interpellatio extrajudicialis regulariter debitorem
in mora cōstituit vt in. l. qui rome. §. co-
hēdes. ff. de ver. obli. 2 in. l. si penaz. ff. qm dies leg. ced. 2 no. gl. in. l. vi-
num. ff. si cer. pe. in glo. magna.

Primo fallit nisi quando petegetur illud quod solū erat de-
bitū p officiū iudicis: q tunc talem interpellationē ex-
tra iudicalem non constitueretur debitor in mora: immo requiritur
q fiat interpellatio text. est quē ad hoc reputat singula. Bart. in. l. cō-
postulasset in. prin. ff. de dam. infec. per quem signanter loquit Bar.
in. l. si ex legati causa in. si. ff. de ver. obli.

¶ Limitatur dicta regula nisi creditor prius fuisse in mora recipiē-
di: nā si ipse postea velit in mora pstituerē debitorē nō posset inter-
pellationē extrajudicialē sed requirit lit. cōtesta. ita sin. v. in. l. sed est
alia. ff. de ppen. p illū tex. in. l. pacto quo penā. C. de pac. quē ipse ad
hoc intelligit 2 dicit esse singu. 2 vñ sum nouū dictum. Sed in contra-
rium allegatur tex. in. l. celsus. §. si cum. l. sequenti. ff. de arbi. 2 ad. d.
l. sed 2 si a. responderi potest q ibi ante lit. cōtesta. fuerat facta p

actorem interpellatio vñ nimirum si expectatur lit. cōtest. vel pōt di-
ci q ille tex. debet intelligi prout intelligit Bar. ibi 2 pleni⁹ in. l. inter-
dum. §. si. ff. de ver. obli. Bal. in. l. acceptā in. xxx. q. C. de vsu. 2 de hac
etiā limitatiōe aliqd tangit Bal. in. d. l. si ex legati cā. ff. de ver. obli. 2
tandē se remittit ad dicta in. l. si alia. ff. de cōstitu. pecu.

¶ Limitatur vbi quis fuisse in dolo creditor: vt qz constabat debi-
torem pecuniam habere et noluit recipere: et postea cum sciuit eum
non habere petit: nam tunc debitor nō constituitur in mora etiā per
interpellationem iudicalem 2 sic vltima mora non nocebit ipsi debi-
tori. vt est glo. valde no. in. l. si per emptorem. in gl. ff. de acqui. emp.
2 ideo tenebitur expectare creditor per aliquod tps arbitrio iudicis
donec debitor possit pgregare pecuniā quā expendit. ita no. Spe. in
titu. de arbi. §. si. de ver. sed pone igitur 2c.

¶ Regula. cxcij.

Inuicta 2 illata in domū conductam tacite pignori obli-
gata sunt. l. item qz. ff. de pac. 2 in. l. certi iur.

Primo fallit in casibus allegat. in glo. in. l. itē quia. ff. de pac.
2 in. d. l. certi iuris.

¶ Fallit qm imposta nō sunt ibi duratura: vt est tex. in. d. l. item qz vt
est pecunia vel merces venales que dñi vsu psumuntur. nam tūc illa
nō sunt tacite obligata: vt l. debitor. de pig. 2 l. gajus. de leg. ij. l. gha-
liter in. §. vxi. ff. de vsuf. leg. facit. l. questū. de leg. iij.

¶ Fallit qm imposta conscribunt in loco: vt qz in quibuslibet impo-
sisset iustu. cōtra debitores. vt dicit Bal. in. d. l. de leg. ij.

¶ Fallit qm fuit datus fideiussor. tex. in. l. plures. in q. cau. pig. ta.

¶ Fallit quando cōductor non esset legitime etatis vt quia esset mi-
nor vt per glo. in. d. l. item quia licet Bart. tenuerit cōtrarium in. l. cō-
stat. ff. solu. mat. glo. in. l. si. C. de lega. tuto. 2 has fallen. ponit do. Be-
nedi. in. l. item quia. ff. de pactis.

¶ Procedit predicta regula in his q in obligatione generali veniūt
secus autē si sunt talia que nō veniūt in obligatione generali vt sup-
peller vestis 2 ea que i ministerio hominis necessaria sunt 2 reliqua
que qz verisimiliter non esset obligatur cū talia nō veniāt in obliga-
tione għali: vt in. l. obligatione generali. C. de de pigno. qz nō veniūt
etiā in tacita q insurgit ex inuictiōe bonoz ne plus operef tacitū qz
expressuz vt. i. l. cū qd. ff. si cer. pe. 2 l. itē querit in. §. q impleto. ff. loca
hoc tenet Bal. in. l. certi iuris. C. loca. 2 refert Ang. are. in. §. seruiana
insti. de acti. Et p dicta regula debet intelligi nō tñ in pmo inquilino
sed etiam in scdo inquilino inquilini. l. solutuz. §. solutam. ff. de pign.
acti. etiam in scdo inquilino gratuito a primo inquilino haberef. vt. l.

Ingratuitam. in prin. ff. qui mo. pig. vel hypothe. ta. contra
Item procedit dicta regula nedum in inquilino verum etiam colo:
no patiaro: vt est glo. singu. in. d. §. seruiana. instit. de acti. qua Bal.
sequitur in. d. l. certi iuris. et etiam Bar. in. l. si proprie conductor. et no.
glo. in. l. licet. C. loca. qz nec est etiam proprie focus: vt est tex. in. l. mer
ces. §. vix. ff. loca. ibi quasi. societas.

Regula. cxcij.

Iudex interesse Introito actore soluere potest
cum fauore rei talis solutio
introducitur sit. l. stipulationes non diui. §. celsus. ff. de ver-
bo. obligati et not. Bald. in. l. j. xvij. colum. in. fi. de senten.
que pro eo quod interest.

Primo fallit propter pretoris mortui contemptam auctoritatem
vt. ff. de ope. noui. nun. l. stipulatio. §. siue.
Fallit propter rigorem iudiciorum cōseruandum vt. ff. de procu. l.
non cogen. §. sabinus.

Fallit propter publicam vtilitatem saltē secundario vt in scripto-
rem qui promisit scribere libros legum vel medicine vel alios similes
non vnam cantilenā: nam ipse scriptor potest in pedibus ponit: vt. l. siue.

Fallit si super isto facto est oppositum iuramentum. ff. de pdi. ob
cau. l. si pecuniam in prin. in glo. parna.

Fallit si debet fieri aliquod opus pium vel ad honorem dei puta
sepulchrum vel capellam: vt. l. fideicomis. de le. iij. et hos fallentias
ponit Bal. in. d. l. j. in. ix. col. C. de senten. que pro eo quod interest me-
dium in ver. modo queritur.

Regula. cxcij.

Iudex ad hoc vt ad primum et fin. deere
necesse est qd reus se latitet vt no. in. l. cum proponas. C. de
bo. auc. iudi. pos.

Primo fallit vbi agitur contra reum dānatuz et iudex perue-
nire vult ad executionē sententie qz isto casu non est
necesse vt latitet: vt. l. properandū. §. si autē reus. C. de. iudi. et p not.
in. l. a vistico. §. si super rebus. ff. de re iudi. d.

Fallit in eo. qd est absens causa reipu. et dolose: qz non est necesse qd
latitet: vt in. d. l. eū qui. la. prima. ff. de pua. car.

Fallit in debitore fisci: qz potest peruenire ad primū siue secundū
decretum absqz eo qd latitet reus: vt est casus in. l. j. C. si propter pu-
blicas preste.

Regula. cxcv.

Iudex in cā ppria a qd minie eē pot. l. j. C. a C. Propria.
ne qd in sua cā ius sibi dicat. Adde fely. in
C. Amplia qd sicut qd iudex cā ppria eē non pot ita c. cum venissent
nec arbiter eē p̄t tex. est no. i. l. pe. ff. de ar. facit. reg. in. fi. de ius.
l. j. ff. eo. qd est verū vt arbiter s̄ bñ vt arbitrator. l.
si libertus. ff. de ope. liber.

Primo fallit qd agit vtrū sit cōpetēs. l. si qd
aliens. ff. de iudi. et Pau. in. d. l. j.

Fallit qz qd pot arbitrari in causa ppria vt est: glo.
sing. xxi. di. §. nunc autē. in ver. ex ore.

Fallit vt ponit Anto. de but. aliquos casus in. c.
nostri. in vlti. col. de elec.

Fallit qz ciuitas pot cōdere statutu et privilegiū
maxime vt in causis suis summarie procedat: vt di-
cit Bal. in. l. j. C. quādo appel. nō reci.

Fallit in casibus nonnullis alijs positus per Jas.
may. in. l. qui iurisdictione. de iur. om. iudi.

Regula. cxcvi.

Iudex cām in snia exprimere nō dz. l. in sum
mo. ff. de re iudi. et ita dicit glo. in. l. si
me expositum. ff. de excep. rei iudi.

Primo fallit vbi vice⁹ absoluit ab expensis
nam in illa absolutoria dz exprimi cō
vt est not. tex. in auc. post vltima. C. de iudi.

Fallit in snia absolutoria ab obseruatione iudic-
ij: vt. l. properandū. §. ille. C. de iudi. et ita tenet Anto.
de bu. in. c. examinat. de iudi. in. ij. col.

Fallit vbi sententia fert cōtra actorē qd hz funda-
tā intencionē suā in aliqua cā supueniēti et fert snia
pro reo: vt qz reus soluit pēdē te iudicio: nā tūc debet
reus absolui expressa cā: qz soluit vt probat p glo. in
l. vtiqz de rei vē. et potest iudex in snia adficere scdm
Ang. in. l. absoluiimus: qz soluit pendente iudicio in
quo erat cōdēnatus nisi soluisset.

Fallit qd sententia esset lata expressa falsa cā: qz
iudex appellationis si reperiat cām expressam esse
falsam: et reperiat alia causa vera propter quaz
sentētia debeat firmari tūc debebit exprimere cām
verā in snia sua iudex appellationis glo. est sing. fz
Ang. l. si. ff. quod cum eo.

¶ Fallit in sententijs cardinaliū q̄ cōtercardinales reddūt cām sniarū fm hosti. in. c. cardinalib⁹ vt ibi refert an. m. vj. col. in. ver. ff. l. nouella. ⁊ vide p̄ flor. i hac materia. l. l. aduer. i. p̄n. ff. si mes. fal. mo. dixerit

¶ Fallit qñ snia est p̄ pre condēnatoria q; dz intus snieri rō quare pot⁹ pronūciat in vno capitulo q̄i alio ita dicit Bal. in. c. cū olim. de prescri.

¶ Fallit qñ quis absoluit propter ineptam petitionem: vt in. c. examinata. de iudi.

¶ Fallit qñ quis absoluit propter ineptā petitionē ⁊ iudex recedit a iure communi. l. sciēdum. de appel. recipien.

¶ Fallit qñ iudex absoluit eo quia non possidet ne postea actori agenti de noua possessione exceptio rei iudicate obst̄ et vt in. c. penul. de exce.

¶ Fallit in snia excōicationis. ⁊ in. c. medicinalis s̄ senten. excōmu. ⁊ in. c. sacro. eo. titu.

¶ Fallit in casu criminali. l. preses. ff. de penis.

¶ Fallit vbi sine expressione cause sententia est in certa. l. q̄. s̄. ignominia. de infami. ⁊ Spe. l. ti. de senten. s̄. qd̄ aut̄ ppe sine r̄has quinq; fallētias alias ponit Bal. in. c. sicut de re iudi. in. f. col.

¶ Fallit in sententijs in qua out̄ regressus de euictio ne q; debet exprimi cā cōcludēs in p̄rio regressu itez debet constare q̄ emptor succubuit ppter malā cāz ⁊ nō propter culpam ita dicit Bal. in. c. sicut a nobis in. f. col. de re iudi.

¶ Fallit q; si apparet q̄ quis habet bonā causā; lz male egerit iudex debet illā actionē bonā in sua sententia reseruare: ita ita dicitur in. l. claudestina. ff. q̄ po. in pig. ha.

¶ Fallit in causa appellationis: vt in. c. sicut de re iudi. ⁊ ibi per glo.

¶ Fallit qñ snia fertur contra eū q̄ habz fundatam intentionē, suā. glo. est in. l. vtiq; ff. de de re iudi. et ibi hoc no. Bal. vt p̄z in alia rubrica. ⁊ vt. s̄. dixit in iij. sal.

Iudex petis⁹ sni a iterponit officij ⁊ alias l. f. C. vt q̄ desūt aduo. par. iu. sup. xl. iij. s̄. hoc autem iudicium. ff. de dam. infec.

¶ Petitus. Adde do. pe. phi. cor. in cōsi. excū. incip. in hac in littera. f. in. iij. parte.

Primo fallit qñ iudicis officij cōcernit id in quo vsatur publica: vtili ⁊ tas a ff. de offi. presi. l. cōgruit. ⁊ in auc. vt nulli iudices. s̄. s̄. ⁊ qm. C. de epi. ⁊ cle. l. si q̄s in hoc genus.

¶ Fallit in casib⁹ in q̄b⁹ lz vsat. priuata vtilitas tñ p̄cernit honorē in iudicijs ita intelligit. C. de appel. leos. s̄. si. ⁊ l. iudicib⁹ eo. ti. ⁊ bar. seqtur in d. s̄. hoc aut̄ in tertia oppositiōe.

¶ Fallit vbi offm iudicis p̄cernit misabiles p̄sonas: vt in. l. nec q̄c̄. s̄. aduocatos. ff. de effi. p̄cō. ⁊ de admi. tu. l. sancim⁹. s̄. v. et tenet Bar. vbi supra. in q̄rta oppositiōe.

¶ Fallit in his q̄ p̄cernit p̄ncipalr p̄sonā iudi. ⁊ iure. publici obseruantia: vt di. bar. in. d. l. f. C. q̄ desunt aduoca.

¶ Fallit is emergētib⁹ post litē cōte. etiā si p̄tes vtilitatē cōcernūt. ff. de edil. edic. l. ediles. s̄. itē sciēdū ex q̄ inferas q̄ in expēsis pōt ferre sniaz iudex etiā si p̄tes nō petierit lz ps nō teneat si iudex nō cōdēnasset ⁊ ita intelligat gl. in. l. f. s̄. bñficijs. qñ appel. nō est. necel. de quo p̄ bar. in. d. s̄. hoc aut̄. in. v. q. et ide dicēdū de fructib⁹ de q̄ tñ vide in spec. in titu. de allegatio. s̄. si. ver. fruct⁹.

¶ Fallit in his q̄ p̄cernit ius p̄toris. l. quos p̄hibet. ff. de postu. de quo vide quo tāgit Bar. in. f. ff. de iuris. om. iudi.

¶ Fallit vbi iudex ad sui fōmationē repeteret testes post didicita testifica. l. vbi tenet. ff. de interro. actio. ⁊ in auc. de testi. s̄. illud. ⁊ extra de testi. c. cum clamor. ⁊ de si. instru. c. cum iohānes heremita. et p̄ Bar. in. d. s̄. hoc aut̄ in. f. oppo.

¶ Fallit vbi supplet defectū partis absen. inducēdo instrumēta ⁊ alias p̄batiōes. de quo in auc. qui semel. C. quō et qñ iudex. et. l. ampliorē. s̄. f. ff. de appella. de quo per Barth. in. d. s̄. hoc autem.

¶ Fallit vbi inquirere vellet ad recipiendam veritatem post instrumenta in iudicium producta vt in auc. de tabel. in p̄nci. cum ibi no.

¶ Fallit vbi iudex vellet inq̄rere p̄ cōclonē testifi p̄ductor. gl. est. no. in. l. lz in p̄ inimicitie. ff. de test. ¶ Fallit in causa criminali in qua potest querere de fensionē accusa. l. si nō de ferri. ff. de penis. et de appella. l. non tantum. vbi per Ange.

¶ Publica vtilitas. Quā fallētiā limitat prout infra. in. regula cc. Gene. vs.

Fallit in questionibus oibus que he sunt: vt. l. in. ff. vt que aduo. z in Spe. de eligen. z postu. §. si.

Fallit in his que sunt ei cognita vt iudici etiam si in facto consistat: vt glo. in. l. vbi pactu. C. de transac. et Sui. de cu. in. d. §. si. h. ut sicut. z pbat in. l. si. inter. ruptione. ff. fin. regun.

Fallit in his que veniunt ex natura actionis in. l. bone. §. si. ff. de edil. edic. et Sui. in. d. §. si. ver. creditor.

Fallit in electione in qua iudex oportet supplere ea que illius substantia concernunt. l. xvij. dist. c. petro. z l. xi. dist. c. sapientis. de elec. p. nobis. z Specu. in. §. c. si. z Archi. in. d. c. quia.

Fallit z h. est singulare vbi patet cōe piculū puta si pbat mrimoniū cū cōsanguineas: qz tūc iudex ne talia fiat inponit officiu. tex. est de clāde. despō. ca. in iudicio. Sui. in. d. §. si. z Archi. in. c. pia. de excep.

Fallit vbi cognoscit partē sine acione expiri. z ita dicit gl. in. d. l. vbi pactu. C. de transac. ad hoc tñ vide quod no. bar. in. l. si. titi. aut seyus. de verb. obli.

Fallit vbi actio pposita fuisset septa. l. i. ff. si. mes. fals. mo. di. §. q. vide bal. in. l. i. ff. de iurisd. om. iudi.

Fallit a in notorijs de quo per Bal. in. l. i. vt q. defunt aduo. par. z glo. in. l. i. C. qui et aduer quos phi. cor. in. cōsi. Bal. in. l. i. ff. de pe. here.

Fallit in cā criminali in eo q. pmissa stae subpe. na: z non stetit fm Bar. in. l. si. quis. de custo. reor. z etū casus extra de iureiurā. c. ad nram. el. ff.

Fallit vbi iudex cognosceret per inquisitionem. vt not. dixit Inn. in. c. i. extra de postu. prela. de quo vide Cal. in. l. ij. §. si. publico. ff. de adulte.

Fallit vbi fuisset proposita inepta exceptio. l. i. q. neo. z ibi per bar. ff. de fide instru.

Fallit vt p. odof. z bal. in. l. i. vt q. defūt aduo. par.

Fallit in casu. l. apō labeonē. §. qd. vt. ff. de iniur.

Fallit fm quosdā in omnibus cōtractibus bone: fidei quod tamen non est semper verum. vt dixi. §. iij. de transac. z in. l. age. de quo dic vt ibi.

Fallit in casu incidēti vel emergēti corā iudice: fm glo. in. l. filius familias. ff. de pura. §. veteri.

Fallit in casibus gest. corā se: qz tūc supplere poterit. C. de iudi. l. properandum. §. sinantem.

Fallit: hinc fal. adde do. pe. phi. cor. in. cōsi. ij. incipit. in hac in littera. b. in. ij. parte.

Fallit in allegando cōsuetudinē que est notoria vt q. dicitur esse notus et non est facti: ita dicit Bald. in. d. §. veteri licet aliter sentiat in. d. l. i. vt que defunt ad. sed pro primo dicto videtur casus in. d. c. ad audientiam. extra de simo. vbi iudex mouet ad faciendam seruari cōsuetudinem laudabilem.

Fallit in casu mirabili. §. si. ff. de peti. here. qualiter allegat. Inno. in ca. raynatus. in vlti. glo. in si. et. Archi. §. q. vj. c. audierit facit. l. si pater. ff. fami. hercis.

Fallit in casu in quo interdicto iurisdictionis esset offensa. l. ij. C. de spor. et. C. de testi. l. nullam.

Fallit in arbitrijs per ea que habentur in. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no. in fa. et in. l. si seuerior. C. eo. tit.

Fallit in casu. ca. tua. de consangu. et affinita. et in ca. fideiussor. de offi. ordina.

Fallit etiam quia inquiritur ex officio in casu principis. l. si vacante. et. l. penul. de bo. vacan. C.

Fallit etiam quia inquit episcopus vel papa de iuribus cause. c. cum venissent. de institutionibus.

Fallit qz interponet officiu nō petitu ad cōcordiā partiū inducens dā. l. equissimū. ff. de usufruc. l. §. operis. ff. de noui ope. nunci. vltimo adde glo. sing. xxvij. q. iij. iudicandū quā refert et seqtur Bal. in. d. §. pena grauior in. l. ij. op. pme pris pncipalis q. oibus alijs casib. q. b. pōt iudex offm suū interponere nō petitu eidē iudici semp incūbit onus pbādi causam ppter quā mouet ad offm interponendam ideo dicit not. Bal. in. l. vbi pactu. C. de transac. q. iudex pōt supplere defectū persone non cause. z c.

Iudex de qua re cognouerit de ea pncipiare d. vt i. c. cū sita de extra de cā pos. z p. p. z. l. de qua re. ff. de iudi.

Profallit hec regula in quā plurib. casib. de q. b. p. gl. in si. in d. c. cū sup circa q. vide. z no. in. c. i. de postu. prela. in vi.

Fallit vltra glo. in causa criminali patricij consularis z multorum similium: vt. C. vbi senat. vel clarif. l. sciens.

Fallit in p. uilegijs sedis aplice. extra de iudicij. c. cū venissent.

Fallit ppter appellationē z recusationē vel reuocationē pncipia re em pōt iudex q. coguit. ex de appel. c. dilectus. scdo reqris. z. c. intis masti. z extra vt lite pe. c. ecclia el. ij. fm Jo. an. in. d. c. cū super scdm que fallit ibi in. c. cōstitur. el. ij. de ap.

Iudex de actis gestis in cā testificari nō pōt. ter. in. c. cū a no bis. extra de testi. z ibi Jo. cal. z Bal. in. l. nec arbitris C. de arbi.

Fallit in casib⁹ de quib⁹ p cano. in d. c. cu a nobis. Et p^{ri}mo fallit qn no ad probandū sed ad formationem et p^{re}sumptionē inducendā pducetur cū ad hoc induci possit per id qd habetur. x. viij. dist. cōsimilis. et hoc modo potest intelligi. c. nō sine ex tra de arbi. fm vnum intellectū.

Fallit qn induceretur de voluntate partium cū tunc induci possit probatur per. c. romana. de testi. in. vi.

Fallit qn induceret ad testificandū nō p ipso actu gesto. sed cōtra ipm cum tūc possit testificari: vt. d. c. non sine fm aliū intellectum.

Fallit qn induceret ad testificandū sup eo qd nō venit ad testimo riu s; ad iustificandū qd fecerū: nec in eis pō: ascribi laus et vitupe riu cū tunc testificari possit p not. in. d. c. inter dilectos. de fide instru.

Fallit qn induceretur ad testificandū in defectuz alioz cum tunc testificari possit per no. in dictis iuribus vt voluit do. Nico. in. d. ca. cū a nobis extra de testi. ad hoc adde quod habetur in ca. j. r. c. per uenit extra de t. sti. cogen. **Regula. cc.**

Iudex ex officio suo ad puiatā vtilitatē etiā in criminalib⁹ procedere non pōt nisi petatur: vt in. c. innotuit. extra de electi. l. ij. §. hec autem iudex. ff. de dam. infec. r. l. cū. postulassent. eo. titu. vbi per Bar. et do. qo.

Primo fallit qn debitor iurasset

nō repetere vsuras cū tunc repetere iudex ecclesiasticus possit. r ex of ficio inquirere ad cōmodū ipsius iuratis: vt est tex. expressus in. d. c. ad nostrā. el. ij. de iure iur. fm Jo. an. r Jmo. ibidem.

Fallit qn iudex ecclesiasticus inquirere vellet de statu r iurib⁹ eccle siarū cum possit hoc ex officio facere si sit papa quia ex plenitudine potestatis potest fm Jmo. ibidē. r extra de insti. c. cum venissent. se cus autē si sit ep̄s vel inferior a papa cū talis teneatur iura seruare extra de testi. c. cū olim fm Jmo. ibi cū quo trāsit Jo. and. in. d. c. ad nostrā. el. ij. remittēs se ad no. in. c. si. extra de foro cōpe. in. vi. immo non solū papa sed etiā inferior iudex ecclesiastic⁹ pōt inq̄rere de re bus ecclesie qn sunt male occupate vel male detēta cū tunc detur ex cessus ad hoc qd habet extra vt li. nō cōtest. c. qm. §. sunt r alij: et ibi per Jmo. r Anto. qd tamē non videt simpliciter verū per not. in. c. cum olim. extra de resti. po. fm Jo. de imo. in. d. c. ad nostram. vbi vi de sed fm Jmo. indistincte poterit iudex ecclesiasticus inquirere sup iuribus ecclesie ex off. cō cū tunc teneatur inquirere sup reb⁹ principis vt plene per do. Nico. in. d. c. ad nostram.

Fallit quādo vellet inquirere ipse iudex de iuribus principis cui

possit. c. de ho. vocan. l. pen. r fi. li. xj. fm ipm Jmo. r Jo. an. in. d. c. ad nostrā. cū quibus transeunt cōiter doc. ibidem.

Fallit qn inquirere vellet inter cōiuges de panguinitate vt extra de diuor. c. porro. vel de aliquo alio vinculo cū subsit eadem ratio fm Jmo. r Jo. an. in. d. c. ad nostram.

Fallit qn vellet inquirere ad cōmodū miserabilis psonarū cū pos sit si sint oppresse vt no. extra de resti. spo. c. solue. vt dicit Jo. de imo. post ipm do. Anto. in. d. c. ad nostrā immo poterit indistincte p mise rabilibus pōnis inquirere qn actus est pius. l. q̄p. §. aduocatus. ff. de offi. p̄s. ad hoc q no. in. l. j. §. preterea. ff. de suspe. tu.

Fallit qn vellet se introumittere p obseruatōe portz cause vt in. c. audientia. fm Jmo. r doc. Anto. r Jo. de imo. in. d. c. ad nostrā.

Fallit qn vellet inquirere pro executione testamēti ad piā causaz cum possit vt. d. c. sua. extra de testa. r in suc. de elec. §. si quis edifica tionem. **Regula. ccj.**

Iudex sententiā per alium regl^r recitare non pōt text. est et glo. in. c. si. de senten. r re iudi. in. vj.

Primo fallit in ep̄iscopis vt vult tex. in. d. c. si. qd verū est si sit cōfirmatus r psecratus cū dignitas r honor principa lis alijs nō ppetat vt in. d. c. j. de trāsia ep̄i. r in. d. c. j. de excels. prelat. r ita disputando tenuit do. de sanc. gemi. vt refert do. Anto. in. d. c. r si alibi glo. sing. dicit q ep̄s an cōsecrationem non vocatur ep̄s sed electus vt est glo. in. l. j. ff. de religio. domi.

Fallit in iudicibus illustrib⁹ r superioribus in. l. ij. C. de senten. experi. reci.

Fallit qn ex plurib⁹ iudicibus vn⁹ recitat sniaz ex mādato r p̄tis alioz vt in. c. cū ab vno. extra de sen. r re iudi lib. vj.

Fallit in cōseruatorib⁹: vt in. c. si. de offi. vica. in. vj.

Fallit in inquisitorib⁹ heresis vt. c. cōmissi de here. in. vj.

Fallit in sententia interlocutoria. vt per Bald. in. l. si. C. de senten. experi. reci. per glo.

Fallit in casibus in quibus valeat snia sine scriptura: vt in. d. c. si. de re iudi. r glo. sup verbo illustriū in istis em casib⁹ sentētia poterit legi r recitari per aliū mādato iudicis: vt in. d. c. ab vno. vbi de hoc plenus vide. **Regula. ccij.**

Iudicis auctoritas regulariter quem a pena excu sat text. est in. l. si pretor. §. penul. ff. de mi nor. r ibi glōf. r in. l. furti. §. qui iussu. ff. de his qui not. in fami. r l. u. §. casus. ff. de aqua pluri. arden. r not. glōf. in. l. id quod. ff. de iurisd. om. iudi.

Primo fallit nisi auctoritas iudi. esset interposita qz tñc non excusat a pena ita no. Bar. in. l. iusti. ff. de acq. her. et in. l. meminerit. C. vi. vi. q. in intellige nisi auctoritas iudi. esset interposita iuris ordine seruato qz tñc excusat a pena lz index iniuste pñt cetera t3 do. Abb. in. d. c. n. fam. extra de iureiu. qz imputandum est parti. qñd appellauit sed qñd no seruat ordinē iuris: act^o ei^o est ipso iure null^o z nō excusat nec ad necessaria appellatio vt ibidez ipse tenet s3 eodē modo in ius. pñs excusat reglr filium vel seruū vt not. glo. in c. mulieres in glo. si. b. sen. excōi. q. singlr limita v3 q. mādātū pñs vel dñi mītr^o debeat puhiriz p hoc allego duos tex. egregios vnus est in l. seruus. C. ad. l. iuli. de vi. alius est in. l. ij. C. de sepul. vio. z p hoc allego tres glo. sing. hoc idē tenentes in. l. seru^o. ff. de actio. z obli. bñ faciunt ea qñd no. Bar. in. l. non solū in. s. nō mādātō. ff. de iniur. z est optima glo. in. l. si ea. ff. de reg. iur. Bal. z Saly. in. d. l. si seruus. qd ppetuo tene mēti vt scias adiuuare illos qñd interficiant hoies de mandato dominorum suoz.

Regula. cciij.

Iudex in causa sua aut liberorū seu suoz familiarium quis reglr esse non potest. l. qui iuris. ff. de iurif. om. iij.

Primo fallit in iurisdictione voluntaria vt. l. si cōsul. ff. de adop. l. apud filiū. ff. de manu. testa. z ideo quis in sua causa pot filium coram eo mancipare. d. l. si cōsul.

Fallit qñ actio esset ipe peritura vt puta qz esset periculū in mora z tunc pmittit ei cognoscere ad lit. cōtest. z sic qñousqz ppetuet actio vt tenet glo. in. d. l. qui iurisdictioni in verbo testis p quo facit qñd hñ in l. sed si restituat ver. sed cū duo. ff. de iudi. z tenet Lud. do ro. i. l. si vero in. s. de viro. in scōa fallentia. ff. solu. matri.

Fallit in breuibz z leuibz causis ratione paruitatis sue. l. sententia cōsultus. ff. de offi. presi. facit qd tenet Lud. do ro. in. s. de iure in v. fallentia de paruitate rei. Fallit vbi cōsuetudo disponat qñd potest esse iudex in facto proprio p tex. notabilē in. c. j. de penis qñd videt mirabile qñd talis cōsuetudo valeat tribuens facilitatē sensualitatē z occasione delinquēdi in. c. non putam^o. de cōsue. lib. vj.

Fallit si inter litigātes cōsanguineos sit paritas affectionis respectu iudi. vt. l. non solū. ff. de ritu nupt. z in. c. postremo de appel. in gl. z in. c. cum. r. canonic^o de offi. deleg. z. iij. q. v. c. j. vbi loquit de testa. per Lud. do ro. in. d. s. de iure. in. xvij. fallen.

Fallit si cōuentren^t liberi vel alij corā patre officiali nam si actor cōfidit de eo non est deneganda iurisdictioni s3m Jo. de imo. in. d. l. qui iurisdictioni. sicut alias ratioe inimicitie quis repellitur a testimonio: zñ si inimicus vult inducere in testem suū inimicū potest vt probatur in

principio ibi barbarie gentis.

Fallit vbi persona iudi. esset talis qñd ois suspitio verissimilis cessaret vt si esset monachus: ita singlr dixit Spec. in tit. de iudice elegato. s. superest. v. si non p sanguineus argu. l. non ois. s. a barbaris. ff. de limitari. z in. l. in prin. ff. de testi.

Fallit in iudice delegato s3m glo. in. l. j. ff. de iudi. z ratio differētie est: qz ordinat^o non pot recusari tanqñ suspect^o de iure ciui. vt in. l. ne mox z ibi no. C. de iuri. om. iu. z ideo grauissimū fuisse qñd talis posset recusare delegat^o tanqñ suspect^o bene posset recusari vt. l. apertissimi z ibi plene notat. C. de iur. z in auc. ibi posita z ideo poterit esse iudex vt tenent Bar. z Bal. in. l. que iurisdictioni. eo. tit.

Fallit in officiali puta notario vel assessore qñd diliquit i officio qñd ille cuius fuit ipse officialis pot esse iudex z ab eius sententia non poterit appellari vt est tex. in. l. nulli. C. quoz appel. non recip. z. ij. q. v. nulli. qñd ita intelligit Bart. z Ang. in. d. l. nulli post antiqz: z no Spe. in tit. de ppetenti iudicis additione. s. sequit. ver. in materia reliqua vide. per Spec. in. d. s. excipitur ver. item qñd maritus z per eundē in titu. de remissionibus. s. j. z vide per glos. z doct. in. d. c. postremo de appel. vbi habetur vsqz ad quē gradū cōsanguinitatis prohibeat qñd esse iudex inter suos z vide per Bart. in. d. l. qui iurisdictioni. z p doc. post glo. in. c. mutante de offi. delega. plura inter cetera tangit ibi Car. et 3mo. an cōsanguineus cōsanguinei mei prohibetur esse iudex in causa mea quēadmodum z meus cōsanguineus: z se remittunt ad no. in. d. c. postremo. ad qd facit quod not. per Bal. in. l. j. C. si quis qñd predi. pote. vel ad eum perti. z Cy. z Bal. in. l. si quis. C. de testib^o in vli. col. vbi tenent qñd non solū inimicus meus sed etiā amicus inimici reddatur suspectus ad quod facit tex. in. l. j. s. patronus. in verbo imicus. ff. de offic. prefec. vt. z in. l. liberi. C. de inofficioso testa.

Regula. cciij.

Iuramentum in probationis supplementum defer tur.

Primo fallit qñ iuramentum probationis non deferitur vbi. l. vel statuti vel alia dispositio requirit probationes exactissimas vel plenissimas vtendo superlatino vel euentissimas vel liquidas seu dilucidas vel manifestas seu veras vel plenas seu legitimas. glo. est sing. qñd doc. sequuntur in si. q. me. cā. Lud. in suo sing. xij. quod incipit tu scis qñd datur ois z Bal. i. l. si. C. de secū. nup. p quo etiā vide not. per Jnn. in. c. cognoscentes de consti. z qd p Car. ibidē in. vj. oppo. z qd p tex. in. l. si credito. C. de pig. z vt p Bal. in. c. sacm. de conste. rec. feu. z per glo. sing. in. c. cupientes in ver. plenā de elec. m. iij.

vide gl. in l. cū de debito. in prin. in ver. legitima. ff. de pba. & gl. in l. semp. ff. q. vi aut clam. & p. Alberi. de ros. in l. cū de debito. & vide q. habent p. Lud. ro. in l. admonendi de iureu. p. c. q. de proba. & per glo. in c. statutū. §. de rescrip. in. vj.

¶ Fallit qz tale iuramentū nō defertur vbi dicit q. procedi possit: facta fide glo. est in. c. cupientes. in. §. q. si p. xxi. in verbo facta fide de elec.

¶ Fallit vbi probatio deducit in cōuentiōe vt qz dicit in statuto vel testamēto si pbauerit vel probatū fuerit qm nō defert tale iuramentū istud singu. tenet Bart. in l. ait p. rxi. §. si iudex: iuxta si. ff. iudi. sol. & Bal. in l. bonafidei. C. de iureiur. & rō est qz nō est p. p. p. probatio: vt l. sed & si possit non. §. si ff. de iureiur.

¶ Fallit si in iura dicit condēno si probatū est isto casu non videtur absolutus pp. inopiam probationis ita dicit Bal. in. c. quo ad consulationem in prin. ii. col. extra de re iudi. & per Bart. in l. lucius. ff. de condi. & demon. et ad hoc etiam alleg. Bald. in l. per flam et. l. j. C. de sen. que sine cer. quant.

¶ Fallit qm statutus est terminus ad probandā per omne genus probationis qz tunc elapso termino non pot. peti tale iuramentū vt not. Bal. in. c. cū contingeret de iureu. & idē videtur tenere Ang. in l. certū. §. si quis absentē. ff. de confes. & vide Domi. de san. gemit. in. c. j. §. si in prin. ij. co. de excep. vbi i. lē tenet & est ratio fm. Bal. qz iuramentū est loco probationis vt supra dictū est.

¶ Fallit vbi agit de legitimatione persone & vt est in procuratore ad agendū: nā: pbauerit semiplene iuramentū pdictū in supplementū probationis nō defert & istud tenet Ang. in l. nō soluz. §. quis alieno ff. de p. cu. & Lud. in l. admonēdi §. alleg. l. frā. accur. tenuerit p. rariū in. l. j. C. de p. cur. i. suis addi. & est ratio qz mādatū debet liquere vt p. Bal. in. d. §. q. in alieno. & vide Inn. & doc. in. c. insinuate & in. c. cū dilectus de suc. ab intest. l. secus sit. in reuocatione mādati probāda qz in illo casu defert iuramentū pdictū: vt in. c. insinuatione de p. cur.

¶ Fallit qz procurator nō admittit ad recipiendū solutionē cū cantide de rato nec sufficit semiplena pbatio cū iuramēto qz d. liquere d. mādato vt in auct. de colla. §. eos fm. Bal. in. d. §. q. in alieno.

¶ Fallit qz si quis est procurator in rem suā: & vult sibi solui debet hoc probare nec defertur hoc casu pdictū iuramentum ita dicit Bald. in. d. §. proxime allegato.

¶ Fallit si q. agit vt cessionari⁹ nā liquide d. docere de ressiene nec pdictū iuramentū defert. ita tenet Bal. in. d. §. prox. alleg.

¶ Fallit executiōe iudi. nā mādatū sibi debet liquere: & iō pdictū iuramentū nō defert vt p. Bal. in. d. §. q. in alieno in. fi. ij. co. & c.

¶ Fallit vbi est questio vtrū fili⁹ sit legitim⁹: q. casu nō defert iuramentū in supplementū pbatiōis ita dicit bal. in l. bonafidei. C. de iureiurā.

¶ Fallit in cā criminali: quia in ea non defertur iuramentū tale glo. p. in. l. ij. §. j. ff. de iureiur. & Specu. in tit. de iura. dela. §. j. & Bal. et alij in l. bonafidei. C. eodem sed Lud. in l. admonēdi. dicit hoc esse arbitrariū p. r. in. c. si. extra de iureiuran. & vide Bal. in l. si. C. de testi. & vide bar. in l. marit⁹ ff. de iur. vbi per ipsum.

¶ Fallit in causis civilib⁹ & criminalibus a puato des. edētib⁹ & infamā irrogantibus: quia in istis non prestat iuramentū tale & ita no. Spec. in tit. de iura. dela. in. ver. ait aut plenius instrueris. q. v. bal. in l. bonafidei. de iureiuran. & vide de hoc glo. in. c. tam his extra de testi. & ibi per doc. & no. Car. in. c. cognoscēs. in. vj. q. extra de consti. licet bar. senserit contrarium in l. maritus. ff. de questio.

¶ Fallit in cā sindicat⁹ qz si est semiplene pbatiō cōtra officialē non defert tale iuramentū. ita & Ang. in l. j. C. vbi de rōcinis agi oportet.

¶ Fallit in cā vsuraria qz nō defert tale iuramentū ita dicit bal. in l. bonafid. C. de iureiurā. qd. intelligo qm ager. & criminaliter vt p. nio. & ex statuto alias secus: vt facit qd. no. Jo. an. in. c. quer. q. de vsur. in nouella & ista cā vsuraria sapit vim criminalis: vt habetur in cle. exi. gendi. de vsuris & vide bal. in l. in bonafidei.

¶ Fallit qm pbanda est ingrātudo nā si probata est semiplene non defertur iuramentū tale casus est in l. si. C. de secun. nu.

¶ Fallit vbi est cā vsuraria rāmo: a: quia iuramentū in tale nō defertur l. non sit criminalis. ita tenent cano. in. c. si. extra de iureiurā. et Spec. in. §. & vt plenius de iura. dela. sed cōtrariū tenet bar. in l. nam & no. te. §. si damnetur. ff. de iureiur. sed ibi loquitur de iuramēto iudiciali vel conuentionali.

¶ Fallit vbi agit de dolo qz nō defertur: vt dicit bal. in l. j. C. qui et aduer. quos & glo. in l. ij. §. j. ff. de mine.

¶ Fallit qm obicit exceptio excōdicat⁹: qz in vim dilatorie nō defertur qz requirit apuissimas pbatiōes: vt est tex. in. c. q. i. vbo apuissimis documētis. extra de excep. in. vj. & ita & Lud. de ro. in quodam singu.

¶ Fallit vbi est questio vtrū aliquis sit filius spurus qz nō defert in tali cā que est quodāmō famosa cū si infamia quedā esse legitimū fm. Jo. in summa de infami. & no. bal. in. d. l. in bonafidei.

¶ Fallit vbi cā est civilis & magna: qz tale iuramentū nō prestat glo. vt hoc tenere in. d. l. admonēdi. & in. d. l. in bonafidei: & qz casus civilis magna eq. parat criminali vt in l. p. p. litem de excus. tu. & vide glo. in l. ij. & ibi hoc no. Bal. C. de proba. & sētit gl. in cū contingat. extra de iureiuran. & vide bal. & Cy. ij. l. in bonafidei.

¶ Fallit ubi pena petit ex contractu: quia tale iuramentum non debet ferri ita dicit no. Bal. in l. i. in. iij. oppo. i. ij. col. C. de his que pe. no. qz ad ista pbandu debet liquide pbari fm eundem facit. l. si. C. de proba.
¶ Fallit dicta rta ubi agit ad interesse: quia rone lucri dz plene pbari nec debet tale iuramentu: ita no. dicit bal. l. d. l. j. C. de sent. q. p eo qd interest.
¶ Fallit in ca beneficii fm Bal. in l. in bonafidei: quia cause beneficiales regulariter sunt graues. Item q tractat de preiudicio teris. l. ecclesie r de hac qone. vide Womi. de san. geni. in. c. j. in vlti. col. in tit. de eo qui mit. in posses. causa rei seruande.
¶ Fallit ubi tractat de pbado pscriptione que est inducta ad penas negligente vt dicit bal. l. admonedi l3 qda illu rephendant igit r.
¶ Fallit ubi agitur de rescindendo iniam: quia tunc istud iuramentum non habet locum: ita dicit Bal. in. fi. C. minor se ma. dix. per illu ter. r Ludo. ro. in. d. l. admonendi igitur r.
¶ Fallit i ca feudali ubi e qstio de feudo: quia n deferri nisi possessori. ita dicit bal. l. i. j. s. si vasalli. d. psu. rec. feu. idem ponit bal. l. i. bonafidei.
¶ Fallit r isti casus no ptinent aplius sub primis. tacs extranei ubi factu in iudicio deducitur q de sui natura dz ee plurib aptu tunc pbatio vni testis no sufficit pro semiplena pbatio. r sic no pot deferri tale iuramentu vt no. bar. in. l. admonedi. r doc. in. c. cu contingat.
¶ Fallit ubi dz pbari notoriu qz non deferitur iuramentu r ro hui r precedentis est qz tale quid dz similiter sciri per plures r ita tenet Bal. in. l. de quibus delegi. quod no. r. C. Fallit ubi pbada est pue rudo. vt dicit Bal. per predicta ratione in. d. l. de quibus.
¶ Fallit ubi agit de coi vsu loquedi vel intelligendi qz largo mo appellat consuetudo fm Bal. in. d. l. de quibus vide Bar. in. l. labeo. ff. de suppel. lega. r in. l. liberor. s. q. in cassius. de leg. iij.
¶ Fallit ubi est tale pactu qd verissimiliter venit ad noticia ei nam r hoc casu no deferri iuramentu istud ponit Bar. r bal. in. l. in bonafidel.
¶ Fallit ubi lex reqrit certu numex testiu p solenitate formali qz tale iuramentu no deferri. vt dicit bal. in. l. ij. C. de bo. pos. fm tabu. r Ludo. in. d. l. admonedi. pbatur in. l. conquirebat. dele. ij. a ibi glo. r bal. in. c. j. s. item si vasallus. si succes. teneatur.
¶ Fallit in executione vltime voluntatis r sic in vltima voluntate no deferitur tale iuramentu in supplementu probationis fm bal. in. l. non solum. s. qui alieno. ff. de procura. in. iij. col. et idem r ipse bal. in vlti. q. C. de bo. pos. fm tabu.
¶ Fallit in casu monachali vt est glo. ordi. in. d. l. ij. s. j. r ibi p barto. r doc. ff. de iure iuran. r per Anto. de but. r alios in. d. c. cu contingat

e est ratio qz per monachatione qd obligat deo r inferior illa tollere non pot. vt in. c. cu inferior de maio. r obe.
¶ Fallit qz psumptione psuetudis no deferri hoc iuramentu ter. est no. in. d. s. pterea in titu. qd sit inuesti. in vlt. feu. r ibi hoc r bal.
¶ Fallit in contractu in scriptis celebrato. na eo semiplene probato non recurritur ad hoc iuramentu vt in auc. sed nouo iure. C. si cer. pe. r ita dicit Saly. in. l. in bonafidei. C. de reb. credi. r idem dicit in auc. sed nouo iure in vltimo notabili.
¶ Fallit qz pars aduersa no fuit citata ad videndu deferre iuramentu qz talis delatio no r r Bar. in tit. de prouer. inuesti. in. iij. col. in fi. r idem r Ang. in. l. certu. s. siquis absente. ff. de confes.
¶ Fallit si iudex deferat iuramentu pte no petete: talis em delatio no dz: vt no. Bar. in. l. admonedi. circa fi. r e ro qui iudex no dz spartiri ficu suu no petetib: vt in. l. j. s. hoc aut iudiciu. ff. de dam. infec.
¶ Fallit ubi in ca est conclusum quia pars non potest petere sibi deferri iuramentu: vt no. Bal. in ti. controuer. inuesti. p bar. in. l. admonendi. r Bal. in. c. cum contingat.
¶ Fallit qz iuramentu tale nullo deferri nisi viso. r discusso qz talis sit effectus pbationis na cause cognitio in eius dilatio reqritur r ptis citatio fm bal. qz ita notauit in. c. j. de gradi. succes. in feu.
¶ Fallit vbi cu ca comittitur vt sub hac forma pcedatur de iuris rigore r non de equitate: na hoc casu iudex no poterit deferre iuramentu: vt colligitur ex doctrina bal. in. c. j. si de feu. fue. cotrouer. vbi dicitur qz iuramentu potius debet deferri ei ex equitate qz ex litis rigore tu vide bal. in. c. j. de gradi. succe. feu.
¶ Sequit videre de psonis ppter quas iuramentu no deferri. r primo de psona ei cui deferri. scdo de persona testis hoc dicit.
¶ Fallit qz ille q dz iurare est talis q non pot ee testis vl non est omni exceptioe maior vt infamis infamia facti in deo vel alius infidelis vide bal. in. l. qui accusare. C. de ede. r bal. in. d. l. admonendi.
¶ Fallit si ille est vsurari: cui deferri r bal. in. l. i. proba. C. de ifamib.
¶ Fallit qz no deferri pdictu iuramentu stipediario q est infamis infamia facit r Balbe. de rosa. in. l. iij. s. l. iulia. ff. de testi. r bal. l. d. l. qz accu.
¶ Fallit qz no deferri iuramentu isti qui semel iurauit falsum tex. r ibi glo. ordi. in. c. per nullius. r xij. q. v. et est tex. in. c. no pot. in. fi. ij. q. vj. r idem. r xij. q. j. quicunqz. r no. in. c. testium. de testibus.
¶ Fallit qz no referri iuramentu tale ex dicatione i ca defensionis vbi pot pparere si semiplene pbauit ita no. dicit ba. in. c. interporz d excep.
¶ Fallit a quia no deferitur hoc iuramentu ei q facilis est ad iurandu istud no. dicit bal. in. l. qui sub conditione. ff. de condi. insti.

De regulis incipientibus.

¶ Fallit ad d. c. de do. bar. fo. ci. in p. clv. i. ci. p. stantissime. s. xli. z v. l. i. s. p. te. vbi dicit q. n. i. s. deferatur p. i. ro nec de facili deferat rustico c. i. ipe n. dicit legatus z sit facius ad deferend. dum. b. g. v. s.

¶ Fallit quia non deferatur ei qui sua culpa amittit instrumenta: vt quia laceravit ea vel offuscavit ita nota. dicit Bald. et Pau. de cast. in. l. i. s. C. de fide instru.

¶ Fallit quia si agitur contra aliquem debitorē qui est furatus instrumentum creditori non sufficit probare amissionē si amittit aliquo casu ideo probare debet de instrumenti tenore z demum deferre sacramentum alias nō dicit Eng. in. suc. si quis in aliquo C. de eden. alle. ad hoc glo. singu. in. l. sicut iniquum C. de fide instru.

¶ Fallit qm̄ semiplene probans fuit negligens in faciēdo semiplenam pbationem qz eidē non deferatur predictum iuramentum.

¶ Fallit qz nō deferatur tale illi qui nescit veritatem est rei glo. no. in. l. maritus z ibi Bar. ff. de questio z no. per doc. in. c. cum contingat.

¶ Fallit qz hoc iuramentum nō deferatur pupillo sed tutori deferendum est si probatum est semiplene ita not. Pau. de cast. in. l. videamus in prin. ff. de in litem iuran.

¶ Visum fuit de persona cui deferatur: nunc videndum est de persona testium.

¶ Fallit qm̄ testis nō est omni exceptione maior vt quis affinis colonus vel alia psona domestica quo casu non deferatur iuramentum: vt dicit Bar. in. l. admonendi. et bal. in. c. si de iure iuran. et in. c. sacramentum in ti. de consue. rec. feu. dicitur quis omni exceptione maior cum nihā potest opponi: vt est glo. in. c. s. de consan. z affi. in. s. item vero in l. de inu. stipul.

¶ Fallit qm̄ testis est fenerator vel spurius vt d. jo. in summa de infamibus.

¶ Fallit qm̄ testis est infamis infamis facti qz non deferatur hoc iuramentū cū non sit integer hō. l. cassi. ff. de senato. z vide ad hoc gl. z Nico. de mata. Cy. z bal. in. l. s. C. de summa trini.

¶ Fallit quia non deferatur iuramentum si testis deposuit primo z postea tractu temporis variat qz per istam variationem minus adhiberetur fides

a littera J.

fo. xliij.

¶ primo dicitur p hoc vide Joan. an. in. c. preterea extra de testi. cogen. ¶ Fallit qm̄ testis non fuit legitime examinatus licet fuisset habilis: vt qz a notario non a iudice vt per Bar. in. l. admonendi z per doc. in. d. c. cū contingat q casu tale iuramentū nō deferatur. ita no. dicit Bal. in. c. sacramentū. in tit. de consue. rec. feu.

¶ Fallit si testis interrogatus nō reddit rationē sui dicti: vt dicit Bal. in. c. sacramentū. de consue. rec. feu. in. s. facie. Et per hoc facit optime qz no. Bal. in. presbyteri. C. de epis. z cleri. vbi dicit qz duo testes non reddentes rationē dicti sui non reproband instrumentū.

¶ Fallit si contra partem aduersam et testem in me productum ego protestor me velle opponere contra eius personam et postea ille testis deponat pro me: nam etiam si sit nobilis non inducit semiplenam probationem cum iudex presumat collusionem inter me obdientem et testem. istud est dictum no. Archi. xxxvii. di. c. si quis velit z ita Lud in quodā suo singu. quod incipit tu scis. z per hoc videtur tex. in. c. presentium de testibus.

¶ Fallit vbi est aliqua presumptio contra semiplenam probationem: nam tunc qz semiplena probatio est eliza non deferatur hoc iuramentum glo. est no. in. l. s. C. qui. z aduer. quos z ibi Bar. Bal. z doc. z no. Ang. in. s. ff. quod me. cau. qz fallit nisi esset leuis presumptio vt no. pro. in. c. super eos. ante s. de testi.

¶ Fallit licet sit facta semiplena pbatio si nō est verisimilis qz in cōtrarium sit aliquid verisimile s. semiplene elidit sic nō deferatur iuramentum ita dicit Bal. in. l. s. in. s. co. circa mediū. C. qui. z aduer. quos.

¶ Fallit vbi contra semiplenam probationem est aliquis presumptio etiā leuissima p. d. glo. in. d. l. C. qui. z aduer. quos vt si esset testimonium de auditu qz facit e qualem probationem vt no. aut. de bu. z Inno. in. c. preterea de testi.

¶ Fallit si probandū est error notarij. qz licet qz pbavit p vnu testem non deferat sibi iuramentū: qz presumptio est contra eū qz notarij nō errauerit: z ita dicit Bal. in. l. imperatores. de statu homi.

¶ Fallit vt probandū est pactū contrariū extranei a natura contractus qz nō solet poni in simili contractu ita no. dicit Bal. in. c. s. qd sit inuesti. z vide Bal. in. addi. spe. in tit. de iure do.

¶ Fallit vbi propter defectū iustitie secularis habetur recursus ad iudicem eccl. iusticiū iuxta no. in. c. nouit. de iudi. z in. c. licet de suspen. de fo. compe. z not. Bal. in. c. si qz per. xxx. annos. s. si. ver. postremo. si de no. sue. inuesti.

¶ Fallit a vbi sunt testes singulares qz deferatur tale iuramentū vt no. Bal. in. l. de qz. ff. deleg. z est rō qz testes singulares etiā si essent

De regulis incipientibus:

Fallit. Vide mille nō faciunt semiplenā pbationē vt h̄r in. l. i. iure
Zafra. i. repe. l. iuran. C. de testi. z p Bal. m. l. s. eo. ti. Sz hoc fallit in
admonēdi de in singu. q̄ pprehendit sub aliquo prin. vt vniuersitate
reitur. l. xix. colū. vt si volo pbare possessionē vn̄ dicit q̄ collegi fru-
u. ij. p̄clu. radde mentū alicui⁹ vel vidit arare nā hoc casu pbat: idē
q̄d h̄r p pau. de si q̄s vult probare q̄ aliq̄s dixit missam z vn̄ depo-
ca. i. cōsi. clv. s. i. nit q̄ vidit dicere p̄fessionē alius q̄ vidit dicere se uā
ij. co. q̄ singla- gellū alter tenere corp⁹ dñi. q̄ isti pbat ita no: Inm.
ritas tñc nocet in. c. quat̄ z q̄n de accu. z h̄r. s. q. s. in. c. nihilomin⁹ p
tñq̄n pbatiore glo. z doc. in. l. hoc carmē. §. ff. de testa. z p Ang. in
manet dubia q̄ sus disputatiōe q̄ incipit astensis miles zc.
pōt se habere ad **F**allit vbi adest presumptio minor semiplena p
eē z nō eē alias batione. glo. alleg. per not. z ibi per doc. in. l. licet. §.
nō q̄n oia tēdūt si minor. de mino.
adesse z ad eun **F**allit vbi est sola fama probata q̄ nō pōt dferri
dē finē sine qua p̄dictū iuramentū z ita no. bal. in. c. si. de iureiur.
cunḡ dubietate **F**allit q̄n testis deponit in cā vniuersitatis q̄ nō
alleg. no. p Bal. est oī exceptiōe maior: z iō iuramentū p̄dictū nō
in. l. s. circa finez defertur. ita dicit Bal. in. l. in tñ. §. vniuersitatis. de
pe. col. C. de te- re. diui. alleg. Spe. in tit. de testibus.
sta. Bene. ya. **F**allit vbi aliq̄ teste acq̄runt p forma q̄ nō p̄stat
iuramentū in supplementū pbationis ita no. dicit bal.
in. c. s. in. §. q̄ vasallus de cōtrouer. inuest.
Fallit si statutū vult q̄ solutio nō possit probari
nisi per instrumentū nam facta semiplena probatio
ne non est locus iuramēto. ita dicit Bal. in addi. spe
cu. in ti. de probatio. circa medium.
Fallit q̄ non defertur iuramentum alicuius vbi
aduersarius eius plene probauit. ita dicit Bal. i ad
di. spe. in tit. de iura. de la.
Fallit q̄n vn̄ testis assignat bonā rōnem ali⁹ te-
stis malā pro dicto suo q̄ diminuit fidē alteri⁹. z iō
nō defert iuramentū sicut si nullā cām haberet. ita
dicit Bal. in. l. de quibus. cxxiij. co. ff. de legibus.
Fallit in alio casu in. l. imperatores in. ij. co. ff. de
testa. ho. vbi Bal. ponit.
Fallit si actor pbauit plene z reus semiplene: q̄
reo non defertur dictū iuramentū vt dicit Bal. in. c.
sicut extra de proba. in vlti. col.
Fallit q̄ non defertur illi qui plene probauit ita

a littera. 3

fo. cv.

dicit Bal. in. c. sicut in. s. col. extra de proba. per illum tex.
Fallit q̄ cōtra matrimoniū. s. q̄ non tenet si per vnū testem est p
batū non defertur iuramentū secus si pro matrimonio. ita dicit Bal. in
c. mulieri in. se. extra de iureiuran. vide. §. in. xij. fallentis.
Fallit si est dubium sup intellectu legis vel statuti: z cū nō cōstitat
in facto non defertur iuramentū p̄dictū vt dicit bal. in. c. iuramentū
in. ij. col. extra de iureiuran.
Fallit si est statut⁹ termin⁹ ad pbandū p omne gen⁹ pbatiōis: q̄
post illū terminū nō possit deferri p̄dictū iuramentū nisi ad purgatio-
nē ita dicit Bal. in. c. si. in pe. col. extra de iureiurā. z hoc v̄. §. xij. fallē.
z similiter in finitas similes fallentis. **Regula. ccv.**

Iuramentū ille cui defert iurare vel deferre necesse h̄r
alias h̄o in magna turpitudine est: tex. et iō
in. l. manifeste turpitudinis. ff. de iureiuran.

Primo fallit in eo q̄ iā plene pbauerat intētionē suā a h̄s de
ferat iuramentū q̄ tūc ip̄e nō cogit referre nec iurare
imo p̄suetudo p̄ria dispositiōi si valeret: vt ē tex. no. in. c. s. de pba.
Fallit vbi cūq̄ actor nihil pbauit q̄ actore nihil pbate re⁹ absolu-
tur. l. q̄ accusare. C. de eden. z in. c. vt cām vt eccle. bñf. z hec r̄ta. d. l.
manifeste debet intelligi: q̄ actor aliq̄d pbauit sed nō plene. ita p̄
gulariter limitat illā. l. spec. in ti. de iura. de la. §. s. sicut actor p. c. si.
de iureiur. Sed pau. de ca. in. d. l. manifeste. z in. l. iustitiam. §. ait p̄
tor. ff. de iureiurā. tenet p̄riū per. l. ḡn̄aliter. C. eo. tit. z r̄ndet ad. d. l.
manifeste per. d. §. ait pretor q̄ illa limitatur pro vt ibi per eū et etiā
dicit q̄ tex. in. d. c. si. §. sane. de iureiur. nō oīstat q̄ loq̄tur in iuramen-
to necessario seu purgatio cū deferat a iudice non a parte: et hanc
scbam opi. tenet Bal. in. d. l. manifeste. in lectura antiqua nō tñ facit
mentionē de dicto Spe. idē videt etiā esse de mēte Ang. in. d. l. mani-
feste. sed Abb. in. d. c. sequitur opi. Spec. z dicit q̄ ita sentit. Jo. an. in
d. c. si. sup tex. in p̄bo z nihil prestiterit. sup glo. ij. z p hoc adducit vo.
Bar. in. l. in bonafidei. C. de iureiur. dū dicit q̄ cā seu lis decidit per
iuramentū ergo nō ex simplici delatione z dicit q̄ ita videt sentire
glo. z bar. in. d. l. bonafidei. z in. l. admonēdi. de iureiurē. z dicit hoc
intelligere tā in iuramēto q̄d defert a iudice q̄ q̄d defert a parte: q̄
si ex hac causa pōt recusari iuramentū necessariū deferendū a iudice:
vt. d. c. si. magis etiā iudiciale. z pro hoc facit p̄m eū quod no. Jo. an.
in. d. c. s. de claude. despon. z tex. in. c. ij. eo. tit. Bar. opinionē p̄to ve-
riorem z p hac opinione adduco tex. in. d. c. si inducendo sic. Nam
ibi primo dicit q̄ si actor omnino in pbatione defecerit reus v̄ obri-
nere si nihil prestiterit postea autem d̄ p̄sumptione vera fauente p

illo reo potest deferri iuramentum: sed nota dictionem vero que est aduersaria et dicitur aduersari in iure et in facto. l. sed si. l. ff. de pe. here. et in. l. j. ff. ne quis. et in. l. usufructu. ff. de verbo. obliga. ut ergo aduerteretur in iure et in facto necesse est intelligere versiculū sane dum dicitur quod si actor oino in probatione defecerit quod nihil oino prestabit ita quod nulla presumptio est pro eo nisi verbum omnino est vniuersale negans. ut no. in. c. et si christus in glo. in verbo omnino de iureiurā. et est tex. ibi et per Bar. in. l. grece. §. illud. ff. de fideiuss. Itē est necesse exponere verbum si nihil prestaret dato quod non iurauerit quoniam ille qui iurat aliquid prestat quia prestat ipsum iuramentum. et ita etiam exponit Joan. and. que expositio est facienda ut verba intelligantur semper secundum subiectā materiā. l. si in stipulationibus. ff. de ver. signi. et in c. ex litteris cum ibi no. de sponsa. unde in ver. presumptione in verbo optime non iuratur in facto et iure. in facto quia ibi loquitur quod est presumptio pro actore in. h. aut sane loquitur quod nulla presumptio est pro eo item aduersatur in iure: quia ibi reus absoluitur sine iuramento sed in verbo presumptione alleg. h. debet deferri iuramentum: vbi in eo iudicio ibi aptissime probatur quod ibi nulla presumptio est pro actore et reus debet absolui sine iuramento. et dicit ibi do. Abb. hoc est notandum quia multi decipiuntur credentes generaliter quod aduersarius vel iudex posset deferre iuramentum. et istam opi. expresse tenet host. in summa de iureiurā. in rubi. de iuramento assertiuo. §. j. ff. vel possit aliter intelligi vbi dicit quod lex manifeste turpitudinis est nolo iurare vel iuramentum deferre quod debet intelligi quod est presumptio pro referente sed, si non est aliquid presumptio pro ipso referente tunc potest indistincte recusari iuramentum: quia non committit aliquid turpitudinem ex quo non est presumptio pro referente.

¶ Limitat ibi Pau. de cast. dicit enim quod illa. l. cum si. habet locum quod actor vult deferre iuramentum reo antequam constet quod ipse actor non probauerit: ut quia non omnes sunt examinati testes: nam quod vult deferre iuramentum reo tenetur reus: et tunc reus debet iurare vel deferre iuramentum postquam omnes testes essent examinati et publicatus processus et sic apparet intentionem rei fundatam non non posset actor ipsum compellere ad iurandum sed debet simpliciter absolui et dicit quod hoc multum sibi placet et quod habet equitatem quia e conuerso si intentio actoris esset fundata non adiretur reus volens deferre iuramentum actori ut in. l. contractibus. §. illo. C. de non nume. pec. et in. c. de probatio. et pro ista opi. allego. bonum tex. in. l. tutor in prin. ff. de iureiuran. vbi dicitur tex. quod tutor deferens iuramentum omnibus probationibus deficiētibz audiendus est ad idem facit. l. cum de indebiti in. §. in omni

bus ff. de proba. vbi tex. dicit quod ille cui probandi onus incumbit potest deferre iuramentum aduersario suo de veritate dicenda omnimodo prius iuret de calumnia: et tunc ille cui deferretur habere facultatem defendendi iuramentum: ex his concludere quod quando loquimur de iuramento necessario quod tunc iudex non debet ipsum deferre nisi aliqua presumptio sit pro actore ut supra dictum est dicitur in. d. c. mulieri. de iureiurā. et ad hoc ut reus teneatur subire iuramentum purgationis. quod sufficit minus quam semiplena probatio. Ad hoc facit quod not. Bal. in. c. j. §. itez vasallus. de p. ouers. inuesti. in. iij. col. vbi respondendo ad. d. l. qui accusa. dicit quod non tenetur actor vel reus iurare nisi instantibus iudicibus et vide glo. que ibi incipit per guardiam et istum intellectum tenuit Bar. in. d. l. admonendi. in. pen. col. et Butri. et do. Abba. in. d. c. ff. §. sane. de iureiuran.

¶ Regula. ccv.

Iuramentum seruandum est vti cano. in. c. si vero de iureiuran. et c. florentinū. lxxxv. dist. vbi per glo. et Archi. in. ca. animaduertendū. xxij. q. ij. Primo fallit quod tale iuramentum vergeret in interitum salutis eterne: ut patet per tex. in. d. c. si vero. et fallit quod interderet in interitum salutis corporalis. et vbi de glo. in. c. si vero. et xxij. q. iij. §. vlti. ff. quisquis ergo in ff.

¶ Fallit quod vergeret in peiorem exitum: ut patet in. d. c. si vero. ¶ Fallit quando esset contra bonos mores scilicet naturales ut si preberet occasionem delinquendi: ut capi. quemadmodum de iureiurando. Et nota in regula non est obligatorium in. vi. secus si esset contra bonos mores ciuiles: ut extra eodem capitulo. cum contingat. et ca. ff. de pactis in. vi.

¶ Fallit quod prestitum esset ratione iracundie et temeritatis cum tunc consensu iurantis non videatur habere ad hoc quod nota. in ca. ex litteris. extra de diuor. et hoc vult domi. Anto. in ca. sicut. extra de iureiuran. vbi de hoc vide plenius.

¶ Fallit quando iuramentum esset reprobatum a iure canonico: ut ibi in. d. c. sicut. et extra de foro competen. ca. si diligenti. si vero sit reprobatum a iure ciuili: tunc dicendum est: ut per doc. in. c. cum contingat. extra de iureiuran. et c. quemadmodum. eo. titu.

¶ Fallit quando conditio in eo iuramento subintellecta non adesset: ut est conditio si deo placuerit: ut. d. c. quemadmodum. et conditio intelligitur si res eodem statu permaneat: ut no. ibidem.

¶ Fallit in casu quo auctoritas superioris interueniret contra iuramentum cum tunc secus esset: ut in ca. venientes extra de iureiurando. et extra de testibus. c. constitutus vbi de hoc laus tractatur.

De regulis incipientibus.

¶ Regula. ccvii.

Iurare de calūnia principalis psona tenetur: vt est
extra de iura. calum.

Primo fallit qñ dñs esset absens a lōge q̄ in bñe
ui haberi nō possit cū tunc admittatur p̄
curator ad iurandū dūmodo habeat gñale mandatū. vt
voluit bar. in. l. ij. de iura. calū. l. si longius. ff. de iudi. c. si. de depositi.
in. vi. fm do. Nico. in. d. c. j. pertractandis quod an procedat vide no.
per glo. et doc. in ca. ceterum eo. titu.

¶ Fallit qñ esset procurator ad negocia qui haberet agere & defen-
dere. vt habetur in. c. generali. de procu. in. vi. & latius per doc. in. d.
ca. pertractandis. de iura cal. ¶ Regula. ccviii.

Iurare debēt de calūnia termin⁹ ad deliberandū nō datur
vt p do. in. c. cū causam. extra de iura. calum.

Primo fallit qñ quis hñs iurare de calūnia respōdisset libel-
lo vt q̄ sit heres vel pcurator illius qui respondit euz
tunc habere debeat tps ad deliberandū: vt se informet cū tunc cessat
ratio predicta fm do. Nico. in. d. c. cum causa. de iura cal.

¶ Fallit qñ supuenisset causa ppter quā verisimilr posset dubitare
vt q̄ reperit aliqd in archa paterna q̄ faciat eū dubitare fm do. Ni-
co. in. d. cū causam. p quo facit qd̄ not. de iureiur. ad. l. iurisdictionum.
§. si. per Bar. et Bal. vt ibi patet. ¶ Regula. ccix.

Iurare de calūnia actor & reus recusantes incidit
in penā: vt actor ab instituta actiōe cadat
re⁹ ho p̄fesso habeat. c. si. & ibi p̄ doct. eē de iure cal.

Primo fallit qñ recusasset iurare de calūnia an-
telit. contest. non em̄ super tota iurare te-
netur sed tantū post lit. cōtest. vt extra de iura. calum. ca.
cum causa per do. Anto. in. d. c. si.

¶ Fallit qñ ipse reus recusans iurare vellet purgare contumaciam
et iurare cum tunc admittēdus sit: vt per doc. in. l. ij. C. de iur. calū. et
Joā. an. in addi. spec. §. si. eo. titu. ver. sed nunquid. ar. l. si quis libel-
lus. de rap. quod non tm̄ vez est de futuro: sed etiā de p̄terito: scdm̄
do. Anto. in. d. c. si. Itē hoc verū qñ penitet vsq; ad sniam cōdenato-
riam vel declaratoriā cū tunc ipse postea penitene nō possit ar. l. q̄
viator. §. qui accusare. ff. de ho. que lib. fm do. Nico. in. d. c. fin. de iur.
calum. de quo extra de fo. compe. c. si diligenti.

¶ Fallit quando ambe partes volunt iurare qz conuenissent forte

de non iurando: vt voluit Specu. in titu. §. si. ver. sed quod si & Joā.
and. in. d. c. si. compēsant enim delictū cum delicto: quo ad hanc pe-
nam euitandā: sed non quo ad hoc vt iudex procederet in causa sine
iuramento cum si procedat non valet sententia ex quo tale iuramen-
tum expresse remitti non pōt. l. ij. §. sed quia. C. eo. titu. l. prolatuz. C.
de senten. fm do. Nico. in. d. c. si. de iura calum.

¶ Fallit in parentibus & patrono vt parētes seu patroni qui nolūt
iurare de calū. non teneantur. l. i. iurandū. ff. de iureiuran. vnde in
hanc penam non incurrunt: vt voluit Jo. an. in. d. c. si.

¶ Fallit in tutore et procuratore quicet noluit iurare minor, tamen
in predicta causa non habetur pro: cōfesso nec eidem nocet vt voluit
Specu. in. d. c. si. eo. titu. ver. si. quid si tutor. & idem quod habetur in
d. l. ij. §. ij. ff. si quis ius dicen. non obtem. ad hoc quod no. in. l. non est
ignora. C. de administra. tuto.

¶ Fallit in prelato, vel iudico qui quātūcūq; nolūt iurare nō preiu-
dicant ecclesie. vt voluit Joan. an. in addi. Spec. in. d. §. q̄ si tutor. p̄
id quod habetur. xvj. q. vj. ep̄s. & ibi pleni⁹ per eum similiter p̄cludit
procedere quando causa esset calumniosa ex parte ecclesie. argu. l.
quotiens. §. si est. ff. de admi. tuto. ¶ Regula. ccx.

Iurare faciens aliquem quē falsuz iuraturū sit pec-
cat. c. qui hominē. xxij. §. v.

Primo fallit in iudice vel in alia psona publica qui defert iu-
ramētū ad instantiā alicui⁹ fm ordinē iuris qz tunc
nō peccat: qz sciat illū cui defertur iuraturū falsum. Ita tenuit sanct⁹
Tho. §. q. ij. arti. iij. vbi facit differentiā inter psonā publicā & perso-
nā priuatā que erigit iuramentū: qz si scit ipsum iuramentū esse fal-
sum: qz scit eū fecisse cōtra id quod iurat: tūc talis cogens iurare est
homicida: qz suppressit manū illi quē cogit iurare: vt suo periculo se
interimat. & hoc modo loq̄tur cap. ille qui hominē. xij. q. v. sed perso-
na publica cogit iurare ad petitionē alterius fm q̄ ordo iuris eri-
git siue sciat eū iurare falsum siue verū: qz non videtur ipse exigere
iuramētū: sed ille ad cuius instātiā erigit & ex hoc habes singulare
limitationē ad p̄legatā. c. q̄ hoīem. x. q. v. ¶ Regula. ccxi.

Iurisditio voluntaria non terminatur territorio: ideo ex-
tra exerceri potest. l. i. ff. de offi. precō. glo. in
l. extra territorium. ff. de iuris. om. iudi.

Primo fallit quando conceditur ex priuilegio: vt in ca.
statum. in. si. de priuile.

¶ Fallit si exercetur per minorem iudicem nō forte etiam procōsul.
vel iudi. qui haberet potestatem cognoscendi a principe. l. ij. ff. de of

si procon. et ibi no.

¶ Fallit in notariis qui sunt creati a comitibus qui non possunt exercere officium extra territorium in quos sunt creati notarii ut no. Bar. in l. his verbis. et in l. non aliter. ff. de adop. et in l. j. C. de summa trini. et has fal. posuit Baldus de barf. l. d. l. §. territorium de iuris om. iud.

¶ Regula. cccij.

Iurisdictionem prorogari errantes non intelliguntur.

¶ Primo fallit maxime ubi partes consenserunt in iudicem per errorem cui tradita fuit iurisdictione per universitatem vel populum iuxta l. barbarius. de officio presb. ita signanter tenuit Bal. in l. ij. C. que sit longa consuetu. in x. col. et habet in c. nihil. de elec. et in c. consulta. de iure patro. et ista limitatio ista dependet an error impediatur consuetudinem iudicij de qua materia vide per glo. in l. de quibus. ff. de legib. et ibi per Bull. de cuneo et per glo. et doc. in l. ij. C. que sit longa consuetu.

¶ Fallit et non procedit dicta regula in his que sunt fundamenta secus in his que veniunt in consequentiam quo casu non impediuntur consensus. ita tenet Baldus in l. j. in xvij. collina de confessio. mortuus per l. regulam. §. pignora. ff. de iur. et fac. igno. ubi est notabile exemplum.

¶ Fallit quando litigatur coram iudice habente iurisdictionem: sed non plenum usum exercituz iurisdictionis: quis tunc litigantis error non attenditur exemplum si duo fuerint iudices delegati: quorum unus fuit incompetens. nam tunc talis consensus superveniens a partibus per errorem non nocet quin sit iudex competens ita tenet Pau. et Ange. in dicta lege. §. per errorem. allegant. c. in causa. et c. prudentiam. de officio delegati. et l. duo vel tres. de re iudicata. et Innocentius in predi. ca. prudentiam. Sed ego allego Bald. in l. si consenerit. ff. de iurisd. om. iud. et Ange. in l. j. ff. de iudicij. et in l. e. pomponius alias est. l. i. ff. de iud. et idem tenuit in cons. cliv. incipiente petita fuit. alij autem doctores non firman hanc limitationem immo contredicunt: ut Car. floren. et Joan. de imo. in d. ca. prudentiam. in principi. et Fulgo. in d. l. §. per errorem. qui allegat. c. super. de offi. deleg. idem tenet Joan. de imo. in d. l. pomponius.

¶ Fallit si per errorem fuerit pronunciatum talem esse competentem: ut tenet Inno. in c. super litteris. de rescrip. et Baldus in l. §. ff. si quis in ius voca. non ierit. et Pau. in d. l. §. per errorem immo fortius dixit Bald. in d. l. §. quod item tenet indubitanter quis errant

et dubitans equiparantur in l. §. C. de condi. inde. et no. Bar. in l. manifestum. C. de fur. et sic ampliat dicta. l. si per errorem valet ut illa habeat locum etiam in dubitante.

¶ Limitatur regula illius. l. procedere in declinatoria fori: quia si per errorem forum non declinatur potest semper declinari: et gesta non valent et per consequens nec lit. contestatio secus in alia exceptione dilatoria quia si quis per errorem omisit eam ante litis contestatione. opponere non poterit postea eam ulterius opponere ut est glo. in l. qui procuratorem dat. ff. de procu. in verbo. omisit quod tamen intelligitur ut per cano. in c. pastoralis de electi. et glo. in c. ad aures in glo. magna. de rescrip. et p. Ang. in l. de du. §. si servus. ff. qui satis. cog. et sic per hoc limitatur lex etiam. C. de proba. qui dicit exceptionem dilatoriam ante lit. contesta. opponi debere nam illud non procedit de iurisdictione indi. incompetentis ut hic et ideo dicit Bald. in d. l. si per errorem dando cautelam quando quis est advocatus seu procurator reus videt actorem coram iudice incompetente quem actor credit esse competentem nam non expedit opponere exceptionem incompetentie ut eatur ad alium iudicem competentem sed sileat et dimittat procedere postea opponat et irritet totum processum et sententiam: quia sola scientia rei non facit ipsum iudicem competentem: et sic ille postea fatigabitur laboribus et expensis et citius veniet ad concordiam tecum: tamen licet ista sit bona cautela in foro caueas tamen ne ipsa utaris quia docet de nare siam ut dicit Pau. de ca. in d. l. si per errorem. allegans Cy. in l. unica. C. ut que desunt aduo. parti. dicens hanc cautelam non esse servandam propter damnationem anime.

¶ Adde tamen ad predic. notabile dictum Jo. de imo. in l. sciendum ff. de ver. obl. ubi dixit quod licet exceptio procuratoria que reddit iudicium retro nullum possit opponi quicunque et post sententiam: ut est casus in l. licet. C. de procur. ut est quod quis opponit quem non esse procuratorem non incidit onus procur. probandi et quod dicit non fuisse procuratorem quod stetit in iudicio usque ad finem cause presumitur fuisse procurator quod perpetuo tenementi quia est de pane lucrando quia ista est questio quo sepe summe vertitur in palatio nam sepe numero fertur sententia contra aliquem et postea lata sententia ille contra quem fuit lata opponit dicens procuratorem non fuisse legitimum et non potuit facere si non de mandato ideo et c.

¶ Regula. cccij.

Ius accrescedi alia parte deficiente locum habet. l. repudiata et l. re coniuncti. C. de cadu. tollen. et l. j. de usufru.

¶ Primo fallit quod pars deficit ex beneficio speciali quia tunc non accrescit alterius. l. si minor. de acqui. here.

De regulis incipientibus

- F**allit quando quis excluditur per exceptionem ipso iure. l. si duo patroni in prin. ff. de iure in ran.
- F**allit qñ vna pars fuit simul acquisita postea deficiat qz non accrescit alteri. l. j. §. si. de vsur.
- F**allit qñ duo succedūt ex diuerso iure. l. si cū patrono. ff. de contra. bu. l. mulieri z ticio. ff. de condi. z demon.
- F**allit si vn⁹ excludit se facto vno vt p pactū de nō petendo: ita tñ not. in. l. nihil vllū. ff. de vsufr. accre. alleg. no. l. l. si duo patroni. i. pñ. l. de iure accres. facit. l. pater filiū. ff. de iuoffi. testa.
- F**allit in testa. diuersorū qz nō habet ius iucrescendi. l. si sub con. ditione in fi. ff. quibus mod. vsufu. amit.
- F**allit vbi cōiunctio verbalis in reb⁹ penit⁹ diuersis qz tñc nō hz locū in accrescendi rex. est not. in. l. huius. §. quib⁹ deleg.
- F**allit in his q dantur gratia conditionis implende quo casu non habet locū ius accrescendi. l. penul. ff. de condi. z demon.
- F**allit in contin. piunctione legali. l. proculo. ff. de leg. ij.
- F**allit qñ portio in pun. est p non scripta qz in piunctis piunctione legali nō hz locū ius accrescendi vt est in casu. l. paulus. ff. ad. l. falcid.
- F**allit qñ legat pie cause vsqñ fili⁹ testat ad piā cām z in illo legat fundū ecclie vt accrescat ecclie ita dicit Bal. in. l. senis. in fi. C. q test. face. pos. z hoc qñ fili⁹ testat ad piā cām cū cōsensu patris.
- F**allit inter eos quib⁹ legat diuer. here. penul. z fi. ff. de vsufu. ac. cres. qd limita p rex. in. l. plane. §. si cōiuncti deleg. j.
- F**allit inter eos q habēt cōionem in rē sed vni expressa est disposi. tio alteri tacita. l. j. in. j. respōso. z. l. itē si apd. §. j. ff. de vsufu. accres.
- F**allit in ptractib⁹ inter viuos: vt. l. fundus cū titio. ff. de ver. obli. ptererqz in vsufu. l. j. §. interdū. ff. de vsufu. accre.
- F**allit inter eos quibus legatur res ad vnā causam q non recipit pluralitatē impleionis. l. dñs de vsufu.
- F**allit inter legatarios quib⁹ est legata pecunie quātitas fm pe. in. l. iij. ff. de leg. j. l. si inter deleg. iij. in. j. charta.
- F**allit si ille cuius est portio vocat substitutū siue substitutio stvii lis. C. de cadu. tollē. l. is p seruo. l. plene. ff. de insti. z delibe. z posthu. l. si postu. z gl. in. l. si seruus cōis. ff. de acqui. here.
- F**allit vbi relinquē vsufu. ab alimenta pluribus qz partes descē. dentium nō accrescūt sed recurrūt ad proprietariū nec diminuet com. moditas legati. l. dñs fructuario in. fi. ff. de vsufu.
- F**allit vbi testator prohibuisset ius accrescēdi vt. d. l. dñs in princ.
- F**allit vbi non relinquē vsufu. sed eius comoditas casus in. l. dñs de vsufu. fm vnam lectu.

Fallit vbi sunt plures vsufructuarij nā illis nō ppetit ius accrescē. di. l. non muleū. z. l. titio. ff. de condi. z demonstra.

Fallit per tex. l. ex ptractu de re iudi. de quo vide Pau. in. l. penul. ff. de acqui. here.

Regula. ccxiij.

Ius accrescendi in contractibus locuz non habet. l. si mihi et titio. z ibi per doc. ff. de verbo. obliga.

Primo fallit in assignatione libellorum.

Fallit qñ esset concessio in cōtractibus ex liberalitate pncipis vt. l. j. C. si lib. impe. sor. sine heredi. de ces. lib. x.

Fallit in vsufu. l. j. §. si. ff. de vsufu. accres.

Fallit qñ interest promissoris vel stipulatoris: vt est casus in. l. fut. dus ille. ff. de contrahen. emp.

Fallit in donatiōe causa mortis per tex. in. l. fi. C. de cadu tollen.

Fallit in causa mortis capione. l. mortis causa. capio. ff. de dona. tio. causa mortis. z de ista materia vide plene per Bar. in. d. l. si mihi z titio. ff. de verbo. obli.

Regula. ccxv.

Ius civile in eius foro seruandum est. c. quod cleric. z ibi per doc. de foro compe.

Primo fallit qñ tale ius odiosuz esset odio irrationabili put. voluit Bal. in. l. j. de sum. tri. vbi plenius vide per euz de quo etiam per ipm in. c. si clericus extra de foro compe.

Fallit qñ tale ius cōcernit personā nō subiectam prout est si dispo. nat q nullus possit facere testamentū sine certa solēnitate. Nam tñc cū statutū afficiat nō subditū: vt. l. de ma. lib. z. l. j. de tuto. z cura. non ligat clericū. vñ fm ipm nō iudicabit etiā in foro seculari: s3 Imo. alt. in. c. qz cleri. An. in. c. ecclia. eē de pstit. z no. p Bart. in. l. j. de sum. tri. z fide catho. q sic disputādo tenuit. Lap. in qōne sua que incipit sta. tuto mutinensi. z pe. de ancha. in. c. j. de consti.

Fallit qñ ius laycorū disponeret circa modū decidēdi vt si dicat qz stetur libris mercatorū: qz tñc nō statūali statuto in preiudiciū clerici etiā in foro seculari z nō subiectus est ad hoc facit tex. in. d. c. qz cle. ricū intelligēdo q loquit gñaliter z non loquit specialiter: vt voluit glo. z tex. dicit qz cause clericorū decidi debēt fm ius cano. etiā si cle. ricū agant pira clericū in foro seculari z hoc nisi ipse clericus vellet li. brum pro se inducere: fm do. Nico. in. c. qz clericū extra de foro coma. peten. vbi plenius per ipsum.

Regula. ccxvj.

Ius superveniens actori lite pendente regulariter ei non prodest. c. si. et ibi per docto. extra. ut lite pendente. et colligitur in. l. non potest. ff. de iudicijs.

Primo fallit quando post litem contestat. accederet aliquid quod esset accessorium ad id quod est in iudicio deductum. ff. de edil. edic. l. ediles. §. item sciendum: et hoc etiam voluit glo. in d. l. non potest. ff. de iudi.

Fallit quando esset defectus non ex parte actoris: ut quia non possideat cum tunc prior incipiat possidere post lit. contestat. et hoc veniret in iudicio et perderet: ut. l. iij. ff. de peti. here. l. si autem. ff. de. pos. et not. de excep. c. adversario.

Fallit quando superveniet ius ex causa in iudicio iam deductum ff. de pigno. acti. l. si rem. §. si.

Fallit quando fuisset generaliter actum non expressa aliqua causa cum tunc superveniens ius prodest ex quadam equitate: ut plenius no. c. abbate sane. extra de iudic. in. vj. vbi plenus de hoc per Barth. in. d. l. non potest. ff. de iudi. et in. l. an eandem. §. actiones. ff. de prec. impe. si vero ius superveniat ex parte rei tunc regulariter prodest ei dem ut. d. l. si autem. ff. de positi. et c. adversario. extra de excep. adde l. rei iudicate. ff. solu. ma. cum simili quod tñ fallit si post acceptus est ut. ff. de rei. vendi. vbi non prodest reo vsucapio completa pendente iudicio et hoc quia est odio facti ibi not. de quo plenius in. l. s. de expē. et per Joan. an. in addi. specu. in titu. de causa pos. §. nunc videndum ad si. et quod ibi habetur per doc. cano. in d. c. extra ut lite pen. circa que vide que notantur in. d. l. non potest. ff. de iudi. et ibi per Bald. et Bar. et doc. in. d. c. abbate. sane extra de iud. in. vj.

Regula. c. xvij.

Ius patronatus coram iudice seculari tractari non potest: ut in. c. quanto. de iudi.

Primo fallit quando intervenit accessorie cum universitate seculari in qua esset patronatus: cum tunc potest de ipsa causa cognoscere: ut vidi. et dicit do. flozia. se ita consuluisse per. c. ex litteris. extra de iure patro. pro quo facit glo. sing. xx. q. vij. filijs. fm do. Anto. in. c. quanto de iudi.

Fallit quando ageret de iure patrona. non actione reali: ut in. d. c. quanto. sed ageretur regl. actione personali: puta exceptione vel promissione de donando cum tunc possit secularis de tali causa cognoscere fm do. Anto. in. d. c. quanto cuius dñi non videtur tutum cum tex. ibi generaliter loquatur ad hoc. §. di. c. si romanorum.

Fallit quando patronus ecclesie fuisset exclusus de custodia ecclesie ipsa vacante vel in ea turbatus: cum tunc agere possit actione iniuriarum coram iudice seculari: agit enim tunc iniuria promissa de persona sua ideo enim violentia dicitur iniuria personalis: ut singu. no. ff. de furt. l. q. falso fm Bal. qui ad hoc etiam adducit quod no. in. c. cetera extra de testibus. vbi latius vide per canonistas. Regula. c. xvij.

Legatum per rei legatē alienationem extinguit. l. si deicom. §. si rem. ff. de leg. ii.

Primo fallit quando testamentum redderet nullum vel subiaceret quod reale: ut quod esset legatum factum filio: nam hoc casu alienatio voluntaria non extinguit legatum: sed saltem debetur estimatio. ita not. doc. in. l. sancimus. in prin. C. de inoff. testa.

Fallit quando alienatio fuisset nulla. et legatum erat expressum: secus si erat inclusum suo generalitate verborum vbi per in. l. iij. §. si. ff. de fū. instru. et ita intelligitur gl. in. l. servum filij. §. idē seruus. et gl. q. incipit quod filius et ibi Pau. de cast. et vide in simili. l. cum dñe. §. filius. ff. de penu. lega. Bal. in rubri. C. de verbo significa. ad finē. et vide tex. omnino. in. l. penul. §. si. ff. de auro et argen. lega.

Fallit si alienatur res unde testator solui designaverat. put est in l. testamento. de. l. s.

Fallit si soluit contractu vel conventionē facta alienando non aut tradendo sibi rem vel fructum excipiendo: quia solus factus non extinguit legatum. l. pedia de fundo. instru. ff. et bal. in. l. iij. C. de neg. gest.

Fallit si legatum fuisset conditionale si res mea erit. casus est. l. l. pō ponius in. si. ff. de auro et argē. et no. p. Lu. de ro. in. l. sticus quod meo erit. ff. de leg. i. et est tex. in. l. falsa demonstratio. ff. de lega. i. et est tes. in. l. falsa demonstratio. ff. de condi. et demon.

Fallit si leg. res vel estimatio in. l. lucius. de lega. ij. et ibi glo. et bal. in. d. l. iij. C. de leg.

Fallit in libertate si servus cui relicta est libertas alienatur et a priori patrono redimatur. ita no. Bal. in. d. l. iij. C. de le. l. j. secus sit in alio per tex. in. l. cum servus. de adi. lega. ff.

Fallit quando testator alienavit titulum oneroso: quia indubio videtur alienasse ex necessitate: secus si titulo lucrativo ita dicit Bar. in. d. l. iij. C. de leg.

Fallit si testator permittit heredi quod alienet rem legatam: nam videtur reuocari leg. tex. est in. l. decem. in. si. ff. de leg. nomi. caue et Bal. d. l. iij.

Fallit ut no. Bar. in. l. iulianus. §. iij. ff. de leg. i.

Fallit ut per eundem Bar. in. d. l. apud iulianum. §. ij. de leg. i. vbi not. no. vide per Bal. duas limitationes sensellen.

De regulis incipientibus

Regula. cccix.

Legatum in genere: si minimū vtile sit tunc illud minuz debetur in. l. legato generaliter de leg. i.

Primo fallit in. s. quod aut auc. de fidein. vbi creditor potest eligere rem meliorem debitoris. et hoc est quod cogitur accipere rem pro pecunia.

Fallit in. l. sticus. de leg. iij. vbi quod legatus seruus cum hoc quod exercitet artem tunc debet inspicere ingenium serui ad quam artem est magis idoneum

Fallit in. l. si cui. ff. de ali. leg. quod legata sunt alimenta quod debet esse inspicere conditio persone cui alimenta sunt legata.

Fallit quod datur electio legatario qui debet eligere meliorem est gl. in. l. cum post. ff. de iure. do.

Regula. cccx.

Legatum a debitore creditori factum regulariter non videtur si creditori. ff. marcellus cum. l. seq. de leg. i. et in. l. de leg. i. ff. e contrario.

Primo fallit quod legatum determinatum non fuisset purum sed sub aliqua conditione et ex tali legato sentiret incommodum: quia tunc deberetur pure: ut est casus in. d. l. creditori. ff. marcellus cum. l. seq. et d. ff. ex contrario. et l. si quis rem de leg. iij.

Fallit in aliquo casu valde notabili ut quod creditor cui fuit egatus determinate dum peteret debitum in iudicio habuisset sententiam contra vel quod probare non potuit vel alia legitima causa quod tunc incipit valere legatum ex quo apparet non fuisse debitum ex alia causa et sic a suo debitore ut legatum peti potest ut est casus in. l. aurelius. ff. de lib. leg.

Fallit quod istud debitum non fuisset legatum cum intersit creditoris plures habere debitores ad hoc ut sit magis tutus casus est in. l. si quis dies. ff. de lib. leg.

Fallit quod non valeat tale legatum per viam directam quo ad probationem determinati: quia prodest creditoris talis confessio testatoris ad probandum suum debitum: ideo tale suum commodum ad hoc facit valere legatum: ut non dicit Bal. in. l. si in. vj. col. C. de furtis. dicit tamen ibi quod talis confessio testatoris non facit plenam nec semiplenam probationem sed aliqualem presumptionem. de quo articulo quantum fidem faciat testatoris confessio vide etiam Bal. in. l. cum quis. ff. de iudicibus de leg. iij. et in. l. generaliter. C. de non nume. pec. et Bal. in. l. si. C. ad. l. falci. et Bar. in. l. si quis in gradu. ff. ad ille.

Fallit etiam quo ad interrumpendam prescriptionem que currebat ut dicit Bal. in. l. si in. vj. col. C. de furtis.

Fallit generaliter quod creditor quo quomodo ex tali legato sentiret com

a littera L Fo. c.

modum per hoc. d. l. creditori. de leg. i. et est tex. in d. ff. l. ex diuerso. et ff. si quis rem. et l. si quis cre-

ditio in dubio videtur factum animo compensandi

vide bal. in. l. quod in prioribus. C. de inoffi. testa. et l. si adiecta. C. de here. actio. et l. si vxor. C. de bo. auc. iudi. post. et l. controuersa. et ibi etiam Ange. ff. de transac. Bar. et doc. in. l. si cum dotem. ff. si pater. ff. sol. mat. et l. si. ff. penal. ff. de leg. iij. et doc. in. l. hmoi. ff. si pater de leg. i. Bal. in. l. vnica. ff. illo. C. de rei vxor. auc. pau. de ca. in consi. Bar. l. iij. l. v. et l. v.

Regula. cccxi.

Legate rei dominium a testatoris morte acta via in legatario transit. l. a titio. ff. de furtis et ibi per doc. in. l. cum per ff. surdo. ff. de leg. iij. vide glo. et Bart. in. l. si quis ita. ff. de condi. insti.

Primo fallit quod testator dixerit lego parte bonorum meorum quod in tali legato non transit dominium recta via in legatario sicut vult Bar. in. l. si quis bonorum. ff. de leg. i. que ibi sequitur Bal. Ange. et pau. de ca. tamen idem Bar. vult tenere contrarium in. l. si amplius. ff. si. eo. et que sequitur ibi Jo. de imo. qui cogitur repellere primam opinionem.

Fallit in legato tacito quod non transit dominium in legatarium secus in expresse: ut l. seruus filij. ff. de leg. i. fm Bal. in. l. si a socero. ff. luci. ff. solu. mat. Ad cuius limitationem vide ibi Jo. de imo. pau. et cast. et doc. modernos.

Fallit in legato conditionali: ut l. cui in fin. ff. de l. i. et l. si quis hereditatem. ff. de condi. insti. et est gl. reputata sing. iij. l. si rem. in prin. ff. de rei ven. ponit Jaco. de are. in. l. si stichum. ff. si decem. ff. de noua. in. l. verum. C. coia dele.

Fallit dicta regula et limitatur habere locum quando res per testamentum relicta erat testatoris secus si esset heredis: quia tunc dominium rei legatee non transit in legatario recta via tex. est melior quam sit in iure in. l. si quis inquilinos. ff. cum seruus. ff. de leg. i. quod

Ultimo fallit. Ad hanc fallit. adde. de pe. phi. cor. in consi. ccc. incipi. quam p totu in. iij. p. te et l. cclvij. incipit. quo ad. in. littera.

no. ad dicta. in. l. si heredis seruus eo. tit.

Regula. cxxij.

Legatariis edibus affixa regulariter non possunt .l. circa ff. de lega. j.

Primo fallit vbi aliqua essent illicite edib⁹ affixa qz tunc talis legari pnt vt est tex. no. l. l. fidei comissa. §. si qd illicite de leg. 1.

Fallit in rebus affixis quas remouere possumus sine edic^{to} destrucione seu de formatio. tex. est sing. in. l. inuiti. §. j. de leg. 1. q. 3. tex. ad hoc reputat sing. Jo. de imo. in. d. l. circa. §. sed si ea.

Fallit nisi legarentur ea q^{ae} essent affixa parue domui vt est tex. sing. in. l. sonatus. §. marcellus de leg. 1.

Fallit in casu. marcellus cum ibi no. de do. inter. vi. z vxor.

Fallit vt in. d. l. circa. §. si quis de leg. j. Regula. cxxij.

Legatum rei aliene regulariter non valet pro. prias. C. de leg.

Primo fallit vbiqz talis res pot^{est} afferre aliquam comoditat^{em} legatario: qz tunc legatum valeret casus est singula. no. fm vna lectura. cy. z doc. in. l. si tibi ho. §. j. de le. j.

Fallit in re mea que alij debebat noⁿ solu^m per actione^m sibi copetent^{em} vt in. l. apud iulianu^m in. §. si ticius de lega. j. sed etia^m p^{er} officium iudicis vt est casus in. l. de vnoquoqz. §. si ex bonis. ff. eo. titu. glo. in. d. l. si tibi homo. in. §. j. de leg. j.

Regula. cxxij.

Legatus re^m comunem cu^m alio soluendo parte^m sua^m te. gare intelligit. l. serui. §. cu^m fundum. ff. de le. j. z. l. si colonus. §. si. z. l. quod in rerum. §. ij. ff. eo. tit. per glo. in. l. vicino. §. fundus. ff. de leg. ij. z in. l. stichus. ff. de vlt. tru. l. z. i. vxor. C. de leg.

Primo fallit vbiqz testator non scriberet parte^m fundi et set suam sed putasset fuisse alienam. in totum: nam tunc quia legatur tanq^{am} aliena z intendit grauar^e heredem onere reducendi in totum: ideo totus fundus debebitur. ita tenet pau. de ca. in. d. §. cum fundum. quia lex nihil sequitur nisi voluntatem defuncti: quia si voluit grauar^e reducendo in totum a fortiori in parte redimendo. ita tenet manifeste domi. pau. de cast. per dictam rationem in. l. j. C. qui testa. face. pos. qui dicit ita notabiliter limitari debere dictum. §. cum fundum z ita fuit etiam de mente Bar. in l. seruum filij. de leg. j.

Fallit quando testator dixit tibi. tale fundu^m qui erat comunis testa

toris z ipsi⁹ heredis: quia illo casu videtur legasse necum parte^m suam: sed etiam parte^m heredis ita tenuit Barth. in. d. §. cum fundum quem sequitur Bal. z Ang. ibi adde. pe. de anch. z Imo. in. l. filius. C. de testa. z Bald. in. l. cum alienam. C. de leg. per tex. in. l. cum fili⁹. §. donationis. ff. de leg. j. qui tex. non est a libi fm Ang. in. d. §. cum fundum. hoc tamen intelligunt nisi testator dixisset lego fundum meum: quia talis dictio meum restringit legatum ad portione^m testatoris per dictu^m. §. cum fundus sed certe illud qd ipsi dicit allegando dictum. §. donationis non videtur iure seruari: qz ibi loquitur de usufructu qui erat heredis quo casu idem fuisset si fuisset alterius: vt est casus in. l. vicino. §. fundum legatus de leg. secundu^m Dy. z Ray. z Imo. ibi intelligendo q^{od} usufructus erat alienus: licet Bar. ibi dicat illum rex. aliter intelligi.

Fallit vbiqz testator dixisset lego tale fundus qz dato q^{od} sit cois nihilominus totus debebit p^{er} tex. sing. in. l. iulianus. in princi. ff. de leg. ij. per que^m tex. ita tenent Bal. in. d. l. cum alienam. C. de leg. z Bartho. z Ange. in. d. l. iulianus. in prin.

Fallit qn^{ando} testator haberet proprietate^m nudaz rel quam legaret z usufructus. esset alicui⁹ qz tunc legando fundum non videtur tantum legasse ius qd habet sed etia^m usufructu^m: qm^{onia} tale ius est deficiens sz usufructus auferret ip^si emolumentu^m fundi legati vt est tex. valde notabilis in. d. l. cu^m lucius. §. fundo legato. ff. de le. ij. fm vnu^m intellectu^m Dy. Ray. z Jo. de imo. ibi z idē. Joā. de imo. in. d. c. pastoralis. post alios extra de donationibus licet Bar. in. d. §. fundum aliter intelligat.

Predictas fallentias z nonnulla alias habere p^{er} doctores omnes in. l. hac consultissima. C. de testa. z in. l. qui se patris. C. vnde libe. z de libe. z posthu. per totum. z latissime per cano. in. c. raynuius. z. c. ynaidus. extra de testa.

Regula. cxxv.

Legibus non exemplis a iudicanduz est. l. nemo. C. de sen. cu^m si.

Exemplis. Etant q^{ui} exēplis At iudican dū vide fely. re missiue l. c. ij. in prin. de psump.

Primo fallit nisi sint exēpla publice p̄sone vt est Imperator aut papa r̄ ita no. in. c. verū extra de iureiu. ad b̄ facit tex. in. c. caussa de re iudi. r̄ in. c. si. xx. dist. r̄ ibi hoc no. tenet glo.

Fallit q̄n apparet exēpla publice p̄sone plurimū: q̄ plurimū perso- narū exēplis iudicandū est nō paucorū vt no. in. c. q̄m de iureiu.

Fallit q̄n ius non reperit̄ expressum: nam tunc iure deficiente iudicandum est s̄m exēpla aliorū: ita limitat glo. in prealleg. c. si. xx. dist. quam tene menti.

Regula. ccxxvi

Lex. ij. C. de rescin. vendi. an r̄ quando locum non habeat.

Primo locū nō habet vbiq̄ in instr̄o dicat̄ q̄ q̄s vēdit r̄ p̄ r̄ato r̄ illud plus q̄ valebat dedit r̄ donauit ēptori. ita tenet Bar. in. l. si. q̄s cū aliter. ff. de ver. obli. q̄ h̄z locū etiā i habēte er- rore rei vt no. Bar. in. d. l. ij. in. iij. co. r̄ sequit̄ ibi cū Bal. l. l. cū filio. ff. de le. ij. r̄ idē tenet Jo. de imo. in. c. cū cōtingat in. xxxv. carta. b̄ iureiu. pe. de anc. r̄ Jnn. in. d. c. cū cōtingat. debet hoc esse verū q̄n in instr̄o dicere r̄ illud plus q̄ valebat s̄t q̄ tunc p̄ verbū quātūcūq̄ nō habebit locū remediū. d. l. ij. vt ibi p̄ eos istud fuit de mēte Sui. l. l. si. tibi. x. in. prin. ff. de pact. vbi tex. no. in. l. si. q̄. idē quesuit̄ ibi Bar. ff. de condi. inde. r̄ ibi Bal. r̄ in rubr. C. de cōtrahē. empti.

Locū nō habet vbiq̄ vēditio esset cū decreto iudicis. l. i. c. de p̄ d̄ss cur. lib. x. q̄s ad hoc ibi pōderat Bart. in verbo. immoderatio venditor r̄ emptor iniustus inuenit̄ s̄z contrariū tenuit Jo. de imo. et Lud. de ro. in. d. l. si. q̄s cū aliter per text. in. l. q̄. C. de fide instr̄. r̄ iur. hal. fil. li. x. vbi p̄pter iniustū precū vēditio rescidit̄: r̄ in illo cōtra- ctu interuenerit decretū iudicis acquisitū vt ibi iuncta. l. ij. C. si. p̄pter pub. pen. q̄ alias sequitur q̄ re ven. per minorem cum decreto non posset pen restitutio in integrum. l. si. quidez. C. de pre. min. r̄. Adde t̄n q̄ cū opinio. Bar. concordat Ang. in. p̄. l. xlvij. incip. tutor. v̄. r̄. in. fi. r̄ idē tenuit ipse in. l. precia rerū. ff. ad. l. falci. p̄ tex. quē dicit esse Ang. in. d. l. i. r̄ idē tenuit Bal. in. l. eadē r̄ in. d. c. dilectus de emp. r̄ v̄. sed eandē opi. tenuit Bar. in. l. i. c. de prescrip. xxx. an. sed vt ibi dicit Bar. fuit defectū circa iniusticiā precū r̄ sic rescinditur. r̄ idem etiam tenuit Jmo. in. d. l. precia rerū. r̄ Bal. in repe. d. l. iij. in. verbo super quanta. C. de rescin. ven. Abb. in. c. cum causam vt ibi per hoc alleg. l. magis. ff. de ver. obli. r̄ in. c. i. de re. alie. non alienan. lib. vj. et ista pars de iure videtur verior.

Locū nō habet q̄n vēditio esset facta ad publicū incautū Ang. i re pe. l. sciendū. in. vj. co. ff. de ver. obli. p̄ tex. no. in. l. i. c. de pre. cur. li. x. r̄ idem tenuit in. d. l. precia. r̄ in. l. i. c. de prescrip. xxx. an. per tex. sing.

in. d. l. i. c. de pre. cur. Bar. tenuit Jris in. l. i. c. de prescrip. xxx. an. p̄ tex. in. l. si. q̄s. C. de rescin. v̄. Lu. b̄ ro. idē tenuit in. d. l. si. q̄s cū aliter: sed Ang. in. p̄alleg. l. p̄cia r̄ndet q̄ ibi celare p̄batū fuit q̄ fraus. abitois teruenerit in subhastatiōe q̄ t̄n r̄h̄sio violat. d. l. si. q̄s. cū alr r̄ iō te- neopopi. Bar. **Locū** nō h̄z in adiudicatiōe in solidū. facta creditorū iudicē q̄ h̄z v̄m q̄ si trāfactiōis vt. l. a diuo pio. ff. p̄ign. ff. de re iudi. bal. in. l. ordo. C. de excep. rei iudi. **Locū** nō h̄z i vēditioe facta p̄ aliū q̄ p̄ d̄m: puta p̄curatorē q̄ t̄n n̄ req̄rere q̄ eēt decept̄ i dimidia sed sufficit q̄ sit decept̄ in vi. pte toti: vt sing. voluit bar. in. l. si. societate ff. arbitroz i. vj. col. ff. p̄ocio iūcta. l. v̄. seuers eo. ti. q̄ t̄n n̄ firmat: s̄z Jris tenuit Lu. de ro. in. d. l. si. q̄s cū alr p̄. l. si. volūtate. C. de rescin. v̄. p̄ quā. l. ita. tenuit Jo. de imo. l. d. c. q̄ntauallis. i. vj. q̄. r̄ idē t̄z do: Abb. ibi in. ij. ars. r̄ Jmo. l. d. l. si. q̄s arbit̄ i. ff. de v̄b. ob. Abb. in. d. c. cū cām q̄ r̄putari v̄b̄no q̄ talē p̄curatorē elegit argu. l. cū mādato. ff. si. ff. de mi. circa q̄ vide ēt p̄ bal. in. repe. d. l. ij. in. iij. col.

Locū nō h̄z vbiq̄ facta eēt vēditio min̄ q̄ sit dimidia iusti s̄cū cū hoc vt si p̄ciū p̄uētū nū solueret paciscat vt suppleat iustū p̄ciū. ita t̄z Bal. in. c. i. qualiter de app. p̄n. p̄ rōnem. de qua ibi per eum.

Locū nō h̄z q̄n q̄s eēt ḡuat̄ a testatore v̄ vēdēdo fundū sempronio r̄ vēditū min̄ q̄ eēt dimidia iusti p̄ciū: nā t̄n nō h̄bit locū. d. r̄la q̄b̄ itellige t̄n vt ibi p̄ Jmo. r̄ bal. l. i. si. fide. ff. memisse r̄ illū tex. ff. de leg. i.

Locū nō h̄z in p̄ctu trāfactionis: vt t̄z glo. l. d. c. cū cām r̄ ibi hoc t̄z Jmo. r̄ Jmo. r̄ Jo. an. pe. de anch. r̄ Spe. in. at. de emp. r̄ v̄. ff. nūc vidēdū. ff. restat Sui. de cu. in. l. ex. cā. C. de vsucap. pro. emp. Bal. in. l. ordo. C. de execu. rei iud. r̄ in. l. iij. ff. de trāsa. r̄ ibi glo. in. p̄bo. dea bere. Bal. in. ff. in. p̄n. C. cōia dele. vbi in. l. i. ff. col. C. de pac. r̄ ē tex. optim̄. l. i. i. summa. i. p̄n. i. v̄bo nulla res. r̄ ibi no. ff. de cōdi. inde. ad idē tex. in. l. a diuo pio. in. ff. p̄igno. ibi veluti. r̄. ff. de re iudi. r̄ in. l. si. sup se iūcta. l. q̄. C. de do. s̄z Bar. in. d. l. cū alr t̄z Jris dicit t̄n q̄ haberi v̄ respect̄ ad estimationē dubij enēt̄ litis sup qua trāfactio ē facta e nō ad verā estimationē rei r̄ ita intelligit gl. i. d. l. luci. ff. ad treb. r̄ idē tenuit Ray. Bar. r̄ Ang. r̄ Jmo. Lu. de ro. in. d. l. si. q̄s cū alr r̄ Jo. de imo. in. d. c. q̄ntauallis. l. vj. ar. de iureiu. Bar. r̄ Abb. l. d. c. cū cām de emp. r̄ v̄. **Locū** nō h̄z in cōtractu feudi. quia feudū sepit natu- rā gratie: vt no. in spe. in. ti. de feu. ff. nunc vidēdum. ver. sed nūquid refert Bal. in. d. l. ij. ver. an habeat locum.

Locum non h̄z in cōtractu emphiteotico vt dicit Spe. in. d. ver. ff. nunc vidēdū. sed Bal. tenuit cōtrarium r̄ bene in. d. l. ij. ff. s̄z nū- quid. r̄ est ratio q̄ ille cōtractus emptionis similis est locationi: vt in. ff. adeo. in. sti. loca. in. qua p̄stat remediū. d. l. ij. habere locū in oib̄

contractibus bonafidei ut ibi p glo. r doc.
 ¶ Locū nō habet ubi sup dicitur iteruisset iuramētū ex certa sciētia
 ut no .bal.in.l. q̄ sub p̄ditioe. §. i. ff. de cōdi. insti. nisi aduersari⁹ eū in
 duceret ad iurādū suis p̄uasiōibus qz tūc nō obstāte iuramēto a tali
 scia retractari pōt v̄dūo q̄tūcūq; iurata sicut ēt possēt retractari
 terpositū est p̄ errorē facti: vt collr ex no .tex. d. l. ij. versi. nono q̄ro.
 ¶ Locum nō hz vbiq; q̄s renūciat bñficio illius. l. qz renūciatio
 est sitis scienti. l. querit. §. si venditor. ff. de edi. edic. nisi renūciatio
 precesserit ex renūciantis simplicitate vt facilitate: nā tūc nō p̄sumi
 tur scia sed error nisi talis renūcians appareat certificat⁹ de bñficio
 d. l. ita no. dicit Bal. in. l. ij. v̄l. quarto quero si autē renūciaret omi
 nibus bñficio talis renūciatio nō porrigit ad renūciationē illius.
 l. r de materia vtra predicta vide Bar. in. d. l. si q̄s cū alr. vbi etiā po
 nit an remediū. d. l. ij. habeat locū in stipulatiōe in qua quis fuit de
 ceptus vltra dimidiā iusti. precij. r cōis p̄clo ē q̄ sic. r vide etiā ple
 ne p Bar. in repe. d. l. ij. r circa istā trāsactionē vide r adde dato p̄ces
 saret remediū. d. l. q. tñ si apparet q̄ me motā esse litē sup qua trāsact
 do deceptus sum. tunc trāsactio est ipso iure nulla tex est no. in. l. in
 summa de condi. indebi. r predi. adde q̄ rem edium. d. l. q. non tam
 tum competit v̄dūtoz sed ēt emptori: vt no. glo. in palle. l. ij. r ibi no.
 tenet Bar. r bal. r etiam creditori v̄i res est obligata si vendica est
 intra dimidiā iusti. p̄cū vt est glo. no. in. l. vendi. §. i. ff. de bo. auc. iud.
 pos. secus autem si ipse creditor illā rē insoludū accepisset sed iudic
 cis auctoritate: vt bal. l. i. §. C. de execu. rei iudi. r de materia vide ple
 ne per cano. in. c. cū cām de emp. r ven. ¶ Regula. cccxviiij.

Lex barbarus de offi. presi. an et quando locum non habeat.

¶ **Primo** locum nō habet si barbari⁹ sit fact⁹ p̄tor electione nō p̄ce
 cedēte s̄m Inno. in. c. nihil est in. ff. de elec. r per Bar. in. l. i.
 acuarios. C. de nume. r adiu. li. xij. D̄z limitari qñ offiū barbari⁹ fuit
 publicū auctoritate r utilitate sec⁹ si auctoritate sit publicū utilitate
 puatū: vt de tutore dicit bal. in cōstitutioib⁹ Spe. ti. de actore.
 ¶ Qñ valēt gesta p barbari⁹: tñ ipse nō fuit p̄tor r nō d̄z habere sala
 riū: vt ibi dixit Bar. in repetitiōe. r Bal. in. l. ij. C. de serui. r aqua.
 ¶ D̄z limitari qñ inhabitabilitas: lz sit facta tñ non est imponēda vt
 no. dicit Bal. in. l. ij. de manu. v̄n. r in. l. si arbi. C. de sen. barba. licz
 seruus tñ poterat fieri liber. sed qñ foret infamis quo casu esset inha
 bilis habitū r actu non p̄cederet. d. l. barbarus. r de intellectu. d. l.
 vide que notat Bal. in. l. testium. ff. de testa.

¶ Limitari pōt si iudex excōicatus q̄ cōster habetur p̄ habili excōi-

tanerit vel absoluerit aliquē ab excōicatione: quis non valet talis sententia: vt est glo. xxiiij. q. i. c. in. g. Inno. in. c. si vero. de senten. excō.

¶ Fallit qñ illa cōis opt. vel tolerantia. nō est p̄ba bilis: vt qz quis fuerit publice excōicatus q̄s gesta per eu mvalent per no. in. c. j. de postu. prela. nisi t̄z diu fuisset excōicatus r in loco longinquo: vt p do. Anto. in. c. ad probandum. de re iudi.

¶ Fallit qñ talis sciebat viciū: vt p Jo. an. in. c. dile ctus. el. ij. de preben. has tres vitimas fallētiās po nit Andre. barba. in. d. c. dilectus. de preben.

¶ Regula. cccxviiij.

Lex penul. C. de predi. mino. r l. pupilloz. ff. de reb⁹ eoz. qualiter limitentur.

¶ **Primo** fallit vbiq; faceret suā cōditionē meliorē r d̄z facere suā p̄ditionē me liorem si habeat rixosum vel damnosum vt est tex. not. in. l. si conuenerit. ff. pro socio. et not. Bald. in. l. i. c. si aduer. tran.

¶ Fallit qñ maior dilapidaret bona: vt h̄ p Guil. de cu. l. d. l. p̄. r p Dy. r doc. i. l. inf. pupil. ff. de aucf. tuto. adde tñ q̄ vna ecclia pōt aliā ad diuisionē p uocare: vt est tex. no. in. c. ex lris de p̄ba. gl. l. i. iube mus. r q̄ supradictū est q̄ maior a pōt minorē ad diuisionē puocare a limita b̄ eē v̄z nisi miorē ēt bōis interdiciū. qz tūc nō poterit ad diuisionē puo care: vt l. l. ex castrē. i. p̄i. de castrē. peculio q̄ text. reputat a doctoub⁹ lingu. ¶ Regula. cccxix.

¶ **Prouocare** vide Bal. l. d. l. si p̄uenerit. ff. p socio. et Fran. are. in. di. l. i. c. si aduer trāsac.

Lex gñaliter loquēs gñaliter intelligi debet l. de precio. ff. de publi. r Lud. de ro. in. l. si vero. §. de viro. solu. matri.

¶ **Primo** fallit qñ est facta in suitate: qz intelli gitur si heres nō erit: qz nō potest: vt est glof. valde nota. in. l. gallus. §. quidem recte. de libe. et posth. rōne digne p̄fone. l. si condi. §. si arbi. ff. de arbi. l. ij. C. de sentē. excō. peric. reci. r. l. sed r re probau. §. amplius. ff. de execu. tu. facit ad hoc. l. et nō singlaritatis s̄z aliq̄s et. l. ad bestias. ff. de penis p quo vide do. Lau. de palazo. l. l. q̄rū. ff. de pigno. l. ij. carta in repeti. sua r oino vide r ibi signa p me.

¶ Fallit ppter utilitatē psonē nā lz mulier nō possit carcerari: vt in l. j. auc. ibi posita. C. de offi. ciui. iudi. tñ mulier vilis poterit fm Bal. in l. pstanteñ. C. quomō z qñ iudex. qđ limita vbi esset maritata: qđ tūc etiā vili ha. pñlegia fm Jo. an. in addi. Spec. in ti. de in iu. z de dā. da. in. pñ. fallit tñ r'ka. in. d. l. j. in iauc. ibi posita in trib' casib' qui hñr p Bar. saltē duo in l. si quis ita. de testa. tutel. vcz qñ eēt meretrix item qñ mulier cōuincetur ex administratiōe tute. vt ibidem.

¶ Fallit ppter modicitatē rei: nā lz ex forma statuti puniatur ille q extraxit sangui. alicui nō puniret ille q extraxit guttā tñ Bal. in l. i. §. itē secūdū. ff. de edi. edic. p hoc facit vna glo. singu. xv. q. ii. c. non lz. q docet q lz reglariter licitū sit aduocato seu doctozī pfulēti petere salariū: tñ b nō hēbit locū in eo q paucissimo labore z sine cartaz reuoluitōe laborauit pfulēdo vel aduocādo illā tñ gl. reprobat Jo. an. in addi. Spec. in ti. de salario aduoca. §. seqtur. circa prin. ep. qđ dōz remunerari labor pteritus ppter quē de pñt' sine cartaz reuoluitōe pōt: alias essent deterioris pditionis piti q̄ ignorātes. et intel. dicitū Jo. an. qñ ppter laborē pteritū in pñcto cōsuluit. si autē pfuluisset sine reuoluitōe cartaz: qz casus erat clarus quē oēs scitū: vt puta si aliq̄s esset interrogat' de casu. §. gallinarū. inst. de rerū diui. tunc lo cum habeat glo. §. alleg. z ita soluunt doc. illam glo.

¶ Fallit nā rōne dignitatis qđ non pōt citari nisi in scriptis lz aliq̄s possit sine scrip. tex. est in l. q̄tiēs. C. de digni. lib. xij. ¶ Fallit nā licet reglr illi q sunt sufficētes debeāt pmoueri ad doctoratū: vt. l. meminerint. C. aduo. di. iudi. fallit nisi qđ fuerit p̄statis ingenij q lz nō stuerit legitimo ipe: tñ est spes future sciētie fm Anno. in. c. cū iustior nis. de electi. facit tex. iūcta glo. l. i. C. qđ z aduer. qđ vbi si minor. xv. annis est p̄stā. ingenij. z diligēs paterfami. ita q nō fuerit verisimile p etatē esse lesū nō restituit. ¶ Fallit rōne pac. nā rōne future pac. m̄rimoniū cōtrahi pōt inter eos inē qđ reglr ppter etatē esse nō pōt vt no. in. c. i. de despo. impu. lib. vi. ego addo ad hoc dictū. Jo. an. in reka act' legitimi. de regu. iur. in vi. vbi dicit' rōne future pac. papa pōt dispēsare cū monacho z moniali vt virum vel vxorē accipiat.

¶ Fallit ratione futuri periculi: vt. l. si quis officium. §. fina. ff. de ritu nup. nā ratione futuri periculi licitū est officiali maritare filiā suam in loco cui pte est: licet aliquis ciuis nō possit vxorē ducere.

¶ Fallit ratioe pmotionis dignitatis: vt p Saly. in. l. i. vt digni. ordi. seruetur. z ideo solet dubitari an doctorati per impatorē debeant preferri doctorib' creatis per collegia. z est dicendū q aut impator creauit ipsum doctorē cum examine rigoroso. z tunc prefertur alias non ita dicit' par. de ca. in. l. quotiens. C. vbi de cri. opoz.

¶ Fallit rōne publice utilitatis: vt. l. potior. C. de offi. recto. puin.

¶ Fallit rōne loci vt. in. c. licet de pe. et. remis. vñ in mediolanē sib' q facit regulā hebdomedarū. ¶ Fallit rōne sterilitatis: vt in. l. ii. C. de agri. z celi. ii. xi. z ibi p bar. nā licet qđ cōducatur aliquā possessionē z pmitat eā colere p quadriennū z eaz nō deserere si supuenit magna sterilitas eā nō tenet colere vt ibi pbat. ¶ Fallit rōne nimie au steritatis z crudelitatis: nā licet dñs possit seruū suū impugne verberare: vt insti. de iure psonaz: tñ si nimū ipm crudeliter verberat tenet' vt insti. de his q sunt sui vel alie. iur. §. si. z. l. in eo. ti. u. si.

¶ Fallit rōne ciuitatis: nā si sūt in rotulo duo doctozes vn' aduena et ali' ciuis ceteris parib' nō erit loc' gratificationi: lz aliq̄s ali' eēt sed cuius p̄fertur: vt. l. ecclesias de epis. z cleri. ¶ Fallit rōne hostilitatis: vt. l. in iure de religiosis. ff. naz lz filio patrē offendere spugne si est hostis patrie: lz alias secus. ¶ Fallit rōne cōiunctiōis sanguinis vt. l. i. z. u. ff. de recep. nā cōiunctus sanguine celās maleficiū nō punitur ita sicut puniretur alius qui non esset cōiunctus.

¶ Fallit rōne cōiunctiōis hincinde: vt. l. nō solū. §. de vno. ff. de ritu nup. nā lz frater nō possit cogi deponere q̄ s'fam: vt. l. iulia. ff. de testi. hoc vcz nisi deponeret pro alio fratre cōtra fratrem per illū tex.

¶ Fallit rōne eqtatis. nā lz qđ p formā statuti nō possit legere p sub stitutiū hoc vcz nisi substitutiū esset eq̄lis sciētie: vt not. Bal. in. l. abo lēde de epi. z cleri. ¶ Fallit rōne subrogatiōis: nā lz rector nō possit facere aliqđ in vniuersitate nisi ad s' maior ps cōsiliarioz hoc verū nisi eēt ali' subrogati deficiētes: ita voluit bal. in. l. i. C. qñ non petē.

¶ Fallit rōne magne melioratiōis. vt in to. ti. ff. et. C. locati z p bar. in. l. q̄ tenet. C. de omi agro de ser. li. xi. ¶ Fallit rōne mer' vt in cle. i. de foro cōpe. nā rōe mer' qđ pōt exercere iurisdictionē extra territo riū: lz reglr secus: vt. l. si. ff. de iuris. om. iudi. ¶ Fallit rōne cōcessiōis nā princeps reuocādo priuilegia cōcessa ciuib' alicui' ciuitatis nō videt' in dubio reuocare priuilegia clausa in corpe statutoz p glo. in auc. q̄ in puncia. C. vbi de ci. imi. agi opz. z. l. heres absens ff. de iudi. z. l. ii. §. i. eo. ti. ¶ Fallit. si priuilegiū cōcessum per principē trāsit in cōtractū nā tūc non poterit illud reuocare: lz alias pot. Bal. in. l. s' m bitiosa. de decre. ab ordi. fa. z in. l. qui se patris. C. vnde liberi.

¶ Fallit rōne paupertatis: nā iudex q hz mltas causas pmo dōz expedi re eam paupis gl. est. l. q. l. c. in primis. z in. l. nō obstāte. de iure fisci.

¶ Fallit rōne futuri scādali: vt in. c. q̄ cito. de cōsue. nā lz subditi debeāt obedire supiori hoc vcz nisi se q̄retur scādali. iō tūc dōz rescribere supiori si timer de scādalo. vt in. c. si quando. de exerci.

¶ Fallit rōne psonē. §. iste frater. ff. de penu. lega. vbi iste est casus.

¶ Fallit rōne amicitie: vte st glo. l. l. sp stipulationi
 bus. ff. de reg. iur. nā si aliq̄s legat cētū rōne amicitie
 agnoscat nunq̄d de maiori vel minori summa le
 gauerit facit. l. q̄ heres. C. de pcur. et in. l. exigēdo.
 eo. si. vbi vn̄ amic⁹ pōt amiti sine mādato p ami
 co. l. iter amicos d. h. signi. **¶** Fallit rōne absētie pat
 ne vt. l. si lōgi⁹. §. filius. ff. d. iudi. nā rōne absētie p̄
 ne fili⁹ admittit ad agēdū q̄ alis non admitteretur.
¶ Fallit rōne affectionis paterne. vt. l. qui offi
 cij de contrahē. emp. nam ille qui p̄est venditioni
 potest emere etiam filius in potestate. licz alias nō
 possit. l. si in emptione. ff. de mino.
¶ Fallit si finiatu rōne nā lz ex forma statuti vxores
 bannitoruz debeant expelli de ciuitate non debent
 expelli si vxores remanserunt vidue fm Barho. in
 l. ticia. §. vsuras. de leg. ij.
¶ Fallit rōne fame: nā lz regulariter ille q̄ doctorat
 debeat examiari. fallit si est aliq̄s bone fame q̄ pu
 blice visus est legere z p̄ferre vlt̄ facere alia: ita q̄ ex
 fama sit doct⁹: nā iste potest s̄n alia examinatiōe licite
 a doctoi a fm Jo. an. i. c. p̄sti. el. ij. eē de appel.
¶ Fallit rōne geminatiōis nā lz cōcessio facta p̄ p̄
 cipē bonoz alicui⁹ bāniti nō valeat: vt. l. i. C. de pe
 ti. bo. sub lib. xj. fallit nisi geminauerit suā cōcessio
 nē vt est text. in l. nec dāno. C. de preci. impe. offe. si.
 cut z alias dixim⁹ in simili in. l. si q̄n. de rescrip. z
 licet cōfessio facta absente parte nō p̄bet. l. certum
 §. si quis absente. de confes. fallit nisi emanauit ge
 minata cōfessio: nā talis probabit fm Bar. in. l. cui
 scimus. de agri. et cens. li. xj. fallit vt in. l. j. in. si. de
 consti. pecu. et in. l. antiquus. C. ad velleia.
¶ Fallit rōne magne iniquitatis: nā lz ex forma statu
 ti q̄ sniaz nō possit opponi exceptio. fallit nisi oppo
 nat exceptio euidēns iniquitatis fm Jo. an. in addi.
 spe. in tu. de sen. §. vt autē. z facit q̄d no O' dr. in p̄l.
 xvij. z Bal. in. l. j. C. ne liceat tertio p̄uo. nā q̄n late
 sunt tres snie cōformes lz non possit singl̄ opponi
 exceptio p̄terit opponi exceptio nullitatis vel iniqui
 tatis. em dē. velleiā exceptio non recte formate iniqui
 tatis fm Fran. de capil. in. l. licet. C. de procu.

a **¶** Doctorari.
 Adde id tenen
 zē fely. in. c. cieri
 ci. circa. si. ij. col.
 de iudicij.

¶ Fallit rōne p̄iudicij naz si princeps promissit seruare statuta nō
 promissit intelligit de illis p̄ q̄ generat p̄iudicij: vt in. c. si. gratiose
 de rescript. z Cy. in. l. cū oportet de bo. que libe
¶ Fallit rōne nō p̄seuerantie: vt. l. si. ff. de exec. nā p̄iudicij q̄d datur
 aliquib⁹ q̄ sunt in aliqua arte nō intelligit datū illis q̄ desierūt de illa
 arte pro hoc facit q̄d no. bal. in auct. habi. C. ne si. p̄ pa. vbi voluit q̄
 scholaris q̄ non intrat sed vadit vagabund⁹ possit dare vocē: p̄ hoc
 facit glo. in. l. antea. §. si q̄s. ff. de acq. pos. nā aliud est esse in studio et
 aliud studere p̄ b̄ etiā vide gl. i. l. vnicuiq̄. C. de sac. san. ecc. e. ij. q. ij.
 c. glia ep̄l. q̄ voluit q̄ ad allegandū quē peritū nō sufficit allegare q̄
 diu studuit sed b̄n studuit: facit gl. no. in. l. i. ff. de in integ. resti.
¶ Fallit rōne affectionis paterne: nā si auus diligit nepotes z eos
 tractat vt filios cōtinebunt filij appellatiōe vt. l. alimēta de alimen. e
 ciba. leg. **¶** Fallit rōne affectionis nam licet tres tutele p̄curare pos
 sint vacationē vt. l. tria onera. de excu. tuto. hoc verū nisi fuerit affini
 tas. l. spadonem in p̄in. ff. de ex. usa. tuto.
¶ Fallit rōne necessitate officij nā licet ex forma statuti debeat p̄es
 mium capienti bannitū non t̄n debet capienti officiali potestatis fm
 Bar. in. l. si quis maior in. §. vtrum. ff. ad fille.
¶ Fallit rōne reprobationis: nā nunq̄ q̄s poterit petere officij a q̄
 fuit expulsus tanq̄ indign⁹. vt. c. null⁹. de pac. li. vj. **¶** Fallit rōne ne
 cessitatē p̄prie p̄sone: nā lz ex forma statuti oēs lapides q̄ extrahunt
 ex lapidicinis padi debeant v̄dē cōtati t̄n q̄s nō tenet v̄dere illos q̄s
 extrahit p̄ sua necessitate. l. venditor. §. si cōstat. ff. cōia p̄edio.
¶ Fallit q̄n esset periculū in moram nam pōt capi debetor nullo iuris or
 diue seruetor fm Bal. in. l. consentaneū. C. quomodo z q̄n iudex z per
 Bal. in. l. si creditores. ff. de p̄iui. credi. z est glo. no. z Bal. in. si. C. de
 ser. iudicia alia glo. insti. de acti. in p̄in. in verbo iudicio.
¶ Fallit rōne absētie iudi. nā si aliq̄s nō habeat copiā iudi. poterit
 in ei⁹ absētia appellare q̄uis alias nō possit vt no. in. l. ij. §. biduuz
 C. q̄n appel. sit facit q̄ no. in. c. ex suscepto. extra de foro cōpe. z q̄ no.
 Bal. in. c. j. de va. sal. **¶** Fallit rōne simulationis: nam statutū puniēs
 mulieres portātes monilia siue perlas nō obligabit eā q̄ portat mo
 nile cōtra factū vel perlas simulatas. fm Bar. in. l. j. ff. de fonte.
¶ Fallit rōne induitatis: nam vnū verbū vel vna oratio recipit in
 terpretationē rōne clausule vel orationis p̄cedentis vel sequētis fm
 Bar. in. l. q̄ filia d⁹. de leg. z glo. ordi. in. l. si seruus pluris eo. tit.
¶ Fallit rōne infirmitatis: nā legatus q̄ finita legatione rediens de
 mum morat infirmus in aliquo loco h̄z p̄iudicij q̄uis si moreretur
 nō haberet: vt. l. si cui. §. in d̄no. ff. ex qui. cau. maio.

De regulis incipientibus

¶ Fallit ratione impedimenti: nā licet caupo postq̄ apposuerit signū in caupona teneatur oēs hospitari: tñ non tenebit si habet multos in domo adeo q̄ non possit oibus sufficere vel locus esset incapax: hoc pbatur in l. facti aduersi. ff. nau. cau. stabu. z idem notat in iudi ce vi per Bar. in l. munere. ff. de mune. z hono.

¶ Fallit rōne immunitatis criminis: nā rōne immunitatis criminis pot̄ pena alterari s̄z Inno. in. c. s. extra de costi. quē refert z sequit̄ bal. in auc. sed nouo iure. C. de feruis fugi. z intellige q̄ poterit alterari p̄ principem non aut̄ per minorē a principe vt. l. diuis de fal.

¶ Fallit rōne magne cōtumacie nam poterit p̄tor rōne magne cōtumacie mittere aliquē in possessione ex p̄io decreto z q̄ nō admittat dñm in possessione sed regl̄ secus vt. l. iij. §. duas in verbo de cedunt ff. de dam. infec. eodē modo poterit iudex denegare audientia. l. sed z si p̄torē. §. sed z si de certo. ff. ex qui. cau. maio.

¶ Fallit rōne beneficii p̄teriti circa rē pb. de quo non fuit q̄s remunerat̄ nā ea rōne quisq̄ minime punit̄ ex delicto. l. nō oēs. §. ff. de re mili. ¶ Fallit rōe p̄sone cōcedentis dignitatē. nā ille q̄ p̄imus descript̄ est in matricula p̄feratur alijs nisi descript̄ postea esset p̄ primo descriptus z recept̄ ex p̄missa dignitatis: ita vult Bart. in l. de albo scriben. z Bal. in. c. is qui de preben. in. vj.

¶ Fallit rōne inuentionis de nouo: nā licitū est alicui aliq̄n vti in stramentis de nouo repertis alias nō posset vti vt. l. admonēdi. ff. de iur. reur. z. l. sub p̄textu. C. d. transac. z facit dictū Bal. in. l. inuitus. C. de pcur. vbi vult op. q̄n quis appellat ab interlocutoria.

¶ Fallit rōne ignorat̄ie: nam q̄s excusat̄ ab incestu. l. q̄ cōtra. C. de incest. nup. z no. in. c. §. q̄ fil. sint legi. z d̄ q̄s facere ignorat̄er q̄ cōtra p̄ palā. l. j. C. de interdic. matri. vbi est glo. sing. in. d. l. qui cōtra.

¶ Fallit rōne etatis: nam testib⁹ antiquiorib⁹ credit̄ vt. l. ob causam de test. ff. §. si z ibi glo. Itē senior canonicus pot̄ conuocare capitulū q̄n deesse p̄elatus s̄m Inno. in. c. s. de maio. z obe.

¶ Fallit rōne cōclusionis in causa: nā licet emptor possit denunciare venditorū quolibz tpe hoc verū nisi esset in causa cōclusum. l. si rem. §. quolibet. de eac. ¶ Fallit rōne necessitatis vt in. l. §. ad. l. rodia. de iactu z probat̄ in. l. j. C. de ope. libe. z. l. si. §. si usufru. ff. de iure do. vbi est casus q̄ valet stipulatio facta ex necessitate vno nūmo licet regl̄ secus. l. si quis vno nummo. ff. locati.

¶ Fallit rōne aliqualis p̄bationis no. p̄ Inno. in. c. cū dilectus extra de excu. tu. z p̄ Bar. in. l. qui libertatē. ff. de peti. here. vbi habet q̄ res inter alios acta alijs nō p̄iudicet z hoc verū est quo ad plenā p̄bationē. secus ad aliqualem p̄sumptionē: hoc tñ limita s̄m Bar. in. l.

admonēdi. ff. de iure iu. in. x. co. si testes sunt mortui: secus si essent viui z pars vellet q̄ examinarentur de nouo nam tunc nullam faciunt p̄sumptionem s̄m Bar. ibidem.

¶ Regula. cccxx.

Lex abrogata regulariter allegari nec ex ea argui pot̄ tex. est no. z tbi Bar. z doc. in. l. si. ff. de fur. z per Archy. in. c. fre quēs de resti. spo. in. vj. z p̄ cano. in. c. nouit. extra de iudi.

Primo fallit q̄n allegatur ad hoc vt habeatur noticia de ea vt nihil antiquitatis ignoret vt voluit glo. in. c. nouit.

¶ Fallit q̄n allegaretur ad finē ostendendi effectum condentis causam vt glo. in. c. vj. no. xj. q̄ j. qui tenet.

¶ Fallit q̄n eius ratio durat: q̄ tunc allegari pot̄ vt gl. in. d. c. nouit z no. in. d. c. qui. tenet. z do. Anto. z Inno. in. c. s. extra de constit.

¶ Fallit si vltra glo. allegaretur per principē cū per eum allegari possit z extra argu. C. de consti. pecu. l. §. penul.

¶ Fallit quando ipsa lex transiisset in priuilegium concessum ecclesie. vt not. per tex. in. d. c. nouit. extra de iudi. z ibi per Inno. pro quo facit. d. c. cum suis concordantijs. s̄m Joan. an. qui hoc. tenet immo videtur velle ex eorum not. singulariter. s̄m do. flo. z domi. Anto. q̄ vbi lex vel statutum transiit in priuilegium subditi reuocari non potest nisi per condemnationem z hoc etiam voluit Archy. in. d. c. qui tenet. xj. q̄ j. idem si transiit in contractum cum nō subdito. l. qui semel cum ibi no. per Bar. ff. de decre. ab ordi. fa. l. omnes populi. ff. de iur. sti. z iure. Et hoc etiam voluit Ang. in quadam sua disputatione secundum q̄ eam recitat do. Nico. in. c. nouit. extra de iudi. alias vero si non transiisset in priuilegium subditi vel contractum cum subdito z tunc reuocari potest. per id q̄ not. Inno. in. c. in nra. extra de iur. s̄m do. Anto. z flo. qui ita transeunt in. d. c. nouit. q̄ vltimū dictū pro cederet q̄n in sta causa subsisteret alias si cā non subesset tolli nō posset per id de quo habetur in. c. que in ecclesiarum extra de consti. per Inno. s̄m Jo. in o. crica finem.

¶ Fallit q̄n ipsa lex abrogata fuisset canonizata z tunc reuocari non possit p̄ id q̄ voluit glo. no. in verbo vbi lex. vt. q̄ j. in primis q̄d verū est q̄n esset canonizata per habentē potestātē in hoc alias aliud esset per not. extra de rescriptis. vbi vide in. c. s.

¶ Fallit q̄n lex abrogata consonat cū iure nouo. nam tunc allegari potest cū concordantia iuris non vt in prima cōstitū. C. ad hoc quod no. in. c. si. de offi. delega. in. vj. immo etiā vt det aliquod robur. extra de resti. spo. super eo: quod tñ fallit si allegaretur ad decisionem casus de p̄terito vel tempore quo non erat alleganda. vt in auctenti.

cum de appel. cog. in prin. & quod no. per Bar. in d. l. fi. & per domi. Anto. in. c. f. circa quod ibi vide vbi plene not.

Regula. cccxxi.

Libellus sine conclusione reglr non procedit a neq; valet & nota. vii. edita. C. de edē. & in. c. examinata. & iudi.

Primo fallit iuris realibus qz etiā libellus inhabilis tolerat sine cōclusiōe item dicit Inn. in. c. f. de litiis cōtest. & in. c. in eum de sepulti. Bal. in. l. vsufu. in prin. de vsufu. in apof. l. & adde. f. q. iij. presulatus.

Fallit quia sine conclusione libellus procedit coram papa & forte etiam coram alio: si conclusio sit uniformis: et respōsio colligi possit arg. ff. de aucto. tuto. l. f. & no. f. q. iij. presulatus. & vide ad hoc Inn. in. c. f. de lit. contesta.

Fallit in libello criminali casus est in. c. licz de sp. mo. & vide Bar. in. l. libelloz in fi. prin. de auctu.

Fallit si libellus fouet hoc modo cōqueroz qz tuus alienauit bona sua in fraudē meam: qz ista verba satis concludit vt no. in. l. oēs. §. lucius. ff. de hie qz in frau credi. & idē si qz dicat cōqueroz de mar. cui mutuauit. x. q. reddere recusat allegat ad hoc. l. paulus respondit. §. lucius. ff. que in frau. credi.

Fallit in pos. f. q. iij. quia presumitur Inn. in. c. f. de lit. contesta. & in. c. dilectus. de ordi. cogni. & vide Ange. in. d. c. ex litteris. in. iij. colum. in prin. vbi dicit tutius tamen esse quod ponatur de spoliato. & per eundē in. c. causam. de causa pos. & pprie Bal. in. l. edita. C. de eden. vbi ponit despolia. agētis possessor recuperande.

Fallit in his in quibus index pōt supplere ex officio suo qz tunc nō requirit exclusio. ita Bar. in. l. qui ergo. §. pena grauior. ff. de his qz no. infa.

Fallit si sic generaliter concludatur peto mihi iusticiam ministrari: & omnes predictas limitatio. nes ponit Anto. de but. in. c. examinata. in. x. col. extra de iudi. vbi ponit plures cōclusiones circa iusticiam. conclusionis libelli.

Regula. cccxxij.

Non procedit. vide fely. in. c. significantibz de libel. obla. in. fi. col. vbi ponit nunqd libellz hie pcludēs de iure cōmuni valeat si postea i actis ius spāle deducatur. & vide infra in reg. cccj. carta. xxvij.

Libellus ad hoc vt lis contestari possit seu pclusionē p̄tinere dz alias recipiēdus nō est cū snia sine petitiōe dici nō possit l. fidus. ff. cōi diui. & extra de suno. c. lz el. f. p. quo videtiam quod voluit Inn. in. c. f. extra de litiis contesta. vbi etiam per glo. & doc.

Primo fallit et nō t̄z hęc regula qz factū p̄poneret corā papa. cū tūc suff. cit ip̄a facti narratio & r̄sio reia d̄ ip̄am litē iducēdā: extra de insti. c. cū venissent supplet em̄ p̄nceps ei om̄nes solēnitatē. extra de transac. c. f. fm̄ Inn. in. d. c. f. et hoc tenet Guil. de cu. fm̄ Jo. an. ibidem.

Fallit quando agitur de electione seu postulacione ecclesiarum secundū host. in. d. c. f. §. certū in his em̄ hodie procedi potest sine litiis cōtesta. vt in cle. sepe. de ver. sign.

Fallit quando agitur de spiritualibus inter religiofos extra de iudi. dilecti fm̄ hoc. in. d. c. f. de lit. contesta. & de his plene dicendum est: vt in. c. f. extra de transac.

Fallit a fm̄ quosdā qz agitur possessorio: cū tunc admittatur talis libellus cōqueroz de tali qui me spoliavit absq; alia petitione pro vt no. glo. iij. q. iij. presulatus. per illum tex. & q. q. non t̄z extra d̄ causa posses. & proprietis. sed hoc non est verū cum in possessio requiritur litiis cōtesta. c. f. & q. de lit. cōtesta. no. extra de offi. deleg. cōsultationibz vt l. alqs non procedit talis libellus vt no. Inn. in. c. in nostra extra de sepul. & etiā tenet dñi de rosa decisiōe cccxj. fm̄ do. Anto. d. c. f. de litiis contesta. Nec obstant in contrarium inducta cum constet quod exceptio ibi facta fuit. Et hoc voluit hostiē. in. d. c. f. et Nicola. in dicto secundum quem credi poterit qz dicta iura loquantur quando factum fuit proposituz coram. papa.

Fallit in summaris in quibus pōt p̄cedi sine strepitu & figura iudicij: prout voluit Bar. l. extranagā. ad reprimen. in xbo sine figura: s̄ certe in his requiritur qz saltē ap̄d acta appareat talis petitiō: vt p̄z ex no. in. d. cle. sepe. de verbo. signi.

Quarto fallit. Pro quo fallen. vide do. de phi. cor. in cōst. cccxxij. in cip. ostenso per totum in. f. pte.

De regulis incipientibus

Fallit in casibus in quibus iudex procedere potest ex officio cum in eis sufficiat sola narratio sine conclusio: ut no. Joan. de lig. et de resti. spo. c. f. dices sic intelligi. c. q. p. sulat. fm do. Ant. in. d. c. f. de quo plenius extra de indi. c. examinata. et per do. Nico. in. d. c. f. q. dicit idem esse non in quibus exuberat officium iudicis ut in eis sufficiat sola narratio absque conclusione ad hoc quod no. Inno. extra de iureiur. c. ad nostram et scdo. et qd no. in. l. iiii. s. hoc autem iudicium. ff. de dam. infec. Et plenius in. d. c. per eundem host. q. ponit de generali conclusione libelli. Et quoniam conclusio est latior quam narratio vel e contra. vide extra de lib. obla. c. f. et extra de ord. in. cogni. c. cum dilectus.

Regula. cccxxiiij.

Libellus in qualibet causa offerendus est nec est si a parte non petatur obmitti potest cum de iudicij substantia tamen de iure civili quam de iure canonico requiratur: ut in. c. f. tibi per doct. extra de libel. ob. et facit. v. q. f. c. ii.

Primo fallit quando proceditur per viam inquisitionis cum in ipsa inquisitione que procedit ex mero officio iudicis dari non possit cum non sit que offeratur: sed loco eius danda sunt capitula super quibus inquiri debent extra de accusa. c. qualiter. s. debet fm hosti. et Joan. et do. Ant. in. d. c. f. de lib. obla. fm Inno. in titu. de inquisitionibus erit offerendus si petatur et tempus ad deliberandum debet ei dari. l. ff. de req. reis et in auc. offeratur. C. de lite. contesta. et scdm Bal. in. d. c. f. et hoc quando proceditur ad inquisitionem ex mero officio tunc presentia alias si procedatur ad eam aliquo presente qui eam impetravit: tunc erit dandus cum requiritur lite. contesta. prout est tex. in. d. c. cum dilectus extra de priui. ubi de hoc. et extra de re iudi. c. cum l. et extra ut lite non conteste. qm. s. sunt alij. et fm do. Nico. in. d. c. f. de lib. obla.

Fallit in causa que claritatem desiderat ut in causa. da. infec. fm do. in. d. c. f. q. procedit quando iudex hoc arbitretur arbitra tractu suo: s. an in hoc crederetur libellus vel non not. in. l. iiii. s. quoties. ff. eo. tit. et l. s. ff. de feriis fm hosti. et Jo. an. in. d. c. f. et ita resideas ibi cum do. Ant. et do. Nico. circa quod vide quod no. Bal. et alij in. d. l. iiii. s. hoc autem iudicio.

Fallit quando contra neminem specialiter agatur nec alius apparet contradictor: cum tunc non sit cui offeratur: ut in auc. offeratur ad hoc agitur casus tales erunt fm hosti. et Jo. an. et do. Anto. in. d. c. f. de libe. obla. s. certe et tunc non requiritur quod libellus alicui specialiter offeratur ut contra aliquem recipiatur: nec tunc litis contesta. sit faciendum ut no. in. d. auc. si oes libellus tamen generaliter erit iudici offerendus fm Bal. in. c. f. circa quod vide quod no. extra de offi. iudic. c. fi.

Fallit in casibus vilibus seu modicis: ut voluit glo. in. c. si extra de libe. obla. et per do. Cano. in. d. c. si quis cum clerico ad hoc auc. nisi breuior:

a littera. R

fo. cix.

res. C. de senten. ex peri. reci. et tunc non requiritur scriptura prout ibi habetur quod agitur dicatur modica causa vel vilis qualitate personarum attenditur l. plenus. s. equitate. ff. de usu et habi. ut voluit Jo. an. in addi. ad Specu. s. nunc videndum. et fm do. Ant. in. d. c. f. q. hoc ut tenere quod placet Nico. ibidem fm quod Bartho. voluit in. d. auc. nisi breuior.

Fallit cum litigantes rudes sint ut quia agricole vel similes ad hoc facit tex. in auc. de mada. prin. s. si tibi tunc. de qoni in. vj. col. et extra de rescrip. c. f. fm Inno. et Jo. an. in. d. c. f. de lib. obla. facit ad hoc quod not. in. d. versi. per. Suil.

Fallit quando est talis causa in qua non exigitur litis contesta. quia tunc non requiritur libellus fm Inno. et do. Anto. in. d. c. f. quia ita transeunt in pale. c. f. quod non est verum quia in ista duo scilicet libellus et lite. contesta. sunt duo substantialia iudicij separata vbi vna sublata non intelligitur alia ista. de nupti. s. affinitas adde quod no. per glo. in. d. c. f. fm Inno. ibi.

Fallit quando vertitur negocium inter episcopum et suos clericos: ut. d. c. si quis cum clerico. quod ut dicunt quidam locum habet etiam si ageretur coram legato cum non sit diuersitatis ratio extra de constitu. c. transa. quod etiam placet Inno. et Suil. de cur. in. d. c. cum sit contra tex. in. d. c. f. de libel. obla. fm hosti. fm quez non obstat. d. c. si quis cum loquat in causis breuibus sine modicis et c.

Fallit quando agitur de reddenda ratione per administratores seu officiales vel ex sindicatu: ut in aucte. ut iudices sine quoque suffrag. s. necessitate. C. ut oes tamen civi. qua crimi. l. si. fm hosti. et Jo. an. in. d. c. f.

Fallit quando factum proponeret coram papa. de quo extra de lit. contest. c. unico. ad hoc quod no. in. l. enim. C. de testamentis.

Fallit quando agitur inter religiosos de his que pertinent ad religionem. extra de appel. c. reprehensibilis. et de relig. c. fi.

Fallit et in notorijs. xi. q. i. de manifesta: et extra de accusa. c. evidenti. et de iureiuran. c. ad nostram fm Inno. et Jo. an. ad hoc quod habetur extra de fide instrum. c. conueniatur.

Fallit quando agitur de beneficijs auctoritate rescripti apostolici communitatis fm aliquos ut no. extra de etate et quali. c. accepimus. fm Inno. et Jo. an. in. d. c. f. cum rescriptum loco habeat libelli. ut in. d. s. nunc videndum. versi. s. bal. in. l. f. et Inno. dicit quod non solum in beneficijs obtinendis vigore rescripti sed et cum agitur de causa beneficii non requiritur libellus. ut expressum est in clemen. dispendiosam. de indi.

Fallit in causa matrimoniali si in ea iudex ex officio procedat: ut extra de clande. despon. c. fi.

Fallit in causis quibus sufficit summaria cause cognitio: ut. ff. ad exhiben. l. ij. et iij. s. ibidem fm hosti. et Jo. an. in. d. c. f. et ibidem domi:

Anto. ita transit quod verum est si tales cause sunt ita summarie q̄ in eis procedit potest. ita simpliciter de plano & sine figura iudicij vt sunt due cause predictae. l. quando igitur. de vsuris alias si sint solum summarie: & tunc vnus cognitio non in est sub alia causa. & sic nec libellus nec lit. contestata. sed solum inducuntur vt breuiter & breuioribus dilationibus procedatur: vt no. per bart. in extravag. ad repumendum in verbo summarie ad finem quod not. per glo. in ver. figura in. d. clem. sepe. fm̄ Jno. circ. que vide de quolibet instrumento vobolo: fallit in causis mere spiritalibus. extra de dolo et contu. c. j. fm̄ Jo. an. & do. Anto. in. c. j. extra de libel. obla. sed hoc nō probatur ibi nec est verum per. d. clemē dispēdiosa q̄ enumerat certas causas speciales vnde sec⁹ est in alijs extra de prescrip. no. l. maritus fm̄ Jmo. in. d. c. j.

Fallit qñ consuetudo disponderet circa libellos & esset seruanda cū talis consuetudo valeat vt. C. de priu. l. si. lib. xij. & c. de eo qui mit. in posses. c. iij. fm̄ Jmo. & Jo. an. in presale. c. j. qđ pcedit non solum in conuentione sed in statuto alicuius municipij: vt voluit Bal. in. d. c. j. & in. l. nec quicq̄. §. p̄finito. ff. de offi. p̄con. in. d. clemē. sepe qđ h̄ in. c. si. de appel. in. vj. nec potest consuetudo vel statutū inducere q̄ factum petitiō nō sit apud acta cum esset irrationalis quod no. in. d. cle. sepe.

Fallit quando imploretur officij iudicis a parte incidenter & deseruiens actioni vt si petatur migrādo decreto fm̄ Jno. in. c. j. de libel. obla. ad hoc quod nota. ff. de inoffi. test. l. papinianus. sed si filij & ff. de edil. l. ediles. §. itē sciendū. & de sepul. c. certificari. & d. l. nec quicq̄. §. vbi decretū. vbi de hoc quando vel extra ordinarie imploretur de condi. & ff. demon. l. q̄bus dieb⁹ in p̄ci. alias: Pariter requirit libel. vt no. in. d. c. si. qđ illd voluit glo. in rubi. ff. de iterro. actio.

Fallit in casibus in quibus non est necesse q̄ sententia referatur in scriptis: vt not. in glo. in. d. auc. offerat. secundum dominū. Antonium. in. d. c. j.

Fallit qñ agitur de re per sententiā transactione vel cōpositione finita ne lites ex libris oriant. l. si. C. de fide instru. fm̄ Jmo. in. d. c. j. quod verū est si executi h̄de & imploretur off. iudicij cū tūc nō req̄ret libell⁹ ad hoc qđ no. p. glo. de inoffi. testa. & qđ h̄ in. l. minor. v. Jno. ff. de mino. alias intēat p̄ executionē sententie actio iudicari vt alia actio descendens ex ipsa sententia transactione vel cōpositione: quis tunc libellus & c. vt voluit Bart. de in lit. iur. & de re iudic. Bal. in. d. c. j. de libel. obla. do. Anto. quod pcedit vt not. Jno. de excep. in. c. cum venerabilis.

Fallit in appellatione cū appellat ab interlocutoria cū tunc nō requiratur libellus vt no. per Suil. in. d. §. nunc videndus ver. nundū in causa appel. vbi dicit ita curia seruari fm̄ Bal. in. d. c. j. qui tñ dicit hoc verū esse si vtraq̄ pars sit presens: cū tunc offerendus sit libell⁹ secus qñ contestatio litis est necessaria. C. de tempo. appel. l. illud. §. si. & extra de testa. c. raynaldus.

Fallit qñ libellus fuisset product⁹ cōtra illū a quo qđ haberet cām & p̄cessus cū tenet lit. cōtest. facta cū habente causam & p̄cessus: nō cū eo agitat absq̄ alia p̄ductione libelli pro quo facit q̄ habetur. ff. de re iudic. l. sepe. extra de re iudic. c. q̄uis vbi de hoc per do. Anto.

Fallit quando partes in hoc conueniūt q̄ iudex non cū figura iudicij sed de plano ex officio veritatem audiat qui re p̄ta veritate dicat & ordinet q̄ vult: & ita procedit casus in. l. quotiens in fi. C. de p̄t. ni. & hoc fm̄ ipsum Host. in. d. c. j. qui etā ad hoc not. extra de arbi. c. cum tempore. & in auc. de offi. iudic. §. si nō contingit. non tamē posset fieri ex partium pacto q̄ iudex omisso libello sententiā ferat ad hoc no. in. c. si. de iud. in. vj. fm̄ Jo. an. in. d. c. j. qui ita residet sed Jno. nec pacisci voluit posse partes vt procedat iudex de plano & non cū figura iudicij. cum non possint renunciare partes ipsis solēntibus substantialibus iudicij: vt not. de offi. dele. c. de causa per glo. & si. q. j. in primis nec illis de ipsis loquentibus. ff. dele. in. l. nemo potest extra de foro compe. §. si diligenti sed vide de his latus per canonistas in. d. c. j. extra de libel. obla. & sic sufficit.

Regula. cxxxvij.

Libellus siue actione reali agatur siue personali siue in iudicij singularib⁹ siue particularib⁹ res specificē cōtinare habet: vt in. c. si. & ibi per glo. & doc. de libel. obla.

Primo fallit qñ contra ipsum libellum non opponeretur nec peteretur ipsum declarari vt dicit tex. in. c. si. & vt habetur in. l. si. C. de anna. excep.

Fallit qñ res ipse petite per ipsum actorem probabiliter certificari non possunt: cum tunc admittitur libellus non facta aliqua specificatione. & ita procedere poterit dictū Jno. in. d. c. si. dicentis q̄ sufficit petere fructus ex tali fundo absq̄ expressione & si nō extat poterit peti estimatio in sententia: & non erit exprimenda quantitas vt. C. de senten. que sine cer. quanti. l. ij. & iij.

Fallit quando res accessorie veniunt cum in ipsis accessorijs admittatur libellus incertus: sed non procederet libellus iste peto mihi restitui talem fundum cuj fructibus perceptis vt voluit Jno. in. c. certificari de sepul. & c. tanta qui filij sint legit. & nota. extra de ordi.

De regulis incipientibus.

cogni. cum dilectus. & per Ly. in. l. certum. C. de rei vendi. l. cum propria. C. si quis alteri vel sibi. scdm do. Anto. in. d. c. si ad hoc quod nota. per glos. in. l. fundi. ff. de excep. rei iudi. & p Bar. in. l. j. ff. de eden. circa prin. ubi hoc tenet que opinio olno servatur & consuetudine interpretatur vñ est seruanda. c. cum dilecti extra de consuetudine.

a Edita. vbi vide fran. are. in h. i. c. m. & i. h. ij. fallit & seq.

Regula. cccxxv.

Libellus ante litē contest. emendari & corrigi pōt vt est gl. in. c. a. ff. de libel. oblatione. & l. edita. a. C. de edendo.

Primo fallit qñ lapsus tps impediret agi cum tunc pariformiter impediat edi vt habet in. l. bonoz. & l. i. ff. rem ratam habe. & l. ca uere de adulte. prout est si statutum sit q ptas non possit punire delictum retro pmissuz p duos mēses ante principii officij: cum tunc si hoc tempus sit elapsum emendatio fieri non possit fm do. Anto. in. d. c. si. de libel. obla.

Fallit quando emendatio adderet aliam rem ino inclusam in libello actione deducta vt voluit Bar. in. l. edi. & Cy. in. d. l. fi.

Fallit qñ semel emēdasset cū nō possit iterū emēdari: vt. C. de reb. credi. l. j. fm Bal. in. c. fi.

Regula. cccxxvj.

Libellus post contesta. b emendari b nō pōt vt. l. edita. C. de eden. & c. si. ibi per doc. extra de libel. obla.

b Emendari. vide fely. l. c. significatib. l. i. co. h. ad illā materia & in. xi. co. ver. circa mutationē. & l. xij. col. ver. vnuz vltra oēs. d. libe. obl.

Primo fallit qñ vellē emendari detrahēdo aliquid a re petita & quo ad id litire nunciando cum possit etiam vsq ad sententiā nam sicut potest in totum detrahere & liti renunciare. l. postq. C. de pac. ita etiaz pōt in parte ad hoc q no. extra de pac. c. cū ibidē. ff. si cer. pe. l. quidem sermo. do. Anto. & Jmo. videntē etiā velle in. d. c.

Fallit qñ talis emēdatio esset circa accessoria occurrentia pēdente lite cū his possit etiā fieri liti cōtesta. de edil. edic. §. ediles. & §. item sciendū. C. de iudicij. l. ij. & fm Anto. & Nico. in. d. c. fi.

a littera **L** Fo. cxi.

Fallit quando emendatio fieret circa qualitatem quonon habet immutare substantiam facti nec formam suam sed solum habz diuersificare exceptionem suam: cum tunc fieri possit vsq ad sententiā. l. dilectus. §. si detracta. ff. de noxa fm. Jnn. qui circa hoc voluit in. d. c. si. & communiter per doc.

Fallit in iudicij vniuersalibus cum in eis possit fieri emendatio & addito post lit. contest. vsq ad sententiā. & hoc voluit Jnn. in. d. c. si. & glo. in. d. l. edita ad hoc instum. de actio. §. si minus de peti. he re. l. iij. quia procedit non solum si conclusio fuisset generalis: vt qe pent declarari se heredem quia non fuit sibi satisfactum: sed etiam si actor ponat in libello exceptionem legitimā competentem: putat se dicat peto. p. quis mutuauit & es mihi obligatus non ob. pacto de nō petēdo: ipe actor est audiendus si non pbat aliquid iam p hoc appa ret libellum esse iniustum: debet em libellus contra libellantē seruari. C. de libe. causa. l. cum per. & extra de iudi. c. examinata p cano. in. c. si. extra de ver. signi.

Fallit vbi cūq libellus relative nō narratiue loquatur vt qz dicit q tale quid sit fuit vt continet in instrumēto. ita no. do. Pau. de cast. in. l. gallus. §. itē credēdū. in. fi. ff. de libe. & posthu.

Fallit qz dicta pcedit qñ lis est ptestata sup re qñ; vero litē pte statā pōt emendari iuxta materiā. l. edita. C. eo.

Fallit qñ pars aduersa acceptat id qd in libello est narratum: se cus aut si illud negat: ita tenet Bald. in. d. l. eum vidē dicendū est in narratis in exactionibus: qz ille fuit libellus rei. l. j. C. de his que pe ne noie nō dicitur q in exactionibus: reus est actor & ideo nō pōt qd narratiue dictū in libello vel in exactionibus per penitentiam reuo cari. vt est glo. no. in. d. l. eum nisi ante litem conte. vt not. glo. in. l. q familie. ff. fami. hercis. & Bal. in. l. ex hac scriptura. in. fi. ff. de dona. & vide Pau. de cast. in. l. exempla. ff. de pac.

Regula. cccxxvij.

Libelli verba ambigua in libellantis fauorē interpretari de bēt. l. si quis. ff. de iudi.

Primo fallit qz dicta regula pcedit in libello ciuili sec⁹ aut in criminali: vt no. Lud. ro. in. l. diuortio. ff. solu. ma. p q allegat decisionē Bal. in. l. quoties. §. si qd. ff. de here. instit. qd eēt val de singu. si verū eēt. s; hoc nō pnto verum nec de iure pbatur.

Fallit qñ in criminalibus pceditur ad instar ciuiliū casuarū: vt labentem. ff. de penis.

Fallit quia in his terminis Barho. contrarium voluit in. l. libel lorum in prin. ff. de accu. ver. quero. aliquis percussit aliquem per

aliquod dies etc. quę sequitur Jo. fabri. in sti. de actio. in prin. nec ob
stat decilio Bal. in l. omortio. z in dictis locis alleg. quia illa procedit
ex eo quia in d. l. quonens. §. si quis. ff. de here. in sti. presumit ubi q
etiam probatio accusationis nō aiter cōcludebat q̄ cōcludebat ver
ba accusationis. z ideo q̄ probatio ambigua debet interpretari con
tra ipsum p̄bantiem. in c. in p̄sentia de proba. interpretant̄ dicit ver
ba incon. in sti. cūtra accusatōtē z ita aperte declarat Bald. in d. §. si
quis ei. sc̄do de here. in sti.

Regula. cxxxviii.

Liber seu scriptura quantūcumq̄ antiquissima plenā fidē nō
facit: presumptionē vero inducit que arbitrio iudicis
cēditur. l. in coniuictorum. C. de religi. et sum. fune. et vt voluit
Joan. and. in c. cum causam. extra de proba. et in rubri. de consensu.
eccle. vel alta.

Primo fallit in libris seu scripturis repertis sub custodia pu
blica z fidelis: seu in loco ubi reponunt̄ soluz scripture
auctoritate vt in archiuo publico cū tales faciāt fidē. vt voluit Jo.
an. in d. cum causam. cum ibi reponuntur ad hoc q̄d no. p̄ glo. in l. §.
§. exactis in ver. per resti. de orig. iur.

Fallit in scripturis quibus ab antiquis nostris cōmuniter est crea
ditum: vt in libris historialibus seu cronici: vt voluit Barto. in l. §.
ff. si cer. pe. vbi ex hoc dicit q̄ credendum est libris aristotelis et hy
pocratis cūz cano. maioribus cōmuniter sit fides adhibita ad hoc
quod no. per glo. in verbo magis in c. inter dilectos. extra de fide in
stru. z per glo. in verbo transulit in c. per venerabilem extra de loco
quod similiter locū habet in scripturis que olim fiebant in albo hoc
est in loco de abato ante domum pretoris de q̄bus glo. in verbo albo
extra de iudi. cum z iste faciant fidem ex quo ab antiquis nostris fi
des fuerint adhibita.

Regula. cccxxix.

Lite non cōtestata ad suam diffinitiuā perueniri nō pōt vt no.
in l. §. illud. C. de tempo. appel. z Bal. in auc. qui semel
in. §. col. C. quomodo z quando iudex z ibi per Bal. z doc. in c. qm̄
frequenter. vt lit. non contesta.

Primo fallit in causa appellatio
nis: vt in d. §. illud.

Fallit in causa nullitatis annexa appellatiōi Bald. in l. ambe. in
§. col. C. quomodo z quando iudex.

Fallit quando actor se absentat vt per. Barth. in d. auc. qui semel

in. §. col. et ibi etiam Bald.

Fallit quando intentaretur officium iudicis vt pars se absentes
vt dicit Bald. no. in d. auc. qui semel in. §. col. vide Bald. z Bart. in
lab. eo. z in d. §. illud qui examinat istam materiam.

Fallit in causa criminali in qua potest ferri sentētia etiam lite nō
contestata: vt est glo. singu. in l. abientem. ff. de penis: sed cōtrarium
tenuit Azo. in summa. C. de requi. reis. z istud est verius.

Fallit quando iudicium non dirigitur contra certam personam
nec ab ea petitur aliquid dari vel fieri concluditur tamen iudi. nam
inopoterit procedi sentētia lite non contesta. vt. l. aut si omes. C.
si in adhi. z ita procedere poterunt iura legistaz. fin domi. Anto. et
Jmol. in. c. §. vt li. non contesta.

Fallit quando agitur de libertate obtinenda vt habetur in l. §. C.
de asser. tol. z l. §. si vero subuentum. ff. de fidei. pro quo facit q̄d
not. in simili. in c. cum olim. extra de iudi.

Fallit in causa beneficiāli vt est expressum in c. i. C. de eo qui mit
ti. in posses. in. vi.

Regula. cxxl.

Item nō cōtestata in cā appel. ad suam diffinitiuā pue
niri pōt vt est casus in l. §. illud. ff. de tempo. ap.

Primo fallit corā iudice a quo secus coram iudice ad
quem vt dicit Bal. in c. per tuas. de ap.

Fallit quando partes essent presentes tempore lit. contesta. qz de
bent litem contestari alias non audiuntur. ita dicit Bal. in auc. qui
semel. in. i. col. C. quomodo z quando iudex. qui dicit q̄ si comparet
in medio tempore probationis non debet audiri ne lis contestatur
pater.

Regula. cxxli.

Item cōtestādi animus in dubio tam ex parte rei
q̄ actoris presumitur vt in ca. i. et ibi docto.
extra de lite contesta.

Primo fallit quādo in loco esset cōsuetudo talis
vt animus lite conte. exprimat̄. cūz tunc
nūl exprimat̄ nō presumitur talis animus nec inducitur lit. con
testa. vt voluit do. Nico. in d. c. i. de lit. contest. in l. semper. ff. de reg.
iur. z. i. liberorum. §. quod tamen cassius. ff. de reg. iur.

Fallit quando iudici apparet de non lit. contesta. qz actor propo
nendo factum et reus respondendo potestatus fuit quod hoc facit
non tamen animo lite contest. cum talis protestatio ipsam lit. cōtest.
impediet: vt voluit glo. in d. c. i. et. l. vnica. C. de lit. contesta. Jmo. in
c. cum. m. de consti. et do. in c. §. de lit. contest.

Regula. cxxlii.

De regulis incipientibus.

Lite non cōtestata testes regulariter recipiēdi nō sunt. vt in toto ti. z in. c. qm̄. frequēter. z ibi p̄ doc. extra vt lite nō cōtesta. et in. c. veritatis extra de dolo et contu.

Fallit hec regula in plurib⁹ casib⁹ enumeratis p̄ glo. i. d. c. i. vt li. nō cōtesta. z p̄ glo. iij. q. in summa.

Sunt et vltra glo. singul. alij casus in quibus similiter recipi pōt lite non contesta. quicūq; vnus est etiam notarius qui recipit testes ad causam. extra de elec. c. bone. el. primo.

Est in vniuersalib⁹ actionib⁹ post sniam diffinitiuā. C. de pet. her.

Est qñ agit de re iudicata vtrāfacta a defūcto: vt lit. pe. c. i. in. vi.

Casus est in his que lite non contest. sunt nota. extra de constiu. c. cum. m. de consti.

Casus est in bonis ecclesie alienat⁹. et in spēsis vel excōicatis post inhibitionem extra de dolo z cōtuma. c. veritatis. in fi.

Casus est qñ agitur contra clericum qui de maleficijs suis publice gloriatur. extra de excels. prel. qñ sit.

Casus est qñ curāt admitttere iuramētū. extra de testi. veniens.

Casus est in incidentibus vel emergentibus questionibus vt no. per glo. singu in di. ca. extra. vt lit. non contesta. et Inno. et in omnibus casibus in quibus non est necessarius libellus. extra de libel. obla. ca. i. secundum paulū qui has post glosam enumerāt in dicto ca. extra de lite non contesta.

Est de his oibus m. Specu. in titu. de leg. ij. vbi enūerat. xxxvi. in quibus testes recipi pōt. lit. non cōtesta. quib⁹ ad de aliū casum in. c. quāuis. de offi. ord. in. vi. aliū casum in. c. pro humanis. de homi. eo. li. et alios in clemē. dispēditiofam. de indi. et ibi do. Nico.

Fallit quando procederetur per viam inquisitionis vt plene per canonistas. in. d. c. veritatis.

Fallit quando procederetur super crimine dilapidationis ibides per canonistas et habetur per cano ist. q. ij.

Fallit quando procederetur ex mandato persone: vt ptz in glo. in d. c. veritatis. z ibi etiam per doc.

Fallit in crimine heresis in quo etiā post mortem ferri potest sententia. xxiii. q. ij. sane. et no. in. c. insinuatione.

Fallit quādo infamato de crimine inducia fuisse purgatio cum tunc si non veniat in terminum pro confesso habeatur z conuicto. eo elapso adeo q̄ possit contra eū ferri sententia et lis contesta. per id quod voluit glo. in. c. i. extra de simo. ad hoc etiam de purg. ca. c. cum p. quod voluit glo. in. c. decernimus. prout refert domi. Anto. in di. ca. veritatis. **R**egula. cxxliij.

Ite in cōtestata cōtra absentē regulariter pcedi nō pōt. vt p̄ Inno. i. c. veritatis. extra de do. z pu.

Primo fallit quando ipse actor agere non potest de presenti vt quis debitum sit conditionale in diem vel pendeat ex alio arbitrio cum tūc recipi possit lite conte. ff. ad. l. aquil. z extra de ver. sig. et ea que vt plene vester in. d. iuribus.

Fallit quando ipsa pars esse presens z impediret litem contestari per id quod habetur. extra de iudi. c. penul. z fi.

Fallit quando dignitas excicaretur extra ne se. vac. ca. vlti. circa quod vide quod ibi. not.

Fallit qñ exigitur parte presente / q̄ vnum malitiosum tyrannuz cōuenire actor nō audeat nec recipi testimoniū eadē de nūcia. cū tūc iudex superueniat eidem actori iuste timentt argu. de appel. a. si. in. stus. et considerata negocij qualitate z alijs circumstantijs recipiet testis quo ad poterit z diligenter sustinebit interesse rei in ipsorum extimationem reseruādo sibi exceptionē psonas in. d. causa secundū host. z Jo. an. in. d. c. qm̄ vt lit. nō contesta. z not. ad hoc etiam in. c. fi. extra de here. in. vi. secunduz Nico. non obstat text. in preallegato. c. qm̄ faciens mentionē de reo qñ est contumax vel absens cū habeat respectum ad id qd̄ cōiter accidit secundū do. Nico. in preallegato. c. qñ frequenter vt lit. non contesta **R**egula. cxxliij.

Inter patrem z filiū regulariter esse non pōt. vt. l. lis. ff. de iudi. et. l. actiones. ff. de acti. z obli. siue venit petitio. vt. l. fi. C. de in ius vocan. et sic eodem modo contractus non valet. i. s. fi. de contrahen. empt. et. s. item similis insti. de inuti. stip. et. l. ij. C. de inof. do.

Primo fallit vbiq; velle filius agere cōtra patrē extra oz dinario officio iudicis: quia tunc posset bene agere vena tamen perita: vt in glo. valde notabili. iuncto tex. in. l. cogi. s. si pater filio. ff. ad trebel. Et nota. in. l. iij. s. si ea de bono. posset.

Fallit in causa alimentorū nam si pater dinegat alimentare filiū vel filius patrem tunc eo casu inter eos poterit esse lis. vt est tex. in. l. si quis a liberis. in princi. ff. de liber. agno. et est tex. in. l. fins. s. ipsum autem. C. de bonisq; libe. z in. l. nec filius. C. de patria pote.

Fallit in castrēsi vel quasi castrensi nam in his bonis poterit esse lis inter patrem z filium: vt est tex. iuncta glo. in. l. adopti. in princi. ff. de in ius vocan. Et tenet glo. in. d. l. lis nulla. et est text. in. l. cum oportet in. s. eo. C. de bo. que libe.

Fallit vbiq; inter patrem z filium esset facta obligatio et fir

De regulis incipientibus.

mata iuramento: quia tunc inter eos poterit esse obligatio. ita notanter tenet bal. in l. iij. C. p. donato. Quia iuramentum est de iure naturali quo iure non consideratur patria potestas. Et idem etiam tenuit Jo. an. in sim. de testam. in glo. in ver. vbertus. de gobis. in additione Specu. et hoc est secundum eum: quia ista donatio non est prohibita per legem nec reprobatam secundum ea que notantur in l. cu. l. de fideius. et p. bal. in l. non dubium. ff. de legibus. Sed pau. de cast. in suo consilio. c. ij. consuluit contrarium et male nec fuit recordatus de eo quod dixit Bal. in d. l. iij. C. pro dona. nec de regulis quas ponunt docto. in c. cum contingat. de iureiuran. ubi dicunt quod quando actus est prohibitus: quia est contra bonos mores civiles non vitatur iuramentum quod est de iure naturali. unde ius canonicum non considerat aliud nisi an iuramentum possit ferri sine peccato vel non. istud ponderat text. in d. c. cum contingat. et in c. licet mulieres. eo. ti. lib. vi. et. c. ij. de pac. eo. lib.

¶ Fallit filius alieno nomine puta tutorio vel curatorio nomine conveniat patrem quia hoc casu potest: ut est text. l. questum. ff. de in ius vo. et in aut. ut matri et avie. in princ. quod secus esset si esset procurator in rebus sua quia non licet filio accipere cessionem actionum contra patrem: ut est casus secundum unam legem. in l. actiones. ff. de act. et obli. et ita tenet Ang. in d. l. is nulla qui dicit illum sext. esse ad hoc perpetuo notandum.

¶ Fallit quia ista regula procedit de iure civili secus autem de iure canonico: quia de omni causa inter patrem et matrem et filium potest esse iudicium. ita not. Jo. an. in d. c. animal. in glo. de iudi. lib. vi. et idem tenet Ange. in d. l. omnia. qui dicit hoc esse utile in terris ecclesie. sic ego allego. de hoc glo. de iure canonico valde non. una est. xxij. q. iij. c. si ecclesia. alia. q. q. vj. quare. tertia est in c. ff. in glo. pe. de iud. lib. vi. quas communiter sequuntur. et per hoc allego. bonam text. i. c. non est nobis. de sponsa. q. tex. vult quod in causa matrimoniali inter patrem et filium possit esse iudicium.

¶ Fallit quando pater filium maledicit et contra pietatem tractat: quia tunc filius potest cogere patrem ut ipsum emancipet: ut no. in l. qui dam cum. filium. ff. de ver. ob.

¶ Fallit quando pater dissiparet fidei commissum / quia tunc obligatur filio existenti in potestate restituere ante conditionis eventum / et sic filius poterit petere ut remoueat ab administratione: ut est casus nota. in l. imperator. ff. ad trebel. et ibi per docto. per Barth. solum in l. ff. in §. de sententiam pas. et per eundem in l. §. quod si mihi pres. et i. l. fina. i. pri. ff. so. mat. alios. casu vide per gl. doc. i. d. l. is nulla. de iudi. et per text. in l. ius certus. ff. eo. ¶ Regula. c. c. l. v.

Litigare tenetur quis per se iudicio maxime criminali. l. si. C. de procu. et in c. pasto. de iudi.

a littera. 2.

So. cxliij.

Primo fallit in magistratibus quia ratione officii possunt per alios litigare. l. non solum ff. de procur.

¶ Fallit in excommunicato quis per alium debet litigare: ut in c. intelleximus. de iudi.

¶ Fallit in episcopo qui per alium litigare potest: ut v. q. iij. c. quia episcopi.

¶ Fallit in universitate ut in l. eorum. et. litem eorum. et. l. j. ff. quod cuiusque universi. nomi.

¶ Fallit in illustribus personis que per alium litigare possunt: ut d. l. si. C. de procu.

¶ Fallit in his qui non habent discretionem ut sunt pupilli prodigi et furiosi et similes: ut no. dicit Anto. de bu. in c. pasto. de iudi. qui ponit sex superscriptas fallen.

¶ Fallit quando delinquens esset positus in carceribus quia propter necessitatem datur procurator nisi pro alio delicto fieret inquisitio contra eum in alio loco: ut dicit Bal. in l. eos. §. super his in si. ff. de ap. et vide omnino. quod no. Bal. in l. minime. C. de appel.

¶ Regula. c. c. l. vj.

Litteris ordinarij iudicis non creditur si in eis testes descripti non sint: ut in c. quoniam de procur. et plene per cano. in c. post cessionem extra de proba.

Primo fallit quando consuetudo loci est quod credatur cum ipsa consuetudo loci attendenda sit in hoc ut voluit Inno. in d. c. §. de procur. in §. oppo. et Jo. an. in d. c. post cessionem Jo. calde. ibidem et ita communiter tenetur per. c. cum dilectus extra de fide instru. et per id quod habetur in l. j. et. §. C. de sum. trini.

¶ Fallit quando tales littere eius sigillo sunt sigillate vel contra producentes facerent fidei per id quod habetur in l. si procurator ff. de procur. et. C. de reb. cre. l. §. et extra de sumo. c. si ad quorundam. et in cle. j. de pecu. fm Jo. cal. et Jo. de imo. et do. Nico. in d. c. post cessionem de proba.

¶ Fallit in litteris commissionis iurisdictionis: ut quia per eas delegatur iurisdicatio cum talibus litteris credatur sigillatis sigil. ipsius ordinarij extra de offi. deleg. c. cum in iure. ad hoc quod notat do. de rota in decisio. c. c. l. vj. q. incipit item voluerit et quod habetur in l. si per caluniam. C. de epis. et cleri. et Buil. de cu. et Bar. in l. si procurator pro quibus facit quod habetur in c. significavit extra de appel. a contrario sensu. et quod no. Archi. in c. j. de offi. deleg. in. vj.

¶ Fallit in lris citatoris. monitoris seu requisitoris cum talibus litteris sigillo ipsius ordinarij credatur per id quod habetur in l. lxx. dist. non det et extra de offi. dele. prudentiam. in prin. et. c. cum causam. xvij. dist. si episcopus. immo et creditur

De regulis incipientibus

eur litteris sigillatis per capitulum: per ipsas enim recognoscitur canonicus ad electionem. xvij. q. iij. extra de elec. c. cu et ibi. pe. et etiam fm Jo. cal. et Jmo.

¶ Fallit in leuibus seu in his que sunt modici preiudicii cum in his credatur litteris ipsius ordinarii suo sigillo sigillatis: et vide de his plene per cano. in. d. c. post cessionem. extra de probationibus.

¶ Fallit in litteris testimonialibus attestantibus factis de presenti/ emanantibus super his que fuerunt in iudicio de pertinentibus ad officium ipsius scribentis vel scribi facientis: et hoc si fecerit ad requisitionem pupillam cum tunc eis credatur presertim si papa in commissione dixerit se fidem relationi habiturus: extra de appel. c. intimasti. et de purgatione cano. c. cu dilecti. ver. his igitur fm Jo. cal. et Jmo.

¶ Fallit in his litteris testimonialibus emanantibus super his que sunt in iudicio tpe date de pertinentibus ad officium scribentis quoniam in his litteris concurrerent plura sigilla plurium ordinandorum ordinario cum tunc ipsis litteris credatur. extra de dolo et pu. c. cu olim. et. d. c. veritatis fm ipsos Jo. cal. et Jmo. d. c. post cessionem. extra de proba.

¶ Fallit in ipsis litteris testimonialibus attestantibus factis extra iudicium presertim commissum coram se ad officium ipsius scribentis cum tunc credatur ipsis litteris fm Host. in. d. c. post cessionem. et Jmo. in. d. c. ij. ad quod no. in. d. c. f. in. iij. oppositione.

¶ Fallit in factis valde antiquis in quibus forte sufficit presumptua probatio cum tunc credatur litteris testimonialibus ordinario etiam enunciativis si enunciet fines antiquos: vt. c. si papa. de priu. in. vj. et. c. cu causam. extra de proba. vbi etiam not. de litteris pape.

¶ Regula. ccxlvij.

Locutio indiffinita ad futura regit extendit vt. l. si. C. que res pig. obli. pos. et. l. senat. et. in. l. serui. C. de ser. vba. predi. et in. c. qz circa de priuile. et habetur plene per Bar. in. l. si ita. ff. de auro et agen. lega.

Primo fallit in iuramento quia iuramentum est stricti iuris et ideo etiam si sit generale. ita tenet Host. in. c. penul. extra de iureiuran. et ibi etiam hoc tenet do. Boba. qui dicit hoc bene esse notandum et idem tenet do. Gaspar. calda. in. c. cu contingat eodem titu.

¶ Procedit hoc in favorabilibus secus autem in odiosis vt tenet prefatus doc. in locis preallegatis. et de hac materia habetur etiam per Bal. in. l. si. ex toto. in. §. j. ff. deleg. j. vbi etiam in materia format. tale questionem de eo qui promissit non offuscare domum alicuius luminibus suis etiam intelligatur promississe et stipulatus etiam fuisse de furto. Et eodem

a littera D.

fo. xvij.

modo dicas si alicui concessa sit immunitas collectorum postea veniant guerre et ponantur noue collecte. an ille cui concessa est immunitas teneatur collectam soluere de quibus oibus habetur per Bald. in loco preallegato qui allegat in hac materia tex. valde nota. in. d. l. seruius. de serui. vba. predi. qui tex. innuit quod talis promissio. de presententi extendatur etiam ad futura quem tex. habeo pro not. et videtur esse in simili per Jo. and. in addi. ad specu in titu. de treug. et pace. in pen. q. per Bar. simili. in. l. damni infecti. §. si vicinus. ff. de dam. infecti. et per Bal. in. l. iubemus. C. de sacro san. eccle. et per Pau. de cast. Rapha. et Jmo. in. d. l. si ex toto.

¶ Regula. ccxlvij.

Magistratus multam taxatam in. l. eos. C. de mo mulctam excedere non potest. vt in. d. l. eos.

Primo fallit quia. d. l. procedit quoniam iudex in precepto suo nullam expressit quantitatem secus si iudex diceret precipio tibi vt compareas ad talem diem sub pena centum quoniam si tunc non compareuerit et postea citatus non allegaret excusationem legitimam: iudex poterit ipsum punire in centum vel in illa quantitate expressit ita dicit singula. Oldra. in. c. su. xij. incipien. cur processum et. ibi allegat tex. in. l. si quis rem. ff. de custo. reo. Spec. etiam dicit et idem videtur innuere verba Host. in. tit. de sententia. et re iudi. et in. §. item nota. que sit nulla. ver. si. possit etiam vbi allegat. l. j. §. j. ff. de seruis fugi. et. l. diuus que est l. iij. eo. tit. et adducit rationem in. l. qz quis. ff. de regu. iur. et dicunt hoc etiam de consuetudine deductum seruari debet. l. minime de lega. c. cum dilectus. de consuetudine quod perpetuo tenementi quod est dictum singulariter et aureum.

¶ Regula. ccxlix.

Magistratus durante magistratu conueniri non potest.

Primo fallit in furto in quo durante officio potest conueniri: vt in. §. in auct. vt iudices sine quoquo suffragio et l. §. si vero in auct. de defens. ciui. et tenet glo. in. d. l. §. ff. de in ius vocan.

¶ Fallit si coram principe conueniatur qui solutus est legibus. vt not. glo. in auct. de manda. princi. et in. d. §. si vero. in auct. vt iudices sine quoquo suffragio.

¶ Fallit in magistratu perpetuo sine dubio: quia iudicantur perpetui arg. l. sufficit. de condi. inde. et glo. in. cle. ij. de rescrip. qui bene possunt conueniri quando sunt in officio: vt not. in. l. principalibus. ff. si cer. peta. et idem dicit Bart. in. l. de pupillo in. §. si quis pretori. ff. de noui ope. nunci. et Ang. in. d. l. §. ff. de in ius voca. et Spec. ti. de actio.

p iij

De regulis incipientibus.

§. i. ver. illustres. 7 Bal. in. d. l. principalibus. fallit etiā vbi cūq; magistratus esset extra suum territorium q; tunc poterit citari: vt voluit glo. in. l. prius. C. de episco. audi.

¶ Fallit quando actio esset tempore peritura: quia tunc potest in ius vocari. ad prescriptionem interrumpendam vel actionem pertrahendam: vt. l. senatus. ff. de offi. p. res. l. sed si restituantur. §. sed si dies. ff. de iudi.

¶ Fallit si se subiciat alterius iurisdictioni naz 7 imperator potest se subicere cuiuslibet iurisdictioni fm glof. singularem. in. c. statuto. de offi. dele.

¶ Regula. ccl.

Malefidei possessor si q; a principio fuerit ex post facto verbo bonefidei pro rata tps malefidei 7 bonefidei iudicandus est fm do. Anto. 7 Inno. in. c. grauis extra de resti. spo. quicquid dixerit Bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei vendi. qui non decidit fm cano. in. d. c. grauis.

Primo fallit qñ efficeretur bonefidei possessor ex post facto non superueniente aliqua legitima causa cū 7 tñ creperitur malefidei possessor. l. non solū. §. i. ff. de iureiurā.

¶ Fallit quando effectus fuisse bonefidei possessor representatione talis persone que representat primam personam: vt quia heres qui est in bona fide successit defuncto qui erat in mala fide: nam cum tunc ipse representat primum defunctum censetur esse in mala fide: vt. l. ij. C. de fru. 7 lit. ex pen. 7 l. cū heres. ff. de diuersis 7 tempor. prescrip. 7 l. sequitur. ff. de vsuca. in. §. fructus vbi glo. 7 Bar. hoc voluit fm do. Nico. in. d. c. quis de resti. spol. qui idē tenuit per. d. l. ex diuerso. ff. de rei vendi.

¶ Regula. cclj.

Malefidei possessor de perceptis fructibus propter titulum excusatur. l. si fundū. ff. de rei ven. per ca. no. in. c. grauis de resti. spolia.

Primo fallit in eo qui in fraudē creditoris emit. vt. ff. de his que frau. credi. l. emit. §. pretor ait.

¶ Fallit i eo qui emit contra interdictū. l. C. de. agri. 7 cens. l. quem admodū. 7 l. si. lib. xj.

¶ Fallit eo qui emit a fisco solū causa reuen. C. de fide instru. lib. xj.

¶ Fallit in eo qui emit a vendente per metum. ff. q; metus causa. l. sed 7 si parens. 7 l. bi ver glo. de his quattuor casibus qui procedunt quando constat eum fuisse malefidei cum in dubio presumatur esse bonefidei iusto titulo vsq; ad lit. contesta. vt voluit domi. Anto. in. d. c. quamuis. 7 domi. de rota. in. decisio. xxxij. fm Nico. in. d. c. grauis.

a littera. D

fo. cxvj.

ad hoc adducit qd not. extra de preben. c. de muta 7 extra de causa pos. 7 proprie. cum. super. 7 de prescrip. c. si diligenti.

¶ Regula. cclij.

Mandati fines diligēter custodiēdi sunt diligenter. ff. de mandati.

Primo fallit quādo actus sunt connexti 7 dependentes quia quando mandauit vnū et videt mandasse aliud vt not. An. in. l. qui procuratorē. ff. de procura.

¶ Fallit qñ dedisset iuramentū ad constituendum 7 peruenisset aliquid ad aures procuratoris ppter qd nō deberet pferri: q; nō videt cōfiteri vt no. bal. in. c. i. extra de lit. cōtesta.

¶ Fallit quando procurator excedit mandatū presente domino. 7 nō cōtradictōe vt no. Bal. in. auc. q; in pronuncia. C. vbi de crimi. agi. oportet vbi oīno vī de per eum: 7 per alios do. in alijs allegatis locis in. d. l. diligenter.

¶ Regula. cclij.

Mandatū habens ad aliquid emendus vtfaciendum si illud emit vtfacere fecit noie mandatū fecisse presumitur vt est glo. 7 bar. in. l. qui vero alle. ff. de itine. actus prius. §. qui seruus.

Primo fallit cum mandatū fuisse repudiatum quia non psumitur noie mandantis emisse vel facisse Bal. in. c. q; litteras. C. manda. 7 satis. patet per Ang. in. d. l.

¶ Fallit qñ illud fecisset ex interuallo longi tps q; tñ nō presumitur illud fecisset nomine mandantis vt est glo. insti. de oblig. que ex malef. §. ope. Inno. in. d. ad audientiam de homici.

¶ Fallit in multis casibus de quibus Ange. in. l. procurator. et Bal. in. l. j. §. denunciatio. ff. de ope. no. nun.

¶ Regula. cclij.

Mandatū variē morte mandatū reuocatur a. l. xj. ff. de iuris. om. iud.

¶ Reuocet. vide Fely. in. c. relati circa si. de offi. deleg. 7 in. c. licet. in. ff. eo ritu.

Primo fallit quando res desinit esse integra: ut in dictis iuribus.

¶ Item quod est mandatum cum iuramento quotiens mandatum abesse contigerit. c. dictus de offi. delega.

¶ Item quod mandatum est adhibitum ad placitum sedie apostolice: ut. c. gratiose. de rescriptis.

¶ Item quod executores sunt deputati ab apostolica sede et facit: ut in. c. sup. gra. de offi. delega. in. vi.

¶ Fallit quod executores sunt dati super re ad quam tradenda quod erat obligatus. ut. l. si. de acquen. posses.

¶ Fallit in institute. l. si. quod emancipatus. §. si imbutus. et ibi glo. ff. de instito. et ratio est quia ibi erat mandatum generale secundum unum intellectum. ut notat ibi Pau. de cast. l. ut si quis per epistolam de acqui. here. et in. l. et qui. ff. si certum petatur.

¶ Fallit in mandato seu in commissione facta nuncio curie ab ipso iudice: ut no. bar. in. l. fundi. §. si. ff. de acquir. pos. et Pau. de ca. in. d. l. si per epistolam in si. vide oino Ludo. de ro. in. 2. l. xxij. quod incipit morte mandatis et. ubi dicit quod si dominus credebatur procuratorem mortuum vivere reuocasset mandatum causa singula in l. libera. ff. de per. fm eum.

¶ Fallit quod est mandatum ad pias causas quod heres non potest illud reuocare: ut in cle. exiit de paradiso. §. in pbo. et non est alibi secundum Bal. in auc. si qua mulier. C. de sacro. san. eccle. in. si. et no. et Bal. in. l. si. de solu. ubi et dicit quod idem in mandato de donando aliquid per l. si ego. §. si. ff. de iure do.

¶ Fallit quod dominus satisfecit procuratori et in instrumento procuratorio: quod tunc res desinit esse integra: ut no. bar. in. l. si defuncti. ff. de procur.

¶ Fallit quod mandatum dicitur et potest executum post mortem ut in cle. registrando: ut no. Albe. de ros. in. l. si homo non remunerandi. §. mandati. **¶** Regula. cclv.

Masculinum regulariter femininum a: ut incipit: ut in. l. si quis id quod ff. de iuris. om. iudi. l. mancipia. C. de ser. fugi. bonus text. in. l. qui duos milites. ff. de lega. iij. et habere plene per. Diony. in. l. si. ff. de verbo. signifi. cum sumi.

¶ a femininum
Ad materia videtur de do. pe. phi. cor. in. 2. l. inci. pi. pro decisioe in lra. l. et in. 2. l. xij. incip. ad h. i lra. m. zin. 2. l. xcij. incip. circa p totuz. et in. 2. l. cxxxv. in. 2. l. placet in lra. d. zin. 2. l. cxxx. incip. in pnti lra. o. la. iij. i. §. pte. et consl. xcvi. incip. l. p totuz. et in. 2. l. xciij. incip. l. p totuz. et in. 2. l. cxxx. incip. re. petio p totuz. et i. consl. cxx. i. ci. pi. quaz in lra. a. zin. 2. l. cxxx. incip. quaz p totuz in. iij. pte.

Primo fallit in scribis quod appellatione filiorum non comprehenduntur filie femine. ita dicit Archi. l. c. si quis suadente dia. xvij. q. iij. Et idem eleganter dicit Jo. de imo. in. c. potuit de locato. quod si instrumento concedatur feudum pro me et filiis et. et ita tenet Bal. in. l. si. ff. de lib. et posth. allegando Archi. in. d. c. si quis suadente diabolo.

¶ Fallit ubique esset consuetudo vel esset statutum in ciuitate quod filie femine non succedat: quod tunc appellatione filiorum non debent comprehenduntur filie femine. ita mirabiliter Pe. de ancha. in. l. tres. ff. de pac. p quo facit quod signanter tenuit Bart. in. l. pe. ff. ad treb. et tex. no. et et Rapha. fulgo. in. l. si. C. de condi. infer. facit quod no. tenuit Bar. in. l. h. des mei. §. no. ita ad treb. et l. iurisiurandi. ff. de ope. lib. dicit quod si quis non comprehendit pro se et filius quod tunc appellatione filiorum non comprehenduntur filie femine ubi in ciuitate vigeret consuetudo quod filie femine non succedant.

¶ Fallit dicta regula ubique in statuto fieret mentio de filiis quia tunc appellatione filiorum non includerentur filie femine ita Lar. zaba. in. c. quinta uallis extra de iureiur. quod ita dicit consuluisse. ratio est secundum eum quod si appellatione filiorum comprehendantur filie femine ut in. d. l. si quis id quod de om. iud. cu. simi. tunc hoc non est ex propria significatione: sed per interpretationem et extensionem: ut in. l. iusta. ff. de verb. sign. ubi dicit quod iuxta interpretationem et sepe filij appellati continentur filia et sic non semper ad id est glo. notabilis. l. lucius. §. questum. ff. de lega. iij. quod dicit quod si nomen fratris confertur in plurali quod etiam continetur soror: ut in. l. lucius iuncta glo. ff. fami. hercis. habet locum non ex vi verborum sed propria significatione verbi ex eo quod masculinum concepit femininum sed statuta non recipiunt extensionem cum proprie debeant intelligi prout. l. iij. §. hec verba. ff. de negocijs gestis. l. non aliter. ff. de lega. iij. et l. si. §. is qui nauem. de epensa. tuto. et idem infert ipse dominus Cardi. in loco pre allegato quod in statuto appellatione filiorum non includuntur filie femine per rationem de qua supra. et de materia habetur per Cynum et doctores in. l. quicumque. C. de seruis fugi. p bal. in. l. si ita de irri. rupto testam. et in. l. cu. ex filio. §. ex filio ff. de vulg. et pupi. et in. l. ex multis. ff. de testa. et p bal. in. l. si. in prin. ff. de libe. et posthu. et in. cle. si. de elec.

¶ Fallit dicta regula ubique tractaretur de odio. et sic masculinum confertur in materia odiosa et penali quia tunc masculinum non concepit femininum. glo. est reputata sing. que allega. l. si. §. queritur. ff. de ven. inspi. iuncta. l. si quis ex heredato. et in. l. si quis. ff. ad. l. iul. ma. iesta. et est optimus tex. in. c. quamuis de penis in. vi. not. Do. de here. eo. li. ubique alia esse. mens loquens: quod tunc in hoc casu masculinum non concepit femininum: ut in. l. lucius in. §. questum. ff. de lega. iij. et ibi casus et ita et glo. in. d. l. si. ff. de ver. signi.

De regulis incipientibus

¶ Fallit ubi masculinū pferat a iure qualificatū sicut si esset doctor medicus religiosus: nā hoc casu masculinū nō cōcepit femininū casus est in cle. v. de cōsangu. & affini. ubi hoc t3 pau. de eleaza. Car. flozē

¶ Fallit ubi quicquid masculinū pferat in materia differētī q̄ nō p̄gruit femine sicut viro nā tūc ēt masculinū nō cōcipit femininū in. l. si. ff. de tutel. i. licta. l. fere. ff. de reg. iur. & hoc est q̄ dicit Bal. in. l. in multis. ff. de ista. homi. ubi dicit q̄ masculinū nō cōcipit femininū in his q̄ differūt rōne p̄suetudinis vel cause finales & ponit exēplū de p̄suetudine putatūc statutū q̄ magnates nō possint intrare palatū nā tale statutū nō extēdit ad femi. qz nō p̄uenit mulieri intrare palatū

¶ Fallit ubi p̄fertur masculinū & femininū separati: nā masculinum nō cōcepit femininū. ita concludit Bal. in. d. l. in multis. ff. de sta. ho. & probatur in. l. si. in. prin. C. ad tercul.

¶ Fallit ubi quicquid prolatus est sub nomine proprio nā tunc ēt nō cōcipit femininū: vt. l. si q̄s ita cū ibi no. ff. de test. tutel. & est conclusio oīz hec est regula patitur vnā limitationē nā si tale masculinū est prolatus a iure cōdendo legē & in prima cōclusionē: tūc efficitur lex cōtinens qz lex debet esse vniuersalis: vt. l. oēs populi. ubi per Bar. ff. de iusti. & iure de quo vltra p̄dicta habetur per doc. in cle. de elec. in. vi. et. Specu. tractat in ti. de dispu. in. §. post hec ubi omnis copiose Bald. in. l. si. C. de here insti. & d. l. in multis de statu homi. habetur. in. l. q̄ domū con iuncta. l. mater. §. mulieres. ff. ad. l. ius. de adulterijs. & l. vnica iuxta finem. ff. de raptu. virgi.

¶ Fallit ubi quicquid se queret correctio legum. qz tūc masculinū nō cōcepit femininū ita Bal. in. l. quicquid quas limitationes bene nota.

¶ Regula. cclvi.

Maritus cōstāte matrimonio ex cā donatiōis dotē vxori cōstituere potest. l. constante de do. ante nup.

Primo fallit fauore liberta. vt in. l. C. de ser. pig.

¶ Fallit in alienatione quam fecit fiscus & hoc eius fauore vt. l. si hy porbecas. C. de dist. pig.

¶ Fallit in alienatione pignoris in qua sit vnus de creditoribus cū solennitate per proclama vocatis & tacentibus preiudicat taciturnitas: vt. l. si eo tempore. C. de distra. pig.

¶ Fallit nisi studiosē & dolose faciat vt decipiat illū q̄ sap. ore suo cōtrahit. vt. C. de lat. lib. tollē. auc. ad hec & C. si res aliena. pigno. l. ij. C. de distrahen. pig. l. mulier & dicta. l. si senten. & c.

¶ Fallit rōne sanguinis seu coniunctionis: vt. l. si seruus p̄munis. ff. de dona. inter virum & vxor.

a littera Os

So. cxxviii.

¶ Fallit si potior sum eo in iudicio eodem cuius primo loco mihi cōpetit prosecutio vt. l. sepe de re iudi. & in. c. quis re iudi. vide de hac materia per Lud. de ro. in. l. que dotem. ff. solu. matri.

¶ Regula. cclvii.

Maritus regulariter non tenet nisi inquantū facere potest vt. l. maritū. ff. solu. matri.

Primo fallit in marito procuratore vt est tex. in. c. de donati. inter virū & vxor. s̄m cōmunem intellectum Joā. an. et hoc. quicquid glo. aliter dicat: & idē tenuit Jaco. de belui. in disputati. na quā ponit in. l. §. C. de rei vxor. actio. & Jo. de imo. in. l. diuortio. §. impendia. ff. solu. matri. & l. filio. ff. eo. titu.

¶ Fallit ubi quicquid maritū cōueniretur p̄stante matrimonio: & ad dotem eo qz male vitur substantia sua s̄m glo. in. l. ubi adhuc. C. de iure potium in verbo ita t̄z in verbo substantia: sed de hoc dic: vt p̄ Bar. talios in. l. si cōstante. in. vii. q. & vlti. ff. solu. matri.

¶ Fallit si maritus a principio sciens se non posse solidam dotē redere illam accepit vel confessus fuit illam accepisse: vt est glos. nota. p̄cto tex. in. l. penul. in. fine. ff. de iure dotium Bar. in. l. maritum. §. leganter. ff. solu. matri.

¶ Fallit si res dotalis existit apud maritum qz species sit in dotem ita qz marito videtur concessum hoc p̄uilegium nisi data esset in p̄sistentibus pondere numero vel mensura. vt. l. §. cum autē. C. de rei vxor. actio. p̄ hoc bene facit. l. in bono fidei. in prin. de no. seu. & Jo. imo. in. l. si fundum. ff. solu. matri. Bar. in. l. nensenus. §. si fundus de re iudi. & latus in. l. si filio. tenet expresse cōtrarium q̄ dicit ubi dicitur & ideo videtur dicendū si res dotalis non extaret sed alia p̄pta & acquisita ex re dotali per. l. si cum dotem. §. si. ff. solu. matri. §. l. imperator. §. si. ff. deleg. iij. & in terminis videtur tex. in. l. maritū. ff. de dona. inter virum & vxorem.

¶ Fallit si maritus p̄uentus negauit se fuisse maritū p. l. sed hec ita in de reg. iur. & l. verū. §. si. & l. si vnus ex socijs. §. si. ff. pro socio. & in terminis firmat per Bar. per verbū puto. in. l. etiā. ff. solu. matri.

¶ Fallit nisi maritus promississet alteri q̄ mulieri dotem restituere in. d. l. nensenus in prin. & procedit s̄m distin. glo. no. ibi in. l. si p̄te ff. solu. matri.

¶ Fallit si mulier in iudicio iurasset maritū sibi debere cētū ex cā do vt est tex. not. in. l. enim. §. si mulier. ff. solu. matri.

¶ Fallit si extra dilationē legalem marito esset concessa longior dilas in restituenda dote quam habere deberet de iure communi vt in Bal. l. 3. & ibi no. ff. de pac. dota. tex. est notabilis s̄m vnam lecturam

glos. est in. l. si ex parte. §. sed an etiam. ff. quod cum eo quam limita-
tionem posuit Ludo. de roma. in. d. l. maritum. sed Bart. ibi tenuit
contrarium secundum aliam lecturam.

Fallit si maritus vel eius liberi artifices sint: quia ex artificio co-
mode vivere possent: vt est glo. not. in. l. maritus in id. z ibi doct. n.
saluto matri. z notat glo. in. l. si quis argentum si quis. ff. de dona. li-
mita etiā vltra predictā regulā predictaz sex alijs modis: vt per bar.
in. d. l. maritū. ff. soluto matrimonio. **Regula. cclviij.**

Maritus vxorem alere non tenetur si dos sibi promissa no-
detur: vt est glo. no. in auct. de non eligi. secundo
nub. §. si. in vers. one. z eam expellere poterit probatur in. l. si. C. ad
vellaia. z illū tex. ad hoc ponderat Bal. Ly. z Saly. in. l. quod in vxo
re. ff. de neg. gest. Bal. in. l. diuisione. ff. sol. matri. z in. l. si cum dotem
in. §. si autem. ff. eo. si. vbi etiam per moder. z per. Bar. in. l. si dona-
surus. ff. de condi. ob causam.

Primo fallit nisi mulier que dotem promississet dedit id quod
posset marito quia non tenetur nisi quatenus facere
potest vt. l. ex diuerso. circa princ. ff. solu. matri.

Fallit vbi quis alius vt puta pater vel alia persona pmisisset z de-
ret pater id quod potest qz hoc casu non posset mulier expelli: quia
pater mulieres habet bhficiū ne teneatur genero nisi in quāstā fa-
cere potest: vt. l. presbyter. ff. de iure do. z d. l. ex diuerso. in princ. ita
tenet Rapha. in. d. l. si cū dotē. §. si maritus cū. l. sequen. ff. sol. matri.
et optime probatur in auct. de restitu. per ea q̄ ponit. §. qz vero. z no.
Moder. in. d. l. si donaturus.

Fallit vbi quis nulla dos fuisset promissa viro qz hoc casu etiaz te-
netur alere nec eaz posset expellere: vt probatur in. §. q̄ sūt. in auct.
quō natu. effi. sui. legi. bene facit. l. q̄ nulla. ff. de reli. z sum. fune. z c.
per vestras. de dona. inter viruz z vxo. z ita etiam tenet bal. in. l. pro
oneribus. §. si. ff. de iure do. vbi pro hoc allegat rationem quia mu-
lier tenetur operari viro. vt no. in. l. scut. C. de ope. liber.

Regula. cclix.

Mater fa. etiam vt ducatur ad iudicium personaliter capi non
potest. l. i. auc. ibi posita. C. de offi. diuer. iud. z. in auct.
nouo iure. ff. de custo. reo.

Primo fallit secundū Ange. in. l. consentaneum. C. quomodo
z qñ iudex z. h. d. esse verū nisi absqz eius presentia iu-
dicium expediri nō posset. quo casu absqz suo debitore in iudicio esse
possit. l. i. §. qd agitur. ff. de vent. in spi. z ibi patet exemplū fm Ange.
Fallit fm Bal. in. l. cōsentaneū. illud quod dicit qz mater familie

non potest capi: qz non hz locū in muliere honesta. secus in meretrice
vel luxuriose viuēte que pōt psonaliter capi. ar. auc. de resti. de. ea q̄
parit in. xi. mense. §. si. col. iij. z p Bal. ibi facit etiā. l. i. §. de offi. diuer-
so. iudi. z glo. in. d. l. cōsentaneū. loquit de matrefa. licet matrefa. di-
cat illa q̄ honeste vinit: vt no. glo. in. d. l. mācipijs in prin. ff. de his qui
sunt sui vel alie. iur. itē de illa q̄ est note auctoritatis: vt est tex. in. l. iij.
§. si iustum. ff. de libe. exhiben. sed meretrix. z luxuriosa: z leno: z simē
ies nō Bal. in. d. l. cōsentaneū. limitat de. l. pma z auc. ibi posita. C. de
offi. diuer. iudi.

Fallit et hoc limita vtz nisi ista meretrix hēret maritū qz tūc pp
reuerētiā mariti gauderet pūlegio. d. l. i. auc. ibi posita: z fuit dictuz
zo. an. in addi. Specu. in ti. de iureiurā. vbi dicit qz si ex forma status
i puniat meretrix ipone offēdi nō potit si ē maritata. l. si vxor. §. diu-
tyāno z. §. adul. ff. de adulte. meli^o facit tex. i. §. si. pcedēti l. d. l. si vxor
z ponit in oderni in. l. si viro. §. de viro. ff. solu. matri.

Fallit qz nō hz locū qñ in criminali pferēdo testimonio ducere
qz tūc bñ posset cogi. ad iudiciū glo. est sing. in. c. j. de testi. cogen. fm
Lu. de ro. in singu. suis rō pōt esse: qz tūc nō curat de honore sec^o qñ
pro suo crimine cōueniret: qz tūc capi nō posset nec duci ad iudiciū
ad carcerē vt est tex. in auct. vt nulli iudiciū. §. nouit. §. si. si vero. col.
vij. z in. auc. sed nouo iure. C. de custo. reorum.

Fallit vbi mulier pateretur: z esset cōtenta venire ad iudicium. c.
mulieres de iudi. lib. vj. vbi in illesas: z ita transit do. pe. de ancha. §.
Cy. z pe. in. l. nec honores. C. de epil. z cleri. dixerūt qz pūlegio da-
to eminenti psonē puta: qz iudex accedit ad illā vt. l. ad egregias. de
iureiuran. non pōt renunciari Ludo. de roma in. l. lxx. singu. dicit de
hoc dicto. Cy. esse casum in. c. ij. §. ceteris de iudi. in. vi. sed dic qz forte
ille tex. loquit in casu speciali in monialib^o ergo i cōtrariū est ius cōe-
lius sing. de legibus.

Fallit nisi in rescripto apostolico hoc exprimeret qz tūc ad hoc iu-
diciū etiā plures casus no. in. c. j. de iudicis. in. vi.

Fallit in muliere que acceptauit tutelā filij sui. z renunciauit nu-
ptijs: z velaminib^o: z oi alijs legū auxilio qz tūc isto casu p tali debito
pōt capi mulier: z incarcerari lz alias non pos. ita. sing. dicit bar. in
l. si qz sub cōditōe. in. vj. col. ij. qro qd si renūciauerit secū. nup. ff. §.
test. tute. ita no. Bar. in auct. neg. z a ho. C. qñ mu. tute. fan. pōt. col.
iij. ver. risto casu. **Regula. cclx.**

Mensis mētio qñ fit i dubio de mēse. xxx. dierū intelligit fm
Bar. in. l. cū bissex^o. ff. de ho. signi. z bal. in auct. §.
semel. C. quomō z qñ iudex. z in. l. eos. C. de app.

De regulis incipientibus

Primo fallit qñ psequer ultra lex vt statuta vsq ad xxxi. diē qz tūc intelligit de mēse habēte. xxi. diē. z est casus in. c. cū interioribus de tēp. appel. z fm doc. in locis preallegatis. ¶ Fallit vbi assignatur menses a iudice p termino partis vel aliter pferē ab ipso qz tūc intelligitur de mense habēte tot dies quot hz mēsis ille in quo fuit assignatus ille mēsis ptermino suo Jo. Jo. an. in. c. quā sit piculosum de elec. in. vj. z ita t3 Bar. l. cum dixisti de. verbo. signi.

¶ Regula. cclxi.

Minor si ex forma statuti cōtrahere nō potest si sine consanguineorū consensu si contra hat: a talis contractus ipso iure a est nullus. Ita Bald. in. l. si quis mihi bona. ff. de acquir. here. §. quod si mandata.

Primo fallit nisi talis pupillus cōtraheret cum: patre: quia in eo casu cessat nō nam statim pater eum decipere non presumitur. l. si. in prin. cū simi. de cura. su. z hac rōne redigitur cōsensus consanguineorū ita consuluit bal. z ipse Bal. ponit in. l. pactum dotale. C. de colla.

¶ Fallit, in. quasi contractibus, in quibus talis solennitas statim non requirit: vt voluit, idem Bald. in. l. j. ff. de acquir. here.

¶ Fallit si contractus pupilli esset ad sui lucrum sed si ad suum damnum: qz hoc casu, requireretur cōsanguinei: vt per Bal. in. d. l. j.

¶ Fallit quando ipse pupillus habz cōsanguineos sed si non habet tunc procedit contractus absqz eisdem fm Bal. in. l. turpia in fi. de depo. z in. l. j. z. l. cum dotem. §. eo autem tempore. z. §. si autem. in. fi. ff. so. mat. z Ange. in. l. j. in. fi. ff. quod cuiusqz vni. per. no. zc:

¶ Fallit si habent consanguineos inhabiles quia absqz eis contractus procedit fm Bal. in. l. j. C. qui admitti. tutius est: tamen in his duobus casibus interponi decretum iudicis. l. vidue. l. furioso. et ibi per Bal. C. de nupt.

De regulis incipientibus. a littera D3 30. cxx.

¶ Fallit nisi isti consanguinei reperiantur furiosi cum eorū consensu non poterit interuenire. l. qui seruum. ff. de acquir. here. secundus Bald. in. l. cum heres eo. ti. has limitationes ponit Ludo. de. ro. in. l. si quis mihi bona. §. si quis in bona. ff. de acquir. here.

¶ Fallit quando mulier z pater gessere minorem actum: quia principaliter ordinatur ad acquirendum. l. in generatina ad obligandū. et not. in. l. quamuis. in prin. de acquir. pos. z Jac. de are: z ita Ang. in. l. mutuum. §. i. ff. de acquir. here.

¶ Fallit quando minor diu possedit hereditatem vel curator: quia presumitur habuisse consensum propinquorū. l. similis. ita dicit Ang. in. l. qui alienas. ff. de acquir. here. §. i.

¶ Fallit quando illud decretum fuisset in hereditate. nam. valuisse aditio minorum sine consensu cōsanguineorū que pbatio trāsfertur in aduersario: qz in dubio factus quia nō presumitur debitor: z hoc dicit Ang. de peru. in. l. in titu. ff. de acquir. here. §. i. quod bene no. qz ista est subtilis materia z quotidiana. nam cōmune est. istud statutū per ciuitates italie. ¶ Regula. cclxij.

Minor publicatis attestationibz regulariter restitui d3 vt testes producere possit bar. l. i. §. nūciatio. ff. de oui ope. nun.

Primo fallit nisi minor diligēter in quistionē fecisset in pquis rendis testibus atqz attestationes publicarent. eos inuenire nō potuit. nam ex hoc non fuit lesus dolo aduersarij nec suis facilitate z ideo nō debet restitui. arg. l. ff. C. de in integ. rest. mino. ita sing. voluit Spe. in tit. de rest. in integ. in. §. si. vers. quid si causa.

¶ Fallit nisi peteretur restitutio ad producendos testes super alijs que exceptione dilatoria vel declinatoria iudicij que non concerneret merita cause: quia cum illud diceretur modicum in iudite dato q non probaretur. ar. l. fideiussor. §. quidam. ff. manda. et promodica lessione non rest. conuenit resolutio. l. sicut. de in integ. z bal. in. l. si cut. et in. l. peremptoriam circa quarta in col. C. que senten. rescin. nō pos. vbi etiam ad hoc allagat Archi.

¶ Fallit vbi cūqz minor poterat restitui ad pbandum crimē quod imposuit cōtra aduersariū vt puta quia minor opponit cōtra aliquē q erat in famis vel aliquē accusauit de aliquo crimine z doctrina Bal. in. d. §. nūciatio nō. h3 locū i criminali: vt est gl. no. in de. nō pōt in ver. si. penul. de procur. z no. Spec. in ti. de resti. in integrum in. §. si quis aut. ver. sed pone bene facit tex. in. d. l. auxilij in prin. z hoc no. Bar. ff. de mino. et qd no. glo. in. l. i. §. accusationis in verbo merito consequenti. ff. ad turpil. Adde etiam q idem voluit Anto. in. c. quod de elect. et Abb. in. c. auditis. de resti. in integ. et Ludo. de ro. in d. §.

¶ Ipso iure vide ad materiam que habent per Bald. l. ff. cclxxxvij. in. iij. pte et per firmianū in suo sūreo reperto in. v. statuta. de contractibus ver. lxxj.

nunciatio s; in contrariu allego. glo. in. l. minor. xxv. annis omiffa. ff. de
mino. et ibi Bald. q; dicit q; inuenitur qda decifio Specu. que dicit q;
minor. xxv. annis no restituit i integru vt possit publicatis attestatio
nibus pducere nouos testes super eisdē articulis. ita dicit Bald. in
addi. z non in lectura. postea. dicit quod ego allego glo. l. minor. xxv.
annis omiffa; z postea soluit aut i tali causa criminali veniebat aliqd
querendu minoriz no restituit: aut nihil tunc pcedit doctrina Spec.
z. de hac materia habetur p bar. et bal. post glo. in. d. l. mi noz. xxv.
annis omiffam. per Ange. post antiquos in. l. vbi. ff. de edē. et p Bar.
in. l. nā et postea. §. si minor. ff. de iureiuran. et in. l. mi no. si sit quali.
contumax. ff. de mino. z per Cardi. in. cle. l. de resti. in integ. et. xv. q.
p Jo. an. Ant. de but. et per Imo. in. d. c. auditis vbi dicit q; inra que
dicūt q; publicatis attestatiōib; admittit minor: debēt intelligi q;
fui facilitate fuit deceptus de qua facilitate debet pcedere cause co-
gnitio: z sic debet citari pars aduersa. z idē i ecclesia. vbi dicit Car.
in prealle. cle. i. q; si etiā habetur testis melius pbatz si vult euz pro-
ducere super eidē capitulis q; prius requiritur cognitio cause sup la-
cilitatē: z videtur etiā vey circa pdicta. sed adde q; Jac. but. in. d. l.
minor. xxv. annis. ff. de mino. tenet cōtrariū. s. q; nūq; restituitur que
ex. ibi Bar. etiam putat singu. in. l. que res in prin. in verbo tūc ap-
pellatur in glo. sua. ff. de solut. vbi dicit q; restitutio integrū concessa
maiori nūq; prodest eius aduersario in aliquo si lesio minoris ad-
uersarij precessit.

Regula cclxiij.

Inoz aduersus

solutionem sibi factam resti-
tui debet.

Primo fallit vbiunq; pecunia esset deperdita. casu
fortuito no autē facilitate ipsius minoris: q;
tunc no poterit restitui integrū aduersus dictā solutionē. ita notabi-
liter tenet glo. in. l. verū. §. sciendū. ff. de mino. quam ibi bar. dicit ad
hoc esse notandā: z eā reputat esse singularē. Pau. de ca. in. d. l. l. c.
si aduersus solu. p limitatione. d. glo.

Regula cclxiij.

Acti

in possessionē si q; velit cōtradictorē citari fa-
cere dz: qui se cōpareat z tpe missiōis expulsus
sit z no appellet ad contradicendū amplius non amitti-
tur. l. s. C. si de monēta. pos. fu. appel.

Primo fallit vbiunq; fuisse citat; suppliciter ad
cōtradicendū. no aut sub cōditioē vt s; ha-
beret ius contradicēdi compareat. z ideo cōpareat seu cōparere de-
beat: q; modo heres eius qui fecit eū citari. pro legitimo cōtradictor-
re no admitteret postea ad dicēdū q; no eēt postea. legitim; d;ictor

ita singulariter limitat bal. i. l. fi. C. de edic. diui adri tollē. allegat no-
tata per Inno. in. c. cū inrer. extra de excep. z. l. l. no. bar. z Bal. z doc.
in. l. mulier. ff. solu. mat. z bal. in. l. suscepta. C. de inoffi. testa. et Anto.
de bu. in. c. ex herede. in antepe. col. C. de iudi. cano. in. d. c. cum inter.
et facti qd dicit bal. in. l. testamēta i fi. C. de testa. et Ange. i. l. in. §. he-
re. stipulatio. in. viij. col. si cut plusq; p. l. falci. Et ideo si statutū dicit
q; p;inqui vel collaterales vel vicini possint presentare se sup vēdi-
tionib; v; q; ad certū tēpus z elapso tpe emptor denūciat alicui affi-
ni q; si vult se presentare super cōditione p;dicta debeat compare-
re ite s; finis comparet et emptor. videns q; affinis comparauit op-
ponit q; non potest quia elapsa sunt tempora comparendi. Dicen-
dum est q; si emptor citauit ipsum probabiliter z citatio fuit facta pu-
rez non conditionaliter. z specialiter fuit facta illi affini/emptor non
poterit postea opponere de inhabilitate: quia citando ipsum simpli-
citer videtur reputare ipsum legitimū contradictorē vel presenta-
torem. Et idem esset etiā dicendū statutū diceret sicut est. Truiss; et
citatus comparuit. nā tunc non poterit citans opponere q; no sit ha-
bilis ex forma statuti ex quo videtur ipse approbasse citando ipsum
simpliciter. Quis paria sunt exceptionem non cōpetere et non posse
ipsam opponere. vt est glo. nota. in. l. habebat. ff. de manu. testa. Et
ideo sius canu in casibus p;dictis z in similibus quādo vultis spe-
cialiter aliquem citaci facere vt concipiatis citatiōē cōditionaliter
hoc modo citeur talis vt compareat si habet ius comparendi vel
presentandi vel aliquid aliud faciendi vel si sua putauerit interesse
quod non creditur debeat comparere. et non dicatis vt faciunt igno-
rantes compareat talis vel si talis vult presentare debeat compare-
re ad deponendū ad pecuniam vel aliquid simile faciendū: quia
tunc videretur approbasse personam suam: vt dictū est quod singu-
lariter nota. q; est valde vile et quotidianum. Regula cclxv.

Missus

in possessionē si reus infra annū veniat
fructus non lucratur. c. quoniam. §. in
aljs. z ibi. glo. extra de li. non conte.

Primo fallit hec regula quando ipse reus no
veniret infra annū: nā cū per annū effi-
ciatur verus possessor retinebit ipsam rē cū fructibus
no em audietur ipse reus nisi sup proprietate: vt. d. §. in aljs.
Fallit quādo statutū vel ita cōsuetudo ita disponderet ipse missus
lucraret fructos infra annū ad hoc glo. in auc. de lex hi. reus. §. si vero
per quē glo. Bal. in. d. §. in aljs hoc videtur velle. et loquitur in per-
sonalibus: sed vide Abb. in. §. in aljs. et distingue vt ibi per euz

De regulis incipientibus.

¶ Fallit quando iudex propter nimiam contumaciam rei hoc discerneret ut ipse missus recipiat vel qd lucretur fructus: ut est casus singu. ff. ex qui. cau. in pos. eatur. l. fulcinius. §. si. secunduz do. Nico. in. d. §. in alijs.

¶ Regula cclxvj.

Missus in possessionem in personali secundo decreto interposito fructus a non lucretur. Sed reus contumax licet ipse custodire possit: ut p glo. in. c. qm. §. i alijs et ibi p doc. extra. ut lite non contest.

¶ Fructus. vide fely. in. c. consultatio. in fi. circa pncipi. iij. con. de offi. dele.

Primo fallit quando iudex propter victi contumaciam hoc discerneret, ut lucretur pro eo. casus est singu. in. l. fulcinius. §. si. ff. ex qui. cau. in. pos. eatur.

¶ Fallit quando consuetudo hoc disponderet ut voluit singu. glo. in. auc. de exhi. reis. §. si vero. quod locum habet pariformiter in statuto si ita disponat cum sit seruandum ut voluit Bal. in. d. §. in alijs. nō est estimantur dicti fructus per psonā si sint consumpti cū percipiuntur vicio contumacie iudicialis secundū Bal. in. d. §. in alijs. quod vere procedere posset qñ consuetudo vel statutū ita disponderet propter contumaciam ad hoc. d. l. fulcinius. Sed si non ita disponat sed potius habito respectu ad ipsum creditorem ut lucretur fructus: tunc cum sapiat speciem vsure nō valeret ipsa consuetudo vel statutum: ut voluit Bart. in. l. si finita. §. iulianus. de baz. in fec. et do. Nico. in. d. c. in alijs. ad hoc qd no. in. d. de. vnica de vsu.

¶ Regula. cclxvij.

Monachi vel clerici in obsides dari nō pnt: ut no. in. l. ij. C. de pac. et in. l. ij. C. de pac. qui si. di. et glo. in. c. ex rescripto. de iure iuran.

Primo fallit qñ darentur per papā cū ipse eos dare possit: et sic vidi et p pte obsides sunt dum modo dētur pro pace vel simili causa. argu. viij. q. iij. c. cuncta. per mundum. et. c. pncipalē. et ita pcedit glo. in. d. c. ut predictū est. xxiij. q. ix. secundum do. Nico. dicto. c. ex rescripto.

a littera. Q.

¶ o. cxxij.

¶ Fallit quando ipsi darentur non ut sint proprie obsides sed ut sint i certo loco quo casu si queratur de clericis secularibus ipsi dari poterūt per inferiorem a papa: puta per episcopum dūmodo velint et iurent ita manere sicut supradictū fuit de laicis idē erit de monachis per abbatem suum: ut in preallegatis locis canoniste sequuntur.

¶ Regula. cclxviij.

Monito in denunciatione faciēda duplex requiritur: ut in. c. a nouit. a extra de iudic.

¶ Nouit. vbi vide fely. circa medij. vij. col. et sequen.

Primo fallit qñ pactum esset notoriū ut in. d. canone. fm illud. xij. distinc.

¶ Fallit in matrimonio impediendo cum tunc nō requiratur aliqua monitio. extra de despon. impu. ad dissolutionē fm do. Buto. qui dicit idem esse in peccato cōmittendo: ut voluit in. d. c. noui. sed certe non cadit in his proprie denunciatio p̄dicta: immo potius quedam iudici intimatio facta ut procedat ad peccatum impediendum in qua non requiritur aliqua monitio ad hoc quod nota. extra de iure iur. c. j. z. c. ad nostram.

¶ Fallit in denunciatione faciēda in foro civili de eo casu quo fieri pōt de plano ut non requirat monitio prout voluit Zur. in. d. c. noui. p ea q habent ff. de offi. p̄fec. vrb. l. j. §. q aut z. §. vicari⁹ z de offi. p̄co. neq. §. de plano. s; requirit in tali denūciatōe iudiciali p e forma q existat in pctō ut pater inter. in. d. c. noui vbi de hoc z alia p solēnitare requisita in tali denūciatione faciēda ut plenissime ibi vide per cano.

¶ Regula. cclxix.

¶ Civil. an autē in civilib⁹ monitio requirat. vide fely. l. c. ij. an si. x. no. vber⁹ vbi q in civilibus de accus. z in. c. f.

Moraliter quam per interpellationem nō committitur: ut not. in. l. si ex legati causa. ff. de verbo. obli. z glo. in. l. amplius. ff. rem ra. hab.

Primo fallit in eo quod habetur fisco. l. cum quid. §. fiscus. ff. de vsur. z ibi not. et est singu. glos. de hoc z nota. Barto. in. l. j. C. de his qui. ut indig. z nota. Ro. in. d. l. si ex legati causa. ff. de verbo. obli. ga.

De regulis incipientibus

Fallit in eo q̄ debet eccl̄e in ultima voluntate vt est gl. sing. in. §. re mixta. in. de acti. z no. Bal. in. auc. hoc ampli⁹ in. §. co. C. de fidei comif. z pe. de anch. in. c. accessuū extra de reg. in. in. vj. Jo. de imo. in. c. breui. extra de iure in. z Roma. in. d. l. si ex legati causa.

Fallit in his causis in quibus debet minor. l. in minorū. C. in qui. casu. in integ. restitū. non est necesse.

Fallit in dote post biennū. l. i. §. p̄terea. C. de iure do. quo casu p̄ lapsum biennū constituitur in mora absq̄ interpellatiōe. vt ibi z no. in. l. diuisione. ff. solu. matri.

Fallit in eo qui tenet ex delicto. quo casu p̄mittit re ipsa: vt in. l. i. §. rectissime. z. i. merito. ff. de vi z vi armata eq̄parant̄ est fur z mo- rosus. l. inter stipulantē. §. penul. ff. de verbo. obli.

Limitatur in cōtractib⁹ vltro citroq̄ obligatoris in quib⁹ vn⁹ ad impleuit nam videt̄ re ipsa ali⁹ constitut⁹ in mora: vt in. l. errabit. de iure emphitheo. z. Lulianus. §. ex v̄ditione. ff. eo. titu.

Fallit vbi quis iurauit aliquid prestare alicui z illum cogere re p̄missa: nam p̄pter iuramentū absq̄ interpellatione p̄stituitur in mo- ra: ita est de mēte Jo. an. in. c. breui. extra de iure in. z ibi Jo. de imo. ponderat verba Jo. an. q̄ valde no. tñ non puto hoc iure p̄bari. im- mo in p̄trariū allego tex in. c. licet si de feu. fue. cōtro. iter do. z agna. cōiuncto. c. j. de for. fide. adde q̄ specialiter in vasallo est permissum q̄ dñō suo imminet magnū periculum nisi prestet suū subditū ad q̄ tenet ex iuramento fidelitatis diutius esse in mora z nō alias vt ibi z in. c. in verbo inquisitio. de noua for. fide. z vide etiam q̄ dixit tenendo oppositum in. l. quod te. ff. si cer. peta.

Limitatur vbiq̄ q̄s promissit se facturū z curaturū v̄t tunc non requiritur interpellatio: q̄ intelligitur q̄ primum pōt vt tenet singu. Bal. in. d. c. j. §. ad hoc per iura ibi alleg. per eum.

Limitatur vbiq̄ q̄s p̄mississet mihi dare centū vsq̄ ad pascha: ad mei petitionē: nā aduentū die paschatis est in mora absq̄ aliq̄ interpellatione. ita Bar. sing. in. l. ita stipulatus. in. ff. de verbo. obli.

Limitat̄ vbiq̄ quis p̄mississet aliquid p̄stans in faciendo: ha- bēs tractū successiuū: puta edificare domū: nam inest dies infra quē cōmode fieri pōt. z ideo transacto illo die remittitur stipulatio ad in- teresse ratione more in quā quis incurrit per interpellationē dñi ta- cite. l. si ita stipulatus essem abs te. z ibi no. ff. de verbo. obli. z in. l. in in- sulā. z no. Bar. in. l. si ita stipulatus in. q. ij. p̄ncipali. ff. eo. ver. queri- tur q̄n cōmittit stipulatio dum alleg. l. si in insulāz clare. no. do Pau. de cast. in. d. l. si ita stipulatus essem abs te.

Limitatur nō habere locum vbiq̄ debitor me interpellasset et

creditori dixisset se velle adimplere q̄s promissit vt debet qz est casus qui equipolet interpellationi vt probatur in. d. c. j. §. ad hec immo hic finitur. l. cor. vñ videmus q̄ ille qui dicit se velle ad causam comparere non est de necessitate amplius citand⁹ neq̄ requirēdus. c. extra de dolo. z contu. lib. vj. no. glo. z doc. in. l. tres denunciatiōes. C. quomo- do z q̄n index. z in. l. si. de in integ. restitū. z alios casus vide etiam la- te per glo. in. l. mora. in p̄ncip. glo. magne. ff. de vsuris.

¶ Regula. cclxx.

Mora vltima nocet. l. illud. ff. de peri. z commo. rei vendi. cū similibus.

Primo fallit q̄n hoc fieret in fraudem: quia tunc vltima mo- ra nō nocet vt. l. si perēptorē. in. ff. cū glo. de acti. emp.

Fallit in edicto casus est z ibi Bar. C. de erog. mili. anno. lib. xij.

Fallit q̄n quis fuit in mora z per morā habebat cōditio p̄imple- ta. ita dicit Bald. in. l. j. in. ff. de condi. z substi. sub. conditio. fact. z vt- de pau. de cast. in. l. si seruus. §. si quitur. ff. de verbo. obli.

¶ Regula. cclxxj.

Mora purgari potest per eum cui iudex terminum assignauit vt instrumentū producat si ille in mora producēdi sit re- nel Ang. l. l. in insulam. ff. de verbo. obli. z Cy. in. l. quandiu. la. ij. de ac- qui here. et in. l. j. §. edenda. ff. de eden.

Primo fallit nisi terminus esset prefixus a lege vel a statuto nam tunc elapso termino non poterit reus vel actor purgare morā. ita sing. tenet Inno. in. c. cū in tua. q̄ ma. ac. pos. z ideo tenet Bal. in. auc. ad hoc. C. de vsur. z in. l. diffamari. C. de inge z ma- mu. z in. c. j. quo tpe miles. faciūt no p̄ Bar. i. l. post q̄ lit. C. de pact.

Fallit nisi iudex assignasset terminū alicui in causa in odici p̄iudi- cij: vt puta interloquēdo: vt est tex. in. c. pastoralis. de excep. z hoc vo- luit Lepo. in. l. iudicis. C. de iudi.

Fallit nisi iudex assignasset terminum alicui ad respondendū po- sitionibus: z ille sit in mora in respondendo: quia tunc non poterit amplius moram purgare: ita tenuit Ang. z Joan. de imo. et Lud. de ro. in. d. l. insulam.

¶ Regula. cclxxij.

Mulier que infra tempus luctus nubit infamis est z pena pa- titur de quibus habetur in. l. ij. de secū. nup. z est glo. in. c. omnes. vj. q. j.

Primo fallit nisi mulier nubat de consensu filiorum mariti pri- mi: quia tūc evitabit penas predictas ita tenuit Ang. in. l. mater. C. ad trebel. alleg. glo. sing. in. auct. de nō elig. secū. nub.

De regulis incipientibus

in prin. in verbo. copulatiue. qd etiam fortificatur ratione: nam ratio quare mulier transiens ad scda vota infra tempora luctus puniēda est: est qz fm matrimoniū facit iniuriāz filijs primi matrimoniū: vt. §. certo in auct. nup. Sed hic cessat filijs consentientibus: quia scienti & volenti non inferitur dolus. l. §. vsqz cum ibi no. in. glo. ff. de iniur. z. l. j. de acti. emp. qz etiam videtur sentire Bal. in. l. hac edictali. ver. pone statutum zc. C. de ser. fugi. z propterea dico qz statutū vel dispositio. l. edictalis que vult matrem transeuntē ad secunda vota teneri reseruar lucrum primi matrimoniū filijs eiusdē matrimoniū z hoc p ea que habentur in. l. femine. C. eo. ti. non vendicat sibi locum quando filius consentit ad matrimonium matris: z propterea si cupis viduam habere in vxorem prouideas habere filiorūz consensum: que dicta sunt in matre habent etiam locuz in patre cum z ipse in penas multas incidat propter transitum ad secunda vota vt in auct. de non eligen. secun. nuben. §. quis pssimis.

¶ Fallit vbiqz mulier nubat infra annū de assensu primi mariti dā tis licentiā in eius testamento: qz tūc vxor nō patet penas legales ita sing. tenet Bal. in. l. filiū quē habentē. C. fami. herci. z in. l. j. C. de secun. nup. qz habita licentia in testatore videt habere hāc licentiā a lege per illū tex. sed Lud. de ro. in. l. suo nume. cclxiij. incip. tu scis ponit istam questio. z in ea distinguit qz aut maritus ita permittit qz nubat infra annum. z hoc casu non euitat penas iuris et mouet ista ratione: qz nubat infra annū qz est contra bonos mores de iure civili z alleg. casum sing. in. d. l. j. ibi. ne in his q corruptionē morū zc. cū in his testator disponere nō possit: vt. l. turpia. z. l. si quis inquilinos. ff. de leg. j. z. c. aut de permissione viri nubat post annū: z in tali casu nō incidit in penas z dicit hoc esse glo. sing. fm eum in. d. §. duo l. auct. de nup. ver. vnū. z per hoc ipse adducit rationē quare mulier punitur si post annū nubat: qz facit iniuriā anime primi mariti per scdas nup. vt in. §. qz vero in auct. de nup. ver. nos igitur. sed marito permittēte nulla sit iniuria. d. l. j. ff. de actis emp. in prin.

¶ Fallit in muliere minore. xxv. an. ar. glo. sing. que hoc probat in. l. §. C. si aduer. delic. alle. l. penul. C. de his qui no. infa.

¶ Fallit qz. d. regula pcedit de iure civili secus sūt de iure cano. qz d. l. sunt correcte. vt. d. glo. j. C. de secū. nup. per illud dictū qz mortuo viro nubat in dño: z idem tenet glo. in. l. liberorū. §. non tñ. ff. de his qui no. infa. sed cōtrarium tenet glo. in. l. decreto. C. de infa. z idem tenet in. c. si. de secun. nup. z in. c. ex parte de appel. vide per Bal. in. d. l. j. C. de secun. nup. vbi de hoc disputat.

¶ Regula. cclxxij.

a littera D.

So. cxxij.

Mulier de velleiano nō certiorata si renun-
ciet nō tenet renūciatio a .l. antiqua
§. ne aut. C. ad velleia.

Primo fallit qñ renūciatio facta est in iudi-
cio: qz tunc calor iudicij absqz certio-
ratione valet vt .l. si. ad velleia argu. glo. in. l. rē. §.
si. ff. de pig. acti.

¶ Fallit nisi interueniat iuramētū. fm Bal. in. l. sciē
dam. ff. de verbo. obliga. facit qd no. in. l. si duos. §.
iurauit. ff. de iureiuran. z quod no. Bal. in auct. sacra
mēta pube. C. si aduer. ven. z in. l. j. C. de rebus cre.
z in. l. q. C. de peri. z cōmo. rei ven. z per cano. in. c.
quamuis de pac. in. vj.

¶ Fallit in renūciatione facta preteritu tutelaris
officij qd p filijs suscepit p auct. matris. z auie. C. qñ
mul. offi. tu. fun. pos. facit qd no. Bar. in. l. si quis sub
cōditione. ff. de testa. tutel. z istas limitationes po-
nit Ludo. de roma. in. l. repudianda. ff. de acqui. he
redi.

¶ Regula. cclxxij.

Mulier velleiano regulariter renūciare nō
pōt glo. z ibi doc. in. c. si diligenti b
extra de fo. compe.

Primo fallit qñ mulier renūciat in iudicio. l.
si mulier. §. plane. ff. ad velleia.

¶ Fallit quando ipsa mulier renūciat iuris auct.
vel iure permittente. C. quando muli. in. offi. fun. po
test auct. z iure.

¶ Fallit qñ mulier renūciat per cōtractū ex inter
uallo vt p bienniū. l. sed mulier. C. ad velleia. j

¶ Fallit quando interuenit iuramētū cū tunc pōt
absqz dubio extra de iureiur. c. cū cōtingat z vt Jo.
an. in. c. si diligenti. et de foro cōpe. z presumit tūc
certiorata: vt voluit Archi. in. c. ij. de pac. in. vj. sed
do. Anto. in. d. c. si diligenti. z hoc etiā voluit Bar. in
l. sciendum. ff. de verb. obli. vide plenus in. d. c. cum
contingat.

¶ Regula. cclxxv

Negatio rem dubiam e facit. l. j.
C. de procur.

q iij

a ¶ Renūciati
vide fely. in. c.
si diligenti d fo
rocōpe. circa si.
ij. col. in. §. cir.
pmuz correlari
um et in. c. ex re
scripto in. iij.
§. in glo. pe. de
iureiuran.

b ¶ In. c. ij. di-
ligenti vide fe
li. in. iij. col. cir
ca si. in. §. pn. c
core latium

c ¶ Dubiā. vi-
de fely. in. c. co-
rā statū p me.
ij. col. de offi. de
leg. z in. c. si cle-
ric⁹ circa pnc.
de foro cōpe. et
ibi p Abb. i. ij.
not. Bñ. vs.

Primo fallit quando notorium est in contrarium arg. l. iij. §. due caule. ff. ad carbo.

¶ Fallit qñ sit post conclusionem in causa. vt no. iij. q. i. nos. z. l. pom. poms. ff. de procu. §. rati.

¶ Fallit qñ negat calūtoſe. vt est glo. no. in. l. post rem. ff. de trāfac. z. in. l. qdā estimauerūt. ff. si cer. pe. z. vide de hac materia p. Inno. in c. statutum de offi. deleg.

¶ Regula. cclxxvi.

Obligatio psonalis vniuersalē nō singularē fundi ſuccesorē ſeqtur vt. l. i. §. si heres. ff. ad. treb. cū ſimi.

Primo fallit in possessore rei feudalis vt possit cōpelli ad prestandū iuramētū fidelitatis quasi quodāmodo sit ius reale ita tenet Ang. in. d. l. i. in. §. si heres. ff. ad. treb. alle. l. oēs. §. si. cū glo. in. verbo cūē. ff. vīſfr. quemad. caue. sed Jo. de imo. z. Lu. de ro. d. §. si heres dicit qñ nec ille tex. nec ēt glo. hoc dicit qñ illa gl. loquit in herede seu ſuccessore vniuersali de quo nō est dubiū: vt habetur p. Cy. in. l. i. C. de noua. z. ponit Jac. z. alij in. l. iij. ff. sol. ma. Bal. in. l. debitorē. C. de pec. z. in. c. dilecti. maior. z. obediē.

¶ Fallit in casu. l. penul. fm Ang. ubi. ff. de acqui. here.

¶ Fallit in subſidiū: vt in. l. i. §. si is qñ. ff. ad. treb. z. plene no. glo. in. l. eadem. l. in. §. si. in glo. magna z. de materia. vide plene per Ang. in. l. si debitori. per illum tex. C. si aduer. cre. etiam per Bal. in. l. i. C. cōmunia dele. in verbo. no. hoc de dictione super vbi ſing. dicit qñ ſtatutum disponat qñ in caussis vertentibus super instrumentis procedatur omnimodo habebit locum si agatur non contra debitorē: sed contra tertium possessore per dictū. §. si heres. qñ dictū ſequitur etiā pet. de ancha. in repe. c. canonū ſtatuta. de consi. in ver. cōtra istaz extensionem zc. qñ perpetuo tene menti p quo bene facit qñ voluit Jo. de imo. in. l. si. in pe. car. in ver. aduerte tñ inquantū dixi. ff. a qñ app. nō licet. z. factunt no. p Bal. in repe. l. creditores in. iij. q. pñcipali in. ver. itē dubitat: qñ de ſucceſſiōe vniuersali. C. de pig.

¶ Regula. cclxxvij.

Obligatio psonalis z. istātia cōtra ſucceſſorē nō trēſeūt. l. i. C. si cer. pe. z. no. in. c. qñ ho extra de iudi.

Primo fallit in casu. d. c. qñ extra de iud. in quo trāſit in odium ſuccedētis ſcienter in vitiū. vbi no.

¶ Fallit qñ eſſet inchoata cū filio. qñ tranſit ad patrē ex quo ſuccedit in bonis: vt. l. si tam ex naturalib⁹. ff. de iudi. ex eo qñ hodie pater ſuccedit vt heres: vt in auc. de here. que ab inſteſta. §. si autem.

¶ Fallit qñ fuiſſet inchoata cum defuncto ſub nomine dignitatis

vel administrationis cum tunc tranſeat in ſucceſſorē indignitate vel administrationē ſec⁹ aut ſi ſi ſub noſe dignitat⁹ ſz. pcuratorio ſz. imo. l. d. c. qñ z. ibi circa hoc dicit vt hñ in. c. ij. vt lite pendente in. vi.

¶ Fallit quando fuiſſet inchoata cum procuratore qñ tunc tranſit: vt in. l. cum in homine. ff. de pcur.

¶ Fallit qñ mortuo accusatore conſtaret de crimine accusati p eius cōfeſſionē: qñ tñc crimē remanet ipunitū inde poterit pſequi illum ipunitū: z. illū punire. l. quamuis. C. de adulte. fm Inno. z. Jo. an. in. d. c. qñ extra de iudicijs.

¶ Regula. cclxxvij.

Officialis dñs eſt in officio cū ſubditis qñ here nō pōt. l. nō. l. i. ff. de p. trahen. em. z. l. i. C. de cōtracti. iud.

Primo fallit qñ contrahere non per ſe ſed per vniuerſitatem cui preeſt. l. garyus. ff. de vſur.

¶ Fallit qñ in loco originis poteſt contrahere: vt in. l. pñſidis. ff. si cer. pe. fm vnam lecturam.

¶ Fallit cū cōtraheret cū nō ſubditis: vt no. in. d. l. pñſidis.

¶ Fallit qñ cā neceſſitatis poteſt contrahere vt. d. l. vnica. C. de cōtracti. iudi. zc.

¶ Fallit qñ palā z. publice poteſt contrahere. glo. in. d. l. nō. l. i. de cōtrahen. emp. l. Ricar. teneat contrarium.

¶ Fallit qñ cōceditur a rege vel a pñcipe vt poſſit cōtrahere vt. d. l. licet z. d. l. i. C. de cōtracti. iudi.

¶ Fallit qñ eſſet officialis perpetu⁹ vt. d. l. pñſidis si cer. pe.

¶ Regula. cclxxix.

Pactū qñ debitor bonis cedere nō poſſit nō vñ. cū ad carcerē ſe obligare videat qñ eſt qñ bonos mores vt l. alia §. elegāter. ff. ſoluto matri. vbi ēt per Bar. z. Cy. z. bal. in. l. i. C. qñ bo. cede. poſ. vbi refert id qñ p Jaco. de are. pñſitū fuit facit qñ hñ i auc. imo. C. de acti. z. nobili. vbi idē voluit Ricar. malum bre.

Primo fallit qñ debitor dilapidauit oīs bonis. l. creditor ſiſci. in. si. ff. que in frau. credi. z. p hoc vltra Bar. facit qñ ex delicto vel ppter doli in cōtractu cōmiſſum pñt qñ hñficiū ne cōdē netur id eſt ne cogat. vltra qñ facere poteſt. le. si rem. ff. de re iudi. l. iij. §. i. ff. ſolu. m. matrimo.

¶ Fallit qñ tpe cōtractus debitor ſciebat non eſſe ſoluēdo. l. precius ff. de iure dotium.

¶ Fallit fm Ang. in. d. §. elegāter qñ debitor vellet cedere bonis nec acceptare velit iudicias quinquēnales vt. l. si. cū ibi no. ff. qñ bo. ce. poſ.

¶ Fallit fm ipſuz qñ acceptauit iudicias quinquēnales: qñ tacite vñ renunciaſſe facultati cedendi bonis: vt ibi per glo.

Fallit qm̄ in d. s. eleganter qm̄ statutū phiberet cessionē bono-
 z b̄ voluit bar. p̄ plures rōnes in. l. titio cētū. s. ū. de p̄di. z demōstra.
Fallit qm̄ debitor precise tenet ad factum. qz tunc nec pōt cedere
 bonis per Cy. in. s. C. qui bo. cede. pōf.
Fallit qm̄ debitor negat debitū quād hoc vt possit cede. bonis req̄-
 rit qz p̄fiteat̄ a p̄uin. aut qz negās p̄ueniat̄ z p̄dāne f̄vt est tex. in. l. si. ff.
 de ces. bo. vellex post facio p̄fiteat̄. vt vel neget. z b̄ est qd̄ subtilit̄ sen-
 tit bal. i. d. l. C. q̄ bo. ce. pōf. q̄ multū facit qz negās maritū p̄dit b̄ficiū
 de q̄ in. l. maritū. solu. mat̄. z est tex. in. l. s. hoc ita. s. ff. de re iudi.
Fallit qm̄ persona est affecta nō respectu alicuius prestationis: s̄
 officij: qz tunc cessio bonorū n̄ h̄il sibi prodest. l. si q̄s velleia. C. d̄ ep̄i.
 z cle. fm̄ bal. ibi in. ff.
Fallit qz sicut in foro penitētiā nō h̄z locū b̄ficiū in p̄dēna. vt exi-
 gat̄ vltra q̄ facere possit z sec̄ sit in p̄tētiōso vt est gl. no. in. c. cū tu in
 ver. facultatib̄. c. de vsu. z ibi Abb. sic ita v̄ qz bonis cede. nō possit
 s̄z dubiū facit nā facili⁹ denegat̄ primū tāq̄ b̄ficiū specialius ar. l.
 ei⁹ milit̄. s. milita. missus. ff. de mili. testa. s̄z nō v̄ debere p̄ seq̄ dicit̄
 b̄ficiū post cessionē ne cōdēnetur vltra q̄ facere pōt: s̄z secus in con-
 tētiōso. vt est glo. nota in. d. c. cum tu. ver. facultatibus extra de vsu. z
 ibi. Abb. z ita vt dicit̄ v̄ qz nō possit cedere bonis iuxta. l. s̄. bonorū. l.
 s. ff. de ces. bo. z hoc casu loquitur glo. z Abb. in. d. c.
Fallit nā nō pōt q̄s cedere bonis in iudicium reipubli. vt. l. nemo
 cedere. C. de exacto tribu. lib. x.
Fallit qm̄ quis est obligatus ex instr̄o garentigie z h̄eat executio-
 nem paratē contra quā garentigis possit opponi exceptio cessionis
 bonorū: nam per h̄mōi cessionē bonorū debitor nō liberat̄: vt. d. l. i.
 C. bo. ce. pōf. z ita vt Ang. in. l. nemo carcerat̄. C. de exact. tribu. lib.
 x. in sua repeti. sed diceret aliq̄s qz h̄. l. in. d. l. i. s̄z contrariū dū b̄ qz
 stante statuto qz instr̄m garentigistū manderetur executioni per car-
 cerē vel aliā iniusticiā q̄ placuerit creditori pōt cedere bonis per no.
 in. d. l. si. s̄. in p̄putatione. C. de inr. deli. quia nō pōt videri b̄ficiū sub-
 latū cessionis. sed dicas qz Bal. z Ang. in diuersis casibus loquuntur
 in terminis nec ob. ang. z Bar. nec glo. nec Ange. in aposti. in. d. s̄. in
 cōputatione vbi s̄z qz stante statuto qz instr̄m confessionatum h̄eat
 executionem contra debitorem z eius bona intelligitur nisi heres se
 cerit inuentariū: z sic statutū recipit interpretatiōē a iure cōi. l. s̄. C.
 de noxa. cum simi. nā eadē rōnē v̄ interpretandū nisi cedēdo bonis
 quia exceptio cessionis p̄missa a statuto in terminis simpl̄r cōfirmat
 regulā statuti in nō excep̄tatis. l. nā q̄. ff. de penu. lega. z si statutum
 remouet v̄r oēm aliam exceptionem z cessionis bonorū qd̄ facere po-

test vt dixi supra in. v. fallē. cū per h̄mōi factū suū deludat creditore
 z statutariā dispositionē dicit̄ vero Bal. non presupponit statutū re-
 cipere aliquā exceptionē q̄ habeat cōfirmare regulā non exceptuat̄
 z rō vera b̄ in terminis suis l̄z pau. de cast. in. d. s̄. eleganter improba-
 uerit Bal. p̄tra quē dicit̄ vidisse florētie seruari: z qz ibi oēs fauent dī-
 co Bal. sed parcat mihi reuerētia sua male dicit̄ z nō aduertit ad ea
 que dixit: z ideo tene menti qz facit tibi magnū honorem.
Fallit si maritus est cōuentus de dote cōstante matrimonio qz nō
 pōt cedere bonis sicut nō habēs b̄ficiū ne condēnetur vltra q̄ fa-
 cere possit: z sic etiā dicto casu recedit̄ a quibusdā alijs regulis per
 ea q̄ dixi in. d. s̄. eleganter. z in. d. l. si cōstante per alios nam dicto ca-
 su non pōt facere mulier eū incarcerari eo nō existente soluēdo facit
 tex. in. l. si cū dotem. s̄. aut in senissimo per doc. in dicto verbo. d. l. cō-
 stante. z sic cessat ratio propter quā fuit iunctū b̄ficiū cessionis bo-
 norum causa evitandi carceres. C. qui bo. ce. pōf. l. s̄.
Fallit qm̄ non vult prestare cautionē qz si ad pinguiorez fortunam
 p̄uenit satisfaciāt in solidū alias quaten⁹ facere pōt immo debet de
 vltima causa cautionē offerre. l. vnica. s̄. cū autē de reuendi. vbi tex.
 in. ff. loquit̄ p̄ditionaliter p̄ ablatiū ab solutū p̄ quem tex. etiā solēnī
 limitat. l. maritus. z. l. si miles. ff. solu. ma. nam si vult gaudere illo be-
 neficio d̄z cautionē prestare vltra etiā offerre qz p̄stare deberet etiā
 cautionē: voluit Rapha. cuma. in. d. l. maritus.
Fallit fm̄ quosdā qm̄ nō p̄ficiunt inuentariū. qz presumit̄ eum esse ma-
 lignum. z sic esse in dolo. vt in auc. de here. z fal. s̄. sancimus. col. s̄. iō
 non pōt cedere bonis vt. s̄. in. s̄. z. q̄. fallen. Tu sūt sup hoc casu dilligē-
 ter aduertē: qz si facit inuentariū p̄pter tale inuentariū nō pōt perso-
 naliter capi: vt tenet Bal. z moder. in. l. si. in. s̄. in p̄putatione. de iure
 deli. ergo tunc nō est opus b̄ficiū cessionis bonorū ne p̄ nō confectū
 inuentariū dicatur adeo delinquere qz perdat b̄ficiū cessionis
 per. d. l. s̄. que ind̄. s̄. in. s̄. loquit̄. z. l. ponit remediū z b̄ficiū ad
 evitandū seruitutē carceris z vltius potes imaginari plures alios
 casus in quib⁹ q̄s non pōt cedere bonis v̄z in omnibus in quibus nō
 potest quis personaliter capi z incarcerari: quis tunc cessatio ind̄-
 cūta facultatis cedendi: vt. d. l. i. C. qui bo. ce. pōf. z dicta locum ha-
 bent in clerico qui regl̄r cederi pōt: vt in. d. c. d̄is extra de solu. z ha-
 bet b̄ficiū ne exigatur vltra q̄ facere possit. vt est glof. in. l. miles. in
 prin. ff. de re iudic. z etiā ecclesia que siml̄r bonis cedere potest: vt
 solet allegari tex. singu. in auct. vt deser. minatus sit numerus clerico-
 rum in. s̄. cum vero demonstrabiles in. s̄. col. ibi fm̄ Adria. omnes in-
 felicissimam causam zc. Et quibus etiā dico qz sicut in duabus p̄i-

mis fallentibus Bar. pot renosciari p pactione bnfice
cess. onis bonoz eade rone r in alijs fallentibus p
ctis sicut est in eisdem sicut etiam dicim⁹ valere pactum
creditor possit cape debitorē ppria auctoritate
ibi hoc accomodari pot ad antedictas fallē. zc. idē
sequit eadē ratione vt valet pactū q obliget ad
men publicū vel priuatū fm. l. v. ff. de adu. z facti
qz hec pacta dictis casib⁹ pccordant iuri cōi. l. legi
ma. C. de. pac. cū ibi no. per glo. z doc. z in habenti
bus simbolū facilis est transit⁹. l. in rē. §. itē perfo
tionē. ff. de rei vendi. z l. s. cū patno. ff. de bono. p
fessi. z qz cōstat rone q non est cōtra bonos mores.

Regula. cclxxx.

Pactum factū de hereditate pdenda nō
valet. l. ff. d. suis z legi. z l. pacti
C. de. colla. z c. quis de pac. in. v. l. si qn. C. de inoffi.
testa. z ibi ponit ratio sed nō gnalis qz in filijs tam
aliam ponit Bar. in. l. stipulatio hoc modo de ver
bo. obli. Sed cōtra eā facit lex in. l. j. C. de pac. alia
ponit Bal. in. l. pacta. que contra. eo. li. Aliam ponit
Bal. in. l. quis. C. de fideicom.

Primo fallit qn hz admixtū delictū vt. l. j. §. si vel parēs. ff. si qd a pa. sue. ma. de
vnū intel. C. fallit qn recipit suum debitū ab illo
renunciat: vt in. d. §. si vel parens: fm alijs intel.
C. fallit qn pater paciscitur de non succedēdo filio
qz potest: quis nō est cōtra ius sed preter naturā
vt dicit Bal. in. d. l. quis.

C. fallit fm Am. in repe. sua. d. l. si stipulatio qn
cum nō est inter patres z filios sed fit inter alias
sonas de hereditate quia tunc dicit q valet promissio
currit in Esau qui remisit iura sua primogenito
tri suo Jacob: sed hoc dictum reprobat Raphael.
concor. moder. in. l. de questione. C. de pac. sed possit
responderi. d. l. de questione. q ibi non erat pactum
de perdenda possessione.

C. fallit qn interuenit iuramentuz vt in. c. quis de
pac. in. v. l. §. Regula. cclxxxj.

Pater filiam dotare a tenetur. l. filiam.
a C. de do. promis.

a C. filiā. adde
do. de. phi. cor.
in cōst. cclxij. in
lra. n. in. iij. pte z
fely. l. l. c. que in
ccc. in. xxiij. col.
statiz post med.
de consti.

Primo fallit si filia esset iudea vel heretica qz nō tenet illā do
tare: glo. est sing. in. l. si vero. ff. de in rem verio.

C. fallit quia non tenetur dotare filiā naturalē nisi sit pauper ita
no. Bal. in. l. si de iure. ff. de iure donum.

C. fallit si pater esset egenus z non posset eam dotare: fm Ludo. in
l. j. in. iij. col. solu. matri.

C. fallit qn accepit virū indignū sine consensu patris ita no. Ludo.
in. d. l. j. alia Bal. in. l. si. C. de do. promis.

C. fallit qn esset cōtractū cū viro sine dote. quia nō tenet illā dotare
pater Ludo. in. d. l. j. z ita dicit Bar. tenuisse. Sed Bal. tenet Trium
in auc. res que. C. cōmunia de lega. C. Regula. cclxxxij.

Pater pmissēs. r p filia si postea ei leget aīo p pēfandi dotē
pmissam legare vt. l. si qd mādant. §. cū p. ff. de leg. j.
concor. d. qd⁹ in glo. tex. in auc. pterea in. fi. l. iij. C. vñ vir z vxor.

Primo fallit fm Old. Bar. Bal. z pau. in. d. §. si p. vbi cūqz in
legato eēt species relicta z p dote fuisset pmissa. quā
tites z ecōtra. z ita intelligit. l. si p. p filia. ff. de col. do. bal. in. l. qm i
priorib⁹ in penul. col. de inoffi. testa. z in. l. si vxor. C. de bo. auc. iudi.
pot. adez t3 Bald. in. l. nen. enus. C. de nego. gest. cū realiter de qstite
te i speciale fiat pēfatio: vt in. l. si cōuenit in prin. ff. de pigno. act.

C. fallit hec limitatio qz est cōtra. §. si pater. z cōtra auc. pterea in fi.
vbi dicit iura nō admittit hāc distinctionē z istaz vniversalē t3 Jo.
de imo. in. d. §. si pater z in. d. auc. pterea.

C. fallit dicit regla nisi filia esset cū alijs heredib⁹ extraneis instituta
vt etiam cū fratrib⁹ q ex pte tñ pcpui lucri pcepissent qstū sui. le
gatū: z tūc dotē precipuā habebit. nec pēfabitur cū legato: vt in insti
tute relicta de ipsa filia z ita tenuit bal. Raph. z Lu. de ro. in. d. §.
si p. z allegant tex. sing. in. l. si. C. cōia viri tñ in cōtrariū videt glo.
in. d. l. ritia. §. qui inuita. in ver. verisimile. ibi dū glo. maxime dicit in
illa implicatus. et etiam Imo. ibi.

C. fallit fm Jo. de imo in. d. §. pater filie. z in. d. §. cū p. vbi cūqz p
non dixisset siue lego pro dote sed simpliciter dicit lego qz tūc virūqz
debetur: vt in. d. §. si pater sed cōtrariū tenuit ibi bar. z scribentes qz
obligat⁹ ex cā necessaria. l. inducta put est p. q ex necessitate tenet
dotare filiā vt legare animo p pēfandi fm. d. auc. pterea z. l. et z. l. de
bitoz. ff. de bonisqz lib. nā arctat patrē ad duo. s. ad cōiungēdā filiam
in matrimonio z ad dandā dotē vt. l. qui liberos. §. si. ff. de ritu nup.
z no. glo. reputat. sing. in. l. obligamur. §. lege. ff. de facti. z obli. quaz
magis cōmuniter sequitur doc. bal. in. auc. resqz. C. p muniter dele. z
Sico. in rub. ff. solu. mat. Bald. Imo. z Rapha. in. l. j. eo. ti. bal. in. l. si.

C. que sen. sine cer. quan. bal. z Ang. in. l. nupta in prin. ff. so. mis. z per
Ab. in. c. j. de adul. lz bar. in. d. auc. res que. z in. d. l. obligamur teneat
Prius. z bñ no. qz est pulchru. Itē p hac opinioe facit qz patet simpli-
citer legās vñ sine dubio pro dote legare. vt singu. dicit Bart. in. l. qd
sūt in stipulatio. ff. de iure do. per illū tex. z probat in. l. tali. §. si cōm-
cta glo. eo. tit. cum vulgaribus.

Item quia si dixit lego pro dote perinde est ac si dixisset lego can-
sa compensandi pro dote tex. est. menti tenendus fm Bald. in. l. j. §.
j. C. de rei vxo. auc. z hec est communis opi. quam tenet glo. in. d. §. si
pater. in verbo eadem. et eam sequitur Wy z Jac. de are. pe. Bar.
Bal. z cōmuniter oēs ibi. z Cy. z Bal. in. l. filia post glo. ibi. C. de leg.
est mente glo. si. in. l. cum pater. §. si. de iure do.

Fallit dicta regula vbicunqz quantitas legati non concurreret cū
quantitate dotis: quia tunc non presumitur animus compensandi
et hoc tenet Pau. de cast. in. d. §. si pater in lectura boñ. allegat. l. cui
centum. ff. ad adimē. lega. secundū Jmo. Jaco. de are. et Bart. in. d.
§. si pater. sed istud non videtur verum per. d. auc. preterea ibi ver-
ro non attenditur an fuerint quantitates relicte pares vel dispa-
res quod etiam tenet Bald. in. l. ticia. §. inuita. de leg. ff. Bal. z Jmo.
in. d. l. cum per pater. l. lucius. ff. de leg. ff. Bal. z Ange. z Jmo. in. d. l.
si pater. ff. de colla. do.

Regula. cclxxix.

Pater filium sua legitima regulariter priuare non potest vt
in. d. l. si quando. C. de inoffi. testa. z l. quoniam in prio-
ribus. C. eo. ti.

Primo fallit vbicunqz pater ex causa onerosa omnia bona
promittat aliter alteri post eius mortem. nam cum le-
gitima eius detrahatur post alienū. vt. l. papinianus. §. quarta. ff. de in-
offi. testa. de ductis illis bonis z ore alieno nihil restabit filio. et sic fi-
lius hoc casu priuabitur legitima. ita tenet Wy. in. l. hereditaria. ff.
de bo. auc. iudi. possi. sed Bart. ibi dicit non esse bonum quia addu-
cit pactum de non petendo iuxta dictum Augusti. qui vult filium ex
heredare et alium instituire ab alio q̄ ab Ange. consilium querat:
de quo no. glo. in. l. si quis ad declinandā. C. de epis. z cle. si in appa-
reat de fraude filius posset rescindere vendi. pro sua legitima. vt te-
net Joan. de platea in. §. item si quis ad si. insti. de inuti. stip. et per
Bart. in. l. hereditaria.

Fallit quando pater institueret filium in nuda proprietate: et
alium in usufructu: dummodo valor dicte proprietatis equiualeat

egitime: nā tūc etiā hoc casu habebit legitimā inutilē: ita tenet Ang.
in. §. prohibemus p. gl. ibi in auc. de triē. z semis. adde Bar. l. d. l. here-
ditaria. §. iste modus cū reuerētia doc. nō est verus: z cōtra tex. in auc.
nouissima. z ibi gl. C. de inofficio. testa. vbi fili⁹ dz habere vsuz fructū
sue legitime de quo Bart. tangit in. l. vxori mee. de vsufu. lega.

Fallit qñ pater haberet in hereditate solos seruos et eos manū-
mueret: nā tūc filius nihil habebit: vt pbat in. d. §. prohibemus. alios
calus in quib⁹ pōt filiu priuare: vide per glo. no. in. c. quinta uallis. de
iureiuran. z in. §. aliud quoqz in auc. vt cū de appel. cog. Adde qñ
illis est casus quo pater filius et filius pōt denegare alimēta glo. z
ibi hoc expresse tenet bar. l. l. si quis a liberis. §. idē iudex. de libe. agn.
et idē Bart. in. l. si pactū. z l. si. C. de lib. agno. et l. diuus. ff. ad. l. pom.
de parri. z idē tenet Jo. an. z pe. de anch. in. d. c. quinta uallis. de quo
se remittunt ad Spec. in. ti. qui filii sint legi. ver. qñ si filia. z ver. seq. dī
cit tamen Spec. in. ti. prealleg. qñ si filia. vult penitere de peccato: vt
quia luxuriosa erat: z nunc vult seruare continentiam pater debet
eam alere arg. c. ferrum. l. dist. z hoc sequitur Bart. Joan. de imo. et
domi. Abb. in. d. c. quinta uallis. qui plus dicit qz etiam pater tenetur
eam dotare: quia causa dotis non est minus fauorabilis quam cau-
sa alimentorum: vt not. d. q. in. l. non ideo. C. de ad mi. tuto. facit. l. i.
ff. solu. matri. et faciunt nota. per Barth. in auc. expresse. C. de incest.
nup. vbi dicit qz pater potest relinquere filio spurio vsqz ad quantita-
tem sufficientem in alimentis et eodem modo filie spurie pro dote:
quia sine dote non potest alicui habere: que omnia bene no.

Regula. cclxxx.

Pater licet alienationē inter filios fieri prohibeat cōtra ip-
sos nisi expresse dixerit regulariter talis prohibitio
non extenditur glo. est repu. sing. in. §. nos igit. in auc. de resti. fidei
com. z idem tenet Wy. Ray. Bar. et Joan. de imo. in. l. si tibi homo.
in. §. diuus seuerus. ff. de lega. i. Bal. et Saly. in. l. voluntas. C. de si-
dei commis. Bal. in. l. lucius in prin. ff. de libe. et posthu. et Bar. in.
l. lucius. in. §. i. ff. de leg. iij. et Bald. in. l. quisquis. ff. ad. l. iul. maie-
cum alijs concor.

Primo fallit vbicunqz pater non pro hibuisse filios sed liberos
ne alienarent quia tunc huiusmodi prohibitio exten-
deretur etiam ad nepotes z alios descendentes: vt not. Cy. in. l. vo-
luntas. C. de fidei commis.

Fallit quando testator nō phibuit filios sed heredē qz tunc intellē-
gitur phibitus heres heredis vt pbatur in. l. pater. §. iulianus. ff. de
leg. iij. et l. lucius arg. a contrario sensu. de quo vide per Bald. in. l. l.

De regulis incipientibus.

liu ffami. §. diuus seuerus. ff. de le. i. et l. lucius. ff. de leg. ij. et per Cy. in. d. l. voluntas. C. de fidei commi. et per Lud. de roma. in. l. si quis filium. ff. de acqui. here. et vnde etiam optimum tex. in. §. penal. in auc. de resti. fideicō. vbi dicitur qd licet heres prohibea- tur alienare funduz vt in familiam remaneat: dicta tamē prohibitio non extenditur ad quartū gradum seu ad quartā generationē post testatorē. vt est ca- sus nota. in. d. §. penu. et ibi etiā per Ange. et. teti- git Bar. in. d. §. diuus. seuerus. ¶ Regula. cclxxxv.

Pater filius naturalibus legitimis existen- tibus vnam vnciā tm legare pōt: te- net glo. in. l. cogi. in. §. hi q. ff. ad trebel. quā glo. se- quitur Ludo. ro. dicēs illā esse ad hoc singulariter no. p qua vester casus expressus in l. ij. C. de natu. libe. et idē etiā tenet glo. in. l. lucius. in. p. ff. de vul. et pupil. q. gl. i. i. i. c. o. l. i. m. de iure. floz. si- lius naturalis poterat i totū capere hereditatē pa- tris et sic vltra vnciā licz in Trisū teneat gl. in. l. plan- tius. ff. de pdi. et demon. q. tenet qd etiā hodie pōt eis legare duas vncias existentibus legitimis.

Primo fallit vbi cūq; fili^o naturalis esset vul- gariter substitutus in totū: tunc filio repudiante filius naturalis vulgariter substitutus poterit capere totam hereditatē ac et perinde erit ac si esset legitimus. ita singur tenet bar. in. l. is qui bonis. ff. de vul. et pupi. quem sequuntur ibi Jaco. de are. Dy. Bal. et Ange. et communiter omnis et assigant rationē: qz sicut potest filius naturalis tm nō existentibus legitimis et naturalibus capere vltra vnciam: vt in auc. licet. C. de natu. liber. Ita po- test filius naturalis substitutus vulgariter in totū: quia tunc demum vocatur filio legitimo repudian- te quo casu perinde est ac si non extrarent legitimi. argu. l. ij. §. si. et. §. si filius. ff. de bonisq; liberis. cūz similibus.

¶ Regula. cclxxxvi.

Pater ad filium a emancipandum regula- riter compelli nō potest. l. nemo po- test. ff. de adop. et insti. q. mo. pat. pote. soluz. §. fili.

Primo fallit in quattuor casibus enumeratis ibi in glo. et in- d. l. nemo potest puta si agnouit legatum relictum si- lio. in substitutione si emancipet etiam: vt in. l. si cui. ff. de conditio. et demonstra.

¶ Fallit quando vitru- us adoptat puuignum suum impuberem et factus pubes doceat non expedire se esse in potestate patris ado- ptiu: vt. l. nonnunq. §. si. cum. l. sequen. ff. de adoprio. quē casum glo. illius. l. extendit ad quemlibet adoptiuuz.

¶ Fallit si pater prostituit filiam imponens ei necessitatem peccan- di: vt. l. si llesiones. C. de epi. co. audi.

¶ Fallit quando pater contra pietatem paternam afficit filium iniu- ria. l. si. ff. si quis a pa. sue. manu.

¶ Casus est qui non enumeratur in. d. glo. videlicet quando filius promississet aliquid patri vel stipulationem nam potest tunc com- pellere vt ipsum emancipet per officium iudi. vt est casus notabilis secundum doct. in. l. virum. ff. de ver. obliga. cum similibus.

¶ Regula. cclxxxvij.

Pater si filio aliquid donat illud in legitimam nō computa- tur nisi dictum sit: vt in. l. si quando. §. generaliter. C. de inoffi. testamen.

Primo fallit nisi pater filio simpliciter dedit: ita singulariter dixit Bar. in. l. paretes. ff. si qd pa. sue. ma. facit illud quod ipse vult in. l. cum quo. in. si. ff. ad. l. falci. et in. l. ticio centum. §. genero. ff. de iure dor. ¶ Regula. cclxxxviii.

Pater eo viuente legitimam filio dare non cogitur: vt in. l. i. §. si impuberes. C. de colla. bono. et not. glo. i. c. ray- nutius. de testa. et no. Bar. in. l. post eman. de lib. lega.

Primo fallit si dissiparet bona sua quia tunc cogitur filio dare le- gitimaz eo etiaz viuendi: ita nota. tenet Bal. in. l. ij. ff. si quid in. frau. patro. et in. l. i. in. iiii. q. C. de in offi. dona. pro quo facit quod not. te- net Bar. in. l. i. in. §. si in patria. ff. so. ma. et in. l. si constante. in. princ. ff. eo. vbi no. dixit qd si vxor alicuius decessit remanentibus filiis he- redibus relictis/et dos remanet apud patrem qui dissipat omnia bo- na sua: qd tunc filij poterunt agere contra patrem vt eorum dos non consumatur: de quo habetur etiaz per Bar. in. l. si. C. de sen. pas. vbi ponit an filij possint petere vt pater remoueatur ab administratio- ne quando pater habet malos mores et dissipat bona filiorum vt has- betur per Bar. et docto. in. l. imperator. ff. ad trebel. ¶ Regula. cclxxxix.

¶ Filiuz. Vi- de remissiones dadas per Jas. mayn. in auc. si qua mulier. de sacrosam. eccle. nune. xlvij.

Pauper ad testimonium regulariter admittitur: ut est gl. in l. iij. in princ. ff. de testi. et glo. in c. si qui. extra eo. ii.

Primo fallit nisi esset suspectus. quia tunc debet repelli a testimonio ut in dictis glo.

¶ Fallit in causa criminali: quia tunc etiam repellitur a testimonio sicut pauper etiam repellitur ab accusatione: ut l. q. i. in princ. Et ita tenet Tancre. in prealleg. c. si qui. et istud sequitur domi. Anto. de bu. et communit. ter oēs scribes ibi. Sed do. Abb. ibi tenet contrarium. dicit enim quod non videt causam diuersitatis in hoc nam paupertas reddit testem suspectum. quia timetur ne fuerit corruptus per producentem: nam hec ratio militat etiam in causa civili: unde dicit pauperem non esse admittendum ad testimonium: sed iudex secundum qualitatem persone et qualitatem cause arbitrabitur quanta sit fides testi adhibenda. Et sic domi. Abbas non facit differentiam inter causam civilem et criminalem. et.

¶ Fallit cum quis incidit in paupertatem propter vitium suum: quis tunc etiam non est idoneus testis secundum Bal. in c. prealle. si qui quod hoc casu non solum rerum: sed etiam fame sue est indignus: et videtur talis unde talis est expellendus a testimonio: quia vitiosus in se presumitur esse multo magis in aliam vitiosus. ut in l. si. C. de sentent. pas.

Secus autem in eum qui incidit in paupertate sine vitio suo et tunc bene fauet quia tunc talis bene esset idoneus: et dicit etiam ipse Bald. ubi supra quod magis est credendum pauperi virtuoso quam diuiti vitioso: dicit tamen ibi quod quando pauper non est nec bone nec male fame: tunc bene admittitur ad testimonium sed minus ei creditur: quia qui deficit in fide tantum numero suppletur. Allegat glo. notabilem et menti tenendam in l. iij. §. eiusdem quoque in princ. in verbo nunc. ff. eo quare quando testes non sunt multum boni quia deficiunt in fide suppletur numerus: puta si quis probaret per tres aut quattuor testes qui non essent omnino integri vnus testium suppleret defectum fidei. quam glo. semper tenebis menti decidendo: dicit tamen Bald.

quod hec omnia ibi remittuntur iudicis arbitrio: quia non potest dari ista discretio quando dicatur plene probatum. sed relinquatur in iudicis arbitrio de hoc etiam est tex. melior quam sit in iure. sed quando dicatur plene probatum in l. iij. §. an magis scire potest. et in §. eiusdem. in princ. ff. de testi. Et ultra predicta adde quod testis ad hoc ut non dicatur pauper debet habere tantum in bonis quantum est summa negotii de quo vertitur ipsa questio: ut habetur elegantissime in glo. singulari. in §. si vero autem sunt in auct. de heredi. et falsi. quam pro constanti et valde singulari allega. egregius doctor. domini Ludouici. de romanis. l. si constante. in principio. ff. sol.

uto matrimonio. quia glo. bene nota. et tene menti. quia valde singularis est.

¶ Regula. cccc.

Pecunia ante terminum peti non potest ut in c. unico. et ibi per doc. extra de plus peti.

Primo fallit quando maritus vergit ad inopiam. l. adhuc. C. de iure dotium.

¶ Fallit quando debitor surgit. ff. de his que in frau. credi. l. ait pretor. §. si debitorem.

¶ Fallit quando debitor esset suspectus cum tunc ab eo peti possunt eo inuito. ff. qui satis. cog. l. si fideiussor. §. si ff. iudica. sol. in oibus fm host. et Jo. an. in c. unico. de plus peti.

¶ Regula. cccx.

Pena ex delicto contra heredem non transit ut in l. j. C. ne ex delict. defunc.

Primo fallit nisi pena sit imposita per l. prout. d. glo. no. in l. si quis iniquum. §. quid autem. ff. quod quisque iur.

¶ Fallit quando ope exceptionis irrogatur pena delicti: ut dicit Ange. in d. §. quid autem. unde si prohibet ne quis agat per statutum si tale quid non fecerit talis exceptio transit contra heredem ad repetitionem: ita dicit Bal. in d. §. quid autem.

¶ Fallit quando non est mera pena: ut puta quod ex parte actoris est persecutum ad interesse: ut dicit Bar. in d. l. j. C. ne ex delictis.

¶ Fallit quando delinquens erat confessus delictum: ut dicit Spec. in titu. de confes. §. sequitur. ver. quod si.

¶ Fallit quando delinquens fuit confessus delictum quod passus est: nam tunc dicit Bal. eleganter in l. j. ne ex delict. quod illa confessio transit in constitutum per tex. in l. qui numerarum. de consti. pecu.

¶ Regula. cccxiij.

Pena l. si quis in tantam. C. unde vi. in locis seu causis rebusque ecclesiarum locum non habet: etiam si talis rigor actionibus approbatus sit. ut est glo. et ibi communiter per doc. in c. si extra de dolo. et contumacia.

Primo fallit quando prelati ita deliquisset in respectante ad eius mensam cum tunc leuis sit pena illius legis cui prius dominio iur. quod habet in re in eius vita: ut not. dicit do. Anto. in d. c. de dolo et contu. per id quod habetur in c. si clericus in tit. de cap. cor. in vlt. seu. et c. verum extra de foro compe. c. ceterum. et c. constitutus de relig. domi. et quod locum habeat. d. c. si delinquat. in respectante

ad ipsius mensam ut paret iure qd habet in re ipsa in vita ipsorum viventium et delinquentium sentit do. Nico. in d. c. j. de dolo et contuma.

Fallit qm prelati cum capitulo ecclesie semel conca- to p illo ita deliquisset mundando rem ipsam ecclesie cum tunc locum habeat pena. d. l. si quis in tantum. C. unde vi. per l. iubemus. C. de sanc. san. eccl. vbi Barr. hoc idem videt velle in d. l. qd etiam vñ tenere glo. in regula delictum in. vj. et in. c. j. de ordi. cog. et Host. et Jo. an. in d. c. ecclia et do. Ant. in d. c. de dolo. et ptu. ex eo qd tale delictum non est totaliter punibile in persona prelati vel capituli cum ea pena si priuatio dñi qd spectat ad ecclesiam ad hoc in d. l. iubemus. vbi hoc vñ expressum fm Inn. in d. c. fm que hoc comune est unmo videt casus i. d. c. ij. extra de or. cog. iusto eo qd no. ibi per glo. que dicit idem in prelato ecclesie non habetis capitulum seu collegium per id quod no. per glo. extra de loca. c. potuit. ad hoc etiam qd no. extra de capel. monacho. c. dilectus. et d. c. j. extra de dolo et contumacia vbi latius. **Regula. cxxxiij.**

Pena grauior. Ubi vide Bal. et Fran. are. in l. improbu. C. ex qui. cau. in fa. et fely. l. c. qualr et qm in. s. fi. in. j. col. circa mediū ver. iij. de accu.

Pena legalis regulariter per iudicem minui vel mutari potest vt in l. qd ergo in. s. pena grauior. a ff. de his qui no. in fa. et non in c. in archiepiscopo. de rap. et habetur in c. ad petitionem. extra de accusa.

Primo fallit vbi cumq; iudex non procederet ex denunciatōe vel per inquisitionem sed per accusationem. ita eleganter no. Host. in d. c. in archiepiscopatū. per l. ij. in fin. C. de sanctum bapism. et per l. seruos in fi. C. ad l. iul. de vi. pub. vel priua.

Fallit quando probatur plene et iure: secus si per supplementum probationum: qz est iusta causa mutandi vt no. in. s. si quis hominum. in prima glo. in titu. de pace constan. in. x. col. de quo vide per Dy. in. c. indultum. de reg. iur. in. vj. et per Cy. in auc. qui semel. C. quomodo et quando iudex. et per glos. in. c. romana de appel. et in. d. c. ad petitionem et plenius per Alberti. in opere statutorum in rubrica tertia in prima parte. **Regula. cxxxiij.**

Perito in arte statur dicit Bart. in l. j. ff. de ven. inspi. et pbatio. et ad hoc bonus tex. in. c. si. extra de frigi. et malefi. facit. l. j. ff. si neg. C. de vete. iur. enuc. ean. et q not. in. c. j. de constitutio.

Primo fallit quando in loco plures reperiuntur de periti de illa arte: qz tunc omnes adhiberi debent vt in. d. c. pro posuisti. quod procedit quando agitur de re grauis preiudicij: quia non ita de facili percipitur per vnum sicut per plures: cum tunc plures exhibendi sint si in loco reperiri possunt alias sufficiat vnus: et ita procedit dictum Bar. et do. Anto. et Imo. alias si agatur de parui preiudicij in qua non requiritur magna industria: tunc sufficiat vnus etiam si in loco reperirentur plures vt in. d. c. quia iudicante fm do. Imo. in. d. c. pro posuisti.

Fallit quando agitur de graui preiudicio ad damnum alterius: ita qd ipsi periti habent disponere tanq; testes cum tunc debeant esse multo plures et si non sint in loco debent reuerti ad loca vicina ad hoc quod no. in. c. preterea de resti. in integ. et ff. q. v. presul. fm vnum intellectum ad hoc etiam quod no. extra de fidei iusso. c. constitutus. et l. si qm fm do. Nico. in. d. c. pro posuisti.

Fallit quando de crimine agitur de re multum ardua. vt qz si agatur de vita hominis vt dicatur vulnus mortale cum tunc requiratur iudicium multorum et sic requirantur plures periti si in loco reperiantur alias committi debent ad loca vicina pro ipsis: in istis enim arduissimis debent esse probationes luce clariores maxime in hoc casu in quo periti deponunt de crudelitate et non de scientia ad hoc. d. c. pro posuisti. et c. significasti. **Regula. cxxcv.**

Pertinentiarum appellatione veniunt omnia que ad rem pertinent: vt dicit Joan. et Imo. c. cum ad sedem extra de resti. spoli.

Licet igitur appellatione pertinentiarum veniant omnia que pertinent ad rem de qua tractat siue pertineant de iure communi siue de consuetudine vel statuto: siue sint corporalia siue incorporalia: etiam veniant sub nomine alicuius ecclesie vel rei vt per Jo. an. et Imo. de appel. c. cum ad sedem. fallit tamen in quibusdam casibus. vt ibi per cano.

Et primo fallit in his que acquisita essent aliquo iure speciali fm Imo. in. c. cum ad sedem puta priuilegio vel ex post facto. vt voluit do. Anto. et Jo. an. ibidem cum talia non veniant nomine pertinentiarum: vt voluit do. Imo. ibidem esto qz in alijs voluerunt contrariuz in hoc per. c. cum de causa. extra de causa pos. et proprie. et de his vide r ij

alius in. c. cum ad sedem.

¶ Fallit in pos. que non fuerunt assignate pro dote ecclesie vel alterius rei: sed ex post facto acquisite cum non veniant sub pertinentiis sed sunt exprimende. vt voluit Inno. in. c. cum ad sedem: cuius dicti procedere poterit qñ peteretur ecclesia vel alia res cum possessionibus & pertinentiis ad hoc. l. ex facto. §. i. ff. de vul. & pupil. alias si simpliciter fuisset facta mentio de ipsa re cū pertinentiis & tunc veniant sub verbo pertinentiarum: vt. d. l. verbum pertinere. ff. de ver. signi. fm do. Anco. & Inno. in. d. c. cum ad sedem.

¶ Fallit qñ qualitas petitoris aliud suaderet cū eius qualitas sit attendenda: vt voluit Inno. in. d. c. cū ad sedem de resti. spoli. vñ si episcopus petat ecclesiam cū pertinentiis veniunt beneficia respectu iuris episcopali non respectu administrationis fm do. Nico. in. d. c. cū ad sedem ad hoc qñ not. ff. de usuris. l. plenum. §. requiri.

¶ Fallit qñ peteretur simpliciter ecclesia quo ad ius episcopale seu ius episcopi in ea re cū pertinentiis: cū tunc in ea probationes fiant generaliter & sic indicatur ius commune secus si probatur simpliciter iura episcopalia deberi: cū tunc veniant alia iura episcopalia que sunt debita de iure communi vel eorū loco subrogata: vt per doct. in. d. c. cū ad sedem. vbi latius per eos.

Petitio hereditatis contra titulo possidentem non intentatur. l. ij. C. de peti. here. & ibi per doct. & maxime Pau. de cast. in. l. pro heredi. & l. nec ullam. ff. de peti. here.

Primo fallit qñ quis intentaret petitionem hereditatis & rei vendi. simul in vno libello: qz agens probaret se dñm vel defunctum: & tunc aduocaret res et possidente: ita Pau. de cast. in. l. ij. de peti. here.

¶ Fallit qñ titulus fuisset acquisitus post mortem defuncti qz talis titulus non obligaret agente petitione hereditatis. secus si esset acquisitus ante mortem defuncti Bal. in. fi. C. de edic. diui. adri. tol. & l. i. C. si iudi. nomi. pos. sac. appel. & l. incerti. C. de interdi. licet Pau. teneat contra Bal. in. d. l. ij. §. si post mortem.

¶ Fallit qñ quis emisset in vniuersale vel quotam hereditatis qz si quis ageret petitione hereditatis singulari iter ad quālibet rem: sic illi non prodesset titulus cum habeat titulum vniuersalem ad hoc est tex. in. l. ij. de here. vel act. ven.

¶ Fallit qñ haberet titulum ab illo in quem alienauit rem quā simpliciter possidebat patre: qz contra illum potest intentari petitio here. vel ad rem vel ad precium. ff. de peti. here.

¶ Fallit quia ille qui emit rem aut emit in iusto precio et intentatur

petitio heredi. aut iusto: et tunc ille qui vendidit: aut non est solutor non intentatur: aut est soluendo & intentatur: vt per glo. in. l. i. & ff. C. de peti. here. & ita dicit Joan. de prato. C. de edic. diui. adri. tol. l. si. & vide glo. in hac materia in. l. hereditatem. C. in qñ cau. resti. in long. tempo. prescrip.

¶ Fallit quando titulus non esset aptus ad translationem dñi: vt puta titulus comodati vel depositi: quia contra potest intentari petitio here. vt in loco prealleg.

¶ Regula. cccxvij.

Possidēs si ille per quem possidet de possessione expellat non tamen naturalē sed et civilē pōt tūc si spōte tradatur: vt est glo. in. c. cū olim cām. extra de resti. spoli. & per glo. & doc. in. l. i. C. de acqui. pos. & maxime per bar. & Ange.

Primo fallit in ecclesia que ipsam possessionem civilē non pōt vt in. c. quisqz fm Bal. & in. d. l. cū olim cām. de resti. spolia. ¶ Fallit fisco vel pupillo eadem ratione ad hoc quod extra de resti. in integ. c. i.

¶ Fallit quando ille qui nomine alieno possidet eam non traderet mere: sed sub conditione si dñs placuerit cum tunc non perdat ipsam possessionem civilē: vt colligit in. d. c. cū olim cām sed l. dñs pdat possessionem etiam civilē p traditionem ipsius rei nomine possidentis sponte & simpliciter factū tñ ipse dñs poterit eā recipere p conditionem. l. si. ff. de acqui. pos. imo et poterit ipse dñs si veniat & non fuerit admissus illum incōtinēti repellere cū ipse si sit dñs ad eū pertinere videat & tunc eū expoliare pōt ad hoc facit tex. in. d. c. cū olim cām qui ita procedere potest quando ipse dñs veniret incontinenti: cū ille incōtinēti tradit ipsam possessionem alias si interuallo non possit: & si in illum transiata fuisset pos. civilis & naturalis: secus si tantum naturalis: vt qz fuisset tradita non simpliciter sed sub conditione. vt §. dictū est. & ita procedere potest tex. in. d. c. cum olim causa. extra de restitutio. spolia vbi latius vide.

¶ Regula. cccxviij.

Possessor bonafidei licet fructus lucret tñ illo cum impensa cōpensare teneat: vt. l. fructus. ff. de usur. & ibi glo. & l. sumptus ff. de rei vindicatio.

Primo fallit quando bonafidei possessor re possiderit cū si et maxime oneroso: qz tūc non retinebit cōpensare fructus cū impensa: vt est gl. qz doctoribus reputat sing. in. l. emptū in fi. glo. mag. ff. de rei vñ. doc. mod. in. l. diuortio. §. interdū. ff. so. ma. eā alle. p. singu. & per illam glo. de ibi Bal. vñ qd est summe notandum & men-

ti tenēdū: v3 q' si q's tenuit fundū in emphiteosi alicui p se z descēdētib' z postmodū ptingat nō extare ples descēdētes: tūc nō debēt reuerti ad dñm q' tūc heredes ēphi. poterūt pefe oīa melioramēta factā in dco' fūdo ad ppetuā rei mēoriā. z de hac. q. vide bal. i auc. q' rē. C. d. bo. q. lib. z in. l. h. C. cōia deleg. z in tit. de p'trouer. inuesti. §. l3 s'iman. zer. in ver. queritur quod bene not. ¶ Regula. cccix.

Possessor bonoz legatario satisfactionē de legato sibi p'stādo offerre nō tenet: s3 laus est q' nō sit i mora sile gatari' satisfactionē petat. vt est tex. in. l. ij. §. j. quoz. lega. q' tex. q' die allegat q' vbi cūq' q's est obligat' ad aliqd nō tenet se offerre sed satis est q' req'sit' vel interpellatus moram non faciat.

Primo fallit nisi dies sit appositū: q' tūc dies in terpellat pro hōie: vt. l. magnā. C. de p'trahē. z cōmī. stit. zin. c. potuit de loca. ita t3 bar. in. d. l. ij. C. quo. leg. z ita tenet glo. in. c. cupiētes in ver. contempserit. de elec. in. vj.

¶ Fallit vbi cūq' q's eēt legat' ad aliquid faciendū z interpositū fuit iuramētū: q' tūc ēt si dies nō esset appōita tenet se offerre ēt si fuerit minime req'sit' ita sing. tenuit 3o. an. in. c. breui. de iure iur. quē ibi se quē do. Ab. z p hoc ēt limita gl. in p'allega. c. cupiētes. §. si v' p'tempserit de elec. in. vj. z in p'alle. l. ij. §. j. quo leg.

¶ Fallit qñ ponunt h'ba geminata: tūc em d3 se offerre l3 nō sit req'situs ad hoc est tex. in cle. vnica iuncta gl. in h'bo exigere de. test. nā ille tex. d't q' si religiosus est dat' executori testamēti q' d3 reddere rōnez executōis ordinario loci z id q' ordinari' tenet rōnē exigere in glo. pe. dicit q' tenet rōnē reddere petēti si nō offerat z si ordinari' non recipit ei nō est iputandū. ita dicit gl. p'dicta z hoc multum nota z hoc est q' h'ba debēt aliqd opari: vt in. l. si qñ. ff. de le. j. z in. c. si papa. de priui. in. vj. vt ergo euitet superfluitas. qñ verba geminant debet se offerre licet non requiratur.

¶ Fallit qñ req'ratur aliq' fieri p' actus de hoc est glo. no. in. c. vt circa in verbo p'stito de ele. in. vj. ex quo inferitur q' si statuti dicit q' nullus debeat admitti ad magistratū vel eligi nisi satisfdet v' prestat iuramentum: q' tales debeat offerre an administrationē als electo vel assumptio magistratū non valebit: z p'dicta faciunt ad questionem statuti dicentis q' appellans tenet p'stare satisfactionē infra. x. dies die appellationis alia appellatio intelliguntur esse deserta nā hoc casu appellans tenebit infra. x. dies offerre satisfactionem alia appellatio erit deserta z per hoc adduco tex. no. in. l. si. C. quo lega. qui tex. nō apte hoc probat sed p hoc videt esse glo. in terminis in. d. cupiētes. §. si vero. de elec. in. vj. que dicit q' quotienscūq' apponitur

dies vel termin' in statuto v' in le. q' tūc nō est necessaria petitio q' dies interpellat p hōie. d. l. magna de p'trahē z p'mi. stip. z ita ēt v' tenere glo. in. l. cū patron' in glo. ij. ff. de bo. lib. pro hoc alle. bonū. tex. in. l. iij. C. de iure. emphi. que d't q' si emphiteota nō soluit canonē in fra. ij. ānos q' p'uat' ēphiteosi: z dicit ibi tex. q' ipe. d3 offerre debuit spontanea voluntate z persolueret sic nō req'rī interpellatio vt cōsistat in mora: z ita illū tex. quasi i terminis nostris tenuit bar. in. l. si. ff. q' le. sed p'rib' facit qd no. Sui. in. l. j. sup gl. j. ff. de iuris. om. in. vbi dicit q' iudex ita demū tenet si nō fecit illud qd sibi erat p'missū si ab eo fuerit petitiū als z nō alleg. optimū tex. in. l. ij. §. magistratib'. de mag. que. quē bal. ibi d't ad hoc eē meliorē de iure p' quo facit tex. in. l. iij. §. hoc aut iudicū. ff. de dā ifec. Itē p hoc v' glo. q' hoc exp'sse t3 in. c. si. ēt de resciri p'firmat p id qd voluit Anto. de but. in. c. p'itatis de offi. deleg. vbi dicit stāte statuto q' iudex teneat finire cām intra certū tps alias debeat puniri q' h3 locū si alias fuit petitiū.

Item pro hac facit quod t3 glo. in. l. vniuerse. C. de p'ci. impe. offi. q' dicit q' si quis impetravit a p'ncipe quod nō teneatur creditoribus satisfacere nisi vsq' ad certū tps: post ipse satisfacet creditorib' qd est verum si ab eo fuerit petitiū vt ibi dicit glo. z ad idem facit glo. in. l. peto. ff. de leg. ij. z per dicta glo. ita tenuit in terminis pau de ca. in p'alle. locis q' stante statuto q' appellans teneatur prestare si demissionem infra. x. dies alias appellatio intelligatur esse deserta q' tale statutū debet intelligi si a parte fuerit. petitiū als non z pro ista opi. facit glo. in. l. de pupil. §. imperator. ff. de no. oper. nun. que dicit q' licet qui nunciet nouum opus procuratorio nomine debet satisfacere z. alias nunciatio rescitur quod p'cedit si fuerit petita satisfactio alias aut nō accedit qd tenet glo. in. c. ij. in tit. de eo. q' interficit fratrem viri sui in glo. sup h'bo no. q' q's z qd no. Car. in. c. quapropter. §. pe. in. xvij. q. de electio. z quāuis p'ma opi. i p'ucto iuris v' verior tñ cōis seruat in p'actica z adducta cōtra p'mā opi. pōt rñderi q' ibi nulla fuerat dies appōita ad satisfandū sed qñcūq' poterat satisfacere qd secus erat in proposito igitur z pro ista opi. etiā vltra superi' alleg. adduco gl. q' hoc v' velle in terminis in. l. mora. ff. solu. mat. quā glo. Bal. Rap. z Fulg. ibi ad hoc reputat no. dignā que gl. vult q' moruoviro heredes tenet restituere dotē mulieri elapso āno als teneat ad vsuras: vt no. in. l. diuortio in prin. ff. solu. mat. ēt si nulla fuerit. interpellatio facta q' dicit glo. q' lapsus anni interpellat.

¶ Regula. ccc.

Possessorii adipiscēde z recuperāde petitorii p'mo intēratū suspēdere facit vt in. c. pasto. extra d' cā

De regulis incipientibus

pos. & proprie.

Primo fallit qñ proponeret postq̄ esset p̄clusam in causa ip̄-
sus petitorij vel postq̄ renunciatum esset probatio-
nibus vt patet in. d. c. pastoralis.

¶ Fallit quando ipse proponens possessorium vellet suspendere pe-
titorium cum non possit ad hoc no. in. c. pia de excep. in. vi. & si ip̄e sus-
pendens semel postea rediret ad possessorium suspensum cum non
sit locus ipsi nisi semel: nam ex quo intentat possessorium cogitur in
eo perseverare. vt in auc. si semel. C. quomodo & quando & similiter
in petitorio ad quem redit per. d. auc. qui semel. que in his quidem
nō reperitur limitata vnde cogitur vtrumq̄ prosequi s̄m do. Nico.
in. c. cum. super qui hoc tenet quicquid ibidem do. Anto. de bu. do. de
rota in decisi. xxi. circa q̄ vide p̄ do. de rota i decisi. clj. que incipit. itē
suspendens.

¶ Fallit quando comparens pro suo interesse in iudicio possessorio
vellet suspendere petitorium cum non possit vt voluerunt domini de
rota in decisi. clviij. que incipit. item si inter nos. & vide doc. in. d. c.
pastoralis.

¶ Regula. cccj.

Preceptum comminatorij iudicis non valet si metā sen-
mulctam taxatā de iure excedat ita t̄z Bar.
in. d. l. si quis ius dicē. non optempe.

Primo fallit nisi cognitio interuenisset: puta quia in-
dex causa cognita precipiat q̄ talis resti-
tuat familiam sub pena centum & ita tenet singulari Anno. in. c. cuius
in tua qui ma. actu pos. allega. l. ea que. C. commi. vel epis. idem fuit
de mente specu. in titu. de senten. prola. §. species. ver. s̄z nūq̄d iudex
q̄d dictū sequitur Ange. in. l. debitor. C. de pac. igitur &c.

¶ Fallit vbiq̄ sit examinatio ista vigore statuti. exēplū in. l. tutor
qui repertorium. §. soles. C. de admi. tuto. & ita ē tenet Imo. in Halle
ga. c. cum in tua. qui ma. accusa possunt.

¶ Regula. cccij.

Preclum in particularibus loco rei non succedit: vt. l. veni-
ditor. ff. de here. vel actio. ven. & l. si quis vxori. §.
Attinus. & l. quas. §. si. ff. de fur.

Primo fallit quādo dans ignorā-
te emit rem furto subtractam. Nam isto casu precium succedit loco
rei: & est speciale & potest esse ratio q̄ emptor tractat de damno vi-
tando ne videamur locupletes fieri cum aliena iactura casus est in

a littera P

So. cxxxiij.

a labeo. & l. sabin. §. itē si dñs a de ver. obli.

¶ Fallit qñ q̄s emit rē sibi legatā vt. l. test. dele. §. si

res & l. plane. §. si rē. ff. dele. §. rō est in p̄cedēti casu.

¶ Fallit in illa actione q̄ datur ex p̄tractu vt. si pmo
datarius vel depositari⁹ vendiderit sub noie igno-
rante q̄ tunc actio de poss. vel cōmodati datur ad
precij etiā si res sit salua: casus est multū nota. in. l.
vi. & ibi per doc. C. de rei vendi. & ibi per Bar. & do.
in. l. si cum seruum. in si. ff. si cer. peta.

¶ Fallit qñ venditio rei mee esset facta necessitatis
causa: & empti superiore vt si possidebam rem meā
& superior me cōpulsit ad ipsam vendendā vt daret
eam mlib⁹ nam possum petere a te precij pceptum
q̄ nō sum regressurus ad rē. l. itez si verberatū. §. si.
ff. de rei vēdi. arg. l. qui solidum. §. §. dele. ij. & ita no.
dicit Pau. de cast. in. l. de rei ven.

¶ Fallit vbi apparet de cōsensu partiū expresse: se-
cus tacite q̄ tunc precij succedit loco rei. l. imperti-
nentibus in si. & l. ita cōstante. & l. ex pluribus. & l. si.
ff. de iure dot. & l. quotiens. eodem.

¶ Fallit in re empti ex usura rei q̄ ita indicat de re
sicut de ipsa usura: vt no. Inn. in. c. cū tu & ibi p̄ doc.
extra de usuris: sed dic q̄ in hoc precij non d̄z succe-
dere loco rei: sed bene res loco precij.

¶ Fallit in foro aie. vt no. in spec. in tit. de vsur. ver.
pone vsurari⁹. & Bal. in addi spec. eo. tit. in prin.

b ¶ Fallit b qñ res esset perēpta: & sic p̄tra posses-
sorem nō esset mihi succursus: q̄ tunc cōtra vendi-
torē possem agere ad precij: si precij succedit loco
rei ne venditor locupletetur cū iactura mea vt. l. nō
oēs. & l. si cū seruū ff. si cer. pe.

¶ Fallit in hac q̄ metus causa vt. l. si papinian⁹. ff.
q̄ met⁹ causa. de quo dicit vt per Cepol. in. d. §. itez
si dñs in opposi. prima in secūdo casu.

¶ Fallit in here. peti. vt. l. si rē vel precij. ff. de pact.
q̄ die vt per gl. & Cepol. in. d. §. item si dñs.

¶ Fallit here. restitu. vt. l. imperator. cum. l. seque.
ff. deleg. ij. de quo dicit vt per Cepol. in. d. §. itē si dñs
in opposi. prima. in quarto casu.

¶ Fallit in re data i dotē: vt. l. res in dotē data. ff. de

a ¶ §. itē si dñs
Et ibi vide do:
Bart. cepol.

b ¶ Octavo fal-
lit. vide do: bar.
cepol. in. §. alle.
§. itē si dñs. l. i.
q. in ver. primo
casu fallit.

a C. §. itē s̄ dñs
Et ibi de oibus
his fallen. vide
de. Bar. cepo. z
dic vt ibi p̄ euz.

iure doti. de quo dicit per glo. Bar. cepol. in. d. §. a
itē s̄ dñs a in opposi. prima in secundo casu.
C Regula. cccij.

Prelegata in fideicommissum non ve-
niunt quādo testator post he-
redum institutionem eis dedit hereditate nulla mē-
tio facta: casus est not. in. l. marcellus. §. quidam. ff.
ad trebellia.

Primo fallit vbi cūq; testator totum patri-
moniu; diuissit inter filios testamē-
to z eos equalibus portionibus heredes instituit:
set vel in rebus q; idem important: vt. l. ex facto. ff.
de here. instit. casus est sing. fm Jo. de imo. in. l. qd
ergo. la. ij. ff. de lega. s. ratio est qz ista prelegata suc-
cedunt in locum portionis heredi. z ideo totum vi-
detur habere iure hereditario. vt dicit Bart. in. d. l.
marcellus. in. §. quidam. ff. ad trebel.

C Regula. cccij.

Prescriptio longissimi temporis per li-
tis contesta. interrumpitur
vt. l. minor. C. de rei vendi.

Primo fallit b nisi agens desisteret renun-
ciando lit. vt notatur bene. in. l. scrip.
ff. de statu defunct.

C fallit qñ quis fraudulenter lit. conte. vt interrup-
patur prescriptio: z postea litem nō prosequit vt in
spec. in tit. de rescrip. presentata. §. rōne autē impe-
tra. ver. quid si quis vitur ita litteris qd est valde
singulare z menti tenendum.

C fallit in prescriptiōe libertatis que seruitute nō
interrumpitur per lit. cōtest. l. si cui de serui. z aqua
C. z. ff. z nota. Pau. de cast. in. l. si. §. queratur. ff. si
serui. vendi.

Regula. cccv.

Prescriptio contra ignorantem regu-
lariter currit. l. ij. C. de pre-
scrip. longi. tempo.

Primo fallit quia licet currat scriptio con-
tra ignorantem tamen si fuerit iusta
ignorantia dabitur restitutio contra prescribentem

b C. p̄to fallit.
Adde fely. in. c.
ill. in. vj. co. cir
ca prin. in ver. z
scias vñi casuz
de prescripti.

c C. Prescriptio
Adde fely. in. c.
vigilāte de pre-
scrip. in. s. col. et
Pau. de cast. in
pl. cccij. inci.
ego paul⁹ z bal.
pleni⁹ in. l. s. ex-
ij. oppo. C. qui
admit.

vt dicit Bar. in. l. §. si quis propter. ff. itine. actuz prius.
C fallit qz nō hz locū. d. l. s. in prescribēte seruitutē r̄lariter qz requirit
sciētia dñi: vt per tex. z glo. in. l. ij. C. de seruitu.

C fallit z est limitāda. d. l. fm auc. malefidei. C. de p̄scrip. lō. tēpo. q̄
nō hz locū in sciētie fm Bar. in. l. pōponi⁹. §. cū q̄s. ff. de acq. possel.
z Bal. z Saly. in. d. auc. malefidei. C. de prescrip. lon. tempo.

C Regula. cccvij.

Prescribi z psuetudie queri p̄nt ea q̄ sunt iurisditiōis: vt p̄
Cyn. in. l. s. C. de emācipa. liber. z p̄ bar. in. l. s. ff. s̄
aqua pluuia. arcen. z in. c. cū cōtingat de foro competenti.

Primo fallit in his que reseruatā sunt principi in signū supre-
me potestatis: cū talia sint imprescriptibilia z consue-
tudine queri non possunt. C. de prescrip. xxx. anno. l. competentī et
hoc voluit. Inno. in. c. bona el. ij. extra de preben. et Anto. in. d. c. cūz
contingat. pro quo facit text. cum glof. xciij. dist. nulla. et que notat.
per glo. in cap. vnico cleri. vj. de secundum domini. Anto. in. c. cum
contingat. z in. d. c. bone. z in. c. per venerabilem extra qui filij sunt
legitimi.

C fallit in reseruatā principi non in signum supreme potestatis s̄
in signum cuiusdam regalitatis: de quibus in. c. cum translatione. ex-
tra de offi. dele. z in. c. sicut extra de excels. prela. talia enim similiter
sunt in prescriptibilia et consuetudine queri non possunt secundum
domi. Anto. in. c. cum contingat pro quo facit glo. in. d. c. vnico quod
procedit nisi interueniat patientia ipsius principis: quia ea interue-
niente possunt prescribi z consuetudine queri prout no. in. c. transla-
tionem. dūmodo interueniat. tantus cursus temporis cuius initij in
contrarium memoria non existat vt extra de verbo. signi. c. cum qdā
prout voluit domi. Nico. in. d. c. cum contingat z domi. Anto. in. d. c.
per venerabilem et not. per Innocē. in. c. cum pe. extra de fide instru-
mentorum.

C fallit in his que cōpetunt episcopo z rōne ordinis z ipsuz ordinē
respiciunt cū talia nō p̄nt prescribi: nec consuetudine queri p̄ inferio-
rē ab eo extra de consue. c. quanto z extra de priuile. c. accedentibus
Et hoc voluit Anto. in. d. c. cū contingat post. Jmo. z hostiē. dicentes
qz consuetudo non potest tribuere potestatem clericis inferiorib⁹ ab
episcopis: vt ibi per domi. Innocen. qui ita intelligit: vt not. extra de
elec. c. transmissa.

C fallit in priuato qui vellet consuetudine vel prescriptiōe sibi que-
re ea que sunt meri imperij cum non possit scdm domi. Nico. in. d.
c. cum contingat. quod etiam videtur velle ibi Joan. and. post. Jmo.

dicens qd consuetudo non potest tribuere persone p[ri]uati potestate excommunicandi arg. eorum que habentur . extra de offi. archi. c. cu satis . 2. c. sequenti ad hoc etiam facit qd notat Inno . in . c. conquerere extra de offi. ordi. sed ipse Inno. contrarium voluit . extra de resti. spolia. c. cum olim . l. h. dicens qd consuetudo potest dare ipsi clerico potestatem communicandi cum episcopus eodem modo hoc ex p[re]ter se poterit concedere . vnde 2 poterit etiam tacite ita permitendo et hoc tenet do. ffo. in . c. cum contingat extra de foro compe. 2 domini de rota in decisione . plv. quod verius videtur cum potestas excom. municandi sit iurisditio extra de remis. c. transmissum . fm Innocen. in . c. cum contingat . quod verum intellige quando clericus eam . si . bi quereret nomine sue prelature vel sue administrationis argu. c. dilectione de senten. excommuni. in . v. alias si nomine proprio non posset quantumcumq[ue] habeatur ad alios subditos nam cum hoc de pendeat a potestate clauium non potest competere nomine proprio argu. extra de peniten. 2 remis. c. h. in . v. vt voluit Jo. an. in . d. c. cum contingat.

¶ Regula. cccvij.

Prescriptio contra ius commune titulum requirit vt in . c. i. de rescrip. in . v. j.

Primo fallit in prescrip[ti]one t[em]p[or]is cuius memoria non existat in contrarium: vt in . c. j. de prescrip. in . fi.

¶ Fallit vbi ius commune non facit pro illo sed prescrip[ti]onem impugnat licet non facit contra prescrip[ti]onem: vt in glo. in . d. de de prescrip. per Archi. 2 Jo. an.

¶ Fallit quando tractatur in prescribendo de actu qui simul in prescrip[ti]one creatur: vt dicit Pau in . d. c. generali. de elec. in . v. j. 2 ibi vi de notata.

¶ Fallit quando ius commune non facit iniustam rationem prescribentis licet faciat contra prescribentem: vt in . c. cum ecclesia. de causa possessio. et proprie. secundum Anto. in . d. c. si diligenti. extra de prescrip.

¶ Regula. cccvij.

Prescriptio per litis contestationem interruptitur et actio perpetuatur: vt in . l. sicut. 2 in . l. cu notissimi. C. de prescrip[ti]o. xxx. anno.

Primo fallit nisi agens renunciauerit liti quis non dicitur interpreta prescrip[ti]o. ita tenet do. Bene.

de plom. in . l. si quis seruum. C. de furtis.

¶ Fallit nisi quis ageret ea intentione vt prescrip[ti]o non interrupteretur et sic animo non perseverandi litem: et tunc prescrip[ti]o non interruptitur. ita sing. tenet Specu. in titu. de scrip. repre. §. aut ratione. 2 idem domi. Abba. scul. in . c. illud circa finez. extra de prescrip. Ad do. singu. glo. xv. q. v. c. placuit. et . i. §. potest. ad hoc pro sing. alleg. Lud. de ro. in . l. si vero. §. de viro. ff. solu. matri. in . xxxij. fallen. principali. et habetur per Ange. in . l. i. de p[ri]ua. deli. et in . l. cum lite mortua. ff. de indi.

¶ Regula. cccix.

Privilegium de iure canonico per superveniens delictum non tollitur.

Primo fallit quando reperitur aliquid in iure expressum: vt habetur in . c. perp[er]dimus. extra de senten. comu. i. v. j. ¶ Fallit quando tale privilegium eximeretur a iurisditio[n]e respectu certi loci cum tunc delinquendo extra locum perdat ipsum privilegium: vt in . c. i. q. v. vbi de hoc.

¶ Fallit quando extimeretur a iurisditio[n]e respectu minorationis persone vt est privilegium si inferior non possit iudicare. tale enim est privilegium si inferior delinquat in loco maioris: vt nota. in . c. sing. per doctores extra de foro competent.

¶ Regula. cccx.

Privilegia pie cause que sint et dicitur relictus ad pias causas quod pro anima relinquuntur. vt dicit Barth. in . l. si quis titio. ff. de lega. ij. per glo. ibi positam. ad hoc vide glo. et Bald. in . l. illud. C. de sacro san. eccle. j.

Primum privilegium est in differ

entis fraudulentis. nam si quis sine iusta causa differret solvere legatum pio loco: et expectaret strepitum iudiciale condemnatur ad duplum estimationis rei legate de quo latius infra videbitur: et sic nota specialiter in pia causa vt teneatur morosus ad duplum. Sunt et alia specialia multa quia in piam causam dominum sine traditione transfertur ex contractu. l. si. C. de sacro san. eccle. secus est in non pia causa. l. traditionibus. C. de pact. et . l. si ego. C. de rei ven.

¶ Privilegium est qd valet donatio bonoru p[re]sentiu et futuroru ad pias causas: vt no. Bar. in . l. si. C. de pac. et Bar. i. auc. si qua mulier. C. de sa. san. ec. 2 in refulgenti. na cum possit tota suam parte vouere et donare pio loco fortius vniversa bona que sunt introducta gratis persone. insti. de rerum diu. §. interdum. licet regulariter. l. stipula. no hoc modo. ff. de verbo. obi.

¶ Privilegium est quod mulier ad pias causas fideiubendo non iungatur velleiano. l. pe. C. ad velleia.

¶ Privilegium est quod aliquis fideiussor cum pacto non obligatur in piam causam vero obligatur. l. si. C. ad velleia.

¶ Privilegium est quod licet non possit quis altari stipulari. l. stipu. ista. §. alteri. de ver. obli. tñ poterit pro pia causa ut ecclesia: ut est glo. sing. i. q. vii. c. quotiens cordis oculus. et glo. et bal. in. l. illud. C. de sac. san. eccl. doc. quidam velint quod de iure canonico indistincte quis possit alteri stipulari. quod etiam sentit glo. in. d. c. quotiens.

¶ Privilegium est quod licet non valeat pactum de succedendo de futuro cui inducat votum captante mortis. l. si. C. de pac. l. cum donationes. C. de trasac. tñ valet ad pias causas: secundum Bal. in. d. l. si. sicut in militibus dum sint in expeditione. l. licet. C. de pac.

¶ Privilegium est quod licet donatio omnium bonorum vel alicuius partis facta pro non filios retractet per libellos subuenientiam. l. si nunc. C. de reuo. dona. tñ non infirmatur facta ad pias causas. gl. sing. xvii. q. iiii. et pōderat bar. in. l. iij. §. imperatores. de lega. ij. et Bal. in. l. ij. ff. de dona.

¶ Privilegium est quod ordinatio per viam substitutionis vel consuetudinis facta per municipia distribuendo aliquid erogatum per pias causas in elemosinam non potest per idem municipium tolli. tex. est no. in. l. privilegia. C. de sacro san. eccl. et vide bar. et est rex. i. l. ad eplam. eo. tit. et Jo. an. i. addi. spe. in. tit. de instru. edi. §. nunc aliqua. licet dicitur solet quod facta ad liberalitatem non inducunt necessitatem. l. soles. §. si. ff. de offi. p. con. et l. seyo. amico. §. medico. ff. de lega. iij. vbi. interueniret casus dñi. l. cum de i. re. ff. de vsu. et ideo si rusticus ordinaret de aliquo donando omni anno nisi interueniret promissio non obligaretur ex eo quod usus fuerit ceteris vicibus illa liberalitate: ut dicit Bart. in. l. cum de in rem verso.

¶ Privilegium est quod licet emptio rei facta per me et meo nomine sit mea licet pecunia sit aliena. C. de rei vendi. l. si. de tuo. et l. si ex ea. et l. si patrus. tñ si pecunie sint ecclesie vel pupilli secus. l. sicut proponas. C. de rei vendi. et no. cano. in. c. dicendum. de pecu. lega. et vide per bare. xii. q. iiii. c. i. et c. seq. in. fi. et in. c. ultimo. Et adde quod predicta limitantur quod per eorum administratores emittuntur si tamen per alium: tunc non est ecclesie: licet empti sit de eius pecunia: et idem in pupillo: quod si emittuntur de eius pecunia res per alium quam per eius administratores non sua facit: alias secus. ita intelligunt doctores hanc materiam. ita refer. Pau. de cast. in. d. l. si. ex ea. et in. d. l. si ut proponas. C. de rei vendi. et l. si de tua. eo. tit. quod not.

¶ Privilegium est quod licet aliquod edificium factum in alterius solo refectaeedificatione cedit solo. de quo in. §. cum in suo. insti. de rerum dñi. tamen si pecunia ecclesie edificat quis in proprio solo edificium

tunc non cedit solo immo solum edificio. glo. est sing. xij. q. ij. aplos. quod sequitur bald. quod solus inter legistas sciuit illa glo. l. in. ff. de rerum dñi. et no. Spec. in. ti. de emp. et ven. §. iij. loco. el. j. ver. quod si clericus. et vide per. xvii. q. vii. c. cum sequere. ¶ Privilegium est quod licet aliquis vendiderit diuersis reponibus duobus vna re: non profertur ille cui primo vendita fuit sed ille cui primo tradit. l. quies. C. de rei vend. et l. si ea res. §. vterque. ff. de actio. emp. licet per primum agatur ad interesse contra vendentes. ut ibi. l. siue surer. §. si. ff. de pub. fallit in pio loco et in ecclesiastica per onavendente qui profertur qui primo emit. sing. fuit dictum Jo. an. et postea aliorum in. e. continebat. de his que sunt a maio. par. capi. quod elusio in personis ecclesiasticis maxime reprobat: ut clem. mulier.

¶ Privilegium est quod licet aliquis prendens sibi generaliter bona alicuius obligata velit agere hypothecaria ad vnam rem quam dicit fuisse debitoris et quam convenienter possidet iure donationis illius rei tamen non presumitur post hypothecam generaliter fuisse facta: ut est casus in. l. reb. C. de donat. an. nup. et l. quod non dicitur. §. quod dicitur. ff. de pigno. tñ fallit in pia causa quod iuris presumptio est quod donatio meritis facta post hypothecam nisi donator probet eam ita promissam: ita consuluit singuli. ff. de rapo. dicitur quod cum hoc sit in fisco per causam. l. j. C. de iure hastes fisco. etiam si sit impia. idem in pia causa cum equiparetur. l. si. C. de sacro san. eccl. et in auc. de non alie. §. si minus. et. Tu tamen adverte quod in. l. j. de iure fisco. hoc non est speciale in fisco quod presumitur contractus donationis factus post hypothecam ut ibi de hoc si reperitur contractus: et non appareat quis fuerit celebratus ante vel post: tunc in fraude fisco presumitur hypothecam precessisse et hoc speciale in fisco et ita Bar. intelligit. d. l. j.

¶ Privilegium est quod repudiatio hereditatis debitoris fiscalis occasione tributi omnibus bonis priuatam quam accepit inter vivos a defuncto debitoris: ut est casus memorie commendatus in. l. heredes. C. de omni agro deserto. l. x. secus est in repudiatio hereditatis debitoris pie cause: puta occasione decimarum quam dicuntur tributa animarum: ut in. c. tua nobis. de decimis. vj. q. v. decimis: non priuatur omnibus bonis que idem heres repudiatio recep. inter vivos a defuncto: ut est ibi casus nonta.

¶ Privilegium est quod sub generali prohibitione donationis per statutum vel testamētum non videtur prohibita donatio in pia causam: ut sing. Bald. dicit in. l. spōsus. §. si vxor. ff. de dona. inter virum et vxor. quod videtur excepta persona dei: sicut in sacramento fidelitatis intelligitur persona imperatoris excepta contra imperialē: de prohibi. seu. alie. p. fide. in. vll. seu.

¶ Privilegium est quod in alienatione ad pias causas non est necessaria solentitas alicuius layce constitutionis sicut Bal. in. l. generali. C. de sacro san. eccl. et reddit rationem quod alienatio ad pias causas debet fieri spiritu dei et

De regulis incipientibus

Ne non est sub lege. c. licz de regula. z. xvij. q. ij. duo sunt.

¶ Privilegiū est qz licz mādātū morte mādantis finiat reintegrā. in futuri. man. §. si adhuc retinet. l. inter causas in pncipi. ff. mādā. z. ple. ne per. c. mandato. de procurato. tamē in fauorē pie cause secus ita mirabiliter dicit Bal. in auc. si quia mulier. C. de sacro san. eccle. et. l. mandatum. C. manda vbi allegat. l. si ego. §. si. ff. de iure dot.

¶ Privilegiū est qz regulariter in cōtractibus innominatis habet locum penitentia: sed in fauorē pie cause nō ita dicit Bald. in. l. ab ini. tio. C. de actio. et obligatio. z. allegat. l. si quis pro emp. C. dei dona.

¶ Privilegiū est qz si creditor pōt pacisci cū debitore; vt possit p pta auctoritate intrare possessionē rerū obligatarū. l. creditores. C. de pi. gno. nō nō habet locū quādo sunt ecclesie debitores qz tūc nō valebit conuenientio. xij. q. ij. nulli liceat z firmatur. in. c. xij. de foro compe.

¶ Privilegiū est quia sententia lata super pia causa non potest appellari argu. not. per Bartho. in. l. ancilla. ff. de alimen. z. ciba. lega. vbi. vide per. l. si. C. de acqui. possess. non enim licet appellare a sententia in causa alimentorum.

¶ Privilegium est qz licet alias reus ad fundandū intētionē actoris non teneatur edere instrumenta apud se existentia: vt. plene not. in. l. si. C. de eden. z. l. §. creditores. eo. titu. tamē cum de pia causa agatur introductum est qz reus ad intentiones fundandas cogatur edere iura actori intentionem fundandam fuit singu. dictuz Butri. in. l. c. i. de proba. arguendo de fisco ad piam causam quia si illud est in fisco temporali fortius in fisco spiritali siue in omni causa pia arg. l. c. vt gentes de here. in. vi. et ad fauorem fisci reus ederet cogitur. vt. l. ne quisqz secundum vnam lectu. ff. de eden. et Joau. an. in addi. spe. cu. de inst. u. edi. §. nunc videndum vbi vult qz in causa matrimoniali fauore anime cum sit res pīssima cogatur; edere instrumenta ad fundandum intentionem actoris.

¶ Privilegium est qz licet exceptio nō numerate pecunie opponi potest iolū infra blēniuz. institū. de lite obli. per totū. z. l. in cōtractibus.

C. de nō nume. pecu. z. p. cano. in. c. si. de soluti. z. ibi plene: tamē pīo locus semp opponere poterit: vt voluit Bal. in auc. hoc ius potrectuz.

C. de sacro san. eccle. z. rō est in promptu cū nō debeat sufficere sola cōfessio. sed expedit qz probetur versa in vtilitatem pī loci per. d. c. si.

¶ Privilegium est quia in pia causa proceditur nō solum diebus feriatis in vtilitatem hominum iuuentis. l. publicus. C. de ferijs. z. sunt ad exemplum causarum publicarum z. fiscalium: vt ibi per tex. in tit. de ferijs. §. sequitur circa pnc. Sed etiam diebus feriatis in honorem dei. vt in. c. conquestus. de ferijs.

a littera P

fo. cxxviii.

¶ Privilegiū est relictū ad pias causas reperitū cancellatū in vltimā voluntate censeē in dubio iuris psumptiōe in pulte; cancellatū absqz testatoris intētiōe si nō p̄staret de ei⁹ voluntate. l. prima. in. fi. ff. de his qz in test. delē. z. tex. loquit̄ derminate lz debeat extēdi ad piā causam.

¶ Privilegiū est qz relictū ad vnū vsum piū nō pōt etiā cōmutari ad aliū vsum piū sine licētia pape etiā si heres z. legatari⁹ p̄sentirēt cle. qz cōtingit de religi. domi. z. l. legatū de admini. tuto. nec valet qz ex equipollentib⁹ sit. l. simplex. C. de cōdi. z. rebus sub condi. fac.

¶ Privilegium est qz licet aliqua cōditio adiecta in legato in personam virginis impeditura matrimonii z. viduitatē inducens rescindatur. l. quotiens. z. l. talis. §. rescriptū. de condi. z. demon. z. plene not. in auc. cui relictum. C. de indi. vi. tolen. tamē fallit nisi cōditione impeditiua matrimonij defecta vocetur pia causa ad legatum: quia tunc non rescinditur: tex. est sing. in. l. tutio vsufu. §. si. ff. de condi. z. demon. z. vide plene per Pau. de cast. in. §. i. illius legis. Ego autem limitare z. ea dicta cum sua tota causa ne verissimiliter sit sterilis pro eo qz dixit Bal. in. l. conuenticulam. C. de epil. z. cler. circa pnc. legis nam sicut patronus inducit dicere z. iurare libertatem suam vt nubat z. admittit ad ius patronat⁹ z. ratio finalis prohibitionis est vt possit nubere z. filios legitimos habere z. ciuitatem liberis replere. l. i. ff. solu. ma. tri. ita z. in proposito.

¶ Privilegiū est qz donatio p verba generalia facta in codicillis nō p̄prehendit legatū pie cause: nā nō obtinēte tali donatiōe tale legatū debet tex. ē sing. loquēs i libertate z. extēdit p Nico. de mata. ad piā causam in. l. libertus. §. posthu. ff. de alimen. z. ciba. lega.

¶ Privilegiū est qz alias relictū anno tali vel tali die vel mense z. sic per verba tēporis denotatiua in casu abiecto non pōt peti: nisi finito tpe. l. qui a nobis. ff. de verb. obli. nihilominus relictū taliter ad pias causas poterit peti in initio tēporis casus est in. l. si ita fuerit. liber. tas relicta. ff. de manu. testa.

¶ Privilegiū est qz relictū alicui cū ad talē etatez peruenerit peti nō pōt illo ad etatē non pueniente tanqz cōditione nō impleta: vt. l. fundus. z. l. meli⁹. ff. de p̄di. z. demō. z. l. qz habeat. ff. de vul. z. pupil. nihilominus tale relictū ad pias causas peti pōt etiā si iose ad etatē morte puenitus non puenit vt est testr. in. l. ita scriptū. de manu. testa.

¶ Privilegium est: quia licet aliquis filius illegitimus non possit institui a patre: vt. l. si. ff. de his quibus vt indig. nec etiam substitui. l. is qui. ff. de vul. z. pupil. potest institui si intrat monasterium z. sic piū locum fm Sui. de cun. sing. in. l. i. C. de sacro sanc. ecclesi. pro quo possunt adduci tres rationes. Prima qz intrans monasterium omnē

sensu patris fiat. c. licet. de sepul. l. vj. et ff. de senis l. cōst. cclxxxviii
et xxxix. Bar. in. l. qui in potestate: et ibi per docto.

¶ Privilegium est quia licet alias in dubio in legato facto in genere et in legato in specie multotiens quod minus sit debeat: ut not. plene in. l. qui concubinā. §. sequen. de leg. iij. et l. legata generaliter. de leg. f. ad pias causas debetur id quod est maius: casus est singu. in. l. ticia. §. si. ff. de auro et argen. lega.

¶ Privilegium est quod licet testator legat et postea superveniat alienatio et sic non debeat legatum: si eius estimationem voluit alienare: et affinitas persone cui factum est legatum suadet contrarium. l. fideius. §. si in rem verso. ff. de lega. iij. et insti. de lega. §. si in rem suam alienavit: tunc fallit ubi esset legatum ad pias causas. l. filia. §. ticia. de condi. et demō. si tunc sequatur recuperatio rei legatę aliene. casus est in. l. verum de manu. testa. et ita dicit Bar. in. l. qui pp. C. de legi. et vide in simili Bar. in. l. placet de lib. et posthu. Sed generaliter licet sequatur recuperatio non remittitur legatum per iura. §. allega.

¶ Privilegium est quia licet ubi alias aliquid est relictum alicui sub additione si non fecerit requiratur pro implemento cautio mixta vel mutiana. ff. de condi. et demon. tunc ad pias causas non exigitur. Casus est vnicus in iure in. l. libertas. §. si. ff. de manu. testa. nisi alio modo appareat de mente testatoris: ut. l. si. eo. titu.

¶ Privilegium est: quod licet conditione pendente legato superveniat pater qui facit legatarium servum: aut aliter legatarium sit mortuus puta dñatus ad metallum vel ad fodiendum arenam ipsum legatum adeo extinguitur quod etiam si pendente appellatione restituatur nihilominus non reviviscit legatum: ut est tex. in. d. l. j. de condi. et demon. tunc secus est in legato ad pias causas ut in. l. arca. de manu. testa.

¶ Privilegium est quod licet verba adulatoria directa ad honoratum non inducant dispositionem ut in. c. cum venissent de insti. ut si testator dicat volo quod titius faciat quod ei placet quod talia verba non sunt obligatoria. l. si tibi mandanero. §. si tibi. ff. mandati. sicut etiam si dicimus omnia bona mea sint inter vivos tunc propterea non erunt tua nec quis obligatur ut dicit glo. not. si. in. quibus causis. colum. li. xij. nec inducunt dispositionem in eo qui pluries dicit quod volebat talem instruere: quod etiam si esset imperator qui fuisset talia verba platus non propterea capiet talia verba text. est in. l. si. ff. de testa. tunc in pia causa: secus in libertate ut si dñs testator dicat servo scio quod heres egit tibi gratias nam hec verba inducunt libertatem: ut est tex. in. l. paulus. ff. de libe. et posthu.

¶ Privilegium est ut licet legatum incertum ratione sententie non valeat. l. ticia cum testamento de leg. ij. sicut nec stipulatio. l. si ita stipu-

latus fuero. ff. de verbo. obliga. nihilominus si dicat lego ad pias causas vel volo quod distribuatur de bonis meis legatum accipiet materiam ex qua titate patrimonij et ex qualitate persone legentis: ut tunc distribuatur ad pias causas: ut. l. si cui. de lega. iij. et l. penul. de arbitris. et in. l. et si Stichus de lega. iij. et l. quidem. de leg.

¶ Privilegium est: quod licet alias in legatis conditio existens non trahatur retro ut. l. j. §. servi. ff. ad silentia. ubi si servus debeat liber fieri sub conditione et eveniat conditio non tamen intelligitur fuisse servus: heredis tunc favore pie cause trahitur retro. l. ne ratiis de manu. testa. ubi si lego libertatem servo servus mihi nascitur ex ventre uxoris de qua dubitatur an sit pregnans et non reperiat et pregnans tunc retro fingitur fuisse liber quantum ad libertatem non tamen quantum ad opera prestanta pendente conditione.

¶ Privilegium est: quod licet pluribus conditionibus in diversis partibus testamenti legatis et scriptis ultima conditio sit implenda pro consecutione legati ut. l. quod tradit de cond. et demō. tunc favore pie cause attenditur levior ut. l. quinta. et l. quod vulgo. de manu. testa.

¶ Privilegium est: quod licet legatum ad pias causas detur et deficiant duo gradus quorum uno impleto illud iterum debeat et impleatur primus quo deficiente relictum erit a secundo gradu: quod iuris presumptio et pietatis favore ab utroque gradu intelligitur relictum casus est singularis in. l. ij. ff. de manu. testa. ut tunc herede instituo. et si heres non erit servum substituo est: casus legatum certum quod intelligitur casus si tunc heres sit et sic impleatur primus in cuius defectu testator posuit secundum. l. e. primus nihilominus est debitum quod est mirabile.

¶ Privilegium est: quod ipse interpellatus etiam contra testatorem favore pie cause coniungitur. casus est in. l. paulus. §. gayo. ff. de liber. lega. alias est. l. Aurelio. et l. si fideicommissa. libertas. §. de fideicommissa. libertas. et sic si relictum sit tali sub conditione si continuis annis quod fecerit nihilominus tale legatum consequitur si ex pluribus temporibus adiunctis coniunctis resultaret tempus perfectum posito quod non continuaret et regulariter non sit recedendum a verbis testatoris. l. non aliter. ff. de lega. iij.

¶ Privilegium est: quod licet regulariter legatum incertum ratione persone sit nullum ut insti. de leg. §. incertum. et l. ij. C. de his que pro non scriptis habent favore pie cause valet. l. j. et l. quod pauperibus. de epis. et cleri.

¶ Privilegium est: quod requiruntur septem testes in testamento ut. l. hac consultissima. C. de testa. fallit in pia causa quod duo. cum parochiano etiam in foro seculari sufficit. ut est tex. no. in. c. relatum. extra de testa. et no. Bar. in. l. j. C. de sacrosan. eccle.

Priuiligiū est q̄ sit tutor dat⁹ cui aliquid legati est p̄dat illd̄ tute
lā recuset .l. q̄ tutelā .ff. de testa. tutel. z .l. nensenius de excu. tuto .hec
fallit nisi aliqd̄ esset sibi legatū q̄ post modū deberet eccle. restituere:
q̄ eius p̄deret p̄ia cā sc̄z ecclia q̄ rōne hoc casu inducū est: vt .l.
ticius .s. ancilla .ff. de fideiuf.

Priuiligiū est: q̄ lz dicimus q̄ q̄nis remittat cōditio iurissurandi
ascripta legato: vt .l. que sub p̄ditioe .s. q̄ d̄ .ff. de condi. instit. in ad
p̄ias cās nō remittit illa p̄ditio: vt .l. si q̄s libertate cū sequēti .ff. de ma
nu. testa. z clar⁹ in .l. si q̄s ita .s. qui ita .ff. de testamen.

Priuiligiū est q̄ lz alia legatū deficiat ubi deficit p̄ditio mixta illi
supueniente illa adiecta ad cām supuenientē in personā illi⁹ cui d̄z im
pleri .l. si testamēto .la sc̄ba .ff. de condi. z demon. non in ad p̄ias cās
spectat fauore deficit relictū lz deficiat cōditio .l. illi⁹ liber .fm Bart.
in .d. l. de condi. z demon. z pbatur aptius in .l. peculium .s. is cui. et
in .l. cum ita dotum. eo titu.

Priuiligiū est q̄ lz alia modus adiect⁹ p̄cernē a fauore ei⁹ cui re
linquit̄ censet̄ in se cōtinere cām impulsuā z iō nō sit necesse p̄stari
cautionē: vt .l. ticio .centū .ff. de p̄di. z demō. nihilomin⁹ adiectas lega
to facto ad p̄ias cās ēt si fauore eius cui legat̄ contineri p̄sumat̄ in se
heres habet cām finalem q̄ tunc sumitur cautio de implēdo .d. ticio.
sc̄do responso. z est casus in .l. si ego in prin. de iure dotum .l. si q̄s pro
redemptio .C. de dona.

Priuiligiū est q̄ lz alia vt quis consequatur legatum sub modo
sit necesse prestare cautionem de implendo: vt .l. quibus diebus .s. fi.
ff. de condi. z demon. alias priuatur legato .l. j. C. de his que sub mo
do .th̄ in relictis ad p̄ias cās z in relictis sub mō si modus sit adiect⁹
legato incontinenti prestāda est: vt .l. libertas .s. sc̄do .ff. de manu. te
sta. si vero ex intervallo z tunc nō cogitur .l. imperator seuerus fm le
cturam glo. eo. ti.

Priuiligiū est: q̄ in p̄his causis p̄cedit summarie z de plano. vt in
clemē. dispēdiōsam. de iudi. z in clemē. sepe. de verbo. signi.

Priuiligiū est: quia iudex ipse ex proprio officio nemine poten
te facere pōt ea que p̄ia sunt: vt de exequendo votem per tex. l. pro
fecticia .h̄. sed si proponas .ff. de iure dot. ubi est exp̄sse iudicē p̄pter
auctoritatē posse dotē filie decernere eo q̄ pater est absens vt capt⁹
facit .l. que erat .ff. fami. herci. Qd̄ aut̄ dos sit cā pia in .l. cū his de cō
di. indebi. tex. est z si pōt dubitari an talis cā possit agitari in diē feria
tū introductū in honore dei sicut est r̄saliter in causis p̄his: vt in .c. fi.
de feriis no. in .l. dies festos .C. eo. titu.

Priuiligiū est etiam in alio specialis q̄ licet donatio facta sub

modo non impleto per conditionem ob causam possit renocari vel
agi prescriptis verbis ad modum implendum: z sic est in electione
agentis: vt .l. si proponas. de conditio. ob cām z .l. j. C. de condi. que
sub cer. th̄ si doret eccle. sie sub modo eo non impleto non potest agi
ad repetendū donationē factā vt modus impleat nisi in donatione
fuerit exp̄sse dicit̄ vt mō nō obseruato donatio si nulla tex. est: si
gularis in .c. verū. de dona. 3rē de materia legati ad p̄ias cās. vide
Bal. in .l. j. C. de sacrosan. eccle. z in .c. cū esse. de testa. z Bar. in .l. pri
me de his que in testamēto delent. z .l. si vnus. C. de testi. z .d. l. ticia. et
ibi per Pau. de cast. in .s. j. ff. de condition. z demonstra. Bar. in .l. iij.
C. de fideicomis. liber. fac. xij. q. d. c. duo sunt. z tex. in .l. fi. C. de seruo
cōmuni ma. z Bald. in .l. illud. C. de sacrosan. eccle. z An. barba. in .c.
significabus. de offi. dele.

Priuiligiū est speciale q̄ licet merus executor non habeat ac
tum contra heredem ad petendum legata: vt .l. lucius .s. j. ff. ad tre
bel. tamen fallit in legatis pie cause. vt voluit not. Bar. in .l. si quis tē
cio. delega. ij. z dicta .l. lucius .s. j. z vide Bal. in .l. nullam. C. de episco
pis z clericis.

Priuiligiū est quia licet conditio in legatis debet impleri in for
ma specifica. l. meuius. z .l. heredi. ff. de cōdi. z demonstratio hoc tamē
fallit in p̄ia cā q̄ debet̄ legatū licet conditio non fuerit impleta i for
ma specifica: vt vult singula. Roma. in .l. ita stipulatus esse. a te. ff. de
verbo obliga. per tex. singula. in .l. paulus .s. grauius. ff. de lib. cā q̄
ipse ad hoc ponderat.

Regula. cccxj.

Probationes facte in iudicio summario fide nō faciūt
in plenario casus est. in .l. j. iuncta. glo.
quorum bonorum z est casus in .c. venientis de testi. z Bar. in .l. ij. ff.
hec electio. ff. de vi bono. rauto.

Primo fallit ubi probationes resultarēt ex p̄fessione p̄tis: q̄ tūc
facerēt fidē in iudicio summario z ordinario: vt tenet
3nn. in .c. cū dilect⁹. de ordi. cogni. z refert Ant. de but. i. c. cāz d̄ testi.

Fallit ubi in iudicio summario essent recepte p̄bationes q̄ faciunt
fidē in ordinario iudicio ita dicit Jac. but. in .l. ab hostib⁹ q̄ si iplens
ff. ex qui cau. malo. z refert Anto. de but. in .d. c. causam.

Fallit ubi partes cōsentit̄ vt acta facta in iudicio summario p̄ba
rent in ordinario z plenario. glo. est in .c. cum dilectus. de ordi. cogni.
in ver. igitur.

Regula. cccxij.

Probatio termino ad p̄bandū elaso fm cōmunē opi. anti
pli⁹ nō admittitur: vt p̄ Bar. in .l. j. C. de p̄ila. z in

De regulis incipientibus.

extraus. ad reprimen. in sbo dicto termino & ad hanc regulam, vide qd no. Bald. in l. iij. in prin. vlt. col. ff. si ex noxa. cau. aga. & no. in l. ea quidem. C. de accu.

Primo limita hanc regulam ubi petit p via restitutionis in integrum. fm Jnn. in c. bertoldus. de re. judi. & in c. cum exp dictis. de integ. resti.

Limitatur nisi facto partis aduerse lapsus fuit: vt in c. ex literis de testi. facit glo. in l. vtile. ff. de mino.

Limitatur nam aliud est de termino in causa principali aliud in causa appellationis lapsus enim illius termini quo ad probationes restringitur ad causam principalem. l. per hac. C. de temp. appel. vlt. l. iij. Jo. an. in c. si. de re iudi. li. vj.

Limitatur de termino quo ad probationes testium seu instrumentorum non aut quo ad probationes p confessionem: qz confessio pprie non est probatio sed probationis reuolutio fm Jo. an. in rub. de pba. fm do. Ant. in c. dudum. & in c. bone debitis & p eundem in c. l3 cam. de proba.

Limitatur ibi in tpe pbandi superuenisset aliqz impedimentum. Nam tunc conceditur probatio per in integrum resti. si est tale impedimentum qd non potuit pvideri vt possim facere: hoc etiam no. Spec. in sti. de cila. §. i. ver. l3 qd certe. p quo facit tex. in l. si per ptoze. §. si ferie. §. ex q. cau. maio. & Cy. in l. ij. circa mediu. ff. si qz cau.

Limitatur illud non vdicare sibi locum in ca bñficiari & matrimoniali que summarie expedit. Nam in istis admittit probatio vel lapsus terminum datum ad pbandu ita et determinauit Rota decisione sua. iij. que dicunt pcedere de equitate canonica predictu Spec. in d. ver.

Limitantur & procedunt predicta quo ad fundandam talem probationem sed declaratio probationum pot esse post terminum datum ad probandum si talis obscuritas peruenierit ex defectu iudicis: et hoc voluit Jnn. in c. per ius. testi. & voluit Bal. & Ange. in l. veluti de eden. & voluit Jo. an. in ti. de testi. §. nunc videndum ver. hoc etiam no. secus si talis obscuritas peruenierit ex culpa aduersarij nam tunc si ibi esset imputandum.

Limitatur quo ad probationem faciendam p partes: secus est q ad iudicem q lapsu termino dato ad probandam poterit partem interrogare: & post conclusionem in ca qd fieri pot in summarijs ex officio suo ad petitionem partis vt voluit: glo. no. in de. sepe. de sbo. signi. in sbo interrogavit quam sequitur Car. & ibi scri.

Limitatur quia predicta regula non habet locum in causa criminali: quia post terminum & conclusionem in causa admittuntur probationes

a littera P.

fo. cxlij.

nes tex. est in l. diui fres. & q ibi p Bar. ff. de penis. Fallit qz predicta regula habet locum quo ad partem secus quo ad iudicem. qz in his casibus in quibus iudex pot supplere terminum p eum datum ad probandum non excludit ipsum sed tñ aduersariu ad hoc extra de testi. c. cu clamor & de fide instru. c. cu heremita. glo. e Anto. de but. in c. pastoralis.

Fallit qz si est datus terminus ad producendum instrumenta possunt produci instrumenta post terminum nisi aduersarij causa sit facta deterior. Ange. in l. §. edenda. ff. de eden.

Fallit qz si est datus terminus procuratori vt instructus appareat. intelligitur cu testibus receptis: secus in recipiendis: vt est glo. in c. cupientes. §. si vero. de elec. in. vj.

Regula. cccxij.

Probatio contra instrum cui ex dispositione iuris cois vel municipalis statari debet nec contrariu probari pot regulariter non admittitur volunt cans. & maxime Anto. de but. in c. cu iohannes. a de fide instru.

Primo fallit qñ induceret probatio in principio confessionem quipsa probatio p confessionem admittenda sit vt voluit gl. no. C. de do. an nup. auc. sed iam necesse & in corpore vnde sumitur.

Fallit qñ vellet pbare instrum ee falsum & false fabricatu: cu tñc admittat probatio etiam p testes vt voluit Jnn. in d. c. cu ioh. & post eu do. Anto. p quo facit. l. i. ff. q vi aut cla. p Bar. in d. c. cu ioh. fm Jnn. & per Bal. in l. diu. ff. de testa. mili. & hoc etiam est q no. per Jnn. in c. super litteris de rescrip.

Fallit qñ vellet pbare defectu solenitatis ipsius instrumenti: qz fatet in veritate fuisse pfectu prout iacet cu tunc admittat ad pbandu p. l. iuris gētis. §. fere. ff. de pac. fm do. Anto. & Jmo. in d. c. cum iohannes. q etiam voluit Bal. in d. l. i.

Fallit qñ statutum factu vel q probaret: ex quo patet effectus iuris tunc admittatur p ea que habent in cle. litteris de proba. in glo. q si talia. vbi glo. hoc exemplificat fm do. Anto. in d. c. cu iohannes. vbi de hoc extra de fide instru. Regula. cccxij.

Cu iohannes
ubi vide felfi.
oino in. ix. co. in
ver. in gl. iij. h.
instrumentu.

De regulis incipientibus

Probatio contra presumptionē iuris et de iure regulariter nō admittit̄ vt in. l. antique. C. ad velleia. et not. l. si. C. quod me. cau. et in. c. qui fidem. de spon.

Primo fallit vbi q̄s cōfitē p̄sumptionē in p̄iū vt est glo. sing. in. s. illud q̄ caplm̄ in auc. de equali. do. sed iaz nec ne esse est. C. de do. an̄ nupti. Bal. in. l. filiū quem habentē. C. fami. her.

¶ Fallit si p̄tra presumptionē dictam deducat̄ instrumentū publicū vt colligit glo. in. l. ordinariū. de officio ordi. lib. vi.

¶ Fallit si fiat protestatio p̄ illū cōtra quem talis p̄sumptio surgit in contrariū vt probat̄ in. c. i. in tex. et glo. quod metus cau.

¶ Fallit q̄n quis nō opponeret probationē talē in nō esse admittēdā sed taceret et probatio assumpta esset in cōtrariū nam tunc talis probatio assumpta tollerēt vires p̄sumptionis. sing. not. Inno. in. c. cū dilecta. de rescrip. et c. cū beroldo. de frigi. et malef. et in. c. monasteriū de re iudi. per Imo. in. l. inter stipulantē de ver. obli. s. si est. quod dmo.

¶ Bal. in. l. certi cōditio. s. ff. si cer. pe. et in Specu. de teste. p̄batio est de solemnitate extrinseca q̄ non p̄sumit̄. l. sciendū. de verb. obli. sed si opponatur ad aduersario p̄sumit̄ ita sing. dicit Cōpost. in. c. dilectus de cōsue. vt habet̄ per Imo. et Lud. de ro. in. l. si q̄s mihi bona. s. in sum. ff. de acquir. here.

¶ Fallit vbi cūq̄ tractaret̄ de fauore publice utilitatis: ita signāter dicit Ja. bu. in. l. siue possideris. C. de transac.

¶ Fallit vbi demonstratur per indirectū contra huiusmodi p̄sumptionem s̄m Anto. in. de. litteris de proba.

¶ Fallit vbi cūq̄ videt̄ p̄batio notoria: puta p̄ inspectionē oculorū s̄m Inno. in. c. fraternitatis. de frigi. et malef. rō est q̄ cūcūq̄ speciel probatiōis derogat̄ p̄ inspectionē oculorū vñ si iudex vadit super locū cū dñe et c. sed est sing. bal. in rub. C. de proba. et p̄ eundē in. l. negantem. C. ad. l. aquil. hinc est q̄ dicit̄ doc. et maxime. Ang. in. l. q̄ bōa. s. q̄ dñi. ff. de dāno infec. q̄ si probato dāno p̄ testes iudex vadat super locū et vidit p̄trariū derogatū est p̄bationi p̄ testes et q̄ dicit̄ ē supra q̄ q̄n habēs p̄sumptionē p̄ se p̄stet̄ p̄iū q̄ tūc p̄sumptionē iuris et de iure admittit̄ p̄batio in p̄iū: intellige in vbi est talis actus cuius esse depēdet a patris voluntate in q̄ pōt sibi p̄iudicare: secus autē vbi nō depēdet a patris voluntate: vt est tex. in. c. verū. et in. c. vidus de reg. iur. ita sing. no. Inno. in. c. q̄ pleriq̄ de immu. eccle. et q̄ dicit̄ p̄sumptio iuris et de iure habet̄ per Ang. in. l. si dno. ff. de a. q̄. here. vbi dicit q̄ p̄sumptio iuris de iure est q̄n vult aliqd̄ p̄sami et sup̄ illo p̄sumpto se fundat aliqd̄ statuēdo. et idem no. Bal. in. l. siue possideris. C. de transac. illa autē q̄ est iuris iū. q̄ nō est p̄a p̄batio: vt in. l. diuus.

ff. de cōdi. et demō. bñ recepit p̄bationē in p̄iū aliq̄n p̄ iuramentum et p̄ quē ē p̄sumptio: vt no. et al. in. c. si q̄ accusa. poi. q̄d tñ p̄cedit vbi agitur de secreto. in cordis q̄d aliter p̄bati nō p̄t: vt est glo. in. s. sed q̄ in. l. de actio. et in. l. si tibi cum. s. istud. ff. de transac. cum simi.

¶ Regula. cccxv.

Processus iudicis a quo non valet postq̄ repositus appellacionē denegauit et infra ipsū negligent̄ et dicit̄ apostolos nō dedit tex. est i. c. roma. de appel. in. vi. s. finali.

Primo fallit q̄n appellans renunciaisset appellacioni cū tunc valeat p̄cessus post dictā renunciationē agitat̄ arg. rñ non firmatur de re reg. iur. in. vi. s̄m Jo. an.

¶ Fallit q̄n esset talis casus in quo ius excluderet appellātes ab ei⁹ prosecutione. vt patet. s. vi. s̄.

¶ Fallit q̄n iudex a q̄ reuocaret grauatē ante negationem ap̄torū tradendorū vt ē ante ipsū cū tunc libere reuocare possit et in cā p̄cedere: vt in. c. cū cessante eē de appel. et in. c. a iudice. lib. vi. eo. tit. s̄m Jo. an. et si postea denegat ap̄tos nō tradet̄ cū eos prope tradere tenet̄ et si appellatio illegitima fuisset vt dicit̄ Lap. in. d. c. vi. s̄. et t̄ ibidē Dom. sed Jo. an. videt̄ tenere p̄iū dicens q̄ t̄ tunc tenet̄ tradere ap̄tos et nō bñ s̄m Do. cū tunc cesset rō quā teneatur tradere ap̄stolos: de quo est tex. in. d. c. vi. s̄. et tūc cessat legis dispositio vt in d. c. cessante de appel. in. si. et habetur alibi per multos doc. in locis p̄ allegatis vt patet.

¶ Regula. cccxvi.

Procurator siue ab initio litē exercuit sine lite cōposita ad eā trāsitū fecerit dānāduus est: vt not. in l. de sen. et interlo. om. iudi. et ibi glo. et h̄ in l. liberto. s. si. ff. de in ius reg. et in. l. temere. s. si plures de p̄curato. et i. l. nihil. C. eo. ti.

Primo fallit si procurator. primo lit. contest. esset substitutus ad vnum actum. solum non ad totam causam s̄m Bal. in. l. C. de senten. et interlo.

¶ Fallit in sententia interlocutoria minus p̄iudi. s̄m Bal. in. l. quotiens. C. de senten.

¶ Fallit q̄n dñs est p̄sens in iudicio: q̄ isto casu ipse cōdemnāduus s̄m Bal. in. d. l. j. sed de consue. vterq̄ semper cōdemnatur s̄m glo. in d. l. j. C. de senten. et interlo.

¶ Fallit in casu. l. si. C. de iniur. si est illustris q̄ in causa criminali: potest constituere procuratorem: et tamen ipse illustris est condemnāduus licet ipse litigauit per procura. et sic absens not. in. d. glo. l. j. C. de senten. et interlo. om. iudi.

Fallit in eā matrimonij vt per glo. in. d. l. nihil de procur.
Fallit in procuratore serui. rea. q. predicti nec procurator eodēna
bit. vt. l. qui in aliena. §. si. ff. de neg. gest.
Regula. cccxviiij.

Procurator si de eius mandato certū si de rato cauere
non tenetur. l. cum et ibi no. C. de procur.

Primo fallit vbi dubitatur an mandatū illud sit sufficiens ad
causam istam: nam tunc locus est cautioni de rato. l.
illud. §. i. ff. de dam. infec. fm pau. de cast. in. l. non solum. §. qui alie.
no. ff. de procur.

Fallit quādo dubitatur in illud mandatū sit reuocatum: nā tunc te
netur cauere de rato. l. vulga. ff. de admini. tuto. et pau. de cast. in. d.
l. non solū. §. alieno. ff. de procur.

Regula. cccxviiij.

Procurator de cuius mandato dubitat vt nō habeat de
raro cauere tenet: de quo p Ant. in. l. tātus
ff. §. his qui de procur. et per Ludo. de ro. in sing. cxxiiij. in. l. §. C. de
procu.

Primo fallit qñ dñs fuit in ciuitate vel prope ita q' de facili
possit haberi et pñtia: vt. no. Ang. et pau. de cast. in. l.
mutus. §. hi qui sunt per illum tex.

Fallit qñ esset procurator pstitus ad exigēdū de cui' mādato du
bitaretur qñ nō admitteret cū cautioe de rato. l. hoc est. ff. de solu. ita
no gl. dū alleg. l. nō solū. §. q' alieno. ff. de procur. fm pau. de cast.

Fallit quia omnia iura dicētis quem admitti. cum cautione rati
dubitatur de mandato procedunt nisi agatur de magno preiudicio:
quia tunc etiā cum cautione non esset sufficiēter prouisum. l. cogi. §.
si seruo. ff. ad trebel.

Fallit vbi statutū diceret q' pcessus in causis sine mandato nō va
leat: qñ cautio de rato et rati habito dñi non sufficit. l. si decē non re
munerandi. §. si traditam alias credi tam. ff. manda. Bald. in. l. si pro
rem. C. de condi. inser.

Fallit in pcuratore in rē suā cū intelligit pñs sibi data ad exigen
dū: ad solutionē recipiēdā: et hoc dicit Bal. in. d. l. §. C. de procur.

Fallit qñ nō puenit pcuratori in psonā suā recipere cū illud qd di
cit esse mandatū in. l. qui ita. §. §. ff. ad trebe.

Fallit in procuratore constituto super laudum vel ad promittē
dū. l. non distinguemus. §. de arbi.

Fallit qñ mandatū est de forma: nam tūc rati habitio nihil reletat
vt dicit no. Bar. in. l. qui uxorem. C. de condi. inser.

Fallit postq' pñciatū fuit mādātū nō est licitū
nam tunc rati habitio nichil v3 vt dicit Bal. in auc. si
qui de tēp. app. C. vide Lud. de ro. in sing. cclxxviij.

Fallit qñ dñs est pñs in loco. nam tūc si sit dubitū
de mādato non admittitur cū cautione rati: vt est
tex. et ibi Ang. in. l. mutus. §. si is. C. de procur. et.

Fallit si reus velit pbare cōtra pcuratorē eiusdē
mādati. ita dicit l. inter quos. §. si alieno. de dā. ife.

Fallit qñ nō admittitur cautio rati: quādo oppo
nitur procuratori de fallitate: vt dicit Spec. et Jo.
an. in. u. de procur. §. cū autē ratione forme.

Fallit nisi esset pronūciatū sup habilitate psonae
qñ tūc nō possz opponi q' nō habeat mādātū vt pete
re cautionē vñ ne obstat postea aliqua exceptio cau
tela est vt pñciatur sup habilitate psonae Ant. de
but. in. c. cū dilectus in. iij. col. de elec. ad hoc facit
quod not. Ang. in. l. i. circo. §. i. ff. de iudi.

Fallit qñ procurator nō admittit licet sit factus
procurator nisi prius habeat mandatū: vt notat.
Ange. in. l. dummodo. ff. de procurator.

Fallit qñ licet quis sit admissus cū cautione de ra
to in causa principali nō admittit in causa appella
tionis Ange. in. d. §. qui alieno. et ibi Bart.

Fallit in procuratore ad recipiendum solutionez
non admittitur soluto matrimonio.

Fallit qñ si p' p'umacē iudex fecit aliq' acta ostēso
mādato nō pōt postea ille veniēs pete: ostēdi mādātū
si pcurator dicat dñs h'c q' dñs ē i lōginqs pñb': et p
p' hanc cauere d' rato An. l. i. p'poni'. §. tria. d' p'cu.

Fallit nisi esset aliq' gestū p pcuratorē reuoca
tū: qñ tūc rati habitio nichil opat vt in. c. ex pte. de res.

Fallit in his q' req'rit spāle mādātū p glo. in. c. nō
nulli. rescri. Bal. in. l. si uxore. §. iij. de cōditon. insti.

Fallit nisi tractet d' maxio p'udicio. quo casu nō
admittit pcurator cū cautioe: casus ē sing. l. q' ita
§. i. ff. ad tre. vide als fallē. l. §. 2. ij. **Regula. cccxix.**

In rē suā:

Procurator regulariter pcuratorē substitu
ere nō pōt. l. ne q's sibi. C. de procura:

Quis autē dica

Primo fallit qñ pcurator i rē suā: vt gl. i. d. l. ne
q's d' pcura. p tex. in. l. illā. C. de collatio. si. de offi. deleg.

in rē suam vide

Tertio fallit pro qua fallit. *idem Cely. in. c. vno deleg. §. ceterum circa princ. de offi. dilega.*

Fallit qñ lis esset contestata: vt vult glo. in. l. ne quas a contrario sensu. z hoc verum in causa civil. si. secus in causa criminali: vt dicit Ange. in. d. l. i. c. de procura. z probat tex. in. l. si. ff. de iniurijs.

Fallit a si sit procura. ad negocia. l. si procura: torem. §. si. ff. mandati.

Fallit qñ vertitur questio sup vno articulo cōtin genti per vnū procuratorē: vt qz dicit qz nō pōt esse procurator. vt habetur in. l. licet. C. de procur.

Fallit in procuratore constituto ex parte rei qui prestat cautionem. naz tunc a principio est effectus dominus litis: vt. l. penul. ff. de procura.

Fallit qñ procurator est constitutus sicqz voluit valere quicquid per eum factuz erit licet in talibz qui mandatur requiratur industria persone: nam hoc non obstante potest facere substitutū Bald. in. l. penul. §. mag. ff. de excus. **Regula. cccxx.**

Procuratoris factū qd cadit in de licitū vel doliuz: vt si falsuz testimoniū dicat dño regulariter nō p̄iudicat. l. si procur. ff. de p̄di. l. debi. z. l. si procura. ff. de excep. cū simi. z gl. in. c. i. z ibi per doc. extra vt lile nō cōtest.

Primo fallit qñ ip̄e p̄cu. ad id directe h̄eret sp̄ale mādātū v̄l i queniētā veniret: vt p̄ illū ratificaret exp̄t̄e: vel tacite: sciēdo id suo noie cōmitti z nō cōtradiccēdo: vt voluit Jo. an. in. d. c. i. vt lit. nō cōtest. ad hoc. l. i. §. de iecisse. ff. de vi. z vi ar. ma. z quod habet in. c. cum quis de sen. excō. in. vi.

Fallit qñ ex ipsius dolo sibi aliqđ ius esset in quā tū dño: ex quo agit cū tūc p̄tra ipsūm excipi possit. l. apud celsuz. §. q̄stū. ff. de excep. doli. in. o. z p̄tra ip̄m dñm agi possit qñ dolo cōmutteret circa p̄ctū. ex quo ip̄si dño p̄tratiat. ff. de tribu. l. procuratores scdm do. Anto. in. d. c. q̄ dicit idē esse dicēdū si dubiū sit an ali quid sit delictū vel nō: vt si r̄ndeat p̄sitionibus: vt. l. certū. §. sed tam ipsos. ff. de cōfes. z plenius ibidē per ip̄m tractatur an z qñ agitur excipi possit cōtra dñm ex dolo vel delicto procuratoris de quibus p̄ do. Bar. in. d. l. si procurator: z in. d. c. i. per. do. Anto. **Regula. cccxxj.**

Procuratoris cōtumacia dño reglr nō nocet. l. eū q̄ C. de p̄cu. z. c. i. z ibi p̄ doc. vt li. n̄ p̄te.

Primo fallit qñ causa fuisset exacta p̄ procuratorē z p̄ eius cōtumacia fuisset lata snia cōtra dñm cū tunc talis cōtumacia p̄iudicet dño actori adeo qz valet snia cōtra eū lata siue sit interlocutoria siue sit diffinitiva quātūcūqz sit parui p̄iudicij. l. i. C. quomodo z quādo iudex. ff. qñ appel. non sit.

Fallit qñ esset casus in quo exigeret vera cōtumacia nec apparēs vera: nā si iufficeret p̄sumpta cōtumacia puniēda penā respiceret: oēdo p̄cessus vt deueniat ad missionē possessionis cū p̄pter contumaciā p̄curatoris possit fieri missio in possessionē solum ex causa custodie. l. sed z si. §. si. ff. de p̄cur. cū. l. seq. z. C. de digni. lib. xij. z qd h̄t in d. l. iij. C. quō z qñ iudex. fm ip̄m Inno. in. d. c. i. cuius dictū p̄cedere possit fm Saly. in. d. l. iij. C. de p̄cur. qñ ageret de vera possessione dāda p̄ executione snie diffinitive cū tunc noceat nā ex quo noceat ad diffinitivā sniam: vt supra in cōsequentiā nocere dz quo ad executionē. ar. c. p̄terea. de offi. de. ega. alias si agat de vera possessione dāda ex l̄do decreto: z tūc cū quo ad ip̄m requirat vera cōtumacia ei de cui⁹ bonis agit. l. fulcinus. §. i. ff. ex qui. cau. in pos. eatur. nō nocet cōtumacia p̄curatoris: vt. d. §. si procurator. l. i. ff. si quis in ius vo. z nō obstat dictū do. Anto. in. d. c. i. dicētis qñ procurator fuit citatus alias vt dñs: z tunc cōtumacia est dñi si sit cōstitut⁹ ab eo licet nō cōpareat. l. si procuratorē. §. tutores. ff. mādati. tūc em̄ datur possessio: et hoc nisi appareat eū nō fuisse in vera cōtumacia: vt qz dñs misit procuratorē diligentem cōmuni opi. cum tunc ab eo de facili renocetur fm do. Anto. in. d. c. i. extra vt lite non contesta.

Fallit qñ nō exigitur vera cōtumacia nec apparēs vera, sed sufficit p̄sumpta: z agitur de pena respiciēte contumaciā sup interesse: vt est cōdēnatio expensarū cum tunc sit cōtumacia ipsius p̄curatoris: fm ip̄m Inno. in. d. c. i. adde qd no. extra de rescri. in. c. si. z hoc sequit Host. Joan. an. z do. Anto. in. d. c. licet aliud voluit Barto. in. d. §. si procurator: dicēs qz licet p̄pter contumaciā p̄curatoris possit dño audientia denegari: tamen nō poterit expensius condēnari sicut nec mulctari et not. bene mulcta sit vera pena expensarū fm Inno. in. c. i. cū cōtumacia procuratoris nocet etiā ecclesie ad cōdēnationem expensarū licet ipsa restitui possit si forte procurator nō sit solūdo. z hoc nisi esset parui p̄iudicij: cū pro modico non detur restitutio. l. seio. ff. de integ. resti. fm Inno. z Joan. an. in. d. c. i.

Fallit qñ nō oritur vera cōtumacia sed sufficit taciturnitas. et tūc cōtumacia p̄curatoris nocet dño. vt si procurator ip̄ius nō respōdeat

De regulis incipientibus

positionib⁹ cū tunc habeat pro cōfesso: vt in. e. ff. de cōfess. in. vi. fm do. Anto. de but. qui hoc tenet in. d. c. j. licz aliud voluit Bar. in. l. ij. §. procurator. nā rō est vt voluit Saly. in. l. iij. de procur. qz tūc agitur de his que respiciūt procuratorē z pcessum secus vbi ageretur de pena extrinseca ex quo nō infert cōtumaciā pcuratoris in volendo iurare de calūniis ne noceat dño cum tūc agatur de pena extrinseca que est valida causa: vt. l. ij. §. actor et. ff. de iura calū. l. ij. aliud voluit domi. Anto. in hoc vltimo fm Joā. de imo. in. d. c. j. vt lite. non. conte.

¶ Fallit qñ culpa imputari possit ipsi dño vt qñ in cōtractu sibi talē. pcuratorē instituit cū tūc negligētia vel cōtumaciā ipsi⁹ pcuratoris imputet dño. l. si pcuratorē. §. tutores. ff. mādati vt voluit Bar. in. d. §. si pcurator cū nullū impedimētū supuenerit in psona ipsius pcuratoris cuz tunc dñs excuset p ea que habētur in. c. significante extra de pigno. l. qui amatorib⁹. C. qui pet. tut. qd verū est nisi talis procura. habuerit potestātē substituēdi qz tunc pcuratori tali impeditio: si non substituatur imputat dño. Et hoc si hēat potestātē substituēdi a iure aliud ab hōie cum tūc ipsi dño imputetur fm Anno. in. d. c. i. cuiusdictū non bñ probatur iure nec est verū cum in vtroqz casu sit in culpa talē eligendo Anno. in. d. c. j. extra vt lite non contestā. ¶ Regula. cccxliij.

¶ Capitali. vt de latissime fe- ly. in. c. memini mus in. iij. col. ante me. h. not. ubi excusaret cū se qñ. de accusa. patris. ff. pūteo in tractatu sin- dicatu. h. pcur.

Procurator pro alio in causa capitali a tā ad agendū qd ad defendendū regulariter non admittitur vt in. l. fetuum quoqz. §. publice. ff. de procur. et in. §. veniens de accu. z in. c. cum dilecti. de dolo z contuma.

Primo fallit hoc esse verū quādo procedit modus accusatiōis: secus si per modū inquisitionis vel denunciatiōis. ita elegāter tenet Anno. in. c. ex parte in pbo interposituz. extra de test. quod est valde notandum pro quo est testi. in. c. veritatis extra de dolo z contu. circa fin. defendendo. z ibi etiam est glo.

a littera P

fo. c. l. vj.

¶ Limitatur quotiēs impunitas delicti est notoria: vt si quis est accusatus de occisione bāniti quē notorie cōstat apud acta cause bāniti: nam tunc vt libellus non sit frustratorius admittit vnusquisqz istud fuit sing. no. Anno. fm Bal. in. §. publice in. c. j. de offi. vica. arg. l. qui cū maior. §. libert⁹ de bonis. libe. hoc et tenet Suil. de cu. in. l. qd phibet. C. de post. Cy. in. l. reos. C. de accu. facit qz no. p glo. z doc. in. l. j. ff. de offi. assel. z per oēs scribentes vt facile videre est.

¶ Fallit quotiens quis impetraret a principe vt posset litigare coram eo cum clausula non obstante: nam si sine clausula impetrasset non releuaretur. casus est hic sing. fm doc. in. l. si. C. de iniuria. atamen clausula apposita bene posset esse vt dicit Ang. nam quotiēs impetrator derogat rescriptis suis: tunc ea rescripta valent si habeant clausulā derogatiuā: vt tenet Bar. in extranag. ad reptimēdū in verbo nō obstāte p no. in. l. non speciali. z in suc. inter liberos. C. d. testa. Bar. tenet z Ange. in. l. j. C. de natu. libe. alias em procurator. nō posset aliquē cōuenire. z si litigaret corā papa casus est sing. in. c. veniens extra de accu. vel etiā corā delegato ipsius: vt est tex. notabi. cū glo. valde singulari in. c. de quo vult deo. de iudi.

¶ Limitatur qñ interuenit in causa capitali p absente cū absens dñs nari possit nam tunc quilibet admittit ad allegandū causas absentie vt reo promisit z nō oblit casus est sing. in. d. §. publice fm intellectu Bar. qui tñ originaliter fuit suus in. d. c. veniens de accu.

¶ Fallit quotiens crimen intentatur ad penā capitalē inferendā nec ad penā pecuniariam parti applicandū sed potius ad quandā satisfactionē iniurie per quam nil applicabitur fisco nec parti aliquid pecuniarium: quia tunc venit procurator: exemplum in viro accusante vxorē ad separationē thori de adulterio coram iudice ecclesiastico casus est sing. in. c. tue extra de procura. in. vj.

¶ Limitatur quotiēs aliquis venit ad defendendū z obiecit crimē principaliter non propter eius defensionē: sed ppter eius damnum euitandū. exemplū in dño veniente ad defensionem serui capitis accusati vt. l. surdū. ff. publi. iudi. z in. l. si seru⁹. z in. l. si. C. de accu. ex q no. imitationē z dici pōt. qz idem est in filio qz in seruo istie in equi parātur vt dicit glo. no. in. l. si quis seruo. C. de furtis. nam eo casu qz o pater tenet ex forma statuti ex delicto filij statuti tenet: vt est glo. sing. in rubrica de decurionibus. li. x. licet negari nō posset qz tale statuti non sit iniquū: vt per Suil. z Bal. in. l. si qua pena. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. z Spec. de executione sentē. §. sequitur. quid si filius poterit ideo interuenire pro suo interesse.

¶ Fallit in illustribus personis vt. l. fundi. C. de iniurjs.

De regulis incipientibus.

¶ Idem ego limito casum esse in clericis. et primo per tex. in l. cū clericis. C. de epis. et cleri. ubi per procuratorem possunt clerici litigare in criminali: dicit enim tex. quod apud episcopum in causa criminali sunt conueniendi civiliter: scilicet quod equiparantur persone illustres et clerici ut. l. apud simonem. C. de epis. et cler. et in. l. iij. C. de sum. tri. et fide catho. ergo idem ius statuendum est in illis. C. ad. l. aquil. et l. a titio. ff. de verbo. obli.

¶ Fallit quoniam impubes infans est accusatus licet crimen sit capitale: quod tutor potest interuenire. l. in moueb. ff. de his qui ut indig. et l. polia. C. eo. et in. l. ij. C. qui accus. non poss. sed si esset pupillus doli capax tunc ipse debet accusare cum consilio tutorum. l. ij. §. si pupillus. ff. de excusa. tuto. et l. clarum. de aucto. prestan.

¶ Limitatur et hec pulchra limitatio et noua: neque ab aliquo doctore manifestius reperitur expressa. Et hic quod istud habet locum in procuratore aduocatus enim qualiter potest interuenire iste est tex. nota. et sing. in. l. ij. C. de exhi. reis. ibi quantum ad iudicem venit adhibita aduocatio et subest ratio quia licet procurator teneatur de damno: tamen aduocatus non et facit tex. in. l. custodias. ff. de publi. iudi. Potest forte dari alia limitatio quotienscumque aliquis est debitor alicuius et pauper est adeo quod non potest habere regressum ad bona: quo casu capitaliter accusatur iste creditor admittitur propter interesse suum in casibus in quibus alias non interueniret procurator: per supradicta iura. et per hoc non obstat ubi dixit quod si aliquis detinet debitorem meum propter hoc non potest mihi satisfacere: ut cum opera sua non possit lucrari et mihi soluere quod competit mihi actio iniuriarum contra eum vel de dolo si sit detinere etiam in meum preiudicium. item secundum Bald. ibi competit interdictum de libero holo exhi. et eodem modo putare esse dicendum quotiens contravasa illi moueretur questio capitalis. Nam licet feudum non puoliceat immo in se factum efficit ut est tex. sing. secundum Bald. in. c. j. de consue. rec. feu. tamen propter interesse operari et obsequiorum. quod non debent de quibus in. c. j. §. iusturandum. de pace iura. fir. facit. quod non. Inno. in. c. cum dilectus. extra de appel.

¶ Limitatur quotienscumque reus esset incarceratus vel in fortia officialis nam tunc procurator admittitur. ita tenet Bar. in. l. non tamen. ff. de appel. et in. l. ij. §. ij. ff. de questio. idem tenet Bald. in. l. aduocatos. C. de epis. audi. et in. l. eos. §. super. his. C. de appel. ut habet in. d. §. publice. contrariis tamen tenui. disputando ubi plenius dicam etc.

¶ Limitatur quotiens civilis questio incidit in criminali: ut quod dicitur statutum quod non soluens collectam possit impune occidi: ita tenet Bald. in. d. §. publice per tex. in. l. patris. C. ad. l. iuli. de plagiaris qui casus est valde singularis secundum Jaco. de butri.

¶ Limitatur et hec fuit sententia Bald. in. l. reos. C. de accu. quotiens

a littera B.

fo. cxlvij.

potest procedi ad damnationem memorie ut si procederet contra hereticum mortuum vel eum qui incidit in crimine lese maiestatis quod potest per. l. si. C. ad l. iul. maiesta. nam tunc si non admitteret defensor per procuratorem defensor potest defendere quod mortuum per alium poterit defendi ne violet sepulchrum ut. l. quesitum et per totum de sepul. viola. cum similibus.

¶ Limitatur quotienscumque ad aliquod crimen in quo regis non potest interuenire procurator intentaret actio contra aliquam vniuersitatem vel vniuersaliter seu ipsa contra alium intentaret nam tenetur ad singula acta iudicis interuenire procurator: de hoc casus in. l. tamen collatores. C. de re militari et idem latissime tenet Specu. in titu. de procur. §. si. verum si item quoniam secundum. et de hoc vide per Inno. in. c. graue extra de sen. ten. excō. et per Ange. in. l. furti. §. si quis alieno. ff. de his qui no. infa. et per Bar. in. l. ij. ff. de accusa.

¶ Limitatur quoniam filius interueniret per patrem criminali vel pater per filium: ita tenet Bald. in. l. exigendi. C. de procur. argui. l. lucius. de appel. et l. seruus. supra eo. tit. et idem tenet Jo. de imo. hoc. in. xvij. co. et Jo. de ana. in. c. veniens extra de accu. in. x. co. idem tenet Bald. in. l. eos. C. de accu. in. l. ij. co. et in. l. seruus quoque. §. publice. de procur. in. ij. co. idem tenet Bald. in. l. ij. in. fi. §. col. C. qui accusa. non possunt.

¶ Limitatur quotiens opponit accusatori quod non sit legitimus accusator et idem etiam in exceptione ineptitudinis libelli nam per procuratorem opponi poterit cum etiam ipse iudex ex officio suo teneat repellere ineptam petitionem ut no. Ly. in. l. neque. C. de accu. et per Bar. in. l. j. ff. de offi. asse. et de his qui ad eccle. consu. l. si seruus. et l. si filius familias. §. v. de terum. de procur. no. Jo. an. in. c. examinata. de iudi. et Inno. in. c. f. de offi. vica. et ista fuit limitatio Bald. in. d. §. publice.

¶ Limitatur predicta conclusio in eo qui est damnatus ad vltimum supplicium: quo casu admittitur procurator ad appellandum casus est hic in. l. non tamen. ff. de appel. et licet ille tex. solum loquat in amico secundum quosdam non autem in procuratore: tamen istud videtur mihi esse contra textum expresse dum dicit non tamen si ille mandauit: unde intellige siue in procuratore siue in amico qui tamen solum ad aditum appellationis potest Et hoc ratione cognationis quod inter nos docens natura constituit: quoniam vocamur iure quasi fratres in christo ut legitur et not. in. l. ut vni. ff. de iusti. et iure. et in. l. j. de serui. expo.

¶ Regula. cccxxij.

Produci et probari in causa appellationis possunt non de ducta et probata in causa principis. ut no. in. l. per hanc. C. de tempo. appel.

Primo fallit ubi appellans potuisset in causa principali deducere: ut quia sciebat et noluit deducere: ut fatiget aduersarium: secus si ignorasset. ita dicit Bal. in. l. per hanc. C. de tempo. appel.

Fallit inquisitione. i. in iudice qui inquisiuit super aliquo crimine quia non potest sustinere sententiam suam per nouas probationes. Bald. in. d. l. per hanc.

Fallit ubi non interuenit appellatio a sententia diffinitiuā: quia ab interlocutoria non potest aliquid de nouo adduci: ut in. l. ff. de appel. et est ratio quia prima interlocutoria est odiosa: quia impedit iurisdictionē illius iudicis: scilicet ratio est quia prohibita est appel.

Regula. cccxxij.

Prohibita alienari cum fideicom. restitutioni subiacent in causa tamen donis alienari non poterunt in auct. reus que. et ibi nota. C. communia de lega.

Primo fallit quando testator expresse prohibuisset eam alienari: quia non poterit alienari etiā in causa donis: ut no. Bal. in. l. nulla. C. de iure dot. tenet Pau. de cast. contrariū in cons. suo. xij. q. incipit in christi nomine amen quia per prescriptionem eximij doctoris.

Fallit quando est res que de sui natura prohibita est alienari ut est res feudalis quia non poterit alienari propter causam do. ut dicit Bal. in. §. propter causam et etiā dicit Bal. in. c. §. donauero. in titu. qualiter olim fer. po. alie. et ibi tenet primam fal.

Fallit quia non habet locum in contractu inter uiuos: ut per Bal. in. d. auct. res que communia de lega. et per eundem Bal. in. d. l. nulla C. de iure donum.

Fallit quia si grauatur restituere aliquam rem potest illam alienare si est incarceratus ut se redimat. ut dicit Pau. de cast. in. d. l. sanctimus. et in auct. si captiui. C. de episco. et cleri. et Ange. et Imo. in. l. si marcellus. §. res que. ff. ad trebel. licet Pau. de cast. dixerit contrarium in auct. res que.

Regula. cccxxv.

Promittens aliquem per viam se curam ducere si per viam iniustitiam duxit et derobatus sit ad damni emendationem tenetur ut singu. not. Bar. et Flozia. in. l. §. j. per illum tex.

Primo fallit quando via iniustitiam esset magis secura ut. l. eos. §. si. ff. de fal.

Fallit quando esset percursor seu cursor commissus per viam iniustitiam. cōter itinerantibus sed non per usitatem arg. l. §. equi. ff. de usu a et habi. et hoc sentit Bar. in. l. in itinere a. ff. de. §. signi. q. dicit quod currens debet facere transitum per quem vadunt.

Fallit si per aliquam iustam causam amittit viam consuetam propter excrescentiam fluminis ut in. l. §. qui diffinitis. ff. si quis cau. flo. in. d. §. j.

Fallit quando via usitata esset lubricosa. ut. l. qua actione. §. j. ff. ad. l. aquil.

Fallit quando esset actum proprie quod teneret viam iniustitiam quia tunc imputandum est mittenti quia mala electio fuit sua per doc. in. d. l. in itinere. ff. de ver. sig.

Regula. cccxxvj.

Promittens factum alienum regulariter non tenet: ut. l. stipulatio ista. in prin. et in. §. quod situm de verb. obliga. et in. §. si quis alij. insti. de inuti stip.

Primo fallit in casibus enumeratis per gl. in. l. si quis alij. sed quia in aliquibus reprobat melius dicitur per doc. et maxime Pau. de ca. in. d. l. stipulatio ista in preteritis stipulationibus. in. l. quoties ff. de verb. obli.

Fallit in promissione euictionis que de natura factus venit in toto et de euic. et in. l. inter stipulationem finem intellectum de verbo obli.

Fallit ad corroboracionem precedentis factus: puta quod talis fideiusubeat pro me. ut. l. q. alij. §. j. de costi. pecu.

Fallit si promittitur non factum sed qualitas rei. puta quod seruus venditur sit. l. si quis ita de eui.

Fallit quando promissit se facturum ut est gl. o. in. d. l. stipulatio ista.

Fallit si interuenit iuramentum tunc promittens factus alienum cum iuramento obligatur ad factum prestandum ut sic valeat iuramentum eo modo quo valere potest ar. c. ad nostram. de iure iu.

Fallit in causa matrimoniali: ut. in. c. ex litteris et l. c. sicut de spon. et ibi Ant. de bu. q. dicit quod in quacumque causa speciali valet promissio de facto alieno et c.

Regula. cccxxvij.

a In. l. in itinere Ubi oino vide do. Bart. cepol. ponentem oēs istas fallere

De regulis incipientibus.

Protestans sue protestationi renunciare potest est text. z ibi cano. in. c. pñtium de testi.

Primo fallit qñ aduersarij interesset ppter ipensas factas vt aliud interesse cū tūc desistere nō possit nisi illud inter esse remoueret satisfaciēdo de eo. ff. de reg. iur. l. nemo extra de ap. pel. c. cū interposita sūm ipsum 3nn. z 3o. an. in. d. c. presentium.

¶ Fallit qñ ipse protestans. produxisset testes ad reprobandū testes productos: nā cū ipsi testes iurauerunt p vtracq; pte. xiiij. q. v. nō sane non poterit penitere: secus autem esset si produxisset instrumētū cum post productionē possit desistere sūm 3mo. in. d. c. presentium: vt latius per ipsum: vt no. 3o. an.

¶ Fallit quando ipse protestans obtulisset se probaturum exceptionem: contra testes cum ex hoc sit questum ius parti. ad hoc auc. qui semel. C. quomō z qñ iudex. z. c. ab eo. de electio. in. vj. vt voluit 3o. an. post 3mo. in. c. j. eodem titulo.

¶ Fallit qñ res nō esset magna: vt qz testes cōtra qñ protestat⁹ fuit de posuissent: cū tūc obistere nō possit: vt. l. si qñ libellos. C. de appel. sūm Ang. z 3mo. in. c. presentium.

¶ Regula. cccxxviii.

Prouocare tertio in vna eadēq; cā non licet casus est in l. j. C. ne liceat tertio prouoca.

Primo fallit qñ iudex scōe appellatiōis magis grauasset illū puta in expēsis qz tunc super illo lz ei appellare ita dē Ang. in. d. l. j. C. ne licet tertio prouoca.

¶ Fallit qñ illud qñ dē q non licet tertio alicui prouocare intelligit vni parti sed ambabus partib⁹ bene lz quarto prouocare scz quelibet pars zc. vt dicit Bar. in. d. l. j.

¶ Regula. cccxxix.

Pupillus ad diuisionē rkariter alij puocare nō pōt. l. si pupilloz in pñ. ff. de reb. eo. z ibi p Bar. z doc.

Primo fallit in fructibus diuidendis: vt p bal. in. l. l. lucij. ff. fa. her. z bal. l. l. j. ff. de reb. eo. z bal. in. l. iudem⁹. C. de sac. san. ecc. z per flo. in. d. l. lucius ptealleg.

¶ Fallit qñ expedit pupillo: z tunc potest fieri diuissio cum decreto iudicis vt per Bal. in. l. j. ff. de reb. eorum.

¶ Fallit qñ esset diuissio facti z nō iuris: puta gratia cōmodioris culture. l. cū ius. §. j. de leg. ij. z hoc pbatur per glo. z ibi Pau. de cast. in terminis in. l. iudemus. C. de sac. san. eccle.

¶ Fallit qñ alius puocaret eū ad diuisionē qz tunc pōt fieri: vt vult

a littera. P Q z R.

Fo. clix.

glo. no. in. l. iudem⁹. C. de sacrosan. eccle. argu. l. ij. ff. de fun. dota. z. l. inter oēs de predijs minorū. z. l. si pupilloz alleg. vt patet.

¶ Regula. cccxxx.

Pupillus suā hereditatē auctoritate tutoris adire dicitur est in. l. mino. z. l. pupillus. ff. de acqui. here.

Primo fallit si in defectu tutoris iudex suū decretū iterponat vt tenetur in. l. si infantis. in. fi. de iur. delibe. z glo. in. l. bonorum. C. qui. admi.

¶ Fallit si ipsi pupillo delata sit hereditas patre viuente z tūc absq; cōsensu patris z auctoritate tutoris hereditatē p se adire z repudiare pōt per tex. singu. sūm Rapha. ful. in. l. si. §. si autē in secunda etate C. de bo. que libe.

¶ Fallit nisi ipse pupillus sit institutus sub conditiōe: qz tunc pditio per eū adimpleta immediate sua auctoritate sit heres. tex. sing. in. l. cū dictionibus pupil. ff. de cōdi. z demon.

¶ Fallit nisi statutū hoc ei pmitteret. ita dē Ang. in. l. minor. ff. de acqui. here. §. rationis.

¶ Regula. cccxxxi.

Quarta delegatis z fideicommissis detrahi pōt. l. marcel. §. pomponius. ad treb.

Primo fallit vbi testator aliqd legat z phibet legatariū rem illā alienare casus est i auc. s3 cū testator. C. ad. l. falci.

¶ Fallit in relicto alimentoz facto pauperi: secus si dñiti. ff. ad. l. falci. l. si ommissus.

¶ Fallit vbi testator adiecit legato hoc verū totum integrum vt plenum vel simile: vt est glo. sing. in. l. decē de fideicom. quā bald. lz singu. in auc. sed cum testator. C. ad. l. falci. z dicit eā nō esse alibi sed de hoc est tex. in. l. si.

¶ Fallit cū adducit legatiū p fideic. hoc verū pleno iure: hoc voluit idē bal. in. l. pñb⁹ de iju. z alijs substi. Bart. in. l. cēturio. ff. de vul. et pup. sed Ang. tenet cōtrariū in. l. ad filios. C. qñ z quib⁹ quas. pars debe. li. x. e in auc. de here. z fal. §. si non expressam.

¶ Regula. cccxxxij.

Reconuentio actoris p reum corā eo iudice quo conuentus est. lz alias iudex z competens non sit etiā pro cā diuersa z separata a cā cōuentionis locū habet vt l. cum papinianus. C. de senten. z interlo. om. iudi. z in. d. j. z ibi p doc. extra de mu. petitio.

Primo fallit pñ reconuētio fieret post. lit. cōtest. ex interuallo sup conuēctione cū fieri nō possit vt per glo. d. c. j.

¶ Fallit qñ agens recuperāde pos. recōueniret petitorio cū tūc recōueniri nō possit cū qñtio possessōis sit pūilegiata cū pri^o discutiat: vt voluit gl. in d. c. j. et ibi p. doc. et c. sup. spolia et de ordi. cogni. sed certe tūc pueniri pōt petitorio et hoc nisi recōuenisset qñ tūc repellit p. exceptionem spoliationis: vt. d. c. sup. de or. cog. fm Jo. an. in d. c. j.

¶ Fallit qñ cā cōuentiōis esset summaria: nā tūc nō pōt fieri recōuentio: de alia cā nisi sit similis summarie cognitiōi: pnt sentit gl. in d. c. j. et clare Inno. et hosti. ibidē sup. quo Jo. remittit se ad no. in cle. se. pe. de ver. signi. sup. gl. Pau. de ca. et Bald. in auc. pnter. C. de sen. ap. do. Anto. in d. c. j. de mu. peti. et Jo. de imo. in palle. lo.

¶ Fallit qñ recōuentio fieret corā iudice de tali cā de qua alias ipse iudex cognoscere non posset: vt gl. circa. ff. in d. c. j. et clari^o tenet do. Ant. host. Inno. et cōter doc. vnde coram layco nō poterit fieri recōuentio de spiritualib⁹ nec corā iudice inferiori de libertate. extra de iudi. c. quanto et extra de ordi. cogni. c. tuā prout voluerūt p. dicti quorū opinio pcedere posset qñ esset talis iudex qñ nō possit cognoscere de predicta causa etiā incidenter vel partibus volentibus aliud rita pcedere posset quod voluit gl. in d. auc. consequenter fm Bal. ibi vt habetur latius in d. c. j.

¶ Fallit in omni appellatione cū corā iudice appellatiōis nō hz locū reconuentio. ff. de iudi. l. ij. §. legatū. et ff. cū qui appe. fm host. in d. c. j. de quo persipsum in summa eo ti. §. quinto. et si. et in spec. de recōue. §. scdo. et sed nunquā et p. Jo. in d. c. j. Bart. in d. auc. et cōsequēter vbi indistincte et post. Bal. qd procedit nisi sit appellatū an lit. contestatū ipsa appellatio sit iustificata adeo qñ iudex appellatiōis possit cognoscere de cā principali. nā tūc sic pōt fieri corā iudice principali poterit corā iudice appellatiōis qñ in ei^o loco succedit qd videt velle. in d. c. j. de mu. peti. fm Jo. an. et post eū dic. de iure ibi quicqd dicat ibidē do. Anto. idē si talis appellatio sit deserta: pnt voluit Jo. an. ibidē et bar. et hoc si appellatiōe iudiciali nō sit appellatū extra de iudi. nam in ea locū habet reconuentio: vt voluit Spe. in ti. de reconuen. et sed nunquid. §. ij.

¶ Fallit qñ imploratur officii iudi. cū tunc nō sit locus recōuentiōis qd verū est qñ imploratur incidenter alias si simplex: et tūc erit locū reconuentiōi per no. extra de offi. dele. in d. c. j. fm Jo. an. qd voluit Bar. in d. auc. et cōsequēter. C. de sen. et in te. lo. om. iudi. alle. ad hoc. §. in. fi. ff. de ordi. cōgn. quod pcedit qñ ut plorat contra partē vel includatur tantu iudi. et tunc nō habet locū reconuentio fm do. Anto. et Nico. in d. c. fecit ad hoc quod notat. extra de accusa. c. qualiter quando in glo. magna.

¶ Fallit qñ agitur pro reb⁹ ecclesie male administrate. i. alienate vt p. specu. de reconuen. §. nunc vide. ver. licet.

¶ Fallit qñ causa nō est talis qñ exeat iurisdictionē cōmissarij no. per Spec. in d. ti. in ver. litteras. §. reus vbi de hoc vide.

¶ Fallit in causis rerū post datā rescriptis cū de eis impetrās reconueniri nō possit coram iudice delegato absq. nouis litteris: vt voluit Jo. an. in d. §. reus. in addi. spec. in ti. de rescrip. p. §. vñ quāq. cauē di. ver. sed pone. qñ etiā videt tenendū: dicat quicquid velit Host. in d. c. j. errat per no. extra de testi. in fi. et in d. §. reus vbi de hoc cir. c. qñ vide per do. de rota. in decisio. xliij. qñ inci. fuit disputatū. et extra de mutu. peti. c. fi. et p. do. Nico. vbi vñ tenere qñ etiā possit conueniri et quod tenet flo. in d. c. i. maxime ex eo qñ in eo pōt dubitari de fraude: et per. d. §. reus cū distincte loquatur.

¶ Fallit qñ reconuentio fieret corā arbitris vel arbitratoribus cū corā eis nō hz locū reconuentio. extra de arbi. c. cū dilectus. qñ etiā locū habet in his qui sunt arbitri iuris: vt sunt arbitri electi in causa suspitionis vt no. Spec. in tit. de recus. §. effect^o. ver. sed nunquā. Duplici rōne: et primo ne negociū recusationis plus debetū referat: qñ tales arbitri iuris sunt iudices certi et determinati articuli si renunciatio sit: vñ nō debet se intromittere ecclesiasticis fm eū ibi ex quib⁹ rationibus colligunt due alie fallentie vt postea patebit: et licet hoc pcedat in arbitris iuris electis in causa suspitionis: vt sapia: tñ aliud est in arbitris iuris electis in causa mota per ep̄m contra subditū: vt habet. xi. q. ij. qñ si clericus vel inter consanguineos ex forma facultatis fm do. in c. j. circa que no. in d. c. dilectus.

¶ Fallit qñ causa exigeret celeritatē nā in ea nō hz locū reconuentio vt colligitur ex dicta ratione: primo qñ iudicis arbitrio reliquit vt not. extra de ordi. cog. c. ij. et per Smil. in d. v. sed nunquā. fm do. Anto. i. d. c. j. vt test. causa electionis vel alimentorū fm Bal. et idē tenet do. Nico. in d. c. j. per no. in d. c. ij. vbi per eum.

¶ Fallit qñ reconuentio fieret corā iudice certi et determinati articuli cū pnt non admittat reconuentio vt colligitur ex dicta regula ad hoc l. testis. C. de test. qñ facit vt si cōueniret scalorē corā rectore vel doctore vel artificē carā massario siue camerario nō possit corā eo recōueniri qñ videtur tenere in d. c. j. extra de mu. peti. et do. Anto. et facit qñ no. in auct. habitas. C. ne filius p. patre. vbi videtur tenere qñ etiā videtur tenere in d. c. j. fm Inno. hoc dictū non videtur procedere cū isti non sint iudices certi et determinati articuli et eorū iurisdictione progabilis sit: vt no. in l. j. ff. de iudi. vñ vñ qñ corā eis possit reconuentio fieri ad hoc quod no. in dicta auc. consequenter. C. de senten. p. Bar. Et hoc

De regulis incipientibus

nisi scolaris puentus corā vno elegisset conveniri corā alio iuxta no. in dicta auc. habita cū tunc reconueniri non possit.

¶ Fallit qñ cōuentio fuisse facta corā delegato de cōmani consensu cum tunc locū non habeat reconuētio: vt voluit Bar. in. d. auc. consequenter. ar. d. c. cū dilect. q. non placet do. Anto. nec Inno. in. d. c. f. extra de mur. peti. Archy. i. d. §. re. sed quicquid dicat forte verū est cū lex nō suppleat nisi ptes pviderint. l. si. C. d. pac. do. f. do. Nic. i. d. c. f.

¶ Fallit in conuētionē corā iudice ordinario quē actor necesse habet adire cū talis reconueniri non possit: vt voluit Domi. in. d. c. f. 2 hoc est quod not. per. d. c. f. 2 in. d. auc. ibi habita.

¶ Fallit in offerente se liti cum talis reconueniri non possit arg. not. extra de pac. c. inter.

¶ Fallit in conuēto super nullitate: quia reconueniri non potest. l. absentem. C. de accusa. quod videtur tenere Bal. in. d. §. reus quod forte verum est quia principaliter non intentatur nullitas. cum pro ea imploratur officium iudicis: vt no. in. c. f. extra de offi. vica. in quo loco habet locū reconuētio si acceditur. vt supradictū est quo casu procedere possit dictum Bal.

¶ Fallit in causis criminalib⁹ in quibus locū nō habet reconuētio: vt voluit glo. in. d. c. f. circa si. 2 in. c. at si clerici. de iud. q. qualiter procedat vide in. d. c. f. de mu. peti. per Inno. Jo. an. 2 do. Anto. 2 Jo. de imo. 2 p. Nico. 2 Bar. in. d. auc. consequenter. l. is qui reus. ff. de pub. iudi. 2 in. l. f. 2 l. neganda. C. qui accu. non possunt.

¶ Fallit qz non habet locum reconuētio vbi petitur executio instrumētū confessionati fm Bal. qui ita no. in auc. consequenter in prin. col. hoc ideo qz habet vim sententię 2 post sententiā non habet locum reconuētio: ¶ Regula. cccxxiij.

Bector vt vltab tennū daret quis eligi nō pōt nisi recōfirmetur vt in auct. de defen. ciui. in. §. si. in. iij. col.

Regula maxime procedit qñ locus ille vel ciuitas sub alicuius dñio esset tunc em multominus licet sine consensu illius cuius imperio subest: vt extra de excel. prela. c. dilecta. 2 de offi. archi. c. ad hoc. ad finē fm ipsum Host. 2 in. c. f. extra de iudi. vbi plinius 2 hoc eius dictū regulariter est verū tñ fallit. Et primo qñ de antiqua 2 approbata p̄suetudine appareret vt est i imperatore 2 duce venetorum qui eliguntur quādiu vixerunt. extra de electio. c. per venerabilē 2 constituuntur quādiu vixerunt extra de fide instrum. c. per tuas fm Jo. an. 2 p eum plenius in. d. c. de iudi. circa que vide q no. de maior. 2 obe. c. inter quattuor.

¶ Regula. cccxxiij.

Delicta ab instituto repetitis esse censentur a substituto: vt in. l. l. imperator. ff. de leg. j.

Primo fallit cū euidentissime apparet de contraria voluntate testatoris: qz tūc relicta ab instituto non censentur esse repetita a substituto: vt in. d. l. l. imperator.

¶ Fallit in scdo herede scripto a milite q pōt scribere heredē ad ips: vt in materia. l. ceturio. ff. de vulg. 2 pup. 2 p. l. qrebatur. §. si. ff. de testā. mili.

¶ Fallit in eo qui est substitutus in locū primū agētis a legis dispositione: vt est tex. no. in ff. de lega. primo in. d. f. l. licet imperator.

¶ Fallit in substituto pupillari per ea que habent in. l. §. codicillis. ff. ad. l. fal. 2 per ea que no. in. l. qd ergo. §. j. ff. de leg. j. 2 in. l. si fundum in. §. si patre. ff. eo. ti.

¶ Fallit qñ legata sunt facta ab instituto q modo tempore testamenti non erant in rerum natura: vt est casus 2 ibi Bar. in l. quidā referūt. ff. de iure codi.

¶ Fallit quādo legata sunt facta ab instituto sub nomine proprio vt est tex. in. l. si plures. ff. de leg. iij. et in. l. celsus in. §. j. 2 ij. ff. de leg. ij. 2 l. l. §. id quod ff. ad. l. fal.

Reqrit in loco vbi loquitur &c.

¶ Fallit in conditione apposita instituto quia dicta conditio non intelligitur repetita in substituto: vt in. l. conditione. ff. de here. insti. 2 p Bar. 2 Bald. in. l. q cōditio. ff. de cōdi. 2 demon. 2 in. l. vnica. §. ne autem. C. de cadu. tol.

¶ Fallit in instituto in scdo testamēto: vt t3 Jo. de imo. in. d. l. l. imperator.

¶ Regula. cccxxv.

Remissio in sa delictis regulariter locum habet vt in auc. vt nulli iudi. §. si qd. 2 no. Bar. in. l. f. C. vbi de crimi. agi oport.

¶ Remissio de tu d hac materia late p feby. 2 i. c. l3. rōne in. iij. col. l. pñ. v. ex dictis doc. cū plu. sequen. de foro compe.

Primo fallit vbi prius esset cōdemnatus: qz ibi d3 puniri: nō aut remitti ad locū delicti. bal. in. l. executionē i. rj. col. C. de euic. rei in alle. no. in. l. a diuo pio. ff. de re iud. §. in iam.

¶ Fallit qñ aliqs esset sub eodē p̄tore. qz tūc nō mis

titur ad locum delicti: vt no. Bar. in. l. delict. de requiren. reis.
Fallit qz iudex origiginis vel domicilij. nō pōt petere vt sibi remittatur delinquens: sed solū vbi cōmisit delictum: vt no. Bal. in. l. execu-
torij. in. xiiij. col. C. de executione rei iudica. z de ista materia vide per
Bal. in. d. l. j. C. vbi de crimi. agi. oportet. z in. d. g. si quis cōprehensorij
in auc. vt nulli iudi.

Fallit quando iudex domicilij formasset processum contra delin-
quentem: et eū condemnasset ante q̄ fuisset requisitus a iudice vbi cō-
misit delictum ita Pau. de ca. in. d. l. a diuo pio. §. sententiam z ita te-
net Dy. per illum tex.

Fallit qz iudex nō tenet eū remittere nisi prius summarie cogno-
uerit cām remittendā z an cōmiserit maleficiū vt dicit glo. in. c. pasto-
ralis. de re iudi. z Ang. in. l. si. C. de accu.

Fallit qz hodie de cōsuetudine nō hz locū remissio cū quelibet ci-
uitas habeat suos terminos vt dicit ang. in. l. heres absens. ff. de iudi.
z Bal. in. l. requirendum. in. iij. col. C. de seruis fugi.

Regula. cccxxv.

Remissio in causis civilibus regulariter locū nō hz vt no.
in. l. iij. ff. si quis in ius vo. z in. l. j. C. vbi de crimi-
agi. oportet. z in. l. heres absens. §. j. ff. de iudi.

Primo fallit qñ debitor renūciauit priuilegio fori: qz tūc hz lo-
cū remissio. glos. est singularis in dicta. l. ij.

Fallit quādo quis iurat seruare promissa nam in veritate istius
iuramēti habetur remissio: ita consuluit Bar. z Bal. in. cum archime-
doram C. vt pos. lega.

Fallit qñ pmittit q̄ se representare in certū locū remissio in cā ciuili
li valet vt no. dicit Bal. in. l. archimedorā. dicēs hoc etiā tenuisse doc.
antiquissimos etiam ante Accursium.

Fallit quando quis promittit se representare z iurat: nam tunc
habet locum remissio in causa civili: vt dicit Ange. in. l. heres ab-
sens. de iudi. allegando text. Singu. in. §. si vero. de exi. reis sed ali-
ter dicit pe. de ancha. in. c. romana. §. contrahentes. de foro com-
pe. lib. vi.

Fallit quando quis esset debitor fiscalis. l. ij. C. vbi de crimine agi
oportet.

Fallit vbi ageretur de statu ingenuitatis vel seruitutis. qui est eū
in quasi possessiōe seruitutis an fugit possessiōe et in quasi ingenui-
tatis pos. se male constituti. cc.

Fallit si esset de conditione persone que dicitur esse distracta cor-
pori pro collegio a quo aufugit. C. vbi quis de cura. l. ij. hās limitis

tiōes ponit Ang. in. l. heres absens. ff. de iudicis.
Fallit quando dolosus de loco recessit: vbi cōtra-
xit: z ibi bona nō possidet: nā tunc fit remissio vt di-
cit Bar. in. l. heres absens. ff. de iudicis.

Regula. cccxxv.

Remissio a in cōtractibus locū hz
l. si. C. vbi de crimine agi oportet.

Remissio. Vide Bal. in cō-
si. clxvij. in ter-
tia parte.

Primo fallit quando contrahens in loco re-
nunciasset priuilegio fori: vt no. glo.
Singu. in. l. j. ff. si quis in ius vocat. vbi plenius.

Fallit quando peteretur redditio ratione admi-
nistratiōis: vt. l. j. C. vbi de crimine agi oportet.

Fallit quando est in causa status: vt. l. i. C. vbi de
cā statu. vbi plenius de hoc z in alijs casibus simi-
libus p. Cy. in. d. §. 2. trahētes. Regula. cccxxvij.

Non valet vide dom. per.
phi. cor. in cōst.
l. incipi. l. i. l. i. p.
in. ij. pte. z l. p. l.
ccclij. incip. v. l.
so in littera. h.
in. ij. parte.

Renunciatio simplex iuri de
furto non valet
b in his qui heres. ff. de acqui. here. z in. l.
l. C. de pactis.

Primo fallit quādo per

pactū quis renūciat et bene potest se obligare ad
renunciandum: istud probatur. in. l. i. C. de pac. vbi
est casus de hoc.

Fallit de equitate cano. quis simplex renūcia-
tio de futuro de iure ca. tenet vt dicit Anto. de but.
in. c. multiplici. extra de deci.

Fallit qñ ista renūciatio fit a parte cuius interest
qz habet vim tacti pacti. ita dicunt doct. in. l. his q̄
heres. ff. de acq. here. z Bar. in. l. si constāte in prin.
in. v. z. vi. q. ij. partis principa. ff. solu. matri.

Fallit quando ista renūciatio fit iudici: quia vt
datur esse facta iudice acceptante pro parte glo. est
nota. in. l. postq̄ liti. C. de pactis. et Baldus in. l. is
qui heres. ff. de acqui. here. z glos. in. l. cum quo. ff.
de in ius vo. et etiam glo. in dicta le. is qui heres. z
est glo. in. l. i. ff. de cur. bo. dam. z in. l. in plurimis. ff.
de acqui. here.

Regula. cccxxix.

Introdu-
cto. vide feli. co
piose et not. l. c.
si diligenti. de fo-
ro cope. p totu
coventum.

Renunciare iuri suo pro se introducto
a quilibet pot. c. ad apli
cam. extra de regula. 2. l. si quis in conscribendo. C.
de pac. Et de hac materia vide glo. ad qua semper
recurritur in. c. si diligenti. extra de foro compe. 2. ibi
p hosti. 2. Jo. and. 2. p gl. nota. l. auc. vt sine phi. ma.
debi. 2. di. tu. ge. mi. §. qz vero. in. vi. col. 2. ibi p Jaco.
de bel. et per Ly. in. l. iij. 2. Spe. de renu. vbi. conclu.
in. ij. 2. iij. col. 2. p Bart. 2. Bal. in. l. si quis in conscri-
bendo 2. ipsum Barth. in. l. ius publicu. ff. eo. ti. Jo.
de imo. 2. alij referunt in. d. c. si diligenti. de foro co-
pe. 2. postea regula dic eum fallere in pluribus casu-
bus in. d. l. in conscribendo. 2. illis addo alios casus.

Primo fallit in iure naturali vt est in iure
sanguinis: vel agnationis vel co-
gnationis qui renunciari non potest de reg. iur. l. iura
sang. 2. ff. de pac. l. ius agnationis. 2. vt est ius defe-
dedi put est in cle. pastoralis. de renu. ff. de appel.
cui similiter renunciari non potest: vt no. per glo. ff.
de pac. l. pactum inter heredē. vbi de hoc iura enim
sunt naturalia: vt in. v. dist. in patre. 2. hoc habet si-
militer locum etiam de iure diuino qz 2. naturale di-
citur de proba. et de consue. c. si circa: quod dictum
est prout ibi. not. vi. di. c. ex his.

Fallit in iure postiuo qn disposuit aliquam so-
lenitatē actus agendi: nemo em pot agere qz leges
non habeat locū in actibus suis quo ad solenitatē. l.
i. de legibus. l. nemo. de lega. i. vide ad hoc etiam
qd no. extra de offi. dele. c. inquisitus. 2. p glo. in de.
sepe. in glo. si extra de verbo. signi. nec in his duo-
bus casibus proist iuramentū cū non prestū sit secu-
dum ipsum in. c. cum contingat extra de iure iuran.

Fallit qn tale ius non esset appropriatū ipsi renu-
ciatiōi: s; esset quoddā phas 2. quedam facultas vt
puta ius eudi p viā publicā. ff. de via pub. l. viā pu-
blicā: 2. ius testificādi vt. l. testificādi. 2. si. nā istis re-
nunciari non pot. vnde dicūt doc qz qd renunciare non
pot facultati probādi p testes: nec videlicz pactū qz
quis pascit: vt pbare non possit p instrumentū: vt vo-
luit glo. in. d. §. 2. qz: 2. not. Jo. an. in. d. c. si diligenti.

extra de foro cope. 2. ita cōiter t3do. Jo. de imo. p quo facit: qz testifi-
cādi facultas cōis est: vt in auc. de testi. §. i in prin. vñ augeri non debz
sed potius impugnari. C. de reb. credi. l. generaliter in prin.

Fallit quando esset ius appropriatū persone: sed datur a iure per-
sone inhabilitas ad renunciādū vt in minore renunciante bñficio resti-
tutionis in integrū 2. in muliere renunciante velleiano: de quibus in
glo. in. d. c. si diligenti. plenius dictum fuit.

Fallit qn ius tale pmeret puatā vtilitatē renunciātis 2. publicā si-
mul 2. vna esset inseparabiles ab alia ad hoc. l. debitor. ff. d. pac. dota.
2. in. l. i. ff. solu. ma. 2. qd hēs in. c. i. de iura. calū. l. vi. 2. hīc est qz non pot
renunciari p clerico p uilegio fori cū tale publicū sit vel diuinū 2. col-
legiatū fm hosti. in. d. c. si diligenti. extra de foro cope. 2. procedit etiā
si interueniat iuramentū vt ibi nec. pot renunciari illi iuri disponenti qz
persona idonea 2. cano ei: ga: vt not. in. c. qz extra de elec. imo non po-
terit: quis renunciare seu pacisci vt non liceat publicū offendere hostē
seu reipu. c. quātū. de pac. fm Bal. in. d. d. c. si diligenti. secus si priuata
vtilitas fuisset sepata a publica vel ecōtra: tūc bñ potuisset quis re-
nunciare siue pacisci l. iusgētū. §. si paciscar. ff. de pac. vbi hoc not. et
in. c. quēadmoduz. extra de iureiurā. si fallit qn ius esset ius pcepti
vel iuris diuini vel gñalis vel pñcialis vel alteri^o supioris qz trans-
gressio induceret pccm mortale. c. de p. sue. c. si. xxv. sunt quidam fm
hosti. 2. Jo. an. tūc em qn ipsa renunciatio sit p bonos mores vel in-
ducat ad delinquēdū non valet ad hoc. l. aliz. §. elegāter. ff. solu. ma. 2.
d. l. pueniūt. ff. de pac. 2. C. ne fil do. dē. l. i. 2. de pac. l. iurisgē. §. pacisci.
2. no. in. l. exceptio. de p. di. inde. 2. hinc est qz iuri diuino renunciari non
pot: vt voluit gl. in. d. §. qz: 2. in auc. si mulier. C. ad velleia.

Fallit qn ius renunciātis esset fundatū sup iure mixtionis 2. cōcer-
nit fauorē tertij 2. est inseparabile a iure ipsi^o tertij 2. b. l. ij. 2. iij. §. vij. ff.
libe. cau. 2. qd no. c. de iureiur. 2. de insti. c. cū iurassent. a has si eēt se-
parabile. tūc valet renunciatio in p iudiciū renunciātis: vt no. in. d. c. cū
venissent. c. de arbi. 2. C. ne res inter alios acta. per totum.

Fallit qn fundatur ius super causa odij inspiciētis alterū vt est in
macedoniano: vt est glo. in. d. c. si diligenti. 2. in pacto. l. cōmissorie. 2. in
pignore: de quo enā an validentur iuramento. not. extra de pig. 2. c.
significāte. C. de pig. l. vlti. qd verū intellige nisi renunciatio sit causa
cessionis ipsius odij cū tunc valeat. l. si. C. ad macedo.

Fallit qn renunciatio eēt p naturā acti^o. l. cum p cario. ff. de p car.

Fallit qn ius cui renunciatur non est de p senti: sed sola spe put not.
extra de pac. c. cū fidē. l. i. C. de pac. 2. ff. de acqui. here. l. q sup datur.
2. c. ij. de pac. in vi. vbi de hoc. Sed an tales renunciaciones valident

De regulis incipientibus.

iuramento remittendū est ad hoc. in iuribus supra
alega. **Regula. cccxi.**

Es si dolo ad aliquem puenit ille
secundario et in subsidiū cōueniri
pōt. l. si. ff. de eo per quē fa. erit.

Primo fallit qñ lucrū pecunīa
rū nō peruenit ad euz
vt no. **Ly. in. l. licet. C. si aduer. liber.**

Fallit qñ ille primus pōt cōueniri ad quē res p-
uenit anteq̄ cōueniat ille q̄ doli cōmissit qñ partici-
passet dolo: qz tunc et postea pōt conueniri vt not.
Bal. in. l. j. C. de aduo. diuer. iudi. xii. l. si. p. curator

Regula. cccxij.

Es litigiosa regulariter vendi a aut
alienari nō pōt vt protū. ff. de. litig.
et in. c. i. de confir. vlti. vel inari.

Primo fallit qñ iussu vel licētia iudicis alie-
natur. qz tunc potest alienari et vale-
bit talis alienatio est: vt est casus in. l. diuus ad fi.
prin. ibi sed res tpe perituras permittere debet p-
tor. ff. de pe. here. et ibi Ange.

Fallit qñ est iudicis vniuersale et contronersiam
faciens idonee satisfecit scdm formā legis fm **Boz.**
ge. ibi per hoc not. et dicit qz has duas limitationes
limitat materia de litigio. **Regula. cccxij.**

Es aliena a principe vel
a fisco vendita
ab emente venditari potest. l. bene a
zenone. C. de quadri. prescrip.

Primo fallit qñ fi-
scus vel princeps alienat. l. bñ. a zenone vult qz non
habeatur regressus cōtra ementē a principe et ha-
bente causam a fisco: nā non habet locū nisi in prin-
cipe non autē in inferiore a pncipe fm **Bal. i. c. apo-**
stolice de re iudi. nisi princeps in territorio suo re-
galia et iura fiscalia exercet vel non recognoscat su-
periorē vel possedisset regalia et iura fiscalia p tan-
to tēpore cuius intij memoria non existat. c. super

a **Uendi** vide
glo. in. c. ecclia
sacte Marie. vt
lite pen. adde
Bar. in. l. clā. §.
si dñs. de dam.
infec. qz non p-
hibet alienatio
necessaria et vi-
de duo p̄ba per
fely. in. c. vene-
rabili. de offi.
dele. in fi.

a littera R.

fo. clisij.

quibusdam de verbo. signi. §. preterea et l. hoc iure. §. ductus aque. ff.
de aqua quotti. et esti. faciunt ad no. per **Bar. in. l. §. C. de iure fisci. et in**
l. §. C. de bo. auc. iudi. lib. x.

Fallit quia non habet locum. d. l. bene a zenone: qñ princeps esset
in mala fide: vt quia sciuit rem esse alienam fm **Bar. in. l. si. C. si con-**
trar ius.

Fallit quia non habet locū. l. bene a zenone. in casu dato per **Bal.**
in probe. decre.

Limitatio est quia non habet locum. d. l. bene a zenone. quando
res venditur nomine creditoruz fm **Bal. in. d. probe. decre. et vide in**
l. si. C. si aduer. fisc.

Limitatio est quia non habet locum in rebus ecclesiasticis fm **Ar-**
chi. xliij. q. si cor.

Limitatio est qz non habet locū in rebus ecclesie non alienandis
a principe vel fisco glo. rñ. q. §. c. quousq̄.

Limitatio est qz non habet locū in minore cū posset aduersus hoc
petere restitutionē in integ. l. §. C. si aduer. fil. fm **Ang. in repeti. sua. l.**
§. C. de fide instru. et iure haste fil. lib. x.

Limitatio est quia non habet locum. d. l. bene a zenone quando
pnceps alienat ante traditionem fm **Bal. in. l. §. si. de noua forma**
fidelitatis que no. et c.

Regula. cccxij.

Res empta per alium eius noie de pecunia mea ementis est et
nō mea. tex. est in. l. si vt proponis. C. de proba. et i. l. ex ea.
C. de rei vendi. et cōcor. alleg. in glo. in. d. l. ad probationē.

Primo fallit in re empta ex pecunia militis per eius admini-
stratorem vt. d. l. vt proponis.

Fallit in re empta ex pecunia pupilli vel minoris vt in. l. §. ff. qñ ex
facto tuto. l. curator. C. de arbi. tut. qz habet locuz qñ est facta emptio
per tutore ipsius secus si per aliū extraneum nisi fuerit insolidū vt. l.
filia. cū glo. ff. de solu. et ita tenet **Bar. in. l. titium et menū. §. altero. ff.**
de admi. tuto. et in. d. l. §. ff. qñ ex facto tuto. qz est no. dignum et posset
esse in practica quotidiana.

Fallit in re empta ex pecunia eius cuius bonis est interdictū: puta
furiosū fm **Bar. in. d. l. si vt proponis et pcedit si ematur ab eius admi-**
nistratore: secus aut si ematur ab extraneo: qz tunc non efficitur sus-
sed remanet sibi obligata hypotheca legali vt est casus no. in. l. iij. in
pin. ff. de reb. eo. Bal. in. l. tutor. C. de ser. pig. dama.

Fallit in re empta ex pecunia dotali volente vxore: qz tunc dota-
lis efficitur. l. ita constante: cum sequen. et l. si res que. C. de iure do. se-
cus eutem si absit voluntas vxoris vt not. in glo. C. si quis alteri vel

sibi vel si non esset pecunia dotalis ut in l. pcul. in fi. ff. de iure do. ff. cut etiam dicitur quod res emptas ex pecunia mea non est mihi obligata.

¶ Fallit in re emptas ex pecunia ecclesie per eius administratores ut dicitur glo. in d. l. j. si quis alteri vel sibi quod efficit ecclesie secus si emptas extraneis quod non remanet obligata ipsi ecclesie ad instar minoris: ut no. Bal. in d. l. si ut proponis. per tex. in d. l. iij. ff. de reb. eo.

¶ Fallit in re emptas ex pecunia usuraria ut in c. ex contractu. de usu. quod intellige ut per Bal. in l. si tutor. C. de ser. pi. da ma. et quod dictum est supra quod res emptas ex pecunia aliena est emens habet locum etiam in pecunia communi. nam licet in scriptis dicat quod ego emit ex pecunia mea et tunc non propterea erit communi ut dicit Bal. in c. j. de benefi. in vii. seu. quod est utile per fratres viventes in communi quorum unus gerit negocia et administrat et omnia emit pecunia communi nam res data fratribus communibus non efficit res communi ex illa emptione licet acta per socio debeant communi ut no. Bal. in d. l. si ut proponis. et in d. l. j. si quis alteri vel sibi. adde quod no. Bal. in l. cum proponas. C. per socio et habet in l. iij. de manu testa. et ideo Bar. in l. ut proponas dicit quod fratres habitantes in communi debent esse cauti quod ponant in instrumentis quod unus tantum solvit quod precium solvit de communi pecunia et dicit hoc esse perpetuum in emittendo: quod valebit tibi mille aureos vide omnino Bal. in l. cum duobus. §. fratres circa prin. in ver. unde de facto accidit quod duo fratres et. ff. pro soc. Et adde quod si tibi mando quod emas pro me certam domum: et tu dices da mihi pecuniam ego non ita cito tibi dedi et vadis et emis illam domum pro te nihilominus videris emisse pro me. Bar. in l. i. §. unde queritur. ff. de manu. et idem si simpliciter emittis non expresso cuius nomine emeris Bar. in l. qui aliena. §. si is. ff. de acqui. hered. et ideo reddito tibi precio teneris rem emptam mihi tradere ut no. Bene. de plum. in d. l. ij. in §. si ab ignoro de manu. test. quod intelligo si incontinenter emisti secus si ex longinquo in intervallo. quod tunc non videris mandato emisse ut per glo. in l. de obl. quod quasi male. §. ope. et no. per Ann. in c. ad audientiam. de dona. Item intellige si pecunia fuit pensata ut supra vel aliter mandatum esset acceptatum si autem fuisset repudiatum: tunc non intelligitur propter mandatum emisse per ea quod no. Bal. in l. si letam. C. mandata. si autem emisti nomine domini et possessio acquiritur mihi recta via: ut in l. j. §. per procuratorem de acqui. pos. nam quod nomine meo vel simpliciter emisti tunc domini acquiri et teneris mihi dominum transferre per actionem mandati. l. si ita quod. ff. de ver. obl. et l. ex mandato. de acqui. re. do. no. Pau. de cast. in l. qui aliena.

¶ Regula. cccxiiij.

Res mobilis regulariter triennio vacatur ut in l. unica. C. de viuca. in prin. cum similibus.

Primo fallit quod dicitur regula procedit quando interuenit titulus bonafidei et possessio ut ibi sed si deficeret aliquod istorum puta titulus non prescriberetur minor tempore quam prescriberetur res immobilis ut l. seruum. cum ibi no. C. fami. herci. et ibi hoc no. Ange. notabiliter quod dicit quod triginta anni requiruntur ut not. in l. nullo. C. de rei vendi. et in l. in seruo. C. in qui. cau. cessat longi tempo. prescrip. et ideo Ange. in d. l. seruo. dicit quod in scholaris sis cautus ut in libro tuo fieri facias tibi publicum instrumentum emptionis ne deficias in probatione tituli reperto libro penes alium sine titulo: quod tunc succumbes agendo rei vendicatione vel publicana iuxta no. in §. sed et iste in fi. tex. de rei vendi. per glo. et doc. in c. abbate sane de re iudi. li. v. etiam si ille apud quem est liber nihil doceret de iure suo ut est casus nota. in l. si. C. de rei vendi. Et idem dicas in alijs rebus preciosis emptis et loquor de preciosis nunc: quia idem fit in alijs rebus mobilibus etiam minimis sed de minimis non est multum curandum. Ex quo in eis non potest esse magnus preiudicium. ut l. scio. de in integrum restit. Sed tu qui habes librum alienum ne utaris ut esset in detrimento anime me.

¶ Regula. cccxlv.

Res tantum valet quantum vendi potest. a in l. j. §. si heres. ff. ad trebel. no. in l. precia reru. ff. ad l. falci. et in l. si quis vxor. §. si. ff. de fur. et in l. penul. ff. de reb. eorum.

Primo fallit ubique res vendere non in loco sed in locis priuatis ut est casus sing. in vnam lecturam et ibi not. Bar. in l. septem diebus C. de erog. mili. anno. lib. xij.

¶ Fallit quando venderetur homini scienti et rem cognoscenti secus si ignorant: ut est glo. sing. in l. si mortis causa. §. si. ff. de dona. cau. mor. ad quod facit. l. si quos. C. de rescin. vendi.

¶ Fallit nisi facta fuerit estimatio iudicis non existente communi precio ut in l. si. ff. de magi. conue. secundum lecturam glo. ibi.

¶ Fallit in loco in quo exponitur venalis secus si in

¶ Potest adde fely. in c. cum iohannes de fide instru. in §. co. in ver. in tex. ibi potuit. et Jaso. may. in l. tu. de actio. l. §. pl. ad hunc. et.

alio loco vt est tex. singu. in. l. si. C. de admin. tuto. Et predicta procedunt de rebus mobilibus immobilia autem considerantur respectu redditu & prout similes res vendunt vt. d. l. si quis. C. de rescin. vendi. & per glo. Bar. Bal. & doct. in. l. q. C. eo. ut. & per Lud. de roma in. d. l. si. si heres. ff. ad trebel.

¶ Regula. cccxlvj.

Restitutione in integrum postulata nihil est inno: uandum casus est in. l. C. de in integrum restitui.

Primo fallit ista regula si sententia est lata a principe: quia tunc nullo casu impeditur executio per restitutione restitutiōe petita casus est singu. fm vnum intellectum in. c. si. scitata: de integ. restitui.

¶ Fallit si iudici apparet quod restitutio in fraudem differendi. sit petita: vt est tex. singu. in. d. c. suscitata: fm alium intellectum: de in integrum resti.

¶ Regula. cccxlvj.

Restitui a quasi possessione matrimonij petenti cedenda est: vt in. c. j. & ibi per doc. extra vt lite non contestata. & c. cum ex conquestione. extra de restitui. spolia.

Primo fallit in quinque casibus enumeratis per glo. in. d. c. j. vt lite non contesta. sunt & octo alij. quos enumerat Joan. and. post. hostien. in. c. j. addas alium & sic in totu erunt quattuordecim de quibus per Jo. an. in. c. inter alia. extra de senten. excom. & per Suil. spe. in tit. de peti. & pos. §. si. verfi. penul.

¶ Regula. cccxlvij.

Rusticus vel miles aliquid contra ius postitum committens excusandus est: vt not. in. l. vnica. C. de in ius vocan. & in. l. si quis. in tantem. C. unde vt cum simi.

Primo fallit vbi rusticus vel miles esset factus: quia isto casu non excusaretur vt dicit Bal. in. l. si illud. ff. de iureiu.

¶ Fallit vbi iste miles vel rusticus allegat contraria. quia tunc non excusatur sed expellitur sicut quilibet alius ita Jo. an. in. c. cum iohannes heremita. de fide instru.

¶ Fallit qn rusticus vel miles non excusatur si non conficit inuentarium sicut nec alij excusantur Bal. in. l. si. C. de iure deli.

¶ Fallit quando miles vel rusticus committit aliquid contra iuris dispositionem & regula est quia non excusant isto casu: vt est glo. in. l. si. C. de incest. nup. & in. l. j. C. de interdic. matri. contracto. & de tuto. & cura. l. pupil.

¶ Regula. ccclix.

Rusticis errantibus in iure regulariter parcitur: vt in. l. cum de indebito. ff. de proba.

Primo fallit in rusti. errantibus in iure naturali: quia sic eis non parcitur: vt in. l. q. & ibi hoc no. ff. de in ius hoc facit quod habet in. l. adulteris cum incestu. & ibi no. peg. doc. de adulet.

¶ Fallit in rustico sagaci vt est glo. not. licet vulgata in. l. athete. §. rustici de excu. tuto.

¶ Fallit in rustico qui clandestine aliquid facit vt hñ in. l. q. contra. C. de ince. nup. & in. l. j. C. de interdic. mat.

¶ Fallit in his que sunt inducta ad rigorem iuris conseruandum vel ad solennitatem alicuius actus: vt in testamento: vt in. l. iuris: ignorantis. C. qui admit. & ibi Bald. facit quod not. idem Bald. in. l. quicumq. C. de seruis fugi. de quo. vide plene per Ange. de are. insti. de actio. in prin.

¶ Regula. cccxl.

Sacrilegio omnes sunt excoicandi non alit ipso iure excoicati. gl. in. c. conquestus. extra de foro compe.

Primo fallit quando sacrilegium committitur in personam ecclesiasticam vt habetur. xij. q. j. §. c. si quis suadente quia essent ipso iure excommunicati.

¶ Fallit qn committit in ecclesia cum incendio vel hostij effractione extra de senten. excoica. c. conquesti. & c. cum p. ca. vbi hostien. dicit idem etiam in claustro ipsius ecclesie si ita violetur.

¶ Fallit qn committitur in ecclesia aliquid violentum: vt no. host. in. d. cum pro causa quod est verum qn interueniret incendiū vel effractio alia non esset ipse excoicatus maiori sed minori prout no. in. d. c. si quis & c. cum pro sua.

¶ Fallit qn bona ecclesiarum violentia rapiantur: vt sentit gl. in. d. c. conquestus & d. c. cum pro causa vbi plenus de his.

¶ Fallit qn in ipsa ecclesia committit sacrilegium percutiendo vel capiēdo aliquid que in ea cum imunitas ecclesie videtur vt in. d. c. cum p. ca. xvij. q. iij. & c. oēs circa quod vnu dicit quod est ex de imu. eccle. non minus.

¶ Fallit qn lata esset sententia in quemcumque hoīem sacrilegum ledentem ecclesiam vel auferentem bona ipsius ecclesie. vt est tex. cum gl. in. d. c. omnes. & no. in. d. c. cum pro causa scdm domi. Anto. in. & d. c. conquestus.

ius extra de fo. compe. 7 auferens libros vel calicē de ecclia nō esse. ipso iure excōicatus vt dicit ibi Jo. an. 7c.

¶ Fallit qñ est in casu capituli generalis de elec. in. vi. vbi p̄t q̄ ipso iure incurrunt excōicationē occupantes custodias eccliarū vacātiū e bona ipsarum vsurpantes.

¶ Fallit in laicis occupātib⁹ dissipātib⁹ 7 vsurpātib⁹ bona eccliarū vacātiū: put voluit Archi. in. c. q̄ sepe. de elec. in. vi. 7 p̄ cano. in. c. 8 laicis. xij. q. ij. 7 p̄ do. Nico. in. d. c. cōquestus.

¶ Regula. ecclij.

Scriptura publica publicatiōe nō eget cū de se sine adm̄niculo p̄betur i. c. i. 8 si istr. 7 p̄ doc. l. c. si. eo. ti.

Primo fallit quādo dubitaretur ne periret. vt. c. si. de si. instru.

¶ Fallit secundum quosdā qñ in donatione excederet summā q̄ngē torū aureorū cū 7 ip̄ publicāda sit. C. 8 dona. l. sancim⁹. 7 videl velle do. Ant. in. d. c. si. post Ann. s̄ certet tanq̄ do. Ant. ista. nō est p̄ p̄ue publicatiō cū nō fiat ad finē cōseruāde p̄batiōis de qua loquit̄ b̄ ma teria sed ad finē vt valeat ipsa donatiō q̄ als nō valeret: vt. d. l. sancimus 7 no. de do. l. modestinus.

¶ Fallit in testamēto in q̄ dicendū est s̄m aliquos q̄ non p̄bat q̄stū: cūq̄ cōfectū manu publica: 7 hoc nisi p̄betur publica auctoritate iudicis 7 attestetur vera esse oīa ea q̄ scripta sunt: vt in. l. publicatis. C. de testa. 7 in. l. testamēta. C. de eodē.

¶ Regula. ecclij.

Sententia ad hoc vt valeat citatio perēptoria redit. l. p̄ emtorū. 7 l. cessante. C. quomō qñ iudex.

Primo fallit qñ iudex admonuisset p̄es i iudicio: vt est casus in. in. d. l. cessante s̄m quartā lectū. glo. q̄ nō h̄ locū in feudo. qñ dñs citaret p̄sonal. ter: q̄vna citatio nō sufficeret: s̄ tres requiritur: casus est in. c. i. ver. curia. in ti. de mili. vasa l. q̄ cōtu. est. et hoc no. ibi Bal. in. xij. col. ad fl. 7 dicit q̄ nō est q̄ nō tā rigorosa illa admonitio q̄ ista p̄pter reuerentiam domini.

¶ Fallit si nūcins p̄sente iudice mandato eius citat p̄tem presentem. si procurator p̄nti. ff. de verbo ob li. 7 argu. gl. sequenti in iu. c. cū p̄leario. ff. de in ius vocan.

¶ Fallit qñ citatus ad primā citatiōē dixit se nolle venire: nā cū citatio peremotōria nō est necessaria: ita venit gl. in. l. diuus. ff. de in ius tegr. restit. 7 in. l. fulcius. §. si. ff. ex qui. cau. in pos. es. 7 gl. xxiiij. q. iij. 8 illicita. 7 est casus s̄m Bal. in. d. l. cessante.

¶ Fallit qñ emanant tres citationes que licet perēptorie non dicant̄

habent peremp. casus est in. l. tres denunciatiōes. C. quomō 7 qñ ind. s̄m glo. in. d. c. cessante in ver. solu.

¶ Fallit qñ snia fer̄ p̄te p̄sente s̄ nō citata: ita t̄ Jo. an. in. c. si. 8 elec in. vi. 7 p. l. si vt p̄ponis. C. quō 7 qñ iudex. hoc t̄ Bal. in. l. cessante in h̄. 7 q̄ro aliq̄s fortuito casu 7 hoc t̄ Bal. in. l. platā. C. de sen. Nā cū effect⁹ citatiōis sit vt veniat citat⁹: ergo aliud nō requirit̄: facit quod no. Sui. in spe. de lib. p̄cep. als obla. sequit̄. h̄. iā datur. vbi reo p̄te s̄ nō citato vōr offerre libellus: sed Bar. in. l. j. in. vl. q. C. de senten. 7 interlo. t̄ cōtra Saly. 7 Bal. ibi in. ver. s̄ querit ipse q̄ d. si dñs in. q. col. ad. si. distinguit dic vt ibi per eum.

¶ Fallit qñ citat⁹ fuisse iudic⁹ 7 citat⁹ p̄sonalr vt p̄bat in. d. l. cessate. ¶ Fallit quādo citat⁹ prima citatiōe ascendit statim equū 7 vadit in longinquas p̄tes q̄ facit actum incōpassibilē vt no. Juno. in. c. iude⁹ extra de proba.

¶ Fallit qñ d̄z citari tyrānus vel alius q̄ sit p̄sona terribilis citari nō tunc sufficit vna citatio Jo. an. in. c. nō vicinis de imu. ecclie. in nouel. quen sequitur Bal. in. c. j. in. ij. col. in ver. si. adde dicit Jo. an. de mili. vasa l. qui contu. est.

¶ Fallit qñ iudex p̄minaret̄ absenti citato de q̄ vide tex. gl. 7 Bar. in l. si apparitores. de cohartali. lib. xij. 7 Ang. l. l. ex cōsensu. §. si. l. xvij. col. ff. de appel. vide bar. in. l. mancipiorū. ff. de ope. lega.

¶ Fallit in cā matrimoniali in q̄ simplex citatio sine solēnitate perēptoria valet vt no. Ant. de bu. l. c. platā. in vlt. no. extra q̄ filij sint legi.

¶ Fallit nisi in quibus pōt p̄cedi sine figura iudicij: q̄ tuc vna citatio intelligitur peremptoria vt no. Bar. per illum tex. in auc. ad repr̄mendum in verbo termino.

¶ Fallit in causis summaris in q̄bus est speciale vt sine perēptorio possint ferri snie diffinitive: vt in cle. sepe. de h̄b. sign. 7 ita no. Albe. de ros. in. l. ius denunciatiōis in p̄n. ij. col. C. quō 7 qñ iudex.

¶ Fallit de cōsuetudie ciuitatū qñ iudices maleficiorū volūt facere sniam aliquā ad sonū cāpane: q̄ tūc sine aliq̄ p̄emptorio pōt ferri snia diffinitiva si ita est de more ciuitatis q̄ mos ciuitatis ē seruēdus. l. si. §. cū autē admonit⁹. C. de his q̄ ad ec. p̄fu. 7 insti. de satisfda. §. si. h̄. de iure secus est qñ requirit̄ peremptorium vt dicit Albe. de rosa in auc. qui semel. in. vl. q. C. quō 7 quā iu. 7 p̄ eundē in. l. tres denuncia tiones in. vrin. vl. col. eo. ti.

¶ Fallit si dicatur in citatione p̄cedere cōtra eum ad sniam priuatiōis: vt no. Juno. in. c. ad petitiō. de accu. 7 hoc etiā sequit̄ do. Ant. de ro. in. c. enim quia extra de rescrip. vide Bal. in. l. si finita. §. iulianus. ff. de dam. infec.

¶ Fallit qñ ab herede p̄ficiēte inuentariū citant̄ creditores: qz tñc sufficit vnica req̄sitio ēt si non ponat̄ h̄bū pemptorie p̄siderato qñul lā h̄z iudex ferre sniam: sed tñ corā eo actus inuentarij explicandz ita dicit Ang. in. l. i. §. hęc stipulo. in. ix. col. in. pñ. solū ergo restat videre an. si. illius ver. ff. sicut plus q̄ per. l. fal.

¶ Fallit in notorio qz in eo sufficit sola citatio perēptoria: ut dicit Jo. de imo. in. c. ex parte. p̄ illū tex. extra de cle. non res.

¶ Fallit in oī interlocutoria que infer̄ in parū p̄iudiciū vñ sufficit vnā citatio ad interrūpēdā p̄scriptionē qz reputat̄ modici p̄iudicij h̄z nō fuerit dictū perēptorie. ita no. Ang. in. l. ad perēptoriū ff. d̄ iudi. q̄ ēt t̄z qz in nūssione ex p̄mo decreto nō s̄ necessaria citatio perēptoria. idē t̄z pau. de ca. in. l. vno quoqz. ff. de re iudi. idē d̄t qñ fer̄ snia absolutoria ab obseruatiōe iudicij cum sit interlocutoria vt no. in. cle. si. de appel. z hoc dicit pau. de ca. in. d. l. ad perēptoriū.

¶ Fallit qñ parat̄ parē vt iudex iudicē arbit̄ arbit̄ rū fm ea q̄ h̄z ben̄ in. c. prudētiā. ēt officio dele. z in. c. si. de arbi. z est gl. in. cle. §. de hereti. z ita no. pau. de ca. in. d. l. ad perēptoriū. ff. de iudi.

¶ Fallit si ille qui erat citandus appellauerat ab aliqua interlocutoria quia per hoc videtur protestari qz amplius corā iudice nō vult cōparere: iō pōt contra eum procedi ad diffinitiuā eo vlt̄erius nō citato: vt est casus in. c. ij. de dolo. z contu. li. vj. fm pau. de ca. in. d. l. ad peremptoriū.

¶ Fallit in casu. l. consentaneum. C. quō z qñ iudex vbi qñ q̄s citatur ad prosequendum litē solēniter: vt ibi pōt ferri snia diffinitiuā absqz eo qz mittatur aliud p̄ceptum.

¶ Fallit qñ pars citat̄ p̄sonaliter vel latitat dolo malo ne citatio tñc eū apprehēdat z sufficit vnā citatio sine perēptorio: vt no. Inn. in. c. ad peremptoriam extra de accu.

¶ Fallit in duobus casibus quos ponit Bar. in. l. p̄byteri C. de epis. z cle. z in. §. si. iij. col.

¶ Fallit in extrajudicialibz qz sufficit vnica iurpellatio sine pemptorio gl. ē in. l. q̄ ro. §. heredes. de. p̄. obli. z gl. in. l. titia de leg. ij.

¶ Fallit in ferēdo landū p̄ arbitratore vbi nō requirit̄ peremptoriū sec̄ in arbitro. ita dicit bal. l. c. q̄ntauallis. in. v. co. ēt de iureiur. facti quod no. pau. de ca. in. l. q̄s arbitrati. ff. de verbo. ob. z Bal. in. §. §. c. §. d. l. co. in. vñ. feu.

¶ Fallit si instat termin⁹ qz arbitrator viderit vtrāqz p̄tē citatā ad illū diē p̄p̄ suū pactū z p̄ p̄ns n̄ requirit̄ tertia monitio z sit p̄ptoriū bal. in. d. c. q̄ntauallis. vide q̄d no. Bal. in. auc. et q̄ C. de rēp. appel.

¶ Fallit qñ de volūate partiū est posit⁹ terminus ad decidēdum litē

tem nā talis termin⁹ h̄z vi pemptoriū bal. in. c. iuramentū. in. vj. co. de iureiur. vide q̄d no. p̄ Bar. in. l. si de meis. de arbi. vide gl. i. c. §. de dolo. z p̄tu. l. vj. vide in. c. cupientes. §. q̄ si p̄ viginti. de elec. lib. vj. z Anio. de bu. in. c. pastoralis. extra de excep.

¶ Fallit qñ oīs termin⁹ qui datur in curia in dubio a intelligit̄ perēptorius ex cōsuetudine ita dicunt dñi Adde Lāfr. l. c. de rota in cōclusiōe. xxxix. z cōclusiōe. cccxxix. in oī qm̄ §. de pos. i termino iuris vt in. c. cupientes. §. q̄ si per viginti. viij. co. post me. de elec. in. vj. ¶ Regula. cccliij. ¶ Stat maria z l

Serētia cōtra sententiā nō valet a z nulla co. ix. an mediū instantia lata reperiat̄. l. §. C. qñ puo. nō est neces. de iureiur. circa

Primo fallit qñ snia est lata ex diuersa instā prin. §. co. z vñ

¶ Fallit vbi cā est summaria z talis vt possit pueniri ad sniaz diffinitiuā iuris ordine nō seruato: qz cesat rō de qua in prin. fm Ang. z doc. in h̄alleg. l. §.

¶ Fallit vbi sc̄da snia possit defendi a p̄ietate p̄ie q̄nis esset lata inter easdē partes z eandē rem: z ab eodē iudice fm doc. in. d. l. §. per. l. un. tex.

¶ Fallit vbi p̄ia snia fuisset inualida qz si sc̄da fuisset p̄ia prime tñ v̄z p. l. §. ff. de sen. q̄ sine cer. quā.

¶ Fallit vbi cūqz snia esset data sup remedio appellatiōis vel restitutiōis in integrū qz valet licet sit cōtraria prime fm doc. in p̄allega. l. §.

¶ Fallit vbi snia est talis q̄ nunq̄z transit in rem iudicatā vt est cā matrimonialis: qz licet sit lata sine nouo p̄cessu valet: qz est speciale in s̄tibus causis. ar. d. l. §. C. qñ prouo. non est neces.

¶ Fallit vbi cūqz sc̄da snia est lata p̄ diuersas partes. c. causas. extra qui filij sint legit.

¶ Fallit vbi cūqz snia erit condēnatoria z sc̄da absolutoria ratio est qz est qz m̄hi imoute qz iterū egerim cū primā sniam obtinuissem fm Sui. in l. duo bus. ff. de exce. rei iudi. z Ange. in. d. l. §. C. quando prouo. non est neces.

¶ Fallit in sententiis criminalibus. consulto cū superiore vt in. l. in. si. ff. de quibus.

¶ Non valet Adde Lāfr. l. c. qm̄ §. de pos. i viij. co. post me. ¶ Stat maria z l co. ix. an mediū z i. l. admonēdi de iureiur. circa prin. §. co. z vñ fely. l. c. iter monasteriū d̄ re iur di. l. vñ. co. h̄. re gukr. vbi d̄ snia lata § sniaz que trāsiuit in rē iudi. de q̄ vide ēt d. p̄. p̄xi. cor. in p̄l. cccvj. incipi. multū p̄ votū in §. pte. z frā. are. in. l. ait p̄or. §. si dānet̄ d̄ iureiur. z do. Alexā. de imo. i p̄l. xxxij. in. iij. z vlti. col. in. §. pte. z in p̄l. p̄cv. l. §. col. in. ij. pte. vbi ponit d̄ snia lata § sniaz arbitratoris q̄ trāsiuit in rem iudicatam.

De regulis incipientibus

¶ Fallit ubi essent due sententie interlocutorie per. l. post sententia; C. de sentē. 7 interlo. om. iudi. ¶ Fallit qñ nō fuit appellatū a primā snia: qz v3 scda ptra primā secus si fuisset appellatum 7 exceptū qz nō posset ver: i cōtra primā vt ponit Bal. in. l. C. qñ prouo. nō est ne.

¶ Fallit qñ partes expresse renunciarent prime snie. tunc semper valerēt scda contra primā: intellige inchoata instantia; ita dicit Bal. in. l. si diuersa. C. de transac.

¶ Fallit qñ pars que habuerit sententiā p se confiteretur de iniusticia sententie. tunc em̄ semper posset fieri cōtra primā secunda vt dicit Inno. in. c. qz pleriqz. de immu. eccle.

¶ Fallit qñ pars p qua lata est snia possit prius pbari de iniusticia snia 7 de meritis cause tunc em̄ iniustitia snie est deducta in notoriū quo casu poterit fieri scda snia cōtra primam: nec tunc audiret pars allegās exceptionē rei iudi. ita dicit do. Anto. de but. in. c. qñ contra extra de proba. 7 in. c. cū dilectus. ¶ Regula. cccliij.

Sentētia contra ius expresse lata ipso iure nō v3. l. f. 7. C. qñ prouo. nō est neces. 7 in. l. si expresse. ff. de ap.

Primo fallit ubi falsitas colligit ex similitudine legis: ita eleganter no. Inno. in. c. in speciali circa prin. de appel. secus si ex casu 7 lucro manifesto legis.

¶ Fallit qñ snia est ptra aliquā extrauagantē fm Bart. in. l. cū prolatam. ff. de re iudi. p quo est casus in. c. pastoralis. de fideius. Anto. de bu. in. c. excōi. in. v. col. de rescrip. Sed hoc fallit qñ esset nota in loco iudicij 7 in scholis. quia nō valeret snia secus si ignoraretur. ita dicit Abb. sicut. in. c. de sentē. 7 de re iud.

¶ Fallit qñ snia fert ptra p̄suetudinē ciuitatis: que tñ nō est notoria fm Dy. 7 Bar. in. l. j. 7. C. qñ sit lon. cōsue. 7 Bar. in. d. l. C. qñ prouo. non est neces. 7 l. f. C. vt que desunt aduo. par. 7 casus in. c. cū venissent extra de eo qui mit. in pos. cau. rei seruan.

¶ Fallit si q̄s p̄duxerit iudici sniam imperatoris in sibi casu 7 iudex p̄nunciauerit p̄ra: cū talis snia nō sit clausa in corpore iuris valebit snia ptra lz possit rescindi ita dicit Pau. de cast. in. l. cū prolatē.

¶ Fallit qñ due cause sunt expresse in snia: quarū vna est vera 7 altera falsa: qz tunc re vera falsa sustentat ad eā q̄ vera vt potius valeat q̄ pereat ar. l. quotiens. de reb. dub. 7 ita no. Inno. in. c. in presentis pro quo do. Anto. dat. casum no. in. c. per tuas extra qui filij sint legi. 7 vide eundē in. c. ab excōicatio: in. vj. in. iij. co. de rescrip. vide glo. in. l. ij. C. de re iudi. 7 glo. in. l. si. ff. de iuris. om. iud.

¶ Sed limita predicta quoniam si illa causa esset sufficiens non valerēt dicta sententia: ita Pau. de cast. in. d. l. cū prolatam allegat.

a lra. S.

fo. clix.

bonā glo. ad hoc in. c. ij. de rescrip. 7 Ly. in. l. cū re. C. de proba. vide Ca. in. c. si p̄firmatiū de elec. in. vj. 7 glo. in. l. si preo. S. marcello de iudi. 7 7z Aub. in. c. j. de sen. 7 re iudi. 7 ibi Anto. de but.

¶ Fallit qñ cā falsa 7 ius eēt exp̄ssa cū hac dictiōe maxie qz tūc sustē retur ex hā cā reiecta falsa ex p̄tute illi⁹ dictiōis maxie que icludit. l. f. S. vel maxime de colla. no. Barri. in. l. f. S. ignorātie de infami. 7 hoc intellige prout Ant. in. c. cū litteris extra de in integ. resti. 7 vide hās limitatiōes p Lu. de ro. in. l. f. S. si is ad quē. de acqui. here.

¶ Fallit qñ ē lata 7 ius de q̄ tñ sunt varie opi. vt 7 cōem opi. doc. qñ snia valitura est Ant. de bu. in. c. trāstato. de p̄sti. idē 7z in. d. c. ab excōicatio in. v. col. vide Bal. in. l. instru. ff. de iusti. 7 iure.

¶ Fallit qñ in snia exprimit illud qd̄ necessario 7 tacite inferit in snia lata cōtra legē: qz hoc casu valet. vt nota. Anto. de but. in. c. trāstato in. ij. col. de cōsti. alleg. Inno. in. c. f. 7. iij. de offi. dele. idē 7z in. c. ab excōicatio. alleg. glo. in. c. peruenit de testi. cogē.

¶ Fallit qñ snia lata est 7 ius tale: de q̄ iure sūt opi. ita dicit Ly. in. l. f. C. de errog. aduo. 7 Ant. de bu. in. d. c. ab excōicatio. in. vj. col.

¶ Fallit qñ est error iuris exp̄ssus nō prinēs ad id de quo agit 7 ex toto: qz p̄stat q̄ snia nō est ferēda in scriptis ac si diceret excōicatio te qz pau⁹ currit sec⁹ si talis error p̄tineret ad cām: ita no. doc. in. c. per tuas de sen. excō. 7 Ant. de bu. in. d. c. ab excōicatio. in. vj. col.

¶ Fallit qñ error iuris est exp̄ssus in acti. ad q̄ snia nō referat exp̄sse secus si iudex se referet: qz tūc valeret lz sit aliq̄lis dubitatio: vt p do. Anto. de bu. q̄ ponit ista in. d. c. ab excō. in. vj. 7. vj. 7. vij. col.

¶ Fallit in snia imperatoris lata 7 ius: qz talis snia valet sec⁹ si esset inferior a p̄ncipe vt rex / dux / comes / qz eorū snie rescindunt tanq̄ inique ita Ang. in. l. j. in prin. in. ij. col. ff. de fer.

¶ Fallit qñ termini snie sunt differentes a terminis legis q̄uis snt̄ propinqui ita Bal. in. l. ij. C. quādo paruo. nō est neces. 7. l. non dubiū C. de legis.

¶ Fallit qñ snia est 7 legem p aliqua arg. lz nō directe vel p aliquas rōnes ita no. Inno. in. c. f. 7. ij. de offi. dele.

¶ Fallit qz si iudex dicit q̄ snia p. x. vel p. v. est p̄batum qz si isti dicit se nihil scribere talis snia v3 ita Bald. in. l. j. in. ff. C. de manu. vin. idē Bal. in. l. ij. in. f. col. C. de re iudi.

¶ Fallit qz videlicet ista snia si iudex dicit isto mō: qz. r. 7. r. faciunt viginti iō p̄dēno te in. xx. ita Bal. in. d. l. ij. in. f. col. C. de re iudi.

¶ Regula. cccly.

Sentētia ab vno ex plurib⁹ delegatis nō valet 7 nulla est l. cū magistratu. C. qñ prouo. nō est neces. j

Primo fallit ubi, in raret aliter sibi non lique
re de ca: qz tuc vn^o sol^o pot^o ferre sententiam
vt. l. p^oponus. ff. de re iudi. z ibi no.

¶ Fallit ubi fuissent delegati cum clausula q^o si am
bo non possent expedire vnus solus posset si: amen
alius fuisset requisitus primo an valet simul ferre
sententiam: casus est in. c. cum plures. de offi. dele-
ga. in. vj. ubi vnus solus tulit sententiam interlo-
cutoriam et non diffinitiuam nam valet illa a sen-
tentia interlocutoria: a vt est glo. in. l. p^oponus. ff.
de re iudi.

a **¶** Interlo-
cutoria. Vide
Fels. in. c. cam
maeri. de offi.
deleg. in. fi. iij.
col. et sequen.

¶ Regula. cclvj.

Sententia lata per iudicē pecunia cor-
ruptū ipse iure nulla est. l. ve-
nales. C. quando prouo. non est neces.

Primo fallit in sententia arbitri quia valet
etiam si fuerit corrupt^o pecunia sed
obstat exceptio vulgata. l. domi. z ibi glo. ff. de ar-
bi. qd^o intellige in arbitrio electo a partib^o: tunc in
arbitrio electo a lege s^o Bald. in. l. venales z q^o sit rō
diff^o etie inter iudicis z arbitri sententias vide Jo.
de imo. in. l. diuus. ff. de re iudi.

¶ Fallit ubi essent plures iudices z vn^o solus fuisset
corruptus quia tunc valeret sententia lata: dicit Jo.
an. in. ad di. spec. in. ti. de sen. s. iusta. z no. Aug. in. d.
l. venales.

¶ Regula. cclvj.

Sententia ad hoc vt valeat libello p^ofor-
tū esse dz. l. infundum com-
muni diui. z. c. licet desimo.

Primo fallit propter imposuram vel neces-
sitate prostrationis in obligatione
rem dari tunc enim petitur sed rei per iudi. officiu
mercenarium sit condemnatio in estimatione. l. si
seruum. s. effectus de verbo. obliga. z ita t^o Bart.
Bal. z doc. in. l. vinum. ff. si cer. pe. et in. l. stipulatio-
nes nō diuiduntur in. vij. q. de verb. obli. Amplius
dicit Rapha. q^o interesse poterit peti in vno libel-
lo in obligatione dandi licet nō succedat obligatio
ad in interesse: in succedit officiu iudi. q^o vt posse pe

ri estimatio: vt. l. illud. ff. de dona. causa mor. z. l. in sententia. de condi.
indebi. naz ex quo debetur officio iudi. licite dicitur deberi: vt possit
peti in libello: qz officio iudicis accedit fideiussor: vt. c. quero. de offi-
cio delega. z pot^o cedi z renouari: vt. l. si ei^o in prin. ff. ad treb. z in. c.
caro. de verb. oblig. in glo. sed moder. reprehendit eā de quoz intel-
lectu vide Barto. in. d. l. stipulationes nō diuiduntur: z bene nā leges
i. late non loquuntur in simplici obligatione. z est clarū: ista est estima-
tio de qua in textu. z in. d. s. effectus debetur officio iudicis merce-
nario quod actioni deseruit: ergo non potest inrentari sine actione
sicut docet Bartho. in. l. vinum siceram peta. z in ca. iij. de positi. z in
l. si. et ibi nota. ff. de eo quod certo loco.

¶ Fallit ppter magnā conformitatē quā habet vna res cum alia sicut
interesse cū obligatiōe. nam si petitur factū simpliciter iudex po-
terit cōdēnare ad interesse. l. si quādo. s. heres. de leg. s. z. b. d. Bart.
in. l. iul. de concess. z in. d. l. stipulationes non diuiduntur.

¶ Fallit qn id ad qd sit cōdēnatio saltē sub larga significatione vo-
cabuli potest cōprehēdi in verbis libelli: casus est singu. p. Anto. de
bur. in. c. cum dilect^o de reli. domi. z in. c. si extra de consue.

¶ Fallit in sententia arbitrari vel in sententia arbitratoris qui proce-
dit tanq^o bonus vir. nam sufficit q^o pronunciet super petita vel iuxta
petita dummodo extraneum non sit a petito. casus est not. in. c. a sen-
tentia. extra de preben. et tenet Barto. in. l. cu^o aliqua iuxta finem. ff.
de transac. facit tex. in. l. iam transac. s. in hac. ff. iudi. sol. Barto. in. l.
scire debemus. in. v. col. de verb. obliga.

¶ Fallit si partes cōsentiant: vt sup alio p^oficietur: vt. l. si p^otigerit. de
re iudi. z ita t^o Bal. in. d. l. stipulationes. nō diui. z pot^o esse rō: qz sicut
qn pars cōfiterur in iudicio de alio q^o sit petitū pot^o fieri cōdēnatio
super illo: vt not. Specu. in. ti. de accu. de positi. s. i. z ibi Bal. in. addi.
et no. in. c. possumus. de resti. spo. p. Jo. an. ita quādo partes consen-
tiunt q^o feratur sententia super non petito quia videtur tacite deduce-
re velle remouere ordinē iudiciariū z consentire q^o feratur sententia
de alio: sed ista ratio nō esset sufficiens: qz partes nō possent renūcia-
re ordinē iudiciariū: vt in. c. si. de re iudi. lib. vj. z plene in auct. offera-
tur. de lit. contest. z in. l. prolatā. C. de senten. z interlo. om. iudi. vnde
arbitroz distinguendū q^o partes si vt iudex ferat sententiā cōsentiant
si ferat. primo casu non valebit sententia sc^o do. sic: quia eo ipso volunt
q^o sic feratur sententia: quia videtur fateri licet ergo z cōfessio dispen-
sat cōtra solēnitatē iudicialē vt possit ferri sententia nō obstāte inep-
titudine processus z q^o aliud fuit petitū iuxta ea que no. in. l. si. cōfessio.
de custo. reo. z Inno. in. c. qualiter. de accu.

¶ Fallit ad quā fallē. adde d. Pet. phi. cor. in consi. cccxxix. incip. ostenso p totum. in prima parte. vbi pōt an snia sit ferēda fm formam petitiōis in cau sis cōmissarijs in qbus ex for ma rescripti p cedit sūmarie et vide eū in cō si. lvi. incip. licet in lra. o. in scda parte vbi ponit quid in iudicio sumario de q etiā p eū in cōsi. cccxv. incip. vt detur per totuz in. iij. parte.

¶ Fallit a qñ nō req̄rere libell⁹: qz tūc si primo vñt reali vñ pbat̄ur p̄t̄ leq̄ p̄dēnat̄ o: vt de glo. sing. in. l. vñt. ff. si cer. pe. quā sequitur oēs p quā Bar. no. q̄ vbi d̄z p̄cedi sine figura iudicij semp pōt feri ri snia i alio q̄ i eo qd̄ ē p̄m̄tū: vt ibi no. i s̄bo figura in extravas. ad rep̄m̄dū z p̄ ista glo. alleg. text. in. l. lre p̄ aliā in prin. ver. ff. de festi. z in. l. i. C. de rei vro. ac. z qd̄ no. bal. in. l. si. C. de here in sti. et Anto. de bu. z moder. in. c. exam̄ata. de re iudi. Adde ad p̄dicta qd̄ no. Bar. l. actor. ff. rem̄ ratā habe. vbi vñ de f̄ renuisse iōtra hāc sniam. z qd̄ no. Bald. in. l. ob: seruare. §. p̄ofici. in. x. q. ff. de offi. procon. ¶ Fallit vbi sup̄uenit incrementū ex natura rei in prima petitione: vt. l. ampliorē. §. si. de appel. quod limita fm Ange. in. l. tabulas. §. i. de serui. qui alle gat glo. no. in auc. de feu. cui. §. iudicare. ¶ Fallit vt. no. do. Lafrā. in. l. re furtiua i s̄bo esse: m̄tiōis. ff. de re furtiua vbi pet̄t̄ res in libello q̄ est perēpta qz iudex pōt̄ p̄dēnare id ad estimatiōem valebit snia lz nō sit cōformis libello. l. vñ funduz. ff. cōi diui. z est sp̄ale in b̄ casu: vt no. gio. q̄ est in. l. sic pulatiōes nō diuidūtur. et in. l. iij. C. in qui. cau. lra. irrog. est tñ vidēdū formare libellū alienatiue vt pe tat̄ res si extat vñ valor rei vt faciūt boni p̄acticij q̄ libell⁹ lz sit alienatiu⁹ admittit̄ fm bar. ita not. in. d. l. sancim⁹. C. de sac. san. ec. ¶ Fallit ista r̄ka in papa z impatore qz etiā vñtra iōtra cōtēta in libel o p̄t̄ ferre sniam Arch. in. c. n. de rest. spo. lib. vi. z glo. in d. l. vt fundus. ¶ Fallit qñ essemus in iure in quo nō posset aliter iudicari. gl. sing. in. iij. di. c. frequēs in glo. i. in. si. et no. Do. in. de san. gemi. in. c. ex anti quis maxime si ferent. est sentētia sup̄ re iudi. et pōt etiā ferri ad exhibenduz. ¶ Fallit in al̄ q̄ casu pura si peto. v. ab vno z postea dico qz ant. xv. z conuēti cōfiteē nā pōt ferri snia sup̄. xv. r̄ d̄ne confessionis lz in libello nō sit dictū et nō fuerit petitiū. glo. est in. l. p̄sens. §. notandū ff. ad l. qui. z not. Ange. in si va cāte. C. de bonis vacā. lib. x. in repe. vbi loq̄tur ele gāter. z hoc no. p̄ inq̄litiōib⁹ que sūt i malefactor̄ res inq̄rēdo sup̄ crimine vno z ille cōfiteatur de alio

nō inquisito. nam poterit ferri sentētia super illo et reus condēnari. ¶ Fallit qñ vni cōpetant duo re media: vñ ad rescindēdū aliud ad exhibēdū: quia tūc si peto vñ tunc iudex poterit iudicare sup̄ illo vt. l. i. §. aliqñ. ff. de edil. edic. z ibi vt bar. p̄ doc. An. de bu. i. sing. suo qd̄ incipit inq̄tū cōpetit̄ plurales. ¶ Fallit qñ nō depēdet ab arbitrio patris lz ab ar burio. in. exe. iuramē. in lit. vt. l. videam⁹. §. iurare. ff. de in litē iurā. plene per Anto. de but. in. c. nra. in v. col. extra de cohabi. cle. et melius in. c. veniēs. in. vñ. col. extra de p̄scri. ver. sed pone qñ papa et in. c. cum ecclia furtiua. ver. x. de causa pos. z pprie. z in c. super eo. extra de electi. z in. c. per electio. eo. tit. p̄ Innocē. in vlti. glo. Barto. in. l. huius rei de suspec. tuto. ¶ Regula. ccclyij.

Sentētia lata p̄ filio in bonis aduēticis in p̄iudiciuz patris executioni mādari nō pōt. l. si cōdēnat⁹. §. si. ff. de noxalibus

Primo fallit qñ pater concessit et dedit filio administrationē in bonis aduēticis qz vñ etiā cōsensisse qz possit ea obligare fm Barto. in. l. si finita. §. in vectigalib⁹. ff. de dā. infect. p̄ glo. in. l. si condemnatus. ff. de noxa.

¶ Fallit vbi videtur pater cōsensisse ipsi filio agere z litigan. super bonis aduēticis ex quo ipm in po testate habet quare cōsensit ipsi agere. ita dicit Bal. in. l. si. in. si. C. de vsu. rei iudi. per glo. in. d. l. si con demnatus. ¶ Regula. ccclix.

Sentētia regulariter a de nocte a ferri non debet: vt in anc. de iudi. §. sedebūt. z no. in. l. non minorem. C. de transac.

Primo fallit si fertur contra p̄sentes vt dicit Ang. in. l. more romano. ff. de ferijs. ¶ Fallit qñ esset consuetudo loci vt ita feratur de nocte sicut est in curijs regū ita dicit. Joā. an. in ad di. spec. in ti. de sentē. §. iusta ver. sed nunq̄d licet.

¶ Fallit quia propter multitudinē potest ferri sen tentia de nocte: vt dicit Bald. in prima cōsti. forum. ¶ Fallit propter necessitatem: vt dicit Bal. in. l. ca: f us. si. de testi. nā tūc etiā de nocte ferri potest.

¶ De nocte vide fely. in. c. p̄sultit. de offi. deleg. in medi. vñ. col.

De regulis incipientibus.

¶ Fallit ex causa ut si iurisditio expiraret: ut in ca. consuluit. de offi. dele. et tenet Bar. in d. l. non minorem C. de transac.

¶ Regula. cccix.

Sententia requiritur si lex verbū futuri tēporis loquatur: ut puta si quis fecerit sic puniatur intm: secus aut si verbo tēporis p̄sentis utatur: ut si quis fecerit sit priuatus: q̄ tūc ipso iure intelligitur glo. in l. crimina. ff. de iuris. om. iudi. z glo. in anc. habita. C. ne filius. pro patre et est glo. in l. iubemus. §. hiconom. vers. sane. C. de sacro san. eccle. z in auct. de litigi. §. omnē ubi etiā glo. et. l. si quis in tantā C. unde vi facit quod dicit Anto. de but. in. c. quoniam frequenter. §. porro ut lite non contesta.

Primo fallit ista regula quādo utitur verbo futuri temporis q̄ requiritur sententia sc̄z quando lex vel statutū vltimus p̄sequeretur se declarādo. puta q̄ diceret si quis fecerit sic puniatur ipso iure. nam tunc nā requiritur sententia. ita not. doc. in d. l. si quis in tantam. per es que no. in l. si. C. de i. phi. z ibi doct.

¶ Fallit quando ratione adiuncti constaret de mente. le. ut quis diceretur puniatur mox vel illico vel ipso facto intelligit ipso iure glo. est in auctē. de incest. nup. in. p̄nci. z in. c. cumq̄ de preben. in. vi. bal. in. l. j. in vlti. carta. C. de summa trini. z fide catholica. text. est z glo. in verbo ipso facto in. c. fias. extra ne cleri. vel mona. et in capitu. vbi periculum. §. nullum de electio. in vi. et in. c. §. de here. eo. lib. de quo per Joan. an. in. c. j. de homi. in vi. z per Bald. in. l. si quis non dicam rapere. C. de episco. et cleri. in repati. in. §. col.

¶ Fallit ubi verbū quo vteretur lex vel statutū esset tale quod importat et p̄uisionē ipso iure zc. glo. est in l. prouidendum. de postul.

¶ Fallit quando verbo futuri temporis apponeretur verbum inordinis omnibus quia intelligitur ipso iure glo. est in anc. ut differē. seu fun. eoz. §. sancimus igitur. in verbo. modis omnibus.

¶ Fallit si apponatur verbum omnino glo. est. singu. in. l. j. §. si pecuniam. ff. de positi. fm Ludo. in. §. singu.

¶ Fallit si apponatur dictio funditus glo. est. singu. in. l. nil. decernimus. C. de episco. z de. fm vo. Ludo. in. d. singu. sc̄bo.

¶ Fallit si apponatur dictio peritus glo. est in. l. si quis aduocatus. C. de. postu. z no. Joan. and. in. c. per inquisitionem circa si. de elec. per archi. in. c. ordinarij in. vi.

¶ Fallit si adducantur ista verba simul et cōiunctim cassentur et irritentur fm Bal. in. §. de pace constan. in verbo priuilegia.

a lra. §.

fo. clrh.

¶ Fallit q̄ ponitur verbū futuri tēporis z ista verba recta via q̄ intelligitur ipso iure ita dicit Anto. de bu. in. c. que ad te in pun. in ver. non dederunt.

¶ Fallit ubi aliquod statutū diceret spoliatur talis si fecerit sic. q̄ intelligitur ipso iure et est doctrina post. in. c. si. de postula. prela.

¶ Regula. cccxj.

Sententia propter instrumenta de nono reperra nō retractatur. l. sub spe. C. de re iudi. z l. imperatores. ff. eo.

Primo fallit in. fisco. ut est glo. in. l. imperatores. z in. d. l. sub spe.

¶ Fallit fauore minoris: ut est. glo. in. d. l. sub spe. z in. d. l. imperatores.

¶ Fallit fauore furiosū z prodigi q̄ pupillo equiparatur. l. fulcinius. §. j. ff. ex qui. cau. in posses. eatur. z no. glo. in. l. eatur. C. de cura. furio. Bar. i preallegatis. ll. imperatores. z sub spe.

¶ Fallit fauore liberta. ut. l. §. si ff. si quis libe. esse dicitur.

¶ Fallit in causis sp̄ialibus ut no. Inn. in. c. q̄ propter. z hoc ideo q̄ intelligitur in oibus iudici. fm Ang. in. d. l. sub spe.

¶ Fallit in causis criminalib⁹. l. ista. §. si quis. z l. diui fratres. z ibi Bar. ff. de questio.

¶ Fallit i causa arbitratoris. ut no. federi. de senis in consilio. cccxvii.

¶ Fallit ubi sententia est lata per subsidiarias probationes puta per iuramentū necessariū ut. l. admonendi. de iureiuran.

¶ Fallit ubi licet quis fecisset suam diligentiam ante sententiam tamen non potuit instrumentum recuperare: ita no. Inn. in. c. vlti. extra de testi. z Bal. in. l. si ex falsis. C. de transac. z in. l. penul. C. de senten. aduer. fil. lat. lib. x.

¶ Fallit ubi instrumentū de nono repertū est instrumentum alterius sententię: q̄ tunc retractare tunc nulla z cōtraria prime ut. l. añ sententiā. C. de sentē. e interlo. om. iudi. sic no. Bal. z Rapha. cum. in. d. l. imperatores. de re iudi.

¶ Nota vide Lanfr. i. c. qm̄ in h. hic tractatum. in. xvj. co. h. q̄ro. incidēter de pba. z late l. admonēdi. de iureiuran. in. §. no. z adde fely. i. c. inter ceteras. l. §. co. circa med. in ver. v. declaratio. z c. iter monasterij. viij. co. in pun. ver. limita primo de re iudicata.

De regulis incipientibus

¶ Fallit ubi per instrumenta de nouo reperta apparere talia sententia lata ex falsis instrumentis vel probationibus. l. penul. ff. de cofes. z Bal. in. d. l. sub spe. qui reprobat Rapha. cum. in. a. l. imperatores.

¶ Fallit in snia condēnatoria qz cōtra aliquos procedit secus in snia absolutoria: de quo in dic. ut per Ly. z Bal. in. l. penul. C. de condi. z demon. z per Rapha. in. d. l. imperatores.

¶ Fallit qñ testamētum est postea reperitū glo. not. in. l. f. ratio. ff. quemad. testa. aper. z in. l. si vir. ff. de except. rei iudi. licet glo. teneat contrarium in. d. l. iij. §. si legatarius. ff. si cui plus. per. f. fal. in. vero euctor: sed dubitatur an in his casibus teneat sententia mero iure an vero pena. z no. infra quantū tempus debeat peti restitutio de quibus dic. ut per Specu. in. tit. de execu. senten. §. si. ver. illud aut. 30. an. and. in. addi. specu. in. tit. de instru. edic. §. post. addit. s. qui incipit quid si solui. z cano. in. c. inter monasteria. de re iudi. Ly. z Bal. in. l. f. C. de sen. fil. hast. lib. xj. Pau. de. cast. z Saly. z Rapha. in. d. l. imperatores. de re iudi.

¶ Regula. cccxij.

Sentētia in dubio iuste presumitur lata. l. herennius. §. qz de euictione. vide tex. in. l. ij. §. solent de here. vel scu. ven. z vide glo. in. auct. generaliter. C. de epis. z cleri. z Bal. in. l. ij. in. vlti. q. C. si ex nova. causa agatur.

Primo fallit si non fuerit iudex ordinarius: sed delegatus ita dicit Inno. in. c. cum in iure periturus: de offi. dele. vide etiā Bar. in. l. ex quacumq. ad si pun. ff. si quis in ius voc. nō ierit.

¶ Fallit qñ sententia nō transit in rem iudicatā. Inno. in. c. bone. de elec. ad hoc facit glo. not. in. pun. C. si aduersus credito.

¶ Fallit quando quis appellat a suo commo: ut. l. si quis libellos C. de appella.

¶ Fallit si vult in integrum restitui. l. qui proprio. §. item queritur. ff. de procura.

¶ Fallit quia ista regula procedit in sententia diffinitiva secus in interlocutoria ita dicit Inno. in. c. cum in iure peritus de offi. delega. et in. c. bone. de elec.

¶ Fallit ubi apparet notorie de iniquitate snie z ei⁹ tenore immo est nulla nec meretur executionē: ut in. c. inter ceteros. de re iudi. z in. c. sollicitudine. de appella. glo. est pulchra in clemē. pastoralis. de re iudi. z in. c. fraternitatis. de frigi. z malefi.

¶ Fallit si victor d. xii sententiā iniquā: qz nō poterit executioni mādari ita dicit Inno. in. c. pleriq. de immuni. eccle. sed contrariū facit qz not. Ang. in. l. vindicatus. z ibi glo. ff. de euic. no.

a littera S

fo. clxxxij.

¶ Fallit etiam in iudice non ordinario vel speciali ut in iudice feudi ut est glo. sing. z eā tenet Bal. in. c. f. in. tit. de inuestitu. in mari. fac.

¶ Regula. cccxliij.

Sententia in causa beneficii lata in rem iudicatā tran- sit ut est tex. fm. vnam lecturam in. c. cuz olim extra de dolo z contu.

Primo fallit quando ab ea fuisset appellatum ut voluit glo. in. c. cum olim.

¶ Fallit qñ subisset causa ppter quā concederetur restitutio in. integ. cum tunc concessa restitutio non transit in rem iudicatā. extra de re iudi. c. cum bertholdus. extra de resti. in. integ. in. cum dño.

¶ Fallit quando ille pro quo fuisset lata talis sententia teneret beneficium iniuste puta sine canonica institutione cum peccato cum non transeat sicut nec in matrimonio carnali non potest contra eū procedi per viā denuntiationis vel inquisitionis eo qz iniuste z cū peccato detinet ut voluit Inno. z etiā per viam inquisitionis cū iudex ex officio suo possit cōtra eum inquirere nō obstante tali sententia ar. cōte- sequen. extra eo. z ideo ibi papa de iure processit qñ voluit qz iteruz de iuribus illoruz inquireretur propter presumptionē iniusticie gratiam in fecit postqz audiuit dictū cōtumacem post continuationē so- lenniter factam fm. do. Nico. in. d. c. cum olim.

¶ Fallit qñ nouiter cōparens vellet arguere sententiam de crimine vel defectu super quo alias fuit obiectū cū tunc admittatur etiā per viam accusationis si nō potest sibi imputari quare in principio ante confirmationem nō comparuit qz erat extra diocisim vel graui infirmitate grauatus ita qz ignorauit vel apponit ea que nouiter fit cuz tunc etiā admittat per viam accusationis ut sentit Inno. in. d. c. cum olim. per id qz habetur. extra qui accusa. non pos. c. si. nam ille qui eligit ea que essent sibi occulta tēpore electiōis obficere postea de elec. c. nonnulli. in. vj. z audacter saltem per viam accusationis vel denun- ciationis. ad hoc. c. si. extra de purgati. cano. z hoc sentit federi. de se- nis in consilio. xxij. z xxvij.

¶ Fallit qñ electio non fuisset ita solenniter cōfirmata: ut qz nō interuenisset contradictor nec fuisset cognitū de causa cū tunc postea con- tradictor seu accusator admittatur licet non cōparuerit tēpore cōfir- mationis ut sentit Inno. in. d. c. cum olim de elec.

¶ Regula. cccxliij.

Sententia per instrumenta vel falsos testes valet sed la- ta retractanda est ut est glo. in. c. licet de pro- ba. z ibi per cano. z Bar. in. d. l. diuus. ff. de re iudi.

Primo fallit quando sententia esset lata contra absentem ex falsis probationibus cum tunc sit nulla ut voluit. l. si pre tor. §. marcellus. ff. de iudi. fm vnum intellectus de quo per Bar. in. d. l. diuis. z in. d. l. is quero quem. ff. de acqui. here.

¶ Fallit quando fuisse lata contra minorem. xxv. annis cum tunc similiter sit nulla ut. l. s. z. ij. C. si ex fal. allega.

¶ Fallit quando fuisse lata contra fiscum cum tunc similiter nulla sit: ut. l. ij. C. de senten: aduer. fis. lat.

¶ Fallit quando est lata exactis falso fabricatis ad instantiam partis per not. l. si quos obrepserit. ff. de falsis. z ut not. extra de rescrip. c. cum olim.

¶ Fallit in decreto quolibet quod possit dici sententia per not. ij. q. s. in summa per glo. ipso tamen iure non valet si ex falsa causa sit interpositum. l. si vero. §. conuentum. de fideicommiss. lib. z. l. s. q. §. hec fideius. z vide Joan. de imo. in. d. c. licet de probatio. vbi plene per ipsum sumz communiter per docto: qui dicunt qd in istis casibus in quibus sententia ipso iure non valet potest peti eius retractatio de facto. sicut quatenus de facto processit per officium iudicis. dummodo fiat infra. xxx. an. C. de prescrip. xxx. anno. l. sicm.

¶ Regula. ccclv.

Sententia regulariter ius facit inter partes. l. ingenium ff. de statu hoc. c. cum inter de re iudi. z p doc. in. c. quoniam. contra de proba.

Primo fallit quando in ipsa sententia fuisse expressus error contra ius scriptum: cum tunc non presumitur pro ea nec admissio appellationis purgat eam hoc est vitium nullitatis extra de re iudi. c. r. si. z. c. cum inter. de appel. z. l. si. expressim z. l. si. C. quando prouo. non est neces. nec potest in ipsa sententia si esset expressa solum vna causa contra ius tunc licet sit contra ius litigatoris: tamen ex hoc capite non redditur nulla prout Inno. voluit in. c. in. presentia de re iudi. vbi plene de hoc dicit.

¶ Fallit quando sententia alias contineret notoriam iniusticiam cum tunc sententia sit nulla nec pro eo presumatur. nisi infra decem dies sit appellatum ut tenetur in. c. fraternitatis. extra de frigi. z maleff. vbi est bonus tex. fm vnum intellectum ad hoc. c. sollicitudinem. §. si vero extra appel. c. inter cetera. de re iudi. z ita communiter tenetur de quo plenius ibi.

¶ Fallit quando colligitur error ibi patens exact. cum tunc sententia sit nulla z admittatur ipse impugnans ad probandum talem errorem z iniusticiam: ut tenet Cy. in. l. vnica. de erro. cal. quod etiam

tenet Innocen. in. c. cum dilectus extra de re iudi. quod etiam tenet Archi. in. c. ro. extra de senten. excommuni. vi. prout referunt do. de rota in deci. cccxl. que incipit ite fuit disputatum vbi hoc idem tenet z plene per cano. in. d. c. quoniam contra.

¶ Fallit quando quis fuisse admissus de facto ad disputandum de ipsa iniusticia z de ea postaret: quia tunc iudex deberet illam iniusticiam retractare. extra de ca pos. z proprie. c. cum sup. ff. de iudi. de qua re z hoc voluit Inno. in. c. cum dilecta extra de rescrip. z in. d. cum bertholdus. de re iudi. z p doc. in. d. c. quoniam contra.

¶ Fallit quando pars pro qua esset lata sententia confiteretur illam iniusticiam tunc debeat retractari: nec pro ea presumatur arg. glo. in auc. ia necesse est. de dona. ante nup. z in corpore unde sumit z hoc voluit Inno. sing. in. d. c. quia plerique de immu. eccle. qd intellige quando fuisse additus iudex qui per viam querere adiri posset fm domi. Nico. in. d. c. quoniam contra.

¶ Fallit quando opponeretur contra ipsam sententiam de iniusticia ex eo quia fuisse lata per falsos testes vel corruptos cum tunc pro ea non presumatur z admittatur probatio incontrarium: ut plene per cano. in. d. c. licet. de proba.

¶ Fallit in sententia que non transit in rem indicatam lata in causa matrimoniali: quia pro ea presumatur si non sit appellatum: si admittatur probatio in contrarium: ut no. extra de re iudi. c. latoz. z. c. consanguinei et extra de elec. bone el. secundo.

¶ Fallit in sententia lata ad dicta testium deponentium de crudelitate cum retractatur si per alios testes postea idoneos probatur contrarium: prout voluit Jo. an. in addi. spec. in ti. de emctio. §. i. ver. s. pone. de quo est in. c. pposuisti. per cano. extra de proba.

¶ Fallit in sententia que per appellationem suspenditur: ut in primis sententis cum pro ipsis non presumatur neque pro iusticia earum z earum ordine: sed oportet quod iustificetur per iudicem: vel aduersarium ad cuius instantiam fuerunt tale si infra decem dies fuerit appellatum. ar. c. sacre. de senten. excommuni. esto quod appellatio non spectasset eos z hoc voluit glo. z Inno. in. d. c. quoniam contra. z etiam Inno. in. d. c. bone. de elec.

¶ Regula. ccclxvj.

Sententia lata contra prelatum particularem pro ecclesia agentem eo casu quo communi preiudicatur ecclesie ut de cetero aliis absque executione rei iudicate non admittitur. l. eum qui in popula. ff. de re iure iura. ut dicit cano. in. c. cum olim. extra de testi.

Primo fallit qñ ipse agēs fuisset preuaticatus & de ipsa pua: ricatione seu pclusionone doceret ad hoc. c. s. eñ de ec. edi. **Fallit** qñ ille cui⁹ sua interesset ignorasset primū agere cū eidē nō prouidisset ad hoc qđ no. in. glo. extra de electio. c. cū dilect⁹ & c. cupie tes. s. ceterū de electio. fm Jo. de imo. in. d. c. cum olim vbi plenius per canonistas.

Sententia preteriti falsorū testiū pecunia corru ptorū lata mero iure valet s; ptra eā in integrū restitutio bat. l. diuus adrian⁹ ff. de re iudi.

Primo fallit nisi snia sit lata ex falsis pbatōibus factis ex do lo producēus & in absentē ter. est reputat⁹ singu. in. l. ptoz. s. marcellus. ff. de iudi. nā tūc sentētia est nulla: vt p Anno. in. c. cum in iure. de offi. deleg. & in. c. de cetero. de re iudi. & aliqd̄ habetur bal. in. l. j. circa. q. col. C. de transac. & latissime p Ang. & imo. in. l. q̄ romē. s. duo fratres de verbo. obliga. & in. l. seruo inuito. s. cū pretor. ff. ad trebellia. & in. l. a diuo pio in pinci. ff. de re iudi. & p bal. in. l. si. C. si ex falsis instrumen.

Fallit qñ snia esset lata cōtra matrimonium qz ipso iure est nulla & eadē ratione dicendū in snia lata cōtra minores ita no. tenuit Abb. in. c. l3 cām de proba. facit qđ no. glo. in. l. si pro iure. ff. de iure fisci. & in. s. item ista in glo. insti. de actio.

Fallit in criminalib⁹ in quib⁹ ista snia est nulla ita dicit bal in add. specu. de execu. snie in. iij. col. allegat. l. siquis obreperit in verbo nīhil agitur. ff. de fal.

Fallit in snia decreti que reddi⁹ ipso iure nulla vt t3 ipse bal. in. d. l. j. C. si. falsis instrumen. & quod supradictum est q̄ aduersus testem sententia pōt peti restit. limita primo nisi in prima cā fuerit cognitū de falso quia vltimus hoc non poterit verificari. l. fina. C. si ex falsis instrumentis.

Fallit vbiq; volens petere restitutionē in integrū dixerit se velle probare directo q̄ testes falso deposuerūt vt voluit Alex. de imo. in. l. cum proba. C. de transac.

Aliam fallentiam vide in. l. falsum. C. si. ex falsis instrumen. & p glo. & doc. in. d. c. licet causam de probati.

Regula. cccxviii.

Sententia sup' inepte libel lata ipso iure est nulla: vt est glo. singu. insti de actio. in prin. & sequit⁹ Bal. in. d. l. actor. C. de rebus credi. & Bal. in. l. hoc iure de insti. & iure. & Cy. in. l. j. C. vt que de sunt aduo. & p̄ de ancha. in. c. constituto. de de.

qz nullus actus decisionis sup eo formari potest vt in. l. si patronus ff. de iureiuran.

Primo fallit nisi libellus per impropietatē hborū posset salu uari: vt. l. si possessori. s. item si iurauero. ff. de iureiur. ita t3 Jo. an. in. ti. de offi. iudi. s. deseruit.

Fallit nisi snia lata sit sup inepto libello: vt est glo. sing. in. l. vinuz ff. si cer. pet. in glo. magna in. si. quā ad hoc reputat no. dignā Bar. i extrauaganti ad reprimen. in verbo figura.

Fallit si snia sit lata p̄textu cōfessionis que nō req̄rit talē iudicē solēnitatē & validatur p̄cessus als inept⁹ vt in. c. pisanis. de resti. spol. qđ intellige vt ibi per Anto. de bu. valet qñ expressa est p̄fessio secus si tacita. itē intellige qñ confessio tendit ad illū finem ad quē agebat in libello licet als secus & ad hoc vide Bald. in. l. j. in. vl. col. ff. de offi. p̄fe. vrb.

Fallit etiam qñ libellus est inept⁹ ratione taciti erroris nō expres si. fm Bal. no. in. l. certa rōne. C. quando prouo. & libellus est partim aptus & partim ineptus valet et rescitur in parte inepte fm Lapum in allega. xv. et est glo. singu. secundum Bald. in. l. siquis homicidij. C. de accusa. et vide Ludo. de roma. in. ij. ff. de solut. et in. l. si vero. s. dos de pacis.

Regula. cccxix.

Sententia sub conditione ferri nō potest vt in. l. j. in. s. bi duum. ff. appel. sit.

Primo fallit vbiq; fieret sub ea cōditiōe que p̄det ex his modo talis snia bene valet: vt est gl. repu. sing. l. cum iudex. C. de sen ten. & interlo. om. iudi.

Fallit quando fertur sententia hoc modo condemno te saluo si fe ceris sic quoniam tunc valet talis sententia ita tenet glos. super verbo pure.

Fallit quando fertur sub cōditiōe de futuro. ita t3 glo. & Bar. in. l. si diuo pio. s. venditione. ff. de re iudi.

Fallit in sententia interlocutoria: vt per gl. & Bar. in. l. a diuo pio in. s. venditione.

Fallit in sententia lata sub modo vt in. l. cum eorum iuncta glo. C. de sen. & vide Bar. in. l. sit pretor in. s. si iudex. ff. de re iudi. vbi plene per supradicta hoc tamen quod valet sententia lata sub conditione si talis iurauerit intellige verū si fuerit iuratum incōtinenti post sententiam als non valet vt le. generaliter in prin. C. si cer. peta. & nor. Bal. in. l. trinam. in. si. C. de fru. et lit. expen. & intellige in continēti

De regulis incipientibus

scilicet anteq̄ sententia transuerit in rem iudicatā arg. l. j. ff. ad tur-
pil. z. l. si causa cognita. C. de transac. z. l. allegat in. §. post rem. ff. de
condi. indebi. z. per hoc q̄ incontinenti sit iuramentū allego bonū tex.
optime probantem in. l. fina. ff. de statu libe. z. singulariter Bal. in. d.
l. generaliter. in si. pun. C. de rebus credi. Sed adde q̄ do. Car. zaba
tenuit cōtrarium expresse in. c. si. de iureiuran. quem omnino vide et
Jo. an. in addi. spec. in titu. de sentē. z. re iudi. in. §. iusta. in addi. spec.
que incipit sed q̄ de absolutoria in additiōe magna ubi dicit q̄ pri-
us est iurandū anteq̄ deueniatur ad extraneos accus q̄ est singu. notā
dum quia est in practica quotidianum nam cōmuniter quando adq̄-
citur conditio iurandi in sententia partes non aduerentes non in-
rāt incontinenti sed possunt iurare ex interuallo z. maxime quādo li-
tigans per procuratorem qui negligit dominis nunciare debētibus
quorum negligentia nocet dominis: vt in simili no Bar. in. l. j. in. §. si
procurator. ff. si quis iudicen. non obtem. sed si talis conditio nō eēt
potestatis tūc bene possit ex interuallo iurare. exemplū condēno ta-
lem si actor probauerit zc. vt no. glo. in pallea. l. a diuo pio. z. in. §. in
venditione. de re iudi. licet Barto. in hoc reuenerit cōtrariū in. l. iij.
iudex. C. de senten. z. interlocu. om. iudi. vide Bar. in. l. admonēdi. ff.
de iureiuran.

¶ Regula. ccclyx.

Sententia lata p̄ plures arbitros electos q̄rū vn-
q̄ dēnauit in. xv. ali- in. x. z. alius in. v. p̄-
ualet que minorē summā continet vt. l. diem p̄ferret. §. si
plures. ff. de arbi. z. in. c. j. eo. titu. lib. vj.

Primo fallit vbiq̄q̄ duo alij arbitri protestati
suerūt nolle valere sniaz in minori summa
facta nā tūc nō valet snia in minori summa facta ita no. dixit Uber-
ga leor- in. l. j. §. stipulari. ff. de verb. obli. quē. referūt Bald. z. Ange. ibi
z. eū sequunt: z. p̄tra eos est gl. in terminis in. d. c. j. de arbitris. p̄ cui-
p̄cordia vide Ang. z. Jmo. in. d. l. j. §. stipulari. de ver. obli.

¶ Fallit quando iste qui condemnauit in minori summa in reliquis
non absoluit: ita tenet Bald. notabiliter in. l. ij. C. de re iudi. sed ipse
met Bald. in. l. j. C. de senten. que sine certa quantitate videtur velle
cōtrarium.

¶ Fallit nisi ex natura rei posset resultare aliquod incōueniēs itaq̄
Bal. in. d. l. j. C. de senten. que sine certa quantitate.

¶ Regula. ccclyxj.

Sequestratio regulariter prohibita est vt in. c. si. z. ibi
p̄ gl. z. doc. extra de sequestra. pos. s. frui

a littera. S.

fo. clxxj.

Primo fallit quando post litem cōtesta. accederet aliquid q̄
esset accessorium ad id q̄ est in iudicium deductum. ff.
de edil. edic. l. ediles. §. item sciendum. z. hoc etiam voluit glo. in. d. i.
non potest. ff. de iudi.

¶ Fallit quando esset defectus non ex parte actoris: vt quia nō pos-
sidebat cum tunc prior incipiat possidere post litem contest. z. hoc ve-
niet in iudicioz perderet: vt. l. iij. ff. de peti. here. l. si autem. ff. de pos.
z. no. de excep. c. aduersario.

¶ Fallit q̄n superueniret ius ex causa in iudiciuz iam deducta. ff. de
pigno. actio. l. si rem. §. si.

¶ Fallit quando fuisset generaliter actum non expressa aliqua cau-
sa cum tunc superueniens ius possit ex quadam equitate: vt plenius
not. c. abbate sane extra de iudi. in. vj. vbi plenius de hoc per Bart.
in. d. l. non potest. ff. de iudi. z. in. l. an eadem. §. actiones. ff. de preci.
impe. si vero ius sit superueniens ex parte rei tunc regulariter pro-
dest eidem vt. d. l. si autem. ff. de pos. z. aduersario. extra de excep. ad
de. l. rei iudica. ff. solu. matri. cum si. quod in fallit si post acceptū est:
vt. ff. de rei vendi. vbi non prodest reo vsucapio completa pendente
iudicio z. hoc q̄ est odiosa vt ibi nota. de quo plenius in. l. j. de expē.
z. per Jo. an. in addi. Spec. in tit. de cā pos. §. nūc videndū ad si. z. q̄b
ibi habetur per do. cano. in. d. c. extra vt lite pen. circa q̄ vide que no-
tantur in. d. l. non pōt. ff. de iudi. z. ibi per Bal. z. Bar. z. doc. in. d. c. ab-
bate sane. extra de iudi. in. vj.

¶ Regula. ccclyxij.

Sequestratio fructuum anteq̄ appellacione penden-
te peti possit.

Primo fallit si dilapidaret appellacione pendente. nam tūc p̄
possessor poterit peti sequestratio ipsoz fructus. l. im-
peratores. §. idem rescripserunt de appel. z. fructus dicunt dilapida-
ri etiam si cōmutantur in' p̄prios vsus s̄m Archi. vj. q. ij. c. z. q̄ res.
q̄ tenet etiam Ange. in. l. diuus. ff. de peti. heredi.

¶ Fallit quia potest nouari per partem vtentem iure suo vt not. In
no. in. c. dilectus de excep.

¶ Fallit in appellacione pendente per appellatū p̄ appellante nam
contra appellacionē etiam p̄ appellante nihil est innouandū no. In
no. in. c. q̄ p̄pter de elec. has limitationes ponit An. in. l. furti. in. ij.
col. ad si. ff. de his qui no. infa.

¶ Regula. ccclyxij.

Sententia que causam discontinuā habet ad hoc vt pre-
scribatur requiritur tantū tempus cuius mi-
ty memoria non existit vt. l. hoc iure. §. duct- aque. ff. de aqua quoti.

De regulis incipientibus

est. et no. glo. in l. seruitutes. la. granda. ff. de serui. in tit. gene. et tenet glo. magna. C. de serui. rufi. pre. et est tex. in. c. super quibusdam. de priui. et in. c. j. in prin. de perscrip.

Primo fallit qñ ille qui allegat seruitutes sibi debitā dicit habere titulum ab eo qui potuit concedere licet illud nō probet si nō probet possedisse spacio. x. annorum inter presentes et inter absentes sufficit et obtinebit in causa. Ita est glo. singu. quā sequuntur doc. in. d. l. seruitutes. quod perpetuo tene mentū et ita ad litteram tenet Azo. in summa in titu. de serui. in. §. consti. seruitutis per consuetudinem. et ita tenent Bald. et Floria. in. l. seruitute vel seruitutes. et do. Ange. de are. in prin. insti. de actio. et hanc opinionē tenent communiter docto. tam legiste qñ canoniste: vt dicit do. Pan. de cast. in preallegata seruitutes. Et ideo cautela est qñ ille qui allegat seruitutes sibi debitas. que habet causam discontinuam: vt dicat se habere titulum concessionis et sic ex aliquo titulo precedenti dicat sibi seruitutem fuisse constitutam: qñ quantum illud non possit probari per testes vel per instrumenta in adminiculum sue intentionis inducit coniecturas. vt. l. si usufructus de serui. rufi. predicto dño scienter et non contradicente per decē vel. xx. annos per. x. inter presentes et. xx. inter absentes presumitur seruitus constituta per superius allegata. Alias autem si non allegaret titulum presumptionem deberet probare presumptionem per tantum tempus cuius nō extat memoria hominum in contrarium ad hoc et optime arg. per tex. in. d. l. hoc iure. in. §. ductus aque. de aqua quoti. et est. et p' alia iura. et ita alio determinauit propter imperitiam prouocatoris qui non intelligēs neglexit allegare titulum qñ no. in practica.

Regula. cclxxiii.

Sigillis ignotis seu literis sigillatis ignotis sigillis creditur dum est si in his plura cōcurrāt: vt in. c. j. et q. xvij. dist. et c. super his. et ibi per glo. et doc. de fide instru.

Primo fallit quando nomina illorum sigillorum quorum nominibus dicuntur sigillate essent probata ignota cum tunc non credatur nec sit eis standum etiam si sint mille sigilla vt no. glo. in. d. c. canone primo.

Fallit in alio iure in preiudicio alterius qñ speciali cum tunc non stetur ipsis sigillis ignotis nec creditur etiam si essent quinque vel plura vt no. do. Nico. in. d. c. j. et Jo. an. d. c. super his extra de cleri. peregrini. pro quo facit quod quando de alterius preiudicio agitur probationes debent esse clare extra de proba. c. in presentie. et hoc etiam in c. inter dilectos. in fi. de fide instru.

a littera. S.

So. clxxij.

Regula. cclxxv.

Solēnitas intrinseca r'kariter psumit a vt. l. sciendū. ff. d. h. ob. cū simi.

Primo fallit vbiqñ lex requireret pbare probationis allegari psumptionē. ita tenet Inn. et Jo. an. in. c. innotuit de eo qñ ordi. susce. et in. c. sup. his d. accusa. et Jo. an. et Ant. de but. in. c. sicut de re iudi. et But. in. c. sicut circa in penultimē chartā. de elec. allegant. c. sacro in prin. de senten. excom.

Fallit nisi res requireret actū cū solēnitate certa fieri in scriptis: qñ ad illū nō v' rē req' sisse scripturā nisi pbetur p' eā. Ita tenet p' fati docto. in locis p' allegatis allegant. c. j. de appel. et c. cui medicinali. d. sentē. excō. eodem lib.

Fallit qñ dicta regula pcedit in solēnitate intrinseca act' de quo cōfecta fuit scriptura: vt dicta. l. sciendū. Secus si nō pbat p' scripturā sed p' testes qñ tūc nō psumitur in actu interuenisse solēnitate vt testes deponāt de p' tractu et nō de solēnitate. l. j. cū gl. C. de vsur. et not. glo. in. d. §. siue scriptū: de quo per Barto. in. d. l. sciendū. et per omnes doctores in. d. l. j. C. de vsuris et Bal. in. l. j. C. de fide instru. et iure h'aste f'isca. lib. x.

Fallit procedere in solēnitate formali sicut in solēnitate intrinseca materiali sicut est precium in cōtractu emptionū et venditionū: et illa nō presumitur per Cyn. in. l. j. C. de cōtrahē. et cōmi. stipu. et p' Bar. in. d. l. iucium qui allegat. §. precium insti. de emp. et v'edi. qñ intelligas esse verū qñ principaliter litigabatur: et disputabatur de precio. alias autē secus. Exēplum volo tibi probare qñ prescripsi longo tempore possidendo rem cum titu. et proba per testes qñ rez emi a ticio: tamen testes deponunt nō recordari de precio certe dicitur probatum esse sufficienter titulum emptionis quamuis aliter non sit probatum de ista solēnitate materiali. Ita singulariter decia dit Bal. in. l. j. C. de reb. alie. nō alienan. quia emptio de nūmo vno valet. l. si usufru. C. de iure donum. in rubri. et l. j. et q. C. de rescin. vendi. et vide omnino.

Presumitur. vide fely. in. c. sicut de re iudi. in. xij. col. v' r. extrinsecas solēnitas.

De regulis incipientibus

Bar. in. l. si duo. §. marcel. in. prin. ff. de iure dotum
Et istam opinionem tenuit etiam Rapha. fulgo. in. d.
l. sciendum. Et pro hoc addo quod singulariter no.
Cy. in. l. si predij. et ita Bald. in. l. si. C. de dona. an.
te nup. ¶ Regula. cccxxvj.

Solēnitās extrinseca r̄ariter nō p̄sumi
tur nisi p̄bet: a vt. l. q̄s null
ff. de publi. z gl. in. l. sciēdū. ff. de verbo. obliga.

¶ Probetur.
Uide. ffely. in
supra allegato
c. sciat. eodem
loco.

Primo fallit q̄ solēnitās extrinseca p̄sumit
cōtra cōtumacē vt no. Jo. an. z Im.
in. c. bone el. sc̄do de elec.

¶ Fallit q̄n interuenit iuramētū: vt no. Archi. in. c.
quis. de pac. in. vsj. Ant. de but. in. c. q̄ sicut de elec.
z in. si diligenti. de foro cōpe.

¶ Fallit q̄n interuenit decretū iudicis: vt no. Spe.
cu. in. titu. de emp. z vendi. §. n̄ sic vidēdū ver. z ḡali.
ter. z Ang. in. l. que publi. z i repeti. sua. l. sciēdū. ff. de
verbo. obliga.

¶ Fallit vbiq̄ eius defect⁹ nō fuit allegat⁹ a p̄te
¶ Ita notabiliter z Cōpo. z Jo. an. l. c. cū dilecti. de
consue. per tex. fm̄ vnum intellectum in. c. d. ḡnoscit.
tur. de his que sūt a p̄la. sine consen. cap. quem ibi
approbant doc.

¶ Fallit propter diuturnitatem temporis propter
quam p̄sumitur solēnitatem extrinsecam p̄ces
sisse: vt est casus sing. in. l. si filius. C. de p̄eri. here. et
ita tenet Ange. in. l. sciendum. et illū tex. ad hoc ap.
probat singulariter. Et probatur in. l. qui aliena. h.
sed si non adhibet cū gl. ibi no. ff. de acqui. here. Et
ibidem hoc no. Ange. adde host. et Joan. and. ides
tenentes. c. albericus de testibus z in. c. illud. de p̄e
sum. z no. Anto. de but. in. d. c. dignoscitur. z. ta
men Bald. in. contrarium tenuit in. c. de legi. he
re. cum quo transit Ludo. de roma. in. d. l. sciendus
¶ Prima tamen opinio videtur esse cōmunis quas
tenet Joan. de imo. z Ludo. de roma in. d. l. q̄z alie
na pro qua allego tex. cum glo. cōmuniter p̄proba
ta. in. c. peruenit de emp. et vendi. Et talis diutur
nitas accipitur pro longo tempore. s. pro. decennio.
vt in. d. l. si filius. z hoc quando non tractatur pun

a littera **S** Fo. clxxij.

cipaliter de preiudicio alterius. Secus si principaliter tendit ad ali
quod damnum alterius: quia tunc requireretur tempus xxx annorū
vt est tex. notabilis in. d. c. peruenit. in verbo. xxx. annis. cum glosa. et
ibi Ludou. de roma. et Imol. ad hoc ponderat illum tex. qui est singu
laris limitatio ad dictam. l. si filius

¶ Fallit in iudice actum iudicalem faciēte: q̄ tunc p̄sumitur q̄ so
lennitas extrinseca interuenierit. Et si sit actus volūtarie iurisdictionis
tex. est in. l. ab ea parte in. si. de probationibus. Quam ad hoc pro sin
gulari allegat Ant. de but. in. ca. cum sicut. in penul. carta de elec. Si
autem est actus contentiose iurisdictionis et si clara est sententia an
p̄sumatur lis cōtestata z alia solēnitās. Iste articulus est valde cō
fusus z omnes variant de quo vide tex. in. c. bone. el. j. de elec. et Cō
po. z Jo. an. in. c. in presentia. de renū. z Spec. in. ti. de senten. prola.
in. §. iuxta. z in. §. vbi autem. z Anto. de but. in. c. quoniam contra. de
proba. z vide Jo. de imo. in. d. l. ex hac scriptura. z in. l. iij. §. condem
natum. ff. de re iudi. z cōmunis conclusio est q̄ sic.

¶ Fallit dicta regula in laudo arbitratorū q̄ p̄sumitur iustus z ex
iusta causa datum et requisita omnia interuenisse et p̄cessisse sicut
etiam p̄sumitur pro sententia iudicis. ita voluit Dy. in. consil. xij.
incipi. p̄holomeus refert z sequitur Joan. an. in. addi. spe. in. titu. de
arbi. §. sequitur in additio. incipien. Dyg. in. regula. z c. et allegat. l.
albe. a parte. ff. de probationi.

¶ Regula. cccxxvij.

Solui vinum pro alio regulariter nō pōt. l. ij.
ff. si certū petatur z ibi nota.

Primo fallit in casu legis si seruū de h. ob. l. ff. et
l. si vinū in si. in glo. magna. ff. si cer. pet.
¶ Fallit vbi p̄cisiū vnū est mihi in obligatione z aliud
in facultate soluēdi: vt in uoxalibus z similibus. l. itē veniūt. §. idem
ratione. ff. de p̄eri. here. ¶ Regula. cccxxvij.

Spoliato quādo in renūciatione initium nō ha
buit vel habuit initium z finem sed post
spoliationem tunc contra spoliatum possessorio recupe
rande agentē de renūciatione opponi non potest vt colli
guur ex tex. in. c. sollicite. extra de resti. spolia.

Primo fallit quādo renūciatio fuisse facta corā
iudice suo seu coram supe
riore in cuius manibus fieri debet: vt voluit glo. in. d. c. sollicite. cum
tunc tollatur talis p̄sumptio iuris z inducatur notorietas de fru
ctu proprietatis: vt in. d. c. sollicite. in glo.

¶ Fallit qñ cōtra ipsum accipientē de renūciatiōe nō fuisse replicā: eū de spolia. prius facta / cū tūc talis exceptio obstet z ita intelligi pōt capi. excepta extra de resti. spolia. ad hoc quod no. in. c. s. eo. titu.

¶ Fallit qñ fuisse renūciatū expresse in pñtia aduersarij. z ipsi bñficio iuris agēdi tal. pos. vel fuisse forte factū pactū de nō agēdo cū tali pos. cū talis exceptio bñ admittat. cōcludit eīm ad portionem ad hoc no. p glo. extra de p. cu. c. ex insinuāte. z hoc tenuit Inno. in. d. c. qd voluerit Do. de rota in cōclusionē. cccxcij. alias. cccxcij. q̄ incipit item si pro agēte. z hoc etiā tenet in. d. c. sollicitē. do. Ant. z Inno. pro quo facit. l. sumus. §. gauisum. ff. de pac. sed do. Nico. dicit hoc procedere qñ tale pactū fuisse factū post spoliatiōē alias verum non valeret cum materiā delinquendi: vt. d. §. pacta.

¶ Fallit quando ipsa renūciatio post spoliatiōem fuisse facta spōte vt si renūciasset ex eo q̄ habeat ibi inimicitias ppter quas ibi stare non poterat secus qz habeat conscientiaz lesam quod alibi dixerat et de hoc cōstabat cū hoc allegatur et pbatur tollitur et euacuatur presumptio de qua in tex. in. d. c. cum sollicitē. et poterit etiam tali renūciationi opponi: vt videtur velle domi. Anto. in preallegato. c. sollicitē. vt ibi per ipsum latius. ¶ Regula. cccxcij.

Spoliatus ante oīa siue in ipalibus siue in spūalib⁹ restituēd⁹ est: vt in c. ij. z in. c. lris. eē de resti. spo. z. l. si fundū. C. ad. l. inl. de vi. ¶ Primo fallit in casib⁹ de quib⁹ per doc. in. d. c. in litteris. Et primo qñ ipse possessor agens poterat impugne offendi vt si esset depopulator agrorum cum talis agere non possit ipso possessore ad hoc quod no. in. l. cum mulier ff. solu. matri. vbi de hoc.

¶ Fallit qñ contra ipm opponeretur exceptio dñij non a spoliatore sed a tertio: vt voluit glo. in. d. c. in litteris. relato ad tex.

¶ Fallit qñ ipse spoliatus ageret simul petitorio et possessorio cum tunc opponi possit de dñio cōuenti ex defectu veri agētis: vt no. per glo. extra de resti. spo. z in. c. cū in sollicitudine. z. c. accepta.

¶ Fallit quando agens consentiret vt de dominio conuenti opponatur et cognoscatur: qz nihil replicat contra dñm quo casu si reus comprobatur dñm spoliatus non restituitur: vt est casus singu. fm omnes in. c. s. de resti. spo.

¶ Fallit qñ opponeretur exceptio aliq̄i iudici: vt est exceptio excōicacionis cū opponi possit: vt not. per glo. in. c. ex insinuatiōe. extra de procura. et. xxiij. dist. in noie dñi. z ibi per glo. z Archi.

¶ Fallit qñ opponeretur exceptio detrahēs iuri agēdi in possessore:

vt in. d. c. sollicitudine. z p do. de rota decisione. xlvij. q̄ incipit itē si a.

¶ Fallit qñ opponeretur exceptio detrahēs possess. sibi agentis seu cōcernens eā de facto cū talis opponi possit: vt in. d. c. sollicitudine. z c. accepta. extra de resti. spo. z per domi. de rota in decisione. cccxc. alias. cccclij. que incipit itē si agēti: z hinc est q̄ opponi potest cōtra ipsum agentē q̄ est hereticus. vij. dist. c. qua vice. vel qd agens ad bñficiū est laicus: vt no. extra de fil. presby. c. cōstitutus. z p Bald. in. l. ad si. C. de appel. l. vel q̄ bñficiū illud sit seruatiū z detrahatur possessiōi vt voluerit domi. de rota in decisione. xxiij. fm domi. Nico. qui hoc tenet in. d. c. in litteris. extra de resti. spo. qd forte nō pcedit cum beneficiū iam iuste possidetur absq̄ alio titulo: vt extra glo. in. d. in litteris dictū plene est per cano. nec ipsi dñi hoc ibi dicūt: vt reseruatō detrahatur possessiōi sed bñ detrahatur iuri z inficit quicqd inde sequit: vt voluerit ipsi do. de rota. ibi p qd poterit opponi defectu ipsius agētis notorius in ipsis bñficialibus vt infra dicitur.

¶ Fallit quando spoliatus ageret possessore nomine ecclesie pro recipienda re ecclesie cum tunc opponi possit de institutione non canonica fm Inno. in. d. c. in litteris. quod verum non habetur in. l. vrbana. ff. de cōditio. indebi. et per Lapum in allegatione. xxx. vbi de hoc de quo extra de causa possess. z proprietate.

¶ Fallit qñ opponeretur de dñio seu iure cōuenti vel defectu iur. agētis: z opponeretur etiā si offerret incōtinenti ad probandū cū tūc admitti debeat de resti. spo. c. in lris. qd pcedit in casu illo matrimoniali ppter periculū aiaz. alias secus est vt voluit do. Anto. in. d. c. in litteris. de resti. spo. p id qd habet. extra eo. ti. c. s. Et idē erit in bñficialibus: vt deferatur tūc institutio etiā si in ea sit ratio alias diceretur vitiosus ingressus et daret materia peccādi. extra de elec. c. dudū. el. ij. et. c. qua. de eo qui mit. in. vi. fm Nico. in. d. c. in litteris.

¶ Fallit quando opponeretur de dñio seu iure conuenti extra de diuor. c. significante. et. c. ad decimas. de resti. spo. in vi. cum tunc admittatur dummodo incōtinenti de hoc fiat fides: vt videtur in. c. significasti. de elect. z extra de cencel. preben.

¶ Fallit quando opponeretur de defectu iuris ipsius agentis notorie cum tunc talis exceptio admitti debeat dummodo nō sit ita notoria dum tamen primo sit certū seu satis verisimile: vt ipsi petenti restitutionē non cōpetat aliud. d. ad decimas. qd verū est qñ notoriū non solū inferret defectū iuris in agente: sed etiā fundaret ius opponētis: vt no. in. l. si. C. de rei vēdi. alias si ius agētis nō fundaret quātū esset nō inferret defectū iuris in agente: z tunc admitti non deberet: vt colligitur in tex. in. d. c. ad decimas a contrario sensu. z hoc vo

Init glo. ibi. in. c. de prescrip. in. vi. quod licet regulariter verum sit ta-
men fallit in matrimoniali: z beneficiis libus in quibus opponi potest
de notorio effectu iuris ipsius agentis etiam si non iure ipsius oppo-
nentis: vt tenet Jo. and. et Jmo. voluit in. d. c. in litteris extra eo titu.
quod etiā videntur velle dñi de rota in antiquis decisione. xl. z in no-
uis decisione. lviij. in decisione. cccxxxij allega. glo. i. d. c. in litteris
p quibus facit quod no. extra de filiis presbi. c. qñ z .c. constitutus.
per Jmo. extra de officio vica. c. i. in istis enim notorijs iudex ex offi.
suo supplere debet. c. latoz. extra de. re. iudi. z. c. consanguinei. et do.
Albe. de alb. vnde poterit hanc exp. pñonem admitere in casibus pre-
dicis: nō tamen debet dimittere beneficium apud spoliante[m] si de
spoliatione constat sed vero rector restituat vt supra dictum fuit se-
cundum do. Nico. in. d. c. in litteris vt plenius per eum ibi circa que
vide in. d. c. ad decimas. sed vltra hoc casus in quibus spoliatus non
est restituendus vide latius per specu. in tit. de peti. et posses. §. si. vbi
ponit. xxxij. casus. z host. in summa de resti. spo. §. quoniam. et pau.
de cast. in. d. l. ij. de edic. diui. adic. tol. et Bal. z Roma. in .l. naturaliter.
§. nihil commune de acquir. pos. do. An. in. d. c. cū ad sedem. extra
de resti. spo. ang. de are. insti. de actio. §. ex maleficijs. sed melius in.
d. §. quadrupli z omnes do. in. l. fides. de iudi. et in. l. si quis fundum.
ad. l. iul. de vi.

¶ Fallit dicta regula qñ pñumptio iuris est cōtra spoliatū exēplū est
vt qz spoliatus añ spoliationē possidebat decimas cū esset layc^{us} qua-
ruz decimarū. pos. nō cadit in laycū: vt in. c. cām. de p̄scrip. certe spo-
liatus tali possessione nō poterit restituī: istud est singu. dictū Jmo.
in. c. insti. de filiis presby.

¶ Regula. cccxxx.

Statutum mandās simpliciter stari alicuius
iuramento valet: sed in contrarium
probatio admittit̄ prout cōiter cōcluditur. glo. in. c. iij.
de tēpo. ordi. ub. vi. Jmo. in. c. qz ppter. §. illud circa
ñ. de elec. z Bal. in. l. i. C. de rebus credi. z. l. contra ne-
gatur. C. ad. l. aquil. et. l. i. C. si. aduer. liber. Azo. in sum-
ma. C. l. ad. l. aquil.

¶ Primo fallit si verbū statuti vltimo pcedit qz nō admittat̄ p-
batio in contrariū scdm Bal. in. l. i. C. de rebus credi.
¶ Fallit si statutum prohiberet tactas probationes admissas in cō-
trariū: puta si statutū dicit qz plenissima probatio sit officialis cuius
iuramento mandat stari. glo. est singu. in cle. de proba.
¶ Fallit si statututū apparet velle omnimodā probationē scdm glo.
singu. in cle. i. de foro compe.

¶ Regula. cccxxxj.

Stipulans in dubio pro se stipulari intelligitur vt habe-
tur i. l. stipulatio ista. §. hoc quoqz z. §. si quis
ita de verborum obliga.

¶ Primo fallit in filiofami. quia presumit̄ stipulari patri. l. qui-
cumqz. §. si. eodem titu.
¶ Fallit in seruo qz stipulatur dño: vt. l. j. ff. de stipu. seruo.
¶ Fallit in procuatore qui intelligitur stipulari domino: vt. l. post
dotem. ff. solu. matrimo.
¶ Fallit in dote de quibus fallentis dic vt per Bart. in. d. l. stipula-
tio ista. §. si quis ita.

¶ Regula. cccxxxij.

Stipulatio de qua in. l. vnica in. §. exactio. C. de rei vro.
acci. vbi dicitur qz exactio dotis sit statim so-
lu. matri. in rebus immobilibus: z post annum in rebus mobilib^{us} lo-
cum habet qñ extraneus dotem dedit z dotem sibi reddi stipulatus
sit vt sing. no. in. l. ij. in. prin. in glo. mag. solu. matri.

¶ Primo fallit nisi extraneus stipulatus esset ex intervalloz ha-
bet locum neduz in extraneo sed etiam in muliere que
postqz dotem dedit (z sic quesita sibi actione de dote stipulata est ex
intervallo dotem sibi reddi: nam tunc nō subintelligitur dilatio que
erat in prima stipulatione vel obligatione z poterit exigi incōtinent i
solu. matri. sicut quando legatur dos mulieri per maritum vt in. l. est
ff. de dote prele. vt sic secunda stipulatio ex intervallo facto aliquid
operetur sicut etiam operatur legatum in casu predicto ita singu. di-
xerunt Jaco. de iare. Barto. z Moderni in. l. diuortio. in ff. de ver-
bo. obligatio. quod tamē intellige z limita fm distinctio. de qua per
Barto. in. l. Stichum in. §. j. ff. de dona.

¶ Regula. cccxxxij.

Subrogatum sapit naturam eius in cuius loco subro-
gatur vt. l. si cuius loco subrogatur vt. l.
si cum. §. j. ff. de donatio.

¶ Primo fallit quia nō assumit naturam accidentalem sed na-
turalem eius in cuius loco fuit subrogatum est in. l. cer-
ti conditio. ff. si certum peta.
¶ Fallit qñ non concurrat ad eundem effectū secus si sit diuersa ra-
tio vt dicit Bar. in repeti. sua. l. pater. filium. ff. de inoffi. testa. per tex
in. l. cum fundo. §. si fundus. ff. de iure dotium.

¶ Regula. cccxxxij.

De regulis incipientibus.

Subscriptio testium super factis scripturaz seu actis in iudicio non requiritur secundum communem opinionem. et maxime per Bart. in l. in donatio. ff. de dona. et in c. quoniam contra. de proba.

Fallit tamen hec regula et primo quando dubium vereretur de scriptura ipsius tabellionis vel duorum virorum cum tunc non credatur sine subscriptione seu presentia testium extra de electi. c. scriptum. et in auc. de fide instrum. c. si quis in gravi.

Fallit in auc. de heredibus et falcis. §. si non obst. ad l. falcis. auct. cum testa.

Fallit in casu. c. ut officium. de hered. ubi patet quod propter gravitatem negotii adhibentur due persone religiose etiam quando examinantur testes.

Fallit quando consuetudo esset in contrarium prout est in aliquibus locis in quibus in sententiis diffinitivis tamen describuntur testes secundum Joann. an. et do. in. c. qm. contra.

Fallit in his que sui actus sunt et non sunt de actis iudicij: ut est instrumentum procuracionis vel delegationis cum talia non probantur per scripturam ipsius tabellionis tantum nisi etiam veniat de scriptio testium: ut voluit Lopus allega. sua. lxxxvij. et domi. Anto. et domi. Nico. in. d. c. quoniam contra. ad hoc nota. per Archi. in pun. de offi. deleg. in. vj.

Regula. cccxxxv.

Subscribens se instrumento vel alicui charte ea que in instrumento vel charta continentur approbare et se obligare videtur: ut no. gl. in l. fideiussor. §. pater de pigno. et no. in. l. si ita stipulatus. §. grifogonus. ff. de ver. oblig.

Primo fallit quando aliquis se subscribit tanquam testis quia tunc non videtur se obligare: ut l. ticia. §. lucius. ff. de lega. secundo.

Fallit regula quando se subscribit et prius non vidit nec legit que continebantur in instrumento: quia isto casu nihil valet ista subscriptio: ut dicit Bal. in. l. si. et ibi no. C. plus valere quod agitur et Ange. in. d. §. grifogonus. et in. l. si ita stipulatus. de verbo. oblig.

Fallit quando in instrumento sunt plura que partim concernunt favorem subscribentis et partim damnum suum quia tunc non videtur approbare ea que sunt damna: ut l. diuus. §. item senatus. ff. ad l. cornel. de falsis. et ibi. per Bart. quod not.

Regula. cccxxxvi.

a littera S.

fo. clxxj.

Substitutio vulgaris si heres non erit a intelligenda est. l. cum proponas. C. de here. insti. quia non vult vel quia non pot.

Primo fallit quando est factus visus: quia intelligitur si heres non erit: quia non potest ut est glo. no. in. l. gallus. §. quidam recte in casu positione. de lib. et posthu. in glo. magna.

Fallit in legato: puta si dixerit testator si titius non habuerit legatum talis habeat intelligitur si non habebit. i. quia non vult habere ita dicit Pau. de ca. per illuz tex. in. l. pater seuerina. C. de condi. et demon.

Regula. cccxxxvij.

Successor singularis colono stare non tenetur. l. emptor. C. locati.

Primo fallit in colono qui habet in re emphyteotica et similibus vel habet rem obligatam et habet omnia bona obligata. florens. in. l. arborem. §. quicquid. de usufruc. quod tamen limita predicta ut per eum et per Pau. de cast. in. l. si filius. ff. soluto matrimonio.

Fallit in colono repetente et excipiente de expensis factis in domo. ff. de vi et vi arma. l. colonus et hoc tenet florens. in. d. §. quicquid.

Fallit in colono qui conducit a domino in modicum tempus. l. §. quia autem. C. de superficie et ibi Bart. et Bal. in. l. emptorem. C. locati.

Fallit in colono partiaro quia iste colonus non est proprie colonus sed quasi socius. l. si mulier. §. vis maior ff. loca. et l. si duobus. §. in cohereda. ff. pro socio. et ita tenet Albert. in. d. l. emptor. §. §. ff. locati.

Fallit in emptore fructuum qui non potest appellari per emptorem pro preta. ita Bal. in. d. l. emptor. §. §.

Regula. cccxxxviii.

Successor per predecessoris contractum obligatur eo quia ipsa ecclesia quantumquam mortuus est trahere dicitur ut in. c. gravis. de posui.

Primo fallit quia dicta regula procedit in prebendario qui habet administrationem nomine ecclesie secus autem in prebendario qui non habet

De regulis incipientibus

administrationē nomine sue persone rideo non obligat successorem
vt in. c. si. ne prela. vices suas vbi per Inno. qui alleg. c. ij. de proba.
de quo per Bal. in. c. que successio teneat in vñ. feudo.

¶ Fallit in prelato qui non habet possessiones & administrationē qz
talis nihil pōt facere factū non tenet. ita tenet Bal. in. l. si tutor in fi.
C. qui ex cau. ces. in integ. restitū.

¶ Fallit vbi cunqz predecessor damnificasset successore in aliqua vti-
litate consequenda qz tunc predecessor non potest auferre aliquam
utilitatē nec in aliquo dānificare successorem. ita tenet Bal. no. in. c.
veritatis de iureiu. & allegat. c. j. de precario. & c. j. ne pla. vices suas
& l. defuncta. ff. de vsufruc. & in. l. si quis domum. in. §. si. ff. loca. & dixit
notabiliter Archiepisco. in. c. aliena. xij. q. ij. ex mente Inno. in. d. c. si.
ne prela. vices suas. qz si prelatus ingruente utilitate ecclie locat fun-
dum ecclie p. x. annis & recipit integrā pēsonē. x. annorum deinde
moritur vel decedit ante finitum tempus locatiōis: qz colonus itera-
to soluere potest pensionem successori pro tempore quo ipse prelatus
successit in beneficio: & hoc etiam tenet Ludo. de roma. in. l. diuortio
in princi. ff. solu. mati. & idem tenuit Bal. in. d. l. defuncta. de vsufruc.
sed idem Bal. tenuit contrariū in. l. iubemus. C. de sacrosan. ecclie. et
idem tenet etiam Lar. zab. in. d. c. si. ne prela. vices suas. sed tñ prima
opi. est verior vt probatur in iuribus. §. allega. quod tene menti: qz
sepissime de facto ptingit: nam cōmuniter qñ moritur prelatus nihil
in bonis relinquit & p̄muniter isti prelati non habent heredes: qz oia
que acquiruntur sunt ecclie quia vt plurimum carent patrimonio
& rari sunt qui lucrātur ex industria: item quia facilius potest prela-
tus cogere ad soluendū conductorem q̄ heredē ipsius predecessoris
& ratio qz melius est eis habere cōductores obligatos q̄ ipsos here-
des predecessoris. & de materia etiam an successor in prelatura tenea-
tur stare locationi facte per antecessorem prelatum vide per canoni.
in. c. si. ne prela. vices suas. vbi est etiam bona glo. per Bal. & Ange.
in. l. si filio. in. §. j. ff. solu. mati. & per Bal. in. d. l. iubemus. la. ij. in prin.
& in. d. l. defuncta. & in. l. emptorem. ff. de actio. empt. & l. si quis domū
ff. eo. titu. & in. c. si vero in prin. que succes. teneat. & per do. de rota. in
sua p̄clusionē. cccxxvij. q̄ incipit item si prelatus loca etiam cum oua-
bus sequē. & per Bar. in suo consi. incip. Joānes & petrus. & p̄ pe. de
ancha. in. cōsi. incip. in xpi nomine s̄m ordinem dubiorū. & per Abb.
in. c. ex litteris. de probatio.

¶ Regula. cccxxxix.

a littera. S.

fo. clxxij.

Succedēs in iurib⁹ defuncti p̄scribere nō p̄t siue singula-
ris successor sit siue vniuersalis si a defuncto in-
cipe vellet sec⁹ si a se. l. cū heres de diuer. & tēpo. p̄scrip. cum simi.

Primo p̄scriptionē ex se poterit bonā fidē h̄rē defunct⁹ ma-
lā habuerit: vt no. dicit Dy. in. c. possessor. in. fi. ff. de reg. iur. in. vj. p̄
rōnē quā ibi vide & sequit Bal. in. l. j. in prin. C. de vsuca. & in. d. l. cum
heres & Bal. cum modificatione tñ in. l. nihil. C. p̄ herede. & ibi tenet
idem Cy. & Ange. & Bal. in. l. eum qui in. §. in hac & in. l. si. ergo. in. §.
pactus de pub. & ibi hoc idem voluit Ang. dicens tñ qz decisio Dy. d̄z
soli seruari in terris ecclie. & Ang. idem tenuit in. l. j. C. de vsu. & lo-
gitem. p̄ferri. allegat gl. in. c. cū quis de regu. iur. in. vj. que intelligit
hoc esse verū in p̄scriptione in qua nō req̄ritur titulus: qz tunc h̄z lo-
cū tex. in. d. l. cū heres de quo vide Jo. de imo. & Abb. in. c. si diligenti
de foro p̄pe. & doc. in. l. p̄ponis in. §. cū quis. ff. de acq̄. pos.

¶ Fallit vt p̄ Bar. in. l. est qui in. §. b̄s. de publi.

¶ Regula. cccxc.

Suitas per substitutionē vulgarē tollitur. l. filius heres de
libe. & posthu.

Primo fallit intacita vulgar: q̄ cōtinet sub exp̄ssa pupillari q̄ non
tollit suitatē. l. nihil & ibi no. ff. de acq̄. ren. heredita.

¶ Fallit qñ substitutio est facta in suitate nō in hereditate vt si filius
me viuo decesserit nepotē substituo: nā si nō decessit eo viuo erit fili⁹
heres post mortem substitutus ita Pau. de ca. in. l. si filius heres. de
lib. & posthu.

¶ Fallit nisi sit datus fideicōmissario substitut⁹: nā tūc vñ data absti-
nendi licētis. l. non iusta. & ibi p̄ Bal. C. ad trebel.

¶ Fallit in substitutione tacita q̄ continetur sub cōpendiosa qz non
est omnino expressa vt no. Ange. in. l. papi. §. qm̄ autem q̄ta. ff. de in-
offi. testa. si autem esset partim expressa partim tacita quid iur. vide
Bal. in. l. cum pponas. de here. insti. & has limitationes vide p̄ Bal.
Pau. de ca. in. d. l. si filius heres.

¶ Fallit qñ quis substitutus fuisse per fideicōmissum. l. recusare. §.
ticius. ff. ad trebel.

¶ Fallit si habeatur in substitutum filius instituti et in potestate: nā
non potest repudiare in fraudem legatorum et ex parte et a sub-
stituto per quem emolumentum acquireretur. l. iulius. si quis omis.
causa testa.

¶ Fallit si habet vnum substitutum vulgariter & alium per fideicō-
missum & fideicōmissum reperitur: quia tunc datie substituti non

De regulis incipientibus.

intelligit vulgariter facta idest sermone filij sed potius substituti p fideicommissum. l. si patro. §. i. in pñ. gl. mane ad trebellia. z has fallē. ponit Ang. i. l. i. §. ff. de vulg. z pupilla. ¶ Regla. cccxci.

Taciturnitas quo ad alicuius iuris diminutionem seu actionis sibi appetitis sublationem p sensu nō hñ: vt. l. inuitu. ff. d. fui. v. p. di. z in. l. in eo. §. pe. ff. de ritu nup.

Primo fallit fauore liberta. vt in. l. pma. C. d. dist. pig.

¶ Fallit in alienatione quā fecit si scus z hoc ei fauore: vt. l. hypothecas. C. de dist. pig.

¶ Fallit in alienatione pignoris qñ vnus de creditoribus cū solēnitare pclamate vocat⁹ taceat: qz tūc p iudicat taciturnitas vt. l. eo tpe. de dist. pig.

¶ Fallit nisi studiose z dolose faciat vt decipiat illū q sup eē suū pñt: vt. C. de lat. lib. tollē. auc. ad hec z l. si res alienas pigno. z. l. ij. de dist. pig.

¶ Fallit rōne sanguinis seu pñctionis: vt. l. si vnus cōis. ff. de dona. intervirum. z vxorem.

¶ Fallit si potior sum eo in eodē iudicio: cui⁹ primo loco mihi ppetit psecutio. vt. l. sepe d. re iudi. z in. c. quis. de re iudi. vide de hac materia p Lu. de rei. l. q dotem. ff. soluto matrimonio.

¶ Regula. cccxiij.

Taciturnitas ad alteri⁹ delinquentis excusationem pro sensu nō habere: l. penul. z. l. inter eos. §. vetare. ff. de furtis et Lu. de ro. in. l. que. do. ff. sol. ma.

Primo fallit nisi aliquid suadeat rōne cōiunctionis vel sanguinis: qz illud ex pte tacentis inducit tacitū cōsensum: vt. l. si seruus cōis de dona. inter vi. z vro. ex eo qz rē meā excedit: id in ducit pñptionē cessantis doli. vt. l. i. C. ad. l. cornel. de sicca. cū gl. z. ff. de fur. l. inter eos. insti. de obli. q ex de lic. nal. §. placeat.

¶ Regula. cccxiij.

Taciturnitas ad aliquem obligandum pro consensu: a non habetur: vt in. l. filiusfamilias. §. inuitus. ff. de

¶ Pro pñtū vide latissime p fely. i. c. nōne. in. §. col. 8. in. gl. si. conseqn. d. foro cōpe. z. l. c. signi ficasti. circa ff. ij. col. 8. z d. pñtū d. foro ppe.

procura.

Primo fallit fauore reipublice vt i. l. si. C. ad municip. z in. l. honores. §. si. ff. de decur. z in. l. i. ne filiusfamilias libro decimo.

¶ Fallit fauore pupilli vt. l. cum ostendimus. ff. de fideius. §. si.

¶ Fallit propter dominicam potestatem. l. ij. in pñ. ff. de no.

¶ Fallit ppter pcedētis act⁹ p̄tinationē vt. l. idem querit. §. impleto. ff. locati. z sequen.

¶ Fallit si cū ipsa taciturnitate cōcurrat act⁹ postitius alicui⁹ facit. l. quedā. §. ex parte. ff. de enicti. z l. filiusfamilias absens de pcur. z q̄ matri. accus. pos. c. insup. z de sponsalibus ad id.

¶ Regula. cccxciij.

Tacens in obligatione psonali p̄sentiente a nō hñ. l. non soluz in p̄in. ff. de procur.

Primo fallit in fide iussore tutoris q̄ patitur nomē scribi. p fideiussore z hoc fauore pupulli. l. iij. §. si. ff. de fideiussore.

¶ Fallit in casu. c. vnici. extra de despon. impu. i. ff. liba. §. z hoc ex eo quia inducit matrimonium vt ibi patet.

¶ Regula. cccxcv.

Tacens contradicere vñ: vt dicit Cy. in. l. mur⁹. C. de p̄cu. p̄ tex. in. l. p̄ quas §. neratus. ff. de furtis. z per canonistas in. c. non ne b de presump.

Primo fallit qñ talis poterat cōtradicendo facto impedire: vt vult gl. in. c. nōne de presump. p̄sumit in eo tūc fraus ex quo est p̄sens z pōt actū impedire z tacet vt. l. ij. C. si res pig. da. et l. si sine ad velle.

¶ Fallit qñ subesset cōsanguinitas siue pñctio psonarū: vt. l. seru⁹ cōis. ff. de testa. z. l. seruū z. d. l. si sine fin cōmunem intellectum.

¶ Fallit qñ subesset fauor diuini cultus vt est casus l. iij. dist. seru⁹ z. xxviij. dist. diacon⁹. ff. de p̄di. z demō l. cum ita legatur. §. que ricio nubere.

¶ Pro p̄sentē te. Adde fely. in. c. nōne. de p̄ sū. in. §. col. ver. secūda regla.

¶ In. c. nōne vbi latissime vide fely. in. §. col. in. ver. in. gl. si. cuz sequē. de p̄sum. z in. c. cum. m. circa ff. xvij. col. lū. de constit.

De regulis incipientibus.

Fallit qñ subesset aliqua coniectura ex qua presumereť p̄sensuſſi si me p̄sente z tacete intret quis in possessionē rei in qua h̄z tituluſ: vt l. ij. C. de acqui. pos. z si agatur de modico p̄iudicio: vt no. l. quātuberonis. §. si. ff. de pecu. leg. z p̄ Bar. in. l. que do. ff. so. ma.

Fallit qñ actus fuisset gestus nomine meo me absente cū tūc si p̄ntea id qđ gestū est puenit ad meā noticiā: in dubio v. de or. ratificare z sic p̄sentire si nō cōtradica vt vult gl. ff. rē ra. habe. l. que em̄ vbi plenus de hoc p̄ Bar. cui⁹ dicta refert do. Nico. in. c. cū oliz extra d̄ offi. deleg. z ad hoc optime facit tex. in. l. filius. ff. ad macedo. z facit no. in. c. j. de spon. in glo. ij. in. vj.

Regula. cccxcvj.

Terminus quattuor mensium debitoribus ad soluēduſ regulariter dand⁹ est: vt. l. debitorib⁹ z ibi gl. in ver. dandus. ff. de iudi.

Primo fallit in condēnato actione depositi. tex. est no. in. l. si. qđ alias pe. in. verbo. illico. z in p̄bo celerrime. C. dpo si quem ibi ad hoc no. bal in prin.

Fallit vbiqñ appellatio esset deserta tex. est no. in. l. qñ nulli in verbo mor. C. de appellatio. que ad hoc ibi no. Bal. z est gl. in. l. ij. in verbo electionem. C. de tempo. appel.

Fallit in condēnato ab arbitro: qz eius sn̄a cōtraria est actiōi vt in §. j. in auc. v̄differen. iudi. z ibi notatur sed in cōtractib⁹ vbi dies ad lecta nō est: non datur quadrimeste ad soluēduſ. l. eū q̄ falsis. §. q̄tiens de p̄bo. obli. z. l. qđ dicim⁹ de solutio z ita voluit no. Bal. in. l. si. C. de executio. rei indica. sec⁹ tñ est in sn̄a arbitri. l. cū dies. §. intra quantū cū. gl. ff. de arbitris. facit. l. j. C. e. o. ti.

Fallit in sententia lata a iudice a cui⁹ sn̄a appellari non pōt tex. est bene notāndus. i auc. vt sponsa largi. §. aliud quoq̄ que ibi ad hoc ponderat Ang.

Fallit in sententia criminali: vt. l. cum res. C. de pen. quem allegat An. in. d. j. debitoribus adde' gl. z docto. in. l. conuerti. de offi. pro. conf. et legat. vbi etiam plene de hac materia. et notat Specu. in titu. de dilatio. in p̄nci. seu. in. §. j. vers. executio. debent differi per xxx. dies. l. si vt dicam. C. de penis. vbi text. notat item etiam videtur in sententia criminali lata a p̄ncipe et si iusta sit. xi. q. vj. capi. apud in fine.

Item fallit etiam dicta regula in alijs multis casibus de quibus habetur per gl. et docto. in. l. si. C. de executio. rei iudi. cum concodantibus.

Regula. cccxcvij.

a littera S

So. clxxij.

Terminus dierum ad appellandum a die sententie datur z non ante vt in auct. hodie. C. de appel. cum si. quibus transactis ad appellandum quis non admittit in. c. concertationi. de appella. in. vj.

Primo fallit vbiqñ litigat quis per procuratorem quo ca- rōies nō poterit amplius appellare qz taciturnitas pcuratoris nocet dñō: ita nota tenet Bar. in. l. j. in. si. qñ appel. sit.

Fallit nisi fuerit notificatus ad domum illius cōtra quem fuit lata sententia quia tunc non poterit ille excusari de ignorantia z ideo cōtra eum currit tempus ad appellandum: ita eleganter tenuit Bal. in. l. j. C. ex qui. cau. maio. z ideo cautela. est qz quando fertur sententia contra aduersarium absentem q̄ faciat statim notificare ad eius domum quia postea transactis decem diebus non poterit amplius appellare quod menti tenendum.

Fallit quotienscūq̄ lata esset sentētia ex cōmunicationis vel sen- sura contra aliquem sub conditione: qz tunc pendente illa cōditiōne z post. x. dies a tempore dicti p̄cepti vel sententie poterit appella- re vt est tex. not. in. c. preterea. el. sc̄bo de apppel. fm̄ do. Jo. an. ibi q̄ opi. est cōmunis licet a malis sententijs z cōditionalibus debeat ap- pellare infra. x. dies a tēpore late sententie vt. l. ij. §. biduum. ff. quādo appel. sit. z no. in. predicto. c. preterea.

Fallit quando iudex in iudiciali grauauit partem interloquendo cum omnis vox iudicis sit sententia. C. de senten. l. stipulatiōis. vt qz forte comminaretur parti aliquid non facere infra mensem vel forte assignauerit locum non tutum qz si non faceret etiam post. x. dies ap- pellare potest: ita no. voluit Pau. de eleaza. in clemen. causam circa prin. de electio. alleg. nota. in. specu. in titu. de appel. in. §. restat ver. sed quid dices. z dicunt ibi docto. z alibi qz hoc dictum est bene notā dumz subdunt se non meminisse alibi hoc legisse est verū qz Imo. ibi videtur illud dictū impugare maxime mōns qz capi. illud indistin- cte loquitur z similiter glo. arg. c. ij. de cōfes. tñ istud dictum cōiter te- netur per docto.

Regula. cccxcviij.

Testamentū si non valet iure codicilloz nō valebit nisi hoc testator expresserit ita vt ab intestator venientes grauati videant vt p̄batur in. l. si. C. de iure codicil. z ibi do. Benedi. de barzis ponens infrascriptas fallentias.

Primo fallit favore libertatis z pie cause dicit bal. l. l. mf. C. de man. pig. per tex. in. l. in f̄o. de fideicom. liber. ff.

Fallit qñ testator apponit distributionem quisquis dicendo quisque mihi res erit de ticio. x. nã tunc ius factã refertur ad codicillos Bal. in. l. duobus. de iudi. z sic non videtur habita soluz relatio ad heredes scriptos in testamento. z per hoc dicit Ange in. l. j. ff. eo. q. cõtrarium videbatur in. l. libertus. §. hec verba. ff. de vulga. z pupil.

Fallit qñ est appositum iuramentum: vt no. in. d. l. ff. z auct. testator vbi iurans videtur apponere clausulã si non valet q. ago vt ago valet vt valere põt per tex. in. l. cõ pater. §. filius.

Fallit si dicat testator q. vult legata deberi etiam si hereditas non adeatur ex testamento. ad hoc vide quod not. Bald. in. l. j. C. si quis omis. cau. testa.

Fallit qñ testator in testamento phibet testamenti effectum qz tunc videtur facta repetitio in venientibus ab intestato: vt dicit Imo. de condi. insti. l. j. vbi allegat. l. lucius. §. fallacia. ff. de leg. ij.

Fallit qñ testator dicit q. vult valere omni solemnitate remota et perinde est ac si apponeret clausulã codicillarem vt dicit Bal. in. l. plenius. ff. deleg. ij. §. si. per illũ tex. qui ad hoc est valde notabilis.

Regula. cccxcix.

Testator testamentum in scriptis clausum sigillatũ z subscriptum ita q. voluntas sua alijs nota non sit nisi post mortẽ suam facere põt vt in. l. hac consuetissima. in princ. C. de testa. z insti. de pupil. substi. §. si quis autem formido.

Primo fallit nisi viuo testatore vel etiam post mortem an ex aperturam vnius de testibus moriatur. ita q. non possit cognoscere suam subscriptionem z sigillum: quia tunc eo casu valet testamentum: ita dicit sententialiter Barho in. l. ij. in princ. ff. quemadmo. testa. ape. Et propterea vni debes hac cautela vt testator conuocet vnũ notariũ qui non sit de supradictis testibus z duos vel tres alios testes z faciat quod singuli dictorum testium qui se subscripserunt z sigillauerunt recognoscant suas subscriptiones z sigillaz in presentia duorum doctorum vel testium trium z dicti notariũ cogat dictum notarium vt conficiat vnum instrumentum de dicta recognitione z subscriptione sigilloz ita securus erit qz non erit opus alia recognitione z hoc modo nõ erit periculum aliqd vel potest alio modo puidere videlicet q. testator a principio quo se subscribunt testes z ponunt sigilla adhibeat notariũ z testes qui sunt rogati in dicta subscriptione z sigillis z de hoc fiat publica scriptura: qz illa pba bit sufficienter z hoc ponit Bar. in. d. l. ij. in princ. Sed prima vel pcedens cautela melior est. Tertio posset aliter puideri qñ testator vellet testari in scriptis z nõ curaret q. testamentũ esset secretum qz tũc pos

set facere publicationẽ fieri eo viuo: vt not. Bar. in. d. l. ij. §. si dubitet zc. Et eodẽ mō dicas de mercatoribus q. de p̄tib⁹ suis sepissime nõ faciunt cõficere instrumenta publica sz scripturas priuatas que dicunt cyrographũ: in vulgari appellat scriptũ de manu: qz est valde piculosum edere z cõficere de hmoi cyrographo aliquod instrumentũ in quo fere semper requir̄ q. interueniat z sit subscriptio striũ testiu ad minus: als nõ valet neq. t3 quãdo est aliqua scriptura priuata nõ pfecta manu alicuius notariũ vt alicui⁹ publice p̄sone vt est singularis tex. in auc. siq. s. vult. C. q. potior. in pignoz. habe. Nã si forte fortuna aliq. testis q. se subscripsit moreret pfecto illud cyrographũ nihil valeret neq. aliq. pacto pbabitũ: si fuerit scriptũ cõditionib⁹ requisitis: vt supra dixi: vcz p̄ manu publicã. vel habeat pariter sigillũ impressum vt est singu. casus z notabilis extra i. c. ij. de fide instrument. z ibi elegantissime p̄ oēs scribētes z de hoc in terminis est gl. elegans z valde notabilis q. hoc expresse dicit extra i. c. inter dilectos. de fide instrument. in p̄bo publica manu. Et ideo sis caut⁹ q. non recipias cyrographũ nisi sit scriptũ de manu notariũ ad hoc rogati vel nisi apponat sigillũ p̄mittētis. Et si potes facias cõfici publicũ instrumentũ put supra dictum fuit.

Regula. cccc.

Testatus pro pte z p pte intestat⁹ a regulariter q. s. decedere nõ põt vt. l. ius nostrũ de regu. iur. cum simi. **I**ntestat⁹ adde do. pe. phi. cor. in cõss.

Primo fallit qñ pupill⁹ fuit a patre institut⁹ z filius naturalis substitut⁹ q. filius i su in littera. t. in miscuit se legitime ipsi hereditati q. psequēs pater ij. parte. z oino in totũ testat⁹ decessit: deinde decessit in pupillari in cõss. lxxxv. i. c. etate z sic h3 locũ pupillaris substitutio de filio naturali facta. Certe h3 als in substitutioe pupillari et pi. plura in lra veniãt bona testatoris: vt. l. sz si pupilli. §. ad substitutos. ff. de vulga. z pupil. in qz fili⁹ naturalis nõ p̄t bonis p̄tis naturalis capere. nisi certã partẽ. j. vñciã: vt. l. ij. C. de manu. libe. illã tñm capiet sz residuũ habebũt heredes pupillares ex immixtione p̄dicta h3 alia bona pupilli aliũde quesita habebit ipe fili⁹.

naturalis ex substitutio pupillari: et sic non veniet venientes ab intestato ipsi testatori cum habeat locum cum testatur: veniet venientes ab intestato ipsi pupillo: et per quos ipse pupillus decedat per parte testatorum quia in pupillari substitutio que est ipsius testatoris. ut in insti. de pupil. substit. §. i. et per pre in testatorem ut in bonorum paternorum residuo per mixtionem questio: quia in illis non venit datus substitutus: et sic ista ratio fallit quando quis non sibi facit testamentum sed alteri: ut per in filio pupillariter substituto filio suo naturali: et per hac fallentia allego. tex. valde no. in l. si is qui. ff. de vulga. et pupil. et no. quia novum est et pulchrum.

¶ Fallit in casu enc. si qua mulier. C. de sac. san. eccle.

¶ Fallit in casu. l. j. et ibi affirmat Bal. C. de secun. nup.

¶ Fallit in casu. l. si arrogator. ff. de adop. §. in 3mo. in l. dotem. ff. de ma. et in. d. l. si is qui.

¶ Fallit in casu quem ponit Ang. et refert Jo. an. et Jo. de imo. in l. q. in prin. de vulga. et pupilla. §. quoniam filius miles substituit filio suo vulgariter et talis filius redditus erat patri potestate auum tenebit substitutio in quo ad consuetudinem p. l. miles ita. §. si exheredato. ff. de testa. mili. sic pupillus decedat per pre testatorem et per parte intestatorum: si primo moriatur pupilli demum auus postea pupillus et hoc privilegio militis.

¶ Fallit favore pie cause §. in Bar. in l. j. C. de sacrosan. ec. p. tex. in l. si miles unus. ff. de testam. mili. et Bal. Trium in. d. l. j.

¶ Fallit in casu. auc. ex ca. C. de libe. pte. vbi legata preservantur ex testamento institutio vero non sed ab intestato ex quo sequitur: ex vno mirabile: ut dicit etiam do. pau. de ca. ibidem quod legata debentur ex testamento quia hereditas adit ab intestato quod est non ad limitationem ampliationem gl. no. in l. q. filius. §. servus. ff. de here. insti.

¶ Fallit in casu quem posuit Jo. de imo. in l. marcellus. §. q. liberando in si. §. col. ff. ad trebel. v. si miles substituat extraneos post aditam hereditatem in puenientibus ab eo qui presuit. l. neque enim. §. si deponat. de testa. mili. et h. in l. in testamento. C. eo. titu. et ille cui substituit nullo modo dicitur testamento sed ipse Jo. loquat duobus testamentis tamen hoc sentit vbi ibidem.

¶ Fallit etiam in casu. l. sed cum mulcta. C. de bonis libe. quia cum filius fa. possit testari in bonis sibi donatis ab imperatore. l. augustus. ad instar. castrensis peculij ut ibi iuncta. l. ff. C. de inoffi. test. poterit circa alia remanere intestatus.

¶ Fallit quia licet testamentum expugnetur de iure pretorio: tamen remanet validum de iure civili ergo de iure pretorio decedit intestatus sed de iure civili testatur. l. si filius qui in potestate patris. ff. de liber. et posthu. l. cum servus insti. de inoffi. testamen.

¶ Fallit in casu no. quem ponit Ang. l. auc. ex testamento. C. de sec. nup. v. quia ex testamento filij possunt succedere transmissas ad scda vota an successione sed in prima successione non: ita. l. femie. eo. si remanet i. corre. cia. quia oia perfecta ex paterna substantia debentur fratribus defuncti reservata aut vniuersa pleno iure acquirunt: de hoc est tex. in l. mater. C. ad terul. scdm ipm et sic filius decedit pro parte testatorum et per parte non.

¶ Fallit in casu. l. q. alia. §. iterdu. ff. de acq. here. et ibi per Jo. de imol. et do. pau. d. cast. q. et alleg. gl. l. iij. ff. de acq. here. et ibi per Jo. na. tu es heres ex testamento et tunc est tuus ab intestato. tamen est heres ex testamento mediante persona tua: vbi tu diuersis respectibus decedis testatorum: et itestatorum: nam non respectu persone primi defuncti: sed respectu tui decedis itestatorum.

¶ Fallit quia ex dispositione legis potest fieri quod quis potest per parte decedere testatus et per parte intestatus: ita dicit Bald. in l. i. C. de summa trini. ver. sed presupposito quod valeat statutum. et. xx. coll. alleg. no. per glo. in l. in substitutione. ff. de vulga. et pupi. cui adde quod dispositio vnius non intelligitur hoc velle in duo: ut est tex. et ibi Bar. in l. si ego.

¶ Fallit videlicet presupposito quod valeat statutum quod pater possit filium suum instituere spiritum non operabitur circa bona sita extra territorium statuentis per Bal. in d. l. si. in si. ff. de inoffi. proconsu. et idem tenet Bald. in dicitur. l. et facit quod statim dicitur.

¶ Fallit quoniam statutum disponderet quod filius fa. possit testari: quia non extendit ad bona sua sita extra territorium statutum. Regula enim ius nrm. et l. i. §. ex fundo. cum simi. ff. de here. insti. pcedit in eo qui potest in totum testari. si supra. de inoffi. test. scdm Bal. in d. l. i. C. de sum. tri. xxv. col. ver. querit verum istud testamentum. et dicit idem tenere Bartho. et vide ad idem Jo. an. de imo. in l. post dotem. in si. pe. col. ff. solu. ma. et.

¶ Fallit in casu insti. de leg. agna. tu. verb. quod autem lex. vbi quo ad tutelam decessit intestatus tantum.

¶ Fallit in casu. d. l. sed cum patrono. ff. de bono. pos. vbi de bono pos. §. tabu. et scdm tabu. ratio est quia per contra tabu. non aduocat totam hereditatem secundum Ange. in l. postremo. et ibi dixi. C. de contra tabu. bono. posses.

¶ Fallit per eandem rationem vbi similiter concurrunt contra tabu. et secundum tab. v. quando preteritus est in eodem gradu quo institutus et sic institutio et preteritio in eodem gradu versantur: text. est not. in l. si duo et ibi not. de lega. prestan. et dixi in d. l. postremo Ange.

¶ Fallit similiter concurrunt ad facultatem conciliandi vtriusque hereditatem quam futurus declarat euenus: videlicet in casu. l. illud. §. si. ff. de per tabu. cuius ratio potest esse: quia si natus esset posthumus et viveret iam natus institutus concurrent bono. pos. contra tab. et scdm tab. quia preteritio et institutio versarentur in eodem gradu per. d. l. si duos. v. supra notantur.

De regulis incipientibus.

Fallit in casu quem dicunt esse. in. d. l. qui se pareris. in vna fallen: na in dubio an in suitate sit locus successorio edicto.

Fallit in casu quem dixi in. l. postremo. C. de contra tabu. et ibi est tex. fm vnum intellectum.

Fallit in casibus qui colligi pnt: vt in auc. hoc amplius. C. de fidel. co. vbi loquitur de legitimatioe filij. interdu loquitur q quis desinit esse heres ex testamto: z ampliatu etiā habere locū in herede alte rius persone nō institute nec substitute: quoniam cū venientibus ab intestato: vt ibi tex. no. z facit glo. fi. ibi vt p teipm colligere poteris: scias etiā q sicut quis nō pōt decedere regulariter pro parte testa tus: ita nec quis p parte intestatus: vt. l. i. z. l. si solus. ff. de condi. in. sti. z p Bar. in. l. si. C. eo. ti. ille etiā casus vulgaris est q quis pōt de cedere pro parte status z p parte intestatus. l. certa. ff. de inoffi. test. vbi verba sine tanq̄ stricti iuris in vna parte nō extendūtur ad aliā facit. l. i. C. ne plures vna snia: z hec sufficiunt pro nunc.

Regula. ccccf.

Testis dicti sui causam non reddens probat et eius dictum valet. l. solam. de testibus.

Primo fallit si iudex interrogat gñalr qd scis qz tenet rñdere z reddere causam. c. cam. el. primo in. iij. col. de test.

Fallit si test. iurauerit dicere siue fuerit interrogat^o siue nō de cā: ita de no. Bal. in. d. c. causam. allega. not. in. c. fraternitatis. de testi.

Fallit quando est negatiua probanda: vt q aliquis non sit curabi lis: ita Bal. in. d. c. cum causam: in. iij. col.

Fallit in dominio probando Bal. in. d. c. causam.

Fallit si test. dicit certus sum q debet reddere rationē huius cer titudinis: non autem probat si dixit ita verum esse quia certus sum. Bal. in. d. c. cum causam. in penul. collum.

Fallit qñ test. deponit siue de fama siue infamia. qz dñ reddere ra tionē dicti sui. ita Ange. in. l. quantū. §. quantū. ff. de infami.

Fallit quādo deponit super articulo vnus ita in. d. c. p̄sum.

Fallit qñ pars aduersa petijt interrogari testē de cā scientie: nisi iudex non interrogaret non valet dictū: vnde cautela est q pars pe tat: z ita dicit Abb. sicu. in. c. cum causam. de test. z ibi Jo. and.

Fallit qz si test. deponit per vim: videtur nulli q etiam debeat red dere causam alias non valeret eius dictum Bald. in. l. q tamen. §. si arbi. ff. de arbi.

Regula. cccciij.

Testis nō interrogat^o causaz dicti sui dicere nō tenet. vt test. glo. in. l. i. ff. de no. ope. num. z in. l. solā. C. de testi. c. cū caum ex eo. tit. z. iij. q. iij. §. solā. z est glo. optims. in. c. cum nobis

a littera: I Fo. clxxvii.

Primo fallit vbiqz testis deponeret sup his que nō possunt sensu corporeo percipi: qz tñc tenet assignare cām sui dicti etiā si nō sit interrogatus Bal. in. l. iij. col. C. de sen. que sine cer: quanti. dicti q testis deponens super interesse tenetur assignare cau sam dicti sui: et hanc limitationē ponit Inno. in. c. cuz causam. de pro bati. z idem tenet Bar. z Bal. doct. in. d. regula. C. si ex falsis instru. z in. l. conuenticulam. C. de epis. z cleri. Bald. in. repeti. l. i. C. de rei ven. in. d. l. pe. C. que senten. sine cer. quanti. ad fi.

Fallit in teste pbante negatiua: vt tenet bald. in. l. cū. §. si integre. ff. de trasac. vbi alleg. glo. in. i. in pri in verbo interdictū. de iti. actioz priua. adde Bal. idē tenentē in. l. actor. C. de pba. z collr ex no. p glof. in. §. qñ vero absens. in verbo vidisse. i auc. de here. z fal. z ibi etiā te net Bald. in. repe. l. ij. C. d rescin. ven. in. vl. carta. z Bar. in. cōfl. suo. in. cip. clarissime dñe Cy. in. d. l. actor. Ange. in. §. hincinde. circa vlti. re gulā in auc. de here. z fal. doc. in. l. pantoni^o. §. rei pduellionis. ff. de acqui. here. cano. in. c. bone. el. i. de elec. Bar. in. cōfl. incip. commune.

Fallit in teste deponere sup infamia alicuius. ita tenet Inno. in. c. cū oportet de accu. qd reassumit. Ang. in. repe. l. qd ē. l. xi. col. C. de ac cu. bal. in. l. qd ergo. ff. de his q not. infa. Bart. refert. d. l. quid ergo.

Fallit vbiqz esset testis pductus ad reprobandū aliqđ postum ab aduersario: qz tñc tenetur reddere causam sui. dicti. ita not. tenet Bald. in. l. presbyteri. in. vltimis colum. C. de epis. et cleri.

Fallit vbiqz testis asserit de contentis in capitulo se tantū sci re q titius occidit seyum: nam tunc non probat: licet per iudicem de causa scientie non fuit interrogatus nisi reddat rationes dicti sui: qz dicendo se scire potest intelligi scilicet per vehementē opinionē z nō per sensum corporeū ita singulariter decidit Bal. in. c. si. in. ff. de iura. calū. alleg. no. per glo. in. l. pantonius. §. re i perduellionis. z glo. no. in. ver. querere. ff. de acquirē. here. sed si testis dixisset vere titius occi dit seyum probabit: qz vere nō dixisset nisi res visu percepta fuisset z retenta in memoria. ita not. in. l. ij. in. prin. ff. de aqua plu. arce. z hoc modo dicit se limitare glo. in. d. l. solam. C. de testibus. z dicit Bal. hoc esse suum nouuz dictum. ad idem facit quoniā vicinus potest dineri si mode super factis vicini per varios sensus corporis probare: puta per visum siue per auditum vel per famam: vt de se patet: et tamen si testis interrogatus de causa scientie respondeat se scire quia perce pit sensu corporeo non probat: vt sing. voluit bar. in. l. testium. C. de testi. in. iij. q. qz esset presumēdū in teste rez distractiuam. Item quia dicta causa ratione generalitatis est obscura: vt l. pretor. in. punci. ff. de injur. et. l. item exigit. ff. de dolo. et probatio obscura non relea

nat: uti. c. i. phtis de pba. z idē sentit ipse i. l. s. i. ff. C. de bo. pos. scdm ta
bu. s. hīs nō obstāub⁹ in p^rariū videt veritas qm̄ illud qd̄ q̄s vehemē
ster opinat nō est pprie scire: vt est glo. hic valde no. in. l. ij. §. pe. i. ver
bo sciūt. ff. de aqua plu. ar. ag. gl. i. l. si duo. §. pe. i. h̄bo in rē. ff. vt possi.
enur gl. i. l. liberta. ff. d. pec. z ē gl. ro. i. l. pater fa. i. h̄bo. ff. de here.
insti. z illā dicit ibi Bal. z imo. esse singu. no. ad hoc. f. q̄ scire pprie ē
tm̄ eoz q̄ h̄a sunt scdm eos: facit rex. cū gl. q̄ si testis dicat de ptēis i.
c. se scire q̄ sic fuit videt oicere q̄ ita verū se habeat licet Bal. ibi. p̄e
directo cōtradicit hīs q̄ ipsemet tenuit in. d. c. si. de iuramen calum.
¶ Adde q̄ ad hoc etiā facit q̄ scire est rēp cām cognoscere sicut in
quit philosophus: z refert Archi. de pe. dist. iij. in. c. i. domo. p̄firmat
p no. p Bar. in. l. q̄ dona. §. alieno. in vit. col. ff. dam. i. fec. dū dicit q̄ in
teste vep scire nō intelligit p vehemēntē opinionē: sed p veritatē al
leg. no. p Inno. z Jo. an. in. d. c. i. de iura. cal. i. antiq̄s in h̄bo in dubio
pprie accidere debēt. z in. l. i. §. hīs q̄ nauē. ff. de lega. iij. J̄rē p hoc ē
facit q̄ videmus q̄ si testis interrogatus quō scit dicat se scire: q̄ ma
nibus tetigit: put est si nō esset res tāgibilis z materia corporea. l. ij.
in. in verbo. minus tetigi. z ibi ad hoc nota. Bar. p illū rex. C. de pre
ci. m. no. lib. xi. z nota: bal. in. l. nō ol. ff. de legi. z illū tenet Bar. in ru.
C. si ex falsis iūru. i. vit. col. bal. i. d. l. solā i. vij. col. C. d. etesti. z maxie
cū dictū nō est calūniandū sed iuuādū ita inq̄t bal. in. l. de q̄b⁹. ff. de
leg. in pe. colū. vbi ipse alleg. no. p bar. in. l. i. ff. si certū petā. bal. i. l. ij.
C. de rēpo. appel. vbi inq̄t q̄ rō reddita p testē nō est calūnianda sed
adaptanda si id p testes dicit scire alleg. no. p bar. in. l. de etate de in
terroga. actio. z ita etiā dicit Bal. in rubi. de rerū diuiss. no. alleg. per
glo. i. l. stipulatio ista. §. hoc quoq̄ in. ver. stipulat. ff. de ver. sig. z ideo
nō videt verū illud qd̄ dicit bal. in. d. l. testis in. iij. z. vi. col. q̄ videt q̄
testis q̄ interrogat de cā sciētie si dicit se scire eo q̄ pcepit sensu corpis
pber: q̄ dicēdo se scire intelligit p veritate nō ex vehemēnti opi. vt in
pra dictū fuit. z ideo cū assignat rationē q̄ pcepit sensu corpis intelli
gitur de sensu illo p quē p̄cipi pōt veritas hoc pbo etiā p. d. l. testis.
in verbo presentia vbi probat sufficere: q̄ testis interrogatus de cā
sciētie dicat scio: q̄ fuit presens: z est optimus text. in auc. de fide in
stru. §. si quis igit. ver. presentibus z ibi alleg. illū rex. no. Ange. z est
tex. in. §. oportet. el. ij. h. presentib⁹. eo. ti. z no. Bart. in. l. i. §. si. de auc.
tuso z in suo tractatu de teste Bal. in. d. l. i. ff. de bono. pos. secundū
tab. ad si. z in. l. si non speciali iuxta prin. C. de testi. z in. c. i. de contro
uer. de inuesti. inser dñm z vasa. z in. d. l. testium. z ibi etiam Saly. ce
no. Jo. de imo. in. l. heredes palā in p̄. ff. de testa. z in. l. ij. §. si. ff. sol.
ma. Jo. de imo. et de. Abb. in. c. peruenit. el. ij. de testi. cogen. tamen

cōstat q̄ presentia in genere potest se habere ad vi
sum tm̄ z ad auditum tm̄ z sic de alijs sensibus: ergo
cum testis probet dicens se scire: q̄ fuit presens / se
quitur q̄ intelligit deponere per illum sensum cor
poris p quē veritas illius actus percipitur licet ipse
specificē sensum corpore non exprimat Et ex predi
ctis videt q̄ decisio Bal. in. d. c. si. de iura. cal. non vi
detur vera: z similiter alia decisio Bal. in patrefa. l.
testium. C. de testi. z hanc opi. tenet etiaz preceptor
meus do. Alex. de imo. in. l. i. ff. si cer. pe.
¶ Limitatur dicta regula pcedere vbiq̄ testis
non fuit interrogat⁹ p negligentia partis vt: q̄ nō
petit in interrogatorijs suis secus aut si p negligē
tiam seu per ignorantia iudicis ita voluit eleganter
Jo. an. in. d. c. cū causam de testibus.
¶ Et adde predictis nō assignans rationē sui dicti
interrogatus nedum simplicē probationē facit: sed
etiā nullā presumptionē inducit ita tenet Specu. in
de ro. in. l. ij. in princ. ff. de noui ope. nun. qui alleg.
Specu. in dicto loco z de hac materia vide etiā per
Ja. de bu. in cōs. suo incipit. questio talis est zc. vbi
no. dicit q̄ plus creditur duobus assignantib⁹ ratio
nem vici sui q̄ interrogati nō fuerint q̄ nullis alijs
non reddentibus rationē dicti sui: q̄ examinatio te
stis de causa non interrogati non caret aliquali du
bio cum iudex nō laborauerit ad veritatē inquitren
dam prout debet vt. l. ij. C. de eden. z. xxx. q. vlti. z in
c. ad audientia. vide aliqua supra in altera regula.
Et vide etiam de materia ista. c. sacramentū de con
sue. rec. feu. vbi habetur q̄ testis non interrogatus
de causa sciētie nō solū probat: sed etiam nō facit se
implenā probationē q̄ alias faceret si sic fuisset in
terrogatus z illū rex. alle. pro ling. Ludō. de ro. in. l.
admonendi. ff. de iureran.

¶ Regula. cccclij.

Testes publicat⁹ attestacionib⁹ in cā prin
cipali in cā a appellatiōis a super
antiquis capitulis amplius produci nō possunt: vt
per doc. in. c. fraternitatis. de testi.

¶ Appellatio
nis. ad materia
vid do. pe. p̄h.
cor. i. p̄s. xxvij. ar
cip. in p̄h. p̄ to
tū vbi ponit nū
q̄ id testes sup
eisdē vt directo
p̄ss i cā appel.
post publicatio
ne p̄cessus i p̄i
ma cā examari
possint z quid si
sint examiatan
p̄bēt: si h̄ fuerit
oppositūz oino
vide eū in cōs.
clxxiij. incipi. in
hac i l̄ra. b. i. iij.
p̄ter i p̄s. cccxij
inci. i cā in l̄ra. d
cip. visa in l̄ra. b
in. iij. p̄te. z i cō
si. clxxxv. inci. l. z
in l̄ra. c. eadē p̄
te. vbi an testes
possint repeti p̄
publicationē p
cessus sup eozū
dicto dubio sal
tē officio iudi

De regulis incipientibus

Primo fallit qñ testes in causa principali nō fuissent recte examinati vt est tex. cū glo. in ver. recte. de testi. in cle. z in c. cū venissent. eo. tit. z Bar. z doc. in auc. hac q̄ semel. C. de proba. z est ratio qz qñ non sunt recte examinati tūc est ibi dolus ver^o examinantis: vñ dolus p̄sumpt^o subornationis cessat: vt habet in. l. veluti. ff. de eden. p̄ Sul. Cy. Ray. z ita no. Bal. in. c. j. §. j. quid si inuesti.

¶ Fallit qñ testes nihil deposuerūt z dixerūt se nescire vel dixerūt se nō recordari: ita Jaco. de bel. p̄ illū tex. i. c. j. §. j. z ibi. Bal. z Ja. de al. in. tit. d. d. si inuesti. facit glo. in. c. cū causam el. ij. §. vide de testi.

¶ Fallit qñ reus nō esset admissus ad probandū de p̄sensu partium. vel iuris dispositiōe: nam tunc nō obstaret eū didisse testificata etiā super directo p̄trarijs z iste est casus no. in. l. officijs. ff. intelligēs. C. de rei vendi. fm̄ Bal. qui ita sing. no. in. c. j. §. item si vasallo in tit. de cōro. inuest. in vsibus sen. ¶ Fallit qñ cōsensus partiu interuenit vt possit p̄bari post dicta testificata p. l. si quis in cōscribendo. C. de pac. z in. c. cū apostolicā. de relig. cū simi. facit q̄ dicit i. c. tuis. de test. nisi versaretur utilitas publica vt per Anto. de bu. in. c. fraternitatis ibi z doc. z Saly. in. d. auc. hac qui semel. in. iij. q.

¶ Fallit qñ iudex indiscerere festinasset z p̄prio odio vel ira publica vit testes vt impediret alioz testificatiōes vt h̄r in. c. p̄petuas b̄ test.

¶ Fallit propter defensionem innocentis in causa criminali. arg. l. j. §. si quis vltra. de questionibus. z ita no. doc. in. c. fraternitatis. z in. d. auc. hac qui semel.

¶ Fallit qñ iudex p̄cedit p̄ inquisitionē. z ita tenet Bal. in. l. presbyte ri. C. de epil. z cleri. z doc. in. c. cum clamor de testi.

¶ Fallit qñ instantia variatur qz sit transitus de casu ciuili ad criminalē vt p̄ Bar. in. l. ij. §. j. ff. quoz. ap. z in. l. nil. de condi. indeb.

¶ Fallit si veteres attestatiōes neglexerit. d. l. veluti z. d. c. fraternitatis vbi per Jo. an. z per doc. in. d. auc. hac qui semel.

¶ Fallit qñ p̄m̄ obscure deposuerunt vt. c. cū clamor. de testi. z pro ducitur instr̄m̄ aduocat testes: nam tunc cessat timor subornationis vt per do. Anto. in. c. series de testi. facit q̄ no. Bar. in. l. certi conditio §. qm̄ ff. si cer. pe. z Jo. de imo. in. d. c. series. hoc tenet Lud. de ro in dicta rubz. de arbi. in. l. iij. §. xxx.

¶ Fallit in processu in causa heredis vt tenet Archi. in. c. per hoc de heredi. in. vj. z Ja. de alua. in. c. j. §. que sit inuestitura.

¶ Fallit qñ esset cōsuetudo z statutum aliter vt no. Jo. an. in. addi. specu. in. tit. de excep. ver. sed nunquid.

¶ Fallit qñ allegatur fallitas cū corruptione testiū vt habet in. c. series de proba. z doc. in. d. c. fraternitatis. z hoc tenet Ang. in. auc. de

a lra. I

fo. clxxix.

testi. §. qz vero in fi. col. ij. qui allegat rationē fm̄ do. Anto. de bu. qz sicut sn̄a venalis est ipso iure nulla ita dictū testis venale. sed nō est dubiū qz dictū test. nō valet etiā p̄bationibus factis itē nec testiū p̄ductio: vt in. d. c. de test. z in. l. si. C. de testi. ergo zc.

¶ Fallit qñ vult simul z semel dicta testiū p̄ eos reprobare s̄z bar. i. auc. q̄ semel. z i. d. c. fraternitatis.

¶ Fallit a in cā matrimoniali fm̄ Jo. an. in. c. series. z doc. i. d. c. fraternitatis. z i. d. c. iuravit. de p̄ba.

¶ Fallit qñ quis didicisset testificata trāsitorie z nō plene z perfecte vt plene p̄ doc. in. d. c. fraternitatis z in. auc. hac qui semel. z in. c. vlti. de testi.

¶ Fallit qñ in p̄promisso. esset dictū qz p̄cedi possit alijs solennitatib^o non obstantib^o Lud. de ro. in. d. rub. de arbi. in. x. col. q̄ no. pro. compromis.

¶ Fallit si testis productus est excōicatus vel alias inhabilis qz tunc restituitur ad eosdē vel alios fm̄ Lud. in. d. rub. de arbitris.

¶ Fallit si per euidentiā facti constat contrariū fm̄ Bal. in. d. auc. qui semel z Lud. de ro. in. d. §. arbi. z flor. in. l. qui seruū in. fi. princi. ff. de interroga. acti. z Bal. in. d. l. i. C. vt que desunt adno.

¶ Fallit vbi licet nō variatur articulo in substantia variat tñ modus facit ad idē p̄cludend^o: vt in. c. attestatiōib^o. de despō. impu. z ibi p̄ Anto. de bu.

¶ Fallit qñ ille q̄ didicit testificata obliuioni tradidit. fm̄ Ange. in. auc. de testi. §. qui arbiter.

¶ Fallit si in illa instātia primo agebat ex p̄ctu post ea ex delicto vt p̄ Ang. in. l. quedā tabular. ad fi. ff. de fur. vbi dicit de hoc esse casum apertum.

¶ Fallit qñ testes fuerūt publicati sed nō venerunt in noticiā partz. vt habet in cle. de testi. z per doc. in. c. fraternitatis z in. d. auc. hac qui semel.

¶ Fallit qñ pars vidisset solū exemplū testiū vt no. Bar. in. l. si. per illū tex. ff. quēadmo. testa. aperi. sed non cōfirmaret. ¶ Fallit si audiuit a testibus sed nō legit dicta sua. doc. in. d. c. fraternitatis.

¶ Fallit qñ audiuit a testib^o qui testes deposuerūt super eo qz non fuit articulatus vel deductū fm̄ Inn. in. d. c. fraternitatis. z in. c. ex tenore de testi. z in cle.

¶ Fallit. vide felix. in. c. latoz. i. ij. co. v. sc̄da. de claratio b̄ re iudi. in. d. c. series l. ij. col. ver. i. gl. fi. in. fi. de testi.

De regulis incipientibus.

de testi. Bar. in auc. hac q̄ semel. z Ang. in. d. §. qz vero multi in prin.
vbi etiā si iurassent super tota causa de consensu producentis &c.
¶ Fallit in minore qui integrū restituit: vt. l. minor. xv. annis. ff. de
mino. z doc. in. l. vbi. ff. de edē. z ibi vide per Ange. q̄ ponit etiā in mu
liere vel rustico in. d. §. qz vero in auct. de testi.
¶ Fallit qñ quis vult producere novos testes ad reprobandū anti
quos de corruptione vel peritio. glo. est ordi. iij. q. iij. c. alias. §. pa
ter. ver. sunt aliqui testes. z Ange. in. d. §. qz vero multi &c.
¶ Fallit vbi datur p̄missi z cautela q̄ sp̄ possint testes p̄duci etiā post
didicita testificata z det nota testū iudici si est absens qz tunc iudex
in q̄ non est subornatio recipere debet. ita dicit sing. Bal. in. l. fi. C. de
ap. z p̄ Pau. de ca. in. p̄. cclxxj. q̄ refer̄ in ti. de test. q̄ no. s̄na.
¶ Fallit qñ testes noui nō veniūt ad coadiuādōs veteres test. vt si
p̄bau p̄ duos testes intentionē meā tu p̄basi t̄riuz iterū potero p̄
ducere qz nō est q̄ mihi iputez si plures cōtra te p̄duxiz cessat timor
subornatiōis ita no. sing. Inn. in. c. cū clamor. de testi. z sentit glo. in. c.
ex tenore eo. ti. z hoc etiā no. Abb. in. d. c. fraternitatis
¶ Fallit qñ primo facta esset probatio p̄ instrū: qz tunc potest fieri
per testes vt p̄ glo. z doc. in. l. officiū de rei vendi. z glo. iij. q. iij. §. itez
criminalis. ver. itē si q̄s z in. d. c. fraternitatis. z. l. si quidē. C. de excep.
z florā. in. l. cum de indebito. de proba. in. prin.
¶ Fallit qñ princeps expresse per rescriptū hoc cōcederet vt not. in
Spec. de resti. in integ. §. vl. ver. in causa z ver. xvij. qd̄ intelligitur qñ
dñs facit ex certa scientia. ¶ Fallit qñ testes pri^o sunt publicati ad
eternā rei memoriā h̄z formā. c. significauit de test. vt in. d. c. fraterni.
¶ Fallit qñ nulli sunt testes producti licet sint data capitula qz tex.
in auct. de teste. §. quia vero multū ponderat dictum testium fm̄ do.
Anto. in. d. c. fraternitatis.
¶ Fallit qñ subest aliqua iusta causa qz tunc subuenitur p̄ restitutio
nē in integ. ex clausula generali per. l. §. ff. ex qui. cau. ma. fm̄ Inno. in
c. int̄mavit. de test. Anto. de bu. in. d. c. fraternitatis.
¶ Fallit qñ articulus sit sup̄ notorio licet cōtineat antiquā causam
vt probat in. c. dudū. el. §. de elec. cessat em̄ presumptio simulationis
sr. c. dilectus. de pur. ca. fm̄ Abb. in. fi. penul. col. z Bald. in. l. §. C. vt q̄
desunt aduo. partiū iudex suppleat.
¶ Fallit in omnibus casibus in quibus sententia nunquam transit
in rem iudi. vt in causa matrimoniali. et per Inno. z Do. in. c. series.
Ange. in. §. quia vero in auc. de test. in. iij. col. ver. opponitur vlti. z p̄
Albertum malletam in suo tractatu de testi. in. lxxij. col. q̄ no. ad ca
sus in quib^o fertur sententia p̄ peritos: qz talis sententia nunq̄ trau

a littera L.

So. clxxx.

st̄ in rē iudi. fm̄ Spec. in rub. de postulādo. z Ant. de bu. in. c. propo
sisti. de p̄ba. z Nico. in. l. qd̄ si nolit. §. si m̄cipiū. ff. d̄ edil. edic. z bar
in. l. ab hostibus. §. si vir vxorem. ff. solu. mat.
¶ Fallit vbi nō obstat receptio rei iudi. fm̄ Abba. in. c. fraternitatis.
¶ Fallit vbi p̄mittit instantia fm̄ Abb. z zaba. i. c. fraternitatis z za
ba. dicit q̄ Stephan^o tenuit t̄rium in cle. de testi. z d̄t esse veri^o q̄ p̄
empta instātia nō perimunt̄ dicta testū. vt h̄r in. c. cām c̄ de testi. et
si subest idē timor subornatiōis. z hoc t̄z Bar. in. l. §. ff. iudi. sol. z in
l. §. §. ff. vi. bo. rap. z Abb. z zab. in. d. cle. de testi.
¶ Fallit qñ est inter al̄s p̄sonas: vt in. c. p̄stitu. de testi.
¶ Fallit qñ iuuat mod^o adēdū: vt ē tex. in. c. veniēs de testibus.
¶ Fallit qñ testes fuerūt examinati sup̄ valore rei z publicati: nā ite
rū pōt̄ examinare testes sup̄ arti. p̄cludēte maiorē summā in cā appel.
bar. z Ang. ponūt. l. cū furti. d̄ i litē iurā. bal. l. c. cū cāz el. sc̄do. de testi.
¶ Fallit qñ primi testes fuerūt examinati in iudicio summano. z pe
t̄ q̄ examinent̄ in plenario inter easdē p̄tes: vt in. c. veniēs. z in. c.
tua de testi. saluo. in̄ nisi testes in p̄ma cā summanā fuerūt examina
ti plenarie vt no. sing. Jaco. buc. in. l. ab hostib^o. §. q̄ simpliciter ff. ex
q̄ cau. ma. Ant. zab. in. c. fraternitatis in pe. col. qd̄ no.
¶ Fallit qñ iudex suo officio vult testes repellere nā repellere aliuz
est inducere p̄ inuestigāda p̄tate nā tūc pōt̄ gl. in. c. p̄ tuas. de testi.
Ang. in. §. quin. no in. iij. col. in. fi. spec. in. ti. de dispu. z alleg. §. §. §. §.
sed pone iudex z Bal. in. l. §. C. de sen. que rescin. non pos.
¶ Fallit qñ cōclusio cause esset tacite vel expresse p̄ iudicem renoca
tāta sentit Ant. in. c. auditis. de procur. z cōfirmat̄ dñi de rota cōclu
sione. cxxj. z cxxvj. z in oibus istis vide Spec. in. ti. de testi. §. satis
vtiliter. vbi enumerat casus vbi non obstante publicatione possunt
testes p̄duci. de hoc vide gl. ordi. iij. q. i. §. itē in criminali. z p̄. Cy. z
latius per Saly. in. l. si quis testibus. in. iij. q. C. de testi. z per Bar. in. l.
qui salutē z per Saly. in. l. si quis a se fundum. C. ad velleis. z Bald.
in. l. fi. C. de appel.
¶ Fallit in cā matrimoniali qñ tractatur de matrimonio separando
quo casu admittunt̄ testes etiā publicatis attestatiōib^o sup̄ eisdē ca
pitulis vel omnino cōtrariis: tex. est in. c. series. de testibus.
¶ Fallit qz etiā post publicationē testū possunt admitti testes sup̄
eisdē capitulis vel cōno cōtrariis: qñ simul cum eis p̄ducere t̄ instru
mētū coadiuans illos testes istud est dictū Ant. in. c. series: qd̄ pla
cet Inno. z probatur in. d. c. series.
¶ Fallit qñ iudex ex officio suo pōt̄ repetere testes nō aut̄ ad instan
tiā par. glo. est in auc. quia vero.

De regulis incipientibus

¶ Fallit qñ index ex officio suo fecit testes nō bene examinatos iterū examinare Albe. de ro. in. l. solay. C. de testi.

¶ Fallit qñ in qñtus post didicita testificata pōt pducere testes in quacūq; cā: ita Bal. in. l. eos. §. si qñ autem in. iij. col. de appel.

¶ Fallit qñ publicatis attestatiōibus pñt pducere testes sup pñs capitulis qñ qñ simul. z semel dicit et pbat bal. in. d. auc. qui semel. C. de proba.

¶ Fallit qñ l. de testi. fuaref in foro ecclesiastico tñ remediū est quod ille qui non pñt pducere testes sup vidi. testificatis nota testium dz iudici dare z se absentare in quo iudice nō timef subornatio: z tñ recipiat dictos testes z iuramēta z positiōes vt patet eoz testimonio qđ est mirabile. ita bal. i. l. ampliore: ppe. fi. C. de app.

¶ Regula. ccccij.

¶ C. c. qñ vbi vide oino. fely in pñ. v. col. §. si circa primam.

Testes pte pñte z nō citata rkariter nō recipiunt lite nō contest. in. c. qñ a l. pñ. vt lit. non contest.

Primo fallit qñ ipse actor agere nō posset de pñti vt qđ debitū sit pditionale in die vt pdeat ex alio arbitrio cū tñc recipi possit. lit. nō pte. ff. ad. l. aquil. l. aql. z extra de ver. signi. c. ea que.

¶ Fallit qñ ipa pars eēt pñs z impediret litē ptestari p id qđ habetur extra de iudi. c. pe. z si.

¶ Fallit qñ dignitas excitaref. extra ne sede vacante. c. vlt. circa qđ vide quod ibi no.

¶ Fallit qñ exigitur pte pñte z illa sit vnus militio sus tyrannus quē actor conuenire non audeat nec testimoniu recipi cū tñc iudex eidē actori iuste timēti z qualiter possit pvideat in testiu receptiōe arg. eē de appe. c. si iustus. z pñsiderata negocij qualitate z alijs circūstātijs recipiet testes quot poterit et diligēter sustinebit interesse rei in ipsoz examinatōne reseruando sibi exceptionez in persona in dicta causa fm host. z Joā. and. in. d. c. qñ vt lite non contesta. z no. ad hoc etiā in. c. si. extra de here. i. vi. fm. Nico. Nō obstat. tex. in. pallega. c. qñ facieno mētionē de reo qñ est pñmox vel absens cū habeat

a littera L.

fo. clxxxj.

respectū ad id qđ cōiter accidit fm do. Nico. in pallega. c. qñ. frequēter. vt lite nō cōtest.

¶ Regula. ccccij.

Testiu corruptio sit post sniam opposita nō fuerit de ea in cā appellatiōis opposita nō poterit vt dicit Jñ. z Jo. an. Jmo. in. c. l. de pba. z Bar. in. l. diuus. ff. de re iudi.

Primo fallit qñ snia non transsit in rem iudicatā vt qđ ab ea fuisset appellatū: cū tñc sine dubio possit opponi de ea: vt. l. p. hāc. C. de tēpo. appel. Jñ. si esset lata in tali cā in qñ nō transsit in rē iudi. vt in cā mñimonialiū tunc sif de ea opponi possit z probari.

¶ Fallit qñ opponeretur de ipsa corruptiōe aliter facta videlicet quando testes receperūt pecuniam pro dicēdo falso testimonio qđ dicere pmiserūt. cū z tunc possit opponi vt per glo. in. d. c. licet z Barto. in. d. l. diuus.

¶ Fallit quando opponitur de falsitate cum corruptione nam de ea opponi deduci. z probari pōt non solū anteq̄ attestatiōes sint publicate l. z etiā post publicatas attestatiōes immo z etiā post sniam si ipsa snia transiret in rem iudi. vt pñ in. d. c. l. de proba. in. glo. tunc em poterit ipsa falsitas directe probari cū testes deponētes sup ipsa falsitate cū corruptione videat deponere sup nouis articlis vt in c. fraternitatis. ¶ Regula. ccccvi.

Testiu de positiōes qñ recipiunt ps citari dz vt in. c. a. j. de testi. z. l. si quando eo si. cum simi.

Fallit in casibus de quib⁹ p cano. in. c. in noie domini. extra de testi.

¶ Et primo fallit qñ factū sup quo pducunt testes esset notorio: cū tñc iudex possit testes recipere ad sui instructionē pte absente z nō citata vt voluit Jñ. in. c. bone. el. j. extra de elec. fm do Ant. in. d. c. i noie qđ tñ intellige vt ibi p cū: z per Jñ. in. c. tua despōsa. z refert Bal. in. l. qñ testamēto. §. per contrarium de testa. fm. no. p Jñ. eē de coha. cle. z mulier. c. tua et fm qđ no. p gl. extra de elec. c. ad nram. el. iij.

¶ In. c. h. 2i mita ēt vt ibi p fely. in. iij. col. §. mo aduerte vbi ponit. xij. nota limitatiōnes ad hoc.

De regulis incipientibus

Fallit qñ iudex vellet recipe testes p informatiōe psonae ad digni-
tate fm ipsum do. Ant. in. c. in noie dñi rad b adducit que no. p. In.
in. d. c. bone ad hoc qd no. Imo. in. c. ff. extra de transla. prela.

Fallit qñ iudex pcederet p viā inqñitiōis fm ipsum do. Anto. in. c.
in noie dñi. q ad hoc adducit no. extra de accusa. in. c. qualiter 2 qñ. s.
debet vbi. Jo. an. hoc tenuit host. 2 anto. de bu. sed Lu. ro. in singu.
suo. cclxx. tenet cōtrarium per rōnē ibi p euz assignatā licet dicat pra-
cticam esse in contrarium v3 citatio sit faciēda de absente: quod te-
nuit bar. in. ff. de questio.

Fallit in casu. c. ff. de here. in. vj. vbi casus no. ptinet de ipotētia ip-
sius inqñiti de heresi cū taceant noia ipsorū testiu: vt ibi est exp̄ssam
fm do. Nico. in. d. c. in noie dñi: extra de test.

Fallit qñ qñ nō aderet in. ciuilib⁹ alicui nouere qñtionē ppter ip-
potentiā: qz tūc ne testes moriat pōt petere iudice q testes cū dē si-
ne recipiant ad futurā rei memoriā: vt voluit no. hosti. in. c. qñ fre-
quentes circa puin. extra vt lire non contest.

Fallit qñ periculū esset in mora vt qñ debitor esset suspectus de fu-
ga cū tūc ad hoc vt capi possit inducunt testes cōtra eum etiā eo nō
citato: vt voluit Bar. in. l. ait pretor. s. si debitorē. ff. que in frau. cre.
per ea que ibi not.

Fallit qñ testator mandasset sup aliqbus stari dicto alicui⁹ quē dē
esse informatū de sua intētiōe cū talis possit deponere de tali intētiō-
ne absqz eo qz qñ citet cū psona sua iā approbata sit a testatore vt vo-
luit bar. in. l. pomponius de do. ff. prele.

Fallit in muliere que examinā. in ei⁹ domo cum possit recipi pte
absente iuxta no. an. c. mulieres. de iudi. in. vj. circa q dicit vt ibi no. ple-
ne quo casu valet ei⁹ dictū sine citatiōe illud est sing. dicit bar. post
Sul. de cu. in. l. ad egregias. ff. de iureiur. quasi sit inhonestū ptē ire
ad domū mulieres. sed Lu. de ro. in quodā suo sing. qd habeo in nu-
meri. cclxx. incipi. fuit vn⁹ rex dicit qz istud dictū videat pulchriū
tū. nō vñ verū qz sicut mittit notari⁹ seu delegat⁹ ad ei⁹ domū: vt in. c.
ū. de iudi. in. vj. ita debet esse licitū parti de eius p̄iudicio agere 2 in
cōtrariū allegat ipse casum sing. 2 vnicū fm eū in. l. ū. s. sui sū digni-
tas. C. de iura. calū. 2 pro opi. ista allego gl. in. c. ū. in h̄bo idoneā de
verb. signi. que exōsse t3 ptē esse citādā ad domū mulieris vt videant
eā iurare 2 mouet p. c. ū. extra eo vbi generaliter dicit ptē esse citan-
dā ad videndum iurare testes 2 do. Abb. transit cum illa gl. quod
tene menti.

Fallit vbi statutū vel lex nō eligit plenē pbationē s3 p̄tentionē solus
argumētū: qñ sic p̄t recipi testes pris citatiōe: ita do. voluit do:

a littera S.

fo. clxxxij.

mi. de san. ge. ex mente doc. in. c. ff. s. ff. in. iij. col. in
ff. de homi. lib. vj. **R**egula. cccvij.

Testis de crudelitate deponēsaudiri a nō
debet neqz pbat tex. est 2 glo. in. l. in
sum. in. s. item labeo. ff. de aqua plu. arcen. 2 arg. l.
testiū. ff. de testi. s. ex eo. ad hoc etiā q not. Spe. eo.
tit. s. i. ver. quid si deponitur de crudelitate: ver. iaz
de integra ad ff. 2 Jo. an. in. c. inquisitionis. extra de
accusa. cum similibus.

Fallit in casibus de quibus per cano. in. c. quo
tiens. de testi.

Et primo quando testis deponeret in factis noto-
ris 2 antiquis vt si deponeret q iusticia maior fuit
in tēpore: vt no. extra de iura. calū. c. penul. per Inm.
cū tunc talis ex quo vehementer opinatur sic fuisse
late sumpto vocabulo dicatur scire per id quod ha-
betur in. l. si quis extraneus. s. i. ff. de acquir. here.
fm Jo. de imo. in. d. c. penul.

Fallit in his negociis vel factis. in quib⁹ admitti
tur de auditu testimoniu cū tunc admittatur testi-
moniu de crudelitate: vt in. d. c. quotiens. extra de te-
stibus. 2 in. l. si arbiter. ff. de proba. 2 vt no. in. d. l. in
summa. s. itē labeo. ff. de aqua pluri. arcen.

Fallit qñ facit testimoniu sup his q p̄cipit ex peri-
tia artis vt no. p. glo. 2 ibi p Bar. 2 Bal. in. l. solēt. C.
de testi. de quo etiā de proba. c. proposuisti.

Fallit quo ad p̄iudiciū ipsius testificantis cum
eidem eque p̄iudicet testimoniu de crudelitate si-
cut 2 testimoniu de veritate: prout est glo. not. in. c.
ex litteris. ad hoc q not. in. l. ū. s. q observari. C. de
iura. cal. 2 in spec. in ti. de depositi. ver. hoc 2 Jo. an.
in. c. inquisitionis. extra de accusa.

Fallit qñ testes deponerent de crudelitate q est
coniuncta corpori. nā ex quadā violentia p̄sumptio-
nis bh valet testimoniu eius q dicit vidisse nudū cū
nuda in eodē lecto cū p̄pterea credat copulā inter-
uenisse cū tunc admittat testimoniu de crudelitate
ad hoc. c. i. fas extra de p̄sump. 2 p Jo. an. in. d. c. vbi
hoc idē tenuit: 2 per Bar. in. d. l. solet 2 in. l. conuentū
culam. C. de episco. 2 cleri. 2. l. ff. C. de proba.

Audiri. Ad
de fely. l. c. quo-
tiens. de testib⁹ 2
do. De. phi. cor.
in. p̄l. cvij. inci.
vñ. in lra. o. in. l.
pte 2 l. p̄l. xxvij.
incip. in p̄ti. in
lra f 2 i p̄l. xcij.
inci. viso lra c 2
b in. iij. pte. 2 lan-
ge. i p̄l. xl. 2 bal.
in p̄l. cccv. 2 in
p̄l. cccxij. i. iij.
pte. 2 frā. are. in
p̄l. lxvij. 2 d. ale-
xā. de imo. i p̄l.
lxx. in p̄l. lxvij.
2 in p̄l. c. 2 i p̄l.
cxij. i. j. parte et
pau. de sca. i p̄l.
cxij. i. j. parte
2 Lud. ro. in cō-
silio. p̄l.

De regulis incipientibus.

Fallit quā testis deponēdo sup crudelitate addicit verba p q colligitur de eius vera sciētia vt est si deponendo sup mutuo z credēdo causam dicat qz credidit sic fuisse cū fuerit presens, vel viderit mutari nā id q scimus possumus credere vt voluit Jo. an. in. c. presentiu in verbo iudico. de testi. in. vj. fm Anto. z Imo. in. c. quoties eo. tit. vbi la: eius de his per ipsos vide.

Regula. ccccviij.

Testis prelatus siue alia psona ecclesiastica in causa eccle. et singuli vniuersitate pro vniuersitate admittuntur: vt in. c. in super de testibus. et ibi Hostien. z cōmuniter docto. z in. c. nuncius. de testibus.

Primo fallit quando ipse prelatus ageret causam per se vt expresse patet. in. d. c. in super in tex.

Fallit quā prelatus ageret causam siue per se siue p equononuz vel vicedm cū tunc testis esse non possit. fm Joā. an. in. d. c. in super. in cle. si via. de reb. eccle. non alie. z que not. per Bar. in. l. j. C. de confes. fm etiā Inno in. prealleg. c. super. extra de testi.

Fallit qñ ipse prelatus solus in causa eccle. pstitisset pcuratores seu iudicū qui ageret ipsam causam cū tunc nō possit testificari cū sit in eo legitima defensio vt tenuit Inno. in. c. presentiu. eo. ti. in. vj. z pe. de anch. xlij. q. ij. do. Anto. in. c. in super. z ibi etiā do. Nico. qui ad hoc adducit q no. extra vt lite non contest. c. j.

Fallit in prelato eccle. seu capelle non collegiate cū talis nō admittatur in testē in causa ipsius ecclesie vt voluit Jo. an. in addi. spec. in tit. de testi. §. j. ver. sed porro. p. c. velamen el. ij. extra de testi.

Fallit vbi cūqz esset questio de statu vniuersitatis vel ecclesie vel de aliquo magno honore vel magna iurisdictione qz tunc persone ecclesiastice vel singulares de vniuersitate non poterunt testificari de ecclesia vel vniuersitate. ita tenet Bal. in. c. cū nuncius. extra de testi. Nam ppter maximā affectionē debent repellī a testimonio cū etiā repellatur testis a testimonio ppter magnā amicitiam: vt in. l. ij. ff. de testi. z istam limitationē tene menti.

Fallit qñ esset questio. de pascuis vel de nemorib⁹ in quib⁹ singlr bestie pascunt vel singula ligna scindunt qz tūc etiā hoc casu hoies de villa vel vniuersitate nō poterunt admitti ad testimoniū ita tenet Jo. an. in prealle. c. cū nunci⁹. sed do. Abb. in. d. c. in sup. t. p. rariū: dicens qz hec cā est princp vniuersitat⁹ nō sūt singulorū licet singuli cōsecutiue picipiant cōmodū adduci multa similia qz clerici pnt esse testes in rebus cunctis ex quibus percipiunt commodū: quia ex illis aluntur. Item quia legatarius potest esse testis in causa testamēti: licet secundo ad ipsum pertineat commodum: vt. §. legatarij

a littera. T.

So. clxxxij.

Isti. de testa. Idē adducit simile de tutore q nō pōt interponere auctoritatē si res principaliter ad eū p̄tinet secus autē ad eū p̄tinet in cōsequentiā vt in. l. ff. de auc. tu. s. op̄i. Jo. an. sequit Ja. de are. pe. et Cy. z cōter doc. in. l. parentes. C. de testi. z Guil. de cu. z Bart. in. l. in tm. §. vniuersitatis. de re diui. ff. z Bu. in. c. cū nunci⁹. z ista op̄i. est cōmunis Bal. tñ in. c. cū nunci⁹ limitat. eā theoricā. dicit em qz d. z intel: ligi qñ alibi nō possent cōmode haberi pascua vel nemora: sec⁹ autē si alibi possent haberi pascua vel nemora: nā tūc bñ admitteres ad testimoniū fm eum vbi supra.

Scdo limitat idē Bal. in. l. parentes. dicens pcedere dictā op̄i. qñ hoies illi vtunt pascuis illis gratis sine aliquo p̄cio. qz bene hoc casu repellerent a testimonio: sec⁹ autē si solueret p̄ciu vsus pascēdi. vel ligna incidēdi ipsi ville vel vniuersitati: z assignat rōnē quare repellant a testimonio qñ gratis principaliter percipiūt vsus pascui vel nemoris: qz singuli intelligunt tanqz fatalis pars iudicij hoc est dicere qz vtilitatis principaliter concernit singulos: lz iura dicant esse vniuersitatis z in ipsam vniuersitatē firmāda sūt iura respectu singulorū vt in. l. sicut. ff. quod cuius. vni. no. que omnia bene no. an autem dicte persone debeant admitti in criminalibus. vide plene per. doc. c. cum nunci⁹ de testi.

Regula. ccccix.

Testes laici cōtra clericos nō admittunt qñ criminaliter ad ordinis depositionē agit. vt in. c. p tuas ex de simo. et tex. est singu. in. c. de cetero. z ibi p gl. z doc. extra de testibus.

Primo fallit in criminalibus exceptis circa quod dicit pleni⁹ in. d. c. per tuas.

Fallit quando crimen esset notoriū: cū z tunc admittant. extra de purga. cano. c. cum dilectus.

Fallit quando tale crimen fuisset cōmissum in loco in quo nō sit copia clericorū: cū z tunc in defectū clericorū admittant laici que delectū remaneat impunitum: ad hoc. c. veniens extra de testi. c. si. extra de testi. cog. ad hoc. c. cū dilecti. ver. z si eos iuncta glo. extra de elec. fm Nico. in. d. c. decetero.

Fallit qñ ipsi laici viderent testes q nō facerē plenā p̄bationē sed iudicij ppter qd clericus subiciat torture: tunc em ipsi laici indistincte admittunt cōtra ipsos clericos ad hoc vt faciant iudiciū lz nō plene probent: hoc sentit Imo. in. c. quoniam. extra de testi. ad hoc no. per glo. in. l. capite quinto. ff. de adul. z. l. maritus. ff. de questio et. l. quare re. ff. de edi. ed. c.

Regula. cccc.

De regulis incipientibus.

Testium examinatio qñ sunt in lōginqs partibus ab ientes alteri comiti pōt: vt. c. ja cñ cām a extra de testi. l. iij. §. si. de te sti. r. l. siqs ex litigatorib⁹. ff. quēad. rest. operi.

a C. c. cum cau sam. Ubi vide limitationes et fallen. datas p fely. in pe. col. ver. extra. glo.

Primo fallit qñ psuetudo aliud disponeret vt. d. §. si. r. l. siqs p gl. iij. q. ix. testes. **¶** Fallit quando esset causa criminalis cū tūc exa minatio testium comitti nō debet etiā si sit in lōgin quis paribus: sed sunt ipsi testes examinandi in p̄ sentia ipsius iudicis. C. de fide instru. auc. apb elo: quētissimū: r auc. de testi. §. r qm. r de hoc vide glo. in. de. vnica. de offi. dele r ex de iudi. c. at si. clerici: r hoc ē r Cy. in. d. auc. apb eloquētissimū. r Jo. an. i c. ij. de iudi. in. vj. r do. Anto. in. d. c. cum causam cir ca finem.

¶ Regula. cccxj.

Testis interrogatus de

his q̄ detegūt eius turpitudinē respōdere nō tenet vt d̄ glo. hostien. r Jo. an. r cano. in. c. causam. ex tra de testi.

Primo fallit quando interrogaretur de cri mine de quo p̄cipaliter agitur s̄de illo dicatur particeps ille testis: vt vult Inno. in. c. testimoniū. extra de testi. r Jo. an. in. d. c. cū causam post Inno.

¶ Fallit si interrogat̄ de paup̄tate sua cū tūc tenea tur r̄dere licet eodē mō detegat turpitudinē suā vt l. iij. ff. de testi. r hoc voluit Jo. an. in addi. spec. i tit. de testi. §. iam de interrogatorib⁹ ad si. ver. porro. vbi plenius per eum.

¶ Regula. cccxij.

Testes ad instrumētū seu scripture v̄itatez q̄ noti sunt non req̄rē. vt in auc. de testibus. §. si vero ignoti.

Primo fallit i casibus de quibus per canoni. in. ca. causam extra de test. a in

testib⁹ q̄ in scribunt i inuētario cū in eis requirāt q̄ sint notū vt. l. si. autē dubi⁹. §. i. C. de iure delibe.

¶ Fallit qñ fieret scriptura note iperiti sine tabellio ne: cū tūc debeat eēt notū vt subscribāt se noie cōtra: hēris: vt in auc. de instru. edic. §. ex his r. §. oportet.

¶ Fallit quando statutum vel consuetudo aliud di sponeret secundum Inno. r Jo. de imo. r do. Nico. in. d. c. cuz causam. ¶ Regula. cccxij.

Testes examinati ad eternam rei memoriā recipi quis petere nō potest qñ sta tim agere possit cū directam viā habeat: ideo extra ordinaria denegatur. ad hoc. l. in causaz. ff. de mino. et per rotum ti. extra vt lit. non contest. r per Jo. an. post Inno. in. c. significauit. extra de testi.

Primo fallit in casibus de quibus per cano. in. d. c. significauit.

¶ Et primo quando subesset iusta causa quia time retur de morte vel absentia diuturna ipsor̄ testium: quia tunc actor potest petere ipsos testes recipi sed non publicari iuxta ea que habentur in. c. quoniam vt lit. non contest. et vide ibi que notantur.

¶ Fallit qñ adesset cōsensus parū: nā tūc p̄nt ipsi testes nō solū recipi sed etiā publicari: et ipsa publi catio valerēt ad eternā rei memoriā r inter easdem partes non solum fiat publicatio in casu quo ipsi te stes recipi potuerunt de iure. r eorū dicta publica ri: vt in casu predicto: sed etiam in casu in quo recipi nō potuissent de iure ipsi testes cū attestatio etiā in ualida cū p̄sensa partiū validari possit extra de test. c. cū causam. r hoc tenet omnes doc. in. d. c. siquit.

¶ Regula. cccxij.

Testes post publicationem attestacionum ad partis instantiaz examinari p̄ sent: amplius tamen super eodem articulo repeten di non sunt: vt est tex. in. c. per tuas a de testi. secu: dum communem doc. intellectum.

Primo fallit quando fuissent recepti super eodem articulo inter alias personas vt in. c. causam el. i. extra de testi. et no. in. c. i. extra de proba. et secundum doc. in. d. c. per tuas.

a C. in. c. per tuas. Ubi vide etiaz limitatio nes et fallē. das tas per fely.

De regulis incipientibus.

Fallit quando fuissent recepti prius in iudicio sum-
mario: cum et tunc recipi possint in iudicio plena-
rio: vt extra de testi. c. vt in eis. cl. secundo.

Fallit quando eorum dictum fuisset nullum: vt no. l. c. l. cum
el. i. extra de testi. et ibi gl. et hic est quod si testes non red-
diderint in pun. su. dicti cum: quia a iudice non fuerant
interrogati de ea. et pars petat interrogari etiam ad
partis instantiam non potest cum non valeat eorum dicta: vt no.
in. d. c. cum cum. et in spec. in ti. de testi. §. sequitur. ver.
si illud. de interrogatoribus. et ver. item cauetur.

Fallit quando eorum dictum fuisset perditum: vt est d. pba. c. ff.

Fallit si iudicis malicia vel negligentia in male
examinando imputari possit: cum tunc etiam ad instantiam
partis iterum interrogandi sunt: vt colligitur ex text. in.
d. c. per tuas. ad quod no. in. c. fraternitatis. extra de
testi. vbi de his vide. **Regula. ccccxy.**

Facti. Vi-
dedo. 3a. ma.
in repeti. l. cun-
ctos. de summa
crimi. et in eius-
dem. l. lectura.

Testes infames infamia facti a in causa criminali
ali vel civili non admittuntur: vt di-
cunt cano. in. c. testium. de testi.

Primo fallit in crimine lese maiestatis vt. §. l.
iq. §. iulianus. et ibi per glo. ff. ad. l. iul.
maie. et extra de confes. c. l. et in alijs multis similibus
criminibus exceptis his de quibus per cano. in. c. per tuas.
extra de testi. vbi admittuntur non solum infames in fa-
mia facti sed etiam in famis infamia iuris: vt ibi not.
Fallit quando in famis inducerentur in testes pro alio
in simili infamia allegata: vt voluit glo. in. d. §. iu-
lianus. circa quod dicendum est quod not. per Bar.
et bal. in. l. cum mulier. ff. solu. mat.

Fallit quando super hoc esset dispensatum cum dispensari pos-
sit per papam vel principem vt in famis vel alius crimi-
nosus admittatur ad testimonium post primo. et hoc
etiam voluit Spec. in ti. de testi. §. sed queritur.

Fallit quando alij testes dicerentur infames cum ipsi
infames etiam in famia iuris admittantur ad testimo-
nium in subsidium cum tormentis. ff. de testi. l. ob carmen
§. pe. ff. de pe. §. qui ultimo. et ibi no. per bar. et bal.
in. l. i. c. de sen. crimi. et hoc etiam voluit Jo. de Imo.
et do Nico. in. c. testimonium. ad hoc quod not. per
glo. in auc. de testi. §. si vero ignoti.

Regula. ccccxyi.

Testis infamis infamia facti a testimonio regulariter non re-
pellitur immo ei fides adhibetur: vt no. in. l. cunctos. C.
de summa tri. et l. l. §. in cas. ff. de edil. edic. et est tex. no. l. c. l. cum. d. pba.
ibi male fame. et est gl. l. l. §. lege iulia. ff. de testi. et i. c. l. extra eo. ti.

Primo fallit in criminalibus in quibus probationes debent esse cla-
rioris luce meridiana: vt. l. sciatis cuncti. C. d. pba. l. ij. C.
de req. re. l. infam. C. d. pba. et c. testimonium. de testi. et idem talis testis non
debet admitti: ita no. tenet bar. in. d. l. cunctos populos. C. de summa
trini. et fide catho. pro quo facit. tex. in. l. qui ultimo. ff. de penis.

Fallit nisi a lege vel statuto requirerentur testes omni exceptio-
ne maiores quia tunc testis etiam in famis infamia facti repellitur a
testimonio: ita not. voluit Bal. in. l. optimam. eo. ti.

Fallit in probatione ingratitude fidei vel donatarij: quia
tunc ad probandum ipsam ingratitude indistincte repellerentur testes
infames infamia facti: vt est casus sing. in. c. i. quo ipse miles in vsu.
tat sing. Lud. de ro. in mo. sing. quod habeo in numero. cccxxij. incip.
dubitan. et dicitur quod in criminali testis infamia facti non admittitur
procedit non solum quia causa est mera criminalis: sed etiam si causa esset
mixta: et pro hoc alleg. tex. in. c. ex parte. de testi. nam ibi ad emptionem
agebatur et sic non erat criminalis et tamen testis infamis admitti-
tur: et de materia vltra predicta habetur per glo. W. et doc. in. l. ij. ff.
de sena. et in. d. l. ij. de carbo. edic. et per glo. Bar. et Imo. in. l. cum le-
ge iulia. ff. de testi. et habetur per glo. in auc. de testib. §. si vero dicat.
et per glo. Jo. an. et doc. in. c. testimonium. de testi. per bar. in. l. liberta. ff.
de questio. per. Et in. l. si quis ad declinandum. C. de epis. et cle. per
bal. no. in. l. si quis ex argentarijs. §. i. ff. de eden. vbi nota. dicit quod vnus
testis infamis infamia facti: et alter valde dignus plenam fidem fa-
ciunt. et idem tenet in. l. i. ij. col. C. de testi. et Soly. in. l. i. C. si cer. pe. et
per bal. in. l. pe. C. de sent. qui sine cer. quanti. ver. quid si iudex dicat
in sententia condemnare talem si est probatum etiam per testes infames
esset testis in contractibus: et per doc. in. l. mulier. C. de testi. et plenissime per
Pau. de clea. in. c. testium. et in. c. forus. de ver. signi. et no. vi. q. i.

Regula. ccccxyij.

Testificari in criminalibus non potest privilegiatus: cogitur etiam in fo-
ro canonico: vt est tex. glo. et doc. in. c. dilectus.
de testi. cogen. et In. in. c. i. eo. ti. et in. c. super eo extra eo. ti.

De regulis incipientibus.

Primo fallit quando veritas aliter haberi non possit: vt in. c. peruenit. el. ij. extra de testi. cogen.

Fallit quando testes se subtraherent timor partis aduerse: vt in. d. c. super eo. vel malitia partis vt voluit Inno. in. d. c. i. vt no. in. d. c. super eo. secundido.

Nico. in prealleg. c. dilectus extra de testi. cogen.

Fallit quando esset crimē vituperosum: puta heresis dilapidatio et simonia tunc cogantur testes etiam si crimen sit occultum extra de accus. c. qualiter. el. ij. de here. c. ad abolendam secundum Host. et Jo. an. in. d. c. dilectus et Inno. in. d. c. i.

Fallit quando quis perseverauerit in crimine manifesto extra de vita et hone. cler. c. vt clericus secundum Inno. in. d. c. i. qui idem dicit esse si ita duceretur quis probandū et quis sit condemnatus de crimine cum tunc cogatur ex quo crimen est factum notorium per sententiā: est. em tunc pccū celare veritatem: idem si ducatur contra infames vt infamia probanda sit secundū Inno. ibi et Jo. and. in. d. c. dilectus. vbi etiam hoc tenuit.

Regula. ccccviij.

Testes in scriptura publica requiruntur saltem pnotariuz describantur secundū can. in. c. i. extra de fide inst.

Primo fallit qñ cōsuetudo eēt i ppariis: vt voluit Inno. in. c. i. extra de his que sūt a prela. p id qd habetur extra de fide instru. c. cum dilectus.

Fallit in actis iudicialibus in quibus non est necesse vt testes describantur. C. de dona. et. l. in dona. no. extra de proba. c. quoniā contra. vbi de hoc. et. c. albericus. extra de testi.

Fallit quando instrumentū fieret coram populo publice: vt no. Spe. in ti. de fide instru. ver. post. leue. dicens hoc fuisse dictum Bambergi de leodio.

Regula. ccccix.

Testis mulier in testimonio cyrographo et i causa criminali esse non a potest a vt. l. qui testimonia. §. mulier. ff. de test. et insti. eo. §. testes et p Bal. singu. in. l.

et pot. vide fely. i. c. qm. de testibus.

nec scripturas: C. qui po. pig. hab. et in. d. §. mulier. et p Bandi. in suo trac. malefi. in ti. de furtis. l. si. Sed Inno. in. d. §. mulier. tenet contrarium et eam dicit esse communem opi.

Primo fallit hec regula scilicet q mulier in testamento testis esse nō potest quādo mulier esset testis in testamento inter liberos ita quod instrueret liberos. et per glo. sing. in auct. quod si sine. C. de testa. et ita tenent omnes docto. in. d. §. mulier. Sed circa hoc dubitatur an illa glo. procedat eo casu quo instituat bastardum et quidam in. d. §. mulier format hanc questionem in termino. et alleg. Spec. sed non dicit vbi immo dicit se nescire vbi est dictum Spec. dicit q est in tit. de instru. ed. §. compendiose vers. quid si pater naturalis. vide etiam Bal. de hac eadem questione in. l. si q illustis. C. ad officia. et l. iniuriaruz. C. de na. lib. et in. l. si. C. fami. herci. et ibi etiam per Pau. de cast. et in. l. parentes. ff. de in ius vocan. l. generaliter. in iij. col. et l. parentes. de insti. et substi.

Fallit qñ esset testis in testamento ad pias causas vt per Pau. de cast. in cons. suo. cccxj.

Fallit in codicillis vbi testis esse pot vt. l. licet. in fi. C. de codicillis.

Fallit quando adhibetur testis ad probandum testm vt per Alb. de rosa in. d. §. mulier vbi format hanc questionē et dicit prius a nemine fuisse nactam et rationē ipse assignat et plenissime examinat arguēdo ad partes. vide per eum.

Regula. ccccxx.

Testes in testamento re a gulariter rogati a esse debēt vt. l. heredes palam §. in testamentis. ff. de testa. et in auctē. de testibus facit. l. multi. C. de testi. cum simi.

Primo fallit hec regula i codicillis: vt est casus in. l. si. C. de codi. et Bald. in auctē. quod sine de testamentis.

Fallit in testō ad pias causas: vt per Pau. de ca. in cons. j. et per cano. in. c. relato. extra de testa. et est cōs opi. licet Lap. in alle. xxxj. tenuit cōtrarium.

et Rogai. vii de. L. fr. l. c. qm. extra de pba. in vj. col. n. quero vltim⁹ et sequē.

De regulis inopientibus

Fallit in testamento inter liberos: vt est glo. sing. in d. l. n. C. de cō-
di. 7 per Bar. in d. auc. q. siue licet qd in dubio. ex quo reperit in teste
scriptus au presumatur rogatus vel inuit^o: dic q. rogatus. ita tenuit
Bal. sing. in l. j. in pe. col. ver. autē quero. C. de fide instru. facit q. no.
Bar. in l. fulcinius. §. q. autē. ff. ex qui. cau. impos. ea. licet dicatur q.
in dubio presumit testis inuit^o vt dicit Bar. in l. id q. pauperibus. C.
de epis. 7 de. qz ex quo reperuntur scripti presumit q. presentes erāt
vt in preallega. locis. Itē dubitatur an sicut in testamento ita etiā in
matrimo. testes debeant esse rogati. 7 glo. no. in i. q. viij. c. testis te-
nuit p. trariū q. an sit verū no. per glo. 7 tex. xxx. q. v. iurantis 7 Ant. de
bu. in. c. ex parte. extra de spon. 7 huic p. traria est cōis opi. licet in qui-
busdā casibus. de cōsuetudine seruetur contrariū vt in matrimonijs
testes debeant esse rogati.

¶ Regula. ccccxxf.

Testis si dicat se nunq. illud dixisse q. no. ari^o scripsit magis
notario q. ipsi testi. credit. ita no. Cy. in l. si prius. C. de
fal. de quo etiā p. Ja. de are. 7 Bar. in l. j. in fi. ff. quē ad. testa. ape.

Primo fallit qz dicta regula procedit in civilib^o: secus autē in
criminalibus. ita sing. tenet Spec. i. tit. de succes. edic.
in. §. restat. in ver. quid si zc. q. dictū est menti. tenendum.

¶ Regula. ccccxxij.

Testis in causa sua nemo idoneus est. l. in omnib^o. C. de testi.
7 l. nullus. ff. eo. ti. 7 in. c. de cetero. extra eo. 7. iij. q. iij.
§. item nullus.

Primo fallit vbi cūq. produceres ipsum faciendo eum prote-
stari q. ex suo testimonio. nullū vult ius sibi queri. quia
tunc poterit esse testis etiam in eo quo habetur aliquid ex eius reb^o
ita no. decidit f. de. senis in cōsilio l. xij. 7 tenet etiā Bal. in l. dictanti-
bus. C. de testa. vbi dicit q. licet ille qui soluit non possit esse testis ad
probandum ipsum fuisse vsurariū: tamen si protestaretur ex testifica-
tione nullum velle cōsequi cōmodum: tunc ille qui soluit vsuras erit
idoneus testis ad probandum vsurariū 7 hoc sequitur etiam Jo. de
ans. in. c. cum in dio. c. in. in. i. col. extra de vsur. 7 hanc cautelaz po-
nit etiam do. Lau. de rodul. in tractatu de vsuris. in. iij. col. 7 habet
per Ange. in disputa. sua. incip. astensis miles. 7 vide in simili p. Joā.
an. in regula siue possessionem in mercu.

¶ Fallit qn. quis non pōt probare debitum 7 cedit omne ius q. habet
cuidā tercio qui sit amicus suus q. tunc poterit esse testis in hoc: ita
tenet Buil. de cu. in l. here. §. nos. ff. de pac. 7 hoc etiā ibi tenet Ray.
de forly. q. esset singulare si esset verū quidē doc. hoc re tenent.

a lra. I

fo. clxxxvij.

Fallit vbi cūq. testis deponeret de facto proprio ad utilitatē tam-
tum tertij: nam hoc casu etiam plenam faceret probationem: ita no.
tenet Pau. de cast. in l. serui. nomine. C. de testi. 7 in l. ij. §. absens. ff.
si ex noxa. causa aga. 7 in consilio. ccclyvij. incip. in christi noie amen-
vills actis. 7 idē do. Abb. in. j. de testi. vbi dicit q. c. vbi cūq. principa-
lis persona non est a iustura cōmodum vel incōmodum laudem vel
vituperium nec aliqua affectione mouetur q. tunc potest esse testis
etiam in facto proprio qz tunc subest ratio quare non debet cōputari
in nūero testiu: in hoc itellige vbi agit de magno p. iudicio. Adde gl.
no. in. c. dudum. el. ij. in glo. in verbo decidenda veritate de elec. que
dicit q. creditur soli prelato. in his que sunt de facto suo. sicut credi-
tur soli filio deponenti in facto suo. iij. q. iij. §. item seruus. 7 l. inter-
roganti. C. de questio. 7 idem tenet glo. in. c. ex litteris: de iureiuran.
in glo. j. licet glo. in. c. dudum dicat q. consuetudo se habeat in contra-
rium: it. notabis illas glos. in quantum dicunt q. de iure. debet credi
vni soli deponenti de facto suo de quo superius dictū est 7 adde qd
idem voluit Pau. de cast. in l. quicūq. in fi. C. de seruis fugi. vbi di-
cit communiter vni soli deponenti de facto concurrentibus alijs iu-
dicis debere credi: qz etiam vni seruo creditura si creditur vni seruo
formis. debet credi vni libero 7 si dicatur q. seruo creditur cum tor-
tura: sed liber homo non debet torqueri: respondet q. illud contingit
propter vilitatem persone serui cui non debet credi sine tortura: sed
tamen valet depositio hominis liberi sine tortura: 7 hoc limit. l. in fia-
randi. C. de testi. vbi dicitur q. non creditur vni testi. quantūcūq.
magna prefulget dignitate: et idem dicunt in. c. licet ex quēdam: de
testi. nam dicit hoc esse verum vbi testis deponit de facto proprio qz
tunc creditur vni testi concurrentibus alijs iudicis. 7 glo. in. d. c. du-
dum. 7 in. d. c. ex litteris. sensit istam opi. quod debeat credi vni testi
quando deponit de facto proprio. quod tamen itellige verum vbi
ex tali pacto ad eum non potest pertinere: nec cōmodo nec incō-
modum nec laus neq. vituperium: per ea que habentur in. c. in super
de testi. 7 idem expresse voluit Saly. in. d. l. si quis. decurio. in iij. op.
po. C. de fal. sed aduerte qz cōtrarium voluit Inno. in. c. cum dilect^o.
cum glo. in verb. responsiones. de accu. 7 Bar. in consi. ij. incip. soluz
intendendo allegare. in. q. proposita. 7 no. Ly. in. d. l. si quis decurio
Anto. de bu. in. c. cum a nobis. in antepe. col. de testi. 7 vide Bar. in. l.
ne in arbitris. ff. de arbitris.

¶ Fallit in causa denunciationis in qua quis pōt esse testis in facto
pprio: vt habetur in. c. in of. de testi. que oia sunt valde not.

¶ Regula. ccccxxij

7 iij

De regulis incipientibus.

a **Testi.** vide fely. i. c. veniens se pe. col. ver. in glo. fi. de testi. z aliquid in. c. licz vniuersis eo. ti. z vide eum in. c. super ver. extra glo. de testi. vbi ponit an impator z possit face re qd vni solici edat z vide do. Alex. de imo. in p. l. xxviii. in. iij. col. in. j. parte.

Testi vni etiã in magna dignitate posito regulariter non credit: vt in. l. iurisiu. C. de testi. z in. c. licet ex quadã. de testibus.

Primo fallit nisi sit a partibus approbatus quia ex consensu partium potest fieri qd vnus testis faciat plenam fidẽ z probationẽ vt l. stipulatio. §. sed vtrum z ibi Bar. ff. de ver. obli. et faci. l. plus. ff. de do. prele. z ita tenet Bal. in. l. cum testamento. §. j. ff. de testa. z in. l. iij. ad. l. inl. repertũ z in. l. etiam. z in. l. si parentes. C. de testi. Bart. in. l. j. §. j. ff. de ver. obli. facit tex. in. c. j. extra de testi. no. l. y. in. l. si quis in. conscribendo. C. de pact. et quod not. Bart. in. l. ff. de stipu. seruo. Anto. de bu. in. c. ij. de proba. ad fi. et in. c. litibus. de dolo et contu. et idem etiam tenuit Specu. in. fi. de testi. §. restat. z in idem residet Bald. in. l. in bonafidei. in pe. col. C. de reb. cre. in ver. ex predictis qd tamen limita. vt ibi per eum non tamen possunt partes conuenire quod stetur priuatis scripturis alicuius ira signanter voluit Inno. in. c. per tabel. de fide instrum. per rationem per euz allegatã: qz sequerẽ q partes possent quẽ efficaciter tabellionẽ quod quidem priuatis nõ committitur vt ibi per eũ. z per Guil. z Bar. in. l. ij. §. nec eorum de adopt. z not. Spec. in. tit. de instau. edi. §. restat. ver. quis aut possit. z per Bal. in. c. cum pe. extra de fide instru. in. iij. col. z cũ prealleg. dicto Inno. transeunt ibi cõmuniter doc. Bar. in. l. imperator. ff. de sta. ho. Ang. z Pau. de cast. in. l. pactum inter heredis. ff. de pac.

Limitat dicta regula vbiq; testis deponit de facto pprio qz tunc creditur vni soli testi concurren tibus alijs iudicis vt est glo. no. in. c. dudũ. de elec. in. vj. z glo. in verbo decidũ. z in. c. ex lris de inreiu. tenet Pau. de ca. in. l. quecunq; in. fi. C. de seruis fu gi. z Saly. in. l. si quis decurio. C. de falsis. in. iij. op po. z plene d. z supra in prece. regula z vide Spec. in. ti. de testi. in. d. §. restat in ver. licet qd vbi enũerat xxx. casus in quibus creditur solũ vni testi quos ple quitur z alijs adduntur in. l. bonafidei. C. de rebus credi. de quibus vide ibi per eos.

Regula. ccccxliij.

Testis nõ iuratus regulariter fidẽ nõ facit vt. l. iurisiu. C. de testib. z in. l. iuris. extra eo. ti. cum simi.

Primo fallit qd deponit super eo quod est vt not. in. c. cũ causam de coh. cle. z mit lie. dũmodo deponat ad plenã iudicis informatio nem seu instructionem. qd etiã sensit. Inno. in. c. pe nal. de postu. prela. z est gl. reputata singu. in. c. j. de pace tenenda.

Fallit vbiq; pars remitteret iuramentũ vt in. c. iuris. z ibi est glo. z no. z gl. in. d. l. iurisiu. di. C. de testi. z in. c. tertio loco de proba. in gl. q. z gl. in. l. j. i. pñ. ff. de ferts z ibi hoc t; Bar.

Fallit vbi statutum dat iudici arbitrium in pcedendo z iudex remittit iuramentum: ita tenet Bar. in. l. filiusfamilias. ff. de dona. licet aliqui reprehendat.

Fallit vbiq; papa vel princeps madat alteri vt se informet de certo negocio: qz tũ poterit se informare a testibus et nõ iuratis z nõ idoneis vt est gl. sing. in. d. c. j. de pace tenet z ibi bar. in. vltibus seu. qd tñ procedit nisi sit dictũ qd diligenter informet: qz tũ testis deberet iurare z ptes debebũt citari ita dicit Bal. in. c. si. de cõtrouer. inuesti. z meli. in. l. ne g natales. C. de proba. fede. de senis in consilio. lxxij.

Regula. ccccxv.

Testis soci. criminis regulariter nõ admittitur vt in. c. veniens a te. testi. et in. c. j. de confes. et in. c. memini. xv. q. iij. z no. gl. in. c. cũ pe. manconells. de acetu. cum simi.

Primo fallit qd recipit ad psumptionẽ faciẽ dã: qz tũ bene admittit vt no. c. j. ij. i. glo. fi. de testi. quã gl. ibi multũ no. Abb. z idẽ Inno. i. d. c. veniens eo. ti. p quo allego. in. c. t. j. i. hbo testis extra de testi. lib. vi. que dicit q l; piceps criminis z inimic. capitalis repellat a testimonio tñ admitti iur ad psumptionẽ faciendã. alleg. no. in. veniens. et in. c. memini allega.

a **In. c. veniens** vbi vide se ly. z Lãfrã. i. re peti. c. qm p de pba. l. h. testis in. xx. col. h. vlt. teri. dubitat et do. Alex. d. imo i pñ. clxij. l. vlti. col. in. fi. in pñ. ma parte.

Fallit ubique particeps criminis fuisse emenda de crimine et age retur civiliter: quo casu admittat et ad plenam probationem faciendam ita notant in uno. in pallega. c. iij. de testi. ubi dicit quod emendat de crimine admittit ad testimonium quod de crimine civiliter agit et si fuit socius criminis quod est notandum per limitationem. d. c. testimonium ut dicit do. Bbb. ibi

Fallit nisi sit particeps criminis et fuisse examinatus cum tormentis per uno. in palleg. c. iij. quo casu si de crimine procedit civiliter probat per uno. ibi in sua tertia lectione. ubi sensit quod cedente infamia tales testes examinati faciunt plenam probationem. docet. ibi eodem cum illa lectura in n. tenent et dicunt et omnino et superius dictum est in socio criminis: et quod non faciat plenam fidem nisi faciat iudicium ibi: et fortius est dicendum in criminoso quod non fuit socius criminis ut possit recipi testimonium ad faciendam probationem ita tenuit Bar. 3ab. in palleg. c. iij. in. ff. et alleg. no. p. glo. in d. c. f. de confes. et in c. si quis propterea. lx. col. quod dictum dicit esse singu. et mentem tenendum.

Regula. ccccxvi.

Testis affirmati magis creditur quam mille negati. ut. l. die per ferre. §. si plures ff. de arbi. et l. heredes palam. ff. de testa.

Primo fallit nisi assereret contrarium ei quod alij dicerent: ut vult si dicat quod non potuissent dicere quin nos audivissemus nam tunc sciamus dicto partis maioris per glo. in l. ob carmen. §. si ff. de testi. et in l. i. §. ff. de ven. inspi. de quo Barto. in d. l. heredes palam.

Fallit quod deponentes super negativa non deponit super facto quod potest cadere in sensum corporeum testis: sed deponit in eo quod cadit in intellectu: ut quia deponunt de peritis apertis vel de vulnere quod non sit mortale vel aliquam non esse pregnantem. tunc si deponentes negative sint periti et deponentes affirmative non periti plus creditur peritis: ut no. dy. in prohemio florii si autem utriusque partis sint testes periti tunc est pars probatio deponentium super negativa et super affirmative. Et ideo si plures deponent negative quam affirmative magis creditur pluribus deponentibus negative quam paucioribus deponentibus affirmative. percurrente idoneitate et sinceritate testium de qua in l. ob carmen in §. si ff. de testi. et iste est casus in l. i. §. ff. ver. si autem et in §. quid rogo. ver. ff. omnes. ff. de ven. inspi. et not. Bartho. in d. §. si plures. et in l. heredes palam.

Fallit quando deponentes negative super facto perceptibili sensu corporeo deponunt simpliciter remonendo sensum ab actu secundo autem si non remouerent simpliciter sensum ab actu sed dicerent illam pecuniam non esse numeratam quia non potuisset numerari quin ipsi testes vidissent tunc creditur eis quatenus affirmative deponentibus et iter eos.

servatur distinctio dicte. l. ob carmen. §. si. ita notanter dicit bar. in predicto. §. si plures et in l. heredes palam in principio si non peras deponenti affirmatiue et deponenti negative esset et per hoc testimonium deponenti affirmatiue et reliquorum esset paritas adhuc procedit regula quod magis creditur affirmatiuis quam negatiuis: ut notat Cynus in l. i. §. C. de errore aduoca. et per Bal. in c. i. l. i. de controuer. inter vasa. et domi. in v. l. fundo. Et predicta procedunt etiam quando testes deponentes super negative dicerent se non recordari de omnibus verbis et actis tamen sed bene recordari quod talis mentio non fuit facta quod per eos optime probatur ista negativa non obstante quod de omnibus non recordatur plene quod sufficit quod recordentur de eo precise de quo queritur sed non de aliis: ita voluit singulariter et tenet Cy. in l. i. §. C. de donatio. ante nup. que ibi etiam sequitur Bald. in l. principaliter. C. de rebus alienis non aliena et bar. in l. admonendi. ver. quero quid si testes deficient ff. de iur. iuran. si autem dicerent simpliciter de numeratione non recordari vel dicerent illam non fuisse factam non probarent: quod reuocaret dictum sicut per 3. Et predicta locum habent in causa civilis secundo in causa criminali ut no. singulariter Bal. in l. data opa. C. quod accusa. non potest repetitioe quod allegat glo. ff. in c. clerici.

Fallit per uno quod no. per uno. in c. super hoc de renun.

Regula. ccccxvii.

Testes parentes pro liberis et liberi pro parentibus rariतर esse non possunt: ut. l. parentes. C. de testi. et l. testis idoneus. nec etiam consanguinei domestici seu familiares: ut in l. iulia. ff. de testi. et in c. in litteris a eo ti. cum simi.

Primo fallit quod agit in causa corruptionis vel prohibitionis peccat quod tunc pater potest esse testis in causa filij: quod in his affectio carnalis eorum nihil operatur quod non agitur de comodo principalis persone neque de incomodo alterius immo de ipsius salute: ut probat text. et ibi hoc notat in c. in tantum extra de testibus.

Fallit in dirimendo matrimonio spirituali: quod tunc pater in causa filij admittitur text. est cum glo. in c.

C. c. in litteris ubi omnino vide de fey. et Zan fra. i. c. quod contra de proba. l. v. se. in. xv. col. v. filius autem.

De regulis incipientibus.

presens. xx. q. iij. quem tene menti.

¶ Fallit qñ nō acq̄reretur emolumentū filio p̄ depositionē p̄ris p̄uis qz pater erat p̄curator n̄s tūc ē p̄t̄ testificari p̄ ei⁹ filio z p̄tra vt est casus in. l. q̄ testam̄to. §. p̄ p̄trariū verb. q̄cūq̄. fm̄ vnā lecturā positiā in glo. in verbo test. ff. de testamen.

¶ Fallit quando testes tales fuissent a partibus adhibiti: quia testi et non fidedigno adhibere p̄ plena fides qñ est a partibus p̄ testero: gatus: vt est glo. singu. §. in r̄lz quidē que in cepit immutat⁹ in auc. de test. f. Bal. in. l. parētes. C. de testi. z in. l. testū. §. f. ff. de test. quam sequit̄ Ludo. de ro. in rubri de arbi. in. viij. col. ad finem z idē t. Al. de. mal. in suo tracta. de testi. in. iij. col. in pun. q̄ dicit q̄ ibi habemus istam conclusionē q̄ vbi testis est rogat⁹ semper est idoneus quā tuncq̄ alias sit inhabibilis. Et ideo fm̄ eum potestis vti cautela in contractibus vt eligatis potius fratres vel affines testes contra alios cum poterunt testificari rectius. Et ideo dicit q̄ in questioe facti dum esset accusatum testamentum do. flo. z esset rogatus quidā p̄ finis dixit quod poterat testificari in fauorem testamenti quantum cūq̄ esset affinis ex quo testator eum rogauit. Et subdit q̄ est generaliter verum siue sit rogatus a contrahentibus siue a testatore siue a iudice vt semper sit idoneus. z idem tenet Bal. in. l. data. C. qui accus. non pos. in. xvij. colū. ver. item qui vocatur ad testimonium eo ipse videtur approbatus per eum qui fecit eum vocare. vt no. xvij. q. ij. c. decima z idē tenuit Bal. in. d. l. data. z in cōmento. l. in nomine dñi. de testi. z idē tenuit Ange. in. l. f. in pe. col. C. de testi qui dicit gl. illam singularem in. d. §. q̄ si contrahentibus testes eius inhabiles ex certa scientia ad vtilitatem actus sint adhibiti z rogati inter eos testificari poterunt nec poterunt reprobari pro quo optime facit q̄b notat Anto. de but. in. c. ex litteris. in primo z secundo notabili in penulti. colum. ver. q̄ hic potest dici. in ver. sequen. extra de accusa. et factum notat glo. l. inuitus. ff. eo. tim. Item pro hoc facit quod not. Bald. in. l. dictantibus circa p̄nci. C. de testi. vbi dicit q̄ testificatio domestica valet quando vtraq̄ pars eam adhibuit allegat. l. secunda et ibi est optima glo. ff. de vsuris ad quod facit quod notat Bal. in. l. instrumenta. C. de probatio. vbi dicit fm̄ Nico. de matarellis q̄ quando notarius rogatur de facto communi ab vtraq̄ parte. p̄uis de contractu potest conficere instrumentum etiam si sit magis domesticus vnus partis q̄ alterius ad idem vide Bart. in. l. si pater. in prin. ff. de falsis.

¶ Fallit dicta regula quando filius familias condidit testamentum

a littera T.

So. cpe.

ipso existente in militia z testatur de castrensi peculio tunc est potest esse testis in testamento: vt. d. §. per contrariū z hoc tenet Spec. in ti. de testi. in. §. circa p̄mā col. Secus th̄ esset si filius testificaretur de castrensi peculio ipso nō existente in militia vel expeditione z hoc modo intelligitur. §. si filius. infra de testa. ratio differentie inter vnū casum z alium est qñ vbi filius testatur in expeditione tale testamentū habet priuilegium vt valeat absq̄ solemnitate z ideo pater hoc casu potest esse testis quod secus qñ non est in expeditione z hanc rationem sentit glo. in. d. §. per contrariū.

¶ Fallit in causa matrimoniali cū queritur verum matrimonii possit esse prope consanguinitatem vel affinitatem. xxv. q. iij. in. c. preterea. z. c. preses. z. l. non videt. C. qua excusa. non possunt. Si autem dubitatur an sit contractū vel ne z maritus sic cōtraxisset: mulier vero contra. z tunc concludit q̄ si sponsus sit nobilior diuitior vel honorabilior pater vel mater non possunt ferre vel dare testimonii propter affectionem filie q̄ esset tradita potēti marito: sic faciliter deierarēt z sufficit alterum predictorū concludere fm̄ Spec. in. d. §. j. Si autem hi de quibus dubitatur an matrimonii sit contractū sine peres tunc fm̄ vnā opt. q̄ videtur tenuisse Spe. pater vel mater non admittuntur cōmunis th̄ est sententia Joan. an. z Host. q̄ videtur sequi But. z Joan. de imo. in hoc casu vt comitatur iudicis arbitrio an in causa matrimoniali pater vel mater admittantur z arbitrio iudicis relinquitur qui diligenter inspicit an fides sit adhibenda patri vel matri etiam ecōtrario q̄ comittatur iudicis arbitrio an in causa matrimoniali pater vel mater admittatur qñ sunt pares vel qñ aliqua conlectura vno parentibus apparet: facit ad hoc quod not. glo. in. d. l. si voluntate: de dotis p̄mis. vbi maritus ignobilis non pōt opponere excep. non numerate dotis contra vtroem nobilem.

¶ Fallit qñ aduersarius cōtra quē pater produxit alii vel ecōtra cōsentiret. nam tūc relaxatur cū ista phibitio sit inducta fauore aduersarij. hec fuit sentē. Guido. l. d. l. parētes quē fuit secut⁹ Jo. an. i. addi. in prin. pro quo optime facit tex. in. l. si. C. de tempo. appel

¶ Fallit qñ queritur de etate filij: qñ tunc pater vel mater admittuntur ad testimonii non th̄ vt plenam faciant probationem sed solum vt faciant aliqualem presumptionem iudici: vt etiā tenet glo. ff. de p̄ba. z tenet Bar. in. l. de etate. ff. de dam. insec. z hec est cōmunis sentētia q̄ etiam tenuit Jo. an. in. d. §. j. in addi. Specu.

¶ Regula. cccxxviii.

Testis falsum testimonii deponēs nō solū ei⁹ dictū nō valet sed etiam corā eodē iudice coram q̄ falsus testimonii

De regulis incipientibus.

dixit puniri potest ut est tex. in l. nulluz. C. de testi. et ibi glo. sequitur Bal. etiam si ille iudex esset alterius fori: ut etiam tenet Pe. de anch. in. c. quidē de reg. li. vj. in. xliij. q. 2. f. de. de senis in consi. suo. lxxxvij. licet in hoc vlti. cōis opi. sit in p̄trariū vt tenet Joā. an. in. c. verū. de foro cōpe. et ibi Abb. sicu. et oēs doc. cano. et etiam p̄stenti tenet Pau. de ca. et Raph. fug. in. d. l. testis. et Ang. in. l. si vacat. C. de bo. va. l. xv. q. in repet. et Lud. ro. in. l. ij. ff. de iurif. om. iudi.

Primo fallit vbi quis testis diceret falsum non circa ea que concernunt substantiam negotii sed super aliquo incidenti. Exemplū testis productus interrogatus est an sit pauper vel p̄iunctus: et ipse ad vallandū eius testimonii dixit q̄ nō et in veritate erat eius consanguineus vel pauper et probatur tamen p̄pter hoc non dicitur falsarius nec debet puniri de falso immo p̄bat vt singulariter patet per Ange. in. l. lucius. ff. de his qui notā. infra. quia ista calliditas non debet nocere alicui et etiam tenet Bal. in. c. si quis extra de testibus. non obstat si dicatur q̄ quis est mendax non est sibi credendum quia respondet ipse q̄ mendacium non tangit illud super quo debet testificari nec eius quantitatem et tunc bene viciaretur eius testimonium vt in. c. veniens. extra de testibus. sed illud concernit extrinseca ab illo supra quo debet testificari et c. Subdit tamen ipse Bald. q̄ talis testis debet puniri quia callide locutus est: et sic propter dolum mendacium poterit puniri. Et istud. l. q̄ testimonium eius nō vicietur sequitur Butri. in. c. cū causam. sup. glo. si. de testi. et Inno. in. c. fraternitatis de here. vbi expresse dicit q̄ est verū in instrumento p̄tinentie falsum circa ea que nō p̄tinent ad substantiā negotii de quo est confectū instrumentū quod bene nota.

¶ Regula. ccccxxij

Testis per verbum credo et non credo proponens, non probat: a vlti. in. l. testis C. de testi. et glo. in. l. insurandum. ff. de iureiuran. et glo. in. §. si vero absunt. in auc. de here. fal. et Bal. in. l. §. de ventre inspi.

¶ Non p̄bat vide fely. l. c. veniens l. p̄i. §. col. §. gl. si. de testi.

a littera L.

So. cres.

Primo fallit nisi testis postea rationem congruam assignat ut si testis dicat credo contenta hec vera esse interrogatus de causa scientie dixit quia vidit et presens fuit: ita notabiliter tenet Bald. in. l. si seruus. §. quicumq̄. ff. de leg. l. et sic magis debebat attendi verba rationis q̄ dicti in testa. adde. Cy. idem tenentem in. d. l. testium. C. de test. et Anto. de but. in. c. quotiens. eo. tit. qui per hoc dicebat q̄ si testis dicat se scire et credere contenta in. c. vera esse valet sicut etiam contra si dicat testis de actu et postea interrogat⁹ de causa scientie respondit q̄ credit ita esse vt facit se penumero rustici: nā tūc non v3 talis depositio: vt firmat Spe. in tit. de test. §. clam. de interroga. in. si. et habetur per Jo. an. in. c. inquisitionē. de accusa. et per eundem in. c. presentiu3. de testibus in. vj. vbi dicit q̄ illud q̄b dicimus possumus dicere q̄b credam⁹ non tñ ecōtra. p̄ quo facit q̄b habetur in. l. cum quidā. §. q̄b dicit de acqui. here. si tñ testis deponens p̄ verbū credit aliquid addat pro cā scientie circūstantiarū per quas resultat presumpcio violentia: tunc valet dictū testis: vt puta si dicat credo bertā comisse adulteriū cū ticio et interrogatur de causa scientie dicit q̄ vidit solū cū sola vel nudū cū nuda in loco secreto p̄ id q̄b habetur in. d. c. in litteris. et in. c. illud de p̄sumptionib⁹ vel si dicat credo ticio esse filiū. Petri interrogat⁹ de eā dicit q̄ vidit illum nasci ex eius vxore in domo sua p̄ id q̄b habet in. l. filiā. diffinim⁹. ff. de his q̄ sunt sui vel alieni iuris. p̄m Cy. in. d. l. testis. et Spe. in titu. de testi. §. i. ver. item quid si deposuit de credulitate. et per Anto. de but. in. d. c. quotiens.

¶ Regula. ccccxxx.

Titulū sue possessionis r̄ariter q̄s dicere non tenet. c. cogi. C. de peti. here. et l. i. ciuili. C. de fruct. et lit. expē. et ibi nota:

Primo fallit cū actor vult agere petitione hereditaria: tenet reus dicere an possideat p̄ herede vel p̄ possessore ad hoc vt actor sciat an possit agere p̄tra eum petitione hereditatis: casus est in p̄alleg. l. cogi. de peti. hereditaria.

¶ Fallit in eo qui possidet beneficium ecclesiasticū qui nō possit licite possidere sine canonica institutione in. c. primo de regu. iur. in. v. quis cogitur episcopo dicere et ostendere titulum sue possessionis sed nō alteri. p̄uato veluti actori contra eum agenti: vt est casus in. c. ordinariū. de offi. ordi. in. vj. et ponit Pau. de cast. in. d. l. cogi. in. ver. sed. extra quero glo.

¶ Fallit nisi titulus proprietatis vel qualitatis possessionis esset necessaria ad fundandum iudiciū agentis: quia tunc cogeretur dicere omnia ista: de hoc est casus mirabilis in. l. §. ff. quorum legatorum

Et istud audiui semel a domino. Jo. de pto et primo videtur mihi qd
faciat quod habetur in c. ordinarij. de offi. ord. preallegato vbi ha-
betur qd clericus tenetur dicere epo ex quo et ex qua causa et quo-
modo possideat beneficium licet dicatur qd loquatur ibi de rebus sa-
cris secus in profanis: vt dixi. in. q. fallen. quod tamen est singula-
riter notandum et limitandum nulli clericus possidisset et tenuisset
per longum tempus. x. vel. xx. anno. quia tunc non teneretur dicere:
vt voluit Joan. and. in. c. illud. de presump. et Bald. in. l. sine possi-
dens. de probati. et vide Pnt. debuit. in. c. ex litteris. in. xij. colum. de
restitu. spoli. qui ponit an cogatur quis dicere utulum sui beneficij
et an vasallus cogatur dicere domino si. sue pos. vide Bal. in. l. i. C. de
conduc. et procur. lib. xj. et Jaco. al. in. c. j. in. vii. col. in. prin. in. tit. de co-
trouer. inuesti.

¶ Regula. ccccxxxj.

Titulum habes a malefidei possessore longo tpe no prescribit
vt in auc. malefidei. C. de prescrip. lon. tempo.

Primo fallit vbi cumq; alienatio a prin. fuisse bonefidei quia
tunc non habebit locum dispositio. d. auc. in. tenet
Ange. in. l. qui ratur. ff. de vsuca. allegans glo. in. l. si res in. glo. j.
vers. sed dic qd bona. zc. ff. de alie. iudi. mu. facta causa et ista fuit
limitatio Ricar. malum. et Cy. in dicta auc. malefidei. et hoc etiam
ibi tenuit Ange.

¶ Fallit qn debitor alienat re alteri hypothecata: qz emptor bonefi-
dei prescribit aduersus hypothecaria dicens qd alienans sciuit re
esse obligata alteri et sic habuit malam: fide. qm dicta auc. loquit de
prescriptione dominij non aut de prescriptione iuris hypothecae. itali-
mitat Ange. in. d. l. queritur. de vsucap. que limitatio Jaco. de are. et
Cy. in. d. auc. mala fides. Spec. in. ti. de prescrip. ver. si debitor. et ver. h
nunquid hodie. et Jo. an. enam ibi.

¶ Fallit qn habes titulu a malefidei possessore no prescribit dnm vt p-
batur. in. l. iij. ff. quod metus cap. quam ibi notabiliter decidit Bald.
in. vltima col. licet glo. aliud dicat.

¶ Fallit in prescriptione in qua non requiritur titulus: vt in prescrip-
tione seruitutis: vt in. l. si quis diuturno. ff. si serui. ven. ita decidit
Ange. in. d. auc. malefidei. allegans glo. in. ca. si quis de regu. iu-
ris. in. vj.

¶ Fallit vbi procurator vendens malafide vendidit. sed dnm erat in
bona exempli in. l. qui. feudum. §. procurare. ff. p. emptore: qz emptor
poterit prescribere p. d. §. cura. Ita tenuit Ludo. de ro. in. §. ubi qd
L. pomponius. ff. de acqui. possel.

¶ Limita etiam dictam regulam tribus alijs modis de quibus ha-
betur per Bar. in. l. pomponius. §. cum quis. et per Ange. in. d. l. que-
ritur. de vsucapio. et per bal. in. l. ancille. C. de furtis in. q. col. et. iij. et
fuerunt originales limitationes antiquorum: vt refert Cy. in. d. auc.
malefidei. Sed Joan. de imol. in. d. l. queritur. reprehendit primam
fallentiam que habet qd in vsucapione rei mobilis non habeat locuz
cum. d. auc. nam ipse hoc reprehendit: quia si auctor meus malefide
rem mihi vendidit mobilem. furtum comittit ideo vsucapere no pos-
sunt: vt. d. §.

¶ Sed in salua dictam fallentiam qz res mobilis mihi vendit po-
test malafide absq; eo qd furtum pmittatur: vt in. l. si alienus. per glo.
ibi. C. de furtis.

¶ Regula. ccccxxxij.

Trebellianica hodie per testatores detrahi pro-
hiberi potest: vt tenet glo.

in auc. de here. et fal. vnde sumitur auc. cum testator idem tenet glo. i
futu. ad trebel. §. si. Azo. in. summa auc. licet. contrarium tenet glo. in
auc. sed cum testatur. C. ad. l. fal. et glo. in. l. cum allegas. C. eo. tit. et
Jac. de. bel. dupuado. prima tamē est magis comunis qua t3 Cy. i.
d. auc. sed cum testator. doc. in. l. marcellus. in. principio. ff. ad treb.

Primo fallit in trebellianica filiorum quia illa testator no po-
test prohibere: vt dicit Ilugu. Bal. in. l. iubemus. C. ad
trebel. quod per suo tene menti.

¶ Regula. ccccxxxij.

Trebellianica per heredes derelictis vniuersalibus
regulariter retineri potest vt per to-
tum u. ff. et. C. ad trebel.

Primo fallit nisi heres institutus esset contemplatione fidei
commissaria: quia tunc omnia restituere debet cu3 fru-
ctibus eo nomine retenta quarta: vt est glo. sing. secundu Ludou. de
roma in. l. fidei commissaria. §. fixa. ff. ad trebe. vbi dicit illa et nemi-
ne fuisse ponderatam. sed do. Joan. de imol. ante cu3 eam allegauit:
pro singulari in. l. cum filie. ff. de lega. i. et Bald. in. l. fidei commissa-
ria: et in. l. cum poldius. ff. de vsur.

¶ Regula. ccccxxxij.

Vasallus seu emphiteota feudus
seu emphiteolim alienare non potest: vt per doc. in. ca. que in ecle. de
consti. et in. l. iij. C. de iure emphi. et in. c. potuit de. locato.

Primo fallit nisi is cui fit alienatio
vellet supportare omne grauamen: dictum est singulare Bart. in. l.

nulli legali de murileg. lib. xi. p. quo facit. l. ij. ff. solu. matri. s. Ludo. de ro. in suo singulari in numero. xliij. incipit. in iure sunt regule. zc. s. cōtrariū qd dicit esse cōtra casum in. d. c. i. de duob. fr. de nouo iue. sti. in vllb. feudo vbi nō potest vasallus seruire per substitutum neq. aliū subrogare: et si diceretur q nō appareret ibi q voluerit suppo. tare onera respondit ipse q subrogatus debet esse eque idoneus: vt. l. ageres. C. de ag. iur. lib. xi. ergo secundum eum debet intelligi q ea que promisit sicut principal' promisit alias non haberet dubium.

¶ Fallit vbiq. vasallus vt emphiteota vedit vel alienat saluo iure dñi vel ecclie z instrumēto dicat saluo iure dñi vt ecclie: nā tūc vasall' vel emphiteota nō cadit a iure suo. ita l. effectū vult Bal. l. c. i. §. dōa. re. in vltima col. i. tit. qualr olim feudū aliena. pōt. z vide bal. i. iur. de pace cōst. in. §. libellus. in. xxv. col. z l. §. si. C. da iure emphi. z vide do. Ja. de alia rotis i. c. i. in principio l. antepe. col. i. ff. l. i. de ph. bi. alie. p. fede. z ibi bal. l. §. si. i. principio in. iij. col. ver. sed pone pater. z Jac. in. c. i. in prin. in. tit. q. fuit prima cā bñficij. sic dicit q s. dicit saluo iure dñi. si tñ pcessum sit ad traditionē sub illa forma q illa verba nihil releuāt: qz cū nō sit denunciātū dño clā fieri videt: z p cōsequēs dñs videt cōtēni. Itē in pindicialib. nō iuuat aliqua prestatio si adijciantur ista verba nec aliter nec alio mō quare tūc nihū videt actū: z forte nō pderet feudū vel emphiteosis. nam cōstat q nō intēdit alienare nec possit cū hoc saluo z nō aliter. zc. iuxta no. per est. similiter in. l. si quid C. de excep. z l. i. itē labeo. ff. fami. hercif. z argu. l. si qd locuples. ff. de manumif. testa. Et licet ista cautela verborū videat' dona: tñ Bal. in. l. vnica. l. xvi. qō. C. de his q pe. no. videt' cōtrariū dicere vbi dicit q s. vasall' dicat vēdo z trado. reseruato p sensu dñi z nō aliter ptestādo nō releuat quare in pzo facto requir' licētia: qz traditio est facti z sic factū est cōtrariū ptestationi. C. de sacrosan. ecclie. p totū. vñ nō valet alienatio. z qñs bal. in. d. l. vnica. nō dicat saluo iure dñi s. z reser. nato p sensu dñi. tñ in effectū ista vltima i. idē re. i. dicit. z vide de hoc Lardi. zaba. l. c. e. s. de feu. z do. Jaco. c. alia. l. c. i. i. penul. col. in. p. i. i. tit. q. fuerit prima cā bñficij amitt. vñ ex predictis patet q dicte limitatio. nes nō vident' esse tute: immo dico q videt' verū quare ista verba sal. uo iure vel saluo honore dñi nō releuāt quin per istam alienationem vasall' nō priuet feudo vt sing. determinat pōst. z refert Jo. an. in. c. eate. d. iure iurā. z idē etiā s. Ludo. de ro. l. quodā singulari. cccxliij. qd incipit tu heres q si vasallus q dicit. zc. rō est: qz ptestacio cōtra. ria: facto nō releuat ptestantē: vt est casus in. c. sollicitudinem. de ap. pel. z in. c. c. m. ferrariēsis. de cōstitū. z in. l. cum in plures in. §. loca. tor. ff. loca. z plene per bar. in. l. non solum in. §. mortem. ff. de noui

ope. nunci. Requirit' em confer. sus dñi in alienatione feudi primo q recognoscantur superior. Item sibi preinducetur: vt in. c. i. de feu. ¶ Fallit tñ in instrumēto dicat hoc nō vēdo vt alieno tibi si nō reuo. canent dñs eius sit inempta: ita dixit Bar. in. l. si quis locuples. in. ff. de manu. testa.

¶ Fallit qñ alienatio vt veditio fieret sub ista pditione vēdo vel alie. no tibi sit z in quāsi de iure possum z nō aliter quo casu s. sequat' tra. ditio: tñ vasallus alienās nō cadit a feudo. ita s. Jaco. de broulo s. Ue. rona in sua immo. s. i. iur. q. mo. feu. amitt. sub rubricella si veditit. sub cōditione arg. l. si motu. post prin. de acq. pos. z l. q. absente i. §. i. z l. cū fundus. ff. d. vi. z vi armata. z l. si. §. si nauē. C. cōmu. de leg. z p hoc vi. de B. l. in. c. i. in. §. quoz. in penul. col. i. tit. d. succes. feud. nisi qñ ca. pio dñi posset difficulter interuenire p corpale traditionē: puta ca. s. ri qz vix dñs posset recuperare dolus est in traditione quid ebet pur consuluise. z ita etiam tenet Jaco. de alia. in. c. i. in punci. in penul. tu. de prop. bi. feu. alie. per Federicum in vsibus feudorum.

¶ Fallit si vasall' vel emphiteota vedit sub pditione si dño placuerit p. l. si qd locuples. i. sine. ff. d. manumif. testa. z p. l. quatuallis. i. pri. ff. sen. amitta. in rubicella. si veditit sub cōditione. que sequit' Bal. i. tit. §. quoz. in penul. col. in. tit. de suce. feud. z do. Jaco. d. aluarot. l. i. c. i. in principio. in penul. col. in. tit. de ph. bi. feud. aliena. p Federicū.

¶ Fallit quādo emphiteota vel vasallus vendit perceptionē fructuū per se z suos heredes quo casu nō videtur q cadat iure suo. qz con. z cedit vel vendit ipsam perceptionem que est quid facti non autē ius suum vendit: scilicet vtile vel aliudiat pbatur in. l. necessario. in. §. si. coniuncta glo. in verbo tantū. ff. de pericu. z cōmo. rei vendi. z per text. cum glo. in. l. arboribus. §. usufructus. ff. de usufru. z per id quod notat. Bal. in. l. q. cū infero. §. qui interponas. ff. de publi. z in. l. aquilins regu. ff. de dona. et notat Archi. lxxv. dist. indicatum. in prin. vbi dicit q potest concedi libertas layco ad locandum fructus ad tem. pus vel aliter. z per. d. c. iudicatu et istud videtur tenere Barto. in. l. codicillis. §. institu. de lega. ij. vbi. dicit q vendens fructus per centū annos non videtur alienare de quo vide ibi omnino. Sed aduerte q istud consilium non videtur bonum. quia verum est q quando ven. duntur ad modicum tempus non est alienatio: vt in casu. d. l. necessa. rio. sed cū videret' fruct' p longo tpe sic videt' alienatio scdm Bald. in. l. voluptatis. ver. ff. sed quid si vasallus. C. de fideicommit.

Regula. ccccxxv.

¶ **Sua** vide fely. in. c. i. de iudicis et sarracenis in. l. col. ibi vlti. not. et per fr̄acare. in. l. hu. cōis de vulg. et pup. et pau. de puteo in tracta. sind. in. h. iudicis. et. d. pet. phi. cor. in cōn. eli in. c. i. hact. pul. in. iij. part. franci. are. i. non est. C. de iure delibe. et q. p. do. Ja. ma. insti. de acti. in prin. nume. ij. et numero. iij.

Vendere rem suam a nemo compellitur: ut nec emere. C. de iure liberā.

Primo fallit si velle prope me territorium habet et em compellere ad mihi vendendum de ipso quod possidet et illud pro futurum electione: quia homines meos iure dilectionis coercere etiam possum: ut determinat Jo. and. in. addi. spec. in rub. de accu. arg. l. si quis ex fundo. et. l. si locus. vers. ca. si. ff. ad quæ ad. ser. amit. in quibus sunt iste due fallentie.

Fallit si veli colonum meum portionem suorum fructuum vendere volentem compellere ad mihi vendendum: quia possum iusto precio. tex. est singu. in. l. i. C. de mets. lib. xi.

Fallit si vellem eundem colonum compellere mihi ad dandum portionem suam fructuum ex his fructibus quos in fundo meo percepit quod intellige quibus offerat se paratum dare de alijs eque bonitatis. ite intelligitur si habet facultatem dandi de primis. casus est no. in. l. d. prediorum. C. de agri. et sens. li. xij.

Fallit si eum qui mihi donavit maximam partem sui fundi compellere vellem ad vendendum residuum. l. sancimus. §. vendi. C. de dona.

Fallit si velle servum communem manumittere et velle compellere sociam ad vendendum eius partem. l. i. C. seruo comuni manu. et. l. si servus communis de vulg. et pup.

Fallit si coheres coheredem qui emerat rem hereditariam obligatam creditori distractam vellet compellere iusto precio ad rem illam concitandam: ut est casus sing. in. l. si. §. quattuor. ff. de leg. ij. secundum Lud. de ro. in. d. l. ii. sed dicam quod ille casus mirabilis procedit: quia ibi erant coniuncti per legatum vel fide commissum alias esset secus.

Fallit in fundo communi legato ecclesie ut per bal. singulariter in. l. i. C. de commu. seruo manu.

Fallit quando locus est iunctus monasterio puta aliqua domus et monachi volunt extendere dormitorium nec aliter possunt nisi concessa illa domo vicini quod dominus compelli potest ad vendendum ita dicit Jo. de ana. in. c. apostolice. extra de iudi.

Fallit in alio casu quotidiano, scilicet quando aliqua

ecclesia est edificanda vel amplianda: quia tunc loca vicini potest distrahi et vendi ecclesie inuitis dominis ut per Sui. et. For. in. l. si quis stipulationem. ff. de relig. et sump. sine. et. §. locum eo. ti. Bal. et Ang. in. l. ij. ff. solu. matri.

Fallit quia debitor fideiussorem vel posteriorem creditorem qui emerat res obligatas a creditore distractas compellere potest ad rem illam reddendam sibi re fuso precio. l. cum scda. et. l. cum posterior. ff. de distrac. pig. et. l. j. C. de dolo.

Fallit in. l. h. §. quinto. et. §. maximus. ff. de publi.

Fallit in casu. l. apud eos ver. si ab eo. auc. de deti. civi. li. xij.

Fallit in casu. l. impera. C. de fide instru. et iure haste fil. xij. et vna lec. in. l. luci. §. idem rñdit. ff. ad muni. Fallit si respublica vellet compellere ciues ad emendum frumentum quod habet superfluum ut. l. j. C. ut nemi. lice. in emp. se excu. li. x. vbi est tex. sing. fm vnam lec.

Fallit quando compellit civitas habens magnam copiam frumenti tpe penurie ad vendendum illud ipsi civitati et precio viliori. tex. est in. l. scribentes. §. si quod inchoari. ff. de vsur. p. no. in. l. j. C. de epis. aud. et in. l. j. §. cara. ff. de offi. p. sec. vrb. et. l. si C. ad. l. iul. de annona. et in. c. j. extra de emp. et vñ.

Fallit in casu. l. j. ff. de priuil. credi. fm Lud. de ro. in. d. l. ij. sed ille tex. parum facit in. d. l. j. ut infra dicit. Fallit si vasallus velit vendere feudum paternum quia cogit pro pari precio vendere agnato primiori: ut in. c. j. §. sed res. per quos fiat inuesti. in vsu. feud. sed hoc ius durat per annum pro tex. sing. in. c. titius. el. q. si de feu. sue. controuer. col. x.

Fallit in casu. l. j. et in. l. quisquis. omni. agro. de ser. li. xij.

Fallit quia finito tpe conductionis potest compellere reipublicam reuocare volentem ad sibi reuocandum pro equali pensione. l. congruit. et. l. predia. §. si de loco prediorum civi. C. locati.

Fallit in casu. c. j. extra de loca.

Fallit in casu. l. j. C. de vñ. reru. fisc. li. xj. et. l. j. C. de alie. reru. alie.

Fallit in casu. l. iubemus. et. l. zenonem. C. de aduo. diuer. iudi. fm Lud. de roma. in. d. l. licet.

Fallit in casu. l. lice. et. l. necessario. ff. de in diem adiec.

Fallit per Bar. in. l. j. §. permitit. ff. de aqua quoti. et esti. et in. d. l. j. ff. de priuil. credi. et p eundem in. l. si mo a ticio. ff. de verbo. obl. et per Bal. in. c. j. quemad. feu. ad si. parti. ne in vsu. feu. quia consanguineus eius in cuius persona est finita emphiteosis dominum iterum emphiteosim dare volentem compellere potest ad dandum sibi: pro hoc faciunt plura ex dictis licet contra faciat. d. l. nec quicquam et. l. dudum. C. coi. succe.

Fallit in casu. l. penul. in si. ff. de actio. quem nota. Ange. in. l. non amplius. ff. de leg. i.

Fallit in casu. l. ij. §. dominorum. ff. de his qui sunt sue vel alie. iur. et. §. senator. insti. eo.

De regulis incipientibus

¶ Fallit qz p maximā seueritatē regiminis pōt dñs ad rē suā vēden-
 das pelli z iurisdicōe pvari vt ar. dicroz iurū i eisdē pcludit bal.
 p q̄ facit. l. q̄s. §. in parte. ff. de adi. lega. z. c. i. f. as. ad fi. extra de resti.
 ipo. z est tex. sing. in. c. j. §. qui tenet de pace tenē. alias pe. §. q̄cunq̄.
 ¶ Fallit in casu. l. cum fundus. z sic in fundo. ff. de iure do.
 ¶ Fallit si postq̄ vendidi partē fundi p indiuiso ille est mihi in totū
 ad iudicat̄ qz pōt pelli emproz ad totū emendū. ff. de acti. emp. in. l.
 iulianus. ff. cōmuni diui. §. si z v. de glo. in. d. §. celtus.
 ¶ Fallit in casu. l. qui tenet castrum. C. de feu. lib. xij.
 ¶ Fallit in casu. l. de alie. emph. §. si vero fm̄ predictum.
 ¶ Fallit in casu. l. vsuras p̄nctis glo. C. de solu. vbi est gl. sing. qz cre-
 ditor cōpellit de bitore p̄mittere alio loco soluere si in eo loco an p-
 miserat. securi. atē non trahit motū. ¶ Fallit in casu. §. qd̄ si cōmode
 instit. de offi. iudi. z in. l. ad officium. C. cōmuni diui.
 ¶ Fallit in casu. l. item nihil. C. cōmuni p̄edio.
 ¶ Fallit in casu. l. ter. ff. de seru. aut. bus.
 ¶ Fallit in casu. quē no. Bal. in. l. j. ff. so. mat. i scholare pōt p̄pellere
 dñm dom̄ ad locādū illā si aliā p̄modā nō reperit z fuit dictū glo. in
 de crimine. C. epi. z cle. ¶ Fallit i casu. l. iij. §. de uenun̄ vbi ē tex. sing.
 posse p̄pelli agricultorē ad portandū victualia i ciuitate vt vēdātur.
 ¶ Fallit in casu. l. iij. C. in qui. cau. ser. pro p̄mio liber.
 ¶ Fallit i casu. l. p̄po. §. verberat̄. h. itē si forte. ff. de rei vē. z. l. luc̄
 ff. de euic. z. l. titi. de pollicitatio. z. l. si p̄uat̄. ff. qui z a quibus.
 ¶ Fallit in casu. quē no. p. Dy. z doc. in. l. iij. cū dorē. §. trāsgrediamur.
 ff. so. mat. ¶ Fallit in casu. l. si q̄s. §. imperato. ff. de excus. tuto.
 ¶ Fallit in casu. notabili. c. placuit. vbi est casus sing. de iudice ecclē.
 z layco qui diu litigauerāt ad p̄tractū cōcordie fm̄ do. Ant. l. c. j. in fi.
 de mutuis petito. adde etiā l. equissimū. ff. de vñ. habi. z ita habui
 de facto z fuit obseruatū. ¶ Fallit i casu. l. si q̄s homicidij. C. de accu.
 §. iniaz no. Bar. in. l. vim ff. eo. ti. vbi vide. ¶ Fallit in casu. l. j. §. j. ff.
 vbi pub. edu. deb. vbi sing. d̄i electū in arbitriū si iudicasset p̄promittē
 tes cōpelli accipere cōpromissūz qd̄ no. ad limitationē. l. iij. §. tamēss
 ff. de arbitris. ¶ Fallit in casu. in auc. hoc iussu. C. de solu.
 ¶ Fallit in casu. l. j. C. de colla. eris. lib. x. l. vlt. C. de agrico. z cens.
 ¶ Fallit in casu. l. j. C. de metal. lib. xij.
 ¶ Fallit in casu. l. pen. in fi. ff. de alie. iudi. mutan. causa facta.
 ¶ Fallit in casu. l. si fundum cū. l. sequen. ff. manda.
 ¶ Fallit i casu. l. vñ querit̄. ff. cōmoda. z. l. i p̄tes vel testamēta. ff. loc.
 ¶ Fallit in casu. l. §. furti. ff. nau. caupo. stabu. ¶ Fallit in casu. l. pla-
 cuit. de eo. feu. patri. l. xj. vbi notari⁹ cogit̄ pati se rogari de instro et
 ita p̄clarat Jo. an. in addi. spe. in rubi. de edi. instru. z. l. qui testē i fi.

a lra A.

fo. cxcv.

ff. de testa. z Bal. in rubi. s; hoc limita nisi i aliq̄ offi-
 cio steterit p̄ quinquennij. C. de tab. li. x. vbi casus
 est sing. sc̄do nisi fact⁹ fuerit p̄elatus aut aduocat⁹
 aut cleric⁹ z hoc p̄z. C. de simonia. lib. x. in tex. z i gl.
 sc̄do p̄z in. c. sicut eē ne cle. vel mo. z. c. vt officiu. §.
 ad describēdes de here. in. vi. p̄ locū a speciali. z eo
 casu quo cōpelli pōt si nō vult cōficere repellit a di-
 cto officio: vt sing. determinat Bal. C. postu. l. prou-
 dendum per illam regulam.
 ¶ Fallit in casu. quē habes p̄ gl. in. §. di. c. si cū. el. ff.
 dicentē paupib⁹ p̄ denūciationē factā ab ep̄o posse
 cōpelli de iure ad p̄standū elemosynā. ¶ Fallit in
 casu. l. si. §. si. cū ibi no. per Bar. ff. pigno. act.
 ¶ Fallit in casu. l. si beccē. §. si. ff. solu. matr. z. l. si fun-
 dum per fidei cōmis. de leg. j.
 ¶ Fallit in casu. l. quis. C. de pign. acti.
 ¶ Fallit in casu. l. sancim⁹. C. de aduo. diuer. iudi. l.
 ij. in fi. C. de propi. sac. scri. lib. xj. qz nobilis vni⁹ ptis
 cōpelli ad p̄standū patrociniū: q̄ declar. vt p̄ Bar.
 in. l. prima ff. de his q̄ in testa. velen.
 ¶ Fallit in casu. l. paul⁹. ff. de so. q̄ casus tene mētī
 qz possunt de facto occurrere: z p̄ pōt si occurrerint
 alias fallen. ad derede quib⁹ p̄ Lud. de ro. z Ange.
 in. ij. solu. matr. ¶ Regula. ccccxxxvj.

Vēditio ultra dimidiū iusti p̄cti regl̄ nō
 valet a. l. ij. C. de recin. vē. cū sili.

Primo fallit vbi cūq̄ in instro dicat̄ qz qd̄ vē
 dedit z donauit emptor. ita t̄z Bar. in. l. si q̄s cū p̄r.
 ff. de verb. ob. qz h̄z locū etiā in habēte errozē rei: vt
 no. Bar. in. d. l. ij. in. iij. col. z sequit̄ ibi est Bal. l. l. cū
 fili⁹. §. p̄. de. l. ij. z idē t̄z Jo. de imo. in. c. cū cōingat
 in. xxv. carta. de iureiu. p̄. de anch. z Jun. l. d. c. cū
 cōingat. dñt b̄ esse verū qm̄ in instro dicere t̄ z illud
 plus p̄runtunqz sic qz tunc per verbū p̄tuncunqz nō
 habet locū remediū dicte. l. ij. vt ibi per eos: z illud
 fuit de mēte Suil. in. l. si tibi. x. in prin. ff. de pact. vbi
 tex. no. in. l. si. §. idē q̄sui. z ibi Bar. ff. de cōdi. indeb.
 z ibi Bal. in rubi. C. de contrahē. empt.

¶ Fallit vbi cūqz vēditio esset cū decreto iudicis. l.

a ¶ Non valet.
 vide Bal. l. p̄si.
 cccxxxvj. z i p̄si.
 cvij. in. l. p̄te et
 do. p̄e. p̄xi. cor.
 in p̄si. cccxxxij.
 incip. copiose in
 lra c. i. iij. parte
 z in p̄si. clxvi. in
 cip. circa. p̄ totū
 in. ij. p̄te in p̄si.
 ccj. inci. visis in
 lra h̄ in. iij. p̄te z
 in p̄si. lvs. inci. cō
 suluit p̄ totū ea:
 dem parte.

De regulis incipientibus

§. C. de predictis cur. lib. x. q. ad hoc ibi poterat Bar. in verb. immoderata venditor et emptor iniustus inuenit: §. Iuris tenuit Jo. de imo. et Lud. de ro. in. d. l. si quis cum alio per tex. in. l. q. C. de si. instr. et iur. bast. fil. li. x. ubi per iniustum precium venditio rescinditur: et in illo actu interuenit decretum iudicis et acquisitum: ut ibi ibeta. l. q. C. si per publicam penam. quia alias sequitur quod re venditur per minorem cum decreto non posset peti restitutio in integrum. l. si quidem. C. de pre. min. et. Adde etiam quod cum opti. Bar. concordat Ang. i. cons. c. lviij. inci. intor vrotis in fi. et idem tenuit ipse in. l. j. et idem tenuit Bal. in l. eadem et in. d. c. dilectus de emp. et vendit. §. eadem opti. tenuit bar. in. l. j. C. de prescri. xxx. an. sed ut ibi dicit Bar. fuit defectus circa iniusticiam precii. et sic rescinditur. et idem tenuit Imo. in. d. l. precia rerum. et Bal. in repe. d. l. q. in verbo super quarta. C. de rescin. vendit. Abb. in. d. c. cum causa ubi per hoc alleg. l. magis. §. per. ff. de verbo. obli. et in. c. j. de rebus alie. non alienan. lib. vj. et ista pars de iure videtur verior.

¶ Fallit quando venditio esset facta ad publicum incantum. Ange. in repe. l. sciendum in. vj. col. ff. de verbo. obli. per tex. no. in. l. j. si. de pre. cur. li. x. et idem tenuit in. d. l. precia. et in. l. j. C. de prescri. xxx. an. per tex. sing. in. d. l. j. C. de pre. cur. Bar. tenuit contrarium in. l. j. C. de prescrip. xxx. an. per tex. in. l. si quos. C. de rescin. ven. Lud. de ro. idem tenuit in. d. l. si quis. cum aliter. sed Ang. in prealle. l. precia respondet quod ibi clare probatum fuit quod fraus et ambitio interuenierit in subhastatione: que tamen responsio violat. d. l. si quis cum aliter. et ideo tene opti. Bar.

¶ Fallit in adiudicatione insolida facta creditori per iudicem que habet vim quasi traditionis: ut. l. a diuo. pro. §. pignora. ff. de re iudic. Bar. in. l. ordo. C. de except. rei iudi.

¶ Fallit in venditione facta per alium quam dominum: puta per procuratorem: quia tunc non requireret quod esset deceptus in dimidia: sed sufficit quod sit deceptus in. vj. parte totius ut sing. voluit Bar. in. l. si societatem. §. arbitrorum in. vj. col. ff. pro soc. iuncta. l. vbi seuera. eo. xi. quod tamen non firmat sed contrarium tenuit Lud. de ro. in. d. l. si quis cum aliter per. l. si voluntate. de rescin. ven. per. qua. l. ita tenuit Jo. de imo. in. d. c. quintaualis. c. vj. q. et idem tenet do. Abb. ibi in. q. arti. et Imo. in. d. l. si quis arbiter. in. ff. de verbo. obli. Abb. in. d. c. cum causam: quia imputari debet domino qui talem procuratorem elegit arg. l. cum mandato. §. si. ff. de mino. circa quod vide etiam per Bal. in repe. d. l. q. in. iij. col.

¶ Fallit ubicumque facta esset venditio minus quam sit dimidia iusti precii cum hoc ut si precium conuentum non solueretur paciscatur ut suppleatur iustum precium ita tenet Bal. in. c. qualiter de appel. in prin. per rationem de qua ibi per eum.

¶ Fallit quando quis esset grauatus et a testatore de vendendo fundum sem

a littera A.

fo. cxxvj.

ronio et vendidit mihi esset dimidia iusti precii nam tunc non habebit locum. d. regula quod intellige tamen: ut ibi per Imo. et Bal. in. l. si fidei iussori. §. meminisse illum tex. ff. de le. j.

¶ Fallit in tractu transactionis: ut in glo. in. d. c. cum causa et ibi hoc tenet Imo. Jano. et Jo. an. pe. de ancha. et spec. in ti. de emp. et vendit. §. nunc videri videtur. §. restat Sui. de cu. in. l. ex causa. C. de vsuca. pro emp. Bald. j. l. ordo. de execu. rei iudi. et in. l. iij. §. j. ff. de transac. et ibi gl. in. §. bo. de. bere bal. in. fi. §. j. in prin. C. cois dele. et ibi in. l. j. in. q. col. C. de pac. et de tex. optimus in. l. in summa in prin. in §. bo. nulla res et ibi no. ff. de condi. di. et in. l. si super se iuncta. l. q. C. de do. sed bar. in. d. l. cum aliter et Imo. et de etio est facta et non ad veram estimationem dubii euenit litis super qua transactio est facta et non ad veram estimationem rei et ita intelligit gl. l. d. l. lucius cum aliter et Jo. an. de imo. in. d. c. quintaualis in. vj. car. de iureiuran. Car. et Abb. in. d. c. cum causa de emp. et ven.

¶ Fallit in actu feudi: quia feudum capit naturam gratie ut no. in. spec. in ri. tu. de feudis. §. nunc videtur. §. si nunc quod referi bal. l. d. l. q. an habeat lo.

¶ Fallit in actu ephiteotico: ut dicit Spe. in. d. ver. §. nunc videtur §. Bal. tenuit Imo. et bñ in. d. l. ij. ver. sed nunc quod et ideo quod ille actus emp. si milis est locatiōi: ut in. §. adeo. insti. loca. i. q. postat remedium. d. l. ij. hñe locum est in oibus actibus bonae fidei ut ibi per glo. et doc.

¶ Fallit vbi super actu interuisset iuramentum ex certa sciencia ut no. bal. l. l. q. sub pditione. §. j. ff. de pditione insti. nisi aduersariis eum induceret ad iuramentum dicitur quod iurata sicut et posset retractari si interpositum est per errorem facti ut colligitur ex no. tex. in. d. l. ij. ver. nono quero.

¶ Fallit vbi quis quis renunciat beneficio illius: quia renunciatio est, si quis sciens si. l. querit. §. si venditor. ff. de edil. edi. nisi renunciatio processerit ex renunciantis simplicitate vel facilitate. nam tunc non presumitur scia sed error nisi talis renunciatio appareat certificatus de beneficio. d. l. ita no. ut bal. in. d. l. ij. §. quarto quo si aliter renunciaret oibus beneficiis talis renunciatio non porrigitur ad renunciationem illius. l. et de materia ultra predicta vide Bar. in. d. l. si quis cum aliter. vbi etiam ponit an remedium d. l. ij. habeat locum in stipulatione in qua quis fuit deceptus ultra dimidia iudi. precii. et cois conclusio est quod sic: et vide etiam plene per bar. in. repe. d. l. q. circa istam transactionem vide et adde dato quod cessaret remedium d. l. ij. tamen si apparet contra me motam esse litem super qua transigendo deceptus sum: tunc transactio est ipso iure nulla. tex. est no. in. l. j. in summa de pditione. inde. et predicta adde quod remedium. d. l. ij. non tamen competit venditori sed etiam

De regulis incipientibus

emptori: vt not. glo. in. preallega. l. ij. et ibi notat tenet Barto. z Bal. z etiam creditori: vt si res obligata sit vendita vltra dimidiam iusti p̄ci. vt est. gl. no. in. le. v̄di. §. j. ff. de bon. auc. iudi. p̄. sec. aūt si ipe creditor illā rem insoluit accepisset z iudicis auctoritate vt B. l. in. l. j. C. de execu. rei iudi. z de materia vide plene p̄ cano. in. c. cū cām de emp. z vendi.

¶ Regula. cccxlviij.

Meditor nolēs de euictiōe teneri ad p̄ciū restitutionē tenet l. emptor. §. ibidē. ff. de actio emp.

Primo fallit qñ dixisset nolle teneri de euictiōe si res euicatur p̄ talme cās puta libertatis nā si euicatur res nō tenebit et ad p̄ciū restitutionē vt est gl. singu. in. l. q. libertate. ff. de euic. in. p̄n. z no. Bal. ibi z Saly. in. l. j. C. de peri. z commo. rei v̄di.

¶ Fallit in iudicio fami. hercis. vt est glo. sing. in. l. si q̄s familie. C. fa. mi. hercis. z no. Aug. i. l. j. C. de p̄fes. z bal. l. l. a. C. d. agro. d̄ser. li. xj.

¶ Fallit qñ eēt actū ex vtraq̄ pte ne fr teneret p. §. gl. in. l. si q̄s fami.

¶ Fallit qñ esset dictū q̄ nullo mō teneret: vt in. l. si dubitet. C. d. euic. tionibus.

¶ Regula. cccxxvij.

Meditor an et quibus casibus de euictione non te-
neatur

Primo casus qñ emptor: ita z taliter se ipediuit vt puta quis egit perquirēdo an aliquis eēt dñs rei z sic sibi fuit euic- ta nā tunc nō poterit agere de euictione tex. est cū gl. no. in. l. si dictū §. sol. autem cum post. ff. de euic.

¶ Casus est qñ vendit vniuersitas rex: z aliq̄ res euincunt nā v̄di- tor nō tenet de euictione: casus. est. in. l. j. C. de euictionibus.

¶ Casus est qñ scienter emerit rē alienā nā nō poterit agere de euic- tione nec etiā ad p̄ciū querit. §. si. ff. de edi. edi. tñ filc. v̄dicabit p̄e- cisū a venditore gl. est no. quā ad hoc allegat Pau. de ca. in. l. si q̄s fa- milie in. iij. op. ff. fami. her.

¶ Casus est in. l. si prudētis. ff. de euic. ¶ Regula. cccxxix.

Medicans rē suā possessori p̄ciū qd̄ alijs soluit auferre nō vt. l. vt municipiū. C. d. rei v̄di. z ibi pau. d. ca.

Primo fallit vbi fuit cōuersum in vtilitatem. vt. l. emptor. ff. d. rei v̄di. z no. Pau. de ca. in. d. l. si municipiū z no. in. l. j. §. j. q̄ metus causa in verbo ecce in glo.

¶ Fallit vbi pecunia esset soluta per vendicationē qz tunc simplius illam petere nō posset si ille recipiens erat in bona fide. vt est casus singu. z ibi Pau. de ca. no. in. l. seruus. ff. de cōdi. inde idem. z Pau. d. ca. in. l. in. ciuili. ff. de fur. vbi omnino vide.

a littera. U.

fo. cxcvii.

¶ Fallit nisi ille possessor emisset rē a fure aīo dādi ipam dñovt no. sing. Bal. in. l. j. C. d. neg. gest. §. j. qd̄ si ille q̄ rē emit a fure bona fide z postea v̄didit an p̄t ei dñs rei p̄dicere saltē illū p̄ciū qd̄ postea v̄- didit dic nō vt not. p̄t colligi ex his que no. Pau. de ca. in. l. cū seruus in. ij. col. iij. q. p̄n. ff. si cer. pe.

¶ Regula. cccxli.

Verba aliquid operari debent. l. si qñ. ff. de iure iur. cum simi.

Primo fallit qñ possent aliqd̄ opari si dāt sanus intellectus secus si nō possent aliquid opari dādo sanū intellectū glo. in. l. j. ff. ad municipia.

¶ Fallit qñ nullo mō p̄t opari qz materia subiecta nō patit nā nisi ha rō cōuenit ibi nec dispositis loq̄ntis vt. l. iij. §. toties. ff. de dam. in. fec. z. l. accensare. §. omnibus. ff. de accusa.

¶ Fallit qñ h̄ba nō p̄t operari ppter impossibilitatē qz impossibilius nulla ē obligatio. l. impossibili. de reg. iur. vt ppter h̄boz repugnen- tiā tūc neutrū v̄z: vt. l. repug. de reg. iur. vt ppter obscuritatē nā si h̄ba sunt ita obscura q̄ nullū intellectū valeat sustinere nō valet scriptura tex. i. l. q̄ ē ff. d. re. iur. z no. Bal. l. l. voluntatē circa p̄n. C. de fideicō. vt p̄ p̄volūtātē p̄boz vel ineptā qd̄ tenet: vt est tex. in. l. d. lega. §. si. z in. l. seruo alieno. §. si. z. l. turpia. in. p̄n. ff. de leg. §. cōstitutio autē.

¶ Fallit qñ h̄boz exp̄ssio resultaret cōtra ius z ei⁹ intellectū nā tunc talis verbosū exp̄ssio nihil operat sed d̄z reduci ad p̄tē dispositam de iure cōt: vt est casus in. c. tantūq̄. de seque. pos. fm do. Domi. in. c. si papa a. si. p̄n. de priu. in. vj. facit qd̄ no. in. l. si. §. in. p̄puta. C. de iur. re delib. z. l. ij. C. de noxa.

¶ Fallit qñ ius cōe disponit q̄ exp̄sse h̄boz nō opetur in totū verum qd̄ sonat vt est casus cū gl. in. c. si duo. de p̄cur. in. vj. vbi p̄z q̄z insti- tuant duo in solidū cū clausula q̄ nō sit melior p̄ditio occupātis nihil- lomīn⁹ illa clausula nō opatur in totū vt ibi z hoc no. Do. in. d. c. si pa- pa ad prin. facit. in. §. secus de fide instru.

¶ Fallit qñ illud qd̄ expediret totū erat ex dispositiōe iuris cōis. nā talis exp̄ssio in hoie nō operat vt est casus in. c. qz de p̄cu. z in. c. si cu- stos. de iure iur. cū talis exp̄ssio solet teneri q̄ plus specialiter int̄git q̄ generaliter p̄cludit. xxij. dis. q̄z. z. c. si aduersus. de here. z in. l. itē apud labeonē. §. hoc edictū. ff. de in. integ. rest. sed. ff. el. quod cōcedit nō erat ex toto de iure cōi sed parte tūc oportet q̄ aliqd̄ operet vt est casus in. d. c. si papa. z ibi do. domi.

¶ Fallit qñ verba se habent vt genus z species z premittitur gen⁹ qz tūc h̄ba generalis fm gen⁹ nō opant: vt est tex. in. l. sed si alienat ff. p̄ so. z ibi Bart. nā vbi est lucrum est gen⁹ z quest⁹ est species z nō.

Restringit significatio lucri ut intelligat de lucro et q̄stu et est rō q̄ sta-
tum post gen^o subditur species ipsi generi et iō ponit expositiue ut de
clarauit ut no. bar. in. l. questu. §. si q̄ fundū in. fi. h. col. de fun. instr.
vel alia rō pōt eē q̄ ibi intellect^o ille assumit: q̄ sic cōiter fieri solet ut
l. eorū. ff. p. se. et Bar. in. d. l. questum. §. si qui fundum.

¶ Fallit q̄ stipulatio interuenit et iō aliqd̄ nō addit ut est casus ubi
no. in. l. q̄. sic. ff. de ver. ob. et hoc mō l3 non operet angmētū obligatio-
nis: tñ operat nouādo obligationē et acc^o q̄ tollit primā et aliā vestit.
et prescriptio lōgi temporis durat.

¶ Fallit q̄ aliqd̄ exprimit in his q̄ veniūt a voluntate et sic fit exp̄ssio
ex supabūdati nā tūc talia vba nihil opant: q̄ in ea cā obligatiō istol-
lede et l3 tñ inserit cōe et non ledit: ut l. q̄ murū. §. manus.

¶ Fallit q̄ exp̄ssio eorum q̄ tacite insunt q̄ tūc nihil opat q̄ pcedit
q̄ exprimit eo mō q̄ tacite insunt sec^o si exprimit a l3 q̄ in sint ut q̄ fit
exp̄ssio ad finē ut acc^o q̄ erat pur^o efficiat p exp̄ssionē pditionalis: q̄
illa exp̄ssio aliqd̄ opat et ita pcedit gl. de elec. c. h. et c. j. despō. ipu. et c.
si papa in. fi. de pui. in. vj. et no. bar. et doc. in. l. h. ff. de leg. et in. d. l. j. ff.
si pen. appel. mors interue. ¶ Regula cccxij.

Verborū pprie significationi statur nec ab ea recedēduz
est mō a iudice illa speciāda est ut no. Azō. in. lū
ma. C. de fideius. do. den. et Albe. de ro. in. l. j. si cer. pe.

Primo fallit q̄ lex aliter interpretatur: ut no. in. l. si paterfa. ff.
de here. insti. et no. bal. in. l. voluntarius. C. de fideicō.
et in. l. quamuis. de vsuf.

¶ Fallit q̄ rō verborū vel ipsa mens aliter vellet quia stādū est sen-
sui potius q̄ ipsis verbis no. Arch. i. c. si propter tua de res. in. vj. vbi
dicit q̄ non est recedendum a significatione vocabuli nisi cōstet cōce-
dendē aliter intellexisse. de hoc est tex. in. l. nō aliter de le. iij. et no. 30.
an. in. c. ejs de reb. eccl. non alie.

¶ Fallit rōne adiuncti: q̄ tunc credit a vobis et ab eoz ppria significa-
tione: ut. l. si seruus. §. quinq. ff. de leg. j.

¶ Fallit q̄ verba in pprio significato nihil possunt operari: q̄ tūc
trahunt ad proprium intellectu fm Ange. in. l. si cum antea per illuz
tex. de dona. ante nup. C. et pbatur in. l. si cum augustini. ff. de serui-
tu. et in. l. pro cas. ff. de vinf.

¶ Fallit q̄ cā honestatis seruāde a significato pprio debem^o rece-
dere: ut no. Aug. in. l. q̄nc. §. arentes. C. de in ius vo.

¶ Fallit q̄ ex natura contract^o vel subiecte materie a significato p-
prio vocabuli receditur: ut in. l. in silam de prescript. verbis et in. l. si
stipulatus in p̄nci. et ibi notat de vsuris. et in. l. si vna in p̄nci. ff. lq^o

ea. et ibi etiam no. Albe. in. l. j. ff. de bo. pos.

¶ Fallit q̄ veritate est loquentes aliter intellexisse q̄ veritate ex
multis cognoscit ut in. l. si seru^o pprii. §. si. de leg. j. et Dy. in. c. inspicī-
mus. de reg. iu. in. vj. et hoc no. Bar. in. l. non aliter de le. iij.

¶ Fallit pp̄ p̄suetudinē vsus loquēdi ut. l. liberorū. §. q̄ in casus dele.
iij. et ibi no. Bar. et p̄ Bar. plene in. l. labeo. de sepul. vio. et in. l. cū verū
in vlti. col. C. de fideicō. et est casu in. l. si q̄ vitū in. §. si. cū. l. seq. ff. de
veno. tritico et oleo leg. nā in expositiōe vocabulorū attendendus est
vsus loquēdi et cōsuetudo. l. anniculus. la. prima. ff. de verb. signifi.
in p̄nci. et no. Bal. in. l. penul. col. de capi. corradī.

¶ Fallit propter naturaz depositi maxime ut snia valeat ut est glo.
sing. i. l. et puto. §. j. ff. fami. her. fm Bal. in. d. l. cum veruz. nam verba
snie debent intelligi sane: ita q̄ snia adaptetur negocio et negocium
snie ut snia valeat et nō appareat: ut no. Bal. in. c. cū sup. in. fi. pe. col.
de re iudi. et no. in. d. l. et non puto. §. l. igitur et.

¶ Fallit pp̄ rōnez q̄ vba sunt intelligēda fm rōnē cū rō verbi repū-
gnat q̄ rō legis est aia legis. l. cū mulier. ff. so. mari. et in. l. cū talis. §.
falsam. ff. de cōdi. et demō. et per Dy. in. c. si. de reg. iur. in. vj. et p̄ Bal.
in. l. non dubium in. v. col. C. de legi.

¶ Fallit q̄ ex verbis sequeret aliqua absurditas p. l. nam absurdus
ff. de leg. et p. l. si q̄ vulnerat^o. h. q̄ si q̄ absurde. ff. ad. l. aquil. et p. l. j.
§. non querit. in verbo absurdū. et ibi glo. ff. de publi. et per no. in. l. vbi
notiū. in p̄nci. ff. so. mari. et per. c. cū satis absurdū sit de offi. deleg. et
de offi. vica. in. c. clericos. et etiā no. Albe. de rosa. in. l. ff. de hono. pol.
allegat ipse notata. in. l. j. §. qui in perpetuū. ff. si vectigal. et in. l. minor.
§. si seruus. ff. de euictio.

¶ Fallit q̄ absurdus verborū intellectu p̄tinēt iniquitatē q̄ tūc rece-
dim^o a verbis et intelligim^o p̄ p̄p̄riū signatū ut p̄bat in. l. scire opz. §.
et si maxime. ff. de excus. tuto. fm Bal. in. d. l. nō dubiū in. v. col.

¶ Fallit q̄ res esset mali exēpli q̄ tūc staret verbis et p̄p̄riis signatio-
nibus ar. l. aut facta. §. si ff. de penis. et in. l. si q̄s aliquid. §. q̄ ad oēs.
eo. tit. et in. l. exem. C. de proba. et in. l. j. C. de pre.

¶ Fallit q̄ subesset publica vtilitas q̄ hoc suaderet: q̄ tūc pōt a ver-
bis recedi sed q̄ est sola p̄iuata tūc stetur verbis. l. p̄sperit. ff. q̄ et a
q̄bus: et not. in. l. scire opz. §. et si maxime. ff. de excu. tuto. facit. l. j. in fi.
C. de cadu. tollē. et auc. res que. C. cōia dele. et in. l. vtilitas. C. de p̄nci
pillo. lib. xij. et facit. c. licet. ante. finem de regula.

¶ Fallit q̄ verbis eorum pprie significationi non inuenitur snis
vel p̄ncipium ut est tex. not. in. l. naturaliter. ff. de vino tritico et oleo
leg. fact. l. eum qui heres. in p̄nci. ff. de verbo. obli.

De regulis incipientibus.

Fallit quando sequitur impossibile si staretur verbis et proprie significationi: ut probatur in l. i. §. si insula ibi quod impossibile est. ff. de sumpt. l. impossibilium. de reg. iur.

Fallit quando sequitur perplexitas ut l. si titius de verbo. obli.

Fallit ratione conditionis personarum nam si conditio personarum non exigit intellectum proprium statim improprio. l. si in ista ff. de do. et not. Albe. de rosa in l. i. ff. de bo. pos. et per hoc est optimus textus in l. plenus §. equitatis ff. de usu. et habi. **Regula. ccccxlvi.**

Violentia illata a iudice cui subditi sumus alicui sibi nec defendere nec resistere licet secus autem illata privato glo. in l. ut vim ff. de iureiuran.

Primo fallit si privata persona exercet officium suum secus si iudex ut tenet Ludo. de roma. in l. non videtur. §. qui ff. de regu. iuris.

Fallit quando manifestum esset quod factus iudicis esset iniustum quod licitum est ibi resistere: secus si esset dubium vel prohibitum. C. de iure fisci. et de mensura. l. i. denotat et quod non. in l. i. ff. si quis in ius vo. non ierit.

Fallit si gravamen esset irreparabile licet dubitetur an iuste faciat vel non: nam hoc casu potest resisti. l. si quis provocatorum de appel. non recip.

Fallit in magistratibus argumens. l. nisi finito. §. si furto si de tutel. et quod non. Bar. in l. de pupillis. §. si quis. de ope. no. nun. et hoc tenet Bal. in l. ut vim ff. de iusti. et iure. prout refert Pau. de cast. qui ponit ibi predictas fallentias. **Regula. ccccxlii.**

Vim vim repellere licet. l. ut vim. de iusti. et iure. in l. i. §. C. eo. tit. in. et ibi docto.

Primo fallit cum infertur a parte que potest vim illam inferre: quod tunc non valet vim vim repellere puta quod pater et dominus castigat filium vel servum quod tunc non licet illis se defendere: ut tenent docto. in l. i. ff. ad l. aquil.

Fallit quando infertur a persona publica puta si iudex mandet aliquem frangari: quod non licet eise defendere.

Fallit quando repelleretur vim ex intervallo secus si in ipso facto lesionis illegitime defenderetur: quod tunc non licet ita dicit Bar. in d. l. i. §. C. vi. et idem Bar. in l. vim. ff. de iusti. et iure. et idem etiam plene in l. §. §. cum igitur. ff. de vi et vi arma.

Fallit quando repello immoderate et sine moderamine inculpate tutelae: ita tenent docto. in l. i. per illum textum. C. unde vi. **Regula. ccccxliii.**

Vim alieni facti alteri repellere non licet ut est glo. not. in l. tit. cum. ff. de fideiussor.

a littera U.

fo. cxcix.

Primo fallit nisi est aliquid sibi iunctum vel est socius quod tunc talis poterit repellere vim alteri factam: ut est glo. in l. §. §. bal. in l. apud lazeonem quod non. an. c. si vero. de senten. excō. sed in contrarium facit textus in l. cum fundum. ff. de vi et vi ar.

Regula. ccccxlv.

Uouens et professionem faciens in monasterio semper manere debet nec exire potest: ut per cano. in c. sicut ex litte. de iure iur.

Primo fallit quando vellet exire ad arctiorem religionem cum possit hac de causa de monasterio discedere petita tamen prius licentia superioris quamvis non obtenta extra de reg. c. licet.

Fallit quando vellet transire ad monasterium equale talis observationis cum tunc possit petita prius licentia et obtenta iuxta non. in d. l. i. §. et cum singulis preben. in. vj. vbi de his plenus.

Fallit quando vellet exire ad tempus puta pro utilitate monasterii cum possit abbate precipiente: ut in d. c. sicut ex litteris. de iure iur. vbi de hoc.

Fallit quando exiret: ut sit in studio cum tunc exire possit cum licentia prelati iuxta non. l. c. ij. et ne cle. vj. mo. i. vj. ut vult do. Jo. an. l. d. c. sicut ex litte.

Fallit quando monachus delinqueret cum tunc propter delictum esset a monasterio et in ergastulo recludatur: iuxta non. in c. quanto. de offi. ordi. et in c. dilectus. de sumo. in c. quoniam et c. veniens vbi plene.

Et hic sit finis huius nostre utilissime lucubrationis: quam ideo libenti animo suscipito ut adolescentulorum animi ad leges neotericis facili et periocunda lectione ad eas capescendas assuescerent quod antedictibile sit lectori iudicandum relinquo. Ad laudem individue trinitatis: qui vivit et regnat in eternitate. Amen.

Explicit auree et maxime necessarie regule fere super toto corpore iuris cum omnibus fallentibus suis collecte et in unum redacte per doctorem Bartholomeum socinum senesem vna cum ampliacionibus et utilissimis apostil. do. Bene. vad. foro sempro. et per eum summa diligentia correcte et emendate a clericis expurgate erroribus prout. §. in rubri. et in titu. seu huius compendii principio latius dictum fuit.

Incipit tractatus utilissimus su

per materia permutationum dñi Federici de Senis decretorum doctus clarissimi.

Circa materia permutationu beneficioru pluri
ma dubia quotidie occurrunt sup qui
bus appellat ideo ipa dubia p modu questionu formabo
z lz sup illis quid mihi videbitur tñ nō sea que scripsero
sed quid vobis videbitur assero fore tenendum.

Et primo querit an permutatio facta p ordinariu de beneficiis
reservatis valet cū effectu z vñ q sic nā ppter spe
cialem reservationē que fit p executores aplicos ad instantiā illoru
quibus puidendū est de beneficio vacaturo vel q: iā sunt effecti cano
nici auctoritate apostolica in quib⁹ casib⁹ est effecta prebēda vñ be
neficiū prime vocaturū vt de preben. si postqz z de concess. pben. de
cre. si capitulo li. vi. cū si non impedit permutatio aliis canonice facta
vt de reru permutatione. c. i. eo. li. ergo nec generalis q̄ specialis refer
uatio ar. ad hoc. e. li. de preben. dudū z. c. quis sed Tritū vñ esse vey
p decreta. bñdicti duodecimi que incipit dudū z p constitutionē ex
crabilis in si. ex quibus probatur q̄ permutatio facta de beneficiis
reservatis sine speciali mandato sedis apostolice nō valet. Quod ve
ro sola reservatio sine decreto liget manus ordinariū no. per. Joan.
an. in glo. antiqua e nouella de elec. si eo tempore li. vi. non obstat. c.
vnicū de reru permuta. qz sicut iurare beneficiales sunt odiose et re
stringende vt in. c. quis z. c. si motu. z. c. seq. de preben. li. vi. sic refer
uationes que fiunt per executionem gratiarum restringi debēt z stri
cte interpretari vt non impediāt equitatē illius. c. vnicū de reru per
muta. li. vi. ad hoc de officio delegati. si p grām. e. li. s; reservationes
q̄ fiunt p papā generaliter vel specialiter ppro motu nō sunt odiose
sed favorabiles z plenissimā recipiunt interpretatiōē vt eo ti. de pre
ben. si plurib⁹. e. li. z. e. ti. si romanis in cle. nihil est q̄ si duo sunt expe
ctantes in simul grā sub eodē data z alter expectet ppro motu al
ter nō quis ille q̄ nō hz motū ppuū pueniat presentādo eū q̄ hz pri
mum motum nō tñ sibi prodest illa puenētiō cū in altero mera gratia
in altero vero ambitio denotetur vt pulchre notat Joan. and. de re
crip. duobus in tertia col. var. sed q̄ro si ceteris parib⁹ in nouella. li.
vi. Cum ergo illa vnica decre. ponat suū casum specialē ppter equi
tatem seruandam et ibi ex parte expectantium sit ambitio non exce
dat suū casum z remanet firma regula qua cauet q̄ inferiori non

pōt se intromittere de his q̄ princeps sibi reservauit de ap. vt nfm est
sua glos. hinc est qd etiā re nō integra ligatur manus ordinariū. s. per
reservationē quam facit papa vt de elec. si eo tempore. l. vi. Et scdm
Archi. quasi paria sunt bñficia vacare in curia z bñficia esse reservac
ta p ipm collata vt ipse no. de cōsue. c. vi. li. vi. nemo pōt negare. qui
in pmutatiōe interueniat vacatio z hincinde collatio vt no. Jo. an.
de rescript. in glo. si ppter li. vi. z pbatur de reru permutata. c. vno ibi
cōferat in cle. dñ bñficia resignata z istud est magis verū q̄ dictū Jo.
imo. dicētis q̄ nō est ibi vacatio s; quasi cōtinuatio pcedētis tituli in
instrumēto superioris e q̄ dictū Inno. dicētis q̄ statim q̄ interuenie
auctoritas superioris habent permutates ius in rebus permutatis
et cōsuetudo seruat q̄ permutare volentes renunciant z postea fit
collatio vt etiā dicit Pau. in. c. vnico de reru permutatione in fine in
cle. si i g; beneficiū vacās nō potuit per aliū cōferri obstatē reserva
tione nō ob. c. dudū z. c. quis. ij. supra alle. qz ibi nulla fuit reservatio
sed generalis potestas data alicui circa collationem beneficiorum.

Secundo querit papa cōcessit legato qd auctoritate aposto
lica posset recipere resignationē beneficioru volen
tate cōferre ex causa permutationis z illa postea eadē ancto
ritate cōferre queritur an legatus possit beneficia alias resignata
permutare. videtur qd sic qz extrauagans bñdicti. xij. supra dicit sine
speciali mādato pape sed hoc fuit speciale mandatū ergo. zc. sed cō
stolica specialiter sibi reservauit de offic. lega. q̄ trāsmissis. et. ff. de mi
noribus. l. illud de regulis iur. in generali. li. vi. cū suis glo. et qd no. q.
q. v. que de causa melius facit de preben. c. ij. li. vi. z q̄ ibi no. per Jo.
an. in nouella. secus si sola beneficia essent reservata pmutare ad hoc.
ff. de lega. i. l. si quando de verborum significationibus abbatem et
de puule. si papa libro sexto.

Tertio quero in duobus casibus pcedētibus licet vbi per
mutatio cū effectu nō valeat an saltē valeat renūcia
tio facta ex causa permutationis: vt licet collatio nō possit fieri ipss
pmutare volentibus per ordinariū saltē remaneat firma renūciatio
ex cā p̄dicta. z videtur q̄ nō nam ipsi permutare volentes intēdebāt
quod per ordinariū totū posset expediri non aut intēdebant q̄ re
ceptio renūciationis fieret p ordinariū ex collatio fieret per papā ne
cōtinētia istius aci⁹ diuideret vt seq. posses. c. i. cū ergo ista pmutatio
p̄fici nō possit p ordinariū sine culpa ipsoz vnusquisqz redeat ad suū
beneficiū iuxta equitatem illius ca. de preben. si beneficia. li. vi.
et not. in simili. Joan. an. de rerum permuta. c. vno in nouella lib. vi.

C Sed cōtra vñ lz reservatio impediatur pmissio p ordinariū faciē-
 da; nō tñ impedit vacationē vñ bñficiatus cuius bñficiū est reserva-
 tum pōt renunciare priuari z moue ac si reservatio nō esset facta z est si-
 mile qđ no de cōfirma. vñ. c. i. in scđa glo. teneat ergo renunciatio
 fiat hinc inde pmissio p papā. ar. ad hoc de renū. qđ and. **S**o. aut ista
 reservatio erat talis qđ verissimiliter sciri potuit qđ erat gñalis in vna
 puincia z publica aut secreta z particularis qđ diuini nō potuit pri-
 mo casu est dicēdū qđ remaneat firma renunciatio z veniat pmutatio
 expediēda z pficiēda p papā: qđ hic nō ignorātia p̄tēdi. Sed in scđo
 casu pōt iste allegare ignorātia z in isto casu relinquit op̄ioni ipsoz
 an velint sua bñficia. ad hoc facit qđ legit z no. de pestu. p̄latorū. c. i.
 et de cōsti. c. ij. z de regu. iur. sumitur li. vi. z de p̄ben. si bñficia. an ve-
 lint suis sumptibus z laborib⁹ ad papā venire p expediēde pmuta-
 tionis: s; certe in isto casu scđo pōt distingui an de facili z sine gñā-
 di p̄udicio possit p papā expediri pmutatio aut cū difficultate in se-
 cundo casu detur optio vt dictū est supra nō in primo qđ semp vget
 ratio decre. quidā de re. ar. ad hoc de temp. p̄di. c. ij. §. ep̄scopo z
 de offi. ordi. c. i. in fine de testamētis. c. ij. lib. vi. z qđ no. de elec. c. nihil
 in glo. licet partes ytalie. et de temp. or. c. i. in glo. quid ergo. li. vi.

Quarto qđo an pmutatio facta p papā vel ei⁹ speciali cōmis-
 sione de duobus bñficiis expressis z notatis lz reser-
 uatis nō facta mētiōe de reservatione valeat Ad cuius dubij solu-
 tionē videndū est. primo an collatio facta p papā de bñficiis reserva-
 to valeat nō facta mētiōe de reservatione z videt qđ si pōt preueni-
 re oēs illos ad quos spectat bñficiozū reformatio vt de p̄bē. c. ij. li.
 vi. multo fortius pōt cōferre ex quo precessit reservatio nā p reser-
 uationem hoc solū intendit p̄ter qđ ipse solus cōferat z qđ ordinarius
 non cōferat vt dicit archi. in. d. c. ij. si ergo papa cōtulit in quo pōt vi-
 ci subreptio vel circumuentio certe nulla Sed cōtra de re iudi. c. ij. olim
 vbi collatio est subreptitia qđ cōtra ordinationē pape facta fuit. Itē
 qñ papa reservauit collationi sue credendū est ex certa cā mouetur.
 nā sine cā nō turbaret iurisdictionem aliozū nec vñrparet ad hoc. xi.
 q. i. puenit de reli. domi. c. ij. z si de causa mouēte ad reservādū papa
 fuit recordatus forte nō cōtulisset vel nō sic de facili. Itē p hoc facit
 stilus cā cellarie fm quē semp in litteris apostolicis fit mētiō de re-
 servatione generali et speciali. So. sit reservatio erat plurimū gene-
 ralis z nota in curia ita qđ verissimile est papā eā scriuisse sicut ius scri-
 ptum. valeat collatio nō facta mentionem de reservatione sicut in si-
 mili no. de cōsti. c. i. li. vi. in glo. no. qđ p hoc z facit qđ dixi. §. §. p̄ri. si
 vera erat particularis z secreta de certis z nominatis bñficiis tunc

nō valet collatio. nā vñ papa nō fuisset recordat⁹ de reservatione z cā
 ei⁹. z si dicat qđ nō ē verissimile qđ papa ignoret p̄priū factū vt i. l. qđ qđ.
 C. d. reser. vñ. qđ rñdet qđ vñtas i. p̄riū tollit illā verissimilitudinē vt de
 p̄sum. qđ nō est verissimile qđ pbat. z de p̄sump. veniēs cū si. z facit qđ
 no. d. reser. si qñ ergo si pōt p̄stare qđ papa reservauit sibi pmissionē
 cōreplatiōe tūz z postea eidē titio cōtulit valet collatio. etiā nō facta
 mētiōe de reservatione. Itē si papa reservauit sibi pmissionē bñficiū
 vel bñficiozū solū in odij cōterētis forte eo qđ cōferbat bñficia indi-
 gnis valet collatio facta p papā nō facta mētiōe de reservatione qđ in
 vtroq; casu nō violat cā reservationis. i. dub. o p̄sumā qđ ad instātiā
 alicuius reservauit certū bñficiū qđ vt plurimū cōsuevit reservare cō-
 repletiōe alicuius vel ex cā ad hoc. ff. de vsu. l. semisses z de pig. ac. l.
 vniuersorū z de pig. illo vos Ad p̄positū redeūdo in casu vbi dixi va-
 lere collationē nō obstatē reservatione in eo casu valeat cum effectu
 pmutatio z vbi dixi collationē non valere non valet pmutatio.
 Sed firma maneat renunciatio vt dixi supra. §. p̄xi.

Quinto qđo qđ ergo faciēt in casu primo pmutare volētes
 ex quo renunciatio tenuit. lz collatio nō tenuit. Rñdeo
 dicēt pape sic sc̄tē p̄ ex quo renunciatio nra facta ex cā pmutationis
 valuit lz nō collatio qđ de reservatione nō fecistis mētiōē placeat
 sc̄tati vestre ex quo certificati estis de reservatione qđ tūc erat occul-
 ta dare nobis licētā redeūdi ad bñficia nra vel pficiatis pmutationē
 collationē hincinde faciēdo sc̄tis sc̄tē p̄ qđ ista bñficia sic resignata
 nō possunt alijs cōferri psonis de rerū p̄mu. c. vno. li. vj. z. i. cle. coram
 papa nisi ex ista causa vt de p̄mu. c. que liti. papa bñficia ceret si pmuta-
 tionē perficeret nisi causa que euz induxit ad faciēdū reservationes
 suadeat cōtrarium puta qđ papa de illis intendit bñficijs vel alte-
 ro illorum alijs providere vt vacatio speretur in proximo.

Sexto qđo sic pone i casib⁹ supradictis vt renunciatio tenuit col-
 latio nō tenuit lz pmutates credētes pmutationē
 tenere administrarūt i bñficijs sic pmutatis deinde morunt dicit p-
 mutates z nō apparet qđ collatio nō valuit qđ an dicta bñficia vacē
 p mortē an p renūciationē z vñ qđ vacēt p renūciationē z collatio z in
 stitutio sequēs nō facit eos rectores z sic remāserūt bñficia in eo sta-
 tu. i. quo erāt post resignatiōē. Sed cōtrariū vñ verū. c. qđ vacē p mor-
 tē z hoc verū si nō fuerit i dolo. nā si fuissent i dolo. ambo vñ alter eo-
 rū vt qđ sc̄iebāt reservationē vñ aliud impedimētū pmutationis tūc se-
 cus qđ vocaret bñficiū dolosi p renūciationē z nō p mortē Addi. Lap-
 pi. z est rō qđ ista renunciatio fuit facta sub cōditione tacita vñ exp̄ssa
 vel saltē ob cām qđ nō fuit secuta vñ impleta. z sicū pmutatio nō fue-
 rit

rit pfecta ante mortē p idē est ac si facta nō fuisset. & sic habebit locū
reservatio. & hoc etiā vñ sentire Jo. an. in. c. vno. de rerū permut. Su-
per glo. que incipit. quid si super verbo sūtepiscope. lib. vi. in no.

Septimo q̄ro pone q̄ isti pmutantes fuerint in culpa quia
ciebant vel scire debeant beneficia reservata
esset vñ permutatiōē nō posse cōpleri. saltē p illū qui fecit ex aliqua
causa. & hoc nō ob. se intruxerunt in illa beneficia & mortui sunt que
ritur quomō vacēt beneficia dicēdū est q̄ nō vacāt nec p mortē nec p
renūciatiōē sed vacāt per iuris priuatiōē patet. de prebē. eū q̄. lib.
vi. hoc habet locū in bñficijs in quib⁹ in habet locū de cre. f. de. Ad-
ditio patet ergo q̄ per renūciatiōem vacauerint. Lappus.

Octavo q̄ro dicitū est supra q̄ si pmutatio nō pōt sequi etiā
si culpa nō pōt alicui scribi q̄ro. an. licitū est ei que
nō fuit i culpa ad suū bñficiū redire noua collatiōe vñ institutiōe Jo.
an. eo. ti. c. vno. li. vi. In nouella dicit de eq̄tate illius capli si bñficiū.
de p̄bē. q̄ sic etiā p̄p̄ia auctoritate. Alij p̄tradictēs q̄ ep̄m si bñficiū
nō loquit in renūciatiōē expressa s̄ in iuris priuatiōe q̄d effectū nō
habuit etiā ex quo nō tenuit adeptio s̄ di bñficiū vñ fuit ibi dimissio fa-
cti sine exp̄ssa renūciatiōe q̄ facti dimissio nō habuit vñ tacite renū-
ciatiōis ex quo nō fuit cū effectū secuta adeptio sc̄di & p̄ isto dicto fa-
cti q̄ no. in p̄dicta. l. cū p̄abus. in glo. q̄. vbi d̄r q̄ q̄uis ex altera parte
nō sit secuta traditio illatū q̄ tradidit d̄nū amittit facit etiā q̄ ibi no. in
glo. vbi d̄r q̄ fiet restitutio per conditionē ob cām sed cōditio nō ha-
bet locū in casu n̄o q̄ p̄ renūciatiōē amittit d̄nū est ergo sibi restituē
duz sed ista restitutio nō pōt fieri sine canonica. Insti. de regu. iur. c.
i. lib. vi. nā seip̄m instituire nō pōt vt de Insti. c. vlti. Opinio. d. Jo.
and. est equior q̄ p̄ eā vitā circuitus. & in cōmoda bñficiorū ad hoc
de rescrip. auditor. Et nō debet grauari ista sumptibus & laboribus
et q̄ bona fide & p̄pter vtilitatē bñficiū iste ad p̄mutatiōē p̄ce-
debat vnde per. l. nō debet isti laqueus immitti vt. xxvii. q. i. viduus &
iuris occasio ad iniquū dispēdendum trahi non debet. C. de vsuca.
peremptorie. l. eum qui de priuile. c. quod nonnullis.

Nono q̄ro pone q̄ permutatio est cōpleta ex pte vna ex pte
alia p̄pleri nō pōt. h. g. Titius h̄z ecclia: p̄ochialē p̄mu-
tauit cū s. h̄ntē canonicatū demū euincat canonicatus a ticio vel ap-
parer reservatus. Nunqd̄ r̄tius pōt ad suā ecclēsiā redire r̄ndetur q̄
sic vñ istī p̄babilis error facti eū excuset p. c. si beneficia d̄ preb. lib. vi.

Decimo q̄rit an si vn⁹ ex p̄mutatib⁹ nō habet ius putat simo-
nachus vel ali⁹ q̄ nō habz titulū nō in istud offiū nō
p̄tinet ad aliū nunqd̄ acq̄ret in bñficio q̄d cōsequit̄ ex cā p̄mutatiōis

dicendū est q̄ nō duplici rōne. p̄ia q̄ ex b̄ sequeret b̄ absurdū q̄ q̄s
per fas & nefas acquireret bñficiū & vidēs se nō posse tenere illū sal-
ua p̄ciētia p̄mutaret cū habēte ius. sc̄da q̄ hic non p̄hiur p̄mutatio
q̄ rē alienā d̄as nō cōtrahit p̄mut. de excep. cū venerabilis. Itē ep̄s
q̄ cōfert isti bñficiū intēdit sibi cōferre hoc bñficiū loco illi⁹ q̄d dimittit
s̄ iste nihil dimittit ex q̄ nō h̄z ius posite q̄ alias ep̄s potuisset isti
simp̄l̄r cōferre bñficiū: q̄ tñ nō cōtulit simp̄l̄r sed ex cā p̄mutatiōis
ille nihil cōsequit̄ & h̄z locū q̄ potuit noluit &c. de offi. deleg. cū sup. 7.
de cōces. p̄bē. ex pte & ibi q̄ no. Host. ad idē de referip. susceptū. li. vi.
& idē s̄ Jo. an. p. i. rōnez de rerū p̄mut. c. vno. li. vi. anno. q̄d & erit in ca-
su isto r̄ndeo q̄ cū b̄ fuit patefactū ille q̄ h̄bat ius redibit ad suū bñ-
ficiū & ille q̄ si h̄bat ius si potit retinere bñfic. q̄ p̄lectū fuit vt dicitū
ē. s̄ nec potit recuperare antiquū q̄ p̄supponit q̄ nō h̄bat ius i antiq̄.

Undecimo q̄ro nunqd̄ p̄mutatio possit fieri cū interual-
lo p̄p̄rietas. Egoz tu q̄ habem⁹ i diuersis
dioce. bñficiis volum⁹ ex iustis causis inuicē permutare via expedita
esset q̄ vn⁹ ep̄s p̄mitteret alteri vel ambo vni vt ois fieret in eodē in-
stati. S̄z pone q̄ fuit hoc obmissūz vadim⁹ ad ep̄m meū & corā eo sic
p̄ponim⁹ d̄ne ep̄e ego & iste inuicē p̄mutare bñficiā n̄ra ego h̄z pa-
rat⁹ renūciare bñficiū meū ex cā p̄mutatiōis faciēde cū isto & p̄ferat⁹
bñficiū meū isti. Et postea ibim⁹ ad ep̄m istū & ipse faciet s̄kr̄ mihi d̄
beneficio istius. Ep̄s r̄ndit se esse cōtentū & recipit resignatiōē meā
ex causa p̄mutatiōis & bñficiū meū sic resignatū cōtulit tibi & te
in possessiōē induxit & tu dicis q̄d es paratus facere s̄kr̄ coram ep̄o
tuo. Modo querit̄ an tale vel s̄ke interualloz t̄pis possit interuenire.
Jo. mo. & Jo. an. suadent q̄ oia fiant in instati: vt si ambo ep̄i sint pre-
sentes q̄ tunc pro vno reputabunt. vt de sentē. excō. cū illoz a finē ff.
de condi. & demonst. l. cū fundus in fi. Alias possunt multe difficulta-
tes intricatiōes insurgere. Et ante oia examinemus exemplū su-
p̄propositū. Ego & tu habemus bñficiū curatū ego renūciāui meū
& fuit tibi collatū & possessiōē habes vt supra dixi tu dicis q̄ es para-
tus &c. an valeat p̄mutatio videt̄ q̄ nō: nam eo ipso q̄ habuisti pa-
tificā possessiōē mei bñficiū curatū perdidisti eū bñficiū curatū
per. c. de multa de prebē. eo. ti. licet ep̄s li. vi. cū si & sic non poteris re-
nūciare bñficiū q̄ iam pdidisti & sic nō poterit sequi p̄mutatio: se-
pe em̄ extra illud q̄ agit aliud nascit̄ vt. ff. cōmodati. l. his qui in fi. de
despon. impub. c. vno. li. vi. In cōtrariū videt̄ q̄ h̄z tu receperis pos-
sessiōē bñficiū per me renūciatū nō tñ recepisti simp̄l̄r sed ob cau-
sam sc̄z vt similiter faceres de tuo ex quo ergo statim paratus es sic
facere de tuo nō debemus introducere aliā speciē vacatiōis de qua

non fuit verissimiliter cogitatum et preterea possessio fidei beneficium non inducit vacationem primi nisi episcopus primi beneficium tacite vel expresse consentiat iuxta notata per Joannem. vij. q. j. si qui vero. xi. q. ij. si quis iam translatum alia exempla ex quibus surgit intricatio. vide per Joannem. in. c. unico. eo. tit. in no. lib. vj. propter quod vtilius est instanti omnia fieri.

Duodecimo querit an habens duo beneficia possit permutare cum uno vel possit permutare cum habere duo Joannem. an. de excep. cum venerabilis super verbo ecclesie dixit quod sic in primo casu quod sicut iure proprietatis due ecclesie per una possunt permutari sic eadem ratione et in titulum allegat etiam in ar. quod not. de munus pe. c. ij. et dicit quod vidit fieri hoc de facto: sed certe plene est hic examinandum sponde quod quis habet duo beneficia curata ex dispensatione vult permutare cum uno curato vel simplici certe non poterit fieri quod dispensatio istius est personalis et non transiret ad illum cum quo vult permutare: de priuil. sane. cum si. nec episcopus in hoc potest dispensare sed dico quod si iste qui habet duo curata ex dispensatione vult unum ex illis permutare cum habente unum curatum potest sed caueat sibi quod recipiendo illud curatum vacabit etiam aliud curatum quod per se non potest. h. raso. li. vj. et in cle. eo. tit. si plures sed si permutet unum de suis curatis cum beneficio simplici: tunc bene poterit potest retinere istud simplex est alio curato saltem cum dispensatione episcopi qui circa talia potest dispensare ut not. de elec. dudum ad si. de co. el. preben. litteras. Dicendum est igitur in utroque questione quod siue ex una parte siue ex utraque beneficia teneat ex dispensatione papali ibi non potest intervenire nisi per papam fiat reuocatio et dispensatio de persona in personam. Si vero talia poterat tenere ex dispensatione episcopi fiat per episcopum si dispensare voluerit si vero hinc inde poterit teneri beneficia iure communi res expedita esset. si sede.

Tertiodecimo querit an habens ius ad beneficium possit permutare cum habere beneficium et nunquam habentes ius ad rem per se dicta sua iura ad inuicem permutare Joannem. an. eo. tit. c. vno. li. vj. Item dicit quod non quod beneficiorum ad inuicem sit permutatio: quod non est hic alleg. ff. de rerum permut. li. j. in fi. et de conditioe causa data. l. vlt. dicit etiam quod in istis casibus ratio decre. questu. eo. tit. q. per mutationem beneficiorum in certo casu permittit cessat. Declaro quod si habeo ius per litteras apostolicas et peto beneficium: tu vero habes beneficium quod littere apostolice poterit ad te transire cum sint personales nisi papa mediante. de offi. deleg. p. r. g. cum si. Item executor aplicus datus mihi quod prouidebit tibi quod non habet in mandatis et sic excederet formam mandati contra illud de rescript. cum dilectus. de preben. si tibi absentis. q. res. p. so. lib. vj. sed contra post de rescriptis. ad audientiam. lo. xj. ibi dicitur

quod ille habens litteras ad beneficium rationem reddens quod spiritualium potest ad inuicem fieri permutatio quasi in illo casu fiat permutatio. Respondeo licet Host. rationem reddendo sibi ibi loquatur non dicit quod fiat permutatio sed ideo hoc dicit ut excuset illud peccatum ne sit symonia cum non ibi non sit permutatio. Nam illud ius quod competebat illi ex beneficio litterarum in nullum transferuntur sed extinguitur per renunciationem et renuncians per hoc aliud speciale consequitur licet pactione precedente.

Quartodecimo querit an beneficium cuius hospitali vel prestimonio possit permutari Joannem. an. in li. vj. et cle. dicit quod sic dummodo hospitalia et prestimonia prestantur in beneficium clericis alias secus si prestantur laicis sed pone quod hospitalale sit prestimum clerico non in beneficium sed ut bono viro commissum quod commissio non prohibet commissum vicarium nunquam talis clericus habens istud hospitalale potest permutare cum beneficio certe non video quod prohibeat: quod hospitalale non sit beneficium non in est tunc totaliter profanum: sed ecclesiasticum est nec posset videri sine vitio symonie per id quod legitur no. de sy. consilere. et accedunt sibi spiritualia de preben. per litteras in cle. Et ex hoc etiam videtur quod duo tales clerici vel laici hospitalarum possint ad inuicem huiusmodi hospitali permutare.

Quintodecimo querit an ille cui commendatum est beneficium secundum formam decre. nemo. de elec. lib. vj. possit permutare cum beneficio forte potest quod sic cum titulum commode sit canonicus nec interim vacat ecclesia ut no. coiter in. d. c. nemo et forte eodem modo commendatarum poterit ad inuicem permutare parrochiales ecclesias sibi commedatas et idem forte potest intelligi de commendis que sunt hodie ad vitam potest in fauorem personarum que ecclesiarum quod tales commendatarum faciunt fructus suos et quasi idem sunt quod administratores dati a sede aplice ut de elec. is cui li. vj. et his rebus fuit dubitatum an expirante commenda vacet de nouo beneficium an duret antiqua vacatio et deliberate rati quod durabat antiqua vacatio quod iste non fuit placet. sed durare intelligitur donec sit ecclesie de plato prouisum ut no. ut lit. pen. c. j. in cle. vbi si tunc commedatorem beneficium vacabat in curia sublata commenda remanet vacans in curia: si tunc commende facte per papam collatio ad alium pertinebat an ea sublata redeat collatio ad ordinarium et copost. innuit quod non in casibus notatis in. c. cum nobis olim. extra de elec. et Archi. in eis tunc videatur quod no. Joannem. an. post Inno. et Host. de excess. prela. inter fede.

Sextodecimo querit an habentes manualia beneficia possint inuicem permutare cum ipsi possint per sui libito a suis beneficiis reuocari dicendum quod sic quod sunt reuocabiles et per eorum reuocationem vacant beneficia ut no. de suppl. neg. pla. c. vno. i. glo. magna in clem. ad hoc facit. s. c. proxi. vbi hodie ex stillo cancellarie isti prelati

mendicantes qui sunt reuocabiles a sede aplice delegant: et si velles tenere quod solus perueni beneficiari possint permutare adhuc isti poterunt permutare quod possint perpetuo non reuocari et hoc sufficit. ff. de condi. inde. l. sufficit. et facit quod no. de rescrip. c. vlti. li. vi.

Septimo decimo quero si isti habentes beneficia manualia permittent auctoritate aplice an possint per libito a sui beneficiis reuocari sicut primo poterat et vbi quod non quod quia papa confirmat vel confirmat alicui aliquem peroratum vel ecclesiam manuali ex certa scientia. Iste efficit obedienciam per papam vel ad voluntatem eius detinet et non ad voluntatem prelati sui. sicut scia per papam confirmata per inferiori reuocari non potest. vt de confir. vti. vel inu. c. ii. et ad premissa videtur quod no. Inn. Host. et Jo. an. post eos de elec. cum inter. R. de preben. nulli et de confir. vti. vel inu. potests. In contrarium vbi quod papa permutando intendit alium in loco alterius substituere. Ideo solus ponit clausulam in litteris aplice quod non plus iuris ipsis permutantibus intendit in eos transferre quam haberet et res substituta in locum alterius eodem debet iure ceteri cum illa vt lite pen. ecclesia vel papa intendit conueniens fines religionum et ecclesiarum tollere et iuri prelatorum derogare nisi hoc expresse ad hoc. de confir. c. j. et de preben. cum in ecclesia. et confir. c. vlti. li. vi. de officio ordina. licet et de religio. domibus. c. ij. cum similibus. Ad hoc etiam optime facit constitutio benedicti duodecimi. xxxj. de monachis nigris et confir. xliij. de canonicis regularibus et istud placet mihi contraria non obstant intelliguntur quia papa intendit ex certa scientia illum facere suum obedienciarium et auferre potestatem remouendi primo prelato.

Decimo octavo quero an in permutacione debeat fieri mentio de alijs beneficiis que obtinet ad hoc est dicendum quod si permutatio fiat auctoritate ordinariorum non est necesse quod fiat mentio nam non est necesse fieri mentio quam aliquis impetrat ab ordinario de officio ordina. et si ab aplice in clemet. Sed quod procedit in legato et in papa et vbi quod non sit necessaria quod in permutacione non addit beneficium beneficium sed vult in locum alterius. submittere et sic cessat ambitio. Item permutatio fit ob necessitatem vel utilitatem ecclesiarum vt de rerum permutacione questum: quod favorabilis est non odiosa sed non sit in ea secreta impetratio vt patet de rerum permutacione. c. vno. lib. vi. in. ii. iij. iij. v. vi. glo. Sed contra vbi certum est quod maior idoneitas persone requiritur in beneficio curato quam in simplici vt de preben. cum illis: primo responsio lib. vi. et maior assiduitatem persone requirit. pone ergo quod quis habeat duo beneficia simplicia permutat vult ex his cum beneficio curato certum est quod facilius permittit quod quis habeat duo simplicia quam simplex et curatus. Item forte iste erat idoneus ad simplex et non ad curatum. Sed certe

ista pertraria non ob. quod si iste loco simplicis recipiat curatum tamen cum eo intelligit. dispensatum vt teneat vtriusque de preben. non potest in fine li. vi. Item permutacioni super hoc aliquo distinguit. Inter permutacionem que fit favore proprio et illa que fit ob necessitatem vel utilitatem ecclesie vt in prima debeat fieri mentio in scda. non alio dicit quod recipiens per se loco tenens debet facere mentionem quasi de ambitioe note. Indistincte credo permutacionem valio simpliciter facta saluo stilo curie.

Decimonono quero si duo prelati ecclesiarum collegiarum velit permutare an possint hoc facere sicut collegis et dicendum quod sic si permutatio fiat per papam. Nam ex quo papa potest ecclesiam et prelatum perferre eis inuitis et extrinsece et permutare et de hoc non est dubium. Item de episcopo qui habet ex consuetudine vel privilegio liberam ordinationem ecclesiarum et illo casu. non interest collegiorum ad permutacionem vacari ex quo ad collationem non vacarent. Remanet ergo dubium quod ad capitulum pertinet electio et ad superiorem confirmatio et tunc omnes de hoc tractantes dicit quod illi quibus est electio permutatio vel collatio habent consentire et non est quod nec episcopus et legatus de latere vt de officio legati. c. iij. li. vi. potest auferre electionem collegio sed si permutatio fieret eis inuitis iam indirecte haberet prelatum sine sua electione et mutarentur potestate eligendi nec episcopus potest auferre subditis suis iure conferendi vel presentandi de excessu. pla. c. ij. xvj. q. vi. c. decernim. hoc enim est privilegium principis et pape vt no. de religio. domibus constituto. scilicet vltimo possis que sua iure permutare ecclesiasticus enim ordo confunditur si sua unicuique iurisdictione non seruetur. x. q. i. peruenit.

¶ Licet tamen in legato ecclesiarum collegiarum supra. d. Fredr. consuluerit quod tale ecclesiam unire non potest tamen seruat sed nuquid legatus de latere de consensu capitulorum ecclesiarum collegiarum prelatos earum poterit permutare videtur hinc sentire. d. Fredr. quod sic et ita seruatur communiter sed contra quia qui non potest conferre non potest beneficiorum permutacionem facere de rerum permutacione que sita. c. j. lib. vi. arg. a contrario. Sed legatus ecclesias collegiatis conferre non potest nec de ipsarum dispositione se intromittere. de officio legati. c. penul. lib. vi. et est eo ipso irritum si contra fiat vt ibi vnde videtur sic etiam prohibetur ad dispositionem illarum quod etiam cum consensu capitulorum illarum et illorum quorum interest non possit hoc facere secus in dioccesano qui hoc potest de consensu illorum secundum Jo. an. Archidia. contra in dicto. c. unico. et secundum hoc potest dioc. quod non potest legatus ad idem eodem titulo. c. vlti. eo. lib. et in. de officio ordina. c.

ulti. dicendū v̄ q̄ in nō collegiatis possit legat^o pmuta. facere sine ali
 cuius cōsensu cuius intersit nisi eēt patroni laici: q̄ tūc nō posset p̄
 q̄ diocesan^o de officio ega dilect^o z de iure patrona. cū dilect^o. In col
 legiatis hō nō possit etiā de ipsorū q̄rū interest p̄sensu. S̄z dioce. In
 collegiatis z alijs hoc poterit cū illoz p̄sensu q̄rum interest als nō. ni
 si forte dica^r aliud in dioce. q̄n hoc vult favore p̄sonarū sc̄z p̄pter ne
 cessitatē z utilitatē eccliarū z facit q̄ no. Jo. an. post. hostiē. in novel
 la. de post. c. vlti. de renunciatio. nisi cūpridē. s̄. p̄pter malitiā. in p̄m.
 de prebend. auaritie sup. ij. gl. Lapp^o Abbas. Q̄ de p̄mutatione b̄n
 ficioz habit^o est p̄mo. querēdū occurrit nūq̄d p̄mutatio b̄nficioz p̄
 ep̄m vel aliū inferiorē a papa vt pote aplice sedis legatū de lateri e fa
 cta nō vacatis q̄ habēt eligere vel p̄sentare p̄latos v̄ rectores in b̄n
 ficijs p̄mutatis valeat z si nō v̄z an sit nulla ipso iure vel annullāda z
 nūq̄d impedit aliq̄s declare^r nulla vel annullē electionē v̄ p̄sentatio
 nē fiendā p̄ eos ad q̄s electio vel p̄sentatio spectat. dicēdū v̄ q̄d si sint
 b̄nficia collegiata. tunc si fiat p̄ legatū ēt cū p̄sensu illoz ad q̄s spectat
 electio vel collatio nō valeat z hoc p̄. c. penult. de officio lega. lib. vi.
 Si em̄ p̄hibitio dicti capituli nō p̄prehēderet p̄mutationē. tūc b̄n va
 leret ēt sine cōsensu illoz q̄ habēt eligere p̄ferre vel p̄sentare si sint p̄
 sone eccl̄astice. Si vero sunt patroni laici tūc nō valet si p̄trad. cant
 nec impedit p̄mutationē fiendā per eos si vero nō cōtradict̄ valet. Si
 alit fiat ep̄m debet fieri cum cōsensu illoz quorū interest z cū cōsensu
 capituli sui alioquin est nulla cōtradict̄ illis q̄ absq̄ alia cessa
 tione vel declaratione poterit collatio p̄sentatione v̄ electio fieri ad
 hoc. xvj. q. vij. decernim^o. z de re indi. cū Bertold^o si tñ capitulū suūz
 p̄dicat nō est nulla sed annullāda. de his que fiūta p̄lato es noscūt s̄z si
 spectaret electio v̄ p̄sentatio v̄ collatio ad suū capitulū tūc eis cō
 tradict̄ est nulla sicut si ad alios p̄tineret. hec vera i p̄mutatio
 ne b̄nficioz z in b̄nficijs t̄palibus. nō sūt in p̄mutatione in p̄prietate
 z perpetua. In illa em̄ ēt minore req̄ri. si ep̄m fiat p̄sensu illoz
 quorū interest z sui capituli z exp̄ssus: nec sufficit tacit^o p̄sensu i p̄pa
 libus etiā v̄z secuta ratificatione tacita vel expressa ex t̄c in p̄petua
 v̄z ex nūc q̄ factū est. Itē in t̄pali nō auditur. Idē q̄ fecit p̄rexi solen
 nitatis obmisit cōtraueniens nolēs reuocare q̄ fecit in p̄petuo vera
 audit rō q̄ solennitatis obmissio. In tēporali est de iure p̄uisto cui
 renunciari p̄t. In p̄petua hō est de iure publico cui renunciari non
 p̄t. de foro cōpetenti si diligenti z q̄ ibi no. hec. collegi. p̄nt. xij. q. ij.
 in summa. z. c. sine exceptione. z. c. abbatibus. z. xvj. q. j. possessiones z
 c. p̄is qualitas de his que fiunt a p̄la. in. c. j. q. ij. z. ij. ea noscūt z. c. tna z
 c. pastoralis de donatio. pastoralis. c. inter dilectos z de his que. vi.

est dilect^o. z de resti. spol. olim. z de excessi. p̄latoz sicut iure s̄ elec. n̄fi
 de filijs p̄biterorū veniēs de cle. cōm. de p̄ben. cū in ecclesijs. li. vj. de
 reb. ecc. nō alie. dudum. e. li. z clemē. e. n. s̄yna de sta. mone. i agro. s̄.
 ad hoc. z ex his q̄ v̄trobiz no. Lapp^o Abbas. s̄cti Minati de florētia.

Trigesimoquero an sufficiat maior ps istoz q̄rū inte
 rest p̄sentire z est dicēdū q̄ si q̄n p̄p̄
 necessitatē vel utilitatē eccliarū sit p̄mutatio: sec^o si p̄mutatio sit vo
 lūtaria p̄ id q̄d no. de cōstituti. cū oēs z in hoc p̄cordāt Jo. an. t. m. c.
 vno. li. vj. In. z pau. eo. c. vno in clementi.

Trigesimoprimo quero an distinctio p̄xima v̄dicet si
 bi locū si p̄tineat p̄sentatio ad patro
 nos laicos vt ad singulos iō dixi: q̄ diuersa laicorū esset paternitas
 seruaret in ea distinctio supra proxima z videt q̄ illa distinctio nō ha
 beat locū q̄ in re cōi vt singulis potior est cōditio p̄hibentis vt not.
 in. c. cum oēs z de reg. iur. in re cōi. lib. vj. z sic v̄ requiri cōsensus oīs
 sed cōtra nā in patronis laicis quo ad p̄sentationē nedum maior ps
 omnium sed etiā minor pars respectu aliarū partiū sufficit vt infra
 de iure patro. c. ij. Credo. q̄d p̄ istud. c. z favore eccl̄ie z p̄ casus exce
 ptos in regula in re cōi quod eadem distinctio sit seruanda in casu
 isto vt in superioribus.

Trigesimosecūdo quero si ep̄s nō h̄z cōfirmationēz
 vel collationem in eccl̄ia sed capi
 tulū vel aliū p̄latus an ep̄s possit expedire sine illo. dic q̄ non vt su
 pra. s̄. xix. sed an. ille inferior possit hoc facere sine ep̄o hosti. Jo. an.
 Archi. in. c. vnico. li. vj. Dicūt q̄ nō q̄ cū p̄mutatio sit regl̄ vt de pre
 b̄. maiorib^o z in casib^o inueniat ep̄s concessa inferiores ab ep̄o hoc
 sua temeritate attentare non debent.

Trigesimotertio quero ab inferior ab ep̄o possit hoc
 ius p̄scribere puta capitulū archi
 dia. in ecclesijs sibi subiectis z est dicēdū q̄ sic q̄ iste nō est acc^o q̄ p̄ti
 neat ad ordinē ep̄alē sed potius ad dignitatē vel ad iurisdictionē z ta
 lia b̄n p̄scribunt p̄ inferiores ab ep̄o vt de p̄scrip. auditis z. c. cum
 olim z de excess. p̄latoz accedentib^o eodē mō p̄scribunt t̄ns veniendi
 vt no. Jo. an. de statu mo. c. j. s̄. ad hoc clemē. idē dicēdū est de illis
 q̄ habent ep̄alē vel quasi iurisdictionē in loco z maxime de q̄busdam
 abbatib^o qui nō dicūtur esse in aliquo ep̄atu vt fracensī z subarensi vt
 d̄t b̄ndictus duodecim^o in. c. p̄mo. de monachis nigris: z ad hoc facit
 de p̄m. c. abbates. li. vj. z de reb^o ecc. nō alie. c. p̄iso i gl. inuit i clemē.

Trigesimoquarto quero si summe utilis est p̄muta
 tio eccl̄ijs z illi quorū interest no

lunt cōsentire an ep̄s cū p̄sensu capituli possit p̄mutatione b̄n̄ficiorū
facere illis inuitis & v̄ q̄ nō p̄ id q̄d no. 8. §. xix. sed 3̄ nam ep̄s cū ca-
pitulo suo p̄nt facere maiora. s. vnire & diuidere ecclias & perpetuam
subtractionē vni ecclie facere & alteri dare vt de excessi. p̄latoz sicut
& de reb̄ eccl. c. ij. in. cl. & eo. ti. c. f. li. vj. & no. de reb̄. g. domib̄ p̄stitut̄
& de eccl. edi. ca. iij. Credo p̄m̄ū esse verū quia ista iura vendicant
sibi locū in suis casibus tm̄. 3̄tē nō est p̄prie alienatio si res de vna
ecclia ad aliā trāsser̄ vt de his q̄ sūt a p̄la. cū ad apli. q̄d non est in
casu n̄fo. 3̄tē q̄ aliter p̄t p̄suli vtilitati eccliaz q̄ cō iniuriis eligētis
puta q̄d inuitis remoueant̄ & alij eligant boni lz meliores inuenian-
tur de electio. cum nobis olim.

Trigesimo quinto quero an aliq̄ p̄nt cogi inuiti ad p̄-
cipere b̄n̄ficiū vel dignitatē eccliascā lz aliu d̄sit in honorib̄ s̄clari-
bus vt no. 3̄m̄. de his que fiunt a maio. par. ca. c. p̄mo. & p̄t p̄bari iu-
re de elec. §. sit. & de preb̄. si ubi absent. li. vj. ad idē. lxxxiij. dist. gest-
cū si. S; cōtra nā inuit̄ p̄pellit̄ q̄d recipere ordines de etate & quali-
tate. vbi v̄t dari p̄as ep̄o trāsser̄di personas de loco ad locū si v̄-
derit expedire vbi dicit hosti. q̄ illa p̄mutatio est p̄m̄edabilis cum
ad eam inuiti cōpellant̄ & per hoc facit. xj. dist. an. oia & xxiij. q. iij.
displicet. & vij. q. in scripturis. & q̄d ubi no. hoc etiam videtur tenere
3̄mo. & hostien. de ren̄tia. nisi. §. p̄pter malitiā. in glo. magna. ver.
si persecutio est exterior vbi dicit q̄ si periculū destructionis ecclie im-
minet vel magnā scandalū si p̄latus non cedat cogit̄ inuitus cede-
re dū tm̄ bonū cāb̄i alterius p̄lature vel dignitatis sibi assignet
allegat de regulis iuris. l. vj. q. i. in mutationes & c. scias & sic dicunt
posse intelligi de rerū p̄mutatione quēst̄ si super hoc dicit 3̄o. vij. q.
p̄ma ep̄s de loco q̄ non potest cogi per ep̄m trāssire ad maiore locū
q̄ nemo cogit̄ crescere inuit̄ allegat. c. 3̄. alieg. Bar. ibi p̄tra q̄ p̄t q̄
ep̄s maiora p̄t allegat de excessi. p̄la. sicut & de etate & qualitate q̄
ris. Paulo placet opinio 3̄oannis vt ipse no. de rerū p̄mutatione. c.
vno dices q̄ ad equale b̄n̄ficiū trāssire cogi p̄t inuit̄ & in hoc placet
sibi opinio hostien. non tamen ad maius Dominus Eudo nunc ep̄s
concordiensis nepos olim domini Eudonis archidia. Bona in sua
disputatione quia quēst̄uit in op̄io habeat locū in b̄n̄ficiis p̄muta-
tis dicit q̄ credit q̄ ep̄s non potest cogere clericū ad renūciandum
suo b̄n̄ficio vt recipiat vilius archidia. in. c. ep̄s de loco approbat opi.
hostien. vbi necessitas vel vtilitas ecclie exp̄olat per. c. q̄ris non di-
stinguens in qualitate b̄n̄ficiū. Ad̄ itez Archidia. de rescrip. si p̄pter
in ver. vocabit libro sexto. in fine glo. Januit q̄ q̄dā est p̄mutatio

voluntaria quedam necessaria que sit superioris officio quasi dicat
sit ista secūda. Inuitis beneficiarius. 3̄oan. an. in. c. quēst̄am in verbo
personas dicit q̄ volentes quasi dicat nō inuitas sed in. c. nisi. §. pro-
pter malitiā recitat verba 3̄mo. & Host. nihil addēs vel minuēs ipse
3̄o. an. in. nisi perpetua sup glo. morte. post verba Archidia. dicit q̄d
quedā est p̄mutatio necessaria & intelligo. i. facta partibus inuitis
superioris officio. Satis potest sustineri q̄ si nec per dationē coadiu-
toris nec alio modo potest cōsuli necessitati ecclie q̄ inuitus possit
trāsserri ita quod fiat bona recompensatio sibi in alio beneficio: vt
sic publica vtilitas preferatur vt de maso. & obediē. cum inferior. in
si. nec mirum cum ipse beneficiarius non sit dominus sed quidam pro-
curator vel disp̄sator de dona. c. ij. ep̄iscop̄ vero est p̄ordinator in
cunctis. xvj. distinctio. c. p̄mo. & cura totius diuisionis ad eum perti-
net. x. q. i. per totum & sic non ob. ff. de regul. iuris. id quod nostrum
est sine facto nostro ad alium trāsserri non potest: hinc est quod sit
vniō & diminutio eo inuito. de rebus ecclie. si vna. in clemen. Et si-
ue sit p̄mutatio siue sit trāssatio fiat cum consilio capituli sui quē
admodū hoc seruari debet in collationibus & institutionibus de his
que fiunt a p̄la. nouit. & c. quanto nisi hoc vt solus faciat prescripse-
rit. eo. titu. ea noscitur. & de consue. c. ij. lib. sexto cum si. quod dicit q̄
inuitus potest trāsserri. intelligo nō p̄cise sed vt de nolente fiat vo-
lens per subtractionem 3̄redericus additio Lappi. Ad p̄dicta be-
ne faciunt que no. 3̄oan. an. in nouella. de postula. p̄lato. c. vltimo.
super ver. volatū. de regu. iur. q̄d ad gratiā in. q. lib. vj. p̄ quē videt̄
posse dici q̄ p̄dicta nō habeant locū in ep̄iscopis & in religiosis qui
velint nolint trāsserri possunt. Et forte idē in curatis p̄pter rempu-
blicā maxime. licet sec̄ in nō curatis rō q̄ curati sunt astricti iure pu-
blico p̄pter curā: non curati vero non. Hinc est q̄ curati non possunt
habere aliud b̄n̄ficiū curatus & p̄m̄ū dimittere sine superioris licē-
tia in non curato vero sic fm̄ que notat. 3̄o. an. in nouella. de preb̄.
de multa. super ver. priuatus quo ad priuatos & archi. vj. q. i. q̄ peri-
culosum quo ad secundos.

Trigesimo sexto querit̄ an vicarī seu officialis ep̄i qui
alias nō p̄t p̄ferre possit p̄mutare p̄la-
tos quorū electiones si de nouo essent electi posset confirmare. Sol.
dicendū est q̄ nō duplici ratiōe p̄ma fm̄ opi. 3̄m̄. que placet pan.
& 3̄o. an. nō improbat de renūciationibus. c. vno. in clemē. dicens
q̄ in dubijs ille potest renūciationē recipere qui p̄t quez inuitum
destituere. Sed vicarius non p̄t destituere vt de offi. vicarij. c. ij. lib.
vj. interpositio habiliter de officiali. Nam vicarius potest destituere

fm Smil. in cle. de offi. vica. c. vno. q. nō placet qz talis actus requirit speciale mandatu de situēdi adhuc obstat ratio sequēs. I qz conferre non pōt in pmutacione vero habet intervenire renunciatio? collatio vt de rerū permutacione. c. vno. in clemē. vtdixi supra in primo. c. 7 qz capitulum vacante sede pōt vtrunqz nisi qñ collatio ad solum episco pum pertinet poterit auctorizare permutacionib⁹ vt no. eo. li. c. vno in. cle. per Jo. an. 2 Pau. de here. c. j. in. ver. capituli. in cle.

Trigesimoséptimo quero dictū est. S. q. in permutacione dicitur intervenire renunciatio et collatio qro an sufficiat si ep̄s pmutare volentib⁹ 2 petētib⁹ renunciacionē admitti 2 collationē hincinde fieri dicat placet nobis 2 pmutamus vos. Et vñ q sic vt hac breui locutione verborū videant̄ isti renunciaste 2 ep̄s acceptasse 2 pmutasse si. ff. de vulg. 2 pupil. substi. l. taz hoc iure ad idē q no. 3m. de prebē. inter vbi dicit q pmutates hnt ius in bñficijs pmutatis statim q superior suā auctoritatē interponit optime facit q no. Jo. an. post hosti. de his q snt a plato ex ore. vbi dicunt q si ep̄s cōferi beneficiū de volūtate bñficiari valet collatio que ille videt̄ renunciaste 2 episcopus acceptasse. Solutio de inutilitate iuris possit sustineri hec opinio. in tutius 2 securius est vt etiā cōsultit hosti. in. c. ex ore. q fiat expressa renunciatio 2 collatio. 2 sic seruat cōsuetudo q probatur in. c. vnico de rerū permut. in clemen.

Trigesimooctauo quero an in hoc bñficijs seu i preben. pmutatis habet locū optio b qua loquitur de consue. c. vlti. lib. vj. 2 videtur q sic qz in permutacione. intervenit renunciatio tacita vel expressa vt sepe dictū est: ergo habet locum optio de consuetudine fm quā prebende vocātes possunt optari. Item papa per collationem quas facit vel fieri mandat non vult illam vel aliā consuetudinē tollere vt probat̄ in dicto. c. vlti. 2 de prebend. cū in ecclesia libro sexto. 2 de consuetudine olim 2 de concess. preben. c. ex parte immo nec per cōstitutionē suā vult tollere vel preiudicare rōnalibus statutis 2 p̄suerudinibus ecclesiarū vt de cōstitu. c. j. lib. vj. ergo nec per collationē q̄ interuenit in ipsa permutacione debet preiudicare dicte p̄suetudini. Item permutantes sciunt 2 scire debent p̄suetudinē eccleie 2 sic nō p̄nt ignorantiā allegare nec debēt impugnare q defendere tenent̄ de na. ex li. ven. c. vno. in contrariuz videtur q non habeat locū per decreta. vnica de rerū permutacione lib. vj. do. titu. c. vno. in clemē. vbi dicit̄ collationē aliā factā non valere. Dñs Guido nunc ep̄s concordie. neq os olim Archidi. boh. hanc questionē disputās tenuit q de rigore iuris habet locum optio fundans se specialiter super eo q dictū est q in permutacione interuenit

vacatio 2 decre. vnica iure suo si loc⁹ fuisset expectātib⁹ in casu vero nō iate p̄benda q remanebit nō obtata dabit pmutari pan. fo. 13 3m p̄ illa iura nouissima r̄ndens ad capitulū vitimū de cōueni. lib. vj. q ibi mādabitur p̄videri de bñficio nuli alij de iure debito et sic ibi nō fit iniuria expectāri. S3 in pmutacione mādāt certa bñficia cōferri: 2 cū decre. 3m in expectacione notat̄ ambitio nō sic i pmutātib⁹ Dñs Jo. doc. boh. 3m tenuit cū dño concordie. 13 do. Jo. an. in. c. vlti. de p̄u. li. vj. In nouella nō eligit̄ s3 dicit q si q̄s vult tenere locū eē optioni pōt r̄nderi ad capitulū vnica. in cle. hoc mō v3 q ibi p̄hibet̄ collatio s3 in opinioe nō interuenit collatio s3 antiqor canonicus sine annque institutioni 2 p̄suetudini ecclie. in herēs p̄bē. vacāte sine collatione optat. S3 salua reuerētia tāto debita patri intentio p̄ illū vici. est q bñficia vacāta ex cā pmutacionis neddū nō p̄ferant̄ alij s3 cōferant̄ ipsi q ex cā dicta resignauerūt ois ergo mod⁹ 2 via p̄ quā permutates suo voto frustrant̄ in p̄p̄mū vel ad ips̄ in totū vel in partē p̄hibeat̄ alij illudere eis 2 mētē 2 h̄ba p̄ciliū 2 facit q ipse Jo. ibi no. in. gl. pe. in si. 2 in hac opti. semp̄ fuit 2 in ip̄ p̄seuero. Et ad illud q dicebatur q prebē. nō obtata poterit cōferri pmutati. R̄ndeo non renunciat ad hac cām pmutare volēs vt haberet illā sed vt haberet illā q̄ ille cū quo pmutare volebat obtinebat alij sit sibi illuso. Item pone q p̄bē. que remanet nō optata habeat on⁹ sacerdotij vel aliud on⁹ cui⁹ iste pmutans nō sit capax vt de p̄ben. ei. cul. li. vj. ergo remanebit sine p̄benda si dicat q expectet sequentē r̄ndetur q nō renunciatur suū vt expectaret vacaturā sed vt haberet illā q̄ resignauit ille cū quo voluit ex permutare tractare. Fred. addi. 2 ap. de albergotis. Circa istā materiā potes dicere sic aut̄ cōstat tale cōsuetudinē extendi ad vacationē ē. p̄ permutacionē aut̄ cōstat nō extendi vt q̄ sit obtentū: aut̄ dubitat̄. Primo casu subdistingue q̄ aut̄ illi quorū interest cōsenserūt pmutacioni aut̄ nō p̄senserūt. Et si p̄senserūt aut̄ simpliciter aut̄ nō simplr sed reseruādo sibi potestātē optādi: 2 si reseruādo aut̄ tali reseruacione p̄senserunt: pmutare volētes aut̄ nō p̄senserūt si simpliciter p̄senserūt nō est locus optioi. s3 si nō p̄senserūt. sec⁹ quasi primo casu sit reseruatio vestita coherencia p̄sensio s3 vltimo casu nuda 2 facit q no. Jo. an. post hosti. de elec. cumano. 2 de reg. iur. in general. li. li. vj. Si hō nō p̄senserūt pmutacioni h̄nt ius optādi. tūc itē subdistinguit̄ q̄ aut̄ iupio 2 q̄ possit puta legat⁹ tali p̄suetudini p̄ clausulā nō obtate derogat aut̄ nō derogat primo casu nō est loc⁹ optioni. scdo casu subdistingue q̄ aut̄ pmutates sciebāt vel scire debebāt talē p̄suetudinē aut̄ nō primo casu est loc⁹ optioi velint nolint nec p̄ sit ad quora bñficia redire scdo casu est loc⁹ optioi vel si nolint stare optioi

pnt ad bnficia redire si constat no extēdi nō est loc^o optiōi aliquo ca-
su. Si hō est dubiū quo casu pcedit qstio. sic est dicēdū q nō sit loc^o
optiōi vt pot^o Item iuri pmitte. i pmutationē fieri volēti vt pmuta-
ta bnficia psequant^r vt in iurib^o alk. in glo. q̄ p̄suetudini q̄ in dubio iu-
ri derogare nō dz pōt tñ ēt isto casu distingui q̄ aut pmutatio sit p su-
piorē ad istā pmutate volētū aut pprio motu superioris p̄io casu
subdistingue qz aut sit in fauorē iur^{is} puati. s. pmutare volētū aut iur^{is}
publici. s. eccliaz p̄io mō loc^o sit optiōi rō qz hēc ē pmutatio odiosa
z p̄suetudo fauorabilis. z iō dz inter p̄ratio p̄ p̄suetudie fieri z extēdi
ad instar legis ad hoc. de officio Archid. dilecte. z q̄ ibi nota^r. Si hō
in fauorē iuris publici tūc nō sit loc^o optiōi z idē q̄ sit pprio motu
ad hoc de p̄bē. si plurib^o. l. vj. z de recep. cū aliq̄b^o. z. c. si p̄pua debi-
ta. de p̄bē. si bnficia. z. c. cū in ecclia. z. c. si a sede. e. li. xij. cle. vi. lite p̄.
si quob^o. §. neutro sūt. z q̄ no. Jo. an. de rerū pmuta. c. in nouella. li.
v. hoc nō obmitto. qz in oī casu p̄bēdā dimissam p̄ opinionē obtinere
poterit is q̄ obtinere poterat optatū. rō qz illa dimissa h̄ p̄ illa opta-
ta. vt de reg. iur. is q̄. li. vj. z. c. ecclia. vi. lite pen. Lappus Abbas.

Trigesimo nono q̄ro infra q̄tū t̄ps superior in cui^o manib^o sit
resignata bnficia ex cā pmutationis teneat illa cō-
ferre sup hoc dicit pau. de rerū pmuta. c. vno. in cle. q̄ nō est ips̄ pre-
firi a iure sed p̄pellat p̄superiorē cōferre si negligens eēt ad hoc de
iure patro. nullus. Et s̄lle no. pau. de relig. domib^o. c. q̄. in clemē. vbi
dicit q̄ nō est t̄ps p̄firi a iure infra qd̄ hospitalia p̄mittant^r z idē no.
de executiōe de p̄bē. c. penul. eodē li. z idē in electorū īperatoris. vt
no. regu. iuris. c. q̄. libro sexto. z idē in receptiōib^o canonicorū vbi nu-
merus nō est certus vt no. Jo. an. an. post hostien. de electio. cū ecclia
z de concessio. preben. ex parte sed isto casu. in. c. ex parte non est mi-
rum: qz ibi non dicuntur vacare canonicatus vel p̄bende. vt de pre-
ben. c. dilecto. sed contra de concessi. preben. c. sc̄do. So. ibi vacāt bnf-
icia simpliciter hic. s. in casu permutationis vacant s̄m quid ex cau-
sa. Itē ibi collator habebat libertatē dādo cui vellet hic vero necessa-
rio astringitur his qui resignauerūt ex cā p̄dicta ista ratio posset im-
pugnari p̄ id qd̄ no. Jo. an. de electio. publicatio. in fine nouelle post
Uincen. Compo. pe. z allegat q̄ postq̄ nominauerunt deuoluit pote-
stas eligendū ad superiorē q̄ dz eligere illū notatum in scrutinio z ibi
Cū post. clar^o q̄ Jo. an. exprimit. de spacio triū mēsu melior ergo rō
sit q̄ in hoc casu nō est t̄ps exp̄sum in iure. Cōpellat ergo per supe-
riorē z si motus nō exp̄diat infra terminū competentē sibi assigna-
tur hoc faciat superior. ad hoc de officio ordina. irrefragabili. §. ex-
cessus z. c. quanto. cum si Ad q̄ facit q̄ no. de supplen. negligē. pre-

la. c. p̄io li. vi. z Jo. an. post hostiē z Innocē. de electionib^o cū ecclia
vulnerata. Frederic^o. Additio. Lappi. abbatis possz p̄babiliter dice
qd̄ si superior q̄ renūciationē recepit ex cā pmutationis si de tertio req̄-
situs renūciatib^o nō cōtulerit v̄i p̄ia v̄i sc̄da req̄sitiōe id facere nol-
le dixerit est in optiōe renūciatū an vellent superiorē alius adire vt
cōferat bnficia resignata v̄a pmutationē siēda d̄sistere z ad suū bnfici-
a q̄ libet ipsoz reuertū qd̄ libere lz ad hoc facit d̄ p̄bē. si bnficia li. vj.
faci s̄ d̄ sup. neg. c. i. z d̄ officio ordi. irrefragabiliz qd̄ v̄trobicq̄no. p̄
host. z Jo. an. d̄ loca. potuit z d̄ ap. ab eo. z cle. q̄uis. rigor eo. ii. z idē
forte erit elapsis sex mēsb^o a ipe renūciatōis: p̄ receptōis Lapp. abb

Trigesimo q̄ro an pmutatio facta p̄ p̄m cōtēptis his quo-
rū interest puta collatorib^o electorib^o v̄i patro-
nis sit nulla ipso iure v̄l annullāda p̄ s̄miam pau. eo. ii. c. vno dicit qd̄
cōsentus istoz pōt internētre aū z post q̄ p̄ hoc dat̄ itelligere qd̄ nō
sit nulla s̄m annul^o s̄ ia. nā si fuisset nulla nō posset ratificari p̄ sub se-
quentē cōsentum de elec. auditis cū si. Et qd̄ sit annullāda p̄ s̄miam v̄i
de^r p̄. c. qd̄ sicut de elec. de p̄ben. cū in ecclia ii. vi. Opime facit de his
q̄ s̄nt a p̄lato ea noscūt. vbi cōtēptus cōsentus totius capli. vel maio-
ris par. reddit actū annullāda: sed exp̄posito est host. et Jo. an. ier.
cōuenit de rōne dicit rōne cōtēptus alk. de elec. q̄ sicut. §. h̄ant. ergo
inuit annullandū est: ad idē enā videt̄ casus de iure patro. illud in
fi. sed cōtra de his q̄ s̄nt apte. c. i. ibi irritas. xij. q. ij. sine except. xv. q.
vii. decernimus qd̄ em̄ in aliquoz p̄nia necesse est fieri si id nō fiat
nō valet qd̄ agit v̄l le. z no. de off. d̄ legati cū in mactimonis. Itē non
debet cōcedi vna via q̄ alia d̄negat̄ de procu. t̄sted. li. i. p̄o confert
p̄bē. vbi ad capli p̄neret ecclie collatio nulla esset et si si legatus
de latere cōferret vt de offi. delega. c. iij. li. vj. qd̄ sufficere debet illud
vulgare q̄ p̄o habet q̄ nō illis dat̄ qui de iure dare nō pōt vt de iure
patro. q̄ s̄nt cū si. ergo collatio q̄ facit p̄ v̄i permutationis nō vale-
bit. placet michi q̄ sit annullāda nō nulla p̄ p̄a de iure z ratio ē quā
dixi supra. §. ij. quiste arēny p̄mittit̄ s̄m auctoritandi p̄ncipalia
ter dependet ab ip̄o q̄uis collatio ad eū non p̄tinet nō est ergo defe-
ctus ex parte facientis licet nō sit facta cōtēptus quorū interest nec
obstant iura que inuuant collationem nullam qz sequuntur in eo cas-
su in quo episcopus nō debet. q̄ iur. z i quo episcopus nō habet col-
lationem sed in permutatione secus vt sepius dictum est. et sic loquē-
tur cap. decernimus. non ob. c. sine exceptio. q̄ ibi pot̄ est dicit q̄ si ca-
sus specialis vt et bona ecclie melius conseruentur vel secundum
host. de his que fiunt a p̄ta. c. ii. non est nulla sed annullāda nō
ob. c. causam: qz actus iudicandi p̄tinet ad plures equaliter z iura

Tractatus.

placiter et sic unus pro altero nihil facere potest sed in casu nostro principalem prinet ad unum unum illi quorum interest puta eligere proferre vel presentare non facit permutationem sed permutare volentibus et superiori permutationem facienti habet consentire que sunt diversa. ff. de pbo signi. aliud est vendere aliud est venditioni consentire si quod non de pben. cum illis in si. ij. col. ver. item mutatis terminis ff. de addi. Lap. Abb. et fm hoc non poterunt illi que debet permutationi consentire. antequam cassat collatio ex permutatione facta conferre eligere vel presentare. si fiat non videlicet de concessi. pben. c. si secus unum quum non ex causa permutationis hoc fieret. tunc enim unum quod propterea non impediatur collatio electio seu permutatio fienda per illos ad quos spectat sed libere fieri poterit absque alia cassatione. p. superiorum facte secundum ea que non. de excessi. pla. inter dilectos per Joh. and. post Anno. et Hosti. posset etiam forte dici quod si legatus etiam de latere conferat ex causa permutationis ecclesiam collegiatam non consentientibus quorum interest non valet collatio legati nec impedit collationem vel electionem illorum ad quos spectat sed libere fieri poterit absque alia cassatione promotionis per superiorum facte fm ea que non. de excessi. p. lat. inter dilectos per Joh. an. post Anno. et Hosti. posset etiam forte dici quod si legatus de latere conferat ex causa permutationis ecclesiam collegiatam non consentientibus quorum interest non valet collatio legati nec impedit collationem vel electionem illorum ad quos spectat facit ad hoc. c. deliberatione primo responsio libro sexto. r. q. legatus non potest hoc absque consensu illorum imo est prohibitus ut ibi et forte non esset contra ius dicere quod talis legatus etiam de consensu capitulorum ecclesias collegiatas permutare seu ex causa permutationis proferre non possit et hoc per dicitur. c. deliberatione episcopus vero cum illorum consensu permutationem facere poterit aliam non. et si ea faciet eis contradicentibus non valebit nec impedit electionem presentis vel collationis. fieri ratio quod episcopus non potest ea facere sine illorum consensu ratio quod non facit secundum ius sed contra unde habet locum ratio iuris non prestat. de regu. iur. li. vi. pendet tamen nullitas ab eis ut si consentiant valet si contradicant non valet et vide quod habetur et scripsi supra. in. xxix. §. Lappus abbas.

Trigesimo primo quero infra quantum tempus hi qui contemptu et idem potest queri de eo que fuit contemptus in collatione dicendum videtur quod si primo tacite vel expresse concesserit non audiamur de his que fiunt a ma. par. ca. ex ore. et de appel. certationi li. vi. vel audiant infra sex menses a tempore scientie computandos secundum Hosti. al. de conce. preb. q. et ut li. non conte. §. si vero. de his que fiunt a prela. c. iij. secus in electis ut ibi no. Joh. and. ex quo non comparavit infra tempus edicti salvo quod habetur qui matri. accu. pos. c. vlt. de illis

De permutatione. Fo. eccle.

qui verisimiliter permutatione ignorare potuerunt.

Trigesimo secundo quero sepius dictum est. scilicet quod requirit auctori tate episcopice ad inferiorum pertinet collatio vel institutio. Modo querit an collatio et renunciatio debet fieri in manibus episcopi et per episcopum consentientibus quorum interest. an vero renunciatio in manibus eorum ad quos alias pertinebat succedente episcopo. Et videtur quod in manibus illorum ad quos pertinebat a simili eius quod habet. xi. q. q. placuit. z. c. Abbatibus et. xxvij. q. iij. inuentionibus ex quibus probatur quod quando alienatio facienda est per aliquem prelatum quod ille prelatum alienat conscientiam et succedente episcopo. Item ex contrario sequeretur hoc absurdum quod si in manibus episcopi fieret hec renunciatio. et per eum collatio quod in prioribus vacatione episcopus posset dicere se esse in quasi possessione conferendi quod nefas est sentire. sed Joh. and. et Pau. in. c. vno. eo. si. in clem. dicunt quod episcopus totum expedire et consentientibus in his quorum interest et hoc etiam videtur probari per. c. quatuor in si. et ex hoc sequitur hoc nouum et mirabile quod ecclesia consueta reformari per viam electionis et confirmationis vel per viam presentationis et institutionis reformabitur nunc per viam collationis per episcopum videlicet qui alias non habebat confirmare vel instituire. Sed certe hic nullum in conueniens ex quo consentit cuius interest et sic est quod nota. Hosti. in summa de iure patro. in fin. vbi dicit quod patronus potest recipere ecclesiam vacantem ab episcopo licet ad episcopum non pertineat collatio sed iusti. et idem not. Joh. an. post eum de iure patro. per vestras non ob. quod al. quod fieret preiudicium. zc. nam illud haberet locum vbi simpliciter episcopus conferret ut de causa possessio. et proprietaria. c. vltimo. cum si. quod non est in casu nostro.

Trigesimo tertio quero pone quod due ecclesie sunt vnite canonicamente in mense cuiusdam monasterij volunt rectores ipsarum permutare. Queritur nam quid possint maxime non consentiente mona. et est dicendum quod non quod cum iste ecclesie sint facte de mensa et a monacho vacare non possunt. ut de excessi. prela. c. vno. ver. quodam in clem. non potest interuenire permutatio cum in ea fiat beneficiorum vacantium collatio ut sepius dictum est. ad hoc facit octaua declaratio super constitutione execrabilis Johannis. xxiij. vbi dicitur quod si ecclesia erat canonicamente vnita. et postea eam vigore dicte confirmationis dimitti contingat non cadit sub ista reservatione quod non vacat et ex contrario sequeretur absurdum quod isti possent permutare. ergo et alij et sic de inceptis. et sic vnio non habebit desiderium effectum. et non subueniretur mense mona. cuius tenuitas fuit causa vnionis. et idem de beneficio extincto. vide hoc vlti. no. Joh. and. eodem titulo. c. vnio in nouella. li. vi.

Trigesimo quarto quero pone qd numerus vigenarius canonicoꝝ est restrictus ad numerũ duodensũ et hec restrictio facta est legitime et iurata. et sic ordinatũ est in eo qd cedentibus vel decedentibus canonicis nullus substituatur donec illi deuentũ ad numerũ duodensũ modo duo de isto numero excessu volunt pmutare aliquid auctoritate legati nunqd possint. dic qd nõ pver. qui vero supra. s. proxi. et qd legatus nõ potest testare statutũ de ecclesia vt no. Archi. de preben. si a sede lib. vi. f. frede. additio Lappi Abbatis si statutũ nõ sit auctorizatũ p papam et si sit per statuẽtes iuratum licet nõ ob listat impetrãti de iurato statuto mẽtionẽ nõ facta vt in. c. constituis de rescriptis. et etiã statuẽtibus vt in. cap. dilectus de prebẽ. et de iureiuran. debitorẽ nõ tamẽ videtur ob stare legato de latere cum saltem ad mandatum ipsius facta mẽtionẽ de iuramẽto possit et debeat sine metu periurũ veniri contra. Est em̃ in iuramẽto superioris auctoritas excepta vt de iureiuran. venientes. in. si. prout etiã ibi. no. vnde si quis iurauit nõ exire domum infra quindecim dies et interim citetur a iudice tenetur parere nec erit transgressor iuramẽti vt not. Archidia. xv. q. vi. auctoritatem. et Guil. in Spec. de citatione. s. i. ver. quid si quis Jo. an. de appel. cum parati in nouella.

Trigesimo quinto qro pone retẽto eodẽ thẽmate qd pmutatio fiat per illos qd fecerũt statutũ an valeat pmutatio. et videt qd nõ qd dicit p cõtrariũ actũ resuscitasse. numerus vt de cõsti. cũ accessissent in si. Sol. huius questionis dependet ab illa qua querit an teneat receptio canonici cõtra statutũ iuratũ Archidia. dicit qd nõ vt no. de prebẽ. si a sede. li. vi. Jo. an. dicit qd receptio tenet sed sunt periuri. vt no. de prebẽ. dilecto. Sed Pau. de regu. c. i. in clemẽti. dicit qd nõ sunt periuri. et receptio tenet qd recipiẽdo capitulariter tacite reuocãt statutũ et statuto sublato iuramẽtũ nõ ligat sed cũ istud statutũ nõ potuerit habere vires nisi ep̃o auctorizante. vt in. c. penult. quõ soli canonici possint p cõtrariũ actũ reuocare statutũ qd nõ possunt expresse. vnde equior videt opinio Archidia. co. vt quicquid sit cõtra licitũ iuramẽtũ sit nullũ ad hoc de p̃scrip. si diligẽtẽ et fm hoc nõ videtur permutatio valere de hoc notat Jo. an. and. de rerum permutacione. c. vno li. vi. in nouella. si volumus tenere receptum canonici contra iuramẽtũ valere vt dicat ordinatio tacite fuisse sublata quod permutacioni consenserunt qui ordinationem fecerunt: tunc dicemus permutacionem valere quasi tacite numerus vigenarius sit p cõtrariũ actũ restitutus per capitulum cum accessissent. f. frede. in addi. Lap. Abb. Ciel dic qd aut tollunt statutum iuratũ directe scz ipsum reuocando expresse. et tunc non est dubium qd vñ reuocare et

permutatio impune aut reuocant tacite. s. p̃tra veniẽdo. et tunc si fiat ex causa legitima et necessaria eo casu permutatio et nõ sunt perituri aut sine tali causa: et tunc valet permutatio et sublatus videt statutum ipsi in qui p̃tra faciunt sunt periuri fm ea que notauit Jo. an. in. c. dilecto de offi. vica. c. vlti. in nouella. Lappus Abbas.

Trigesimo sexto quero an capitulum se. vacã. possit recipere resignationes beneficiorũ ad collationem solius ep̃i pertinentiũ ex causa permutacionis faciẽda et videt qd non qd. c. non potest talia beneficia cõferre et sic permutacionem perficere non potest. vt no. Jo. an. eo. titu. c. vlti. in glo. penult. in cle. Sed contrariũ videt nam capitulum tanq̃ gerẽs vices ep̃i potest beneficiarios punire et p̃sequẽs beneficiorũ renunciationẽ recipere vt not. de rerũ permuta. c. vno. in clemẽ. post Inno. et dixi supra. s. xxvi. Ep̃s ergo successor p̃ficiat permutacionẽ quã explicita causa vices gerẽs Inchoauit ad qd facit qd no. Inno. et Compo. de receptio. eam te et si episcopus noluerit tunc isti aut redeũt ad sua beneficia aut recurrũt ad superiorẽ ep̃i vt fuis dicitũ supra. s. xxix. sed posset quis instare et dicere qd licet capitulum possit corrigere et punire ac etiã punire quis hoc pertinet ad merã iusticiam et possunt correctoria statuta facere vt perũtũ disputauit de qua questione facit mẽtionẽ Jo. an. de maio. et obe. c. vno. in nouella non in talem renunciationẽ recipere cũ potest sit gratis q̃ iusticia et potius pertineat ad voluntariã q̃ ad cõsentio sam iurisdictionẽ sed certe ista ratio non viget qd plurima potest capitulum se. vacante de pertinentib⁹ ad ep̃m que sunt voluntarie iurisdictionis. vt no. in glo. ad quas remittit. Jo. an. de maio. et obe. c. vno. li. vi. in nouella. Nam etiã capitulum potest cõmendare ipsi solus vt no. Archi. in. c. i. li. vi. et facit qd no. supra. s. iij. vbi dicitur qd ep̃s potest recipere renunciationẽ beneficiorũ qd cõferre non potest puta reseruatorum nec interuallũ tẽpous nocet vt dixi supra. s. xj. caueant in sibi ne ante collationẽ sibi factam administrent ne penã incurrant argumentarũ de electio. qualiter. et eo. tit. auaricie. li. vi. et eo. li. de preben. eum qui et facit qd dixi supra. s. vii. f. frede. additio dñi Lappi abbatis ibi qd episcopus potest recipere licet ep̃s beneficia reseruata conferre nõ possit reseruacione obstante tñ debet posse resignationẽ recipere beneficiorũ spectantiuꝝ ipsis cũ non sit prohibitus resignationẽ capere sed conferre: secus in. c. qd est prohibitum ab vtroq̃ dicendũ videt qd si gratiose fiat resignationis receptio nõ potest eam facere capitulum sede vacãte ad hoc de renuncia. admonet. si vero fiat in resignantia penam tunc possit facit eo. titu. quidam extraua. Jo. an. pape. xij. ex. crabilis. s. qui vero. et s. ceterum.

Trigesimoséptimo quero an duo permutare vo-
lentes possint unū soluz' procu-
ratorē instruere ad sua beneficia permutāda dubiū monet. ff. de p-
cura. l. licet. §. plures. et id q' legit' et no. ff. de auct. tut. l. faciētis. et de p-
ba. ex lris credo q' possit: et sic practicabit' dic' et procurator ego ut pro-
cura. Petri renuncio talē ecclesiā in manib' vestris ex causa pmuta-
tionis faciēde cū Joāne de tali ecclesia. et ego ut procur. Joānis renūcio
talē suā ecclesiā ex causa permutacionis faciēde cū petro de tali sua
ecclesia quibus resignationibus ep's conferet eidē procuratori unaz
ecclesiam pro tali recipienti et sine procuratore recipienti valet colla-
tio ut de preben. si tibi absent. lib. vj.

Trigesimo octavo quero pone q' quidā tractātes de per-
mutacione suoz' beneficior' q' dicitur: beneficiis
et sibi velle fore credebāt: puenierunt et p'miserūt sibi ad iuricē fide da-
ta procuratore dictoz' beneficior' permutacionē p' illos quoz' interest
et ea facere q' auctorizare pnt. nunc vero alter eoz' hui' p'missionis pe-
nitit et nō vult resignare ex dicta cā querit an altero instāte possit ad
permutandū pelli et videt' q' nō q' in talibus debet cessare oīs pacto
oīs cōuentio de pac. c. vlt. §. q. ij. q' pio. et de rerū permut. questū cū si
sed p'tra q' isti non simpl'r cōuenierunt sed p'miserūt dare operā ut p-
mutatio fieret p' illos q' facere poterant q' non v' prohibitiū argu. de
rest. spoli. olim. i. et q' not. de receptis ad audientia. ij. in gl. sed nunqd
et de preben. significati. et fidei actio et iuramentū equipollent q' me-
tus cā. ad aures: et q' no. de fidei ius. c. ij. et ista sunt seruāda qn' possunt
sine interitu salutis eterne seruari de iure iu. si vero v' videndū q' ille
qui instat permutacionē perfici nō possit petere iure actionis alterū
penitentē cōpelli ad pmutandū. Nam et si ambo instaret in permuta-
tione faciēda nō cogit' superior eā facere sed totū dependet ex arbi-
trio suo ut eo. ti. c. questū. et c. amep. et vlti. licet male faciat superior
pmutatiō: nō p'ientire si necessaria vel expediens est ecclesiis ad hoc
de iure patro. nullus. et est ille q' no. §. q. vj. exigit' superior ergo pōt
illū cōpelli et de nolente fiat volēs nā ipse p'radicare nō pōt ex quo
p'misit procurare fide data pmutacionē ad hoc. q' no. de renū. et in du-
bitoz' q' me. cā. c. pe. et si id nollet forte poterit trāsserr' inuit' q' nō v' r-
tuit'. qui hoc voluit et facit mens et rō decre. quidā de renū. et q' not.
de spon. req'siuit. et adde q' no. §. xv. nō ob. iura q' phibēt pactionē q'
loquunt' de pactione illicita et h' p' isto Host. §. eo. questū sup verbo q'
dandū vel faciendū vel remittendū alia iura phibent permutacionē
puenientē p'actū pactione sine auctoritate superioris h' nō phibēt
quin superior possit illū p'pelli ad pmutandū ut superi' dicitū est.

Trigesimonono queritur pone q' vnus ex permuta-
tantib' grauat' est debitis noie
ecclesie sue et est tale debitū ad q' solvendū est ecclesia efficaciter obli-
ga. Rector iste ius ecclesie vult q' ille cū quo permutat promittat sibi
q' si cōtingat permutacionē perfici soluet p'dicta debita q' forte cre-
ditores sunt consanguinei sui et nō vult q' patiantur p'radicionē su-
per debitis illis querit an talis promissio possit de iure fieri et videt'
q' sic q' sine promissione ad hoc tenent'. s. soluere debita ecclesie illd
q' subintelligitur videtur posse deduci in pactis ad hoc facit q' no.
de preben. significatis et de elec. significa. cum si. Item hic nulla est cu-
piditas ex parte recipientis promissum q' nihil applicatur sibi. Item
nihil deperi p'mittent q' ecclesia obligata est alias sufficiēs ad solue-
dum et sic de suo nil soluet: sed cōtra q' iste non renunciaret nisi pars
altera sic promitteret. Sed renunciatio debet esse pura nulla precedē-
te pactione. de pactis. c. vlti. Sed posset respōderi quod loquitur de
pactione illicita. s. ut tēporale pro spiritali sed in casu nostro nihil da-
tur et facit q' dixi supra. §. proxi. post host. Item etiā in actu permuta-
tionis forte posset dicere rector renunciatio ecclesie meā ex causa per-
mutacionis faciēde cū petro ad ecclesiam q' petrus habet q' ecclesiaz
paratus sum recipere cū oibus iurib' et honorib' suis quicq' sit p'lu-
lendū est abstinere debere ne fraus p'mittat' q' abstinendū est a reli-
cita si habet spem mali ad hoc de sy. audiuimus. et. §. q. §. emēdari.

Quadragesimo queritur an sola inequalitas benefi-
ciorum siue ratione reddituum siue
onerū incumbentiū vni beneficio et non alteri reddat permutacionē
nullam quasi fraude probata credo q' non et semper fuit in hac opi. et
non nego quin sit aliqualis presumpcio fraudis: quia non est presu-
mendum quod aliquis velit descēdere vel res suas iactare de renun-
ciatio. super hoc. Sed nō est sufficiens probatio et in hoc summe pla-
cet no. Jo. mo. et Jo. an. eo. tit. c. vno. lib. vj. in nouella. in fi. vbi etiam
no. q' non est permutatio si renuncio beneficium meū ut tu habeas
illud et tuum detur nepoti meo.

¶ Expliciunt questiones in materia permutacionum edite a domino
federico de Senis decretorum doctore.

Repetitio. I. apertissimi iuris. C. de iudiciis specialissima pro iudicatorio processu.

Jacobus molinaris pceptori suo et domino domino Joanni Hennequin parlamentee curie senatori meritissimo.

De laudibus civilis sapientie.

Coniam omnis civitas legibus moderatur. Lexque (ut verissime dicit pinderus) omnium domina est. Cui ut deo parendum esse peripateticus ille aristoteles comonet: atque veluti e specula surdis veritatis mortalibus ita proclamatur Interitum paratum illi civitati video in qua non lex magistratibus: sed legi magistratus presunt. Salutem vero illi in qua lex magistrantibus dominatur cuncta certe bona que de civitatibus prebent huic affore conspicio. Constat profecto ad salutem civium civitatumque incolumitatem: vitamque hominum et quietam et beatam inventas esse leges quas porcius cato civitatumque nervos esse dicebat. Et de quibus inquit arpinasorator: mens et animus et consilium et sententia civitatis posita est in legibus et ut corpora nostra sine mente sic civitas sine lege suis partibus et nervis ac sanguine et membris uti non potest. Legum ministri magistratus: legum interpretes iudices: legum denique scircum omnes servimus ut liberi esse possimus. Igitur cum homo imbecillus sit animal et per seipsum non habeat sufficientem perfectionemque ex civili societate reportet. nulla profecto convenientior disciplina homini esse potest quam quid sit civitas et quid respublica intelligere et per quam conservetur interea atque civilis civilis societas. Unde laus maior et decus homini esse non potest quam ex administratione reipublice. Et cum homines ad agendum esse natos constet: cumque actionum plura sint genera inter maximas actiones horum est rerum publicarum administratio. Neque ab homine hoc exigitur ut prosit hominibus si fieri potest multis si minus paucis: si minus proximis si minus suis. Si quidem ut legalis non solum suis municipibus verum etiam

alienigenis proderit non solum viventibus verum etiam nepotibus et posteritati consulet laudabile igitur vitaeque hominum necessarium civile sapientie studium. Quis enim earum facias magno usus non esse mortalibus sine qua inquit augustinus reges tyranni nuncupantur sine qua optimatum consensus factio est. Sine qua domus nec civitas nec hominum genus univsum nec ipse mundus consistere potest. Quemadmodum enim oculorum acies sine pupilla hebetatur sine gubernatione navis periclitatur sine auriga currus sepe convertitur ita sine legibus civitas labescit atque vacillat.

¶ Admirabile et vere mirum deorum merito apud romanos quas republicas nulla unquam maior: nulla lucidior: nulla bonis exemplis ditior existit: summa semper iuris consilium dignitas fuit. Et ut cornelii sententia vitarum memoria militum potentiam sine legibus consecutus nemo cui civitatum institutionum stipulatur exordium imperatoriam maiestatem non solum armis decoratam sed etiam legibus oportet esse armatae: ut utrumque tempus et bellorum et pacis recte possit gubernari. Sed hec tu iuris monarcha non ignoras ut pote de quo videtur prescivisse quintilianus cum dixerit unus dono quodam providentiae genus videtur in quo totas vires legalis sententiae experiretur. Cumque omnes legum interpretes tanta precellas eloquio ut omnes omnium gentium et etatum doctores (nemine obstrepente cuius adhuc memoria vivit vivetque dum studia disciplinarum exstant) superari certe adaequaverit potissimum qui propter usum tantam regende reipublice disciplinam non periret a rege lato clavo (ut ait pythagoras) hoc est senatoria dignitate donatus fueris. Igitur mihi legum tyrunculo aquas nondum sorbere mera aquas apto situ nihil offensus pulvere semper obvi nolenti sed ad mei disquisitionem et eruditionem ingenium venire volenti utriusque iuris pomerium sane benignis ut soles auribus ineptias meas suscipe. Vale o presidium et dulce decus meum.

equit Sur lex apertissimi iuris.

Divina ren ipsam aggrediar merito vna cō iura
 tore in auc. de armi. z. in auc. de q̄stio. l. in
 nri opificis z redēptoris pie numē iploro vt sua q̄dē cle-
 mentia, mei ingenioff exiguitatem diuinis radijs illu-
 minet vt ea dicere valeam que ad eius honorem meisq̄
 salutem resurgere possint.

Ita lex est valde notabilis p iudicatorio p̄cessu z mea indagi-
 ne altiorē requirit. Brades est materias ingenia pua non
 sufferūt z in ipso conatu subinde succūbit. Bradis imo ingēs hec est
 materia ingenū mihi p q̄ mediocre: nec inficior vires tenuissime. S;
 in magnis voluisse abūde magnificū ac pulchrū existimat etiā si alleq̄
 nequiveris proinde hoc nos ausos esse non improbis.

Ergitur ad ei⁹ intellectū facilitōrē diuidit̄ in quattuor pres. p̄tia po-
 nit statutū sine dāno. Sc̄ba p̄tēdi rōnē sui dicti. Tertia declarat sta-
 tutū suū. Quarta z vltima p̄a statutū suū exp̄dit. p̄tia est in p̄n. Sc̄ba
 ibi cū ēt ex generalib⁹. Tertia ibi q̄t sine suspitōe. iij. in versl. q̄ et si
 a⁹ iperiali. anq̄ aperiam⁹ materiā istī. l. premittēda sunt notabilia
 que loco sūmaris habent no. l. in bal. salice. z. Jaso. Qd iudices dele-
 gati p̄t ex cā suspitōis recusari s; p̄tes cogent̄ ad eligēdos arbitros
 q̄ vice delegari fungant̄. no. qd̄ delet⁹ a p̄ncipe p̄t vt suspect⁹ recu-
 sari p̄ba. hic cō cor. text. in au. de exhibē. z. introducē. re. §. illud quoq̄
 colli. v. z. f. e. l. cū sp̄alis no. in verbo. nobis cordi est voluntatē impe-
 ratoris esse vt lites sine suspitōe procedant probat tex. in. l. si sub-
 stitutus simul venit no. in posse. mit. ff. nō in verbo anteq̄ lis inchoe-
 tur qd̄ nemī post litē p̄testatā s; appel. nec iudicē recusare qz tria tpa
 v; tps ante litē cōtest. tps post lit. contest. z tps ante sūiam z post an-
 lit. cōtest. iudicē s; recusare. post diffinitū aliud remediū est nā ap-
 pellare s; vt. C. de appellatio. l. in oibus inter lit p̄test. z sūiam in me-
 dio non est loc⁹ remediū vt hic. z. C. de episco. audiē. l. si. no. fi. qd̄ q̄
 per alium facit per se ipsum facere videt̄. Nā vult imperator qd̄ arbi-
 tri eligant̄ corā quib⁹ cām suspitōis proponant. Et illi arbitri vidē-
 tur electi ab ipso p̄ncipe sic q̄t alius facit p̄ aliu tanq̄ ministrū vt in
 auc. d. monach. §. si nesciēte i. l. ille seru⁹. ff. q̄ za quib. libe. manū. nō si.
 Itud est argumentū bonū quod nemo dubitat quin p̄curator z cui
 data est p̄tās substituendi subdelegare potest cōtra. l. nostrā ego op-
 pono multis medijs dicitur. hic quod lite cōtestata nō p̄t iudex de-
 legari vel recusari sed in. l. non distinguem⁹. §. j. et l. ab eo. §. taz z si cū
 l. seq. z. l. j. ff. de arbi. dicitur q̄ immo lite cōtest. arbitri. recusaf p̄ for-

lutiōe huius cōtrarū ego dico q̄ nō p̄t iudex recusari post lite p̄test.
 ex cā anti qua scita lite cōtest. s; bñ poterit nā q̄ de nouo emergunt
 nouo indigēt auxilio vt. ff. de interrogat. actio. l. de etate. §. ex cā z p̄ba
 sur palia iura p̄curator lite cōtest. nō p̄t recusari vey est ex cā scita
 an vt. ff. de p̄cu. l. j. cū. l. seq. z. l. post litem.

Secūdo oppono d̄: qd̄ p̄est litē cōtest. nō p̄t appellari sed
 ego p̄uo qd̄ sic z adduco. l. ij. q̄s z ea quo appellat̄
 ff. vbi est casus iudex iussit serūū torqueri nisi qd̄ p̄t appellare l̄ra di-
 cit q̄ sic. S; d̄: p̄ solutione. q̄ iure nro nō p̄t appellari est diffinitū
 uā. fallit in sūia que non p̄t p̄ appellationē interpositā a diffinitū
 reparari si maxilla fuerit facta nō p̄t repari vt. l. ab arbi. ff. q̄ satisfas
 re cogunt. c. vt debi⁹ honor. de appel. extra.

Hunc veniendū est ad materiā nre legis idcirco aliq̄s q̄nes
 mediū adducā. §. delegat⁹ p̄ncipis p̄t recusari nisi qd̄ indi-
 stincte p̄t quib⁹ recusari vt q̄ sic. nā. l. nra indistincte loquit̄ p̄bat ēt
 lis q̄s. ff. de publicis iudi. oppositū vt si in delegatione remota fue-
 rit appellatio inter nō p̄t appellari. vt. ff. a quib⁹ appel. nō s; l. j. p̄e-
 teres delegatū qd̄ impetravit nō p̄t recusari vt in aut de exhibē. reio
 §. suscepto vero libe. colla. v. distinguē aut est cā sibi cōmissa remo-
 ta expresse recusatione subdistinguit̄ aut cōmissa est a p̄ncipe q̄ ita
 p̄t cōmittere aut ab alio. Si p̄ncipe tunc nō p̄t recusari s; ab alio
 q̄ ita nō p̄t cōmittere tūc idē dico ac si nō esset apposta z sic intellig.
 l. si p̄ncipes appellatiōe remota cōmittat nō p̄t appellari vt. ff. a qd̄
 appel. nō s; l. j. aut cōmissio facta est nō remota recusatione tūc aut
 querim⁹ de eo q̄ cōsensit vt impetret z tūc dico q̄ recusare p̄t aut q̄-
 rim⁹ de illo q̄ impetravit z tūc aut p̄ cā antiqua z scita vult illū recusa-
 re z tūc nō p̄t aut cā noua z etā nō p̄t vt. ff. de arbi. l. nō distingue-
 mus. §. cū qd̄ z. ff. interrogat̄ actio. l. de etate. §. ex cā z adhuc iudex
 qui est impetrat⁹ si ex cā venustiori velit eū recusare non p̄t s; appel-
 larē p̄t vt de appel. ff. l. j. z est bona rō q̄ consentit in delegatione ali-
 cuius personā vt approbare nō p̄t dicere q̄ sit inimic⁹ sed in dictis
 suis nō p̄t scire qd̄ dicat z iō dictis suis nō p̄sensit recusa. p̄p̄omē con-
 tra p̄sonā z iō nō p̄t eū recusare s; appellare poterit sic al. q̄ testes
 p̄ducit qz cōsentit in p̄sonas nō p̄t eas reprobare sed dicta eorū po-
 test vt. C. de esti. l. sed z si quis.

Sed nūqd̄ iudex ordinari⁹ poterit recusari. martin⁹ dicit q̄ sic
 p̄bat. l. nra que dicit q̄ delegat⁹ p̄t recusari vt. ff. de verb.
 obli. l. stipulatio. §. si p̄terea p̄bat qd̄ vt q̄ re⁹ cui oblat⁹ est libe!⁹ p̄t
 recusari indistincte q̄ cū de ordinato loquit̄ sic d̄ delegato vt i au. ē b̄ ex-
 hibēdis reio. §. suscepto z. §. nro z. j. v̄ sentē. aut z p̄sequenē z j. de li.

Repetitio. l.

pte. adit. qd offerat Insuper arbitria ad instar iudiciorum sunt redacta ut ff. de arbitris. l. j. sed arbitrum recusatur ut ff. de arbit. l. non distinguemus. §. cum quidem uel propter iustam causam suspicionis propter potestatem mitti ar. ff. de iurisd. om. iudic. l. propter iustam causam suspicionis propter potestatem mitti in seruo et usufructu. iste seruus proclamatur in libertate coram te iungabo. nisi iusta causa recusationis proponatur tunc autem loquitur de delegato et hoc non potest quod si potest cognoscere ut ff. de pedaneis iudicibus. l. j. aut loquitur de ordinario. ff. de liberali causa. l. puer. Irrecusatus est. l. nemo post lit. ptest. ordinarie sedis declinet examen et post sic. ff. de iurisd. om. iudic. l. nemo. ar. ff. de officio eius cui mandata est iurisdic. l. j. §. huius rei bul. dicitur quod non potest recusari lex ista tamen loquitur ut in delegato ergo negatur de alio ar. ff. de procuratoribus. l. marinus. Preterea illud est ius speciale cuius contrarium est ius commune sed speciale est quod ordinarius qui nuptias contrahit cum subdito suo quod recusari potest ut ar. ff. si quadrup. pauperie fecisse dicatur. l. unica. §. j. infra quod imperator inter pupillos vel viduas cognoscatur. §. ad municipales. l. j. Sententia vulgaris videtur concedenda. iure nostro hoc probant iura que per se inducunt hoc supponens Imperator statuit remedium de nouo videtur quod non potest recusari nec erat remedium olim nisi appellat ut ff. de appel. l. j. istud durum reputauit et ideo statuit quod per locum ad iudicium ordinarius et illi similiter cognoscatur in autem si hoc. Si contigerit quod sententia vulgaris sit per iure nostro dicemus tunc delegatus recusat et eadem est ratio ordinarius non est verum ordinarius quod restituebant cum magna ordinatione et de liberatione sed delegatus non potest iudicem quod ille. Sententia vulgaris probantur infra. xx. dies deliberare de ut videatur verum recusari velit vel aliud petere sibi associare alternatio iuris esse per utreque parte per documentum sic intelligenda est autem de exhibendis rebus. §. suscepti autem offerat ff. de litis contestat. et infra si de sententia et interlocuto. om. iudicium autem et per. Arbitrum recusatur ergo et ordinarius quia pari passu ambulant in dicitur quod arbitrum magis equiparatur delegato sic intelligitur. ff. de arbit. l. non distinguemus. §. cum quidem sed arbitrum recusatur ut ff. de post. l. quisquis potest dici quod propter iustam causam suspicionis potest recusare dicemus quod non est verum argumentum si possumus hoc facere non sequitur quod potest recusari sic intelligitur. l. allega. si propter ad aliam. l. si dicitur si proprietatem habeo in seruo et usufructu. dicemus quod istud argumentum forte fuit. Item dicemus verum quod reus vel actor subiectus ordinationi non potest recusare eius iurisdic. l. illa non est quod subiectus potest cum recusare sed id de quo dicitur illi compellitur coram non suo iudice litigare et ideo facilius conceditur sic intelligitur. l. si pariter alle. ar. ff. de iurisd. om. iudic. et l. si conuenierit. ad aliud ar. doc. dicunt post litem contestat. non potest recusari §. et non potest ut infra de iur. om. iudic. l. nemo dicunt doc. fallit hic argu. a primo sensu

Apertissimi iuris.

§. o. ceterum.

si ille possumus soluere ad alia argu. legum dicit hosti. quod non potest argui ex ar. l. a parte sed a tota. l. dicitur doc. quod non bene dicitur quod noscunt soluere locutus est obscurius quam oportuit et hoc huius illa lex quod post litem contestat. non potest iudicem recusare quasi diceret potest non ut recusa. sed ut absentiois probatur quod loquitur in actore quod dicitur alterius committat quod qui coram uno auditorio vocatur non potest ad aliud trahi. ar. l. de assertionem tollenda. l. j. ad si. et istud verum est iure isto hodie dicitur cauere de iudicio sisti. in auc dilectus. §. excludenda et col. vj. plus iniurius appellat perseverare et ideo non hodie possit ptest. vel an lit ptest. dum libellum edidit ut in auc. de litigiosis. §. oem quod est. §. quod et quod iudex sententiam proferre debet in auc. quod semel non tamen ita est iure cautum quod martini sententia approbatur de appella cum speciali circa medium.

In quid ad vniuersitatē causam delegatus potest recusari: ut dicitur quod sic delegatus simpliciter potest recusari. ut contra specialis delegatus recusat §. et alius ut ff. ea. l. vltimo do. dicitur quod delegatus ad vniuersitatē causarum non potest recusari iure nostro ad instar ordinarij ar. ff. de appella. l. j. §. scripta dicitur propter quod solum in ordinario prohibitu est non in delegato. Quid dicunt sic delegati qui sunt sub iurisdic. ordinarij ut sunt officiales qui locum ordinarij obtinent ut si papa promissit alicui causa vniuersitatis equare illi delegato penitus ar. l. de officio eius qui vice alicuius iudicis obtinet. l. suggerere. ff. de officio prefati pretorio. l. i. Nunc sciendum est qui potest recusare dicunt quidem reus ut hic actor non ut probamus nam quem seculi approbati amplius reprobare non possum actor faciendo reum conuenire coram iudice iudicem approbat ut ff. de nego. ge. l. popo. Limitat istud doc. et dicunt quod actor qui reus potest iudicem recusare ista dicit quod litigatores potest. reus postquam conuenit potest recusare sed actor non de quo erat ar. l. inanis. ff. testibus ad arg. rñ. doc. quod probo non reprobo actor videtur approbasset sed actor postquam conueniat coram eo illum recusabit. Secundo aliter postquam reum conueniat istud nihil est de cendū est quod uterque potest eum recusare ar. huius. l. et ff. de arbitris. l. si claudes. §. vltimo. al. clauderent iudicia et quod actor postquam conuenit reum poterit iudicem recusare dico quod non verum approbare qui ex causa noua possit eum recusare non aliter ex causa vetustiori et scita ar. ff. de litis contestata. aliter offeret dico tunc post citationem et processum possumus eum recusare ex causa nouiore vel vetustiori scita postquam approbatio iudicis facta erit sic intelligitur. §. alle. suscepto et ff. de arbitris. l. non distinguemus. §. cum quidem. Juxta hoc quod dicitur usque ad quod tempus potest iudex recusari dicunt ipsi usque ad vniuersitatis dierum pacis hoc dicit lex noua offerat libellus eius xx. dierum inducite et centum ut in e. de exhibendis rebus. §. suscepto habemus. ff. de litis contestata. autem offerat. Alij dicunt quod non habent. xx. dierum

spaciū s; statū ex q̄ interlocutoriā h̄t p se tūc nō p̄t iudicē recusare
 nā q̄ p̄bo nō reprobo vt in. l. alle. p̄po. z sic no. t̄ de re iudi. c. inter
 monasteriū z iducit. l. ista. Si legatarius p̄uenerit herede in loco in
 quo nō est maior pars bonoz p̄t excipere h̄s nisi p̄cesserit vt. ff. de iu
 dicis s; s; suscepit dico re^o p̄t semp iudicē suspectū recusare vsq; ad
 lit. cōtesta. Nā reglā est q̄ dilatorie possunt p̄poni vsq; ad lit. cōtest.
 vt. j. de excep. l. vltima c. j. s; p̄batiōis. l. exceptionū vt nō v̄ p̄sentire i
 iudicē q̄ specie actionis sibi edit vt. ff. de iudi. l. nō v̄ r. l. s; si suscepe
 rit respondeat si iudiciū suscepit hoc est post lit. cōtest. vt in aut. de
 litigiosis. s. si nō col. a. viij. Jura istud querūt q̄ recusat iudicē, an de
 beat cā recusatiōis p̄ponere z p̄bare. martin^o dicit q̄ sic neminē sine
 cā audit p̄tor vt. s. de trāfact. lib. cū hi. s. ex cā. i. Jtē q̄ cām p̄bare dz
 nā idē est iudiciū de eo q̄ nō est z de eo q̄ nō apparet ar. ff. de p̄tra
 hen. emptione. l. in. l. Johānes dicit q̄ nō tenet cām aliquā p̄ponere
 nec p̄bare. Si nō tenet p̄ponere nec p̄bare p̄batio. dicit ipse hic p̄
 batur p. l. illā ille q̄ putat. Jta verba supponūt q̄ nō opz cāz allegare
 hoc dicit. l. si heres fuerit institutus z rogatus hereditatē restituere
 vt. ff. ad trebel. l. qz poterit istud nihil est qz sentētia martini z est vera
 verū sicut euangelii ar. l. cū hi. s. in cā Jtē hoc dicit. l. si pariter. ff. de
 libe. cā insuper q̄ aliquē v̄ suspectū dicit p̄bare cām vt. j. de suspec.
 tutoribus. l. iij. dico ergo q̄ tenent cā sufficiētē p̄ponere z p̄bare als
 cōmodū recipere de suo mēdacio z ideo cōtra negligentēs p̄t p̄ba
 tio adduci ar. ff. de. l. illud. s. vltimo sunt decretales eē de offi. dele. c.
 suspicionis z de appell. c. q. requiris z. c. cū speciali. Ad. l. istā q̄ nō pu
 tat z ad aliā q̄ dicit in dubitatiōe dico nō importā cām donec cōtra p̄
 betur. Ad. l. q̄ poterat dico nō tenent ibi cām allegare qz hoc cōstitit
 in mera voluntate istius sic intelligit lex illa. Sed quedā sunt que nō
 cōstitūt in mera voluntate spontanea vt iudicē recusare z ideo in tali
 bus tenent cām allegare. ff. de verbo. obli. l. inter stipulantes. s. si sti
 chū dico ergo q̄ cām certā tenent probare z p̄nere. Jura hoc que
 runt doct. que sunt iuste cause recusationis hosti. enumerat. rui. cau
 sas z p̄bat p̄ decretalē nō videt mihi q. iij. sint cause z dicit q̄ diligēs
 scolaris p̄t plures inuenire dico illud nō est iure n̄o diffinitū z ideo
 arbitrio iudicis est relinquendū: vt. ff. efra. z ex. u. l. i. s. expilatores.
 Tamē p̄ simile p̄t p̄bari que sunt iuste cāe accusandi tutorē de su
 spectro iste eedē cause possunt dici in iudicio. j. de suspec. tutor. ff. eo.
 p̄ toū cū facilius iudex p̄t recusari q̄ testis ar. huius. l. ff. ad corbo. l.
 i. s. sed et si quis. Jura hoc querūt iudex delegat^o iure nostro et iu
 dex ordi iure casu p̄t recusari oblato sibi libello. Que est forma re
 cusandi iudi. Quidam dicunt q̄ in scriptū est recusatio faciēda qz li

bellus est p̄nus liber z ex hoc in scriptū fiet z dicit q̄dā si p̄ma die re
 cuset, p̄t vna voce recusari si aut postea in recuset p̄t ad instar ap
 pellationis arg. ff. de appel. l. q̄ securi^o est q̄d fiat in scriptis recusa
 tio. licet eadem die possit fieri sine scriptis.

Quid cōtinebit recusatio dicit glo. dicit cōtinebit. q̄ res piculo
 sa est z tristissimos solet sortiri uenit^o corā suspecto iudice
 iugare ideo vos dñe iudex ego talis vos recuso z tradet sibi istā ac
 tionē in scriptis. Caueat q̄nq; tradit iudici z id dicit vos recuso q̄n
 q̄ iudicio ordinario tradit tūc dicit. Et iō cū illū suspectū habeo iō
 ei^o audietis recuso in isto libello z istud verū est oī iure pl^o dicunt et
 offero me p̄baturū cām legitimā corā arbi. electis. tūc si dicat z offi
 cio me cām suspitiōis p̄bare z arbitros eligere nō admitteret.

Coram quo debet cā suspitiōis p̄poni dicit doc. nō corā iudi
 ce recusato sed corā arbitris vnde libellū recusato dz
 porrigere z coram arbitris cām suspicionis probare dz; si q̄ras corā
 quo debes cām suspicionis. dico aut habet copiā illi^o iudicis recusa
 ti z tunc sibi dabit libellū z dicit ecce libellum recusationis si non h̄z
 eius copiā tunc corā iudice ordinario faciet et tūc sufficiētē faci^o erit
 vt infra eo. l. vltima.

Sed corā q̄ dz cā suspicionis p̄bari dicit docto. corā arbitris
 si corā eodē p̄ponerent nūq; faceret sibi bonū mōar. hic z
 j. eo. l. vltima. hic distinguit doc. iuris cano. pleni^o nec virib^o n̄ri q̄n q̄ri
 tur corā quo dz cā suspicionis. p̄bari distingo aut querit q̄n ordina
 ri^o debeat recusari z tunc p̄cedo q̄ arbitri sunt eligendi cōi p̄sensu co
 ram quelibet cā suspecta potest probari vt in decreta. alleg. cū spiri
 tuali aut recusatur delegatus iudex a principe z tunc aut est delega
 tus principis aut immediate delegat^o est. Si est subdelegat^o tunc co
 rā suo delegante p̄babitur si p̄pe sit vel p̄sens ac extra de officio d
 legari. c. sup questionū. Aut est delegat^o a principe immediate z tunc
 aut sunt plures delegati sub clausula q̄d. si mō oēs tunc coram p̄de
 legato q̄d de suis condelegatis p̄babitur vt. c. super questionum. s.
 Q̄n aut solus est delegat^o z tunc aut princeps p̄pe est z tunc coram
 principe probabitur aut est absens: z sic. l. nostra seruabit q̄d arbitri
 eligantur sic intelligitur. l. ista z j. eo. l. vltima. nec istud reprehendit
 iura nostra. Sed concordat si est delegatus principis dz corā delegā
 te probari ad q̄d eligētur arbitri qui in subsidiū eligant v̄n si ordina
 rius tunc arbitri eligentur quiniq; q̄ ad ordinariū recurrat aut est
 delegat^o ab ordinario z tunc corā eo p̄babit qz que bñ corā ordina
 rio possunt probare sicut arbitris aut est delegatus a principe z tūc
 coram illo delegatus probabit si p̄sens sit aut sunt plures delega^o

si. & tunc coram vno de suis delegatis pbari poterit aut est solus delegatus & tunc arbiter coram quibus pbari. p. l. alle. vt sumptibus partium succurrat sed si ppe si tunc & tunc dicit qd arbitri non pcedet sic doc. iur. civilis scribit in pace sic intelligit. l. ista & .j. eo. l. ult. aut est ordinari & tunc si arbitri habet eam recusationis inueniant. Tunc ille iudex recusatur si ps recusans psonat ille committet eam alij. Si ps non psonat tunc deuoluit ad superiorem: vt i. decre. cu speciali. Si dicit qd iura non sra correcte sunt quis qd habuerit hnt a legibus nris: s; non pnt cooperire furti sui nisi negado qd non sunt iura sicut fur semp facit negat rem semp esse dhi: & ideo si in qras qd sit effectus recusationis distigue aut queritur an eam probata: aut post si ante eam pbari sic dico qd exepi est a iurisdictione iudicis: aut post eam pbari & tunc obtinuit & cu remitte: vt arg. in. l. alleg. Foru aut pnucliatum est quod iuste recusatur. Et tunc aut recusatur ordinationis & dico o iure ordinari recusatur si ps recusans assentiat deleget alij si non psonat tunc remitte ad superiorem sic intelligit decre. cu speciali. aut pronunciat iusta ca & in casu nro maledicit vt extra de appel. c. s. scdo requiris dicit male Si delegatus recusatur & probata fuerit ca suspicionis coram arbitris & arbitri pntiant iusta dicit qd scribunt in pace. Dico ptra immo arbitri: et eisdem actis causam terminabunt hoc dicit vltima. l. .j. eo. nec decretalis facit in contrariu. Intelligitur sua iurisdictione iudicis delegati recusari sed iudicis delegatis sic intelligitur illa decreta. serui. ad si. bene dicit in. si. quod arbitri eliguntur et exequore iuuante et ad hoc compellente.

Quis erit executor dicunt quod qui deputatur ad citationes faciendas. Olim ira deputabantur vt. .j. de fortil. l. .j. & in aut. de executoribus colla. vs. ille executor compellit partes arbitros eligere. sic intelligit pbi istud & dicit qd ille idem iudex delegatus erit executor & hoc innuit lra eo. ii. refert se ad eundem iudicem & hoc innuit. .j. e. l. vltima & hoc dicit decretalis vel qd iudex delegatus appellat partes nam cu vnus sibi est commissus & illud sine quo exequi non pot sic intelligit et de officio dele. c. suspicionis ar. ff. de iuri. om. iudi. l. ii. dico ergo qd ille appellat tam executor contra pias in sua pso pstatit in aliens cu ergo i sua concedit non ergo in aliens sic. ff. de re iud. l. a diuo pio dico qd sunt non meri executores qz aut executioni demadant suadico delegatus non pot executor. e. cu aut madat suis executioni sic intelligit. l. alle. a diuo pio s; pot executor hoc est miser qd compellet ptes eligere.

Quis compellit arbitros eligere dico partes acto. & res vel iudicis celi loci partis tinea vt. ff. de his q. vt indigni. l. tutori po. Iste due partes non possunt consentire in arbitris certe de iure nostro

preses vel superior potest consentire vt .j. eo. l. vltima. Istud non est verum forte & ideo dicunt doc. in casu. qd vnus vnum eligit & alius alium si non consentiat tunc p pside compelluntur consentire.

Johannes gerlier litteratissimus vniuersitati ac preceptorum suo arnaldo thullur vniuersitatis iuris Laureato: ac re gio senatori merissimo. l. p. d.

De reuoluedis nostre bl

ibliothecule libris in manus excidit preceptor optime Opus aureum a preclarissimo illo iuris monarcha bartholomeo sozino in lucem emissum quadringentas & septuaginta sex iuris regulas cum ampliationibus et casibus fallentibus ita libus complectens. Quod lectitando: impresorum ignauia vitiatum comperi: hinc glorie tanti viri volens consulere meis tamen humeris imparem assumens prouinciam. mendas ac errata extirpare conatus sum. Et si vt spero secundum exemplar a me traditum exaretur a plerisque adamussum castigatum iudicabitur. Iesus vtilitas commendatione non indiget sese ostendat. Suppono tamen nostram castigationem more discipuli tue elucidationi ac cuiuslibet melius sentientis.

Impressum extat nouissime hoc opusculum Expensis honesti viri Martino boillion. Anno domini millesimo quingentesimo decimo nono die vero octaua mensis Julij.

¶ 3235.

